

Del 1

Lagtext och allmän motivering

Del 2

5	Författningskommentar till förslaget till socialförsäkringsbalk ...	393
5.1	Inledning.....	393
5.2	Avdelning A Övergripande bestämmelser.....	398
5.2.1	Inledning.....	398
5.2.2	Underavdelning I Inledande bestämmelser...	398
5.2.3	Underavdelning II Socialförsäkringsskyddet.....	403
5.3	Avdelning B Familjeförmåner.....	412
5.3.1	Inledning.....	412
5.3.2	Underavdelning I Inledande bestämmelser...	412
5.3.3	Underavdelning II Gravditetspenning och föräldrapenningsförmåner	412
5.3.4	Underavdelning III Barnbidrag.....	422
5.3.5	Underavdelning IV Underhållsstöd	426
5.3.6	Underavdelning V Särskilda familjeförmåner	433
5.4	Avdelning C Förmåner vid sjukdom eller arbetsskada	437
5.4.1	Inledning.....	437
5.4.2	Underavdelning I Inledande bestämmelser...	437
5.4.3	Underavdelning II Sjukpenning, m.m.	437
5.4.4	Underavdelning III Rehabilitering och rehabiliteringsersättning	452
5.4.5	Underavdelning IV Sjukersättning och aktivitetsersättning.....	454
5.4.6	Underavdelning V Förmåner vid arbetsskada m.m.	460
5.4.7	Underavdelning VI Särskilda förmåner vid smitta, sjukdom eller skada	469
5.5	Avdelning D Särskilda förmåner vid funktionshinder...	472
5.5.1	Inledning.....	472
5.5.2	Handikappersättning.....	472
5.5.3	Assistansersättning	473
5.5.4	Bilstöd	475
5.6	Avdelning E Förmåner vid ålderdom	480
5.6.1	Inledning.....	480
5.6.2	Underavdelning I Inledande bestämmelser...	481
5.6.3	Underavdelning II Övergripande bestämmelser om allmän ålderspension	483
5.6.4	Underavdelning III Inkomstgrundad ålderspension	484
5.6.5	Underavdelning IV Garantipension.....	503
5.6.6	Underavdelning V Vissa gemensamma bestämmelser om allmän ålderspension	507

5.6.7	Underavdelning VI Särskilda förmåner vid ålderdom	510
5.7	Avdelning F Förmåner till efterlevande	513
5.7.1	Inledning	513
5.7.2	Underavdelning I Inledande bestämmelser ...	513
5.7.3	Underavdelning II Efterlevandepension och efterlevandestöd.....	514
5.7.4	Underavdelning III Efterlevandeförmåner från arbetsskadeförsäkringen m.m.	520
5.7.5	Underavdelning IV Efterlevandeskydd i form av premiepension.....	523
5.8	Avdelning G Bostadsstöd.....	525
5.8.1	Inledning	525
5.8.2	Underavdelning I Inledande bestämmelser ...	525
5.8.3	Underavdelning II Bostadsbidrag.....	526
5.8.4	Underavdelning III Bostadstillägg	531
5.9	Avdelning H Vissa gemensamma bestämmelser	534
5.9.1	Inledning	534
5.9.2	Underavdelning II Gemensamma bestämmelser om förmåner m.m.	534
5.9.3	Underavdelning III Gemensamma bestämmelser om handläggning m.m.	548
5.9.4	Underavdelning IV Vissa organisatoriska bestämmelser.....	588
6	Författningskommentar till förslaget till lag om införande av socialförsäkringsbalken	590
6.1	Inledning	590
6.2	1 kap. Allmänna bestämmelser	590
6.3	2 kap. Övergångsbestämmelser till 1–7 kap. (avdelning A)	593
6.4	3 kap. Övergångsbestämmelser till 8–22 kap. (avdelning B)	597
6.5	4 kap. Övergångsbestämmelser till 23–47 kap. (avdelning C)	598
6.6	5 kap. Övergångsbestämmelser till 48–52 kap. (avdelning D)	605
6.7	6 kap. Övergångsbestämmelser till 53–74 kap. (avdelning E).....	606
6.8	7 kap. Övergångsbestämmelser till 75–92 kap. (avdelning F).....	611
6.9	8 kap. Övergångsbestämmelser till 93–103 kap. (avdelning G)	619
6.10	9 kap. Övergångsbestämmelser till 104–117 kap. (avdelning H)	620

Bilaga 1	Paragrafregister till och från gällande lagar.....	626
----------	--	-----

Del 3

Bilagorna 2–5

5.1 Inledning

Författningskommentaren är indelad på samma sätt som balken. Detta innebär att den är indelad i avdelningar, underavdelningar, kapitel och enskilda paragrafer.

Varje avdelning inleds med en kort beskrivning av vad som finns i avdelningen. I vissa fall förklaras också större strukturella ändringar som finns i avdelningen. Sådana förklaringar kan även förekomma beträffande enskilda underavdelningar.

Därefter behandlas i kommentaren avdelningens olika underavdelningar, kapitel och paragrafer. Allmänt gäller att endast bestämmelser som är materiellt nya och bestämmelser som har ändrats i sak eller vad gäller terminologi kommenteras över huvud taget. Detta innebär att regeringen som regel varken kommenterar vad en viss bestämmelse i balken motsvarar enligt äldre lagstiftning eller att en viss bestämmelse har genomgått väsentliga språkliga justeringar. I dessa fall får läsaren vända sig till *paragrafregistret* för att få reda på var en viss bestämmelse kommer ifrån.

Oklarheter beträffande nu gällande lagstiftning som består i balken kommenteras inte annat än i undantagsfall.

I författningskommentaren behandlas också *Lagrådets* synpunkter på enskilda bestämmelser medan dess synpunkter av övergripande karaktär behandlas under de allmänna övervägandena i 4 kap. Förändringar i förhållande till lagrådsremissen kommenteras utom såvitt avser redaktionella ändringar.

SamSol:s förslag

I anslutning till varje avdelning finns en redogörelse för hur SamSol:s förslag förhåller sig till förslaget i propositionen endast om det förekommer sakliga avvikelser. Om SamSol:s förslag stämmer överens med regeringens förslag anges detta inte särskilt.

Ändringar av språklig karaktär kommenteras inte. Upplösning av fast sammansatta ord nämns inte heller. Inte heller kommenteras avvikelser från SamSol:s förslag när detta beror på ändrad lagstiftning.

Remissynpunkter

Därefter redovisas remissinstansernas synpunkter. I de fall remissinstanserna inte har haft något att erinra mot SamSol:s förslag redovisas detta inte.

I vissa fall har remissinstanserna kommit med förslag till ändringar av gällande rätt. Eftersom detta lagstiftningsärende inte bör tyngas med materiella ändringar som inte är orsakade av omskrivningen har förslagen oftast inte beaktats eller ens övervägts. I sådana fall redovisas normalt inte synpunkterna i författningskommentaren. I vissa fall har remissinstanserna framfört att ett förslag kan leda till materiella änd-

ringar, utan att redovisa vad som åsyftas. När det inte går att läsa ut vad som avses har synpunkterna inte redovisats. Prop. 2008/09:200

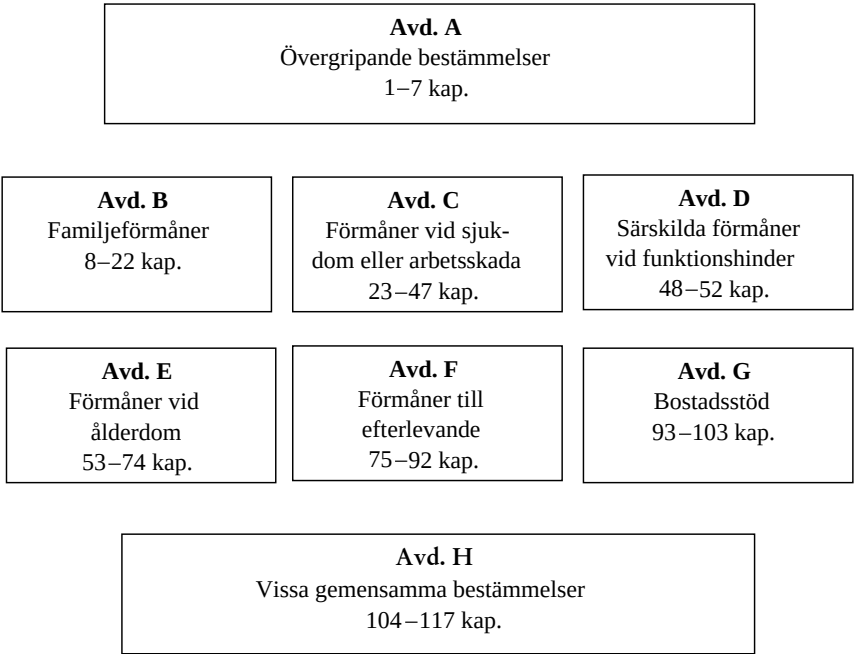
Kommentar och skälen för regeringens förslag

Slutligen kommer kommentaren och skälen för regeringens förslag. Av utrymmesskäl redovisas inte regeringens förslag till lagtext. I detta hänseende hänvisas till avsnitt 2.1.

I kommentaren redovisas inte om en bestämmelse överensstämmer med gällande rätt. Kommentaren är inte avsedd att ge upplysningar om bestämmelsernas innebörd eller rätta tolkning. Vissa sådana uttalanden görs dock, i första hand när det föreslås förtydliganden eller materiella ändringar eller en utformning som stämmer överens med några möjliga tolkningar. De omfattande ändringar av ord och uttryckssätt som den språkliga moderniseringen medfört kommenteras oftast inte när avsikten inte har varit att ändra reglernas innebörd. Ändringar av rättelsekaraktär kommenteras oftast inte heller.

Socialförsäkringsbalkens struktur

Socialförsäkringsbalken (SFB) delas in i följande åtta avdelningar:

– Avd. A (1–7 kap.): Övergripande bestämmelser om personkretsen, socialförsäkringssskyddet och vissa definitioner.

- Avd. B–G (8–103 kap.): Bestämmelser om de olika socialförsäkringsförmånerna, i princip ordnade efter behovssituationer under medborgarnas livscykel.
- Avd. H (104–117 kap.): Vissa gemensamma bestämmelser om förmåner, handläggning, omprövning, överklagande och organisation.

Prop. 2008/09:200

Hänvisningstekniken i balken

Som framgår i avsnitt 4.3.2 föreslår SamSol att kapitelindelningen i balken ska vara löpande endast inom varje avdelning. Detta innebär att de hänvisningstekniker som SamSol använder i sitt förslag till socialförsäkringsbalk skiljer sig något mot vad som annars är vanligt. Följande hänvisningstekniker förekommer vanligen i SamSol:s förslag:

En hänvisning från en paragraf till en paragraf i en annan avdelning sker med angivande av den sistnämnda avdelningens bokstavsbeteckning jämte kapitel- och paragrafbeteckningar (se t.ex. B 3 kap. 11 §).

En hänvisning från en paragraf till en paragraf i samma avdelning sker på sedvanligt sätt med angivande av kapitel- och paragrafbeteckningar. En hänvisning mellan paragrafer i samma kapitel sker också den på sedvanligt sätt.

I och med att regeringen anser att kapitelindelningen, i likhet med den ordning som hittills används, ska vara löpande genom balken i dess helhet, måste författningskommentaren konstrueras med beaktande av denna skillnad mellan SamSol:s och regeringens förslag. Med hänsyn härtill anges i förekommande fall i ingressen till SamSol:s förslag i de kommenterade paragraferna var i SamSol:s förslag den kommenterade paragrafen finns. En författningskommentar till en paragraf kommer således att vara konstruerad enligt följande exempel:

35 kap. 24 §

Samsol:s förslag (C 17 kap. 23 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. ...

Remissinstanserna:...

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (38 kap. 24 § i lagrådsremissen) ...

I författningskommentaren används vanligen förkortningar för de författningar som omnämns. Förkortningarna återfinns i den förkortningsordlista som finns i inledningen av lagrådsremissen. För att underlätta för läsaren återges förkortningsordlistan även nedan.

ABBL	Lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag
AFL	Lagen (1962:381) om allmän försäkring
AFLP	Lagen (1962:382) angående införande av lagen om allmän försäkring
AKBL	Lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av utländska barn
ALF	Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring
AOL	Lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan
ATP	Allmän tilläggspension
bet.	Betänkande
BoL	Lagen (1993:737) om bostadsbidrag
BTPL	Lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.
CSN	Centrala studiestödsnämnden
dir.	Direktiv
Ds	Departementsserien
EPL	Lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn
EPLP	Lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn
EU	Europeiska unionen
FBBL	Lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag
FBF	Förordningen (1988:890) om bilstöd till funktionshindrade
FL	Förvaltningslagen (1986:223)
FÖD	Försäkringsöverdomstolen
GPL	Lagen (1998:702) om garantipension
HandL	Förslag i SOU 2001:47 till lag om handläggning av ärenden hos de allmänna försäkringskassorna m.m.
HSL	Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)
HVL	Lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag
IFKL	Lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan
IL	Inkomstskattelagen (1999:1229)
KSL	Lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän
LAF	Lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring
LASS	Lagen (1993:389) om assistansersättning
LBF	Lagen (1988:360) om handläggning av ärenden om bilstöd till funktionshindrade
LEF	Lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m.m.
LIP	Lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension
LIPP	Lagen (1998:675) om införande av lagen (1998:674) om

	inkomstgrundad ålderspension
LISA	Lagen (1998:1755) om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning
LSKK	Lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara
LSP	Lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd
LSPT	Lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn
LSS	Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
NVL	Lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård
PGI	Pensionsgrundande inkomst
PISA	Lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration
PPM	Premiepensionsmyndigheten
PPML	Lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten
prop.	Proposition
RAR	Riksförsäkringsverkets allmänna råd
ref.	Referat
RF	Regeringsformen
RFFS	Riksförsäkringsverkets författningssamling
RFV	Riksförsäkringsverket
rskr.	Riksdagsskrivelse
RÅ	Regeringsrättens årsbok
SAL	Socialavgiftslagen (2000:980)
SekrL	Sekretesslagen (1980:100)
SFB	Socialförsäkringsbalken
SFBP	Lagen (2009:000) om införande av socialförsäkringsbalken
SFS	Svensk författningssamling
SfU	Socialförsäkringsutskottet
SGI	Sjukpenninggrundande inkomst
SIAL	Lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration
SjLL	Lagen (1991:1047) om sjuklön
SML	Lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare
SofL	Socialförsäkringslagen (1999:799)
SOU	Statens offentliga utredningar
USL	Lagen (1996:1030) om underhållsstöd
ÄfsL	Lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd

5.2.1 Inledning

I avdelning A (1–7 kap. [1–7 i lagrådsremissen]) finns de grundläggande försäkringsbestämmelserna. Här samlas således de bestämmelser som avgränsar den försäkrade personkretsen och som i dag huvudsakligen finns i SofL, LSP och KSL. För att fånga upp ytterligare förmåner tillkommer nya bestämmelser som reglerar de grundläggande förutsättningarna för att någon ska kunna vara försäkrad för smittbärarersättning.

Till skillnad från SofL har bestämmelserna i 2 kap. AFL om ersättning för sjukvård m.m. inte förts över till SFB, jfr avsnitt 4.7. Detta gäller dock inte reglerna om bidrag till arbetshjälpmedel i 2 kap. 14 § AFL, som arbetats in i 30 kap. 5 §.

5.2.2 Underavdelning I Inledande bestämmelser**1 kap.**

SamSol:s förslag (A 1 kap.): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att kapitlet ska innehålla ytterligare en upplysningsparagraf om andra sociala trygghetssystem (A 1 kap. 5 §).

Remissinstanserna: *Hovrätten för Västra Sverige* anser att uppräknningen i bestämmelsen, även om den inte gör anspråk på att vara fullständig, saknar upplysning om viktiga lagar. Som exempel nämner hovrätten LSS. *Kammarrätten i Stockholm* ställer sig frågande till vad exemplifieringen i paragrafen tjänar för syfte. Kammarrätten anför också att exemplifieringen med jämna mellanrum måste göras om för det fall den inte ska bli otidsenlig.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Det är svårt att i den av SamSol föreslagna bestämmelsen göra en adekvat exemplifiering av vilka författningar som reglerar andra sociala trygghetssystem. Det är därför olämpligt att i SFB föra in en sådan bestämmelse.

1 kap. 1 §

SamSol:s förslag (A 1 kap. 1 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (1 kap. 1 § i lagrådsremissen) definieras socialförsäkringen som de sociala försäkringar samt de andra ersättnings- och bidragssystem som behandlas i avdelningarna B–G (8–103 kap.). Med andra ord definieras socialförsäkringen utifrån ett praktiskt betingat synsätt. Någon åtskillnad görs i detta sammanhang inte mellan förmåner som är helt eller delvis avgiftsfinansierade och förmåner som är mer eller mindre skattefinansierade, se vidare avsnitt 4.2 angående begreppet socialförsäkring.

1 kap. 2 och 3 §§

SamSol:s förslag (A 1 kap. 2 och 3 §§): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att kapitlen ska vara löpande numrerade endast inom varje avdelning (A 1 kap. 2 § andra stycket).

Kommentar och skälen för regeringens förslag Paragraferna (1 kap. 2 och 3 §§ i lagrådsremissen) är nya och beskriver hur SFB är indelad. I avsnitt 4.3.2 anges skälen till varför kapitelindelningen ska vara löpande genom balken och inte endast inom varje avdelning.

2 kap.

I detta kapitel föreslår regeringen bl.a. att vissa definitioner som är gemensamma för de förmåner som omfattas av balken förs in.

Enligt 20 kap. 1 § AFL avses i AFL, där ej annat framgår, med år kalenderår och med månad kalendermånad. En liknande bestämmelse finns i 1 kap. 8 § första stycket 1 och 2 LIP. Regeringen har övervägt att föra över även dessa definitioner till 2 kap. SFB och därmed skapa generella definitioner för balken. I likhet med SamSol avstår regeringen från detta eftersom undantagen från de generella definitionerna skulle bli alldeles för många. När det gäller avdelning A skulle dessa definitioner aldrig kunna tillämpas. Regeringen konstaterar också att flera av de nuvarande socialförsäkringslagarna, däribland EPL, saknar definitioner av år och månad. Regeringen anser, liksom SamSol, att det framgår av sammanhanget om det är kalenderår och kalendermånad som avses eller ej.

2 kap. 2 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 2 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag bortsett från att SamSol:s förslag innehåller även en bestämmelse om att arbetsgivaren har det huvudsakliga ansvaret för sjuklönen och dess administration. SamSol placerar dock bestämmelsen om att det inom socialförsäkringsadministrationen finns ett allmänt ombud i avdelning H. (Se H 14 kap. 12 § i SamSol:s förslag).

Remissinstanserna: *Hovrätten för Västra Sverige* anser att det allmänna ombudet bör presenteras redan i början av SFB och inte först i avdelning H.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: *Första stycket* i paragrafen (2 kap. 2 § i lagrådsremissen) ersätter en mängd bestämmelser, bl.a. 1 kap. 2 § AFL, 1 kap. 3 § SofL och 1 § AOL. I detta stycke anges vilka myndigheter som administrerar socialförsäkringen. Eftersom även Skatteverket fattar vissa beslut ifråga om allmän ålderspension omnämns även den myndigheten.

I samband med att socialförsäkringsadministrationen presenteras är det lämpligt att ange att det hos Försäkringskassan ska finnas ett allmänt ombud som utses av regeringen. Det kan tilläggas att det kapitel i avdelning H i vilket SamSol har tagit in bestämmelsen i allt väsentligt innehöll regler om nu inaktuella förhållanden och därför saknar motsvarighet här. Bestämmelsen om det allmänna ombudet förs in i *andra stycket* paragrafen.

Tredje stycket i paragrafen är nytt. I detta stycke slås fast att beslut i ärenden enligt balken fattas av Försäkringskassan om inget annat anges särskilt. Genom att redan inledningsvis slår fast detta grundläggande förhållande kan också vissa bestämmelser avfattas enklare. Avvikande föreskrifter finns i bl.a. 58 kap. 6 och 7 §§.

2 kap. 3 och 4 §§

SamSol:s förslag (A 2 kap. 3 och 4 §§): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Till följd av vissa lagändringar har båda paragraferna (2 kap. 13 och 14 §§ i lagrådsremissen) genomgått vissa redaktionella ändringar jämfört med SamSol:s förslag.

3 § innehåller en upplysning om vilka lagar som finansierar socialförsäkringen. De mera detaljerade finansieringsbestämmelserna i 19 kap. 2 § andra och tredje styckena AFL saknar motsvarighet i SFB eftersom de inte längre fyller någon funktion.

När det gäller assistansersättning svarar kommunerna för viss del av kostnaderna. 4 § innehåller också en upplysning om sådana förhållanden och när det gäller underhållsstöd bidrar den underhållsskyldige till kostnaderna.

Bestämmelserna i 3 och 4 §§ ersätter liknande bestämmelser om finansiering i bl.a. 19 kap. 1 § AFL, 7 kap. 1 § LAF, 1 kap. 2 § LIP och 1 kap. 8 § EPL. Någon ändring i sak är inte avsedd.

2 kap. 5 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 5 §): SamSol föreslår att paragrafen ska avslutas med en mening om att bl.a. lagen (2004:114) om nordisk konvention om social trygghet gäller.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att lagen om nordiska konventionen inte särskilt ska nämnas i paragrafen. Den upplysningen tillför inte bestämmelsen något och då det finns flera andra konventioner kan det skapa osäkerhet att nämna just denna konvention. *Skatteverket* anser att det inte finns något särskilt behov av att göra en särskild hänvisning till den nordiska konventionen om social trygghet. Däremot anser Skatteverket att man i bestämmelsen skulle kunna nämna Wienkonventionerna om diplomatiska och konsulära förbindelser som inte är avtal om social trygghet men som ändå påverkar rätten till socialförsäkringsförmåner.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (2 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 1 kap. 4 § SofL. I likhet med remissinstanserna anser regeringen att det är onödigt att i bestämmelsen särskilt nämna lagen om nordisk konvention om social trygghet. Som Skatteverket påpekat finns även andra avtal än sådan om social trygghet som kan påverka SFB:s tillämpning. Detta markeras genom att orden ”eller andra avtal” förs in i författningstexten.

2 kap. 6–9 §§

SamSol:s förslag (A 2 kap. 6–9 §§): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (2 kap. 6–9 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 1 kap. 6 § AFL. Prisbasbeloppet hör inte hemma bland de definitioner och förklaringar som finns i 11–16 §§. Snarare är det fråga om ett särskilt institut som är av stor betydelse för de förmåner som omfattas av SFB. Även i ett stort antal andra lagar finns det hänvisningar till ifrågavarande bestämmelser.

2 kap. 11 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 11 §): Överensstämmar med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. A

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (2 kap. 11 § i lagrådsremissen) är ny. Uttrycket "förmån" används som samlingsbeteckning för de dag ersättningar, pensioner, livräntor, kostnadsersättningar, bidrag samt andra utbetalningar eller åtgärder som den enskilde är försäkrad för enligt 4–7 kap. (se även avsnitt 4.5).

2 kap. 12 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 13 §): SamSol föreslår en särskild legaldefinition av vad som menas med ogift.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Göteborg* ifrågasätter om det inte är lämpligare att först definiera vem som ska anses som gift och därefter vad som ska gälla i övrigt. *Länsrätten* menar därför att 12 och 13 §§ jämte rubriker bör byta plats. *Kammarrätten i Stockholm* anser att paragrafen framstår som i det närmaste obegriplig i sin självklarhet, om man inte samtidigt läser författningskommentaren. För det fall att en person vars äktenskap upplöses i normalfallet inte betraktas som ogift föreslår kammarrätten en alternativ utformning av paragrafen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (2 kap. 13 § i lagrådsremissen) är ny. Den slår fast vem som ska anses som ogift. Termen ogift avser att ange en persons status. I folkbokföringssammanhang anges en person som ogift, gift, frånskild, änka eller änklings. Inom den nuvarande socialförsäkringslagstiftningen används i olika sammanhang termen ogift som samlingsbeteckning för den som är frånskild, änka, änklings eller som aldrig har varit gift. I paragrafen klargörs att de nyss nämnda fyra olika folkbokföringskategorierna ska likabehandlas i SFB om inte något särskilt anges.

2 kap. 13 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 14 §): SamSol föreslår att paragrafen utformas som en upplysning om vad regleringen i 1 § första stycket sambolagen (2003:376) innebär i fråga om SFB.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Göteborg* ifrågasätter om det inte är lämpligare att först definiera vem som ska anses som gift och därefter vad som ska gälla i övrigt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (2 kap. 14 § i lagrådsremissen) är ny. I dag används i socialförsäkringslagstiftningen flera uttryckssätt för att beskriva att två personer bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden utan att vara gifta med varandra. Genom att i stället anknyta till sambolagens definition av sambo kan ett stort antal bestämmelser i balken få en enklare och enhetligare avfattning. Någon ändring i sak är inte avsedd.

I motsats till SamSol anser regeringen att det är olämpligt att i SFB återge vad den civilrättsliga regleringen innebär. Paragrafen är därför utformad på ett sådant sätt att den endast upplyser om att begreppet sambo definieras i 1 § sambolagen (2003:376).

2 kap. 14 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 15 §): SamSol föreslår en definition av förälder med hänvisning till föräldrabalken.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (2 kap. 15 § i lagrådsremissen) är ny. I överensstämmelse med förslaget i 13 § upplyser paragrafen endast om var i föräldrabalken föräldraskap till barn och rättsverkan av adoption regleras.

2 kap. 15 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (2 kap. 16 § i lagrådsremissen) är ny. Den anger att uttrycket ”blivande adoptivförälder” används som beteckning för dem som efter socialnämndens medgivande har tagit emot ett barn för stadigvarande vård och fostran i sitt hem i syfte att adoptera barnet. Genom att använda denna beteckning kan många andra bestämmelser i SFB avfattas enklare och mera enhetligt. Det kan anmärkas att som ”blivande adoptivförälder” betraktas i balkens mening inte den som får socialnämndens medgivande i efterhand, dvs. *efter* det att barnet tagits emot för stadigvarande vård och fostran. Beträffande vissa förmåner avgränsas personkretsen ytterligare. Det är t.ex. endast blivande adoptivförälder till ett barn som inte är svensk medborgare och som inte är bosatt här i landet när den blivande adoptivföräldern får barnet i sin vård, som enligt 22 kap. 2 § 4 likställs med föräldrar i fråga om vårdbidrag. Sådana begränsningar anges i anslutning till den aktuella förmånen.

2 kap. 16 §

SamSol:s förslag (A 2 kap. 17 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Socialstyrelsen* anser att begreppet ”familjehemsförälder” bör förklaras ytterligare i författningskommentaren. Enligt *Socialstyrelsen* får begreppet i SFB en vidare innebörd än vad som annars skulle följa enligt socialtjänstförordningen(2001:937).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (2 kap. 17 § i lagrådsremissen) är ny. I paragrafen anges att med uttrycket familjehemsförälder ska i balken avses den som har tagit emot ett barn för stadigvarande vård och fostran i ett enskilt hem som inte tillhör någon av barnets föräldrar eller någon annan som har vårdnaden om barnet. Genom att använda definitionen i förmånsavdelningarna kan ett antal regler formuleras enklare och mera enhetligt. Någon förändring av rättsläget är inte avsedd. Det kan dock påpekas att, som *Socialstyrelsen* angett, inom socialtjänsten avses med familjehem endast ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn. Den av regeringen föreslagna definition av familjehemsförälder omfattar även den som i annat fall tagit emot ett barn i sitt hem. Som framgår av paragrafen är definitionen dock endast avsedd att användas såvitt avser de förmåner som regleras i SFB.

Enligt *Lagrådet* synes begreppet ”familjehemsförälder” kunna ge upphov till missförstånd. Avvikelsen från socialtjänstlagstiftningens etablerade begreppsbildning kan enligt *Lagrådet* förbises av den som inte har

tillgång till författningskommentaren. Den som ska tillämpa bestämmelser i senare avdelningar väntar sig kanske inte en speciell definition i den inledande avdelningen. Risken för missuppfattning kan enligt Lagrådet minskas om man tillfogar bestämningen ”som avses i 2 kap. 17 §” när begreppet förekommer i senare avdelningar. – Beträffande 15 kap. 11 § anför Lagrådet att familjehem i sammansättningen familjehemsförälder har en speciell betydelse i balken och att det hade varit en fördel om begreppet familjehem haft en enhetlig betydelse i balken eller över huvud inom det socialrättsliga området.

Definitionerna av vissa centrala begrepp har samlats i balkens inledande avdelning bl.a. för att det ska vara lätta att hitta dem och för att inte tynga övriga bestämmelser. Dessa definitioner är lätta att hitta, eftersom det redan i rubriken till 2 kap. anges att nämnda kap. innehåller bl.a. definitioner. Syftet att inte tynga författningstexten skulle motverkas om det i övriga bestämmelser infördes hänvisningar till definitionen i denna paragraf. Ett införande av sådana hänvisningar skulle dessutom medföra att motsvarande hänvisningar borde göras även till andra definitioner. I annat fall kan det uppkomma risk för att bestämmelser utan sådan hänvisning kommer att tillämpas motsatsvis.

Tillämpningsområdet för den aktuella definitionen har begränsats så att det ligger inom balkens tillämpningsområde. I paragrafen föreskrivs nämligen att med det aktuella begreppet ”avses i denna balk” den i paragrafen angivna innebörden. Liknande formuleringar förekommer även i 2 kap. 11, 12, 15 och 16 §§. Mot denna bakgrund saknas det enligt regeringens mening någon egentlig risk för missförstånd.

Begreppet ”familjehemsförälder” förekommer, till skillnad från ”familjehem”, varken i socialtjänstlagen (2001:453) eller socialtjänstförordningen (2001:937). Det förstnämnda begreppet förekommer heller inte i annan lagstiftning eller förordning. Begreppet familjehem har samma innebörd i balken som i annan lagstiftning.

Mot bakgrund av det anförda bör den i lagrådsremissen intagna lydelsen i denna paragraf behållas samtidigt som hänvisningar hit inte bör göras i andra paragrafer.

5.2.3 Underavdelning II Socialförsäkringsskyddet

4 kap. 2 §

SamSol:s förslag (A 4 kap. 2 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att rubriken till paragrafen ska vara Försäkringsgrenar och försäkringsgrunder.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det blir mer logiskt om försäkringsgrenar och försäkringsgrunder byter plats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslår i paragrafen (4 kap. 2 § i lagrådsremissen) att socialförsäkringen ska delas in i tre försäkringsgrenar utifrån vad som utgör grunden för försäkring. Utöver den indelning i bosättningsbaserade respektive arbetsbaserade förmåner som SoFL bygger på tillkommer försäkringsgrenen övriga förmåner. För den försäkringsgrenen grundas försäkringstillhörigheten på andra omständigheter än bosättning respektive arbete i Sverige. För närvarande ingår i denna grupp ersättning enligt LSP, krigsskade-

ersättning till sjömän enligt KSL och smittbärarersättning enligt SML. För dessa förmåner skiljer sig de grundläggande försäkringsvillkoren väsentligt åt inbördes, vilket framgår av 7 kap. Prop. 2008/09:200
Avd. A

Enligt *Lagrådet* bör termen försäkringsgrund utgå. Bestämmelserna om försäkringsgrunder framstår enligt *Lagrådet* som överflödiga samt komplicerar regleringen utan att bidra till ökad klarhet. Beskrivningen i 2 § av indelningen i försäkringsgrenar synes enligt *Lagrådet* vara fullt tillräcklig. *Lagrådet* anser också av samma skäl att underrubrikerna till 7 kap. 4 och 9 §§ bör ges en lydelse som bättre svarar mot respektive paragrafers innehåll, t.ex. "Personkretsen".

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* förslag.

4 kap. 3 §

SamSol:s förslag (A 4 kap. 3 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol formulerar dock bestämmelsen på ett annorlunda sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 4 kap. 3 § i lagrådsremissen. I *första stycket* definieras uttrycket försäkrad. För att den enskilde ska anses vara försäkrad i SFB:s mening krävs att han eller hon uppfyller dels de krav på bosättning, arbete eller andra omständigheter än bosättning och arbete som avses i 2 §, dels gällande krav på försäkringstider. Bestämmelser om försäkringstider finns i 6 kap. 8–12 §§ samt i 7 kap.

I *andra stycket* förklaras vad som krävs för att den försäkrade ska omfattas av socialförsäkringsskyddet, nämligen att han eller hon också uppfyller de andra villkor som gäller för respektive förmån enligt 5–7 kap. Det kan då t.ex. handla om förutsättningarna för att en förmån ska betalas ut vid utlandsvistelse enligt 5 kap. 13–16 §§ eller 6 kap. 15–18 §§.

Det ovan sagda innebär att en person kan vara försäkrad i den mening som avses i avdelning A men ändå inte omfattas av socialförsäkringsskyddet, som alltså är annorlunda avgränsat. Sistnämnda kan också uttryckas på följande sätt: För att omfattas av socialförsäkringsskyddet ska medborgaren dels vara försäkrad enligt bestämmelserna i avdelning A, dels uppfylla de särskilda villkoren enligt avdelningarna B–H som gäller för den aktuella förmån som han eller hon önskar komma i åtnjutande av i det enskilda fallet.

4 kap. 4 §

SamSol:s förslag (A 4 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Denna paragraf (4 kap. 4 § i lagrådsremissen) är av central betydelse för förståelsen av SFB:s uppbyggnad. I paragrafen anges att de närmare bestämmelserna om *rätten* till förmåner finns i avdelningarna B–H. Endast i de fall som man enligt 4 kap. 3 § har konstaterat att en person är försäkrad och dessutom omfattas av socialförsäkringsskyddet finns det anledning att pröva frågan om han eller hon har rätt till en förmån som omfattas av SFB.

4 kap. 5 §

SamSol:s förslag (A 4 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. A

Remissinstanserna: Eftersom även socialförsäkringskonventioner som Sverige slutit med länder utanför EES-området samt Wienkonventionerna påverkar försäkringstillhörigheten föreslår *Skatteverket* att man i paragrafen, efter ”1408/71” lägger till ”eller annat internationellt avtal”.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (4 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 16 § SofL. Frågan om avsteg från tillämpningen från bestämmelserna i SFB regleras i 2 kap. 5 §. Något sådant tillägg som *Skatteverket* föreslår kan därför inte anses behövlig i denna paragraf.

5 kap. 2 §

SamSol:s förslag (A 5 kap. 2 §): SamSol föreslår att tillämpningen av den i paragrafen angivna definitionen av vem som ska anses som bosatt i Sverige ska gälla vid tillämpning av bestämmelserna i avdelning A.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (5 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvaras närmast av 2 kap. 1 § första stycket SofL. Begreppet ”bosatt i Sverige” förekommer även på andra ställen i balken, t.ex. i 21 kap. 3 § och har där samma betydelse som i denna paragraf. I paragrafen klargörs att definitionen av bosättningsbegreppet gäller för balken i dess helhet om inget annat särskilt anges.

5 kap. 5 §

SamSol:s förslag (A 5 kap. 5 §) Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar: Bestämmelserna i paragrafen (5 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 kap. 3 § SofL.

Enligt *Lagrådet* tillhör beteckningarna ”betjäning” och ”privattjänare” ett förlegat språkbruk och bör bytas ut.

De aktuella beteckningarna är väl etablerade i svenska författningar och förekommer i bestämmelser med internationella inslag. Lagrådet hade i ett yttrande den 22 mars 1999 (prop. 1998/99:119 bilaga 4) över det dåvarande förslaget till socialförsäkringslag inte några invändningar mot att använda beteckningarna. Mot bakgrund av det anförda anser regeringen att beteckningarna inte bör ändras i detta sammanhang.

5 kap. 8 §

SamSol:s förslag (A 5 kap. 8 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag, men anknuter till sambo i andra meningen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (5 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 kap. 6 § SofL. Regeringen anser till skillnad från SamSol att nuvarande uttryckssätt i fråga om familjemedlemmar bör kvarstå oförändrat. Genom paragrafen regleras tillhörigheten till den bosättningsbaserade delen av socialförsäkringen för en försäkrads medföljande familjemedlemmar, när den försäkrade vid vistelse utomlands anses bosatt i Sverige enligt någon av bestämmelserna i 4–7 §§. Denna bestämmelse om medföljande familjemedlemmar är gemensam för de fall som avses i 4–7 §§, vilket motsvarar gällande rätt. Vad som

avses med att en familjemedlen är ”medföljande” har prövats av Regeringsrätten (RÅ 2008 ref. 9) i mål om barnbidrag.

Lagrådet anför beträffande 12 kap. 38 § (i lagrådsremissen), som utgör en särregel om föräldrapenning, att den som omfattas av särregeln anges genom bestämningen att föräldern anses bosatt i Sverige även under vistelsen utomlands enligt bestämmelserna i 5 kap. 6 och 8 §§. Av dessa lagrum gäller 6 § biståndsarbetare m.fl., medan 8 § gäller familjemedlemmar till personer som nämns i 4–7 §§. Enligt Lagrådet har viss oklarhet uppgetts råda om innebörden av hänvisningen till 5 kap. 6 och 8 §§. Lagrådet anför att motsvarande problem skulle finnas i gällande rätt där 4 kap. 9 § AFL hänvisar till 3 kap. 5 b § samma lag, som i sin tur hänvisar till 2 kap. 4 och 6 §§ SofL. Enligt Lagrådet bör Regeringsrättens dom den 5 februari 2008 i ett mål om barnbidrag vara till ledning vid tolkningen av de berörda lagrummen.

Regeringsrätten tog i det nämnda målet (RÅ 2008 ref. 9) ställning till om ett barn, som var fött under en förälders vistelse utomlands för studier, skulle omfattas av 2 kap. 6 § SofL. Enligt Regeringsrätten framgår av förarbetena att avsikten i fråga om statsanställda har varit att regeln ska tolkas så att det inte krävs att barnet faktiskt har följt med till utlandet från Sverige. Regeringsrätten anför att bestämmelsen är gemensam för alla berörda personkategorier och att den är formulerad så att samma villkor gäller familjemedlemmar oavsett vilken personkategori det är fråga om. Något krav på att barnet ska ha bott i Sverige före förälderns utlandsvistelse kan enligt Regeringsrätten således inte ställas upp.

5 kap. 9 §

SamSol:s förslag (A 5 kap. 9 §): SamSol föreslår att paragrafen ska omfatta även änkepension i form av 90-procentstillägg och garantipension till änkepension.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anför att änkepension i form av 90-procentstillägg, som kan beviljas vid dödsfall från och med 2003, kan beräknas endast i förhållande till den avlidne makens år med intjänade pensionspoäng och alltså är en arbetsbaserad förmån. Motsvarande 90-procentstillägg vid makens dödsfall före 2003 kan beräknas även i förhållande till den avlidne makens bosättningstid här och är då en bosättningsbaserad förmån. Ett sådant tillägg bör regleras i SFBP.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (5 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 1 § 2–4 och 2 § SofL. Den nuvarande uppdelningen på förmåner som den enskilde är försäkrad för respektive lagar som den enskilde omfattas av upphävs dock genom SFB. Den enskilde är i stället försäkrad för samtliga bosättningsbaserade förmåner som anges i paragrafen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Som Försäkringskassan påpekar kan bosättningsbaserat 90-procentstillägg betalas ut bara om dödsfallet skett före 2003. Då de särskilda bestämmelserna i övrigt för sådana dödsfall finns i SFBP bör även bestämmelsen om försäkring för sådant tillägg placeras där (2 kap. 7 § SFBP) och begränsas till att avse tillägg som beräknas på grundval av den avlidnes bosättning här i landet.

I lagrådsremissen omfattade paragrafen även garantipension till änkepension (punkt 16). Som närmare utvecklas i inledningen av kommen-

taren till 84 kap. SFB lämnas sådan pension numera bara övergångsvis. Bestämmelserna tas därför i stället in i 2 kap. 8 § SFBP.

Prop. 2008/09:200
Avd. A

5 kap. 10 §

SamSol:s förslag (A 5 kap. 10 §): SamSol föreslår att paragrafen ska omfatta även änkepension i form av 90-procentstillägg och garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (5 kap. 10 § i lagrådsremissen) anger att när det gäller förmåner till efterlevande enligt 9 § 14 och 15 är det den efterlevande som ska vara försäkrad för förmånerna. Bestämmelsen motsvarar 4 kap. 8 § SofL såvitt avser regleringen av utbetalning av förmåner vid utlandsvistelse. Regeringen anser emellertid att bestämmelsen ska ges ett vidare tillämpningsområde såtillvida att den ska vara gällande inom hela avdelning A. Borttagandet av bestämmelserna om 90-procentstillägget och garantipension till änkepension i 9 § föranleder en följdändring i denna paragraf.

5 kap. 11 och 12 §§

SamSol:s förslag (A 5 kap. 11 och 12 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Dock föreslår SamSol en annan utformning av rubrikerna till de båda paragraferna.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 5 kap. 11 och 12 §§ i lagrådsremissen. Den av SamSol föreslagna rubriken till 11 § är missvisande. Den kan ge intryck av att paragrafen behandlar anmälningsskyldighet. Egentligen behandlar såväl 11 § som 12 § försäkringsskyddets tidsmässiga omfattning i samband med inflyttning till Sverige. Regeringen anser att det är lämpligt att markera detta i en huvudrubrik till dessa båda paragrafer. De båda paragraferna förses också med rubriker som närmare upplyser om att 11 § behandlar betydelsen av anmälan om bosättning vid bestämmandet av försäkringsskyddets tidsmässiga omfattning vid bosättning i Sverige och att 12 § behandlar försäkringsskyddets omfattning i samband med bl.a. beviljat uppehållstillstånd i Sverige. Regeringen anser också att det är lämpligt att det i 11 § förs in ett andra stycke som upplyser om var i SFB bestämmelserna om anmälan om bosättning finns.

5 kap. 16 §

SamSol:s förslag (A 5 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 5 kap. 16 § i lagrådsremissen. I bl.a. 110 kap. 45 § finns bestämmelser om när den som lämnar Sverige ska anmäla detta till Försäkringskassan. Den nämnda bestämmelsen och bestämmelserna i 110 kap. 43 och 44 §§, som är av liknande karaktär, är handläggningsregler. Dessa bestämmelser har därför placerats i avdelning H. Regeringen anser dock att det är lämpligt att här upplysa om att det i avdelning H finns bestämmelser om anmälningsskyldighet om man lämna Sverige.

5 kap. 17 §

SamSol:s förslag (A 5 kap. 17 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (5 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 43 § 2 USL och anger att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, har möjlighet att meddela föreskrifter om att barn som är politiska flyktingar är försäkrade för underhållsstöd enligt 9 § 3 även om de inte är bosatta i Sverige. Föreskrifterna meddelas med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 2 RF (dvs. restkompetensen). Regeringen anser att denna bestämmelse inte hör hemma i den aktuella förmånsavdelningen (17–19 kap.) utan att fråga är om en speciell grund för försäkringstillhörighet.

6 kap. 2 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 2 §): SamSol föreslår att tillämpningen av den i paragrafen angivna definitionen av arbete i Sverige ska gälla vid tillämpning av bestämmelserna i avdelning A.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (6 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvaras närmast av 2 kap. 7 § första stycket SofL. Begreppet ”arbete i Sverige” förekommer även på andra ställen i balken, t.ex. i 25 kap. 3 § och har där samma betydelse som i denna paragraf. I paragrafen klargörs att definitionen av arbetsbegreppet gäller för balken i dess helhet om inget annat särskilt anges.

6 kap. 6 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 6 §): SamSol föreslår att i punkt 9 ska undantag göras även för änkepension i form av 90-procentstillägg enligt SamSol:s förslag till 5 kap. 9 § 17.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anför att förslaget till ändring beträffande 5 kap. 9 § medför behov av en följdändring i denna paragraf.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (6 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 4 och 5 §§ SofL. Den nuvarande uppdelningen på förmåner som den enskilde är försäkrad för respektive lagar som den enskilde omfattas av försvinner dock. Den enskilde är enligt detta synsätt i stället försäkrad för samtliga arbetsbaserade förmåner som anges i paragrafen. Som *Försäkringskassan* påpekar behöver *punkten 9* justeras på grund av ändringen i 5 kap. 9 §.

Beträffande *punkten 2* ersätts uttrycket ”föräldrapenning över lägstanivå och tillfällig föräldrapenning” med uttrycket ”föräldrapenning på grundnivå eller sjukpenningnivå och tillfällig föräldrapenning”. Regeringen anser att den nya avfattningen är tydligare. Den svarar också mot indelningen i 12 kap. 18–24 §§. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Enligt 3 kap. 1 § 1 SofL är den som är bosatt i Sverige försäkrad för bl.a. ersättning för sjukvård m.m. enligt 2 kap. AFL i fråga om förmåner som beslutas av *Försäkringskassan*. Enligt 2 kap. 14 § AFL gäller att bidrag till sådana arbetshjälpmedel som en förvärvsarbetande försäkrad behöver som ett led i sin rehabilitering utges enligt föreskrifter som regeringen meddelar. Den bestämmelsen motsvaras i balken av 30 kap. 5 §.

Övriga bestämmelser i 2 kap. AFL överförs inte till SFB. AFL upphävs i samband med att balken träder i kraft.

Beträffande förmånen bidrag till arbetshjälpmedel gör regeringen följande övervägande. Det finns starka skäl som talar för att arbetshjälpmedel ska kunna lämnas på grundval av såväl bosättning som arbete i

Sverige. Det förefaller inte rimligt att en person som arbetar i Sverige, men som inte är bosatt här ska sakna möjlighet att få arbetshjälpmedel genom socialförsäkringen. Regeringen föreslår därför att det av *punkten* 4 bör framgå att den som arbetar i Sverige är försäkrad för bl.a. rehabilitering, arbetshjälpmedel och rehabiliteringsersättning.

Beträffande förmåner enligt nuvarande LAF kan påpekas att dessa omnämns i *punkterna* 6 och 10. Detta på grund av att bestämmelserna i 5 kap. LAF om ersättning vid dödsfall har förts över till avdelning F medan övriga bestämmelser finns i avdelning C.

6 kap. 7 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 7 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (6 kap. 7 § i lagrådsremissen) är ny. Regeringen anser att ett förtydligande behövs som klargör att när det gäller förmåner till efterlevande enligt 6 § 9 och 10 är det den avlidne som ska ha varit försäkrad för förmånerna. I övrigt ska bestämmelser i balken om en försäkrad tillämpas på de förmånsberättigade. Någon förändring av rättsläget är inte avsedd.

6 kap. 10 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 10 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (6 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 10 § SofL. Av den nu gällande bestämmelsen framgår att försäkringen ska fortsätta att gälla efter efterskyddstiden så länge som bestämmelserna om SGI-skyddad tid är tillämpliga i det enskilda fallet. Om man, som SamSol gör, kopplar försäkringens giltighet till så länge nämnda bestämmelser om SGI-skyddad tid gäller, kan det uppfattas som att försäkringen gäller till dess att man ändrar eller upphäver bestämmelserna om SGI-skyddad tid. Eftersom någon materiell ändring av bestämmelsen inte är avsedd omformuleras paragrafen.

6 kap. 12 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 12 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (6 kap. 12 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 9 § SofL. När det gäller biståndsarbetare har regeringen uppmärksammat att efterskyddstiden inte gäller för medföljande familjemedlemmar. Det kan ifrågasättas om detta är en lämplig ordning. Med hänsyn till att förslaget till SFB i princip är en språklig och teknisk bearbetning av gällande lagstiftning, och då en förändring av nu gällande lagstiftning i detta hänseende torde kräva en grundlig analys, föreslår regeringen nu inte någon ändring av gällande rätt.

6 kap. 13 och 14 §§

SamSol:s förslag (A 6 kap. 13 och 14 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Dock föreslår SamSol en annan utformning av rubrikerna till de båda paragraferna.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 6 kap. 13 och 14 §§ i lagrådsremissen. Den av SamSol föreslagna rubriken till 13 § är missvisande. Den kan ge intryck av att paragrafen behandlar endast anmälningsskyldighet. Egentligen behandlar såväl 13 § som 14 § försäkringsskyddets tidsmässiga omfattning i samband med arbete i Sverige. Regeringen anser att det är lämpligt att markera detta i en huvudrubrik till dessa båda paragrafer. De båda paragraferna förses också med rubriker som närmare upplyser om att 13 § behandlar betydelsen av anmälan om arbete vid bestämmandet av försäkringsskyddet tidsmässiga omfattning vid arbete i Sverige och att 14 § behandlar försäkringsskyddets omfattning i samband med bl.a. beviljat uppehållstillstånd i Sverige. Regeringen anser också lämpligt att det i 13 § förs in ett andra stycke som upplyser om var i SFB bestämmelserna om anmälan om arbete finns.

6 kap. 18 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 18 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 6 kap. 18 § i lagrådsremissen. I bl.a. 110 kap. 45 § finns bestämmelser om när den som lämnar Sverige ska anmäla detta till Försäkringskassan. Den nämnda bestämmelsen och bestämmelserna i 110 kap. 43 och 44 §§, som är av liknande karaktär, är handläggningsregler. Dessa bestämmelser har därför placerat i avdelning H. Regeringen anser dock att det är lämpligt att här upplysa om att det i avdelning H finns bestämmelser om anmälningsskyldighet om man lämnar Sverige.

6 kap. 21 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 21 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (6 kap. 21 § i lagrådsremissen) motsvarar delvis 3 kap. 14 § SofL. De närmare förutsättningarna för att en försäkrad ska tillgodoräknas pensionsgrundande belopp för pliktjänstgöring, studier och vård av småbarn anges i 60 kap. 17–36 §§. Se även 60 kap. 3 § och kommentaren till den paragrafen.

Av tydlighetsskäl kan det enligt *Lagrådet* vara lämpligt att infoga ordet ”dessutom” närmast före ordet ”bestämmelser” eftersom även sjukersättning och aktivitetsersättning enligt 63 kap. ger anledning till beräkning av pensionsgrundande belopp. Enligt *Lagrådet* bör uttrycket ”vård av småbarn” bytas ut mot beteckning ”barnår”, som används i 63 kap., eller i vart fall ordet barnår tillfogas sist inom parentestecken.

Paragrafen justeras med anledning av *Lagrådets* synpunkter. Dock bör av tydlighetsskäl uttrycket ”vård av småbarn” behållas och komplettering ske med ”barnår”.

6 kap. 22 §

SamSol:s förslag (A 6 kap. 22 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (6 kap. 22 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 15 § SofL. Av *första stycket*

framgår att den som genomgår utbildning som är förenad med särskild risk för arbetsskada är försäkrad för arbetsskadeersättning enligt 6 § 6 och 10. Av *andra stycket* följer att regeringen, med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 2 RF (dvs. restkompetensen), eller den myndighet som regeringen bestämmer, har möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om försäkring enligt paragrafens första stycke.

Prop. 2008/09:200
Avd. A

7 kap. 3 §

SamSol:s förslag (A 7 kap. 6 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (7 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 1 § LSP. Regeringen anser att föreskrifträtten faller inom regeringens restkompetens enligt 8 kap. 13 § första stycket 2 RF. I och med att riksdagen har valt att lagstifta inom regeringens primärområde, saknar riksdagen uttryckligt stöd i 8 kap. RF för att bemyndiga regeringen att meddela ifrågavarande föreskrifter. Med hänsyn härtill ska bestämmelsen, i enlighet med det som anges i avsnitt 4.4, formuleras som en bestämmelse som anger i vilken omfattning regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har kvar möjligheten att inom ramen för restkompetensen enligt 8 kap. 13 § första stycket 2 RF meddela föreskrifter om i vilken utsträckning den som frivilligt deltar i verksamhet inom totalförsvaret eller annan typ av räddningsarbete ska omfattas av bestämmelserna i 43 kap.

7 kap. 6 och 9 §§

SamSol:s förslag (A 7 kap. 8 och 11 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 7 kap. 8 och 11 §§ i lagrådsremissen. Ersättning som lämnas enligt LSP och KSL uppvisar många likheter med ersättning som lämnas enligt LAF. Beträffande efterlevandeförmåner från arbetsskadeförsäkringen föreslår regeringen att det av 6 kap. 7 § ska framgå bl.a. att det är den avlidne som ska ha varit försäkrad för förmånen. I övrigt gäller för arbetsskadeersättning särskilda regler om försäkringstid och utlandsvistelse i 6 kap. 11 § första stycket och 16 §. Regeringen anser att dessa bestämmelser bör gälla även för ersättning som i dag lämnas med stöd av KSL och LSP.

7 kap. 10 §

SamSol:s förslag (A 7 kap. 12 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (7 kap. 12 § i lagrådsremissen) är ny. Beträffande smittbärarsättning enligt SML sammanfaller definitionen av smittbärare med vem som kan ha rätt till sådan ersättning. Regeringen föreslår inte någon ändring härvidlag och anger därför att försäkrad för smittbärarsättning är en sådan smittbärare som avses i 46 kap. 3 §.

5.3.1 Inledning

I avdelning B (8–22 kap. [8–22 kap. i lagrådsremissen]) samlas bestämmelser om socialförsäkringsförmåner som är relaterade till föräldrar och barn. Följande förmåner behandlas: graviditetsspenning, föräldrapenningsförmåner, barnbidrag, underhållsstöd, adoptionsbidrag och vårdbidrag. Dessa förmåner regleras i dag i AFL, ABBL, FBBL, USL, AKBL och HVL.

5.3.2 Underavdelning I Inledande bestämmelser

Denna underavdelning innehåller bestämmelser som dels upplyser om innehållet i avdelningen, dels ger en allmänspråklig beskrivning av förmånerna.

5.3.3 Underavdelning II Graviditetsspenning och föräldrapenningsförmåner**Inledning**

I denna underavdelning samlas de bestämmelser som nu finns i 3 kap. 9 och 9 a §§ samt 4 kap. AFL om havandeskapsspenning, föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. För att modernisera språket byts beteckningen ”havandeskapsspenning” ut mot ”graviditetsspenning”.

Förmåner vid moderskap bildar tillsammans med förmåner vid sjukdom en särskild gren av social trygghet enligt art. 4.1 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. I den nyligen framtagna förordningen (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, som kommer att ersätta förordningen (EEG) nr 1408/71, bildar förmåner vid moderskap och sjukdom inte längre en sådan särskild gren. I stället ingår förmåner vid moderskap i en gren av social trygghet betecknad Förmåner vid moderskap och likvärdiga förmåner vid faderskap. Mot bakgrund härav och med beaktande av att bestämmelserna i 3 kap. 9 och 9 a §§ AFL om havandeskapsspenning har en nära anknytning till de socialförsäkringsförmåner som har att göra med barn, föreslår regeringen att bestämmelserna om graviditetsspenning placeras tillsammans med bestämmelserna om föräldrapenningsförmåner i avdelning B.

Reglerna i 4 kap. AFL om föräldrapenning struktureras helt om och delas in i tre separata kapitel, varav ett kapitel innehåller allmänna bestämmelser om föräldrapenningsförmåner, ett kapitel behandlar föräldrapenning och ett kapitel behandlar tillfällig föräldrapenning. Syftet är att underlätta för den enskilde att bedöma vad som gäller i olika situationer.

För att upprätthålla en kronologisk ordning mellan graviditetsspenningen och föräldrapenningsförmånerna placeras bestämmelserna om graviditetsspenning i ett eget kapitel före de kapitel som behandlar föräldrapenningsförmånerna.

10 kap.

I detta kapitel ersätts genomgående uttrycket ”försäkrad kvinna” i de nuvarande bestämmelserna i AFL som behandlar graviditetspenning med uttrycket ”försäkrad”.

10 kap. 2 §

SamSol:s förslag (B 3 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (10 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 9 § första och fjärde styckena AFL. I den nu gällande författningstexten i 3 kap. 9 § första stycket AFL anges att en försäkrad kvinna har rätt till havandeskapspenning, om havandeskap har satt ned hennes förmåga att utföra uppgifterna i sitt förvärvsarbete med minst en fjärdedel. Regeringen anser att uttrycket ”uppgifterna i” är ett onödigt förtydligande. Därför föreslår regeringen att uttrycket inte förs in i SFB.

10 kap. 4 §

SamSol:s förslag (B 3 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (10 kap. 4 § i lagrådsremissen) är ny och anger vilka förmånsnivåer som graviditetspenning kan lämnas på. I nuvarande lagstiftning framgår av hänvisningen i 3 kap. 9 a § tredje stycket AFL till sjukpenningförmånen att graviditetspenning lämnas på samma förmånsnivåer som sjukpenning. Paragrafen är konstruerad i förtydligande syfte.

10 kap. 5 §

SamSol:s förslag (B 3 kap. 5 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (10 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar bestämmelserna i 3 kap. 9 a § tredje stycket tredje meningen AFL. I den föreslagna paragrafen klarläggs att graviditetspenning inte lämnas för samma tid som den försäkrade får sjukpenning, sjuklön eller ersättning enligt den s.k. sjuklönegarantin.

Enligt *Lagrådet* är den i lagrådsremissen presenterade paragrafen ottydligt formulerad och författningskommentaren inte tillräckligt klargörande.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. I paragrafen förs en hänvisning in till 20 § SjlL om s.k. sjuklönegaranti. Någon utbyggnad av författningskommentaren synes med detta förtydligande enligt regeringens uppfattning inte vara nödvändig.

10 kap. 9 §

SamSol:s förslag (B 3 kap. 9 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår även att graviditetspenning ska kunna lämnas även om den försäkrade inte skulle ha arbetat under hela perioden.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (10 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 9 a § andra stycket AFL. SamSol föreslår dessutom att den nuvarande bestämmelsen bör kompletteras med

en kodifiering av rättspraxis såvitt avser förmånstidens längd (se FÖD 1988:3). I det avgörandet slog Försäkringsöverdomstolen fast att, vid tillämpningen av då gällande regel i 3 kap. 9 § AFL, havandeskapspenning skulle lämnas för hela den period för vilken den försäkrade begärde ersättning trots att hennes visstidsanställning upphörde före periodens utgång.

Den av SamSol föreslagna ordalydelsen i paragrafen är generellt hållen. Paragrafen ger intryck av att vara tillämplig även när den försäkrade inte förvärvsarbetar på grund av t.ex. tjänstledighet, vilket rimligen inte kan vara en avsedd effekt av förslaget. Regeringen anser att det är mindre lämpligt att med återopande av endast ett tjugo år gammalt avgörande införa en lagregel som närmare anger hur en period med graviditetspenning ska avgränsas i tiden. Det är inte heller lämpligt att inom ramen för en i princip lagteknisk översyn av socialförsäkringslagstiftningen införa en lagregel som ändrar förutsättningarna för bedömningen av försäkrades rätt till förmånen. För att genomföra det förslag till lagstiftning som SamSol föreslår torde det vara nödvändigt med en mer omfattande analys av rättsläget. Regeringen anser därför att det av SamSol angivna rättsfallet inte i detta lagstiftningsärende ska läggas till grund för kodifiering.

11 kap.

I betänkandet föreslår SamSol att det i detta kapitel (B 4 kap. 9 § SFB i SamSol:s förslag) bör finnas en motsvarighet till 4 kap. 1 § fjärde stycket AFL. Den nuvarande bestämmelsen i 4 kap. 1 § fjärde stycket AFL ger regeringen möjlighet att förordna att tillfällig föräldrapenning i vissa situationer får lämnas till en förälder som är bosatt i Danmark, Finland eller Norge för vård av barn som är bosatt i något av dessa länder. *Försäkringskassan* har i sitt remissyttrande påpekat att den bestämmelsen är onödig eftersom tillfällig föräldrapenning redan nu är en familjeförmån och att det därför är onödigt att regeringen särskilt föreskriver om detta.

Som framgår av RÅ 2003 ref. 65 är tillfällig föräldrapenning att anse som en familjeförmån enligt förordningen (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. Till följd härav är bestämmelsen i 4 kap. 1 § fjärde stycket AFL onödig. Därför förs den inte in i SFB.

Lagrådet anser att förslaget i 11 kap. 9 § i lagrådsremissen bör kunna utgå, eftersom hela innehållet och mer därtill finns i 12 kap. 9 § och 13 kap. 5 §.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utgår i enlighet med Lagrådets påpekande.

11 kap. 4 §

SamSol:s förslag (B 4 kap. 4 §): Överensstämmelse med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (11 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 2 § första stycket AFL. I *punkt 3* ersätts begreppet rättslig vårdnadshavare med begreppet särskilt förordnad vårdnadshavare. Härigenom erhålls en bättre överensstämmelse med den familjerättsliga terminologin (se 6 kap. 9 § föräldrabalken). Någon

saklig ändring är inte avsedd. I *punkt 4* används begreppet blivande adoptivförälder. Detta begrepp definieras i 2 kap. 16 § SFB.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

11 kap. 5 §

SamSol:s förslag (B 4 kap. 5 §): Överensstämmen med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (11 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 2 § andra stycket AFL. Det i *första stycket 2* använda begreppet definieras i 2 kap. 15 § SFB.

11 kap. 6 §

SamSol:s förslag (B 4 kap. 6 §): Överensstämmen delvis med regeringens förslag. SamSol hänvisar i paragrafen också till bestämmelser om utredningsbefogenheter i H 7 kap. 14, 17 och 18 §§.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (11 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 2 § tredje stycket AFL.

Enligt *Lagrådet* är paragrafens innebörd, såsom den presenterats i lagrådsremissen, svårtillgänglig genom utformningen av de hänvisningar som görs i paragrafen. Undantaget avseende tillämpningen av vissa lagrum i 114 kap. är, enligt Lagrådet, överflödigt, eftersom det i samband med tillfällig föräldrapenning som Försäkringskassan beviljar enligt 13 kap. 11 § aldrig blir aktuellt att använda de utredningsbefogenheter som regleras i 114 kap. 14, 17 och 18 §§.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen redigeras om och förenklas i enlighet med Lagrådets förslag.

11 kap. 9 §

SamSol:s förslag (B 4 kap. 11 §): Överensstämmen med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (11 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 16 § tredje stycket AFL. Det kan särskilt anmärkas att paragrafen endast omfattar föräldrapenning. Tillfällig föräldrapenning faller således utanför paragrafens tillämpningsområde. Av paragrafen framgår att en förälder aldrig kan få mer än hel föräldrapenning per dag. När det gäller tillfällig föräldrapenning kan i vissa situationer mer än hel sådan förmån lämnas till en förälder. En sådan situation är om föräldern har sin arbetstid förlagd på sådant sätt att flera arbetspass genomförs under samma dag. En annan situation i vilken mer än hel tillfällig föräldrapenning kan lämnas är om föräldern en dag börjar ett arbetspass som avslutas efter midnatt samt att föräldern genomför ytterligare ett arbetspass den efterföljande dagen. Regeringen anser att det i SFB inte bör föras in en särskild bestämmelse som reglerar i vilka situationer tillfällig föräldrapenning får lämnas med som mest hel förmån eller med mer än hel förmån.

11 kap. 10 §

SamSol:s förslag (B 4 kap. 12 §): Överensstämmen i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att hänvisningen till 6 kap. 29 § borde ha placerats i andra meningen tillsammans med hänvisningen till 6 kap. 3 §.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (11 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 4 kap. 16 § första stycket första meningen AFL. I paragrafen anges när föräldrapenningsförmåner får lämnas till båda föräldrarna för samma barn och tid. I sista meningen i paragrafen finns en hänvisning till 13 kap. 3 §, som med hänsyn till utformningen av 13 kap. 3 §, har formulerats som en upplysningsbestämelse.

11 kap. 14 §

SamSol:s förslag (B 4 kap. 16 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (11 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 17 § första och tredje stycket AFL. SamSol anser att formuleringen "... eller uppbär motsvarande ersättning enligt annan författning..." i 4 kap. 17 § första stycket första meningen AFL vid en överföring till balken, som även innehåller regler om olika skadeersättningar, endast kan syfta på ersättning som motsvarar sjukpenning enligt äldre skadeförfattningar. Regeringen anser emellertid att det inte kan hållas för visst att fråga endast är om äldre författningar. Paragrafen formuleras därför i detta hänseende i enlighet med nuvarande lydelse.

Enligt *Lagrådet* kan uttrycket "för samma dag och tid" i första stycket i det i lagrådsremissen presenterade förslaget ifrågasättas, eftersom inbörden knappast lär bli annorlunda om man i stället väljer uttrycket "för samma tid". Lagrådet föreslår att det i balken vanligen förekommande uttrycket "för samma tid" i stället används i paragrafen. Vidare föreslår Lagrådet att första stycket 1 i förslaget ändras på motsvarande sätt som föreslås beträffande förslaget till 10 kap. 5 §.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets påpekanden.

11 kap. 17 §

SamSol:s förslag (B 4 kap. 19 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I SamSol:s förslag saknas angivande av att föräldrapenning som betalas ut till annan person eller socialnämnd ska användas till föräldrarnas och familjens nytta.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (11 kap. 18 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 18 § tredje stycket AFL. .

Enligt *Lagrådets* uppfattning innebär ett utelämnande av orden "att användas till föräldrarnas och familjens nytta" att det i socialförsäkringsbalken inte skulle finnas något lagligt stöd för hur en föräldrapenningsförmån ska användas. Med tanke på att utbetalning av en föräldrapenningsförmån kan ske inte bara till socialnämnden utan också till en fysisk person bör, enligt Lagrådet, de utelämnade orden arbetas in i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning och anser att nämnda led i den nu gällande paragrafen bör föras in i SFB. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets påpekande.

12 kap. 2–6 §§

SamSol:s förslag (B 5 kap. 2–6 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* anser att utformningen av bestämmelserna om rätten till föräldrapenning kan ge ett intryck av att i vissa fall båda föräldrarna kan ha rätt till föräldrapenning samtidigt. Det gäller när den ena föräldern faktiskt vårdar barnet och därmed har rätt till föräldrapenning enligt huvudregeln i 3 § och den andra inte vårdar barnet men ändå har rätt till föräldrapenning (4 § och 5 § andra stycket). Eftersom det inte kan vara avsikten att så ska kunna ske bör reglerna förtydligas.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 12 kap. 2–6 §§ i lagrådsremissen.

I 11 kap. 10 § anges huvudregeln att föräldrapenningsförmånerna inte får lämnas till båda föräldrarna för samma barn och tid annat än i särskilt uppräknade undantagsfall. De av kammarrätten angivna paragraferna finns inte angivna bland dessa undantag.

Regleringen i 2 och 3 §§ motsvarar närmast 4 kap. 4 § första stycket andra meningen AFL. I 3 § sker en komplettering genom att uttrycket ”faktiskt vårdar barnet” förs in i bestämmelsen. Skälet för detta är att det har ett pedagogiskt värde att det i författningstexten anges att det krävs en rumslig kontakt mellan barnet och föräldern under större delen av den tid som föräldrapenningsförmånen lämnas. Bestämmelsen innebär endast ett förtydligande av gällande lagstiftning (se bl.a. prop. 1978/79:168 s. 47).

Enligt *Lagrådet* bör 12 kap. 2 § första stycket i lagrådsremissen formuleras om med hänsyn till att föräldrapenning kan lämnas antingen som en bosättningsbaserad eller som en arbetsbaserad förmån. Lagrådet anser vidare att 3 § bör formuleras på ett sådant sätt att syftet med bestämmelsen tydligt framgår. Därutöver anser Lagrådet att inledningen av 4 § är missvisande, eftersom den kan tolkas som att det skulle krävas särskilda skäl också vid tillämpning av 5 eller 6 §. Fråga är, enligt Lagrådet, i stället om undantag för dessa fall från kravet på särskilda skäl. Lagrådet menar därför att förslaget till 4 § bör formuleras om.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Samtliga tre paragrafer utformas med beaktande av de synpunkter som Lagrådet framför.

12 kap. 8 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 8 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (12 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 5 § AFL. Av 4 kap. 5 § första och andra meningen AFL framgår att bestämmelserna om föräldrapenning gäller i tillämpliga delar också vid adoption av barn. Är det fråga om adoption av andra makens barn eller adoptivbarn eller av eget barn lämnas föräldrapenning dock inte utöver vad som skulle ha gällt om adoptionen inte hade ägt rum. Av 4 kap. 8 § föräldrabalken följer emellertid att adoptivbarn ska anses som adoptantens barn och inte som barn till sina biologiska föräldrar. I paragrafen omfattar uttrycket ”makes barn” således såväl makes biologiska barn som makes adoptivbarn.

Lagrådet ifrågasätter om det inte av tydlighetsskäl finns anledning att behålla lydelsen av den nuvarande bestämmelsen oförändrad i socialförsäkringsbalken.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

Enligt regeringens mening behöver inte paragrafen förtydligas eftersom rättsläget efter adoption framgår av regleringen i föräldrabalken och det finns en hänvisning till dessa bestämmelser i 2 kap. 14 § SFB.

12 kap. 9 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 9 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att bestämmelsen bör uttryckas på samma sätt som i 4 kap. 14 § första stycket AFL.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (12 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 7 § första stycket och 8 § AFL. Eftersom någon materiell ändring inte avses, saknas skäl att tillmötesgå Försäkringskassans remissynpunkt.

12 kap. 13 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 13 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol anger dock att föräldrapenning lämnas till den senare tidpunkt då barnet har avslutat det första skolåret.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att uttrycket ”det första skolåret” numera är missvisande eftersom klass 0, dvs. förskolan, räknas som det första skolåret.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (12 kap. 13 § i lagrådsremissen) formuleras utifrån att fråga är om första skolåret i grundskolan.

12 kap. 15 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 15 §): Överensstämmer med regeringens förslag förutom att SamSol delar upp paragrafen i två stycken.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* anser att paragrafens andra stycket bör förtydligas så att det framgår att det stycket även handlar om föräldrar som har gemensam vårdnad om ett barn.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 12 kap. 5 § i lagrådsremissen. Genom att formulera paragrafen i ett stycke i stället för två, som SamSol föreslår, klargörs vad som regleras i paragrafen.

12 kap. 16 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (12 kap. 16 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 3 § femte stycket AFL. I den nu gällande paragrafen anges inte att det för dess tillämplighet krävs att föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet. Något sådant krav bör inte heller föras in i SFB.

12 kap. 17 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 17 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (12 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 3 § sjätte stycket AFL. Det går inte av den nu gällande paragrafen att utläsa om det för dess tillämplighet krävs att föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet. Regeringen anser att detta inte är något krav i de situationer som regleras i paragrafen.

Som anges i 18–24 §§ lämnas föräldrapenning på tre ersättningsnivåer: sjukpenningnivå, grundnivå och lägstanivå. I *andra stycket* i denna paragraf föreslås att en förälder till förmån för den andre föräldern inte får avstå föräldrapenning på sjukpenningnivå såvitt avser viss i förslaget angiven tid. Förslaget innebär i denna del en omskrivning av nu gällande bestämmelser i 4 kap. 3 § sjätte stycket första meningen AFL.

12 kap. 18–24 §§

SamSol:s förslag (B 5 kap. 18–24 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol:s förslag i B 5 kap. 22 § är dock utformat utan hänsyn till att reglerna om den sjukpenninggrundande inkomsten vid beräkning av bl.a. föräldrapenning numera är ändrade.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 12 kap. 18–24 §§ i lagrådsremissen). I nu gällande bestämmelser i 4 kap. AFL som reglerar föräldrapenningens tre ersättningsnivåer är endast två av dessa namngivna. Gällande författningstext är även mycket komplicerad och svårläst. I ett försök att underlätta förståelsen av bestämmelserna föreslår regeringen att det tydligt anges att föräldrapenning kan lämnas på tre olika namngivna ersättningsnivåer och vilka av dessa nivåer som grundar sig på om den försäkrade är bosatt eller arbetar i Sverige. Eftersom föräldrapenning på den högsta ersättningsnivån grundar sig på en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst, föreslår regeringen att den ersättningsnivån kallas för sjukpenningnivå. Då de båda andra ersättningsnivåerna redan har inarbetade namn, bör dessa inte ändras.

12 kap. 27 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 26 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafens (12 kap. 27 § i lagrådsremissen) *första stycke* motsvarar i princip 4 kap. 6 § sjätte stycket första meningen AFL.

Att på det sätt som görs i 12 kap. 27 § första stycket i lagrådsremissen hänvisa till 29 kap. 5 § är, enligt *Lagrådet*, felaktigt. Nämnade lagrum reglerar, enligt Lagrådet, inte fall där den sjukpenninggrundande inkomsten sänks. Lagrådet anser därför att uttrycket ”enligt 29 kap. 15 §” i förslaget bör bytas ut mot ”... sedan tid som avses i 29 kap. 15 § (SGI-skyddad tid för föräldraledighet) har gått ut...”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning och *första stycket* i paragrafen utformas därför i linje med Lagrådets förslag.

I *andra stycket* förs ett förtydligande av gällande rätt in.

12 kap. 29 §

SamSol:s förslag (B 5 kap. 27 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (12 kap. 29 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 6 § sjätte stycket tredje och fjärde meningen AFL. I förslaget förtydligas att bestämmelserna ska tillämpas på båda föräldrarna om kvinnan blir gravid på nytt.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

12 kap. 30 §

SamSol:s förslag: Beroende på en senare beslutad regeländring saknar SamSol förslag om hur den sjukpenninggrundade inkomst i förekommande fall ska beräknas efter den tid som den varit skyddad under föräldraledighet.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (12 kap. 30 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 6 § sjätte stycket femte meningen AFL. I paragrafen anges att bestämmelserna i 25–29 §§ ska tillämpas på motsvarande sätt vid beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten för tid efter tid som avses i 26 kap. 15 § om sänkning av den sjukpenninggrundande inkomsten inte har skett på grund av att den årliga inkomsten överstiger 7,5 prisbasbelopp.

Förutom ett mindre språkligt påpekande ifrågasätter *Lagrådet* om den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen återger gällande rätt. Enligt *Lagrådet* är avsikten att bestämmelserna ska gälla i tillämpliga delar och inte, som anges i förslaget, sättet varpå bestämmelserna i 25–29 §§ ska tillämpas.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* påpekanden.

12 kap. 35–38 §§

SamSol:s förslag (B 5 kap. 32–35 §§): SamSol:s förslag i 32–34 §§ överensstämmer med regeringens förslag. Förslaget i 35 § är dock utformat i enlighet med lagstiftning som senare är ändrad. Bl.a. beaktar förslaget i 35 § inte vad som gäller för en förälder som fått vårdnadsbidrag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 12 kap. 35–38 §§ i lagrådsremissen. Bestämmelserna i dessa paragrafer motsvarar 4 kap. 6 § andra stycket och 9 § AFL och reglerar föräldrapenningen för de första 180 dagarna. De nu gällande bestämmelserna i AFL är konstruerade utifrån äldre lagstiftning innebärande att en försäkrad alltid skulle ha en fastställd sjukpenninggrundande inkomst oberoende av om han eller hon fick eller önskade erhålla en förmån som beräknades på den inkomsten. Numera fastställs enligt huvudregeln en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst när det krävs för att en förmån ska kunna lämnas. Förslagen i nu aktuella paragrafer har utformats mot bakgrund härav och någon materiell ändring av nu gällande ordning föreslås således inte. Detta innebär bl.a. att i förslaget till 35 § 1 såvitt avser 240-dagarsvillkoret inte, såsom i 4 kap. 6 § andra stycket AFL, anges att föräldern skulle ha varit försäkrad för en sjukpenning över viss nivå om Försäkringskassan känt till samtliga förhållanden.

Lagrådet gör i anslutning till 12 kap. 38 § i lagrådsremissen vissa uttalanden angående hänvisningen till 5 kap. 6–8 §§. Dessa behandlas i författningskommentaren till 5 kap. 8 §.

13 kap.

I 13 kap. SFB föreslår regeringen att bestämmelserna om under vilka förutsättningar tillfällig föräldrapenning kan lämnas i princip struktureras efter barnets ålder. Dock bör en sådan indelning inte få genomslag fullt ut. En del bestämmelser avser att reglera tillfällig föräldrapenning i speciella situationer. Dessa bestämmelser bör vara lätta att överblicka i författningstexten. Regeringen föreslår därför att bestämmelser som särskilt avser antingen tillfällig föräldrapenning för barn som omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller vård av allvarligt sjukt barn placeras under separata rubriker i 13 kap SFB.

13 kap. 8 §

SamSol:s förslag (B 6 kap. 8 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (13 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 11 a § första stycket AFL. I paragrafen föreskrivs att en förälder som skulle behöva avstå från förvärvsarbete i samband med sjukdom eller smitta hos barnet eller barnets ordinarie vårdare får överlåta sin rätt till tillfällig föräldrapenning till annan försäkrad som i stället för föräldern avstår från förvärvsarbete för alla barn för vilka tillfällig föräldrapenning kan lämnas i samband med sjukdom eller smitta hos barnet (jfr bl.a. prop. 1993/94:220 s. 75). Efter-som paragrafen tar sikte på överlåtelse av tillfällig föräldrapenning i samband med sjukdom eller smitta hos barnet, anser regeringen att det här inte ska finnas någon hänvisning till bestämmelserna i 13 kap. 10–13 §§ om tillfällig föräldrapenning vid barns födelse eller adoption.

13 kap. 22–29 §§

SamSol:s förslag (B 6 kap. 22–28 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men sammanför bestämmelserna om förmånstiden för tillfällig föräldrapenning enligt 22 § (vård av barn som fyllt 12 år) och förmånstiden för tillfällig föräldrapenning enligt 26 § (vård av barn som omfattas av LSS) efter 26 §. Vidare använder SamSol i 22 § 2 uttrycket psykisk utvecklingsstörning.

Remissinstanserna: *Socialstyrelsen* anser att begreppet ”psykisk utvecklingsstörning” bör ersättas med ”utvecklingsstörning”. Härigenom anpassas begreppet till modernt språkbruk och blir gemensamt för samtliga förmåner.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 13 kap. 22–28 §§ i lagrådsremissen.

Enligt *Lagrådet* stämmer sammanföringen av bestämmelserna om förmånstid mindre väl överens med hur 13 kap. är systematiserat i övrigt. Riktigare bör, enligt *Lagrådet*, vara att placera bestämmelserna om förmånstiden för tillfällig föräldrapenning enligt 13 kap. 22 § i en ny paragraf närmast efter 13 kap. 24 § och under en kursiverad rubrik ”Förmånstiden”. *Lagrådet* anser vidare att bestämmelsen om förmånstid för tillfällig föräldrapenning enligt 13 kap. 26 § bör kvarstå under föreslagen rubrik, som dock bör sättas i kursivstil. Slutligen anser *Lagrådet* att 13 kap. 27 och 28 §§ bör byta plats.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. För att uppnå avsedd systematik i 13 kap. ändras systematiken och rubriksättningen i enlighet med vad Lagrådet föreslår.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

Av förarbetena till lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (prop. 1992/93:159 s. 167) framgår att begreppet ”psykisk utvecklingsstörning” redan vid tillkomsten av den lagen inte ansågs överensstämma med vanligt språkbruk. Med hänsyn härtill och med beaktande av att en enhetligare terminologi kan erhållas i balken, bör begreppet ”psykisk utvecklingsstörning” i SFB ersättas med uttrycket ”utvecklingsstörning”.

13 kap. 33–35 §§

SamSol:s förslag (B 6 kap. 32–34 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol:s förslag är dock utformade utan hänsyn till att reglerna om den sjukpenninggrundande inkomsten vid beräkning av bl.a. tillfällig föräldrapenning numera är ändrade.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 13 kap. 32–34 §§ i lagrådsremissen. 33 §, som saknar direkt motsvarighet i AFL, innehåller en redovisning av vilka bestämmelser som ska tillämpas vid beräkningen av tillfällig föräldrapenning. 34 och 35 §§ motsvarar i princip 4 kap. 14 § andra och tredje styckena AFL. Regeringen föreslår dock att avrundningsregeln i 35 § anpassas på ett sådant sätt att den överensstämmer med motsvarande avrundningsregler som gäller för övriga förmåner i SFB.

Enligt *Lagrådet* framstår bestämmelserna i 13 kap. 32–34 §§ i lagrådsremissen som i vissa avseenden oklara och svårtillgängliga. Lagrådet föreslår därför att en förenklad utformning eftersträvas.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragraferna utformas i linje med Lagrådets synpunkter. Vidare justeras lydelsen av 34 § för att resultatet ska bli korrekt vid en i timmar beräknad årsarbetstid. Någon saklig ändring av gällande rätt är inte avsedd.

5.3.4 Underavdelning III Barnbidrag

15 kap. 2 §

SamSol:s förslag (B 8 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (15 kap. 2 § i lagrådsremissen) slås fast att det finns tre former av barnbidrag; allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg. Därmed kan den nuvarande regleringen i 2 a § femte stycket ABBL utgå. Enligt det stycket ska, om inte annat föreskrivs, bestämmelserna i allmänt barnbidrag i ABBL eller i andra lagar eller författningar tillämpas på flerbarnstillägg. Vidare blir även 8 § FBBL onödig.

15 kap. 6 §

SamSol:s förslag (B 8 kap. 7 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 15 kap. 7 § i lagrådsremissen. Om förutsättningarna för att få

förlängt barnbidrag för ett barn som går i skolan utomlands är uppfyllda ska bidrag lämnas. Jämfört med nuvarande lydelse av 4 § FBBL tas därför ordet ”kan” bort.

Prop. 2008/09:200

Avd. B

15 kap. 10 §

SamSol:s förslag (B 8 kap. 11 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 15 kap. 11 § i lagrådsremissen. I paragrafen anges att barn som placerats i sådana familjehem som avses i socialtjänstlagen (2001:453) inte berättigar till flerbarnstillägg.

Lagrådet konstaterar att i den föreslagna paragrafen torde med familjehem menas detsamma som i socialtjänstlagen, medan familjehem i sammansättningen familjehemsförälder däremot har en speciell betydelse i den föreslagna socialförsäkringsbalken. *Lagrådet* anser att det hade varit till fördel om begreppet familjehem har en enhetlig betydelse i balken eller över huvud inom det socialrättsliga området.

Definitioner av vissa centrala begrepp har samlats i balkens inledande avdelning, bl.a. för att de ska vara lätt att hitta dem och för att inte tynga övriga bestämmelser. Begreppet ”familjehemsförälder” förekommer, till skillnad från ”familjehem”, varken i socialtjänstlagen eller socialtjänstförordningen (2001:937). Det förstnämnda begreppet förekommer inte heller i annan lagstiftning eller förordning. Begreppet familjehem har samma innebörd i balken som i annan lagstiftning. Begreppet familjehemsförälder definieras i 2 kap. 16 §. Angående skälen för att i balken föra in begreppet familjehemsförälder, se författningskommentaren till 2 kap. 16 §.

15 kap. 13 §

SamSol:s förslag (B 8 kap. 4 och 14 §§): Överensstämmer i princip med regeringens förslag men uttrycker det i 14 § så att bidraget ska ändras från och med månaden efter det att rätten till bidrag ökar eller minskar.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (15 kap. 4 och 14 §§ i lagrådsremissen) motsvarar del av 2 § samt 3 § första stycket ABBL. I nuvarande lagstiftning regleras tidsaspekten när barn föds eller rätten till bidrag annars uppkommer i 2 § samt tidsaspekten då barn dör eller rätten till bidrag annars upphör i 3 § första stycket. I SamSol:s förslag och i lagrådsremissen finns en bestämmelse (4 §) som föreskriver att, om rätten till allmänt barnbidrag uppkommer vid någon annan tidpunkt än barnets födelse, bidraget lämnas från och med månaden efter denna tidpunkt och en annan (14 §) som föreskriver att bidraget ändras från och med månaden efter förändringen när det inträffar något som medför att rätten till barnbidrag ökar eller minskar (SamSol) respektive medför att rätten till barnbidrag ändras (lagrådsremissen). Regeringen anser att dessa två paragrafer lämpligen bör sammanföras och avse i princip alla fall när det inträffar något som medför att barnbidrag ska börja lämnas eller inte längre ska lämnas. En särskild reglering bör dock behållas beträffande barnets födelse och avslutande av studier med hänsyn till behovet av sådan reglering beträffande när barnet fyller 16 år eller påbörjar studier. Vidare anser regeringen det inte nöd-

vändigt att det i paragrafen uttryckligen anges att dödsfall är en sådan omständighet som påverkar rätten till barnbidrag. Regleringen i paragrafen gäller samtliga former av barnbidrag. I dag finns beträffande förlängt barnbidrag inte någon allmän bestämmelse som behandlar förändring av förutsättningarna för bidrag.

Prop. 2008/09:200

Avd. B

15 kap. 14 §

SamSol:s förslag (B 8 kap. 7 §): Överensstämmer med regeringens förslag men SamSol föreslår att paragrafen ges rubriken Retroaktiv ersättning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (15 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar 11 § andra stycket ABBL vartill hänvisas i 8 § FBBL.

Lagrådet anser att rubriken är missvisande sedd i belysning av paragrafens innehåll och föreslår att den ges lydelsen Förlorad ersättning.

I socialförsäkringslagstiftningen finns i fråga om förmåner som lämnas endast efter ansökan ett flertal regler som innebär att förmånen lämnas endast för en viss angiven tid före den dag då ansökan görs. Denna paragraf fyller samma funktion i fråga om barnbidrag där det normalt inte krävs vare sig ansökan eller anmälan.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att rubriken bör ändras. Rubriken formuleras i linje med Lagrådets förslag.

16 kap. 2 §

SamSol:s förslag (B 9 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (16 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 § fjärde stycket ABBL. För att någon ska få barnbidrag utbetalat till sig krävs enligt bestämmelsen i paragrafen att han eller hon är försäkrad för förmånen. Detta krav gäller enligt regeringens uppfattning även i dag. Av SofL följer att både barn och förälder ska vara försäkrade för barnbidrag. Vidare ska enligt 4 § 4 st. ABBL och 5 § 1 st. FBBL barnbidrag lämnas endast om bidragsmottagaren är bosatt i Sverige. Slutligen gäller enligt 4 § barnbidragsförordningen (1986:386) att den som får barnbidrag är skyldig att anmäla till Försäkringskassan om han eller hon eller barnet lämnar Sverige för en tid som kan antas komma att överstiga sex månader.

Kravet på att bidragsmottagaren ska vara försäkrad gäller inte när barnet vårdas i ett hem för vård eller boende och bidraget därför ska betalas ut till ett kommunalt organ enligt 106 kap. 7 § SFB. Inte heller gäller kravet när bidraget på begäran av socialnämnden i vissa undantagsfall kan betalas ut till den andre av föräldrarna, någon annan lämplig person eller till nämnden enligt 16 kap. 18 § SFB.

16 kap. 3 §

SamSol:s förslag (B 9 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 16 kap. 3 § i lagrådsremissen. Paragrafen är ny. I paragrafen klargörs att myndiga eller gifta barn själva får barnbidraget om inget annat föreskrivs i kapitlet.

16 kap. 4 §

SamSol:s förslag (B 9 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 16 kap. 4 § i lagrådsremissen. Jämfört med den nu gällande lydelsen i 4 § första stycket första meningen ABBL används i paragrafen uttrycket ”den som har ensam vårdnad” i stället för ”en förälder som har ensam vårdnad”. Syftet är att även särskilt förordnade vårdnadshavare ska omfattas av bestämmelsens tillämpningsområde.

16 kap. 11 §

SamSol:s förslag (B 9 kap. 10 §): SamSol föreslår att blivande adoptivföräldrar till utländska barn ska likställas med föräldrar i fråga om rätten att få barnbidrag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (16 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar regleringen i 4 § andra stycket ABBL. I den paragrafen anges att i fråga om rätten att uppbära allmänt barnbidrag likställs med förälder de, som med socialnämndens tillstånd, har tagit emot ett utländskt barn för vård och fostran i syfte att adoptera det. Regeringen föreslår (se författningskommentaren till 2 kap. 15 §) en definition av begreppet blivande adoptivföräldrar. Definitionen är emellertid generellt utformad. Den kan dock inte fullt ut appliceras på barnbidragsförmånen. Detta beror på att det beträffande barnbidraget endast är blivande adoptivföräldrar till utländska barn som ska likställas med föräldrar. Begreppet utländska barn definieras inte i ABBL. Regeringen anser att det är olämpligt att i SFB införa en definition av det ålderdomliga begreppet utländska barn. I stället bör begreppet ersättas med den i förslaget angivna omskrivningen som också står i bättre överensstämmelse med de inledande försäkringsbestämmelserna i avdelning A. Förslaget innebär inte någon förändring i sak.

16 kap. 18 §

SamSol:s förslag (B 9 kap. 14 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I SamSol:s förslag saknas angivande av att barnbidrag som betalas ut till annan person eller socialnämnd ska användas för barnets bästa.

Remissinstanserna: *Socialstyrelsen* förutsätter att konsekvenserna för barn beaktas i beredningsarbetet även om formuleringarna om att olika förmåner ska användas ”för barnets bästa” när utbetalning sker till annan tas bort. (Se även B 11 kap. 19 § och H 3 kap. 5 §)

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (16 kap. 18 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 § ABBL.

Enligt *Lagrådets* uppfattning innebär ett utelämnande av orden ”att användas barnets bästa” att det i socialförsäkringsbalken inte skulle finnas något lagligt stöd för hur barnbidraget ska användas. Med tanke på att utbetalning kan ske inte bara till socialnämnden utan också till en fysisk person bör, enligt Lagrådet, de utelämnade orden arbetas in i paragrafen.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning och anser att nämnda led i den nu gällande paragrafen bör föras in i SFB. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets påpekande.

16 kap. 19 §

SamSol:s förslag (B 9 kap. 15 §): Överensstämmer med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att paragrafen rubriceras på annat sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (16 kap. 19 § i lagrådsremissen) gäller alla former av barnbidrag, vilket beträffande förlängt barnbidrag innebär en förändring av lagregleringen. Eftersom paragrafen inte reglerar omprövningsinstitutet är det olämpligt att rubricera paragrafen på det sätt SamSol föreslår.

16 kap. 20 §

SamSol:s förslag (B 9 kap. 16 §): Överensstämmer med första meningen i regeringens förslag men saknar motsvarighet till andra meningen om avrundning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 16 kap. 20 § i lagrådsremissen. I ABBL anges barnbidraget som ett belopp per år. I 11 § första stycket andra meningen ABBL anges att det månadsbelopp som ska betalas ut i barnbidrag ska avrundas till närmast högre hela kronor. Med hänsyn till att barnbidraget i SFB är bestämt som ett visst belopp per månad behövs i allmänhet inte någon avrundningsregel. Eftersom det fortfarande kan uppkomma situationer när det kan bli fråga om att avrunda barnbidraget (t.ex. vid delning av flerbarnstillägget enligt 16 kap. 15 § SFB) ska en motsvarighet till 11 § första stycket ABBL föras in i SFB.

5.3.5 Underavdelning IV Underhållsstöd

Inledning

I denna underavdelning regleras dels rätten till underhållsstöd, dels bidragsskyldigas betalningsskyldighet mot Försäkringskassan. Kopplingen mellan vad som har lämnats i underhållsstöd och vad den bidragsskyldige ska betala till Försäkringskassan är svag. Regeringen anser att uttrycket "återbetalningsskyldighet" är missvisande. Det kan även förväxlas med den återbetalningsskyldighet som regleras i avdelning H, dvs. återbetalningsskyldighet som grundas på bl.a. att oriktiga uppgifter har lämnats. Regeringen anser därför att det är lämpligare att använda uttrycket "betalningsskyldighet" i stället för uttrycket återbetalningsskyldighet.

I 18 kap. 38–42 §§ finns särskilda handläggningsbestämmelser som i huvudsak motsvarar 13, 13 a och 14 §§ USL. Dessa bestämmelser reglerar emellertid även vilka bestämmelser i USL som Försäkringskassan ska upplysa den betalningsskyldige om. Regeringen anser att den sortens detaljreglering av Försäkringskassans handläggning lämpligen bör återfinnas i författning av lägre dignitet. Mot denna bakgrund saknas motsvarighet till 13 § tredje meningen, 13 a § tredje meningen samt 14 § första stycket andra meningen och andra stycket andra meningen USL. Likaså har 40 § USL, enligt vilken delgivning i ärende om underhållsstöd inte får ske genom kungörelse enligt 15 § delgivningslagen (1970:428), inte fått någon motsvarighet i SFB. Regeringen anser att bestämmelsen bör tas in i en förordning.

17 kap. 2 §

SamSol:s förslag (B 10 kap. 2 §): Överensstämmelse med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. B

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (17 kap. 2 § i lagrådsremissen) är ny och saknar direkt motsvarighet i USL.

I 5 § finns en utförlig definition av begreppet bidragsskyldig. Med hän-syn härtill är det som *Lagrådet* påpekat onödigt att även i 2 § beteckna en förälder som är underhållsskyldig för barnet som bidragsskyldig. Para-grafen utformas i enlighet med Lagrådets påpekande.

17 kap. 6 §

SamSol:s förslag (B 10 kap. 6 §): När det gäller underhållsstöd föreslår SamSol att blivande adoptivförälder till utländska barn ska likställas med förälder som har vårdnaden om ett barn. SamSol föreslår också en annan rubricering.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (17 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar regleringen i 2 § andra stycket USL. I den paragrafen anges att i fråga om rätten att uppbära allmänt barnbidrag likställs med förälder de, som med socialnämndens tillstånd, har tagit emot ett utländskt barn för vård och fostran i syfte att adoptera det. Rege-ringen föreslår (se författningskommentaren till 2 kap. 15 §) en definition av begreppet blivande adoptivföräldrar. Definitionen är emellertid gene-rellt utformad. Det kan dock inte fullt ut appliceras på underhållsstödet. Detta beror på att det beträffande underhållsstödet endast är blivande adoptivförälder till utländska barn som ska likställas med föräldrar. Begreppet utländska barn definieras inte i USL. Regeringen anser det olämpligt att i SFB införa en definition av det ålderdomliga begreppet utländska barn. I stället bör begreppet ersättas med den i förslaget an-givna omskrivningen som också står i bättre överensstämmelse med de inledande försäkringsbestämmelserna i avdelning A. Förslaget innebär inte någon förändring i sak. Paragrafen ska också rubriceras på samma sätt som motsvarande bestämmelse i 16 kap. 11 §.

18 kap. 2 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 2 §): SamSol föreslår att uttrycket "försäk-rat barn" används i paragrafens första stycke.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det nya uttrycket "försäkrat barn" bör förklaras i kommentaren.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen mot-svarar 18 kap. 2 § i lagrådsremissen). Det framgår av bestämmelserna i avdelning A att barnet måste vara försäkrat för att ha rätt till underhålls-stöd. Det är därför onödigt att använda uttrycket "försäkrat barn" i stället för "barn" i paragrafens första stycke. Genom att använda uttrycket "barn" uppnås också en bättre överensstämmelse med övriga paragrafer under rubriken Allmänna bestämmelser om rätten till underhållsstöd.

18 kap. 8 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 8 §): SamSol:s förslag skiljer sig från rege-ri-ningens förslag. Detta beror på att lagstiftningen senare har ändrats. SamSol föreslår också en annan formulering av huvudrubriken före denna bestämmelse.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 18 kap. 8 § i lagrådsremissen). I paragrafen klargörs under vilka förhållanden som underhållsstöd inte lämnas vid underlåtenhet att vidta eller medverka till åtgärder för att få föräldraskap enligt 1 kap. 9 § föräldrabalken eller faderskapet enligt föräldrabalken fastställt till barnet. Jämfört med SamSol:s förslag och efter påpekande av *Försäkringskassan* bör också rubriken närmast efter 18 kap. 7 § formuleras om.

18 kap. 11 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 11 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser dels att rubriken i avslutning till paragrafen bör ändras till "Barn med rätt till barnpension eller efterlevandestöd", dels att det i paragrafen bör tydliggöras att den barnpension eller efterlevandestöd som avses, ska ha beviljats enligt svensk lag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 18 kap. 11 § i lagrådsremissen. Syftet med rubrikerna på denna nivå i SFB är att ge en kortfattad allmän information om vad som regleras i den eller de paragrafer som rubriken hänför sig till. En sådan rubrik ska alltså inte exakt ange vad paragrafen reglerar. Skäl att ändra ifrågasvarande rubrik saknas därför.

Eftersom SFB är avsedd att reglera vad som i Sverige menas med socialförsäkringslagstiftning anser regeringen att det är onödigt att hela tiden markera detta i olika paragrafer. Ett sådant förfarande skulle tynga författningstexten. Regeringen anser i stället att det är lämpligare att särskilt ange om en utländsk förmån som den försäkrade får ska påverka den försäkrades rätt till en med den utländska förmånen likvärdig förmån enligt SFB. Med hänsyn härtill saknas skäl att i denna paragraf ändra vad SamSol föreslår.

18 kap. 14 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 14 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (18 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar i närmast av 7 § första och tredje stycket USL.

Enligt *Lagrådet* är den föreslagna paragrafen formulerad på ett sådant sätt att den lätt kan misstolkas, bl.a. eftersom villkor för rätt till förlängt underhållsstöd finns i andra paragrafer, främst 2 och 6 §§.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med Lagrådets synpunkter.

18 kap. 15–18 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 15–18 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol använder dock i samtliga paragrafer ordet "får" i stället för orden "betalas ut".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 18 kap. 15–18 §§ i lagrådsremissen. 15 § motsvarar 17 § första stycket första meningen USL, 16 § motsvarar 17 § första stycket andra

meningen USL, 17 § motsvarar 17 § första stycket tredje och fjärde meningen USL och 18 § motsvarar 17 § andra stycket USL.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

I 17 § första stycket första meningen USL föreskrivs att underhållsstöd betalas ut till boföräldern. Enligt *Lagrådet* har den formuleringen en viss rättslig betydelse och den kan därför inte bytas ut hur som helst. Eftersom det är barnet som är berättigat till underhållsstödet, medan boföräldern är den som faktiskt tar emot ersättningen anser *Lagrådet* att den nuvarande skrivningen "betalas ut" i USL bör behållas i stället för den i 18 kap. 15 § i lagrådsremissen föreslagna omformuleringen med ordet "får". Av samma anledning anser *Lagrådet* att ordet "får" får en oklar innebörd i 18 kap. 16–18 §§ i lagrådsremissen.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning att formuleringen med ordet "får" i 18 kap. 15 § kan ge intryck av att boföräldern får rätt till underhållsstödet. För att markera att det är barnet som är rättighetshavare kan det således vara skäl att byta ut ordet "får" mot orden "betalas ut" i 15 §. Mot denna bakgrund anser regeringen att ordet "får" bör bytas ut mot "betalas ut" även i 16–18 §§.

18 kap. 19 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 19 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I SamSol:s förslag saknas angivande av att underhållsstödet ska användas för barnets bästa.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (18 kap. 19 § i lagrådsremissen) motsvarar i princip 17 § tredje stycket USL.

Enligt *Lagrådets* uppfattning innebär ett utelämnande av orden "att användas för barnets bästa" i den föreslagna paragrafen att det i socialförsäkringsbalken inte skulle finnas något lagligt stöd för hur underhållsstödet ska användas. Med tanke på att utbetalning kan ske inte bara till socialnämnden utan också till en fysisk person bör, enligt *Lagrådet*, de utelämnade orden arbetas in i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning och anser att nämnda led i den nu gällande paragrafen bör föras in i SFB. Paragrafen formuleras i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

18 kap. 25 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 24 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det av paragrafen bör framgå att det är barnet som har rätt till förmånen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 18 kap. 25 § i lagrådsremissen. Det framgår redan inledningsvis i 18 kap. 2 § att det är barnet som har rätt till förmånen.

18 kap. 28 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 27 §): SamSol föreslår att paragrafen ska lyda "Om en bidragsskyldig förälder, innan han eller hon har delgetts ett beslut om betalningsskyldighet...".

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det är bättre att använda formuleringen "beslutet" i stället för "ett beslut". Detta eftersom bestämmelsen syftar på ett speciellt beslut.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (18 kap. 28 § i lagrådsremissen) motsvarar 16 § andra stycket USL. Paragrafen tar sikte på det "egentliga" beslutet om betalningsskyldighet, dvs. det beslut i vilket det slås fast att betalningsskyldighet föreligger. Paragrafen bör därför formuleras i enlighet med Försäkringskassans förslag. Dessutom bör i förtydligande syfte även anges att fråga är om betalningsskyldighet enligt 19 kap.

18 kap. 32 §

SamSol:s förslag (B 11 kap. 31 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår i 31 § andra stycket att belopp som understiger 50 kronor inte ska betalas ut.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (18 kap. 32 § i lagrådsremissen) motsvarar 16 § första stycket andra och tredje meningarna USL.

Enligt *Lagrådet* leder det i lagrådsremissen föreslagna ordvalsbytet, jämfört med gällande rätt, i viss mån till en inte åsyftad saklig ändring. I den nuvarande lydelsen föreskrivs att det ifrågavarande beloppet faller bort, medan i den i lagrådsremissen föreslagna lydelsen är att det inte betalas ut. Enligt *Lagrådet* innebär den omständigheten att ett belopp inte betalas ut inte med automatik att det också bortfaller.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med *Lagrådets* synpunkt.

18 kap. 33–35 §§

SamSol:s förslag (B 11 kap. 32–35 §§): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Avvikelsen beror på dels att SamSol använder termen "dras in eller minskas" i stället för omprövas (33 §), dels att SamSol inte lämnar något förslag motsvarande under vilka förutsättningar underhållstödet ska omprövas (34 och 35 §§). Sistnämnda beror på att reglerna senare är ändrade.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (18 kap. 33–35 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 19 § första stycket, 8 a § första stycket respektive 10 § tredje stycket USL.

Lagrådet anser att den med fet stil satta rubriken som ska täcka 33–35 §§ i lagrådsremissen lämpligen kan begränsas till "Ändrade förhållanden". Enligt *Lagrådet* speglar en sådan rubrik något som är gemensamt för de tre paragraferna som täcks av rubriken. Vidare anser *Lagrådet* att underrubriken till 33 § bör preciseras till "Grund för indragning eller nedsättning". I fråga om underrubriken närmast före 34 § kan det, enligt *Lagrådet*, vara lämpligt och tillräckligt att ange "Grunder för omprövning".

I likhet med vad *Lagrådet* anger beträffande 39 kap. 17–21 §§ i lagrådsremissen anser regeringen lämpligt att termen "indragning" bör undvikas och ersättas med ett uttryck som bättre anger vad det är frågan om, det vill säga att den försäkrade inte längre uppfyller villkoren för rätt till ersättning. För att bättre anpassa samtliga de nu aktuella paragraferna till varandra anser regeringen att dessa bör formuleras om med användande av termen "omprövas". Vidare anser regeringen också att det är lämpligt att justera huvudrubriken till 33–35 §§ samt underrubrikerna till 33 § och 34 samt 35 §§.

19 kap. 7 §

SamSol:s förslag (B 12 kap. 7 §): SamSol föreslår att paragrafens första stycke ska formuleras utan angivande av att en förutsättning för bestämmelsens tillämpning är att underhållsstöd har lämnats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (19 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 22 § andra och femte styckena USL. Det bör i paragrafens första stycke klart framgå att den är tillämplig endast om underhållsstöd har lämnats.

19 kap. 10 §

SamSol:s förslag (B 12 kap. 10 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. Enligt en regeländring är dock det så kallade ”tribeloppet” om 72 000 kronor höjt till 100 000 kronor.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (19 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar 26 § andra stycket USL. I paragrafen lämnas en föreskrift om beräkningen av inkomstunderlaget för bestämmande av den bidragsskyldiges betalningsskyldighet.

Såsom bestämmelsen är utformad i lagrådsremissen torde den, enligt *Lagrådet*, täcka såväl fall då inkomsten uppgår till eller överstiger 100 000 kronor som fall då den understiger detta belopp. Eftersom avsikten inte är att ändring ska ske i förhållande till gällande bestämmelse i 26 § andra stycket USL anser *Lagrådet* att paragrafen bör formuleras om.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas och formuleras på det sätt som *Lagrådet* föreslår.

19 kap. 13 och 14 §§

SamSol:s förslag (B 12 kap. §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 19 kap. 13 och 14 §§ i lagrådsremissen.

Lagrådet anför att bestämmelsernas innehåll i lagrådsremissen är komprimerat och svårt att tillgodogöra sig på grund av att överskotts- och underskottssituationerna behandlas tillsammans och dessutom de fall då ökning och minskning ska göras sammanförts. Enligt *Lagrådets* mening behövs en närmare författningskommentar, om inte bestämmelserna omarbetas i grunden.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragraferna motsvarar 25 § andra och tredje styckena USL. Motsvarande bestämmelser finns i 4 a och 4 b §§ BoL samt 13 och 14 §§ BTPL.

I samtliga fall är det fråga om att vissa vid taxeringen gjorda avdrag i inkomstlagen kapital och näringsverksamhet inte ska påverka beräkningen av bidrag respektive betalningsskyldighet. Avdraget ska därför återföras så att samma resultat uppnås som om avdraget aldrig gjorts. Om det vid taxeringen uppkommit ett överskott i inkomstlaget ska ju då detta belopp ökas med det avdrag som har gjorts där men inte får beaktas vid beräkningen enligt de nämnda lagarna. Om det i stället finns ett underskott vid taxeringen ska detta belopp givetvis inte ökas med det aktuella avdraget utan i stället minskas med detta. Om det eller de avdrag som ska återföras överstiger underskottet ska detta minskas till noll och återstående avdragsbelopp läggas till. I vissa fall är det fråga om in-

komstposter som inte ska beaktas vid beräkningen och då gäller det omvända, nämligen att ett överskott minskas och ett underskott ökas.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

I syfte att göra bestämmelserna lättare att tillgodogöra sig delas de upp på det sätt att underskottsfallen regleras i första stycket i respektive paragraf och underskottsfallen regleras i andra stycket i respektive paragraf. Därmed tillgodoser regeringen Lagrådets synpunkter.

19 kap. 17 §

SamSol:s förslag (B 12 kap. 17 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (19 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 24 § andra stycket USL.

Lagrådet anser att den jämfört med gällande rätt ändrade formuleringen av bestämmelsen behöver kommenteras. I 24 § andra stycket andra meningen USL anges följande: "Föreligger underhållsskyldighet för fler än tre barn, skall procenttalet motsvara det tal som erhålls, om man dividerar summan av trettio och antalet barn utöver tre med det totala antalet barn."

För att underlätta läsbarheten och för att förenkla den matematiska uppställningen av bestämmelsen formuleras paragrafen på det sätt som framgår av författningstexten i 17 § *andra stycket*. Någon saklig ändring är inte avsedd.

19 kap. 18 §

SamSol:s förslag (B 12 kap. 18 §): SamSol föreslår att paragrafen ska lyda "Underhåll som har betalats till barnet innan den bidragsskyldige delgavs ett beslut...".

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det är bättre att använda formuleringen "beslutet" i stället för "ett beslut". Detta eftersom bestämmelsen syftar på ett speciellt beslut.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (19 kap. 18 § i lagrådsremissen) motsvarar 23 § första stycket andra meningen USL. Paragrafen tar sikte på det "egentliga" beslutet om betalningsskyldighet, dvs. det beslut i vilket det slås fast att betalningsskyldighet föreligger. Paragrafen har formulerats i enlighet med *Försäkringskassans* förslag.

19 kap. 34 §

SamSol:s förslag (B 12 kap. 27 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Med hänsyn till att reglerna senare är ändrade saknas i SamSol:s förslag motsvarighet till andra stycket i regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (19 kap. 34 § i lagrådsremissen) motsvarar 30 § första stycket USL. I *första stycket* finns förslag till en bestämmelse om omprövning av betalningsbelopp dels när det finns ett nytt beslut om årlig taxering, dels när grunden för tillämplig procentsats enligt vissa angivna lagrum har ändrats. I *andra stycket* behandlas den tidpunkt från vilken en ändring av betalningsbeloppet ska gälla.

Enligt *Lagrådet* anges i 19 kap. 34 § andra stycket i lagrådsremissen att när ändring har gjorts av det skälet att grunden för tillämplig procentsats ändrats anges detta ha skett fyra lagrum, nämligen 16, 17, 26 och 27 §§.

Av dessa är det endast 16 och 17 §§ som, enligt Lagrådet, kan anses ha ett innehåll som berör grunden för tillämplig procentsats. Lagrådet anser därför att 26 och 27 §§ ska utgå ur paragrafens andra stycke. Lagrådet påpekar också att när fall av ändring av grunden för tillämplig procentsats berörs i paragrafens första stycke anges att ändring har skett enligt 17 §. Enligt Lagrådets mening bör dessa hänvisningar till lagrum utformas enhetligt i första och andra styckena. Lagrådet anser att närmast till hands synes ligga att genomgående åberopa enbart 17 §.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkter.

19 kap. 47 §

SamSol:s förslag (B 12 kap. 37 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol anger dock inte närmare enligt vilka grunder räntan bör beräknas.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (19 kap. 47 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 36 § första stycket USL.

USL är gynnande i förhållande till den som får underhållsstöd. Där emot är lagen förpliktande i förhållande till den som är betalningsskyldig gentemot staten för det underhållsstöd som staten betalat ut till den underhållsstödsberättigade. I förhållande till den som är betalningsskyldig är det närmast fråga om ett sådant betungande ämnesområde som ska regleras genom lag enligt 8 kap. 3 § RF. Delegeringsmöjlighet enligt 8 kap. 7 eller 9 § RF finns inte. Regeringen kan således meddela endast verkställighetsföreskrifter med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 1 RF. Genom att i paragrafen ange hur räntesatsen bestäms, anser regeringen att bestämmelsen kompletteras på ett sådant sätt att det klart framgår att fråga endast är om regeringens möjligheter att meddela verkställighetsföreskrifter. Paragrafen formuleras i enlighet med det som anges i avsnitt 4.4.

5.3.6 Underavdelning V Särskilda familjeförmåner

Inledning

I underavdelningen har samlats bestämmelser som i dag finns i AKBL och HVL. HVL har dock delats upp så att de bestämmelser som avser handikappersättning finns i 50 kap i avdelning D. Skälet till uppdelningen är främst att regeringen anser att vårdbidraget i den nationella lagstiftningen har ett större samband med andra förmåner som lämnas till föräldrar och barn än med de förmåner som lämnas till vuxna på grund av funktionshinder. Det ska dock påpekas att det svenska vårdbidraget och handikappersättningen enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen ska definieras som förmåner vid sjukdom (se EG-domstolens dom den 18 oktober 2007 i mål C 299/05). Detta förhållande påverkar emellertid inte lämpligheten av att i SFB placera vårdbidraget i avdelning B och handikappersättningen i avdelning D

Av 19 § första stycket tredje meningen HVL framgår att för den som är omyndig är det förmyndaren som är anmälningsskyldig. God man eller förvaltare enligt föräldrabalken till en ersättningsberättigad har motsvarande skyldighet att göra anmälan, om det kan anses ingå i uppdraget. Att upplysningsskyldighet kan åvila en legal ställföreträdare följer redan av bestämmelser i 12 kap. föräldrabalken. Bestämmelsen i HVL kan därför tas bort.

När prisbasbeloppet ändras ska förmånerna enligt balken räknas om. Att den försäkrade inte behöver ansöka om en sådan höjning av en förmån som betalas ut ligger i sakens natur. Likaså att den försäkrade inte behöver genomgå någon ytterligare utredning för att kunna få del av höjningen. Mot den bakgrunden anser regeringen att det inte behövs någon motsvarighet till 20 § tredje stycket HVL.

21 kap. 2 §

SamSol:s förslag (B 14 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (21 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar regleringen i 1 och 4 §§ § AKBL. I 1 § första stycket ABBL anges att bidrag av allmänna medel lämnas till adoptivföräldrars kostnader vid adoption av utländska barn. I 1 § andra stycket AKBL anges att med utländska barn avses barn som inte är svenska medborgare och som inte är bosatta här i landet när adoptivföräldrarna får dem i sin vård. Regeringen anser det olämpligt att i SFB föra in det ålderdomliga begreppet utländska barn. I stället bör endast den nu gällande definitionen av begreppet föras in i SFB.

21 kap. 5 §

SamSol:s förslag (B 14 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (21 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 § första stycket AKBL. Enligt den nu gällande bestämmelsen lämnas bidrag inte om adoptionen avser eget eller makes barn eller makes adoptivbarn. Av 4 kap. 8 § föräldrabalken följer emellertid att adoptivbarn ska anses som adoptantens barn och inte som barn till sina biologiska föräldrar. I paragrafen omfattar uttrycket ”makes barn” således såväl makes biologiska barn som makes adoptivbarn.

Lagrådet ifrågasätter om det inte av tydlighetsskäl finns anledning att behålla den nuvarande lydelsen av bestämmelsen oförändrad i socialförsäkringsbalken.

Regeringen delar inte Lagrådets uppfattning. Rättsläget efter adoption framgår av regleringen i föräldrabalken. Med hänsyn härtill och med beaktande av att det finns en hänvisning till dessa bestämmelser i 2 kap. 14 § SFB anser regeringen inte att paragrafen behöver förtydligas.

21 kap. 7 §

SamSol:s förslag (B 14 kap. 7 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 21 kap. 7 § i lagrådsremissen. Av paragrafen framgår huvudregeln att föräldrarna får hälften var av adoptionsbidraget. Dock kan föräldrarna

hos Försäkringskassan begära en från huvudregeln avvikande fördelning av adoptionsbidraget.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

Enligt *Lagrådet* är uttrycket ”kommer överens om” i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen inte helt adekvat, eftersom det här inte är fråga om en regel för en privat överenskommelse mellan föräldrarna. Lagrådet är av den uppfattningen att det av bestämmelsen bör framgå att det fordras en framställning hos Försäkringskassan för att en från huvudregeln avvikande fördelning av bidraget enligt föräldrarnas önskemål ska kunna åstadkommas.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets förslag.

22 kap. 2 §

SamSol:s förslag (B 15 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att begreppet utländska barn ska användas även i SFB.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (22 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar regleringen i 4 § HVL. Av den paragrafen framgår att såvitt avser bl.a. vårdbidrag ska med förälder likställas den, som med socialnämndens tillstånd, har tagit emot ett utländskt barn för vård och fostran i syfte att adoptera det. Regeringen föreslår (se författningskommentaren till 2 kap. 15 §) en definition av begreppet blivande adoptivföräldrar. Definitionen är emellertid generellt utformad. Det kan dock inte fullt ut appliceras på vårdbidragsförmånen. Detta beror på att det beträffande vårdbidraget endast är blivande adoptivföräldrar till utländska barn som ska likställas med föräldrar. Begreppet utländska barn definieras inte i HVL. Regeringen anser det olämpligt att i SFB införa en definition av det ålderdomliga begreppet utländska barn. I stället bör begreppet ersättas med den i förslaget angivna omskrivningen som också står i bättre överensstämmelse med de inledande försäkringsbestämmelserna i avdelning A. Någon materiell ändring är inte avsedd.

22 kap. 3 §

SamSol:s förslag (B 15 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (22 kap. 3 § i lagrådsremissen) slås fast att både förälder och barn måste vara försäkrade i den mening som avses i 4 kap. 3 § SFB för att vårdbidrag ska kunna lämnas. Detta innebär emellertid ingen förändring av rättsläget utan följer redan av SofL. Enligt 3 kap. 2 § SofL omfattas den som är bosatt i Sverige av bl.a. HVL. Detta gäller såväl barn som föräldrar.

22 kap. 5 §

SamSol:s förslag (B 15 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 22 kap. 5 § i lagrådsremissen. Enligt fast praxis beräknas storleken av ett vårdbidrag med beaktande av annat utgående samhällsstöd som är avsett att täcka samma eller delvis samma behov som vårdbidraget.

Denna princip framgår bl.a. av rättsfallet FÖD 1993:3 och är av sådan betydelse att det bör framgå redan av lagtexten.

Prop. 2008/09:200
Avd. B

22 kap. 7 §

SamSol:s förslag (B 15 kap. 7 §): Samsol föreslår att behovet av bidrag ska omprövas efter två år.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anger att det av 10 § HVL framgår att vårdbidraget ska omprövas minst vartannat år. ”Minst vartannat år” är inte detsamma som ”efter två år”. Den materiella ändringen bör kommenteras i författningskommentaren. *Försäkringskassan* föreslår dock att bestämmelsen i SFB uttrycks på samma sätt som i 10 § HVL.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (22 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 § första stycket första och andra meningen HVL och den formuleras i linje med det som *Försäkringskassan* föreslår. Någon materiell ändring är inte avsedd.

22 kap. 8 §

SamSol:s förslag (B 15 kap. 8 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol formulerar första stycket på ett sådant sätt att *Försäkringskassan* har rätt att göra en diskretionär prövning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (22 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 § andra stycket HVL. Någon saklig ändring är inte avsedd.

Enligt *Lagrådet* innebär den i lagrådsremissen föreslagna formuleringen, som inbegriper ordet ”kan”, att *Försäkringskassan* ges utrymme för en diskretionär prövning som inte har något stöd i 10 § andra stycket HVL eller någon annan paragraf i den lagen. *Lagrådet* anser därför att ordet ”kan” bör utgå ur lagtexten i den föreslagna paragrafen. *Lagrådet* anser vidare att inledningen av första stycket, för att felaktig läsning ska kunna undvikas, bör justeras på så sätt att orden ”en förälder” byts ut mot ”föräldern”. Enligt *Lagrådet* gäller bestämmelsen den förälder som har rätt till vårdbidraget men inte den andre föräldern.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* synpunkter.

22 kap. 17 §

SamSol:s förslag (B 15 kap. 17 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 22 kap. 17 § i lagrådsremissen. I socialförsäkringsbalken förekommer s.k. omprövningsbestämmelser i förutom denna paragraf även såvitt avser underhållsstöd i 18 kap. 33–35 §§, sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 19–24 §§, handikappersättning i 50 kap. 14 § och assistansersättning i 51 kap. 12 §. Regeringen är av den uppfattningen att dessa bestämmelser bör vara formulerade på ett likartat sätt.

5.4.1 Inledning

I avdelning C (23–47 kap. [23–49 kap. i lagrådsremissen]) samlas bestämmelserna om socialförsäkringsförmåner vid sjukdom eller arbetsskada. Följande förmåner behandlas: sjukpenning, rehabiliteringsåtgärder vid sjukdom och nedsatt arbetsförmåga, rehabiliteringsersättning, sjukersättning, aktivitetsersättning, arbetsskadeersättning, statlig personskadeersättning, krigsskadeersättning, smittbärarersättning och närståendepenning. Nämda förmåner regleras i dag i AFL, LAF, LSP, KSL, SML och NVL.

5.4.2 Underavdelning I Inledande bestämmelser

Denna underavdelning innehåller bestämmelser som dels förklarar innehållet i avdelningen, dels ger en allmänspråklig beskrivning av förmånerna.

5.4.3 Underavdelning II Sjukpenning, m.m.

Inledning

Förslaget till strukturering av innehållet i underavdelning II överensstämmer i princip med SamSol:s förslag. Endast en remissinstans yttrar sig över vad SamSol föreslår i detta avseende.

Kammarrätten i Stockholm ser med tillfredsställelse på att SamSol särskilt behandlar bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst (C 6 och 7 kap.). Kammarrätten anser att en bra och lyckad modernisering åstadkommit av de i dag mycket svårtillgängliga bestämmelserna. Att därvid inarbeta bestämmelserna som finns i Försäkringskassans föreskrifter RFFS 1998:12 om sjukpenninggrundande inkomst anser kammarrätten vara särskilt bra. När det gäller omstruktureringen av bestämmelserna om sjukpenning (C 8 kap.) samt aktivitets- och sjukersättningsförmånerna (C 15 kap.) anser kammarrätten att resultatet inte i alla delar blivit bättre och tydligare än nuvarande reglering.

Till underavdelning II överförs bestämmelserna i 3 kap. AFL om sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och sjukpenning. Reglerna i det kapitlet struktureras i princip helt om i SFB och reglerna om SGI separeras från reglerna om sjukpenning. Strukturen har valts främst med hänsyn till att en försäkrads SGI ligger till grund för beräkning av ett flertal förmåner som regleras i SFB.

Bestämmelserna om SGI struktureras vidare på ett liknande sätt som reglerna om pensionsgrundande inkomst (PGI) i avdelning E underavdelning III. Därvid placeras gemensamma företeelser i liknande ordning och beräkningsbestämmelserna uttrycks på ett liknande sätt. Dock förekommer vissa olikheter mellan bestämmelserna. Detta beror bl.a. på att bestämmelserna om SGI avser en uppskattning av en försäkrads framtida inkomster, medan bestämmelserna om PGI avser ett konstaterande av vilka inkomster en försäkrad faktiskt har haft.

För att underlätta förståelsen av författningstexten och för att tydliggöra regleringen av vissa företeelser, föreslår regeringen att vissa av reglerna i 3 kap. AFL kompletteras genom att några bestämmelser i förordningar och myndighetsföreskrifter förs in i SFB. Detta gäller bl.a. bestämmelser som behandlar årsarbetstid och sjukpenninggrundande inkomst vid förvärvsavbrott. För att tydliggöra att de centrala bestämmelserna om årsarbetstiden är placerade i 25 och 26 kap. SFB anges detta särskilt i kapitelrubrikerna. I syfte att underlätta förståelsen av reglerna om dels sjukpenninggrundande inkomst, dels de särskilda reglerna om sjukpenninggrundande inkomst vid förvärvsavbrott föreslår regeringen också att termerna SGI respektive SGI-skyddad tid förs in i 24 kap. 2 § respektive 26 kap. 9 § SFB.

Regeringen föreslår att bestämmelserna i 3 kap. 8 § första stycket första meningen AFL om skriftlig försäkran för sjukpenning inte förs över till SFB utan ersätts av bestämmelserna om ansökan i 110 kap. 4 §. Detta föreslår regeringen för att förenhetliga reglerna om hur ett ärende anhängiggörs hos Försäkringskassan. I avdelning H lämnar regeringen även andra förslag till processuella och handläggningsmässiga bestämmelser som är gemensamma för de förmåner som regleras i SFB. Som framgår av förslagen i den avdelningen anser regeringen att vissa bestämmelser som i dag närmare anger vad en ansökan, anmälan etc. ska innehålla bör tas in i förordningar eller myndighetsföreskrifter. Bestämmelserna i 3 kap. 8 § första stycket andra meningen AFL är ett exempel på en sådan bestämmelse som regeringen anser inte ska få någon motsvarighet i SFB.

24 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 5 kap. 2 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol lämnar dock inte något förslag om att begreppet SGI förs in i SFB eller att det anges i paragrafen att ersättningens storlek är beroende även av den omfattning i vilken den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (27 kap. 2 § i lagrådsremissen) saknar direkt motsvarighet i AFL. Syftet med paragrafen är att upplysa om vilka generella faktorer som påverkar sjukpenningens storlek. Den ena faktorn är den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Den andra faktorn är den omfattning i vilken den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt. Sistnämnda faktor är tillagd efter påpekande av *Lagrådet*.

I paragrafen förs även termen SGI in som beteckning för sjukpenninggrundande inkomst. Termen SGI är vanligt förekommande inom socialförsäkringsadministrationen och används på motsvarande sätt som termen PGI. För att öka förståelsen för socialförsäkringslagstiftningen anser regeringen det därför vara lämpligt att i SFB föra in termen SGI. Härmed tydliggörs också kopplingen mellan termerna SGI och SGI-skyddad tid.

24 kap. 3 §

SamSol:s förslag (C 5 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att ordet "skadelivränta" bör bytas ut mot "arbetsskadelivränta".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (27 kap. 3 § i lagrådsremissen) lämnas en upplysning om vilka förmåner som beräknas utifrån den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Eftersom även andra livräntor än arbetsskadelivräntor beräknas utifrån den sjukpenninggrundande inkomsten används som samlingsbeteckning ordet ”skadelivränta”.

25 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 6 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (28 kap. 2 § i lagrådsremissen) innehåller den grundläggande avgränsningen av vad som är sjukpenninggrundande inkomst, nämligen att det ska vara fråga om en beräknad framtida inkomst i pengar av eget arbete. I 3 § avgränsas den sjukpenninggrundande inkomsten i tid och rum. Där anges också ett lägsta belopp för fastställande av sådan inkomst. Tillsammans bildar 2 och 3 §§ ramen för vad som utgör sjukpenninggrundande inkomst. I 16–24 §§ finns sedan undantag för vissa ersättningar som inte är sjukpenninggrundande. Bestämmelserna i 7, 8 och 10–15 §§ reglerar i vilken utsträckning den sjukpenninggrundande inkomsten är inkomst av anställning respektive inkomst av annat förvärvsarbete.

25 kap. 3 §

SamSol:s förslag (C 6 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafens (28 kap. 3 § i lagrådsremissen) allmänna innebörd kommenteras i författningssamlingen till 2 §.

Regeringen föreslår att det i *andra stycket* 2 tas in bestämmelserna som finns i 1 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst. Därmed klargörs att det vid beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst inte behöver antas att den försäkrade kommer att ha arbete under ett helt år och att säsongsbetonade arbeten ska bedömas över en längre tidsperiod än ett år. Att den aktuella anställningen inte har en varaktighet på sex månader utgör inte alltid något hinder om den försäkrade har för avsikt att fortsätta arbeta även därefter (se t.ex. FÖD 1981:6 och FÖD 1986:59).

I *andra stycket* 3 föreslår regeringen att en regel införs som innebär att en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst ska fastställas endast om den kan antas uppgå till 24 procent av prisbasbeloppet. Om en försäkrad inte har en sjukpenninggrundande inkomst som kan antas uppgå till 24 procent av prisbasbeloppet, ska Försäkringskassan alltså inte fastställa någon sjukpenninggrundande inkomst för den försäkrade. I dag fastställs i nyss nämnda situation en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst till noll.

Regeln innebär vidare en förenkling av författningstexten. Genom regelns införande behöver det inte längre för varje särskild förmån som grundar sig på en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst anges att förmånen lämnas endast om den sjukpenninggrundande inkomsten uppgår till 24 procent av prisbasbeloppet.

25 kap. 7 och 8 §§

SamSol:s förslag (C 6 kap. 7 och 8 §§): Överensstämmer med regeringens förslag utom så till vida att SamSol inte lämnar något förslag motsvarande regeringens förslag i 8 § första stycket andra meningen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 28 kap. 7 och 8 §§ i lagrådsremissen. Av 7 § *första stycket* följer att inkomst av arbete för annans räkning i princip utgör inkomst av anställning oavsett om det föreligger någon anställning eller ej. Inkomst av näringsverksamhet, om fråga är om eget arbete, räknas enligt 8 § *första stycket första meningen* som inkomst av annat förvärvsarbete. Det kan därvid vara fråga om arbete som utförs åt någon annan (t.ex. konsulttjänst) eller annat arbete (t.ex. driva en butik). Bestämmelsen gäller dock endast om inkomsten inte ska räknas som inkomst av anställning, något som endast kan komma i fråga beträffande arbete som utförs för någon annans räkning. I sådana fall ska bestämmelserna i 7 § tillämpas. I 8 § *första stycket andra meningen* finns en bestämmelse som fångar upp eventuella inkomster av arbete för egen räkning som inte utgör inkomst av näringsverksamhet.

25 kap. 11 och 12 §§

SamSol:s förslag (C 6 kap. 11 och 12 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (28 kap. 11 och 12 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 20 kap. 2 § AFL. Genom att bestämmelserna placeras i 25 kap. SFB struktureras bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst på ett liknande sätt som motsvarande bestämmelser i 59 kap. SFB om pensionsgrundande inkomst.

25 kap. 13 §

SamSol:s förslag (C 6 kap. 13 §): SamSol föreslår att rubriken till paragrafen bör vara "Viss mindre ersättning från arbetsgivare".

Remissinstanserna: Skatteverket anser att rubriken är missvisande eftersom 13 § handlar om ersättning som betalas ut av privatpersoner. Skatteverket föreslår att man i stället använder samma rubrik som i 2 kap. 6 § socialavgiftslagen (2000:980), "Ersättning som utges av privatpersoner".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 28 kap. 13 § i lagrådsremissen. Rubriken till paragrafen justeras något utifrån vad Skatteverket föreslår för att bättre stämma överens med vad den reglerar.

25 kap. 15 §

SamSol:s förslag (C 6 kap. 15 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol anger inte som villkor att arbetsgivaren saknar sådant fast driftsställe i Sverige som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Remissinstanserna: Skatteverket anger att det i förslaget saknas hänvisning till att den utländske arbetsgivaren saknar fast driftsställe i Sverige (jfr E 7 kap. 21 § i SamSol:s förslag där motsvarande reglering finns). I paragrafen anges att parterna avtalat om att ersättningen ska

räknas som inkomst av annat förvärvsarbete. Enligt Skatteverket framgår i regel inte att parterna kommit överens om att ersättningen ska hänföras till inkomst av annat förvärvsarbete. Att inkomsten behandlas som inkomst av annat förvärvsarbete är i stället en följd av att parterna avtalat om att den anställde själv ska betala socialavgifter. För att tydliggöra detta föreslår Skatteverket att paragrafen erhåller följande lydelse: "Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas lön eller annan ersättning som den försäkrade fått från en utländsk arbetsgivare under förutsättning att arbetsgivaren och den försäkrade slutit avtal enligt 2 kap 8 § socialavgiftslagen (2000:980) att arbetsgivaravgifter inte ska betalas på lönen eller ersättningen." Skatteverket menar avslutningsvis att genom att hänvisa till 2 kap. 8 § socialavgiftslagen behöver det inte anges förutsättningarna för när avtal kan slutas.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 28 kap. 15 § i lagrådsremissen. Med hänsyn till vad Skatteverket anfört beträffande avtalets innehåll angående socialavgifter bör paragrafen justeras. För att bestämmelsen ska stämma överens med vad som anges för motsvarande situation inom den allmänna ålderspensionen (59 kap. 21 §) bör också villkoret om arbetsgivarens avsaknad av fast driftsställe i Sverige föras in i paragrafen.

25 kap. 16–23 §§

SamSol:s förslag (C 6 kap. 16–23 §§): 16 § saknar motsvarighet i SamSol:s förslag. Övriga paragrafer motsvarar i sak regeringens förslag. SamSol föreslår att rubriken till 17 § bör vara "Vissa kapitalinkomster som avses i inkomstskattelagen (1999:1229)".

Remissinstanserna: Skatteverket anser att rubriken till 17 § är missvisande. Som kapitalinkomst räknas t.ex. inte vissa penninglån enligt 10 kap. 3 § inkomstskattelagen. Skatteverket föreslår att motsvarande rubrik i socialavgiftslagen (2000:980) "Vissa förmåner och ersättningar från fåmansföretag och fåmanshandelsbolag" skulle kunna användas i detta sammanhang.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 28 kap. 16–23 §§ i lagrådsremissen. I 16 §, som motsvarar 3 kap. 2 § andra stycket femte meningen AFL, finns undantag för ersättning som understiger 1 000 kr från en utbetalare. Paragraferna har vidare omformulerats för att markera att det handlar om undantag, inte om klassificering av inkomsten. 19 och 20 §§ i SamSol:s förslag har slagits samman till en paragraf. Rubriken till 18 § (17 § i SamSol:s förslag) justeras något för att bättre stämma överens med vad denna reglerar.

25 kap. 25–27 §§

SamSol:s förslag (C 6 kap. 24–26 och 31 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol föreslår (C 6 kap. 24 §) dock att det uttryckligen ska framgå att det är Försäkringskassan som beräknar årsarbetstiden.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: 25 § (28 kap. 24 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 2 b § första stycket första meningen AFL, 26 § (28 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 2 b § första stycket andra meningen AFL och 27 § (28 kap. 26 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 2 b § fjärde stycket AFL. I

syfte att förtydliga gällande ordning föreslår regeringen att det införs bestämmelser som klargör när och under vilka förutsättningar som årsarbetstiden ska beräknas i dagar i stället för i timmar. Det är därvid inte nödvändigt att det i 25 § anges att det är Försäkringskassan som beräknar årsarbetstiden.

Bestämmelsen i 27 § *andra meningen* är konstruerad med utgångspunkt från det som anges i avsnitt 4.4. Den nuvarande regleringen i 3 kap. 2 b § fjärde stycket AFL, som utan att ändras, förs in i balken, anger en avgränsning av i vilken omfattning riksdagen med stöd av 8 kap. 14 § första stycket RF i ifrågavarande avseende har valt att besluta föreskrifter i ett ämne som egentligen faller inom ramen för regeringens restkompetens enligt 8 kap. 13 § första stycket 2 RF. Bestämmelsen utgör således en sådan upplysning om denna avgränsning.

26 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 29 kap. 2 § i lagrådsremissen. I denna paragraf finns huvudregeln för när Försäkringskassan ska bestämma en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst. Bestämmelsen innebär med andra ord att Försäkringskassan ska fastställa en försäkrads sjukpenninggrundande inkomst i samband med att han eller hon begär att få en förmån som beräknas på grundval av sjukpenninggrundande inkomst. Förmånen beräknas på grundval av denna till dess det uppstår något skäl till ändring (se 26 kap. 4 §). Om den försäkrade sedan beviljas en ny förmån som också beräknas med utgångspunkt i den sjukpenninggrundande inkomsten, ska denna inkomst bestämmas på nytt och ligga till grund för den förmånen. Om denna sjukpenninggrundande inkomst inte överensstämmer med den tidigare bestämda sjukpenninggrundande inkomst som ligger till grund för första förmånen, ska den tidigare bestämda sjukpenninggrundande inkomsten ändras. Av paragrafen framgår också att Försäkringskassan även i andra fall på eget initiativ ska fastställa den sjukpenninggrundande inkomsten när så behövs, t.ex. när den försäkrade anmäler karensdagar enligt 27 kap. 29–31 §§. Den föreslagna bestämmelsen motsvaras närmast av vad som anges om fastställande av sjukpenninggrundande inkomst i 3 kap. 2 § första stycket fjärde meningen och 5 § första stycket första meningen AFL.

I 3 kap. 5 § första stycket första meningen AFL anges också att Försäkringskassan ska besluta om en försäkrads tillhörighet till sjukpenningförsäkringen. Redan mot bakgrund av bestämmelserna om försäkrings-tillhörighet i nuvarande SofL framstår den bestämmelsen som onödig. Med hänsyn härtill och med beaktande av hur regeringen föreslår att försäkringstillhörigheten till socialförsäkringssystemet konstrueras i avdelning A, anser regeringen att den nyss nämnda bestämmelsen inte bör föras in i SFB. Detsamma gäller bestämmelsen i 3 kap. 5 § första stycket andra meningen AFL.

26 kap. 3 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 29 kap. 3 § i lagrådsremissen. Det kan finnas situationer då en försäkrad har behov av att få sin sjukpenninggrundande inkomst bestämd även om något ersättningsärende inte är aktuellt. Exempel på en sådan situation är att en försäkrad vill teckna en privat sjukförsäkring. Ett annat exempel är att en försäkrad vill ha besked om huruvida s.k. SGI-skyddad tid gäller vid avbrott i förvärsarbete för studier. Redan nu finns möjlighet för en försäkrad att få sin sjukpenninggrundande inkomst fastställd utan att något ärende är aktuellt hos Försäkringskassan, se bl.a. uttalanden i prop. 1993/94:59 s. 17. Dock saknas i AFL en uttrycklig bestämmelse om detta. För att underlätta såväl för den försäkrade som för Försäkringskassan föreslår regeringen att möjligheten att få sjukpenninggrundande inkomst bestämd utan att något ärende är aktuellt, uttryckligen regleras i SFB. Vidare anser regeringen att en försäkrads rätt i detta avseende inte ska vara förenad med några särskilda villkor.

26 kap. 4 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (29 kap. 14 § i lagrådsremissen) ersätter 3 kap. 5 § första stycket fjärde meningen a och nionde stycket AFL. Lydelsen ändras för att markera att en ändring ska göras endast när en förmån betalas ut eller ska betalas ut. Jfr kommentaren till 26 kap. 2 §.

26 kap. 6–8 §§

SamSol:s förslag (C 7 kap. 6 §, 7 § första stycket och 8 §§): SamSol:s förslag skiljer sig från regeringens förslag. Detta beror på att den lagstiftning som ligger till grund för förslagen numera är ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 29 kap. 6 och 7 §§ samt 8 § första stycket i lagrådsremissen. SamSol:s förslag avseende dessa paragrafer bygger på numera ändrade regler i 3 kap. 5 § första stycket b och d–f AFL där det tidigare systemet med fortlöpande omprövning av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) vid ändrade inkomstförhållanden, oavsett om någon förmån som grundades på SGI var aktuell, fortfarande gällde för vissa fall. Bestämmelserna har numera anpassats till huvudregeln att en prövning av SGI bara ska göras när det behövs för någon förmån (prop. 2006/07:59, bet 2006/07:SfU9, SFS 2007:298). Även för dessa fall regleras således frågan om en ändring av SGI av den allmänna bestämmelsen i 26 kap. 4 § SFB. Särskilda bestämmelser gäller dock alltjämt i de aktuella situationerna beträffande den första tidpunkten när en ändring får läggas till grund för en förmån samt i fråga om SGI-skyddad tid (3 kap. 5 § andra och tredje styckena AFL). Med hänsyn härtill redigeras bestämmelserna om på så sätt att de allmänna reglerna om den tidsmässiga effekten av en ändring av SGI placeras först (6 §) och därefter särreglerna för de aktuella situationerna (7 och 8 §§).

Bestämmelsen rörande samordning med garantipension till änkepen- sion i 8 § andra stycket i SamSol:s förslag och i lagrådsremissen är över- förd till 4 kap. 9 § SFBP (se kommentaren till inledningen av 84 kap. SFB).

26 kap. 9 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 9 §): Överensstämmer i princip i sak med regeringens förslag. SamSol formulerar dock bestämmelsen utan beaktande av att sjukpenninggrundande inkomst numera fastställs bara om en förmån som ska beräknas på grundval av sjukpenninggrundande inkomst begärs av den försäkrade eller denne annars begär att den sjukpenninggrundande inkomsten ska bestämmas (jfr 26 kap. 2 och 3 §§).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 29 kap. 9 § i lagrådsremissen. Regeringen föreslår att den inledningsvis omnämnda termen SGI-skyddad tid förklaras i denna paragraf. Termen används redan nu inom socialförsäkringsadministrationen.

Enligt *Lagrådet* bör första stycket i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen formuleras så att det anpassas till att sjukpenninggrundande inkomst numera inte fastställs annat än om en förmån som ska beräknas på grundval av sjukpenninggrundad inkomst begärs av den försäkrade eller denne annars begär att sådan inkomst ska bestämmas.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras på det sätt som Lagrådet föreslår.

Det som anges i *andra stycket* är avsett att innefatta även vad som regleras i 3 § tredje stycket RFFS 1998:12 (Riksförsäkringsverkets föreskrifter [RFFS 1998:12] om sjukpenninggrundande inkomst).

Bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst under SGI-skyddad tid innebär, om man anknyter till resonemanget som förs i författningskommentaren till 6–8 §§, att fråga är om att den sjukpenninggrundande inkomsten under vissa förhållanden ska bestämmas med hänsyn till historiska förhållanden.

26 kap. 11–13 §§

SamSol:s förslag (C 7 kap. 11 och 12 §§): SamSol:s förslag i 11 och 12 §§ överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag i 11 och 13 §§. SamSol lämnar dock inte något förslag om att SGI-skydd även gäller en försäkrad som får utvecklingsersättning. Reglerna om detta är införda efter SamSol:s förslag till utformning av paragrafen. Vidare föreslår SamSol att bestämmelserna formuleras på ett annat sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (29 kap. 11–13 §§ i lagrådsremissen) motsvarar regleringen i 3 kap. 5 § tredje stycket andra meningen 1–3 AFL. Av paragraferna framgår att SGI-skydd gäller då den försäkrade bedriver vissa typer av studier (11 §), får periodiskt ekonomiskt stöd enligt vissa typer av avtal (12 §) eller deltar i vissa typer av arbetsmarknadspolitiska program eller åtgärder (13 §).

Enligt *Lagrådets* uppfattning är det, såvitt avser 29 kap. 11 och 12 §§ i lagrådsremissen, något oklart vilken bestämmelse som avses med ”skyddsbestämmelsen”, den allmänna bestämmelsen i 29 kap. 9 § i lagrådsremissen om SGI-skydd och innebörden av denna eller bestämmelsen om SGI-skydd i första meningen av 29 kap. 11 § respektive 29 kap. 12 § i lagrådsremissen. Lagrådet förordar att orden ”skyddsbestämmelserna är tillämpliga” på båda ställena ersätts av orden ”skyddet är tillämpligt”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. 11 och 12 §§ formuleras i detta avseende i enlighet med Lagrådets synpunkter.

Bestämmelserna i 11–13 §§ är konstruerade med utgångspunkt från det som anges i avsnitt 4.4. I dessa paragrafer anges en avgränsning av i vilken omfattning riksdagen med stöd av 8 kap. 14 § första stycket RF i ifrågavarande avseende har valt att besluta föreskrifter i ett ämne som egentligen faller inom ramen för regeringens restkompetens enligt 8 kap. 13 § första stycket 2 RF. Bestämmelserna kan sägas utgöra en upplysning om denna avgränsning. Av paragraferna framgår således att regeringen har möjlighet att meddela föreskrifter om det materiella innehållet i de olika paragraferna. Paragraferna innehåller alltså dels ett angivande av vissa generella områden inom vilka SGI-skydd gäller för den försäkrade, dels bestämmelser om att regeringen har rätt att i ytterligare föreskrifter närmare avgränsa dessa områden.

Efter påpekande av *Lagrådet* anges dessutom i 13 § att SGI-skydd även gäller för en försäkrad som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och uppbär utvecklingersättning.

26 kap. 17 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (29 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 § första stycket 2 RFFS 1998:12 (Riksförsäkringsverkets föreskrifter [RFFS 1998:12] om sjukpenninggrundande inkomst).

26 kap. 18 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 17 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (29 kap. 18 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 § första stycket 3 i RFFS 1998:12 (Riksförsäkringsverkets föreskrifter [RFFS 1998:12] om sjukpenninggrundande inkomst).

26 kap. 19 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 18 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol lämnar dock inte något förslag om att beräkningsbestämmelserna i paragrafen gäller även för en försäkrad som får utvecklingersättning. Reglerna om detta är införda efter SamSol:s förslag till utformning av paragrafen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (29 kap. 19 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 5 § fjärde stycket AFL. Efter påpekande av *Lagrådet* anges i sistnämnda paragraf att beräkningsbestämmelserna också gäller för en försäkrad som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och uppbär utvecklingersättning. Paragrafen är även redaktionellt utformad i enlighet med *Lagrådets* synpunkter.

26 kap. 21 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 20 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (29 kap. 21 § i lagrådsremissen) justeras, efter påpekande av *Länsrätten i Göteborg*, på så sätt att fråga är om livränta från arbetsskadeförsäkringen

26 kap. 24 §

SamSol:s förslag (C 7 kap. 23 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol:s förslag är dock formulerat på ett annat sätt än regeringens förslag. Vidare föreslår SamSol att paragrafen rubriceras på ett annat sätt

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (29 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 5 b § AFL.

Enligt *Lagrådet* är den i lagrådsremissen föreslagna utformningen av paragrafen inte anpassad till den ordning som gäller för de fall i vilka sjukpenninggrundande inkomst ska bestämmas (jfr 26 kap. 2 och 3 §§ SFB).

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkt. Regeringen anser vidare att rubriken till paragrafen bör spegla den innehållsmässiga anknytningen till de inledande försäkringsbestämmelserna i avdelning A.

27 kap.

I betänkandet föreslår SamSol att det i detta kapitel (C 8 kap. 48 § i SamSol:s förslag) ska finnas en motsvarighet till 3 kap. 16 § första och andra styckena AFL och ett förslag till en sådan bestämmelse finns också med i det till Lagrådet remitterade förslaget. Bestämmelsen avser arbetstagare som har rätt till lön under sjukdom enligt statliga, kommunala eller landstingskommunala bestämmelser. I bestämmelsen föreskrivs dels att regeringen i sådana fall får föreskriva undantag från bestämmelserna om rätt till sjukpenning, dels att, om sådana föreskrifter inte har meddelats, arbetsgivaren har rätt till sjukpenningen.

Lagrådet anför att regeringen inte har eller kan ges rätt att meddela sådana föreskrifter om undantag.

Det har numera framkommit att det inte längre finns några arbetstagare som omfattas av regleringen i den aktuella paragrafen. Någon motsvarighet till 3 kap. 16 § första och andra styckena AFL ska därför inte arbetas in i SFB.

27 kap. 8 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 8 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (30 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar i princip 3 kap. 12 § första meningen AFL. Dock föreslår regeringen att 18-årsrekvisitet ska utmönstras ur författningstexten. Härigenom sker en anpassning till vad som gäller beträffande föräldrapenningsförmånerna i 11–13 kap. SFB.

27 kap. 14 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 13 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol lämnar dock inte något förslag om att även en försäkrad som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får utvecklingsersättning ska omfattas av regleringen. Reglerna om detta är införda efter SamSol:s förslag till utformning av paragrafen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (30 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 10 § första stycket andra meningen AFL. Prop. 2008/09:200
Avd. C

Efter påpekande av *Lagrådet* anges i paragrafen att sjukpenning lämnas för tid efter de första 14 dagarna av en sjukperiod även för en försäkrad som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och uppbär utvecklingsersättning.

27 kap. 19 §

SamSol:s förslag: SamSol saknar förslag till motsvarande reglering. Detta beror på att bestämmelserna om att sjukpenning lämnas på olika ersättningsnivåer är tillkomna efter SamSol:s förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen saknar direkt motsvarighet i gällande lagstiftning. Sedan den 1 juli 2008 gäller att sjukpenningen i normalfallet lämnas som en tidsbegränsad förmån på två olika ersättningsnivåer. I nu gällande bestämmelser i 3 kap. AFL som reglerar sjukpenningens två ersättningsnivåer är dessa inte särskilt namngivna. Gällande författningstext är komplicerad och svårläst. För att underlätta förståelsen av bestämmelserna föreslår regeringen att det tydligt anges att sjukpenningen kan lämnas på två namngivna ersättningsnivåer. Eftersom de benämningar som förekommer i bl.a. 3 kap. 4 § första stycket AFL inte är tillräckligt preciserade föreslår regeringen att sjukpenning som för dag utgör ”80 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten” kallas för sjukpenning på normalnivån och att sjukpenning som för dag utgör ”75 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten” kallas för sjukpenning på fortsättningsnivån. Det nyss anförda innebär att termen sjukpenning i socialförsäkringsbalken används som ett samlingsbegrepp för sjukpenningsförmånerna i paragrafer som behandlar gemensamma bestämmelser av mer övergripande karaktär.

27 kap. 22 §

SamSol:s förslag: SamSol saknar förslag till motsvarande reglering. Detta beror på att senare tillkommen regeländring.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar i huvudsak 3 kap. 4 § tredje stycket andra och tredje meningarna samt 10 a § andra stycket andra meningen AFL. Sådan sjukpenning som avses i 3 kap. 7 b § AFL (s.k. förebyggande sjukpenning) lämnas antingen på normalnivån eller fortsättningsnivån. Enligt regeringens uppfattning är en sådan sjukpenning inte att betrakta som en självständig förmån. Den bör därför inte särskilt anges i paragrafen.

27 kap. 25 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 19 §): SamSol:s förslag överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (30 kap. 20 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 8 § andra och fjärde styckena AFL.

Enligt *Lagrådet* kan bestämmelserna i paragrafen klassificeras som förfaranderegler och således hänföras till regeringens restkompetens. Enligt *Lagrådet* skulle därför i stället dels huvudregeln i första stycket av

paragrafen, dels de i andra stycket avsedda undantagsreglerna kunna tas upp i en förordning. Om man nödvändigtvis vill behålla huvudregeln i balken, anser Lagrådet att man måste låta de i andra stycket angivna undantagsreglerna också komma till uttryck däri. Dessa kan, enligt Lagrådet, inte placeras i en förordning, när huvudregeln finns i en balk, eftersom de då med all sannolikhet skulle komma i strid med den formella lagkraftens princip i 8 kap. 17 § RF.

Regeringen anser att föreskrifterna i och för sig rymms inom regeringens restkompetens. Rätten till sjukpenning regleras emellertid i allt väsentligt i lagform. En så grundläggande bestämmelse som skyldigheten att inom en vecka förete läkarintyg bör då även ges sådan form. Det kan dock inte anses nödvändigt att i lag ta in även undantagsregler rörande fall när Försäkringskassan inte har behov av läkarintyg eller när läkarintyg bör lämnas vid annan tidpunkt. Som anges i avsnitt 4.4 är det viktigt att riksdagen tydligt markerar omfattningen av den föreskriftsrätt som frånhänts regeringen när riksdagen med stöd av 8 kap. 14 § första stycket RF har lagstiftat inom regeringens primärområde. För att markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter i ämnet måste en upplysningsbestämmelse tas in i paragrafens andra stycke.

27 kap. 27 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 21 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men saknar en särskild regel om arbetstidsberäknad sjukpenning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (30 kap. 22 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1 AFL. Med hänsyn till konstruktionen av arbetstidsberäknad sjukpenning behövs en särskild regel för denna. Paragrafen innehåller en sådan regel.

27 kap. 28 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 22 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (30 kap. 23 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast av 3 kap. 7 b § tredje stycket AFL.

Enligt *Lagrådet* bör det av bestämmelsen tydligt framgå att fråga är om sådan medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som avses i 6 § i lagrådsremissen.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets förslag och synpunkter.

27 kap. 29–31 §§

SamSol:s förslag (C 8 kap. 23–25 §§): SamSol föreslår att ordet ”egenföretagare” används såväl i författningstexten som i rubriken till paragraferna.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anger att det med tanke på att ett antal personer som omfattas av paragraferna inte är egenföretagare, bör ”egenföretagare” ersättas med ”den som betalar egenavgifter”.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna jämte tillhörande rubrik justeras i linje med Skatteverkets påpekande.

Prop. 2008/09:200
Avd. C

27 kap. 34 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 28 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (30 kap. 29 § i lagrådsremissen), som motsvarar 3 kap. 3 § första meningen AFL, formuleras i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

27 kap. 38 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 32 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 30 kap. 33 § i lagrådsremissen. I denna paragraf föreslår regeringen att en kodifiering av rättspraxis såvitt avser förmånstiden förs in (se FÖD 1994:19). I det avgörandet slog Försäkringsöverdomstolen fast att vid tillämpningen av reglerna i 3 kap. 3 § AFL om att sjukpenning till en ålderspensionär får utgå för högst 180 dagar, varje dag som sjukpenning har lämnats ska räknas som en dag även om sjukpenningen inte uppgått till helt belopp.

27 kap. 39 och 40 §§

SamSol:s förslag (C 8 kap. 33 och 34 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 30 kap. 34 och 35 §§ i lagrådsremissen. Regeringen föreslår att begreppet allmänt högriskskydd (39 §) respektive särskilt högriskskydd (40 §) förs in i författningstexten. Härigenom uppnås en likhet med de bestämmelser som reglerar motsvarande företeelse i 13 § SjLL. Genom att ordet ”kan” används i båda bestämmelserna markeras att övriga förutsättningar för sjukpenning ska vara uppfyllda för att Försäkringskassan ska kunna lämna sjukpenning enligt 39 eller 40 §.

27 kap. 53 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 46 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 30 kap. 47 i lagrådsremissen. I den nu gällande författningstexten i 3 kap. 7 § elfte stycket AFL hänvisas när fråga är om livränta endast till livränta enligt LAF. Sakliga skäl saknas till en sådan begränsning. För att förenkla prövningsförfarandet föreslår regeringen därför att all livränta som lämnas till den skadade bör omfattas av bestämmelsen på sätt anges i 53 § 2. Den del av bestämmelsen som avser särskild efterlevandepension har förts till 4 kap. 10 § andra stycket SFBP.

27 kap. 54 §

SamSol:s förslag (C 8 kap. 47 § första stycket): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 30 kap. 48 § första stycket i lagrådsremissen. Bestämmelsen

rörande samordning med garantipension till änkepension i andra stycket i SamSol:s förslag och i lagrådsremissen är överförd till 4 kap. 9 § SFBP (se kommentaren till inledningen av 84 kap. SFB). Prop. 2008/09:200 Avd. C

27 kap. 58 och 61 §§

SamSol:s förslag (C 8 kap. 51 och 54 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: 58 § (30 kap. 52 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 16 § tredje stycket tredje meningen och fjärde stycket AFL, och 61 § (30 kap. 55 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 16 a § AFL.

Upplyningsbestämmelserna i 58 och 61 §§ syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter i respektive ämne.

28 kap. 2 och 3 §§

SamSol:s förslag (C 9 kap. 2 och 3 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 31 kap. 2 och 3 §§ i lagrådsremissen. För att underlätta förståelsen och utformningen av bestämmelserna om beräkning av sjukpenning, föreslår regeringen att begreppen kalenderdagsberäknad sjukpenning och arbetstidsberäknad sjukpenning förs in i 2 §. Begreppens innebörd förklaras kortfattat i 3 §.

28 kap. 6 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 6 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol utformar dock andra stycket i paragrafen som en hänvisning till bestämmelserna i 9 § andra stycket.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (31 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast av 3 kap. 10 c § AFL. I paragrafen anges när sjukpenning alltid ska kalenderdagsberäknas för en försäkrad.

Enligt *Lagrådet* är det lämpligare att i stället för en hänvisning ta in den materiella regeln om tillämplig metod i *andra stycket* i denna paragraf, eftersom även första stycket behandlar en sådan fråga.

Regeringen ansluter sig till Lagrådets synpunkter. Bestämmelsen i 31 kap. 9 § andra stycket i lagrådsremissen formuleras om och placeras i andra stycket i denna paragraf.

28 kap. 7 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 7 §): Med hänsyn till bl.a. att den sjukpenninggrundande inkomsten numera ska multipliceras med faktorn 0,97 vid beräkning av dagersättning och att sjukpenning numera lämnas på två nivåer överensstämmer inte SamSol:s förslag med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (31 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvaras närmast av 3 kap. 2 c §, 4 § första stycket 2 och 3 samt 10 a § första stycket 2 och 3 AFL. Regeringen föreslår att de gällande bestämmelserna arbetas om och konstrueras som ett beräkningsunderlag. Genom konstruktionen är det möjligt att utforma be-

stämmelserna om kalenderdagsberäknad sjukpenning (10 och 11 §§) respektive arbetstidsberäknad sjukpenning (12–18 §§) på ett mer begripligt sätt än i nuvarande lagstiftning. En annan fördel är att formuleringarna av reglerna för övriga förmåner som beräknas med utgångspunkt i den försäkrades SGI också blir tydligare och lättare att förstå (se bl.a. 10 kap. 10 § SFB [graviditetspenning] och 13 kap. 33 § SFB [tillfällig föräldrapenning]). I och med att sjukpenning lämnas på två olika ersättningsnivåer anser regeringen att det är lämpligt att beräkningsunderlaget för vardera ersättningsnivån specificeras i paragrafen. Härigenom kan också hänvisningstekniken i balken konstrueras på ett bättre sätt.

Prop. 2008/09:200

Avd. C

28 kap. 9 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 9 §): Överensstämmer endast delvis med regeringens förslag. SamSol anger i andra stycket i sitt förslag när sjukpenning till en familjehemsförälder ska kalenderdagsberäknas,

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (31 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast av 3 kap. 12 § andra meningen AFL. I paragrafen anges hur sjukpenningens storlek och årsarbetstiden ska beräknas för en familjehemsförälder som får ersättning för tid då sjukpenning kommer i fråga.

För att paragrafen ska bli tydligt utformad är det enligt regeringens uppfattning lämpligast att den utformas på det sätt *Lagrådet* föreslår. (Se även författningskommentaren till 28 kap. 6 § SFB.)

28 kap. 10 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 31 kap. 10 § i lagrådsremissen. *Första stycket* motsvarar närmast vad som regleras i 3 kap. 4 § första stycket första meningen 2 AFL. Paragrafen har utformats med beaktande av regeringens förslag till hur bestämmelserna om fastställandet av beräkningsunderlaget bör konstrueras.

I *andra stycket* föreslår regeringen att avrundningsregeln i 3 kap. 4 § första stycket andra meningen AFL förtydligas i enlighet med praxis.

28 kap. 11 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 11 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 31 kap. 11 § i lagrådsremissen. Begränsningen bör, i enlighet med den nuvarande tillämpningen av bestämmelsen i 3 kap. 4 § första stycket tredje meningen AFL, inte tillämpas på sjukpenning som lämnas med stöd av 27 kap. 6 § SFB.

28 kap. 15 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 15 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol formulerar dock paragrafen på ett annat sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (31 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 10 a § femte stycket fjärde och femte meningarna AFL. Enligt *Lagrådet* skapar uttrycket ”sjukpenning

enligt 14 §” i det i lagrådsremissen presenterade förslaget oklarhet om paragrafens innebörd. Lagrådet anser att uttrycket knyter bestämmelsen an till föregående paragraf som behandlar att sjukpenning ska lämnas på samma förmånsnivå för mer än en dag. Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i linje med Lagrådets förslag.

Prop. 2008/09:200
Avd. C

28 kap. 16 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 31 kap. 16 § i lagrådsremissen. I *andra stycket* föreslår regeringen att avrundningsregeln i 3 kap. 10 a § sjätte stycket AFL förtydligas när det gäller sjukpenningen. Härigenom uppnås en överensstämmelse med motsvarande avrundningsbestämmelser avseende övriga förmåner i SFB.

28 kap. 18 §

SamSol:s förslag (C 9 kap. 18 §): SamSol:s förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (31 kap. 18 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 10 a § åttonde stycket AFL.

Av paragrafen framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av restkompetensen har möjlighet att meddela föreskrifter om schablonberäkning av ordinarie arbetstid och motsvarande normal arbetstid. Paragrafen konstrueras i enlighet med det som anges i avsnitt 4.4.

5.4.4 Underavdelning III Rehabilitering och rehabiliteringsersättning

Inledning

I underavdelning III (29–31 kap.) samlas bestämmelserna i 22 kap. AFL om rehabilitering och rehabiliteringsersättning.

29 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 11 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 32 kap. 2 § i lagrådsremissen. Bestämmelserna om rehabilitering reglerar de skyldigheter som åligger olika aktörer i syfte att en försäkrad som har drabbats av sjukdom ska få tillbaka sin arbetsförmåga och få förutsättningar att försörja sig själv genom förvärvsarbete. För att inskräpa ändamålet med dessa bestämmelser och för att öka förståelsen för rehabiliteringsförmånen, föreslås att termen arbetslivsinriktad rehabilitering förs in i författningstexten i SFB.

30 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 12 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Arbetsgivarverket påpekar att det i författningskommentaren inte kommenteras om det finns någon avsikt med ändringen från att en försäkrad "har möjlighet" till att en försäkrad "har rätt till rehabiliteringsåtgärder". Arbetsgivarverket ifrågasätter även formuleringen i paragrafen eftersom det inte närmare specificeras vilka åtgärder som en arbetstagare har rätt till.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 33 kap. 2 § i lagrådsremissen. Uttrycket "möjligheter till rehabilitering" tyder på att en person kan bli rehabiliterad. Det går emellertid inte att lämna en absolut garanti för att så verkligen kommer att ske. Vad en försäkrad däremot har rätt att få är olika typer av rehabiliteringsåtgärder. Att räkna upp vilka åtgärder denna rätt omfattar låter sig dock inte göras. En sådan bedömning får ske i varje enskilt fall.

30 kap. 4 §

SamSol:s förslag (C 12 kap. 4 §): SamSol:s förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (33 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 22 kap. 2 § tredje stycket AFL.

Upplysningsbestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

30 kap. 5 §

SamSol:s förslag (C 12 kap. 5 §): SamSol:s förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (33 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 2 kap. 14 § AFL. Försäkringskassan har ett övergripande ansvar för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen och således för de åtgärder som sätts in för att stödja en försäkrads rehabilitering. Eftersom 2 kap. 14 § AFL behandlar en företeelse som har ett nära samband med den arbetslivsinriktade rehabiliteringen, föreslår regeringen att bestämmelsen placeras i denna paragraf. Det kan i detta sammanhang också påpekas att förmånen ska vara såväl bosättnings- som arbetsbaserad, se författningskommentaren till 6 kap. 6 §.

Bestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

31 kap. 5 §

SamSol:s förslag (C 13 kap. 5 §): SamSol:s förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (34 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 22 kap. 13 § AFL. På inrådan av Lagrådet utformas den på samma sätt som den nuvarande bestämmelsen.

Bestämmelsen i punkt 2 syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

31 kap. 6 §

SamSol:s förslag (C 13 kap. 6 §): SamSol:s förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (34 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 22 kap. 7 § femte stycket AFL. Bestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

31 kap. 11 §

SamSol:s förslag (C 13 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (34 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast hänvisningen i 22 kap. 12 § AFL till 3 kap. 12 § andra meningen samma lag. Rehabiliteringspenning kan i den situation som avses i bestämmelsen lämnas endast som kalenderdagsberäknad förmån. Detta betyder att det saknas skäl att bestämma årsarbetstiden för en försäkrad som har inkomst av anställning i form av ersättning för vård av ett familjehemsplacerat barn när han eller hon har rätt till rehabiliteringspenning. Regeringen föreslår därför att hänvisningen i 22 kap. 12 § AFL såvitt avser årsarbetstid inte ska föras in i SFB.

31 kap. 14 §

SamSol:s förslag (C 13 kap. 13 §): SamSol:s förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (34 kap. 13 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 22 kap. 10 § AFL.

Bestämmelsen i *andra meningen* syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

5.4.5 Underavdelning IV Sjukersättning och aktivitetsersättning

Inledning

I underavdelning IV (32–37 kap.) samlas bestämmelserna i 7–9 samt 16–17 kap. AFL om sjukersättning och aktivitetsersättning. Dessa bestämmelser är relativt nya och den föreslagna strukturen överensstämmer i stora delar med den befintliga.

När det gäller bestämmelserna i 16 a kap. AFL, som omfattar de särskilda regler om avräkning som sedan den 1 december 2008 gäller för försäkrade som senast för juli 2008 har rätt till icke tidsbegränsad sjukersättning, är i princip samtliga dessa inarbetade i ett enda kapitel (37 kap.) sist i underavdelningen. Enligt regeringens uppfattning är dock bestämmelserna om anmälan om ändrade förhållanden i 16 a kap. 10 § AFL av sådant slag att de bör omfattas av regleringen i 110 kap. 46 och 47 §§. Detta innebär en viss materiell ändring av gällande rätt.

33 kap. 9 §

SamSol:s förslag (C 15 kap. 7 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (36 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 2 § AFL. I paragrafen anges på vilka förmånsnivåer sjukersättning och aktivitetsersättning kan lämnas och den nedsättning av arbetsförmågan som krävs för respektive nivå. Paragrafen formuleras i linje med *Lagrådets* påpekanden för att erhålla en liknande utformning som motsvarande regleringar för sjukpenning (27 kap. 45 § SFB) och rehabiliteringspenning (31 kap. 8 § SFB).

33 kap. 11 §

SamSol:s förslag (C 15 kap. 9 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Sveriges Pensionärers Riksförbund (SPRF)* anser att uttrycket "arbete med skötsel av hemmet" dåligt täcker in sådant arbete som bör omfattas av bestämmelsen (t.ex. skötsel av båt och bil).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 36 kap. 9 § i lagrådsremissen). Enligt 7 kap. 3 § första stycket andra meningen AFL likställs med inkomst av arbete i skälig omfattning värdet av hushållsarbete i hemmet. I *andra stycket* har uttrycket "hushållsarbete i hemmet" ersatts med uttrycket "arbete med skötsel av hemmet". Den nya lydelsen avspeglar bättre den utveckling som skett i samhället sedan bestämmelsen kom till och därmed det gällande rättsläget. Att i SFB närmare ange vilken typ av sysslor som omfattas av bestämmelsen är dock inte lämplig att göra. En sådan uppräknings medför att paragrafen i takt med samhällsutvecklingen regelbundet måste ändras. Regeringen anser att bestämmelsen med den föreslagna lydelsen också blir könsneutral.

33 kap. 19 §

SamSol:s förslag (C 15 kap. 19 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår också att det i paragrafen anges att aktivitetsersättning lämnas för viss tid.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (36 kap. 19 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 7 kap. 1 § sjätte stycket AFL.

Enligt *Lagrådets* uppfattning är det onödigt att också här ange att aktivitetsersättning alltid lämnas för viss tid. Detta anges redan i 4 § i lagrådsremissen.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* synpunkt.

33 kap. 21 §

SamSol:s förslag (C 15 kap. 21 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (36 kap. 21 §) motsvarar 7 kap. 5 § första stycket AFL. Enligt bestämmelserna i denna paragraf ska Försäkringskassan i samband med ett beslut om aktivitetsersättning undersöka i vad mån den försäkrade har förutsättningar att under ersättningstiden delta i aktiviteter. Med aktiviteter avses sådana verksamheter som kan antas ha en positiv inverkan på den försäkrades

sjukdomstillstånd eller fysiska eller psykiska prestationsförmåga. Aktiviteterna ska alltså kunna antas ha en gynnsam inverkan på de förhållanden som medför att den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt. Aktiviteterna har med andra ord till syfte att öka förutsättningarna för att förbättra arbetsförmågan. Detta utgör således en skillnad mot rehabilitering vars syfte är att åstadkomma att den försäkrade ska kunna arbeta trots nedsatt arbetsförmåga (jfr prop. 2000/01:96 s. 181).

Prop. 2008/09:200
Avd. C

33 kap. 22 §

SamSol:s förslag (C 15 kap. 22 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol anger dock att Försäkringskassan i samråd med den försäkrade ska utarbeta en plan för aktiviteterna.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (36 kap. 22 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 5 § andra stycket AFL. I denna paragraf finns bestämmelser om vad Försäkringskassan ska göra efter en sådan undersökning som avses i 21 §. Om Försäkringskassan vid undersökningen gjort den bedömningen att förutsättningar finns för den försäkrade att delta i någon form av aktiviteter, ska en närmare planering av vilka aktiviteter som är lämpliga för den försäkrade inledas. Denna planering ska ske i samråd med den försäkrade och mynna ut i en plan för aktiviteter.

Enligt förarbetena (prop. 2000/01:96 s. 181) syftar ett samråd till att ge aktiviteterna större möjligheter att bli framgångsrika, men även till att tillgodose kravet på respekt för individens integritet och självbestämmande. I förekommande fall kan vid ett sådant samråd ytterligare personer komma att behöva ingå. Det kan t.ex. röra sig om en god man eller någon annan som har god inblick i den försäkrades förhållanden. Vid planeringen av aktiviteter ska största möjliga hänsyn tas till den försäkrades önskemål.

Planeringen och planen för aktiviteter är två olika begrepp. Planeringen är de olika moment som leder fram till att den försäkrade deltar i lämplig aktivitet, medan planen för aktiviteter är det dokument som beskriver resultatet av planeringen.

Sammanfattningsvis innebär det anförda att Försäkringskassan inte ska göra någon plan i de fall då Försäkringskassan och den försäkrade inte är överens om att den försäkrade kan delta i aktiviteter eller vilka aktiviteter han eller hon ska ägna sig åt.

Enligt *Lagrådet* kan man av uttrycket ”i samråd med” i förslaget i lagrådsremissen få intrycket av att Försäkringskassan och den försäkrade ska vara överens om aktiviteterna. Enligt *Lagrådet* kan det samtidigt uppfattas som om enighet mellan Försäkringskassan och den försäkrade inte behöver uppnås om aktiviteter, eftersom den begränsning som finns i förslaget att Försäkringskassan bara i ”möjligaste mån” behöver tillgodose den försäkrades önskemål. Med hänsyn till hur andra liknande paragrafer är utformade i lagrådsremissen kan enligt *Lagrådets* mening tvekan uppkomma om avsikten är att Försäkringskassan och den försäkrade måste bli överens om aktiviteterna.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning att förslaget i lagrådsremissen, som i och för sig är formulerad på samma sätt som i den nu gällande paragrafen, kan ge upphov till tvekan om avsikten är att Försäkringskassan och den försäkrade genom samrådet måste bli överens om aktivi-

teterna. För att undanröja denna tvekan bör därför paragrafen formuleras om. Eftersom någon saklig ändring inte är avsedd formuleras paragrafen dock om på annat sätt än som Lagrådet föreslår.

Prop. 2008/09:200

Avd. C

33 kap. 25 §

SamSol:s förslag (C 15 kap. 25 §): SamSol:s förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (36 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 7 kap. 6 § AFL.

Bestämmelsen i *andra meningen* syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

Paragrafen förses med en rubrik i linje med Lagrådets förslag.

33 kap. 28 §

SamSol:s förslag (C 15 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (36 kap. 28 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 § LISA. I paragrafen finns bestämmelser om den som får tre fjärdedels ersättning och som får en anställning med lönebidrag eller hos Samhall Aktiebolag. I den nu gällande lydelsen av 3 § LISA anges att ersättning i sådana fall betalas för kostnaderna för anställningen från den allmänna försäkringen enligt grunder som regeringen bestämmer. Numera är emellertid innebörden av uttrycket ”den allmänna försäkringen” oklar och används inte av regeringen, jfr även avsnitt 4.3.1. Därför anges här i stället att Försäkringskassan som i de nu avsedda fallen betalar ersättningen. Någon saklig skillnad är inte avsedd.

Bestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

34 kap. 11 §

SamSol:s förslag (C 16 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (37 kap. 11 § i lagrådsremissen) byts uttrycket ”den sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. som den försäkrade har vid tidpunkten för försäkringsfallet eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst om Försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden” ut mot ”den sjukpenninggrundande inkomst enligt 25 och 26 kap. som den försäkrade skulle ha haft vid tidpunkten för försäkringsfallet”. Någon saklig skillnad är inte avsedd.

35 kap. 16 och 17 §§

SamSol:s förslag (C 17 kap. 16 §): SamSol:s förslag till 16 § motsvarar i sak regeringens förslag men använder uttrycket ”utländsk medborgare”. Något förslag motsvarande 17 § lämnas inte då denna bestämmelse kommit till senare.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: 16 § (38 kap. 16 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 9 kap. 7 § tredje stycket AFL. I den

paragrafen anges att en försäkrad som är utländsk medborgare ska likställas med en svensk medborgare om han eller hon är bosatt i Sverige sedan minst fem år. Eftersom det numera finns möjlighet till dubbelt medborgarskap enligt svensk rätt, uppstår med den nu gällande formuleringen, enligt *Lagrådet*, lätt frågan hur en försäkrad med både svenskt och utländskt medborgarskap ska behandlas. För att undvika denna tveksamhet anser *Lagrådet* lämpligare att använda uttrycket ”en försäkrad som inte är svensk medborgare”. Paragrafen formuleras i enlighet med *Lagrådets* synpunkt.

Även i 17 § (38 kap. 17 § i lagrådsremissen), som motsvarar 9 kap. 7 § fjärde stycket AFL, används i nuvarande lagtext och i det till *Lagrådet* remitterade förslaget uttrycket ”utländsk medborgare”. Även denna paragraf formuleras därför på motsvarande sätt som *Lagrådet* föreslår beträffande den i 38 kap. 16 § i lagrådsremissen föreslagna bestämmelsen.

35 kap. 24 §

SamSol:s förslag (C 17 kap. 23 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att den årliga garantiersättningen utgör skillnaden mellan garantinivån och hel årlig inkomstrelaterad ersättning. Detta kommer inte fram i den föreslagna lydelsen av bestämmelsen. *Försäkringskassan* föreslår att bestämmelsens andra stycke formuleras enligt följande:

”Årlig garantiersättning motsvarar differensen (eller skillnaden) mellan
– garantinivån och
– hel årlig inkomstrelaterad ersättning enligt 20 och 21 §§.”

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (38 kap. 24 § i lagrådsremissen) har justerats i linje med vad *Försäkringskassan* angett.

36 kap.

I SamSol:s förslag (C 18 kap. 3 §) och i lagrådsremissen (39 kap. 3 §) finns en bestämmelse om samordning mellan sjukersättning i form av garantiersättning och garantipension till änkepension. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas sådan pension numera bara övergångsvis. Bestämmelserna tas därför i stället in i 4 kap. 33 § SFBP.

36 kap. 3 §

SamSol:s förslag (C 18 kap. 4 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (39 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 17 kap. 2 § första stycket första och andra meningarna AFL. Den innehåller en samordningsreglering i vilken föreskrivs minskning av sjukersättning i vissa former bl.a. när den försäkrade har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt den upphävida lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring.

Enligt *Lagrådet* föranleder det, i förhållande till gällande rätt, gjorda tillägget i förslaget i lagrådsremissen om att yrkesskadeförsäkringen är upphävd att fråga uppkommer om inte detsamma gäller för andra författningar som åsyftas. *Lagrådet* anser att uttrycket ”med någon annan för-

fattnings” väsentligen avser vissa till den upphävda lagen om yrkesskade- försäkring anknutna författningar om ersättning för skada vid militär- eller civilförsvarstjänstgöring, vid brandsläckning eller vid vistelse i anstalt. Lagrådet anser sig dock inte ha underlag för att påstå att samtliga dessa författningar numera är upphävda. Om det kan konstateras att så är fallet bör detta enligt Lagrådet markeras i paragrafen. Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Det är dock inte möjligt att överblicka vilka, enligt övergångsbestämmelserna, fortfarande relevanta författningar som kan komma i fråga. Någon ändring av det i lagrådsremissen presenterade förslaget i detta hänseende bör därför inte göras.

Lagrådet påpekar också att uttrycket ”regeringens förordnande” skiljer sig från hur en annan liknande bestämmelse (36 kap. 24 §) har utformats i lagrådsremissen. I sistnämnda paragraf används uttrycket ”beslut eller föreskrifter som meddelas av regeringen” fått ersätta den i 16 kap. 1 § andra stycket AFL använda äldre formuleringen ”regeringens förordnande”. Lagrådet anser att ordvalet bör anpassas så att enlighet uppnås.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med Lagrådets påpekande.

36 kap. 19–24 §§

SamSol:s förslag (C 18 kap. 20–22 §): Överensstämmer inte med regeringens förslag. Detta beror dels på en senare inträffad regeländring, dels på att SamSol använder termerna ”dras in eller minskas” i stället för termen ”omprövas”. SamSol:s förslag motsvarar närmast regeringens förslag enligt följande: C 18 kap. 20 § motsvarar närmast 39 kap. 22 §, C 18 kap. 21 § motsvarar närmast 39 kap. 23 § och C 18 kap. 22 § motsvarar närmast 39 kap. 24 §

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (39 kap. 19–22 §§ i lagrådsremissen) motsvarar närmast 16 kap. 7 och 7 a § AFL. I paragraferna finns bestämmelser om hur en förbättring av den försäkrades arbetsförmåga påverkar hans eller hennes sjuk- och aktivitetsersättning.

Enligt *Lagrådet* är det inte lämpligt att använda termen ”indragning” i dessa situationer, eftersom termen i förslaget till socialförsäkringsbalk främst används som en sanktion på grund av försummelse som en försäkrad gjort sig skyldig till. Med hänsyn härtill anser Lagrådet att termen indragning bör undvikas och ersättas med något uttryck som bättre anger vad det är frågan om, det vill säga att den försäkrade inte längre uppfyller villkoren för rätt till ersättning.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. För att bättre anpassa samtliga paragrafer som numera omfattas av den av Lagrådet framförda kritiken till hur socialförsäkringsbalken i övrigt är konstruerad anser regeringen dock att samtliga paragrafer bör formuleras om med användande av termen ”omprövas”. Därigenom undanröjs också en inkonsekvens i nuvarande lydelse där det anges att sjukersättning ska dras in eller minskas vid varje förbättring av den försäkrades arbetsförmåga, något som är oförenligt med reglerna om förmånsnivåer i 7 kap. 2 § AFL.

36 kap. 25 §

SamSol:s förslag (C 18 kap. 25 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (39 kap. 24 § i lagrådsremissen) motsvarar 16 kap. 1 § andra stycket första och andra meningarna AFL. Liksom beträffande 39 kap. 4 § i lagrådsremissen ifrågasätter *Lagrådet* om inte de andra författningar som åsyftas i den nu aktuella paragrafen i lagrådsremissen är att beteckna som äldre. Paragrafen formuleras delvis i linje med Lagrådets synpunkter, se vidare i författningskommentaren till 36 kap. 3 §.

37 kap. 4 §

SamSol:s förslag: SamSol lämnar inte något förslag. Detta beror på att lagstiftningen senare är ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (som inte har någon motsvarighet i lagrådsremissen) motsvarar i princip 16 a kap. 14 § AFL. Av den nu gällande bestämmelsen framgår att Försäkringskassan ska pröva om den försäkrade som ansöker om s.k. steglös avräkning enligt bestämmelserna i 16 a kap. AFL har giltig ursäkt för att ha lämnat in ansökan efter den tid som anges i 16 a kap. 13 § AFL. Det som Försäkringskassan ska göra är med andra ord att avgöra om ansökan har lämnats in i rätt tid. Med hänsyn härtill anser regeringen att de är lämpligt att korrigera bestämmelsen på så sätt att ordet ”avslås” i socialförsäkringsbalken ersätts med ordet ”avvisas”.

37 kap. 23 §

SamSol:s förslag: SamSol lämnar inte något förslag. Detta beror på att lagstiftningen senare är ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (som inte har någon motsvarighet i lagrådsremissen) motsvarar 16 a kap. 15 § AFL. Till skillnad mot i 36 kap. 19–24 §§ behålls uttrycket ”dra in” trots att det inte heller här är fråga om en sanktion (se kommentaren till nyssnämnda paragrafer). Anledningen är att det redan genom det förhållandet att det är fråga om ett beslut som meddelas på begäran av den försäkrade står klart att det inte kan vara fråga om en sanktion.

5.4.6 Underavdelning V Förmåner vid arbetsskada m.m.

Inledning

I underavdelning V (36–44 kap.) om förmåner vid arbetsskada m.m. samlas bestämmelser som i dag finns i LAF, LSP och KSL. LAF delas dock upp så att de bestämmelser i 5 kap. LAF som avser ersättning vid dödsfall förs över till F underavdelning III Efterlevandeförmåner från arbetsskadeförsäkringen.

Regeringen föreslår att arbetsskadesjukpenning införs som term för sådan sjukpenning som lämnas med stöd av bestämmelserna i underavdelningen. Denna term ersätter uttrycken ”särskild arbetsskadeersättning” enligt 3 kap. 4 § LAF, ”sjukpenning från arbetsskadeförsäkringen” enligt 3 kap. 2 a § LAF och ”ersättning från arbetsskadeförsäkringen motsvarande sjukpenning” i 6 kap. 4 § LAF. När det i SFB talas om sjukpenning gäller detta i tillämpliga fall även arbetsskadesjukpenning utan att detta anges särskilt.

I SFB finns inte någon motsvarighet till 4 kap. 8 § LAF. Enligt bestämmelsen ska i livränteunderlaget inräknas delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, om pensionen utgick vid den tidpunkt från vilken livräntan ska lämnas och upphör när livräntan börjar lämnas. – Vid den tidpunkt då SFB föreslås träda i kraft kommer bestämmelsen att sakna betydelse.

Regeringen föreslår att 13 § fjärde stycket andra meningen LSP ska utgå eftersom den inte tillför något utöver vad som framgår av första meningen i bestämmelsen.

Enligt 16 § andra stycket LSP gäller inte bestämmelserna i 8 kap. 3 § andra stycket LAF i ärenden enligt den lagen. Regeringen anser att bestämmelsen kan utgå av följande skäl. 8 kap. 3 § andra stycket första meningen LAF arbetas in i 42 kap. 12 § SFB och någon hänvisning görs inte till den bestämmelsen i 43 kap. om statligt personskadeskydd. – Av 8 kap. 3 § andra stycket andra meningen LAF framgår att bestämmelserna om interimistiska beslut i 20 kap. 2 a § AFL gäller även i fråga om ersättning från arbetsskadeförsäkringen. Den bestämmelsen finns i 112 kap. 2 § SFB. Det saknas anledning till varför den bestämmelsen inte också skulle gälla ifråga om ersättning från personskadeskyddet.

Vissa av bestämmelserna i LAF gäller både ersättning till den skadade och ersättning till de efterlevande. För att rättsläget inte ska ändras finns i avdelning F vissa hänvisningar till bestämmelserna i denna underavdelning.

39 kap. 6 §

SamSol:s förslag (C 20 kap. 6 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (41 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 2 kap. 1 § fjärde stycket LAF.

Bestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

39 kap. 8 §

SamSol:s förslag (C 20 kap. 8 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 41 kap. 8 § i lagrådsremissen. Enligt fast praxis ska en skada som beror på ett olycksfall anses ha inträffat dagen för olycksfallet, även om den visar sig senare. I *första stycket* kodifieras denna praxis.

40 kap. 3 §

SamSol:s förslag (C 20 kap. 8 §): Saknar motsvarighet till första meningen men överensstämmer i sak med andra meningen i regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (42 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 2 § LAF som har följande innehåll: Är någon som avses i 1 § inte berättigad till sjukpenning från sjukförsäkringen eller omfattas inte den skadade i övrigt av sjukförsäkringen enligt AFL, har han vid arbetsskada rätt till förmåner från arbetsskadeförsäkringen i enlighet med vad som skulle ha utgått om 2, 3 och

22 kap. AFL hade varit tillämpliga på honom eller henne. Sjukpenning utgår dock inte till arbetstagare som enligt 3 kap. 16 § första stycket AFL har undantagits från rätt till sjukpenning vid sjukdom.

Den som enligt 3 kap. 5 § SofL omfattas av LAF är enligt 3 kap. 4 § SofL också försäkrad för sjukpenning och rehabilitering enligt 3 och 22 kap. AFL. SamSol:s förslag bygger på att någon bestämmelse om förmåner på grund av att den skadade inte har rätt till förmåner enligt 3 eller 22 kap. AFL därför inte längre behövs. Det är visserligen i dessa fall genomgående fråga om en arbetsbaserad försäkring men den tidsmässiga omfattningen är inte densamma. Både vad gäller sjukpenning och rehabiliteringspenning upphör försäkringen att gälla när arbetet i Sverige upphör, om det inte finns ett pågående ersättningsärende eller SGI-skydd gäller. Försäkringen för arbetsskada fortsätter däremot att gälla såvitt gäller skada som härrör från arbetet i Sverige. Det kan därför inträffa sjukdomsfall som omfattas av försäkringen för arbetsskada men inte av försäkringen för sjukpenning eller rehabiliteringspenning. En bestämmelse om ersättning från arbetsskadeförsäkringen i sådana fall tas därför in i paragrafen. Denna ersätter också 3 kap. 10 § andra stycket LAF.

I SamSol:s förslag liksom i lagrådsremissen föreskrivs i paragrafen att den arbetsskadade, om han eller hon inte omfattas av den föreslagna lagen om statlig ersättning för hälso- och sjukvårdskostnader m.m. som motsvarar 2 kap. AFL, har rätt till motsvarande förmåner från arbetsskadeförsäkringen. Den som omfattas av LAF behöver inte vara försäkrad för förmåner som utgår enligt 2 kap. AFL eftersom dessa förmåner är bösättningsbaserade.

Lagrådet anför att bestämmelserna i den föreslagna lagtexten brister i precision och är svårtillgängliga. Vidare anför *Lagrådet* att den avsedda innebörden, att den skadade har rätt till ersättning för sjukvård även om han eller hon inte är bosatt i Sverige, behöver tydliggöras.

Bestämmelserna i 2 kap. AFL om tandvård har numera förts över till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd och något behov av lagreglering har inte befunnit föreligga beträffande resterande paragrafer i kapitlet (se avsnitt 4.7) som inte innehåller några direkta bestämmelser om ersättning till enskilda vårdtagare. Bestämmelsen ändras i linje med vad *Lagrådet* uttalat för att klargöra att en arbetsskadad har rätt till sjukvårdsförmåner utan hinder av att han eller hon inte bor i Sverige.

40 kap. 4 §

SamSol:s förslag (C 21 kap. 4 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att hänvisningen till ”3 kap. 13 § och 8 kap. 21 § (karensdagar)” är onödig. Det finns ingen anledning att hänvisa dit. Motsvarande hänvisning finns inte heller i LAF.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 42 kap. 4 § i lagrådsremissen. Det saknas anledning att i bestämmelsen hänvisa till bestämmelserna i 27 kap. 27 § SFB. Paragrafen bör därför konstrueras utan hänvisning till denna paragraf.

40 kap. 6 §

SamSol:s förslag (C 21 kap. 6 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. C

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (42 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 4 § tredje stycket LAF och anger att arbetsskadesjukpenning avrundas för dag till närmaste hela krona. Ett tillägg har gjorts som innebär att 50 öre ska avrundas uppåt enligt gällande praxis.

40 kap. 8 §

SamSol:s förslag (C 21 kap. 8 §): SamSol föreslår att uttrycket "särskild arbetsskadesjukpenning" används i första stycket.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* ställer sig tveksam till vad ordet "särskild" syftar på.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (42 kap. 8 § i lagrådsremissen) justeras med anledning av *Försäkringskassans* påpekande, på det sätt att ordet särskild tas bort.

40 kap. 9 §

SamSol:s förslag: SamSol lämnar inte något förslag i detta hänseende.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (som inte har någon motsvarighet i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 2 § LAF. SamSol:s underlåtenhet att lämna något förslag i detta hänseende grundar sig på att tanken att den som är försäkrad för arbetsskada också är försäkrad för sjukpenning. Som behandlats i kommentaren till 3 § i detta kapitel finns det emellertid en skillnad i försäkringens tidsmässiga omfattning. En bestämmelse om den som inte är försäkrad för sjukpenning behövs därför. Paragrafen formuleras i överensstämmelse med motsvarande bestämmelse avseende smittbärrpenning i 46 kap. 15 §.

40 kap. 12 §

SamSol:s förslag (C 21 kap. 11 §): Överensstämmer med regeringens förslag bortsett från senare lagändring.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (42 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 9 § LAF. Uttrycket "vårdgivare som är ansluten till sjukförsäkringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring" har dock bytts ut mot "vårdgivare vars vård kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd". Någon ändring i sak är inte avsedd.

41 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 22 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (43 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 1 § första stycket LAF. För att livränta ska kunna lämnas är det tillräckligt att nedsättningen av arbetsförmågan kan antas bestå under minst ett år. Därför anges inte längre att nedsättningen ska vara varaktig.

41 kap. 6 §

SamSol:s förslag (C 22 kap. 6 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. C

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (43 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 4 § andra stycket LAF. När det gäller förutsättningarna för att få livränta efter 65 års ålder krävs en någorlunda fast anknytning till arbetsmarknaden. I bestämmelsen ställs krav på att den försäkrade ska ha en sjukpenninggrundande inkomst enligt 25 kap. 3 §. Enligt den bestämmelsen krävs bl.a. för att en sjukpenninggrundande inkomst ska fastställas att den försäkrades årliga inkomst kommer från arbete i Sverige som kan antas vara minst sex månader i följd eller vara årligen återkommande. Vidare krävs att den årliga inkomsten kan antas uppgå till minst 24 procent av prisbasbeloppet. Detta kan innebära en viss förändring av rättsläget jämfört med dagens regel som kräver att den försäkrade ska vara ”sjukpenningförsäkrad”. Det sist avsedda uttrycket anser regeringen vara tvetydigt eftersom det kan uppstå ett krav på att den försäkrade ska vara sjukpenningförsäkrad antingen i det hänseende som avses i SofL eller i det hänseende som avses 3 kap. AFL eller i båda dessa hänseenden.

Enligt *Lagrådet* bör den andra strecksatsen i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen utformas så att den är anpassad till den numera gällande ordningen för bestämmande av den sjukpenninggrundande inkomst (se 29 kap. 2 och 3 §§ i lagrådsremissen).

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Den andra strecksatsen i paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkt och förslag.

41 kap. 9 §

SamSol:s förslag (C 22 kap. 9 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (43 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 3 § första stycket LAF. I paragrafen anges vissa omständigheter som ska betraktas vid bedömningen av den försäkrades arbetsförmåga.

Enligt *Lagrådet* motsvarar den i lagrådsremissen föreslagna regleringen beträffande sjukpenning och sjukersättning de nu gällande bestämmelserna (3 kap. 7 § sjätte stycket respektive 7 kap. 3 § andra stycket AFL). I förarbetena till dessa bestämmelser framhölls att en framflyttning av åldersfaktorn skulle framhäva att denna faktor skulle väga tyngst (prop. 1996/97:28). Eftersom någon saklig förändring inte är åsyftad i förevarande fall anser *Lagrådet* att uppräknings av faktorer att beakta vid förvärvsförmågans bedömning ska utformas på sätt som överensstämmer med gällande rätt inom arbetsskadeförsäkringen.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets förslag.

41 kap. 10 §

SamSol:s förslag (C 22 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 43 kap. 10 § i lagrådsremissen. Av RÅ 1996 ref. 58 och RÅ 2004 ref. 120 framgår att den försäkrades förvärvsförmåga ska bestämmas utan

hänsyn till det allmänna läget på arbetsmarknaden. I paragrafen kodifieras denna praxis.

Prop. 2008/09:200
Avd. C

41 kap. 11 §

SamSol:s förslag (C 22 kap. 11 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol:s förslag är dock inte fullt ut anpassat till den ordning för fastställande av sjukpenninggrundande inkomst som gäller enligt socialförsäkringsbalken och innehåller inte någon bestämmelse om den som inte är sjukpenningförsäkrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (43 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 5 § första stycket och 6 § LAF. Den innehåller den grundläggande bestämmelsen om livränteunderlaget. Bestämmelsen kompletteras av undantagsregler för beräkning av underlaget dels generellt i 12 §, dels för särskilda typfall eller särskilda kategorier försäkrade i 13–17 §§, dels för bestämning av högsta underlag i 18 §, dels för den som inte är sjukpenningförsäkrad (jfr kommentaren till 40 kap. 9 §).

Uttrycket ”den sjukpenninggrundande inkomst enligt 25 och 26 kap. vid den tidpunkt från vilken livräntan första gången ska lämnas” ersätter dock uttrycket ”hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag [AFL] vid den tidpunkt från vilken livräntan ska utges eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst, om Försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden”. Någon saklig skillnad är inte avsedd, jfr kommentaren till 12 kap. 35–38 §§ SFB.

Enligt *Lagrådet* är det lämpligt att det i den i lagrådsremissen föreslagna grundbestämmelsen infogas en reservation för de undantag som anges i de följande paragraferna. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Lagrådet anser vidare att den tänkta anpassningen av lagtexten till den ordning för bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst som numera gäller måste genomföras fullt ut. Den i lagrådsremissen föreslagna formuleringen synes, enligt *Lagrådet*, inte medföra att anpassningen genomförs fullt ut.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i linje med vad *Lagrådet* anför i detta hänseende.

41 kap. 24 §

SamSol:s förslag: SamSol lämnar inte något förslag som motsvarar regeringens. Detta beror på att lagstiftningen senare är ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (43 kap. 23 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 7 a § LAF. För att bättre spegla gällande rätt utformas hänvisningarna i enlighet med *Lagrådets* synpunkter.

42 kap. 5 §

SamSol:s förslag (C 23 kap. 6 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (44 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 3 § LAF beträffande egen-

livränta. Regeringen anser dock att det saknas anledning att i paragrafen upplysa om regeringens möjligheter att enligt 8 kap. 13 § första stycket 1 RF meddela verkställighetsföreskrifter. Paragrafen konstrueras därför med utgångspunkt från vad som anförs i avsnitt 4.4.

Prop. 2008/09:200

Avd. C

42 kap. 6 §

SamSol:s förslag (C 23 kap. 7 §): Överensstämmer med regeringens förslag men SamSol föreslår att paragrafen ges rubriken Retroaktiv ersättning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (44 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 6 § LAF såvitt avser ersättning till den skadade.

Lagrådet anser att rubriken är missvisande sedd i belysning av paragrafens innehåll och föreslår att den ges lydelsen Förlorad ersättning.

I socialförsäkringslagstiftningen finns ett flertal regler som innebär att en förmån lämnas endast för en viss angiven tid före den dag då ansökan görs. Dessa regler har i balken ofta tagits in bland regler om förmåns-tiden.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att rubriken bör ändras. Rubriken formuleras i linje med Lagrådets förslag.

42 kap. 11 §

SamSol:s förslag (C 23 kap. 12 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (44 kap. 12 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 8 kap. 1 § tredje stycket LAF.

Bestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

43 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 24 kap. 2 §): SamSol:s förslag innehåller en uppräkningslista av vilka förutsättningar som gäller för att vara försäkrad för statligt personskadeskydd.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (45 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 § LSP. I *första stycket* anges att personskadeskyddet gäller för skador som uppkommer under sådan skyddstid som anges i 7 kap. 4–6 §§. I *andra stycket* finns en upplysning om att bestämmelser om ersättning från personskadeskyddet till efterlevande finns i 86–88 kap.

Med hänsyn till att det i 7 kap. 4 § i lagrådsremissen uttömmande anges vilka förutsättningar som gäller för att vara försäkrad för statligt personskadeskydd, anser *Lagrådet* det som onödigt att i förevarande paragraf ange i vilka sammanhang skador ska ha uppkommit för att personskadeskyddet ska gälla.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. *Första stycket* i paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets förslag.

43 kap. 8 §

SamSol:s förslag (C 24 kap. 8 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (45 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar för den skadade 10 § LSP.

Prop. 2008/09:200
Avd. C

43 kap. 17 §

SamSol:s förslag (C 24 kap. 17 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol har dock formulerat samordningsregeln på ett annat sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (45 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 13 § fjärde stycket första meningen LSP. I paragrafen finns bestämmelser om i vilken utsträckning särskild sjukpenning lämnas till en försäkrad. En motsvarande samordningsbestämmelse finns för rätt till krigsskadeersättning i 44 kap. 4 § SFB.

I den nu gällande lagtexten används ordet ”samtidigt” för att beskriva den samordning som ska ske. Enligt *Lagrådet* återspeglar inte ordet ”samtidigt” med tillfredsställande precision vad samordningsregeln avser. Lagrådet anser att ett mera korrekt uttryckssätt bör vara att ersätta ordet ”samtidigt” med orden ”för samma tid”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

43 kap. 20 §

SamSol:s förslag (C 24 kap. 20 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (45 kap. 20 § i lagrådsremissen) motsvarar 14 § LSP. Med beaktande av att bestämmelsen ska ge grund för en sanktion som kan vara kännbar för den försäkrade, anser *Lagrådet*, att det från rättssäkerhetssynpunkt är otillfredsställande att rekvisitet för ingripande inte är utformat med större konkretion än som blivit fallet i förslaget i lagrådsremissen. Om den speciella sanktionsmöjligheten fortsatt behövs och om underlaget inte heller räcker för att precisera rekvisitet, anser Lagrådet att frågan i vart fall bör uppmärksammas i kommande lagstiftningsarbete på området. Lagrådet påpekar också hänvisningen till 7 kap. 5 § 3 rätteligen ska vara en hänvisning till 7 kap. 4 § 3 och att sanktionsformen indragning bör nämnas före nedsättning.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att det kan finnas anledning att se över bestämmelsen. En ändring är dock inte lämplig att göra i detta lagstiftningsärende. Paragrafen och dess rubrik formuleras i övrigt i enlighet med Lagrådets påpekanden.

43 kap. 21 §

SamSol:s förslag (C 24 kap. 21 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (45 kap. 21 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 12 § tredje stycket andra meningen LSP.

Bestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

43 kap. 22 §

SamSol:s förslag (C 45 kap. 22 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår att de kompletterande föreskrifterna ska ta sikte på hur en anmälan ska ske.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (44 kap. 22 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 15 § LSP.

Enligt *Lagrådet* ska, om någon förändring inte ska göras i förhållande till nuvarande reglering, de kompletterande föreskrifter som meddelas inte ta sikte på hur utan i stället till vem underrättelse ska ske. Vidare anser *Lagrådet* att det är önskvärt med viss precisering så att huvudbestämmelsen ger vägledning om vilka andra personer än en chef som kan komma i fråga som mottagare av underrättelse om skadefall.

Eftersom regeringen inte avser att materiellt ändra den nuvarande regleringen i 15 § LSP, ska de kompletterande föreskrifterna, liksom i nuvarande lagstiftning, ta sikte på till vem som anmälan ska göras. Däremot anser regeringen inte att det finns tillräckliga skäl att i balken ytterligare precisera till vem sådan anmälan ska kunna göras.

43 kap. 23 §

SamSol:s förslag (C 24 kap. 23 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår även att C 23 kap. 14 § om utbetalning av arbetsskadeersättning ska gälla för utbetalning av statlig personskadeersättning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (45 kap. 23 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 16 § första stycket LSP. Någon särskild bestämmelse om i vilken ordning statlig personskadeersättning ska betalas ut behöver inte tas in i balken. Liksom beträffande i vilken ordning arbetsskadeersättning ska betalas ut kommer att regleras i en regeringsförordning. Hänvisningen till 42 kap. förs in i enlighet med *Lagrådets* påpekanden.

44 kap. 4 §

SamSol:s förslag (C 25 kap. 4 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol formulerar dock samordningsregeln på ett annat sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (46 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 § andra stycket KSL. I paragrafen finns bestämmelser om i vilken utsträckning krigsskadeersättning lämnas till en försäkrad. En motsvarande samordningsbestämmelse finns för rätt till särskild sjukpenning i 43 kap. 17 § SFB.

I den nu gällande lagtexten används ordet "samtidigt" för att beskriva den samordning som ska ske. Enligt *Lagrådet* återspeglar inte ordet "samtidigt" med tillfredsställande precision vad samordningsregeln avser. *Lagrådet* anser att ett mera korrekt uttryckssätt bör vara att ersätta ordet "samtidigt" med orden "för samma tid".

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

Inledning

I underavdelning VI (45–47 kap.) samlas bestämmelserna om smittbärarersättning i SML samt närståendepenning i NVL. Bestämmelserna om smittbärarersättning finns i 46 kap., medan bestämmelserna om närståendepenning finns i 47 kap.

I NVL regleras rätten till ersättning och ledighet tillsammans. Detta kan delvis förklaras med att rätten till ledighet för vård av en närstående inte är en självständig förmån. Sådan rätt föreligger nämligen endast om närståendepenning lämnas. Som framgår i avsnitt 4.2 anser dock regeringen att de mera arbetsrättsliga bestämmelserna om ledighet för vård av närstående inte ska föras in i SFB.

I såväl 15 § nionde ledet SML som i 19 § åttonde ledet NVL anges att bestämmelserna i 20 kap. 16 § AFL om verkställighetsföreskrifter tillämpas även i fråga om ersättning enligt SML respektive NVL. Regeringen anser att dessa upplysningsbestämmelser i SML och NVL är överflödiga.

46 kap. 2 §

SamSol:s förslag (C 27 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (48 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 1 § första stycket SML.

Lagrådet ifrågasätter om den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen verkligen behövs.

För att öka förståelsen för socialförsäkringslagstiftningen finns i princip i samtliga inledande förmånskapitel en paragraf som översiktligt beskriver när förmånen kan lämnas (se bl.a. 44 kap. 2 § och 47 kap. 2 § SFB). Att utmönstra ifrågavarande paragraf ur balken skulle enligt regeringens uppfattning således motverka den likformighet enligt vilken balken är uppbyggd. Paragrafen utformas och förses med rubrik i enlighet med Lagrådets övriga synpunkter.

46 kap. 3 §

SamSol:s förslag (C 27 kap. 3 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (48 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar 1 § andra stycket SML.

Lagrådet som, förutom att påpeka att en alternativ placering av bestämmelserna i den föreslagna paragrafen kan komma i fråga, föreslår att ordet ”enligt” i *punkten* 3 bör ersättas av orden ”som avses i”.

Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

46 kap. 6 §

SamSol:s förslag (C 27 kap. 6 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (48 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 8 § SML. Indragnings- och nedsätt-

ningsbestämmelsen i 8 § SML är av mycket speciell karaktär och är i praktiken direkt kopplad till rätten till smittbärappenning. Med hänsyn härill föreslår regeringen att bestämmelsen ska placeras tillsammans med de materiella bestämmelserna om smittbärappenning i detta kapitel och inte tillsammans med övriga bestämmelser om indragning och nedsättning i avdelning H.

Prop. 2008/09:200
Avd. C

46 kap. 8 §

SamSol:s förslag (C 27 kap. 8 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (48 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 9 § första stycket första ledet SML.

Enligt *Lagrådet* återspeglar uttryckssättet ”efter 70-årsdagen” i förslaget i lagrådsremissen inte korrekt lagtexten i 30 kap. 32 §.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i linje med Lagrådets synpunkt.

46 kap. 18 §

SamSol:s förslag (C 27 kap. 17 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (48 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 § SML. I *första stycket 4* anges att smittbärappenning ska minskas med sjukpenning i den utsträckning sådan förmån lämnas för samma tid som smittbärappenning. Med detta menas att minskning ska göras med alla former av sjukpenning som lämnas enligt SFB. Bestämmelsen om s.k. sjuklönegaranti formuleras på samma sätt som i 10 kap. 5 §.

46 kap. 21 §

SamSol:s förslag (C 27 kap. 20 §): Överensstämmer med regeringens förslag beträffande punkterna 1 och 2 men hänvisar till den föreslagna lagen om statlig ersättning för hälso- och sjukvårdskostnader m.m. i punkt 3.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (48 kap. 20 § i lagrådsremissen) motsvarar i princip 10 § andra stycket SML. I detta anges att ersättning för reskostnader enligt första stycket inte lämnas om ersättning för resan kan lämnas enligt bl.a. AFL. Således omfattas även bestämmelserna i 2 kap. AFL som inte har tagits in i balken. Bestämmelserna i 2 kap. AFL om tandvård har numera förts över till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd och något behov av lagreglering har inte befunnit föreligga beträffande resterande paragrafer i kapitlet (se avsnitt 4.7) som inte innehåller några direkta bestämmelser om ersättning till enskilda vårdtagare. I 2 kap. 6 § AFL anges emellertid att ersättning för sjukresor och sjuktransporter lämnas enligt grunder som fastställs av regeringen. I *punkt 3* tas därför in en hänvisning till bestämmelser om ersättning av allmänna medel för sådana resor. Den nuvarande bestämmelsen hänvisar, förutom till ersättning enligt AFL, även till ersättning enligt LAF och SPL. Regeringen anser att bestämmelsen bör omfatta också KSL.

47 kap. 3 §

SamSol:s förslag (C 28 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. C

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (49 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 § andra stycket, 4 § första stycket första meningen och 15 § NVL.

I NVL är begreppet närstående inte definierat. I begreppet får anses ligga att vårdaren och den sjuke ska ha en nära relation till varandra. I förarbetena (prop. 1987/88:176 s. 100 och 115) till den nu gällande lagregeln samt Riksförsäkringsverkets vägledning (RFV 2003:3) anges att begreppet kan innefatta allt från vad som ur allmänspråklig synpunkt anses som anhörig till goda vänner. Det anges vidare att det normalt inte ska vara nödvändigt att göra någon utredning om den som önskar vårda en svårt sjuk person är att anse som närstående eller inte. Det bör förutsättas att den som är beredd att vårda den sjuke, på det sätt som det är fråga om enligt NVL, också har en sådan relation till den sjuke som fordras enligt lagstiftningen. Lagstiftningen förutsätter dessutom att vården sker i samförstånd mellan de berörda. I NVL finns dock inte någon uttrycklig bestämmelse om att den sjuke ska lämna sitt samtycke till vården. Regeringen föreslår att en sådan bestämmelse förs in i SFB.

Enligt 3 § andra stycket NVL krävs bl.a. att den sjuke ska omfattas av SofL för att lagens bestämmelser ska vara tillämpliga. Den sjuke ska således vara försäkrad för bosättnings- eller arbetsbaserade förmåner enligt SofL. Som framgår av kommentaren till 4 kap. 2 § föreslår regeringen att de nuvarande båda försäkringsgrenarna i SofL kompletteras med en tredje gren: övriga förmåner. Regeringen anser att det bör vara tillräckligt att den sjuke är försäkrad enligt någon av de tre försäkringsgrenar som anges i avdelning A för att närståendepenning ska kunna lämnas.

47 kap. 5 §

SamSol:s förslag (C 28 kap. 5 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (49 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 § andra stycket NVL.

Enligt *Lagrådet* är den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen konstruerad på sådant sätt att den, utan att någon saklig ändring är avsedd, kan missförstås av läsaren. Lagrådet anser att förutsättningen att någon samtidigt vårdar mer än en person kan läsas som om vårdtagarna måste vara samtidigt närvarande vid vårdtillfället.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med Lagrådets förslag.

47 kap. 17 §

SamSol:s förslag (C 28 kap. 16 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (49 kap. 16 § i lagrådsremissen) motsvarar 11 § NVL. Bestämmelsen om s.k. sjuklönegaranti formuleras på samma sätt som i 10 kap. 5 §.

5.5 Avdelning D Särskilda förmåner vid funktionshinder

5.5.1 Inledning

I avdelning D (48–52 kap.) finns bestämmelser om särskilda socialförsäkringsförmåner vid funktionshinder. Följande förmåner behandlas: handikappersättning, assistansersättning och bilstöd. Dessa förmåner regleras i dag i HVL, LASS och LBF. HVL delas upp så att de bestämmelser som avser vårdbidrag finns i B underavdelning V Särskilda familjeförmåner. Skälet till uppdelningen är främst att regeringen anser att vårdbidraget har ett större samband med andra förmåner som lämnas till föräldrar och barn än med de förmåner som lämnas till vuxna på grund av funktionshinder. Det ska dock påpekas att i EG-rättsligt hänseende ska det svenska vårdbidraget och handikappersättningen definieras som förmåner vid sjukdom. Detta följer av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (se EG-domstolens dom den 18 oktober 2007 i mål C 299/05). Detta förhållande påverkar emellertid inte lämpligheten av att i SFB placera bestämmelserna om vårdbidraget i avdelning B och handikappersättningen i avdelning D.

De materiella bestämmelserna om bilstöd finns i dag i FBF medan LBF innehåller endast bestämmelser om handläggningen hos Försäkringskassan. Visserligen faller bestämmelserna i huvudsak in under regeringens restkompetens eftersom de ur den enskildes synpunkt inte är betungande utan gynnande eller neutrala. Den nuvarande ordningen avviker emellertid påtagligt från vad som annars gäller inom socialförsäkringen, vilket inte kan anses tillfredsställande. Det förhållandet att bilstöd lämnas endast inom ramen för anslagna medel anser regeringen inte utgöra något skäl till att behålla denna skillnad. Vidare kan det konstateras att förordningen inte har ändrats särskilt ofta sedan den kom till. Mot denna bakgrund föreslås att det stora flertalet av de bestämmelser som i dag finns i FBF arbetas in i SFB.

5.5.2 Handikappersättning

50 kap. 5 §

SamSol:s förslag (D 2 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 53 kap. 5 § lagrådsremissen. *Första stycket* motsvarar 5 § andra stycket HVL. Av rättsfallet FÖD 1993:4 framgår att vid bedömningen av hjälpbehovet ska bortses från hjälpbehov som tillgodoses genom annat samhällsstöd. I *andra stycket* kodifieras denna praxis.

50 kap. 7 §

SamSol:s förslag (D 2 kap. 7 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (53 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 § fjärde stycket HVL, dock anges inte

att ersättning alltid lämnas till den som är döv. Skälet till detta är att begreppet grav hörselskada, när det gäller handikappersättning, även omfattar även dövhet. Prop. 2008/09:200
Avd. D

50 kap. 9 §

SamSol:s förslag (D 2 kap. 9 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 53 kap. 9 § i lagrådsremissen. *Andra stycket* motsvarar 14 § första meningen HVL, med den avvikelser att det inte uttryckligen anges att dödsfall är en sådan omständighet som medför att rätten till handikappersättning upphör. Någon ändring i sak är emellertid inte avsedd.

50 kap. 13 §

SamSol:s förslag (D 2 kap. 13 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (53 kap. 13 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 § fjärde stycket HVL. Ett förtydligande görs så att det uttryckligen framgår att handikappersättningen *för år räknat* är 36 procent av prisbasbeloppet, om inte stödbehovet ger anledning till högre ersättning.

5.5.3 Assistansersättning

Enligt 5 § andra stycket första meningen LASS gäller att om någon har ansökt hos en kommun om biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till sådan assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, ska kommunen, om den enskilde kan antas ha rätt till assistansersättning, anmäla detta till Försäkringskassan. – Regleringen av rätten till personlig assistans har delats upp så att bestämmelser som reglerar det statliga ansvaret finns i LASS medan de bestämmelser som reglerar det kommunala ansvaret finns i LSS. Eftersom den nu aktuella bestämmelsen uppställer krav på kommunen bör den föras över till LSS.

9 § första stycket LASS, som innehåller bestämmelser om anmälningskyldighet vid ändrade förhållanden, förs över till 110 kap. SFB. Att upplysningsskyldighet kan åvila en legal ställföreträdare följer redan av bestämmelser i 12 kap. föräldrabalken. Någon motsvarighet till bestämmelserna i 9 § andra stycket LASS bör därför inte tas in i balken.

51 kap. 6 §

SamSol:s förslag (D 3 kap. 5 §): SamSol föreslår att när det grundläggande behovet av personlig assistans bedöms för ett barn, ska det bortses från sådant hjälpbehov som motsvarar det som normalt åligger en vårdnadshavare enligt föräldrabalken med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Bestämmelsen (54 kap. 5 § i lagrådsremissen) är ny och kodifierar praxis. Av RÅ 1997 ref. 23 I framgår att vid bedömningen av omfattningen av barnets hjälpbehov ska hänsyn tas till vad som normalt kan anses falla inom ramen för

det föräldraansvar som enligt föräldrabalken åvilar alla vårdnadshavare med hänsyn till barnets ålder, utveckling och omständigheter i övrigt. Det är nämligen endast hjälpbehov som går utöver vad som är normalt för ett barn i ifrågavarande ålder som ska läggas till grund för bedömning av behovet av personlig assistans.

Vid bedömningen av omfattningen av hjälpbehovet ska hänsyn tas till såväl barnets grundläggande behov som andra personliga behov. Mot bakgrund härav anser regeringen inte att det är lämpligt att begränsa bestämmelsens räckvidd på det sätt som SamSol föreslår. En sådan begränsning innebär en ändring av den i rättsfallet angivna huvudprincipen.

Vidare framgår av rättsfallet att det förhållandet att en vårdnadshavare uppburit helt vårdbidrag för ett barn inte ska påverka bedömningen av hans eller hennes rätt till ersättning för personlig assistans enligt LASS.

51 kap. 11 §

SamSol:s förslag (D 3 kap. 9 §): SamSol anger inte några kriterier för hur det årliga belopp med vilket assistansersättning ska lämnas ska bestämmas.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (54 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 6 § andra stycket, 10 § första stycket andra meningen och 10 § andra stycket LASS. Bestämmelsen kompletteras dock med en föreskrift om grunden för bestämmande av schablonbelopp.

51 kap. 17 §

SamSol:s förslag (D 3 kap. 16 §): SamSol:s förslag överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att uttrycket ”fått hjälp av personlig assistent” används i paragrafen.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* menar att ordet ”hjälp” kan leda tanken fel och föreslår att paragrafen förslagsvis kan formuleras enligt följande: ”Om den försäkrade fått personlig assistent genom kommunen får Försäkringskassan betala assistansersättningen till kommunen i den utsträckning som den motsvarar kommunens avgift för assistansen”.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 54 kap. 16 § i lagrådsremissen. För att undvika att assistansersättningen sammanblandas med bl.a. handikappersättning föreslår regeringen att paragrafen formuleras i linje med vad Försäkringskassan anger i sitt remissyttrande.

Enligt *Lagrådet* bör bestämmelsen kompletteras så att det framgår att Försäkringskassan ska fatta ett formligt beslut om utbetalning till kommunen. Lagrådet hänvisar till att i 19 § andra stycket i lagrådsremissen nämns beslut enligt bl.a. 16 §.

Paragrafen utformas i enlighet med vad Lagrådet anför.

51 kap. 19 §

SamSol:s förslag (D 3 kap. 18 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (54 kap. 18 § i lagrådsremissen) är ny och motsvarar 11 § förordningen (1993:1091) om assistansersättning. Liknande bestämmelser finns i balken beträffande andra förmåner.

SamSol:s förslag (D 3 kap. 19 och 20 §§): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Avd. D

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 54 kap. 19–21 §§ i lagrådsremissen. 21 och 23 §§ behandlar samverkan med kommunen och motsvarar bl.a. 15 och 20 §§ LASS. Viss dubbelreglering utgår emellertid genom förslaget. 22 § motsvarar 19 § LASS. Eftersom det framstår som missvisande att ange att någon beviljats assistans enligt LASS anser regeringen att det är lämpligt att i 22 § i stället ange att någon beviljats assistansersättning.

5.5.4 Bilstöd

Enligt 1 § LBF lämnas statligt bidrag till funktionshindrade och föräldrar till funktionshindrade barn enligt föreskrifter som meddelas av regeringen. Eftersom bestämmelserna i FBF i huvudsak förs över till SFB tas någon motsvarighet till den bestämmelsen inte in i balken.

I 7 § femte stycket FBF föreskrivs att bidrag betalas ut genom insättning på konto som anvisas av den bidragsberättigade samt att bidraget får betalas ut på annat sätt om särskilda förhållanden föranleder det. Vidare föreskrivs i 9 § andra stycket FBF att vid bedömningen av behovet av anpassning ska Transportstyrelsen eller annan med motsvarande kompetens höras om det inte är uppenbart obehövligt. Dessa bestämmelser överförs inte till balken eftersom de lämpligen kan tas in i författningar av lägre dignitet.

Enligt 4 a § första meningen FBF ska det i beslut om bidrag anges när bidraget tidigast kan betalas ut. Något behov av att införa motsvarande bestämmelse i balken finns inte. Enligt 4 a § FBF andra meningen måste beviljat bidrag användas inom sex månader från det att den som beviljats bilstöd fått besked om att bidraget kan betalas ut. En motsvarighet till denna bestämmelse införs i 107 kap 15 § SFB.

I 12 § FBF finns bestämmelser om ansökan om bilstöd. Där föreskrivs också att till ansökan ska fogas läkarutlåtande om funktionshindret och dess inverkan på förflyttningsmöjligheterna. I förekommande fall ska det enligt den paragrafen av utlåtandet framgå om sökanden uppfyller de medicinska kraven för att inneha körkort. Någon motsvarighet till denna bestämmelse införs inte i 52 kap SFB. Däremot finns det i 110 kap. 4 § SFB en generell bestämmelse om ansökan om socialförsäkringsförmåner. Enligt andra stycket i sistnämnda paragraf ska en ansökan om en förmån innehålla de uppgifter som behövs i ärendet. Föreskrifter om krav på läkarutlåtande i ärenden om bilstöd bör meddelas i författningar av lägre dignitet.

I 15 § FBF finns en skyldighet för den som fått bilstöd att anmäla ändrade förhållanden till Försäkringskassan. Någon sådan bestämmelse förs inte in i 52 kap balken. En motsvarande gemensam bestämmelse för socialförsäkringen finns nämligen i 110 kap. 46 § balken.

Enligt 17 § FBF får Försäkringskassan de meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av förordningens bestämmelser. Denna bestämmelse om verkställighetsföreskrifter tas inte in i SFB eftersom det följer direkt av regeringsformen att sådana föreskrifter kan med-

delas av regeringen eller, efter delegation, av den myndighet som regeringen bestämmer.

Prop. 2008/09:200
Avd. D

52 kap. 2 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 § FBF. Bestämmelsen formuleras så att den, liksom beträffande liknande förmåner, avgränsar den personkrets som kan ha rätt till förmånen.

52 kap. 3 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Denna bestämmelse (55 kap. 3 § i lagrådsremissen) innebär att bilstöd på grund av att ett barn har ett funktionshinder kan lämnas endast om såväl föräldern som barnet är försäkrade enligt 5 kap. 9 §. Detta motsvarar vad som i dag anses följa av SofL.

52 kap. 4 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 4 §): SamSol:s förslag överensstämmer endast delvis med regeringens förslag eftersom SamSol utgår från dåvarande lydelse av FBF.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 a § FBF.

52 kap. 5 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 5 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar i huvudsak 4 § första stycket samt del av 1 § första stycket FBF.

52 kap. 6 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 6 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 § andra stycket FBF.

52 kap. 7 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 7 §): SamSol:s förslag överensstämmer endast delvis med regeringens förslag eftersom SamSol utgår från dåvarande lydelse av FBF.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att "rätt till bilstöd" bör bytas mot "rätt till sådant bidrag" eftersom det i dag är enbart grund- och anskaffningsbidrag som omfattas av tidsbegränsningen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 § FBF.

Enligt *Lagrådet* synes tidsangivelsen inte ha blivit korrekt beskriven i bestämmelsen och denna svarar inte helt mot nuvarande föreskrift i 10 §

FBF. Sistnämnda reglering avser enligt Lagrådet enbart grund- och anskaffningsbidrag och betyder inte att beslut om bilstöd i form av anpassningsbidrag ska leda till ny beräkning av tiden innan grund- eller anskaffningsbidrag får beviljas på nytt. Lagrådet föreslår att orden ”rätt till bilstöd” i slutet av första stycket ersätts av ”något av dessa bidrag”.

Regeringen anser i likhet med Lagrådet att förevarande paragraf bör utformas så att den i sak helt motsvarar nuvarande bestämmelse i 19 § FBF. För att uppnå detta utformas bestämmelsen på det sätt som Lagrådet föreslår.

52 kap. 8 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 8 §): SamSol:s förslag överensstämmer endast delvis med regeringens förslag eftersom FBF senare ändrats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvaras delvis av 3 § första stycket FBF. För att underlätta förståelsen bör en upplysning om lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner föras in.

52 kap. 9 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 9 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 § andra stycket FBF.

52 kap. 10–13 §§

SamSol:s förslag (D 4 kap. 10–12 §§): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol lämnar inte något förslag som motsvarar regeringens förslag till 12 §. Detta beror på att FBF senare ändrats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I 10–13 §§ finns närmare bestämmelser om vissa villkor för anskaffning och ändring av fordon. Paragraferna (55 kap. 10–13 §§ i lagrådsremissen) motsvarar det nuvarande regelverket i 5 § FBF enligt följande. Bestämmelserna i 10 § första stycket 1–3 motsvarar 5 § första stycket FBF, medan bestämmelserna i 10 § första stycket 4 och andra stycket motsvarar del av 5 § andra stycket FBF. Bestämmelserna i 11, 12 och 13 §§ motsvarar bestämmelserna i 5 § andra, tredje respektive fjärde styckena FBF. Bestämmelsen i 13 § första stycket motsvarar i sin tur 5 § fjärde stycket andra meningen FBF, medan 13 § andra stycket motsvarar 5 § fjärde stycket första meningen nämnda förordning.

Hänvisningen i inledningen till 10 § första stycket till 8 § första stycket 1–3 görs för att uppnå bättre överensstämmelse med nuvarande bestämmelser i 5 § första stycket FBF.

Beträffande 13 § anför *Lagrådet* att bilstöd enligt 10 § 1 och 2 kan enligt förevarande paragrafs första stycke lämnas även till den som inte har körkort, under förutsättning att någon annan kan anlitas som förare. Enligt gällande rätt kan, som Lagrådet nämner, i motsvarande fall bilstöd emellertid lämnas till den som inte själv ska bruka fordonet som förare. Utformningen av 13 § motsvarar en äldre lydelse av 5 § FBF. Lagrådet förutsätter att en anpassning sker efter nuvarande lydelse. Vidare bör enligt Lagrådet hänvisningarna till 10 § korrigeras. I första stycket ska

hänvisas till 10 § första stycket 1 och 2. I andra stycket ska stå 10 § första stycket 3 och 4 samt andra stycket.

Prop. 2008/09:200
Avd. D

Bestämmelsen i 13 § första stycket ska enligt regeringens mening konstrueras på ett sådant sätt att full överensstämmelse i sak uppnås med nuvarande bestämmelser. Hänvisningarna i 13 § till 10 § utformas i enlighet med Lagrådets förslag.

52 kap. 14 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 13 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 a § FBF.

52 kap. 15 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 14 §): Överensstämmer endast delvis med regeringens förslag. Detta beror på att FBF senare ändrats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 § FBF.

52 kap. 16 och 17 §§

SamSol:s förslag (D 4 kap. 15 och 16 §§): SamSol:s förslag i 15 och 16 §§ överensstämmer med regeringens förslag i 16 och 17 §§.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (55 kap. 16 och 17 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 7 § första–tredje styckena FBF.

52 kap. 18 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 17 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 18 § i lagrådsremissen) motsvarar 8 § FBF.

52 kap. 19 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 18 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag enligt 19 § första stycket. Detta beror på att FBF senare ändrats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 19 § i lagrådsremissen) motsvarar 9 § första och tredje stycket FBF.

52 kap. 20 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 19 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 20 § i lagrådsremissen) motsvarar 13 § FBF.

52 kap. 21 §

SamSol:s förslag (D 4 kap. 20 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Detta beror på att FBF senare ändrats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 21 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 § fjärde stycket FBF.

52 kap. 22 §

Prop. 2008/09:200

SamSol:s förslag (D 4 kap. 21 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Detta beror på att FBF senare ändrats. Avd. D

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (55 kap. 22 § i lagrådsremissen) motsvarar 11 § FBF.

52 kap. 23 och 24 §§

SamSol:s förslag (D 4 kap. 22 och 23 §§): SamSol:s förslag i 22 § överensstämmer med regeringens förslag i 23 §. SamSol:s förslag i 23 § överensstämmer i huvudsak med SamSol:s förslag i 24 §. Detta beror på att FBF senare ändrats.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (55 kap. 23 och 24 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 14 § FBF.

5.6.1 Inledning

I avdelning E (53–74 kap. [56–77 §§ i lagrådsremissen]) samlas bestämmelser om socialförsäkringsförmåner vid ålderdom. Följande förmåner behandlas: allmän ålderspension, särskilt pensionstillägg och äldre-försörjningsstöd. Dessa förmåner regleras i dag i LIP, GPL, LSPT och ÄfsL.

Enligt *Lagrådet* används begreppet ålderdom i normalt språkbruk när någon nått hög ålder och inte sällan med syftning på den sista delen av livet. Med tanke på de åldersgränser som gäller i fråga om rätten till de förmåner som kommer att regleras i avdelning E anser *Lagrådet* att termen ålderdom inte är adekvat. Enligt *Lagrådet* borde, liksom i socialtjänstlagen (2001:453), den personkategori som är berättigad till de aktuella förmånerna kunna kallas äldre, vilket skulle ge en bättre uppfattning om vilka människor som avses. *Lagrådet* anser att rubriken skulle vinna betydligt om den ändrades till "Förmåner för äldre"

Förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen gäller all nationell lagstiftning rörande de särskilt angivna grenar av social trygghet som anges i artikel 4.1. En av dessa grenar benämns Förmåner vid ålderdom. I den EG-rättsliga förordning, förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, som kommer att ersätta förordningen (EEG) 1408/71, är den sociala tryggheten enligt artikel 3.1 också indelad i särskilt angivna grenar. En av dessa grenar benämns Förmåner vid ålderdom. Till detta kommer att en av de viktigaste lagarna som arbetas in i avdelning E i nuvarande lagstiftning benämns lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (LIP). Enligt regeringens uppfattning torde det också förhålla sig på det sättet att i normalt språkbruk används termen ålderspension som en samlingsbeteckning för all pension från socialförsäkringen, dvs. i princip sådana förmåner som omfattas av regleringen i avdelning E. Detta innebär att redan den i lagrådsremissen förslagna rubriken på avdelning E ger medborgarna en god uppfattning om vilka förmåner som regleras i avdelningen. Det förhållandet att uttrycket "äldre människor" används i socialtjänstlagen föranleder inte annan bedömning. Med hänsyn till det anförda anser regeringen att det saknas tillräckliga skäl att benämna avdelning E på det sätt som *Lagrådet* föreslår.

I förslaget till socialförsäkringsbalk används i lagrådsremissen som beteckning för subjektet i de olika paragraferna vanligen termen "den försäkrade". *Lagrådet* påpekar att i förslagen till 66 kap. 17–20, 22 och 24–29 §§ i lagrådsremissen anges som subjekt i stället termen "den pensionsberättigade". Enligt *Lagrådet* bör, om inte någon saklig skillnad är åsyftad, en enhetlig terminologi eftersträvas. Enligt *Lagrådet* gäller det samma användningen av termen "pensionsberättigad" i förslagen till 68–70 kap., 72 kap. och 74 kap. i lagrådsremissen.

Av 6 kap. 6 § SFB framgår att den som arbetar i Sverige är försäkrad för bl.a. inkomstgrundad ålderspension. Detta innebär att en person är försäkrad för inkomstgrundad ålderspension under själva intjänandefasen. Av 6 kap. 11 § SFB, som i gällande rätt motsvaras av 3 kap. 8 §

SofL, följer att den som någon gång på grund av arbete tillgodoräknats pensionspoäng eller pensionsrätt enligt bestämmelserna i LIP alltid är försäkrad för inkomstgrundad ålderspension (jfr prop. 1998/99:119 s. 185 och 186) även om han eller hon av olika skäl slutar att arbeta och inte längre tjänar in någon ytterligare ny inkomstgrundad ålderspension. Sammanfattningsvis innebär det anförda att en person är försäkrad för inkomstgrundad ålderspension från och med den tidpunkt han eller hon börjar arbeta i Sverige fram till dess att han eller hon avlider. Med hänsyn till det anförda anser regeringen att det saknas anledning att i socialförsäkringsbalken använda termerna "den pensionsberättigade" och "pensionsberättigad".

Prop. 2008/09:200
Avd. E

5.6.2 Underavdelning I Inledande bestämmelser

Inledning

SamSol:s förslag (E 1 kap.): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Såväl *Hovrätten för Västra Sverige* som *Länsrätten i Göteborg* anser att vissa avsnitt i SFB är svårlästa. Därvid har Hovrätten och Länsrätten särskilt anmärkt på de kapitel som innehåller regler om olika uträkningar av den allmänna ålderspensionen. Länsrätten anser att det är bättre om man i lagtexten för in matematiska formler vari olika värden sätts in och att hänvisningar här till görs i de paragrafer som styr beräkningarna. Genom en sådan konstruktion bör enligt Länsrätten såväl den enskilde som den som tillämpar bestämmelserna få en bättre förståelse för hur förmånerna ska beräknas och vilka bestämmelser som därvid ska tillämpas. *Kammarrätten i Stockholm* menar att det allmänna pensionssystemet hör till de områden där överskådligheten särskilt vunnit på att det behandlas i ett sammanhang. Avdelning E utgör enligt Kammarrätten en väl disponerad och relativt sett tillgänglig framställning av ett tekniskt mycket komplicerat område.

Hovrätten för Västra Sverige anser att det är rimligt att begrepp som inkomstpension, pensionsrätter och pensionsrätter, som används redan i inledningen av avdelning, också förklaras där.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Underavdelning I (56 kap. i lagrådsremissen) innehåller bestämmelser som dels förklarar innehållet i avdelningen, dels ger en allmänspråklig beskrivning av förmånerna. Vidare definieras några termer som är specifika för avdelningen. I likhet med Kammarrätten i Stockholm anser regeringen att SamSol:s förslag till strukturering av bestämmelserna om det allmänna ålderspensionssystemet är väl disponerade och att framställning också är relativt tillgänglig. Avdelningen bör därför struktureras på sätt SamSol föreslår.

För att underlätta beskrivningen av hur systemet är uppbyggt anser regeringen, i likhet med SamSol, att vissa, för det allmänna ålderspensionssystemet centrala begrepp, inte bör förklaras redan första gången dessa begrepp nämns i författningstexten utan först i anslutning till de för begreppen centrala paragraferna.

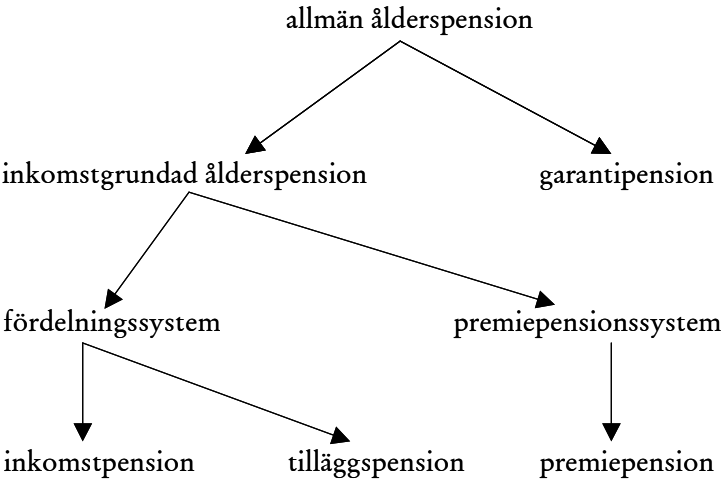
Regeringen har, som framgår i avsnitt 4.5, förståelse för Länsrättens i Göteborg förslag om att i författningstexten föra in beräkningsformler. Som regeringen utvecklat i nämnda avsnitt skulle detta dock strida mot i princip hävdvunnen svensk lagstiftningskultur.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

53 kap. 2 §

SamSol:s förslag (E 1 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 56 kap. 2 § lagrådsremissen. I *punkten 1* i paragrafen föreslår regeringen att begreppet allmän ålderspension ska användas som samlingsbeteckning för inkomstgrundad ålderspension enligt LIP och garantipension enligt GPL. Genom att använda begreppet allmän ålderspension kan bestämmelserna om inkomstgrundad ålderspension och garantipension lagtekniskt behandlas i ett sammanhållet system. Därmed förbättras överskådligheten och minskas mängden författningstext, jämfört med nuvarande författningar. Regeringens förslag till konstruktion kan åskådliggöras med följande skiss:

Förslaget innebär att bestämmelserna i LIP och GPL i princip helt struktureras om och i vissa fall arbetas samman. Bestämmelserna placeras i fyra olika underavdelningar enligt följande rubriker:

II Övergripande bestämmelser om allmän ålderspension (54–56 kap.)

III Inkomstgrundad ålderspension (57–64 kap.)

IV Garantipension (65–67 kap.)

V Vissa gemensamma bestämmelser om allmän ålderspension (68–71 kap.)

Som antyds av rubrikerna behandlas i underavdelningarna II och V företeelser som är helt eller delvis gemensamma för fyra olika typer av pensioner som kan lämnas till en försäkrad.

Detta sätt att tekniskt strukturera bestämmelserna om allmän ålderspension används i princip också såvitt avser bestämmelserna om efterlevandepension (se avsnitt 5.7.3).

5.6.3 Underavdelning II Övergripande bestämmelser om allmän ålderspension

I underavdelning II (54–56 kap.) föreslår regeringen att övergripande bestämmelser om den allmänna ålderspensionen samlas. Bestämmelserna som finns här beskriver den allmänna ålderspensionens olika beståndsdelar, vem som kan få olika typer av pension, förmånsnivåer, förmånstid, återkallelse och minskning av pensionsuttag samt samordning av pensionsuttag. En del av paragraferna i denna underavdelning saknar motsvarighet i LIP och GPL. Dock motsvarar flertalet förslag bestämmelser som finns i 5 och 12 kap. LIP samt 5 kap. GPL.

Syftet är att ge en överblick över vilka olika pensionsförmåner som finns inom socialförsäkringen och hur dessa förhåller sig till varandra. Vidare tydliggörs redan inledningsvis de grundläggande förutsättningarna för pensionsförmånerna. Regeringen är av den uppfattningen att många enskilda är intresserade av att få reda på när ålderspension kan tas ut. Det är därför som regeringen föreslår att bestämmelserna om uttag av allmän ålderspension placeras i ett inledande kapitel. Placeringen av bestämmelserna om uttag av allmän ålderspension skiljer sig därmed från placeringen av andra uttagsbestämmelser i SFB.

55 kap. 7 §

SamSol:s förslag (E 3 kap. 7 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det av paragrafen bör framgå att det är pensionsrätten för inkomstgrundad ålderspension i form av premiepension och inte inkomstgrundad ålderspension i form av premiepension som kan överföras till den försäkrades make.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (58 kap. 7 § i lagrådsremissen) ändras i linje med vad Försäkringskassan påpekar.

56 kap. 2, 3 och 12 §§

SamSol:s förslag (E 4 kap. 2, 3 och 12 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 59 kap. 2, 3 och 12 §§ i lagrådsremissen. 2 § *första stycket* motsvarar närmast 5 kap. 1 § första stycket andra meningen, 6 kap. 1 § första stycket andra meningen och 9 kap. 3 § första stycket LIP. 3 § *första stycket* motsvarar närmast 5 kap. 1 § första stycket första meningen, 6 kap. 1 § första stycket första meningen och 9 kap. 1 § första meningen LIP. 2 § *andra stycket*, 3 § *andra stycket* och 12 § saknar direkt motsvarighet i gällande lagstiftning.

Lagrådet anför att det skulle vara till fördel om hänvisningarna till kapitel kompletterades med uppgift om paragrafer.

Som anges i inledning till detta avsnitt, är syftet med de bestämmelser som placerats i underavdelning II (54–56 kap.) att dels ge en överblick över vilka olika pensionsförmåner som finns samt hur dessa förhåller sig till varandra, dels att redogöra för de för många medborgare centrala reglerna om uttag av allmän ålderspension. Med hänsyn härtill anser regeringen att det är särskilt viktigt att bestämmelserna i underavdelning II är konstruerade på ett sådant sätt att de ger medborgarna en god överblick över hur det allmänna ålderspensionssystemet är uppbyggt och vad som allmänt gäller för uttag av den allmänna ålderspensionen. Reglerna bör med hänsyn härtill vara generellt utformade och inte innehålla för mycket detaljinformation. För att detta syfte ska uppnås anser regeringen det vara lämpligare att inte närmare ange vilka paragrafer som innehåller bestämmelser i sådana hänseenden som åsyftas i 2 § *andra stycket*, 3 § *andra stycket* och 12 §.

56 kap. 4 §

SamSol:s förslag (E 4 kap. 4 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* påpekar att ansökan kan komma från annan än ”den pensionsberättigade”, t.ex. ett dödsbo. Paragrafen bör spegla detta förhållande.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (59 kap. 4 § i lagrådsremissen) ändras i linje med vad *Försäkringskassan* påpekar.

56 kap. 8 §

SamSol:s förslag (E 4 kap. 8 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (59 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 12 kap. 1 § andra stycket LIP. I paragrafen beskrivs när *Försäkringskassan* ex officio ska utreda om den försäkrade vill ta ut ålderspension. Punkt 2 i paragrafen är språkligt utformad i enlighet med *Lagrådets* förslag.

5.6.4 Underavdelning III Inkomstgrundad ålderspension

Inledning

I underavdelning III (57–64 kap.) samlas bestämmelserna om inkomstgrundad ålderspension, dvs. bestämmelser om pensionsförmåner från fördelningssystemet och premiepensionssystemet.

De inledande kapitlen innehåller bestämmelser om beräkning och avslutande av inkomstgrundad ålderspension, pensionsgrundande belopp samt fastställande av pensionsrätt och pensionspoäng.

Bestämmelser om pensionsgrundande inkomst finns i dag i 2 kap. LIP, medan bestämmelser om andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst finns i 3 kap. LIP. Den skillnad som finns mellan dessa två typer av pensionsgrundande belopp anser regeringen inte kommer till klart uttryck i LIP. Regeringen föreslår att dessa begrepp i balken definieras i omedelbar anslutning till de bestämmelser som behandlar respektive företeelse.

Som framgår av kommentaren till 2 kap. 11 § SFB föreslår regeringen att begreppet förmån definieras. En person kan vara försäkrad endast för de förmåner som omfattas av SFB. Regleringen medför dock att vissa företeelser som den enskilde enligt SofL i dag är försäkrad för faller utanför definitionen. Dessa företeelser finns i dag i 3 kap. 14 § SofL. Enligt den bestämmelsen är nämligen

1. den som är bosatt i Sverige försäkrad för pensionsgrundande belopp för barnår enligt 3 kap. LIP,
2. den som genomgått grundutbildning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarspåbudsplikt försäkrad för pensionsgrundande belopp för plikt-tjänstgöring enligt 3 kap. LIP, och
3. den som är bosatt i Sverige försäkrad för pensionsgrundande belopp för studier enligt 3 kap. LIP.

Som framgår av 6 kap. 21 § SFB föreslår regeringen att bestämmelserna i 3 kap. 14 § SofL om pensionsgrundande belopp för barnår, plikt-tjänstgöring och studier görs om till beräkningsbestämmelser. Regeringens förslag innebär att en person kommer att vara försäkrad för inkomstgrundad ålderspension, om han eller hon uppfyller förutsättningarna för detta, och att den inkomstgrundade ålderspensionen under vissa förhållanden kan beräknas på ett underlag som bestäms med hänsyn till såväl pensionsgrundande inkomst som pensionsgrundande belopp. Att pensionsgrundande inkomst och pensionsgrundande belopp för barnår, plikt-tjänstgöring och studier fastställs innebär alltså endast att ett beräkningsunderlag för den inkomstgrundade ålderspensionen fastställs. Regeringens förslag i detta avseende är således endast av teknisk karaktär och det innebär inte någon materiell förändring av gällande rätt.

Bestämmelser som är specifika för inkomstpension, tilläggspension respektive premiepension finns i de tre avslutande kapitlen i denna underavdelning (62–64 kap.). När det gäller efterlevandeskydd i form av premiepension finns dock bestämmelserna i avdelning F (se avsnitt 5.7.5).

58 kap. 5 §

SamSol:s förslag (E 6 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (61 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 1 kap. 3 § tredje meningen LIP. För att förenkla författningstexten föreslår regeringen att termen pensionsunderlag används som beteckning för de olika underlag som används för att fastställa pensionsrätt och pensionspoäng.

58 kap. 10–28 §§

SamSol:s förslag (E 6 kap. 10–27 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. E

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I dessa paragrafer (61 kap. 10–28 §§ i lagrådsremissen) behandlas indexering, balansering och andra definitioner av särskilt intresse för bestämmandet av den inkomstgrundade ålderspensionen. De särskilda institut som behandlas är inkomstindex, balanstal, balansindex och inkomstbasbelopp. Bestämmelserna ändras redaktionellt och språkligt jämfört med SamSol:s förslag.

Lagrådet ifrågasätter utformningen av 61 kap. 13, 21, 25 och 28 §§ i lagrådsremissen från ett grundlagsperspektiv. Lagrådets synpunkt bemöts i avsnitt 4.4.

59 kap.

I detta kapitel (62 kap. i lagrådsremissen) samlas bestämmelserna i 2 kap. LIP om pensionsgrundande inkomst. Bestämmelserna struktureras på ett liknande sätt som reglerna om sjukpenninggrundande inkomst i avdelning C underavdelning III. Därvid placeras gemensamma företeelser i en liknande ordning och beräkningsbestämmelserna uttrycks på ett liknande sätt. Dock förekommer vissa olikheter mellan bestämmelserna. Detta beror på att bestämmelserna om pensionsgrundande inkomst avser ett konstaterande av vilka inkomster en försäkrad faktiskt haft, medan bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst avser en uppskattning av en försäkrads framtida inkomster.

59 kap. 2 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 62 kap. 2 § i lagrådsremissen. Regeringen föreslår att den inledningsvis nämnda upplysningsbestämmelsen som presenterar uttrycket pensionsgrundande inkomst placeras i denna paragraf.

59 kap. 8 §

SamSol:s förslag (E 3 kap. 8 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (62 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 2 kap. 3 § första stycket första och andra meningarna LIP.

Lagrådet anför, att orden ”dock inte pension” är obehövliga i paragrafen, då dessa ord inte finns med i nuvarande lagtext och någon saklig ändring inte är avsedd.

Regeringen ansluter sig till Lagrådets åsikt med hänsyn till att paragrafen omfattar endast ersättning i pågående anställningsförhållanden. Ersättning som lämnas sedan ett anställningsförhållande upphört faller under bestämmelserna i 9 § liksom de fall där något anställningsförhållande aldrig funnits. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkt. Härigenom uppnås också en bättre överensstämmelse med regleringen beträffande SGI.

59 kap. 9 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 9 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att rubriken till paragrafen ska vara "Uppdragsinkomst".

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att rubriken till paragrafen bör vara "Uppdragsinkomst m.m.". Detta eftersom paragrafen även täcker in det utvidgade arbetsgivaransvaret.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Rubriken till paragrafen (62 kap. 9 § i lagrådsremissen) ändras på sätt *Skatteverket* föreslår.

59 kap. 11 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 11 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (62 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar i princip 2 kap. 3 § tredje stycket LIP. Det bör dock noteras att i nu gällande bestämmelse hänvisas till bl.a. 2 kap. 10 § andra stycket LIP. Något andra stycke finns emellertid inte i den paragrafen.

59 kap. 12 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 12 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att rubriken till paragrafen ska vara "Stipendier".

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att rubriken till paragrafen bör ändras till "Marie Curie-stipendier", eftersom paragrafen behandlar vad som regleras i 11 kap. 46 § inkomstskattelagen (1999:1229, IL).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Rubriken till paragrafen (62 kap. 12 § i lagrådsremissen) ändras på sätt *Skatteverket* föreslår.

59 kap. 13 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 13 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (62 kap. 13 § i lagrådsremissen) motsvarar i princip 2 kap. 5 § LIP. Regeringen anser dock att bestämmelsen bör struktureras utifrån balkens uppbyggnad. Därför föreslår regeringen att de förmåner som omfattas av balken placeras först i bestämmelsen och att de räknas upp med utgångspunkt i deras inbördes placering i balken. Eftersom bestämmelserna i såväl AFL som LAF omfattas av SFB, kan den nuvarande skrivningen i 2 kap. 5 § 1 LIP om sjukpenning m.m. i SFB uttryckas på ett enklare sätt. Med hänsyn till att delpension inte kommer att kunna lämnas vid den tidpunkt då SFB ska träda i kraft, bör 2 kap. 5 § 6 LIP inte föras in i SFB.

Lagrådet konstaterar att rehabiliteringspenning, till skillnad mot i gällande rätt, inte omnämns uttryckligen i remissförslaget. Enligt Lagrådets bedömning kan det tänkas att avvikelserna från uttryckssättet i gällande rätt leder till oklarhet, varför förmånen rehabiliteringspenning bör omnämnas i punkt 4 i den föreslagna paragrafen. I punkt 4 avses med uttrycket "sjukpenning eller motsvarande ersättning", enligt *Lagrådet*, sådana sociala förmåner som just motsvarar varandra.

Av såväl 27 kap. 2 § som 31 kap. 3 § SFB framgår att sjukpenning respektive rehabiliteringsersättning lämnas vid sjukdom som sätter ned den försäkrades arbetsförmåga med minst en fjärdedel. Detta innebär att förmånerna motsvarar varandra. Att särskilt, som i nuvarande lagtext, i punkt 4 ange rehabiliteringspenning kan därför, enligt regeringens uppfattning, ge upphov till en större oklarhet om vad som egentligen avses med uttrycket ”motsvarande ersättning”. Med hänsyn härtill anser regeringen att rehabiliteringspenning inte bör särskilt nämnas i punkt 4.

Lagrådet konstaterar vidare att det i omedelbar anslutning till uttrycket ”sjukpenning eller motsvarande ersättning” följer i den i lagrådsremissen föreslagna lagtexten i punkt 4 orden ”enligt denna balk eller annan författning eller på grund av regeringens förordnande”. Enligt *Lagrådet* bör det närmare övervägas om inte de andra författningar än balken som åsyftas genomgående är sådana som efter balken ikraftträdande är att beteckna som äldre. Om det klarläggs att så är förhållandet bör enligt *Lagrådet* lagtexten i förtydligande syfte anpassas därefter.

Som regeringen uttalar i bl.a. författningskommentaren till 36 kap. 4 § SFB är det inte möjligt att överblicka vilka, enligt övergångsbestämmelserna, fortfarande relevanta författningar som kan komma i fråga. Någon ändring av det i lagrådsremissen presenterade förslaget i detta hänseende bör därför inte göras.

Avslutningsvis påpekar *Lagrådet* att i fråga om orden ”regeringens förordnande” bör anpassning ske så att enhetlighet i balken uppnås.

Regeringen delar i detta hänseende *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i detta hänseende i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

59 kap. 14 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 14 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att punkten 3 i paragrafen bör kunna tas bort. Enligt *Skatteverket* tillämpades punkten i följande fall

1. Vid skönstaxering i inkomstslaget tjänst när uppgift om arbetsgivare saknades. Det saknas numera möjligheter att ta ut socialavgifter i sådana fall.

2. Vid arbete utomlands för utländska arbetsgivare i vissa fall. *SofL* medför att socialavgifter inte längre ska tas ut i dessa situationer.

3. Vid avtal om socialavgifter, som nu regleras i 21 § i SamSol:s förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 62 kap. 14 § i lagrådsremissen. Vad *Skatteverket* anfört utgör inte tillräckliga skäl att ändra det nuvarande innehållet i bestämmelsen.

Lagrådet lämnar beträffande förslaget till denna paragraf samma synpunkter som till förslaget till 62 kap. 13 § i lagrådsremissen. Angående dessa synpunkter se författningskommentaren till 59 kap. 13 § SFB.

59 kap. 19 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 19 §): SamSol föreslår att rubriken till paragrafen bör vara ”Viss mindre ersättning från arbetsgivare”.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att rubriken är missvisande eftersom 19 § handlar om ersättning som betalas ut av privatpersoner. *Skatteverket* föreslår att man i stället använder samma rubrik som i

2 kap. 6 § socialavgiftslagen (2000:980), ”Ersättning som utges av privatpersoner”.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Rubriken till paragrafen (62 kap. 19 § i lagrådsremissen) justeras något för att bättre stämma överens med vad den reglerar.

59 kap. 21 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 21 §): Överensstämmer i sak med SamSol:s förslag.

Remissinstanserna: I paragrafen anges att parterna avtalat om att ersättningen ska räknas som inkomst av annat förvärvsarbete. *Skatteverket* anför att det i regel inte framgår att parterna kommit överens om att ersättningen ska hänföras till inkomst av annat förvärvsarbete. Att inkomsten behandlas som inkomst av annat förvärvsarbete är i stället en följd av att parterna avtalat om att den anställda själv ska betala socialavgifter. För att tydliggöra detta föreslår *Skatteverket* att paragrafen erhåller följande lydelse: ”Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas lön eller annan ersättning som den försäkrade fått från en utländsk arbetsgivare under förutsättning att arbetsgivaren och den försäkrade slutit avtal enligt 2 kap 8 § socialavgiftslagen (2000:980) att arbetsgivaravgifter inte ska betalas på lönen eller ersättningen.” *Skatteverket* menar avslutningsvis att genom att hänvisa till 2 kap. 8 § socialavgiftslagen behöver det inte anges förutsättningarna för när avtal kan slutas.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (62 kap. 21 § i lagrådsremissen) formuleras om i linje med vad *Skatteverket* anför. Se även författningskommentaren till 25 kap. 15 § SFB.

59 kap. 23 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 23 §): SamSol föreslår att rubriken till paragrafen bör vara ”Vissa kapitalinkomster som avses i inkomstskattelagen (1999:1229)”.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att rubriken till paragrafen är missvisande. Som kapitalinkomst räknas t.ex. inte vissa penninglån enligt 10 kap. 3 § inkomstskattelagen. *Skatteverket* föreslår att motsvarande rubrik i socialavgiftslagen (2000:980) ”Vissa förmåner och ersättningar från fåmansföretag och fåmanshandelsbolag” skulle kunna användas i detta sammanhang.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Rubriken till paragrafen (62 kap. 23 § i lagrådsremissen) justeras något för att bättre stämma överens med vad den reglerar.

59 kap. 34 §

SamSol:s förslag (E 7 kap. 34 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol:s förslag innehåller en hänvisning till vissa bestämmelser i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Remissinstanserna: *Skatteverket* påpekar att motsvarande bestämmelse i 2 kap. 19 § LIP ändrades fr.o.m. den 1 januari 2005. Därför föreslår *Skatteverket* att samma lydelse används även i socialförsäkringsbalken.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (62 kap. 34 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 kap. 19 § LIP. För att ifrågavarande bestämmelse i socialförsäkringsbalken ska motsvara gällande rätt ska paragrafen, som såväl *Skatteverket* som *Lagrådet* påpekar, inte innehålla hänvisning till någon särskild bestämmelse i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets påpekande.

60 kap.

I detta kapitel (63 kap. i lagrådsremissen) samlas bestämmelserna i 3 kap. LIP. I bestämmelserna anges förutsättningarna för att pensionsgrundande belopp ska kunna beräknas.

60 kap. 2 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol formulerar dock sitt förslag med användande av uttrycket ”fiktiva inkomster”.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att pensionsgrundande belopp inte beräknas på fiktiva inkomster. Det är de pensionsgrundande beloppen som är de fiktiva inkomsterna som pensionsrätten beräknas på.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (63 kap. 2 § i lagrådsremissen) föreslår regeringen att den inledningsvis nämnda upplysningsbestämmelsen som presenterar uttrycket pensionsgrundande belopp placeras. Eftersom upplysningsbestämmelsen endast är till för att förklara begreppet ”pensionsgrundande belopp” anser regeringen det vara olämpligt att i paragrafen föra in även begreppet ”pensionsrätt”.

Enligt *Lagrådet* torde det inte finnas något behov av att i förtydligande syfte i lagtext ange att de inkomster som tillgodoräknas som pensionsgrundande belopp är fiktiva. Lagrådet anser därför att ordet ”fiktiva” bör utgå.

Enligt regeringens bedömning är det angeläget att det framgår att pensionsgrundande belopp inte motsvaras av några verkliga inkomster. Det kan emellertid med fog hävdas att det inte är fråga om några inkomster över huvud taget, alltså inte heller fiktiva sådana. I stället är det fråga om att den försäkrade tillgodoräknas vissa belopp som pensionsgrundande som kompensation för att han eller hon på grund av nedsatt arbetsförmåga, pliktjänstgöring, studier eller vård av barn haft begränsad förvärvsförmåga. Paragrafen omformuleras för att bättre ge uttryck åt denna innebörd.

60 kap. 3 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag såvitt avser *första stycket* men saknar motsvarighet till *andra stycket*.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 63 kap. 3 § i lagrådsremissen. I *första stycket* presenteras de olika formerna av pensionsgrundande belopp. *Andra stycket* innehåller regler som behövs på grund av att de pensionsgrundande belopp som anges i *första stycket* 2–4 har en särskild ställning från försäkringssynpunkt. Inkomstgrundad ålderspension är en arbetsbaserad förmån, men en i

Sverige bosatt person kan tillgodoräknas sådana pensionsgrundande belopp för år när han eller hon inte har arbetat här och således inte varit försäkrad för arbetsbaserade förmåner. Syftet med de pensionsgrundande beloppen är just att träda i stället för pensionsgrundande inkomst av förvärvsarbete. Att det är fråga om en arbetsbaserad förmån kommer i stället till uttryck genom att de pensionsgrundande beloppen beaktas endast för den som haft pensionsgrundande inkomst av viss storlek under minst fem år (förvärvsvillkoret). I nuvarande lagstiftning regleras detta genom att det i 3 kap. 14 § SofL föreskrivs att den som är bosatt i Sverige är försäkrad för dessa pensionsgrundande belopp. Nämnda paragraf saknar motsvarighet i SFB, eftersom det inte är fråga om en förmån utan om ett led i beräkningen av storleken på en förmån. I stället anges här att den som är bosatt i Sverige likställs med en försäkrad. I förtydligande syfte hänvisas vidare till de paragrafer i vilka förvärvsvillkoret regleras.

60 kap. 10 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 63 kap. 10 § i lagrådsremissen. Hänvisningen i paragrafens andra stycke justeras efter *Försäkringskassans* påpekande.

60 kap. 14 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 13 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (63 kap. 13 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 6 § LIP.

Enligt *Lagrådet* blir den i lagrådsremissen föreslagna formuleringen av andra stycket missvisande i förhållande till gällande rätt. Lagrådet menar att avsikten måste vara att tillgodoräknande ska ske endast om och i den mån berörd andel av beloppet i fråga överstiger livränta efter samordning. Med hänsyn härtill föreslår Lagrådet att ordet ”det” närmast före ordet ”överstiger” ersätts av ”andelen”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafens *andra stycke* formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

60 kap. 25 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 23 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (63 kap. 23 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 13 § tredje stycket LIP. I paragrafen anges vilka poster som ska räknas in i underlaget för bestämmande av pensionsgrundande belopp för barnår i fall då tillämpning av 24 § blir aktuell.

Enligt *Lagrådet* kan förslaget till 63 kap. 23 § i lagrådsremissen behöva preciseras såvitt avser hänvisningen till 45 §. Begreppet utlandsinkomst i punkt 2 i förslaget till 63 kap. 23 §, som inte har någon motsvarighet i nuvarande reglering, kan enligt Lagrådet leda till osäkerhet om huruvida det innefattar ersättning för arbete vid arbetsställen här i

landet som nämns i 45 § första stycket 2 i lagrådsremissen. Lagrådet föreslår att hänvisningen justeras till att avse 45 § första stycket 1 och 2.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. I 63 kap. 45 § första stycket i lagrådsremissen nämns under punkt 1 ersättning för arbete utfört utomlands och under punkt 2 ersättning för arbete vid en främmande makts beskickning eller lönade konsulat här i landet eller hos en arbetsgivare som tillhör en sådan beskickning eller sådant konsulat. Andra stycket i förslaget till 63 kap. 45 § saknar intresse i förevarande sammanhang. Med hänsyn härtill anser regeringen att paragrafen bör formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

60 kap. 40 och 41 §§

SamSol:s förslag (E 8 kap. 38 och 39 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol konstruerar och formulerar dock bestämmelserna på ett annat sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (63 kap. 38 och 39 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 15 § första och andra styckena LIP.

Eftersom ytterligare villkor för en sådan överlåtelse som anges i 63 kap. 38 § i lagrådsremissen ställs upp i den efterföljande paragrafen bör, enligt *Lagrådet*, i andra stycket i 63 kap. 38 § ges en antydning om att det inte är tillräckligt att enbart de i den paragrafen beskrivna villkoren är uppfyllda.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att 63 kap. 38 § i lagrådsremissen bör formuleras om. Genom att placera samtliga villkor för överlåtelse av rätten att tillgodoräkna sig pensionsgrundande belopp för barnår i en och samma paragraf uppnås en klarare reglering än den som Lagrådet föreslår. Med hänsyn härtill bör därför förslaget till såväl 63 kap. 38 § som 63 kap. 39 § i lagrådsremissen struktureras om.

60 kap. 42–54 §§

SamSol:s förslag (E 8 kap. 40–52): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* påpekar att i 46 § *andra stycket* saknas ordet ”intjänandeåret” mellan orden ”under” och ”är”.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (63 kap. 40–52 §§ i lagrådsremissen) motsvarar i princip 3 kap. 17–21 §§ LIP. För att tydliggöra enligt vilka tre alternativa metoder pensionsgrundande belopp för barnår kan beräknas, föreslår regeringen att beräkningsmetoderna redovisas var för sig och att de benämns beräkningsmetod 1–3. För att underlätta för den enskilde föreslår regeringen också att varje beräkningsmetod erhåller ett deskriptivt tilläggsnamn och att vissa för varje beräkningsmetod specifika termer anges i lagtexten. De föreslagna termerna används redan inom socialförsäkringsadministrationen, se bl.a. RFV:s vägledning nr 2001:11.

48 § *andra stycket* justeras i enlighet med Försäkringskassans påpekande.

I 49 § regleras den situationen att om föräldern uppfyller villkoren för tillgodoräknande av pensionsgrundande belopp för barnår för mer än ett

barn, ska den beräkning som anges i 48 § göras med avseende på det barn som ger föräldern den högst individuella jämförelseinkomsten.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

Enligt *Lagrådet* är förslaget till 63 kap. 47 § i lagrådsremissen annorlunda utformad än dess motsvarighet i 3 kap. 17 § andra stycket LIP. Lagrådet anser att den föreslagna formuleringen är otydlig i fråga om innebörden av att beräkningen ska göras ”med avseende på det barn som ger den högsta individuella jämförelseinkomsten”. Enligt Lagrådet är ett klarare uttryckssätt, med bättre anknytning till gällande rätt, om de nyss citerade orden byts ut mot ”...med utgångspunkt i det alternativ för den individuella jämförelseinkomstens bestämmande som är förmånligast för föräldern.”

Regeringen anser inte att den av Lagrådet föreslagna formuleringen har sådana fördelar i fråga om tydlighet att den är att föredra framför den i lagrådsremissen valda formuleringen.

60 kap. 50 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 48 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (63 kap. 48 § i lagrådsremissen) ersätter regleringen i 3 kap. 21 § andra meningen LIP.

60 kap. 54 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 48 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (63 kap. 52 § i lagrådsremissen) ersätter regleringen i 3 kap. 21 § första meningen LIP.

Med anledning av *Lagrådets* synpunkter preciseras hänvisningen till 47 § i denna paragraf på motsvarande sätt som i 60 kap. 25 §. Se författningskommentaren till 60 kap. 25 §.

60 kap. 56 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 54 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 63 kap. 54 i lagrådsremissen. När reglerna för intjänande av pensionsrätt ändrades 2002 ersattes begreppet ”utländskt barn” med ”barn”. Dock ändrades inte likställighetsregeln i 15 kap. 6 § första stycket fjärde meningen LIP om anmälan om tillgodoräknande av pensionsgrundande belopp för barnår, vilket framstår som ett förbiseende. Regeringens förslag om hur bestämmelserna om pensionsgrundande belopp för barnår bör organiseras medför att den nämnda skillnaden upphör.

60 kap. 58 §

SamSol:s förslag (E 8 kap. 56 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (63 kap. 56 § i lagrådsremissen) motsvarar 15 kap. 6 § tredje stycket LIP. I 58 § regleras vad som händer om det visar sig att den som enligt makarnas

gemensamma skriftliga anmälan ska tillgodoräknas det pensionsgrundande beloppet inte uppfyller förutsättningarna enligt 30–33 §§ för att kunna tillgodoräknas ett sådant belopp. I sådant fall ska Försäkringskassan bortse från anmälan och besluta i frågan om pensionsgrundande beloppet för barnår som om någon anmälan inte hade gjorts.

Enligt *Lagrådet* är bestämmelsen i lagrådsremissen formulerad på ett sådant sätt att man får intrycket av att Försäkringskassan kan lägga en anmälan ad acta i avsedda fall. Med hänsyn härtill anser Lagrådet att det av lagtexten bör framgå att Försäkringskassan ska fatta ett formenligt beslut i det ärende som uppkommer genom anmälan.

Regeringen delar inte Lagrådets uppfattning. Beslut om pensionsgrundande belopp kräver inte någon ansökan eller anmälan och frågan om att fastställa ett sådant belopp aktualiseras därför ex officio. En anmälan ska vara inkommen långt innan ärendet är slutfört. Något särskilt beslut i anledning av en anmälan meddelas därför inte utan denna ligger, när så är möjligt, bara till grund för vem som tillgodoförs det pensionsgrundande belopp som under alla omständigheter ska bli föremål för prövning. I det fall som avses i paragrafen, när ett pensionsgrundande belopp inte kan tillgodoföras den som anmälan utpekar, kommer beslutet om pensionsgrundande belopp att utformas som om någon anmälan inte skett. Det är alltså detta som uttrycks i gällande rätt och i lagrådsremissen så att Försäkringskassan ska bortse från anmälan. Det kan dock finnas anledning att ytterligare förtydliga vad som ska gälla när anmälan inte kan läggas till grund för beslutet.

61 kap.

I detta kapitel (64 kap. i lagrådsremissen) samlas bestämmelser i 4 kap. LIP om fastställande av pensionsrätt och pensionspoäng. Kapitlet inleds med två nya upplysningsparagrafer som förklarar termerna pensionsrätt och pensionspoäng.

61 kap. 9 §

SamSol:s förslag (E 9 kap. 9 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (64 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 4 § LIP.

Enligt *Lagrådet* är första stycket i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen otydligt formulerad. Lagrådet anser att ett förtydligande bör göras genom att i hänvisningen till vad som ska vara betalt precisera vilka lagregler som reglerar de aktuella avgifterna.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. *Första stycket* i paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets påpekanden och förslag.

61 kap. 11 §

SamSol:s förslag (E 9 kap. 11 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (64 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 7 § LIP. I paragrafen regleras överföring av pensionsrätt för premiepension mellan makar.

Enligt *Lagrådet* för bestämmelsens utformning i lagrådsremissen när mast tanken till att det i princip skulle vara ett obligatorium att överföra

pensionsrätten. Lagrådet anser att utformningen av förslaget i lagrådsremissen avviker från lydelsen av motsvarande bestämmelse i gällande rätt, där det omedelbart framgår att en fråga om överföring aktualiseras först efter det att anmälan om överföring gjorts. Därutöver anser Lagrådet att hänvisningen till de följande paragraferna i förslaget bör preciseras.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets påpekanden och förslag.

61 kap. 25 §

SamSol:s förslag (E 9 kap. 25 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol formulerar dock punkt 1 på ett annat sätt än regeringen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (64 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 12 § andra stycket LIP.

Enligt *Lagrådet* bör den delen av den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen som avser fosterbarn (punkt 1) konstrueras om utan att den ändras i sakligt hänseende. Konstruktionen bör, enligt Lagrådet, inriktas på familjehemsförälder i stället för på barn med hänsyn till att det enligt förslaget till 24 § i lagrådsremissen är föräldern som tillgodoräknas vårdår. Med beaktande av vad Lagrådet anför i anslutning till förslaget till 2 kap. 17 § i lagrådsremissen skulle bestämmelsen kunna formuleras enligt följande. ”Med förälder likställs en familjehemsförälder som avses i 2 kap. 17 §”. Om bestämmelsen formuleras på detta sätt anser Lagrådet att det av bestämmelsen bör anses följa att vård av barn som för stadigvarande vård och fostran har tagit emot av en familjehemsförälder kan grunda rätt för familjehemsföräldern att tillgodoräknas vårdår. Avslutningsvis menar Lagrådet att den föreslagna omformuleringen av punkt 1 ger möjlighet till viss redaktionell samordning, eftersom paragrafens samtliga tre punkter kommer att inledas med tre identiska ord.

Regeringen delar i viss mån Lagrådets uppfattning. Som framgår av författningskommentaren till 2 kap. 16 § anser regeringen inte att det är lämpligt att företa de ändringar som Lagrådet föreslår beträffande den bestämmelsen. I likhet med Lagrådet anser dock regeringen att det är önskvärt om samtliga tre punkter kan inledas på ett likartad sätt. Med hänsyn härtill bör *punkt 1* formuleras på ett annat sätt än i lagrådsremissen. Någon saklig ändring av nu gällande rätt är inte avsedd.

62 och 63 kap.

I 62 kap. samlas bestämmelser om inkomstpension och i 63 kap. bestämmelser om tilläggspension. De nuvarande bestämmelserna i 6 kap. 8 § andra stycket LIP kommer att vara obsoleta vid den tidpunkt regeringen föreslår att SFB ska träda i kraft. De tas därför inte in i SFB.

62 kap. 2, 5 och 6 §§

SamSol:s förslag (E 10 kap. 2 5 och 6 §§): Överensstämmer i princip i sak med regeringens förslag. SamSol strukturerar dock bestämmelserna i 2, 5 och 6 §§ på ett något annorlunda sätt samt anger i 2 § även att inkomstpension emanerar från fördelningssystemet.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 65 kap. 2, 5 och 6 §§ i lagrådsremissen. 2 § motsvarar 5 kap. 2 §

första meningen LIP, 5 § motsvarar 5 kap. 2 § andra meningen LIP och 6 § motsvarar 5 kap. 9 § LIP.

Enligt *Lagrådet* har förslagen till 62 kap. 2 och 5 §§ i lagrådsremissen till stor del samma innehåll. Lagrådet är av den uppfattningen att bestämmelserna i 5 § bör kunna utgå. Om så sker anser Lagrådet att första stycket i förslaget till 6 § i lagrådsremissen kan föras över till den lediga 5 § och bestämmelsen i det föreslagna andra stycket ensam stå kvar i 6 §. Enligt Lagrådet bör då också följdändringar göras i fråga om hänvisningar till 6 § i förslagen till 21 och 30 §§ i lagrådsremissen. Slutligen anser Lagrådet att förslaget till 2 § i lagrådsremissen bör inskränkas till att ange att inkomstpension baseras på den pensionsbehållning som kan tillgodoräknas den försäkrade. Vad som i övrigt anges i paragrafen följer, enligt Lagrådet, av allmänna bestämmelser om ålderspension i förslagen till 58 kap. 2 och 3 §§ i lagrådsremissen.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragraferna formuleras och struktureras i enlighet med Lagrådets synpunkter.

62 kap. 9 §

SamSol:s förslag (E 10 kap. 9 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* konstaterar att motsvarande bestämmelse i LIP inte innehåller det som anges i paragrafens första stycke. Det förhållandet att personen någon gång tillgodoräknats pensionsrätt framgår av skrivningen i andra stycket där det talas om pensionsbehållning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (65 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 5 kap. 4 § första stycket och 5 § fjärde stycket andra meningen LIP. Med hänsyn till hur regeringen i övrigt föreslår att bestämmelserna om omräkning av pensionsbehållningen med hänsyn till arvsvinster bör organiseras i kapitlet, anser regeringen att den inledande paragrafen bör ange vilka storheter som påverkar omräkningen. Regeringen anser att den föreslagna lydelsen av paragrafen väl tillgodoser detta krav.

62 kap. 16 §

SamSol:s förslag (E 10 kap. 14 §): I paragrafens inledning använder SamSol uttrycket "...det år de skulle ha fyllt 60 år...".

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* föreslår att uttrycket "...det år de skulle ha fyllt..." bör bytas ut mot "...det år de har eller skulle ha fyllt...".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (65 kap. 16 § i lagrådsremissen) avser fördelning av pensionsbehållningar efter personer som har avlidit de år de redan fyllt eller skulle ha fyllt 60 år. Med hänsyn härtill bör paragrafen formuleras på sätt Försäkringskassan föreslår. Motsvarande ändringar görs också i 12 §.

62 kap. 26 §

SamSol:s förslag (E 10 kap. 24 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol:s förslag utgår dock från att socialförsäkringsbalken skulle träda i kraft 2008.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (65 kap. 26 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 kap. 8 § andra stycket LIP. I paragrafen anges hur förvaltningskostnadsfaktorn ska beräknas från och med socialförsäkringsbalkens ikraftträdande. Eftersom balken träder i kraft senare än SamSol föreslår ska, som *Lagrådet* också erinrat om, dels det första årtal som förvaltningskostnadsfaktorn bestäms för anges till 2011, dels procentsatsen anges till 80 procent.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

62 kap. 27 §

SamSol:s förslag (E 10 kap. 10, 22 och 25 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (65 kap. 27 § i lagrådsremissen) anges att det är regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer som meddelar verkställighetsföreskrifter om arvsvinstfaktorerna och förvaltningskostnadsfaktorn.

Lagrådet ifrågasätter bestämmelsernas utformning från ett grundlagsperspektiv. *Lagrådets* synpunkt bemöts i avsnitt 4.4.

62 kap. 28 §

SamSol:s förslag (E 10 kap. 26 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* föreslår att paragrafen avslutas med orden ”som fastställs enligt 32–34 §§”.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (65 kap. 28 § i lagrådsremissen) lämnas en allmän upplysning om hur den årliga pensionsbehållningen beräknas. Det är därför inte nödvändigt att hänvisa till de paragrafer som anger hur delningstalet bestäms. Där emot anser regeringen att det av paragrafen klart ska framgå att pensionsbehållningen vid den årliga inkomstpensionen fördelas på det antal år som den en person i den försäkrades ålder kan antas ha kvar att leva.

62 kap. 33 §

SamSol:s förslag (E 10 kap. 31 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol formulerar dock förslaget på ett annat sätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (65 kap. 33 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 kap. 11 § tredje stycket LIP. I paragrafen regleras hur partiell inkomstpension på de olika förmånsnivåerna ska beräknas. Paragrafen utformas i förtydligande syfte i linje med *Lagrådets* synpunkt.

62 kap. 37 §

SamSol:s förslag (E 10 kap. 32 och 35 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Av paragrafen (65 kap. 37 § i lagrådsremissen) framgår att det är regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer som meddelar verkställighetsföreskrifter om delningstalet.

Lagrådet ifrågasätter bestämmelsernas utformning från ett grundlagsperspektiv. *Lagrådets* synpunkt bemöts i avsnitt 4.4.

63 kap. 2 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (66 kap. 2 § i lagrådsremissen) utformas i enlighet med *Lagrådets* påpekande. Se även författningskommentaren till 62 kap. 2 §.

63 kap. 4 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 4 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol använder dock uttrycket "utländsk medborgare".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (66 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 18 § första meningen LIP.

Enligt *Lagrådet* är förslaget i lagrådsremissen utformat på ett mindre tillfredställande sätt bl.a. genom att det mest centrala av innehållet har kommit till uttryck först mot slutet av bestämmelsen. *Lagrådet* anser vidare att den hänvisning som finns i bestämmelsen till 6 § första stycket 2 i förslaget avser den del av tilläggs pensionen som brukar benämnas folkpensionstillägget, vilket inte är en särskild form av tilläggs pension utan ett tilläggsbelopp som utges om vissa förutsättningar är uppfyllda om tillgodoräknande pensionspoäng. Mot bakgrund av det anförda menar *Lagrådet* att paragrafen bör omredigeras.

Regeringen delar inte *Lagrådets* uppfattning och ställer sig inte heller bakom det förslag till omredigering av paragrafen som *Lagrådet* föreslår. Regeringen är av den uppfattningen att det är av vikt att redan inledningsvis ange vem som omfattas av bestämmelsen eftersom den berör endast ett fåtal av de försäkrade som är berättigade till tilläggs pension. Vidare anser regeringen det inte lämpligt att i paragrafen föra in termen "tilläggs pensionsbelopp". Sistnämnda ställningstagande beror på att tilläggs pension enligt 6 § första stycket 2 beräknas olika beroende på om den försäkrade är gift eller ogift. Ett införande av en sådan term skulle, enligt regeringens uppfattning, felaktigt kunna leda till den slutsatsen att fråga är om en särskild form av tilläggs pension.

Regeringen anser även att det i gällande rätt använda uttrycket "en utländsk medborgare", i linje med vad *Lagrådet* anført beträffande 35 kap. 16 och 17 §§ i lagrådsremissen, i balken bör ersättas med uttrycket "en försäkrad som inte är svensk medborgare".

63 kap. 6 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 6 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att rubriken till paragrafen bör vara "Ersättnings storlek".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 66 kap. 6 § i lagrådsremissen. I avsnitt 4.5 anges att uttrycket ersättningsnivå används i SFB för att uttrycka graden av kompensation för en viss inkomstförlust eller den grundläggande beräkningsmetoden. I denna paragraf anges en grundläggande beräkningsmetod. Det saknas därför skäl att ändra rubriken på sätt *Försäkringskassan* anger.

63 kap. 8 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 8 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol använder dock uttrycket "utländsk medborgare".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (66 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 3 § och 18 § andra meningen LIP. Prop. 2008/09:200 Avd. E

Enligt *Lagrådet* är andra stycket i förslaget till 8 § i lagrådsremissen formulerad på ett sådant sätt att man kan få uppfattningen att det gäller beräkningen av en särskild form av tilläggspension och inte en del av tilläggspensionen.

Regeringen delar i viss mån Lagrådets uppfattning. *Andra stycket* i paragrafen bör därför i detta hänseende formuleras i linje med Lagrådets synpunkt.

I likhet med vad som anges i författningskommentaren till 4 §, anser regeringen att det är av vikt att det redan inledningsvis i andra stycket anges vem som omfattas av bestämmelsen eftersom den berör endast ett fåtal av de försäkrade som är berättigade till tilläggspension. Andra stycket konstrueras utifrån detta ställningstagande.

Slutligen anser regeringen att det i gällande rätt använda uttrycket ”en utländsk medborgare”, i linje med vad Lagrådet anfört beträffande 35 kap. 16 och 17 §§ i lagrådsremissen, i balken bör ersättas med uttrycket ”en försäkrad som inte är svensk medborgare”.

63 kap. 9 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 9 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att paragrafen bör slås samman med motsvarande bestämmelser i E 13 kap. 2 och 3 §§ och föras in i avdelning H.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 66 kap. 9 § i lagrådsremissen. Som framgår av författningskommentaren till 2 kap. SFB innehåller det kapitlet vissa för SFB gemensamma definitioner. Bland annat finns i det kapitlet en definition av ogift. I denna paragraf är det frågan om när en försäkrad i en specifik situation ska anses som gift eller ogift. Det är därför som denna paragraf placerats här och inte i 2 kap. SFB. Det finns i några av de olika avdelningarna i SFB paragrafer med motsvarande innebörd. Att som Försäkringskassan föreslår placera denna paragraf och övriga sådana paragrafer i avdelning H skulle strida mot konstruktionstanken bakom SFB.

63 kap. 11 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 11 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (66 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 4 § LIP.

Enligt *Lagrådet* gör den föreslagna lydelsen av paragrafen i lagrådsremissen inte alldeles klart vilket års prisbasbelopp som äsyftas med orden ”för det sistnämnda året”. För att undvika att tvekan uppstår bör det enligt Lagrådet – trots att det leder till viss upprepning – vara lämpligt att uttryckligen ange att beräkningen först ska göras med tillämpning av det prisbasbelopp som gällde för det år då den försäkrade fyllde 65 år.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkt.

63 kap. 17–20, 22 och 24–29 §§

SamSol:s förslag (E 11 kap. 17–20, 22 och 24–29 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol använder dock termen ”pensionsberättigade” i stället för termen ”försäkrade” i samtliga paragrafer.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 66 kap. 17–20, 22 och 24–29 §§ i lagrådsremissen.

Lagrådet konstaterar att i 17–20, 22 och 24–29 §§ i lagrådsremissen är subjektet den pensionsberättigade i stället för den försäkrade. Om inte någon saklig skillnad är åsyftad bör, enligt *Lagrådet*, en enhetlig terminologi eftersträvas. Detsamma gäller enligt *Lagrådet* användningen av termen pensionsberättigad i 68–70 kap., 72 kap. och 74 kap. i lagrådsremissen.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragraferna utformas i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

63 kap. 23 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 23 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (66 kap. 23 § i lagrådsremissen) saknar motsvarighet i gällande rätt.

Enligt *Lagrådet* ger den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen uttryck för att särbestämmelserna för den aktuella ålderskategorin kan antingen gälla vid sidan av de allmänna bestämmelserna och bestämmelserna om tilläggs pension och beräkningen av årlig sådan pension eller helt ersätta dessa. *Lagrådet* anser emellertid att så inte är fallet. *Lagrådet* anser i stället att fråga är om särregler för vissa kategorier av försäkrade, avsedda att tillämpas i speciellt beskrivna hänseenden. Med hänsyn härtill anser *Lagrådet* att paragrafens lydelse bör korrigeras. Avslutningsvis anser *Lagrådet* att den till paragrafen hörande kursiva rubriken bör justeras.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i linje med *Lagrådets* synpunkter och förslag. Förutom att den till paragrafen hörande rubriken bör formuleras på det sätt som *Lagrådet* föreslår, anser regeringen att även ”huvudrubriken” till 23–29 §§ bör formuleras om.

63 kap. 25 §

SamSol:s förslag (E 11 kap. 25 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (66 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 12 § LIP.

Enligt *Lagrådet* bör, i vissa detaljer bättre än som blivit fallet i förslaget i lagrådsremissen, uttryckssättet ansluta till den formulering som *Lagrådets* föreslår beträffande 11 §.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i linje med *Lagrådets* synpunkter och förslag.

64 kap.

Som framgår av 4 kap. 3 § SFB föreslår regeringen att termen den försäkrade i princip ska användas som beteckning för den enskilde i de materiella förmånsavsnitten i avdelningarna B–G (8–103 kap.). I lagråds-

remissen används i premiepensionssammanhang dock begreppet pensions-spararen.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

För att uppnå enhetlighet och konsekvens bör det enligt *Lagrådet* övervägas att genomgående i balkförslaget där begreppet pensions-sparare kan förekomma utmönstra detta och i stället använda ordet försäkrad.

När det gäller premiepension måste, enligt regeringens uppfattning, hänsyn också tas till premiepensionssystemets speciella uppbyggnad. Bestämmelserna är inriktade på de försäkrade för vilka medel har förts över till Premiepensionsmyndigheten. Det skulle i något fall kunna bli felaktigt att använda ordet försäkrad som innefattar envar som arbetar i Sverige. Med hänsyn härtill föreslår regeringen att termen pensions-spararen bibehålls här.

SamSol föreslår att det i kapitlet, efter bestämmelsen om åtgärder vid sänkt pensionsrätt (E 12 kap. 32 § i betänkandet, 64 kap. 31 § i propositionen), tas in en paragraf (E 12 kap. 33 §) som anger att det i avdelning H finns bestämmelser om återkrav i andra fall än som avses 32 § (31 § här). Då det som regleras i sistnämnda paragraf inte kan anses som återkrav, anser regeringen att det saknas anledning att hänvisa till bestämmelserna om återkrav i avdelning H. Någon bestämmelse motsvarande E 12 kap. 33 § i SamSol:s förslag finns därför inte med i propositionen.

64 kap. 4 §

SamSol:s förslag (E 12 kap. 4 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol hänvisar i förslagets andra stycke dock endast till 64 kap. 11 §.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (67 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 3 § LIP. I *första stycket* finns en definition av begreppet pensions-sparare och i *andra stycket* likställs med fastställd pensionsrätt sådan pensionsrätt som förts över från pensions-spararens make.

Om 64 kap. 11 § i lagrådsremissen formuleras om i enlighet med vad *Lagrådet* förordar, bör, enligt *Lagrådet*, hänvisningen till 64 kap. i den nu aktuella paragrafen även omfatta i vart fall 12 och 13 §§. Om dessutom 64 kap. 14 och 15 §§ i lagrådsremissen får omfattas av hänvisningen anser *Lagrådet* att antydning också ges om att det endast är en överföring som gäller för året och inte har upphört som avses med regeln i andra stycket i förslaget.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med *Lagrådets* synpunkter.

64 kap. 5 §

SamSol:s förslag (E 12 kap. 5 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol anger dock inte att det är Premiepensionsmyndigheten som ska föra ett premiepensionskonto för varje pensions-sparare.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (67 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 4 § LIP.

Enligt *Lagrådet* bör det av paragrafen framgå att Premiepensionsmyndigheten ska föra ett premiepensionskonto för varje pensions-sparare.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* synpunkt.

64 kap. 7 §

SamSol:s förslag (E 12 kap. 7 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 67 kap. 7 § i lagrådsremissen. Efter påpekande av *Försäkringskassan* justeras hänvisning såvitt avser "...fortsatt fondförsäkring enligt 2 §..." till "...fortsatt fondförsäkring enligt 10 §...".

64 kap. 36 §

SamSol:s förslag (E 12 kap. 38 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag Paragrafen motsvarar 67 kap. 37 § i lagrådsremissen. Efter påpekande av *Försäkringskassan* justeras hänvisning i *paragrafens andra stycke* såvitt avser "...i form av livränta enligt 11–14 §§..." till "...i form av livränta enligt 11 §...".

64 kap. 42 §

SamSol:s förslag (E 12 kap. 44 §): SamSol föreslår att regeringen får meddela närmare föreskrifter om uttaget av avgifter för Premiepensionsmyndighetens kostnader.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (67 kap. 43 § i lagrådsremissen) motsvarar bestämmelserna i 11 kap. 1 § sista stycket LIP. I den lagrådsremiss som föregick LIP återfanns bestämmelsen i 11 kap. 11 § femte stycket (prop. 1997/98:151, bil. 4, s. 44). Av Lagrådets yttrande framgår bl.a. följande: "Bestämmelserna i 11 och 12 §§ rörande Premiepensionsmyndighetens kostnader – som i övrigt innebär ingrepp i enskildas ekonomiska förhållanden – får dock ses som ett led i regleringen av pensionernas storlek och bör därför vara kvar i lagen". (Se prop. 1997/98:151, bil 7 s 158). – Som en särskild kommentar till ifrågavarande bestämmelse anförde Lagrådet följande: "Med anledning av tidigare diskussion om normgivningsdelegationen må erinras om att bemyndigandet i femte stycket kan ges med stöd av 8 kap. 9 § andra stycket regeringsformen". (Se prop. 1997/98:151, bil 7, s. 159). Av lagrådsyttrande framgår alltså att bestämmelserna om premiepensionen i LIP faller under 8 kap. 3 §. Någon möjlighet till delegering enligt 8 kap. 7 § finns inte. Dock kan riksdagen, enligt 8 kap. 9 § andra stycket RF, i nu aktuellt hänseende, delegera till regeringen att meddela föreskrifter om avgifter. Eftersom fråga är om en delegationsbestämmelse ska den föras in i SFB.

64 kap. 44 §

SamSol:s förslag (E 12 kap. 4 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol hänvisar i bestämmelsen dock endast till 64 kap. 11 §.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (67 kap. 45 § i lagrådsremissen) motsvarar 11 kap. 2 § andra stycket LIP.

I den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen ges, enligt *Lagrådet*, bestämmelser om kostnader på grund av överföring av pensionsrätt. Som kostnadsansvarig utpekas pensionssparare som har tagit emot överförd pensionsrätt från make enligt 64 kap. 11 §. Enligt Lagrådet bör paragraf-

hänvisningen fyllas ut så att den inbegriper samma lagrum som hänvisningen i 4 § andra stycket. Eftersom de aktuella bestämmelserna inte direkt tar sikte på mottagare av överförd pensionsrätt anser Lagrådet att vidare omredigering bör ske.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets påpekanden.

Prop. 2008/09:200

Avd. E

5.6.5 Underavdelning IV Garantipension

Inledning

I underavdelning IV (65–67 kap.) samlas flertalet av bestämmelserna om garantipension i GPL. Underavdelningen består av tre kapitel, varav två kapitel innehåller materiella bestämmelser om garantipension. Uppdelningen görs med beaktande av att garantipensionen är konstruerad på olika sätt beroende på när den försäkrade är född.

65 kap. 2 och 3 §§

SamSol:s förslag (E 13 kap. 2 och 3 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att paragraferna bör slås samman med motsvarande bestämmelser i E 11 kap. 9 §§.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 68 kap. 2 och 3 §§ i lagrådsremissen. Som framgår av författningskommentaren till 2 kap. SFB innehåller det kapitlet vissa för SFB gemensamma definitioner. Bland annat finns i det kapitlet en definition av ogift. I dessa paragraf är det frågan om när en försäkrad i fråga om just garantipension ska anses som gift eller ogift. Det är därför som dessa paragrafer placerats här och inte i 2 kap. Det finns i några av de olika avdelningarna i SFB paragrafer med motsvarande innebörd. Att som Försäkringskassan föreslår placera denna paragraf och övriga sådana paragrafer i avdelning H skulle strida mot konstruktionstanken bakom SFB.

66 kap. 3 och 4 §§

SamSol:s förslag (E 14 kap. 3 och 4 §§): Överensstämmer med regeringens förslag. SamSol föreslår dock inte någon särskild rubrik till dessa båda paragrafer.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 69 kap. 3 och 4 §§ i lagrådsremissen. 3 § motsvarar 2 kap. 3 § första meningen GPL och 4 § motsvarar 2 kap. 3 § andra meningen GPL.

Enligt *Lagrådet* är det med hänsyn till bestämmelsernas innehåll inte tillfredsställande att de i lagrådsremissen är placerade under rubriken ”Rätten till garantipension”. Lagrådet anser att det är lämpligast att närmast före 3 § sätta en ny rubrik som täcker även 4 § och som förslagsvis kan ges lydelsen ”Förmånsnivåer och samordning”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragraferna förses med den rubrik Lagrådet föreslår.

66 kap. 10 §

SamSol:s förslag (E 14 kap. 10 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol föreslår i första stycket dock att tidpunkten för omräkning ska vara den när tjänstepensionen börjar betalas ut.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (69 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 kap. 6 § andra stycket tredje–femte meningarna GPL.

Enligt *Lagrådet* anges i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafens första stycke att beräkningsunderlaget för garantipension ska räknas om när en sådan tjänstepension som avses i 9 § i lagrådsremissen börjar betalas ut till efterlevande och att omräkningen med hänsyn till den kommande pensionen ska göras från och med månanden efter den då Försäkringskassan fick kännedom om den pensionen. Att tidpunkten för omräkning i lagrådsremissen föreslås vara den när tjänstepensionen börjar betalas ut innebär, enligt *Lagrådet*, en avvikelse från gällande rätt. *Lagrådet* anser att enligt den nuvarande regleringen ska justeringen av beräkningsunderlaget ske om det senare tillkommer en tjänstepension till efterlevande. Den ändrade utformningen av bestämmelsen synes, enligt *Lagrådet*, även om så inte är avsett, kunna vara av saklig betydelse, t.ex. i fall då utbetalningen av tjänstepensionen till efterlevande börjar senare än den tidpunkt från vilken rätten till pensionen gäller. I sådant fall kan det, enligt *Lagrådet*, ligga nära till hands att Försäkringskassan får kännedom om den tillkommande pensionen först i samband med utbetalningen, något som i sin tur blir avgörande för från och med vilken månad omräkningen ska göras. Med hänsyn härtill föreslår *Lagrådet* att den föreslagna lydelsen anpassas till hur nuvarande reglering är utformad.

Enligt andra stycket första meningen i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen ska, enligt *Lagrådet*, detsamma gälla när en sådan tjänstepension tillkommer i samband med att ålderspension beviljas i form av garantipension. I andra stycket andra meningen anges att detta belopp, fränsett fall då 11 § ska tillämpas, ska ingå i beräkningsunderlaget till dess uppgifterna vid taxeringen avser tjänstepension för ett helt år. Eftersom bestämmelserna i den föreslagna paragrafen är uppdelade på två stycken ligger det, enligt *Lagrådet*, närmast till hands att anta att den andra meningen i andra stycket syftar endast på det fall som nämns i första meningen i samma stycke. *Lagrådet* anser att det inte torde förhålla sig på motsvarande sätt enligt gällande rätt, där samtliga bestämmelser finns i ett och samma stycke. Med hänsyn härtill måste, enligt *Lagrådet*, närmare övervägas i vad mån lagtexten behöver korrigeras i denna del. En möjlig lösning kan, enligt *Lagrådet*, vara att flytta över andra styckets första mening till slutet av första stycket. Den därefter kvarstående meningen bör, enligt *Lagrådet* i sådant fall formuleras om.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen struktureras och formuleras i enlighet med *Lagrådets* synpunkter och förslag.

66 kap. 19 och 20 §§

SamSol:s förslag (E 14 kap. 19 och 20 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (69 kap. 19 och 20 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 2 kap. 13 § GPL.

Enligt *Lagrådet* bör 19 och 20 §§ i lagrådsremissen i klarhetens intresse utformas annorlunda än som föreslagits.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragraferna utformas i linje med *Lagrådets* synpunkter.

66 kap. 21–23 §§

SamSol:s förslag (E 14 kap. 21–23 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Eftersom det inte är garantipensionen utan underlaget som räknas upp anser *Försäkringskassan* att rubriken till 21 § bör ändras till ”Garantipension efter uppräknings av beräkningsunderlaget”.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (69 kap. 21–23 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 2 kap. 14 och 15 §§ GPL.

Syftet med rubriker till enskilda paragrafer eller en grupp av paragrafer är att kortfattat upplysa om vad paragraferna innehåller. I och med att de endast har ett upplysande syfte bör de om så är möjligt formuleras på ett kortfattat sätt. Detta gäller även om de därvid inte på ett helt korrekt sätt beskriver t.ex. den tekniska konstruktionen i paragrafen. Med hänsyn härtill saknas skäl att justera rubriken till 21 § på det sätt som *Försäkringskassan* anger.

Enligt *Lagrådet* bör 21–23 §§ i lagrådsremissen justeras redaktionellt i två avseenden. *Lagrådet* anser att ordet ”är” bör bytas ut mot ”motsvarar”, eftersom den årliga garantipensionen knappast kan sägas vara en på visst sätt bestämd differens. Därutöver anser *Lagrådet* att hänvisningen till ”sådana andra förmåner enligt 5 § 7” bör ändras till att avse ”sådan förmån enligt 5 § andra stycket 7”.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragraferna utformas i linje med *Lagrådets* synpunkter.

67 kap. 3 och 4 §§

SamSol:s förslag (E 15 kap. 3 och 4 §§): Överensstämmer med regeringens förslag. SamSol föreslår dock inte någon särskild rubrik till dessa paragrafer.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att andra meningen i 3 § är onödig. Redan av första meningen i paragrafen framgår att nivån på garantipensionen begränsas till nivån för den inkomstgrundade pensionen. Andra meningen skapar osäkerhet och ger intryck att det är möjligt att göra en ytterligare begränsning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 70 kap. 3 och 4 §§ i lagrådsremissen. 3 § motsvarar 4 kap. 2 § GPL och 4 § motsvarar 4 kap. 1 a § andra meningen GPL. 3 § anpassas språkligt till hur det allmänna ålderspensionssystemet presenteras i SFB. Någon saklig förändring är inte avsedd.

I 3 § första mening klargörs att garantipension får lämnas endast i den utsträckning den försäkrade tar ut inkomstpension eller tilläggspension. Genom att använda uttrycket ”i den utsträckning” klargörs att den försäkrade för att få ta ut garantipension dels måste ta ut inkomstpension eller tilläggspension, dels att garantipension får tas ut endast med samma förmånsnivå som inkomstpensionen eller tilläggspensionen. 3 § andra meningen innehåller endast en upplysning om sistnämnda förhållande.

Enligt *Lagrådet* är det med hänsyn till bestämmelsernas innehåll inte tillfredsställande att de i lagrådsremissen är placerade under rubriken "Rätten till garantipension". Lagrådet anser att det är lämpligast att närmast före 3 § sätta en ny rubrik som täcker även 4 § och som förslagsvis kan ges lydelsen "Samordning och uttag av garantipension".

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragraferna förses med den rubrik Lagrådet föreslår.

67 kap. 8 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 8 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (70 kap. 8 § i lagrådsremissen) justeras, efter påpekande av *Försäkringskassan*, enligt följande. I *andra strecksatsen* ersätts uttrycket "till landet" med uttrycket "till Sverige".

67 kap. 12 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 12 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (70 kap. 12 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 5 § andra stycket GPL. Regeringen för in sjukersättning och aktivitet ersättning i bestämmelsen. Det kan även påpekas att dessa förmåner kommer att påverka pensioner först någon gång på 2040-talet.

67 kap. 14 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 14 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men använder ordet avrundas.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (70 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 7 § GPL.

Lagrådet anför i anslutning till 84 kap. 7 och 8 §§ i lagrådsremissen att ordet avrundas passar mindre väl när det är fråga om tidsberäkning.

Med beaktande av det som Lagrådet anför anser regeringen att bestämmelsen i ifrågavarande paragraf bör formuleras och rubriceras på ett likartat sätt som bestämmelserna i 81 kap. 7 och 8 §§. (Jfr även författningskommentaren till 81 kap. 7 och 8 §§.)

67 kap. 15 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 15 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men hänvisar för undantag endast till 25 §.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (70 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 3 § första stycket första meningen GPL. Paragrafen justeras så att termen beräkningsunderlag som används i följande paragrafer tas in där samt att hänvisning görs till samtliga de paragrafer som innehåller avvikelser från huvudregeln i den.

67 kap. 16 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 16 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (70 kap. 16 § i lagrådsremissen) justeras, efter påpekande av *Försäkringskassan*,

enligt följande. I *andra strecksatsen* ersätts uttrycket ”enligt denna lag” med uttrycket ”enligt denna balk”.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

67 kap. 19 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 19 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (70 kap. 19 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 3 § fjärde stycket GPL. Paragrafen justeras till närmare överensstämmelse med 66 kap. 7 § SFB.

67 kap. 20 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 25 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men är placerad bland bestämmelserna om beräkning av garantipension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (som saknar motsvarighet i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 7 § GPL. Efter som paragrafen reglerar hur beräkningsunderlaget ska bestämmas placeras den hos övriga bestämmelser som reglerar detta.

67 kap. 21 och 23 §§

SamSol:s förslag (E 15 kap. 20 och 22 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 70 kap. 20 och 22 § i lagrådsremissen. 21 § motsvarar 4 kap. 4 § första stycket GPL och 23 § motsvarar 4 kap. 4 § andra stycket GPL.

I motsats till nuvarande bestämmelse i 4 kap. 4 § GPL nämns, enligt *Lagrådet*, inte uttryckligen det fallet att beräkningsunderlag saknas helt. Särskilt mot bakgrund av att det av 58 kap. 10 § i lagrådsremissen följer att garantipension kan lämnas såväl till den som saknar inkomstgrundad ålderspension som till den vars inkomstgrundade ålderspension inte överstiger ett visst belopp, anser *Lagrådet* att det är mest konsekvent att det i de båda förevarande paragraferna klargörs att de inbegriper också fall då beräkningsunderlag saknas.

Regeringen anser att den i lagrådsremissen föreslagna formuleringen i de båda paragraferna täcker in också det fall att den försäkrade helt saknar inkomstgrundad ålderspension och således helt saknar ett beräkningsunderlag. Det kan därför inte anses nödvändigt att tynga lagtexten med de tillägg som *Lagrådet* föreslår.

5.6.6 Underavdelning V Vissa gemensamma bestämmelser om allmän ålderspension

Inledning

I underavdelning V (68–71 kap.) samlas bestämmelser som är gemensamma för den allmänna ålderspensionen. Genom att samla bestämmelserna i denna underavdelning förenklas författningstexten och mängden författningstext kan också minskas.

I 113 kap. 2 § SFB i lagrådsremissen finns en upplysningsbestämmelse om att regleringen i avdelning H, underavdelning III gäller utöver eller i stället för vad som föreskrivs i FL och förvaltningsprocesslagen

(1971:291). På inrådan av *Lagrådet* tas den bestämmelsen inte med i propositionen (se författningskommentaren till 109 kap.). Likaledes saknas anledning att här ta med någon motsvarighet till 15 kap. 3 § första stycket första meningen LIP, vartill 6 kap. 3 § första ledet GPL hänvisar, som i fråga om rätten till partsinsyn hänvisar till FL. I 17 § FL finns bestämmelser om parts rätt att få ta del av uppgifter i förvaltningsärenden. Av 3 § FL följer att FL är subsidiär i förhållande till andra lagar och förordningar. Detta betyder att om annan lag eller förordning innehåller bestämmelser som avviker från FL, så gäller de avvikande bestämmelserna före FL. I 15 kap. 3 § första stycket andra meningen LIP anges att beslut om pensionsgrundande inkomst m.m. i vissa situationer får fattas utan att part har fått ta del av och yttrat sig över uppgifter som tillförts ett ärende. Den avviker från bestämmelserna i FL. Som framgår av förslagen i avdelning H strävar regeringen efter att förenhetliga reglerna om handläggning av socialförsäkringsärenden. Regeringen för i den avdelningen in detaljerade bestämmelser endast om regeringen anser att företeelsen bör regleras i lag. Regeringen bedömer att den nyss nämnda bestämmelsen i LIP är av sådan karaktär att den inte bör regleras i lag. Regeringen föreslår därför att den inte ska föras in i SFB. Därmed försvinner också behovet av regleringen i 15 kap. 3 § andra stycket LIP, vartill hänvisas i 6 kap. 3 § första ledet GPL.

Prop. 2008/09:200

Avd. E

69 kap. 2 §

SamSol:s förslag (E 15 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (72 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar 12 kap. 9 § första stycket första och andra meningarna LIP, 5 kap. 3 § första meningen och 4 § första stycket första och andra meningarna GPL.

Lagrådet ifrågasätter det i lagrådsremissen förekommande uttrycket ”någon annan författning” på samma sätt som *Lagrådet* gör beträffande förslagen i 39 kap. 4 och 24 §§ samt 62 kap. 13 och 14 §§ i lagrådsremissen.

Regeringen anser, av samma skäl som anges i författningskommentaren till bl.a. 36 kap. 3 §, att det i lagrådsremissen lämnade förslaget inte bör ändras i det hänseende som *Lagrådet* anser. Däremot anser regeringen det vara lämpligt att ersätta uttrycket ”enligt regeringens beslut” med ”särskilt beslut av regeringen”.

69 kap. 11 §

SamSol:s förslag (E 17 kap. 11 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (72 kap. 11 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 12 kap. 9 § tredje stycket andra meningen LIP. Den föreskriver att 6 kap. 17 § LIP (63 kap. 9 § SFB) ska ha motsvarande tillämpning i fråga om begränsningsregeln i första meningen i samma stycke (69 kap. 10 § SFB) för pension enligt LIP. I 6 kap. 17 § LIP anges vilka som ska anses som gifta respektive ogifta vid tillämpning av vissa paragrafer i 6 kap. LIP (63 kap. SFB). Genom hänvisningen blir den tillämplig även såvitt gäller begränsningsregeln och då i fråga om all pension enligt LIP (inkomstgrundad ålderspension). När

det gäller garantipension behövs det inte någon särskild hänvisning från begränsningsregeln i 5 kap. 4 § tredje stycket GPL (även den i 69 kap. 10 § SFB) eftersom reglerna om gifta och ogifta i 1 kap. 4 § GPL (65 kap. 2 och 3 §§ SFB) gäller generellt för garantipension. Att bestämmelserna om begränsningsregeln nu sammanförs i ett lagrum medför i sig inte några förändringar. Hänvisningen till tilläggs pensionens bestämmelser om gifta och ogifta är visserligen överflödiga såvitt gäller garantipensionen men regeringen finner inte tillräcklig anledning att föreskriva ett undantag.

Prop. 2008/09:200

Avd. E

70 kap. 4 §

SamSol:s förslag (E 18 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (73 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 13 kap. 8 § LIP.

Enligt *Lagrådet* är bestämmelsen i lagrådsremissen ottydligt utformad, eftersom det inte går att utläsa på vilket sätt beslutet i fråga ska ha ändrats. I syfte att uppnå större tydlighet bör bestämmelsen formuleras om.

Förslaget i lagrådsremissen motsvarar gällande rätt. Eftersom konkretiseringen ligger i att det är beslutet för den som överfört pensionsrätten som föranleder en ändring av den överförda pensionsrätten saknas enligt regeringens uppfattning anledning att formulera om bestämmelsen.

70 kap. 5 §

SamSol:s förslag (E 18 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (73 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 2 § GPL.

Lagrådet efterfrågar en författningskommentar till bestämmelsen.

Enligt andra stycket i paragrafen ska ett beslut om garantipension i visst fall ändras, om det föranleds av en ändring som har gjorts i fråga om den inkomstgrundade ålderspension, änkepension eller utländska förmån som har legat till grund för beräkningen av garantipensionen. I förslagets motsvarighet i gällande rätt anges att ändringen har gjorts i fråga om ålderspension, efterlevandepension eller förtidspension. I den föreslagna bestämmelsen anges direkt vilka förmåner som ingår i beräkningsunderlaget och som påverkar garantipensionen. Angående dessa inkomster och beräkningsunderlaget för garantipension, se 67 kap. 15-17 §§. Regeringen anser att den föreslagna formuleringen i balken är tydligare än den nu gällande formuleringen i 6 kap. 2 § GPL. Någon ändring i sak är inte avsedd.

71 kap. 5 §

SamSol:s förslag (E 19 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (74 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 12 kap. 5 § tredje stycket LIP. Regeringen föreslår också att avrundningsregeln anpassas på sådant sätt att den överensstämmer med motsvarande avrundningsregler som gäller för övriga förmåner. *Lagrådet* frågar om det vid konstruktionen har tagits hänsyn till försäkringsmässiga grunder.

Den i paragrafen föreslagna avrundningsregeln är en kodifiering av den ”avrundningspraxis” som används av Premiepensionsmyndigheten.

Prop. 2008/09:200
Avd. E

5.6.7 Underavdelning VI Särskilda förmåner vid ålderdom

Inledning

I underavdelning VI (72–74 kap.) samlas bestämmelserna i LSPT om särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn och bestämmelserna i ÄfsL om äldreförsörjningsstöd. Båda dessa förmåner kompletterar den allmänna ålderspensionen.

För att förenkla och modernisera författningstexten föreslår regeringen att förmånen särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn enligt LSPT ska benämnas särskilt pensionstillägg i SFB.

I 7 § LSPT anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter som behövs för verkställighet av LSPT. Regeringen anser att bestämmelsen i LSPT är en överflödig upplysningsbestämmelse. Med hänsyn härtill föreslås att den inte ska föras in i SFB.

73 kap. 2, 3, 6 och 7 §§

SamSol:s förslag (E 21 kap. 2, 5 och 6 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar närmast 76 kap. 2, 3 och 5 §§ i lagrådsremissen.

Enligt *Lagrådet* behöver utformningen och redigeringen av förslagen till 76 kap. 2, 3 och 5 §§ i lagrådsremissen övervägas ytterligare. Lagrådet anser att definitionen av vårdår bör placeras i en egen paragraf med egen rubrik ”Vårdår” närmast efter förslaget till 2 § i lagrådsremissen. Vidare anser Lagrådet att förslaget till 5 § andra stycket i lagrådsremissen, med ny underrubrik ”Högsta antal vårdår”, bättre hör hemma som första paragraf under rubriken ”Tillgodoräkning av vårdår”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragraferna formuleras och redigeras i linje med Lagrådets synpunkter och förslag.

73 kap. 9 §

SamSol:s förslag (E 21 kap. 8 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (76 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 § första stycket tredje meningen LSPT. För att förtydliga gällande bestämmelse föreslår regeringen dock att det i *punkten 1* anges att förtidspension eller sjukbidrag lämnats enligt den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring i dess lydelse före den 1 januari 2001.

74 kap. 3 och 4 §§

SamSol:s förslag (E 22 kap. 3 och 4 §§): SamSol:s förslag överensstämmer inte med regeringens förslag. Detta beror på att lagstiftningen senare är ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (77 kap. 3 och 4 §§ i lagrådsremissen) motsvarar närmast 11 § första ledet i ÄfsL. Den nuvarande lagstiftningen innehåller hänvisningar till bestämmelser i BTPL. För att tydliggöra regleringen föreslår regeringen att dessa hänvisningar i SFB ska ersättas med uttryckliga bestämmelser.

Enligt *Lagrådet* behöver förslaget till 77 kap. 4 § i lagrådsremissen anpassas dels till gällande rätt, dels till hur motsvarande bestämmelse såvitt avser bostadstillägg konstrueras i socialförsäkringsbalken.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med Lagrådets synpunkter.

74 kap. 5 §

SamSol:s förslag (E 22 kap. 5 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (77 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 § första stycket ÄfsL. I den nuvarande lydelsen anges att den stödberättigade genom äldreförsörjningsstödet ska tillförsäkras dels en skälig levnadsnivå, dels medel för att täcka en skälig bostadskostnad. Regeringen anser emellertid att begreppet skälig levnadsnivå språkligt sett omfattar även skäliga boendekostnader, jfr 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). Regeringen föreslår därför i stället att den försäkrade genom äldreförsörjningsstödet ska tillförsäkras medel för att täcka en skälig bostadskostnad och en skälig levnadsnivå i övrigt.

74 kap. 9 §

SamSol:s förslag (E 22 kap. 9 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (77 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 9 § tredje stycket ÄfsL. Dock anges i ÄfsL att äldreförsörjningsstödet lämnas till och med den månad då den förmånsberättigade avlidit eller rätten till förmånen annars har upphört. Regeringen anser att det är uppenbart att förmånen inte lämnas om den försäkrade avlidit. Regeringen föreslår därför att det ledet av bestämmelsen inte ska föras in i SFB.

74 kap. 10 §

SamSol:s förslag (E 22 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (77 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar 8 § ÄfsL. Regeringen avfattar dock beräkningsregeln i enlighet med övriga beräkningsregler i SFB. Konstruktionen innebär att beräkningen i många fall leder fram till ett positivt tal i stället för ett negativt tal. Detta innebär ingen förändring i sak.

74 kap. 14 §

SamSol:s förslag (E 22 kap. 14 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (76 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 § ÄfsL.

Enligt *Lagrådet* är förslaget till 77 kap. 14 § i lagrådsremissen konstruerat på ett sådant sätt att en läsare förväntar sig en definition av begreppet skälig bostadskostnad. Lagrådet föreslår därför att paragrafen formuleras om.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

74 kap. 19 och 20 §§

SamSol:s förslag (E 22 kap. 19 och 22 §§): SamSol:s förslag i 19 § överensstämmer inte med regeringens förslag. Detta beror på att lagstiftningen senare är ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (77 kap. 19 och 20 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 11 § femte ledet i ÄfsL. Den nuvarande lagstiftningen innehåller hänvisningar till bestämmelser i BTPL. För att tydliggöra regleringen föreslår regeringen att dessa hänvisningar i SFB ersätts med uttryckliga bestämmelser.

19 § utformas, efter påpekande av *Lagrådet*, på ett sådant sätt att den i sak överensstämmer med gällande rätt.

Prop. 2008/09:200

Avd. E

5.7.1 Inledning

I avdelning F (75–92 kap.) samlas bestämmelser om socialförsäkringsförmåner till efterlevande. Följande förmåner behandlas: efterlevandepension och efterlevandestöd, efterlevandeförmåner från arbetsskadeförsäkringen m.m. och efterlevandeskydd i form av premiepension. Dessa förmåner regleras i dag i EPL, LAF, LSP, KSL och LIP.

5.7.2 Underavdelning I Inledande bestämmelser**Inledning**

Underavdelning I (75 kap.) innehåller bestämmelser som dels förklarar innehållet i avdelningen, dels ger en allmänspråklig beskrivning av förmånerna.

75 kap. 2 §

SamSol:s förslag (F 1 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men omfattar även garantipension till änkepension.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det i paragrafens första punkt andra strecksatsen bör anges att omställningspension kan lämnas även till efterlevande maka. Det framgår då tydligare att förmånen kan lämnas till såväl kvinna som man i jämförelse med änkepension i tredje strecksatsen som endast kan lämnas till maka.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 78 kap. 2 § i lagrådsremissen. Som anges i avsnitt 4.5 används termen *make* som begrepp för både den manliga och kvinnliga parten i ett äktenskap. I denna underavdelning används även termen *maka* i samband med änkepensionsförmånen som begrepp för den efterlevande kvinnan i ett äktenskap (änkan). Regeringen anser att det skapar mer förvirring i begreppsfloran i balken om uttrycket *make* i denna underavdelning används som begrepp för dels mannen i ett äktenskap, dels mannen och kvinnan i ett äktenskap och maka som begrepp för den efterlevande kvinnan. För att undvika missförstånd bör i *första punkten andra och tredje strecksatserna* i denna upplysningsparagraf orden ”änka eller änking” respektive ”änka” föras in efter ordet ”make” respektive ”maka”.

Såväl underhållsstöd enligt USL som efterlevandestöd till barn enligt EPL utgör ett grundläggande skydd för ett barns försörjning när barnets ena eller båda föräldrar inte kan bidra till barnets försörjning. För att förklara författningstexten föreslår regeringen att förmånen efterlevandestöd till barn benämns efterlevandestöd i SFB.

I lagrådsremissen omfattade paragrafen även garantipension till änkepension. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas sådan pension numera bara övergångsvis. Den behandlas därför bara i SFBP.

Inledning

I underavdelning II (76–85 kap.) samlas bestämmelserna i EPL om efterlevandepension och efterlevandestöd.

Som anges i avsnitt 5.6.2 föreslår regeringen att bestämmelserna om efterlevandepension struktureras på ett liknande sätt som bestämmelserna om allmän ålderspension. Detta innebär att bestämmelserna i EPL i vissa avseenden helt strukturerats om. Detta gäller framför allt bestämmelserna som behandlar änkepensioneringen. Till skillnad mot bestämmelserna om allmän ålderspension samlas dock de något färre bestämmelserna om efterlevandepension och efterlevandestöd i endast en underavdelning.

Även om bestämmelserna om efterlevandepension och efterlevandestöd i EPL är förhållandevis nya, är bestämmelserna komplicerade och svåra att överblicka. Detta beror i stor utsträckning på att bestämmelserna är beräkningsbestämmelser. För att underlätta förståelsen av regelverket föreslår regeringen därför att det förs in en del upplysningsbestämmelser som förklarar vissa företeelser eller utgör en ”vägvisare” för vilka bestämmelser som ska tillämpas i vissa specifika situationer.

77 kap. 3 §

SamSol:s förslag (F 3 kap. 3 §): Överensstämmer delvis i sak med regeringens förslag men omfattar även garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 80 kap. 3 § i lagrådsremissen. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Den regleras därför uteslutande i SFBP.

77 kap. 5 §

SamSol:s förslag (F 3 kap. 5 §): SamSol föreslår att änkepension lämnas i form av tilläggspension och 90-procentstillägg.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 80 kap. 5 § i lagrådsremissen. Regeringen anser att det av paragrafen bör framgå att änkepension, liksom i dag, även i SFB är en inkomstrelaterad förmån som beräknas på ett ATP-baserat underlag.

77 kap. 6 §

SamSol:s förslag (F 3 kap. 6 §): Överensstämmer i sak delvis med regeringens förslag men omfattar även garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 80 kap. 6 § i lagrådsremissen. I linje med ett påpekande av *Försäkringskassan*, struktureras paragrafen om. Den delas in i två stycken, ett för varje förmån. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Den regleras därför uteslutande i SFBP.

77 kap. 8 §

SamSol:s förslag (F 3 kap. 8 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men innehåller också en hänvisning till kapitlet om garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (80 kap. 8 § i lagrådsremissen) saknar direkt motsvarighet i EPL.

Lagrådet anför att det i övriga förmånsavsnitt inte finns någon motsvarande hänvisning angående vem som är försäkrad för en viss förmån och att det inte är behövligt att erinra om detta i denna paragraf.

Enligt regeringens mening utgör de särskilda försäkringsförhållandena i fråga om efterlevandeförmåner, där vissa är beroende av den avlidnes försäkringsförhållanden och andra av den efterlevandes, tillräcklig anledning till en utförligare reglering än i fråga om övriga förmåner. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Den regleras därför uteslutande i SFBP.

77 kap. 11 och 12 §§

SamSol:s förslag (F 3 kap. 13 och 14 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men omfattar i 14 § också garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (80 kap. 13 och 14 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 1 kap. 6 § andra och tredje styckena EPL. I SamSol:s förslag liksom i lagrådsremissen finns en introducerande bestämmelse (80 kap. 11 § i lagrådsremissen) och en bestämmelse om änkepension som hinder för omställningspension för kvinnor födda 1944 eller tidigare. Dessa kvinnor har numera fyllt 65 år och har redan på den grunden inte rätt till omställningspension. Bestämmelsen är därför överflödig. Det finns då inte heller något behov av den inledande bestämmelsen eller av underrubriker.

I 12 § regleras samordning mellan omställningspension, garantipension till omställningspension och änkepension. I SamSol:s förslag liksom i lagrådsremissen omfattar samordningen även garantipension till änkepension. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Den regleras därför i den delen i 7 kap. 18 § SFBP.

77 kap. 18 §

SamSol:s förslag (F 3 kap. 20 §): Överensstämmer i sak delvis med regeringens förslag men omfattar även garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 80 kap. 20 § i lagrådsremissen. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Den regleras därför uteslutande i SFBP.

78 kap. 3 §

SamSol:s förslag (F 4 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att begreppet utländska barn ska användas i SFB.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (81 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar regleringen i 2 kap. 1 § andra stycket EPL. Regeringen föreslår (se författningskommentaren till 2 kap. 15 § SFB) en definition av begreppet blivande adoptivföräldrar. Definitionen är emellertid generellt utformad och kan därför inte fullt ut appliceras på barnpensionsförmånen. Vidare definieras inte begreppet utländska barn i EPL. Regeringen anser att det är olämpligt att i SFB införa en definition av det ålderdomliga begreppet utländska barn. I stället bör begreppet ersättas med den i förslaget angivna omskrivningen som också står i bättre överensstämmelse med de inledande försäkringsbestämmelserna i avdelning A. Någon materiell ändring är inte avsedd.

79 kap. 7 §

SamSol:s förslag (F 5 kap. 7 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att samordningsbestämmelsen omfattar även sjukersättning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (82 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 15 § första stycket EPL. Efter som ett barn som har rätt till efterlevandestöd endast kan ha rätt till aktivitetsersättning i form av garantiersättning och inte sjukersättning i form av garantiersättning, bör sistnämnda förmån inte omfattas av samordningsbestämmelsen.

80 kap. 2 §

SamSol:s förslag (F 6 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men använder inte begreppet allmän omställningspension utan förtydligar i vissa paragrafer genom att ange omställningspension och förlängd omställningspension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (83 kap. 2 § i lagrådsremissen) saknar direkt motsvarighet i nuvarande lagstiftning. I 4 kap. EPL används ordet omställningspension i 1 och 2 §§ som beteckning för pensionen under tolv månader och fortsatt omställningspension i 3 och 4 §§ för pensionen under tid därefter. När beteckningen omställningspension används i återstoden av kapitlet eller i övrigt åsyftas emellertid både omställningspension och förlängd omställningspension. För att få en mera konsekvent terminologi införs här, i överensstämmelse med uttryckssättet beträffande barnbidrag, uttrycket allmän omställningspension för den pension som avses i 4 kap. 1 och 2 §§ EPL. Det saknas då behov av att förtydliga genom att tillägga förlängd omställningspension.

80 kap. 8 §

SamSol:s förslag (F 6 kap. 8 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (83 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 3 § andra stycket EPL.

Lagrådet anför att paragrafen består av två meningar som är innehållsmässigt oförenliga och att meningarna bör slås samman för att ge en klar bild av vad som gäller.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med Lagrådets förslag.

81 kap. 2 §

Prop. 2008/09:200

SamSol:s förslag (F 7 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Avd. F

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att det i första stycket bör göras en hänvisning till 6 kap. Det bör också kommenteras att även den efterlevande ska vara försäkrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 84 kap 2 § i lagrådsremissen. Med hänsyn till att bestämmelserna om omställningspension behandlas omedelbart före detta kapitel och då det i onödan skulle tynga författningstexten, saknas anledning att ange att förmånen behandlas i 80 kap. SFB.

Att det i paragrafen anges att även den efterlevande ska vara försäkrad enligt 4 kap. och 5 kap. SFB är en ren upplysning. Som framgår av bl.a. 77 kap. 3 § SFB är efterlevandestöd och garantipension till omställningspension bosättningsbaserade förmåner. Detta betyder att den som begär att få någon av dessa förmåner måste vara försäkrad för bosättningsbaserade förmåner enligt 4 och 5 kap. SFB (jfr 79 kap. 2 § SFB).

81 kap. 4 §

SamSol:s förslag (F 7 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (84 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar i princip 4 kap. 9 § första stycket första meningen och 10 § första stycket EPL. I *första stycket* föreslår regeringen dock att begreppet faktisk försäkringstid förs in i författningstexten. Härigenom uppnås en likhet med de bestämmelser som reglerar motsvarande företeelse i 35 kap. SFB såvitt avser sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning.

81 kap 7 och 8 §§

SamSol:s förslag (F 7 kap. 7 och 8 §§): Överensstämmer i sak med med regeringens förslag men använder orden avrundas och avrundning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (84 kap. 7 och 8 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 10 § andra och tredje styckena samt 11 § EPL.

Lagrådet anför att ordet avrundas passar mindre väl när det är fråga om tidsberäkning och anser att "sättas ned" respektive i rubriken "sammanlagd försäkringstid" bör användas i stället.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragraferna och rubriken före 8 § formuleras i enlighet med vad *Lagrådet* anför.

82 kap 11 och 15 §§

SamSol:s förslag (F 8 kap. 11 och 15 §§): Överensstämmer i sak med med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (85 kap. 11 och 15 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 5 kap. 3 § första stycket första meningen och 4 § andra stycket EPL.

Lagrådet anför att bestämmelserna behöver förtydligas.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragraferna formuleras i linje med av *Lagrådet* föreslagen lydelse.

83 kap.

I SamSol:s förslag (F 9 kap. 6 § första stycket och 7 §) liksom i lagrådsremissen (86 kap. 6 § första stycket och 7 §) finns bestämmelser om villkoren för att få änkepension i form av 90-procentstillägg för änkor födda 1944 eller tidigare. Sådant tillägg lämnas längst till och med månaden före den då änkan fyller 65 år (se 77 kap. 18 §). Änkor som är födda 1944 eller tidigare kan således inte längre få tillägget när SFB träder i kraft. Bestämmelserna tas därför inte med i propositionens lagförslag.

83 kap. 2 §

SamSol:s förslag (F 9 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men använder ordet ”tilläggs pension” för den del av pensionen som avses i 2 § första stycket 1 och har ett andra stycke som upplyser om garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I lagrådsremissen (86 kap. 2 §) används i 2 § första stycket 1 uttrycket ”änkepension, som beräknas på grundval av den avlidne makens intjänade pensionspoäng för tilläggs pension” och i rubriken efter paragrafen ”Rätten till änkepension”.

Lagrådet anför att vad som föreslås reglerat i första stycket 1 inte är änkepensionen i dess helhet utan endast en del därav, varför ordet ”änkepension” där bör bytas ut mot ”en pensionsdel”, ordet ”ett” tilläggas i punkt 2 och orden ”som grundas på pensionspoäng” i rubriken.

Regeringen anser att den av Lagrådet åsyftade effekten kan uppnås redan genom en mindre justering av paragrafen och det av Lagrådet föreslagna tillägget till rubriken.

I andra stycket i SamSol:s förslag liksom i lagrådsremissen lämnas i andra stycket en upplysning om garantipension till änkepension. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Den regleras därför uteslutande i SFBP.

83 kap 3 §

SamSol:s förslag (F 9 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men använder uttrycket utländsk sjöman.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (86 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 1 § EPL.

Lagrådet anför i anslutning till 38 kap. 16 § i lagrådsremissen att uttrycket ”utländsk medborgare” kan ge upphov till tvekan om behandlingen av dubbla medborgarskap och föreslagit att i stället uttrycket ”som inte är svensk medborgare” används.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

84 kap.

I SamSol:s förslag (F 10 kap. 2–6 och 10–12 §§) liksom i lagrådsremissen (87 kap. 2–6 och 10–12 §§) finns bestämmelser om beräkning av änkepension för tid innan änkan fyllt 65 år för änkor födda 1944 eller tidigare. När SFB träder i kraft har emellertid alla änkor som är födda 1944 eller tidigare fyllt 65 år. Bestämmelserna behövs således då inte längre. I kapitlet finns också regler som avser dels änkepension för

senare födda änkor för tiden tills de fyller 65 år, dels änkepension till änkor som har fyllt 65 år. I SamSol:s förslag och lagrådsremissen är dessa konstruerade så att de bygger på de förut nämnda, nu överspelade reglerna och väsentligen innehåller regler om avvikande beräkningssätt. Av detta skäl är kapitlet helt omarbetat. Indelningen i nuvarande lagstiftning och i de tidigare förslagen, som i första hand innebär en uppdelning på regler för tid före 65 års ålder och regler för tid efter denna ålder och i andra hand en uppdelning efter födelseår är ersatt med en uppdelning som i första hand bygger på födelseår. Bland de regler som avser änkor födda 1945 eller senare finns vissa särregler för tiden före 65 års ålder.

Vidare finns i SamSol:s förslag (F 11 kap.) och i lagrådsremissen (88 kap.) regler om garantipension till änkepension. Enligt 6 kap. 14 § första stycket EPL kan sådan pension endast lämnas till änkor som är födda 1944 eller tidigare och endast för tid innan änkan har fyllt 65 år. När SFB träder i kraft har dessa änkor alla fyllt 65 år, vilket innebär att det inte längre kan lämnas sådan garantipension. Däremot kan sådan pension lämnas enligt övergångsbestämmelserna till EPL på grund av dödsfall före 2003. På grund härav tas inte några bestämmelser om garantipension till änkepension in i balken utan endast i införandelagen.

84 kap. 12–17 §§

SamSol:s förslag (F 10 kap. 16–21 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (87 kap. 16–21 §§ i lagrådsremissen) motsvarar främst 6 kap. 11–13 §§ EPL om samordning av inkomstgrundad ålderspension och inkomstrelaterad änkepension. För att tydliggöra och underlätta förståelsen av dessa bestämmelser föreslår regeringen att det i varje paragraf där så erfordras anges vilken typ av ålderspension respektive änkepension som samordnas med varandra. Några materiella ändringar avses inte med förslagen i dessa delar. Genom att i 12 § första stycket ange "...efter eventuell samordning med omställningspension enligt 77 kap. 12 §...", föreslår regeringen dock att ett förtydligande av gällande rätt förs in i SFB.

85 kap. 3 §

SamSol:s förslag (F 12 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (89 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 10 § första och andra meningarna EPL.

Lagrådet hänvisar till vad det anför i fråga om 39 kap. 4 § i lagrådsremissen. Paragrafen formuleras så att den överensstämmer med 36 kap. 3 och 25 §§. I övrigt hänvisas till kommentaren till 36 kap. 3 §.

85 kap. 9 och 10 §§

SamSol:s förslag (F 12 kap. 9 och 10 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men regleringen omfattar också garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (89 kap. 9 och 10 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 13 § första respektive andra stycket EPL. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas sådan garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Bestämmelserna tas därför i den delen i stället in i 7 kap. 57 § SFBP.

Prop. 2008/09:200
Avd. F

85 kap. 12 §§

SamSol:s förslag (F 12 kap. 12 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men regleringen omfattar också garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (89 kap. 12 § i lagrådsremissen) motsvarar 8 kap. 3 § andra stycket EPL. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas sådan garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Bestämmelserna tas därför i den delen i stället in i 7 kap. 47 § SFBP.

5.7.4 Underavdelning III Efterlevandeförmåner från arbetsskadeförsäkringen m.m.

Inledning

I underavdelning III (86–88 kap.) samlas bestämmelserna om ersättning vid dödsfall enligt LAF, LSP och KSL. I SamSol:s förslag (F 14 kap. 3 §) och i lagrådsremissen (91 kap. 3 §) finns en bestämmelse om att vad som sägs i underavdelningen i fråga om arbetsskada även gäller i fråga om skada som avses i 45 och 46 kap.

Lagrådet anför att bestämmelsen inte framstår som nödvändig eftersom ordet ”arbetsskada” nämns endast ett fåtal gånger i underavdelningen och föreslår därför att paragrafen slopas och att de paragrafer där ordet förekommer kompletteras med orden ”eller skada som avses i 45 eller 46 kap.”.

Regeringen ansluter sig till Lagrådets förslag. De aktuella paragraferna, 87 kap. 3 och 6 §§ samt 88 kap. 15 och 19 §§, formuleras i linje med Lagrådets förslag.

87 kap. 2 §

SamSol:s förslag (F 14 kap. 2 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (91 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 6 kap. 2 och 3 §§ LAF, 10 § LSP och 3 § KSL. Eftersom bestämmelserna om efterlevandeförmåner förts från arbetsskadeförsäkringen m.m. till avdelning F och övriga bestämmelser om arbetsskadeförsäkringen m.m. finns i avdelning C (38–44 kap.), behövs här en bestämmelse om att vissa av dessa bestämmelser ska tillämpas även i fråga om efterlevandeförmåner.

87 kap. 5 §

SamSol:s förslag (F 14 kap. 6 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 91 kap. 6 § i lagrådsremissen. Regeringen föreslår att 23 § förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd ska arbetas in i balken. Därmed tydliggörs att den ersättningsberättigade inte behöver vara försäkrad för förmånen. Vem som är ersättningsberättigad bestäms av civilrättslig lagstiftning och inte av socialförsäkringslagstiftningen. Enligt bestämmelser i ärvdabalken ska nämligen den avlidnes egendom vårdas av dödsbodelägarna och då i första hand av delägare som sammanbodde med den avlidne. Som dödsbodelägare räknas även universella testamentstagare som inte behöver vara anhöriga till den avlidne. Slutligen kan begravningshjälp komma att lämnas till boutredningsman om dödsboet har avträtts till sådan förvaltning.

87 kap. 7 §

SamSol:s förslag (F 14 kap. 8 §): Överensstämmer med regeringens förslag men SamSol föreslår att paragrafen ges rubriken Retroaktiv ersättning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (91 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 6 § LAF såvitt avser ersättning till efterlevande.

Lagrådet anser att rubriken är missvisande sedd i belysning av paragrafens innehåll och föreslår att den ges lydelsen Förlorad ersättning.

I socialförsäkringslagstiftningen finns ett flertal regler som innebär att en förmån lämnas endast för en viss angiven tid före den dag då ansökan görs. Dessa regler har i balken ofta tagits in bland regler om förmåns-tiden.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att rubriken bör ändras. Rubriken formuleras i linje med Lagrådets förslag,

88 kap. 3 §

SamSol:s förslag (F 15 kap. 3 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (92 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 kap. 4 § första stycket LAF.

Lagrådet anför att tidsangivelsen bör formuleras i enlighet med gällande rätt eftersom någon saklig ändring inte är avsedd.

Regeringen finner inte anledning att ändra paragrafen vars utformning överensstämmer med motsvarande bestämmelse om barnpension i 78 kap. 4 §.

88 kap. 5 §

SamSol:s förslag (F 15 kap. 5 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men hänför bestämmelsen till adoptivbarn.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (92 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 kap. 4 § andra stycket LAF.

Lagrådet anför att den bestämmelse vartill paragrafen hänvisar avser barn som ännu inte adopterats.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med Lagrådets påpekande.

88 kap. 6 §

SamSol:s förslag (F 15 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men använder inte begreppet allmän omställningslivränta utan förtydligar i vissa paragrafer genom att ange omställningslivränta och förlängd omställningslivränta.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (92 kap. 6 § i lagrådsremissen) saknar direkt motsvarighet i nuvarande lagstiftning till första stycket, medan andra stycket motsvarar 5 kap. 2 § tredje stycket LAF. I 5 kap. LAF, som i stor utsträckning hänvisar till 4 kap. EPL, används endast ordet omställningslivränta medan i SamSol:s förslag uttrycket fortsatt omställningslivränta införs som en motsvarighet till fortsatt omställningspension. I analogi med att uttrycket allmän omställningspension i propositionens lagförslag införs som beteckning på omställningspensionen under de första tolv månaderna införs också den motsvarande beteckningen allmän omställningslivränta (jfr 80 kap. 2 §).

88 kap. 20 §

SamSol:s förslag (F 15 kap. 20 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag men är utformad som en hänvisning till en bestämmelse avseende arbetsskadelivränta.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (92 kap. 20 § i lagrådsremissen) motsvarar 6 kap. 1 § femte stycket LAF till den del bestämmelsen avser efterlevandelivränta. I lagrådsremissen finns i 44 kap. 5 § en bestämmelse som motsvarar det nyssnämnda stycket i LAF såvitt avser livränta till den skadade och denna bestämmelse är utformad som en hänvisning dit. I bestämmelsen i 44 kap. 5 § hänvisas till AFL och balken men inte till LIP.

Lagrådet anför i anslutning till sistnämnda paragraf att bestämmelsen behöver kompletteras med en hänvisning till 4 kap. 8 § andra stycket LIP.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att bestämmelsen behöver kompletteras. Bestämmelserna innebär att samordning mellan livränta till den skadade och sjuk- eller aktivitetsersättning samt mellan livränta till efterlevande och efterlevandepension i fall av underlåten avgiftsbetalning ska ske med utgångspunkt i den sjuk- eller aktivitetsersättning respektive efterlevandepension som skulle ha lämnats om avgifterna hade betalats. Vad gäller sjuk- och aktivitetsersättning påverkas denna numera inte av underlåten avgiftsbetalning eftersom den beräknas på grundval av pensionsgrundande inkomst och pensionsgrundande belopp och inte på pensionspoäng eller pensionsrätt. Tidigare regler innebar emellertid att förtidspension och sjukbidrag påverkades av underlåten avgiftsbetalning och en kvarstående effekt av regler därom i AFL och LIP kan finnas i fråga om sjukersättning som ersatt dessa förmåner. För efterlevandepension kan fortfarande bestämmelserna om effekterna av underlåten avgiftsbetalning i AFL, LIP och balken ha betydelse. Bestämmelsen placeras därför här och en hänvisning tas in i SFBP (4 kap. 46 §).

Inledning

I underavdelning IV (89–92 kap.) samlas bestämmelserna om premiepension till efterlevande i 10 och 12 kap. LIP.

90 kap. 6 §

SamSol:s förslag (F 17 kap. 6 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men använder ordet ”fristen” i andra stycket 2.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (94 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 kap. 2 § första och andra styckena LIP.

Lagrådet anför att användningen av ordet ”fristen” inte ger tillfredsställande klarhet eftersom det inte talas om någon frist i paragrafen.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

90 kap. 7 §

SamSol:s förslag (F 17 kap. 7 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (94 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 kap. 2 § tredje stycket LIP.

Lagrådet anför att bestämmelsen är väl kortfattad och bör förtydligas.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafens lydelse justeras något i syfte att öka tydligheten.

90 kap. 10–12 §§

SamSol:s förslag (F 17 kap. 9–11 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men är annorlunda disponerat.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (94 kap. 10–12 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 10 kap. 5 § (utom tredje stycket andra meningen) LIP.

Lagrådet anför att bestämmelserna i 10 och 11 §§ bör ges en klarare utformning främst genom ändring av bestämmelsernas ordningsföljd samt att detta medför behov av en följdändring i 12 §.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Bestämmelserna struktureras och formuleras i linje med vad Lagrådet föreslår.

90 kap. 13 §

SamSol:s förslag (F 17 kap. 12 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag såvitt avser första meningen men saknar motsvarighet till andra meningen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (94 kap. 13 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 kap. 5 § tredje stycket andra meningen och 12 kap. 6 § LIP.

Lagrådet anför att bestämmelsen behöver justeras med anledning av ändringarna i 10 och 11 §§ samt kompletteras med bestämmelser som nu finns i 12 kap. 6 § LIP.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med vad Lagrådet anför.

Prop. 2008/09:200
Avd. F

91 kap. 9 §

SamSol:s förslag (F 18 kap. 9 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (95 kap. 9 § i lagrådsremissen) saknar direkt motsvarighet i LIP.

Lagrådet anför att hänvisningen i paragrafen till 4 § är oklar med hän- syn till utformningen av sistnämnda lagrum och behöver justeras.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med vad Lagrådet anför.

91 kap. 10 §

SamSol:s förslag (F 18 kap. 10 §): I paragrafen som saknar motsvarig- het till andra stycket i propositionens lagförslag görs undantag för före- gående kapitel och övriga paragrafer i detta kapitel.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (95 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 kap. 10 § LIP.

Lagrådet anför att undantaget av föregående kapitel och övriga para- grafer i detta är alltför oprecist i sin utformning och bör specificeras.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen ändras i linje med vad Lagrådet anför.

5.8.1 Inledning

I avdelning G (93–103 kap.) samlas bestämmelser som i dag finns i BoL och BTPL. De förmåner som regleras i dessa lagar anser regeringen inte bör placeras i någon av de andra förmånsavdelningarna av bl.a. följande skäl. Bostadsbidrag lämnas ofta till familjer, men även ensamstående kan ha rätt till bidrag. Därför passar BoL inte in i avdelning B Förmåner till familjer. Bostadstillägg lämnas ofta till någon som får allmän ålderspension. Denna förmån kan emellertid lämnas även till den som får t.ex. sjukersättning, aktivitetsersättning eller änkepension. Dessa förmåner regleras i avdelningarna C och F. Mot den bakgrunden passar bostadstillägget inte in i avdelning E Förmåner vid ålderdom.

I denna avdelning ersätts i möjligaste mån uttrycken ”den sökande” eller ”den bidragsberättigade” med uttrycket ”den försäkrade”.

Bestämmelserna i 19 § BoL, som reglerar hur den försäkrade ska ansöka om bostadsbidrag, förs i princip över till 110 kap i avdelning H. Dock placeras bestämmelsen om att makars ansökan om bostadsbidrag ska vara gemensam i avdelning G.

I balken tas inte in innehållet i lagen (2003:1067) om särskild bestämmelse om bostadsbidrag.

I 16 § tredje stycket BTPL finns en upplysning om att det i lagen (1999:332) om ersättning till steriliserade i vissa fall finns bestämmelser om beräkning av förmögenhet för den som har fått ersättning enligt den lagen. Någon liknande bestämmelse finns inte i t.ex. ÄfsL eller BoL. Inte heller BTPL innehåller någon motsvarande upplysning om lagen (2005:466) om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade, som innehåller liknande bestämmelser om förmögenhet. Det kan alltså konstateras att den nuvarande lagstiftningen inte är konsekvent i detta avseende. Regeringen anser inte att det finns anledning att belasta författningstexten med hänvisningar till någon av de två sistnämnda lagarna, vilka i annat fall hade fått anmärkas på flera andra ställen i balken. Däremot avser regeringen att återkomma med förslag till ändringar i 3 a § lagen om ersättning till steriliserade i vissa fall och i 2 § lagen om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade så att det där anges på vilka socialförsäkringsförmåner de bestämmelserna ska tillämpas.

5.8.2 Underavdelning I Inledande bestämmelser

Underavdelning I (93 kap.) innehåller bestämmelser som dels anger innehållet i avdelningen, dels ger en allmänspråklig beskrivning av förmånerna.

95 kap. 2 §

SamSol:s förslag (G 3 kap. 2 §): SamSol:s förslag omfattar inte umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (99 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 1 § första stycket BoL, dock anges inte längre att bidrag lämnas av allmänna medel.

95 kap. 6 §

SamSol:s förslag (G 3 kap. 6 §): SamSol:s förslag överensstämmer endast delvis med regeringens förslag eftersom SamSol utgår från dåvarande lydelse av BoL.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (99 kap. 6 och 8 §§ i lagrådsremissen) motsvarar bestämmelserna i 3 § andra och tredje styckena BoL.

I *första stycket* regleras att sambor ska likställas med makar. *Andra stycket* innehåller en presumptionsregel om när personer ska likställas med sambor. Denna presumtion kan brytas om en sökande eller en bidragsmottagare visar att han eller hon inte är sambo.

95 kap. 8 §

SamSol:s förslag: SamSol föreslår att bestämmelsen om ansökan som avser makars gemensamma bostad i 19 § andra stycket första meningen BoL regleras i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (99 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 19 § andra stycket första meningen BoL. Med hänsyn till att det är fråga om en grundläggande bestämmelse om rätten till förmånen och vem som ska anses som part i ett ärende bör den meddelas i lag varför bestämmelsen förs in i SFB.

96 kap. 3 §

SamSol:s förslag (G 4 kap. 3 §): Överensstämmer endast delvis med regeringens förslag eftersom SamSol utgår från dåvarande lydelse av BoL som inte hade några bestämmelser om umgängesbidrag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (100 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvaras främst av 1 § första stycket och 15 § första och tredje styckena BoL.

Jämfört med lagrådsremissen har det i andra stycket gjorts ett tillägg om att umgängesbidrag lämnas endast till en sökande som bor i en bostad som han eller äger eller innehar med hyres- eller bostadsrätt (15 § tredje stycket BoL).

96 kap. 9 §

SamSol:s förslag (G 4 kap. 9 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (100 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar 10 § fjärde stycket BoL. Till skillnad från i SamSol:s förslag tas i paragrafen inte in någon hänvisning

till 8 §, som avser fall när ett barn bor i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende. Detta motsvarar gällande rätt.

Prop. 2008/09:200
Avd. G

Bestämmelserna i 4–7 §§ gäller endast i tillämpliga delar eftersom kravet på vårdnad i 4–6 §§ inte kan upprätthållas i fråga om den som är över 18 år. Även termen umgänge (6 §) torde normalt avse den samvaro med ett barn under år 18 år som tillkommer den förälder som inte har vårdnaden.

97 kap. 4 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 4 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (101 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 a § BoL. I paragrafen regleras hur överskott och underskott av näringsverksamhet ska behandlas vid bestämmande av den bidragsgrundande inkomsten för bostadsbidrag. Bestämmelserna har med vissa förtydliganden utformats efter mönster av motsvarande bestämmelser i gällande rätt.

Lagrådet anför att bestämmelserna är konstruerade på liknande sätt som 19 kap. 13 och 14 §§ i lagrådsremissen samt hänvisar till vad det anför i anslutning till de paragraferna. Enligt *Lagrådet* är paragrafernas innehåll komprimerat och svårt att tillgodogöra sig med hänsyn till att överskotts- och underskottssituationer behandlas tillsammans och till att de fall då ökning och de fall då minskning ska göras har sammanförts. Om bestämmelserna inte omarbetas från grunden, behövs enligt *Lagrådet* i vart fall en närmare författningskommentar.

I syfte att göra bestämmelserna lättare att tillgodogöra sig delas de upp på så sätt att underskottsfallen bryts ut ur första stycket för att i stället regleras i ett nytt andra stycke. Därmed tillgodoser regeringen *Lagrådets* synpunkter. Se även kommentaren till 19 kap. 13 och 14 §§.

97 kap. 5 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 5 §): Överensstämmer i sak med regeringens.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (101 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 b § BoL. I paragrafen regleras hur överskott och underskott i inkomstslaget kapital ska behandlas vid bestämmande av den bidragsgrundande inkomsten för bostadsbidrag. *Lagrådet* kommenterar inte denna paragraf. Regeringen anser emellertid att den bör utformas på motsvarande sätt som 4 §.

97 kap. 7 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 7 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 101 kap. 7 § i lagrådsremissen. Enligt 5 § andra stycket BoL ska tillägg för barns förmögenhet fördelas lika mellan makar. Det saknas emellertid en uttrycklig regel som anger hur tillägget för den del av makarnas förmögenhet som överstiger 100 000 kr ska fördelas på makarna. Regeringen anser att en sådan regel bör införas. I *första stycket* föreskrivs därför att tillägg för makars förmögenhet ska fördelas på

makarna i förhållande till deras respektive andel av den sammanlagda förmögenheten.

Prop. 2008/09:200
Avd. G

97 kap. 13 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 13 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafens *första stycke* (101 kap. 13 § första stycket i lagrådsremissen) motsvarar 4 § tredje stycket BoL. I RÅ 2003 ref. 41 har studiebidrag som utbetalats i slutet av ett år inte ansetts ingå i den bidragsgrundande inkomsten vid bestämmandet av det slutliga bostadsbidraget för samma år, när studiebidraget varit avsett för studier utomlands nästföljande år. I *andra stycket* kodifieras denna praxis. Motsvarande bör gälla även stipendier.

97 kap. 14 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 14 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (101 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 9 § BoL.

Bestämmelsen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

97 kap. 15 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 15 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (101 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar nuvarande bestämmelser i 13 § första stycket BoL.

Lagrådet anför att det i paragrafen förklaras att bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 17–23 §§. Det förstnämnda av dessa lagrum utgör enligt Lagrådet inte en beräkningsregel av sådant slag som de i 18–23 §§ och är inordnad under rubriken Grundläggande bestämmelser. Hänvisningen bör enligt Lagrådet därför begränsas till att omfatta endast de sistnämnda sex paragraferna.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets förslag.

97 kap. 16 och 25 §§

SamSol:s förslag (G 5 kap. 16 och 24 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att paragraferna blir tydligare om uttrycket ”1 200 kronor för helt år” ändras till ”100 kronor per månad”.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 101 kap. 16 och 25 §§ i lagrådsremissen. Försäkringskassans förslag bygger på tanken att det minsta bidrag som betalas ut alltid kommer att vara jämt delbart med tolv månader. Det kan emellertid inte uteslutas att så inte alltid kommer att vara fallet. Med hänsyn härtill bör paragraferna formuleras på sätt SamSol föreslår.

97 kap. 27 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 26 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (101 kap. 27 § i lagrådsremissen), som innehåller motsvarande bestämmelser som 17 § andra och tredje styckena BoL, regleras hur bostadsbidrag ska beräknas om bostadskostnaden överstiger visst gränobelopp.

Lagrådet anför att gränobeloppet bestäms genom hänvisning till "det belopp som anges i 26 §". I 26 § anges att bostadsbidrag lämnas med 75 procent av den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 1 800 men inte 2 600 kronor. Vilket av de belopp i 26 § som åsyftas är enligt *Lagrådet* således språkligt oklart. *Lagrådet* anser att uppenbarligen bör gränobeloppet vara 2 600 kronor, vilket lämpligen anges utan hänvisning till 26 §.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* synpunkter.

97 kap. 29 §

SamSol:s förslag (G 5 kap. 28 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafens andra stycke (101 kap. 9 § andra stycket i lagrådsremissen) byts, efter påpekande av *Försäkringskassan*, orden "trots att" mot orden "även om".

98 kap. 7 §

SamSol:s förslag (G 6 kap. 8 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag. SamSol föreslår dock att termen ränta ska användas på ökningen av beloppet som ska betalas ut.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvaras i lagrådsremissen av 102 kap. 7 §. De nu gällande bestämmelserna om ränta och avgift i samband med beslut om slutligt bostadsbidrag finns i 22 § tredje stycket BoL, 4 § bostadsbidragsförordningen (1993:739) och 7 och 8 §§ i Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1996:12) om inkomstprövning och avstämning vid beslut om bostadsbidrag. Bestämmelserna om beräkning av ränta och avgift i de båda sistnämnda paragraferna är formulerade på ett likartat sätt. Det framgår därvid av ordalydelsen i 7 § RFFS 1996:12 att vad som egentligen betalas tillbaka till den enskilde när det slutliga bostadsbidraget bestäms till ett högre belopp än det preliminära inte är en ränta utan en slags räntekompensation i form av ett tillägg till det egentliga kapitalbeloppet. Med hänsyn härtill anser regeringen att termerna tillägg och avgift bör användas i SFB i stället för ränta och avgift. Med beaktande av de i 108 kap. 15–21 §§ SFB införda bestämmelserna om ränta, anser regeringen att det är lämpligt att bestämmelserna i ifrågavarande paragraf konstrueras och formuleras på ett likartat sätt. Detta innebär att det klart framgår enligt vilka grunder tillägget och avgiften beräknas.

I *tredje stycket* anges att regeringen meddelar närmare föreskrifter om tillägget och avgiften. Bestämmelserna är konstruerade med utgångspunkt från resonemanget i avsnitt 4.4. Genom den föreslagna formuleringen tydliggörs att fråga är om verkställighetsföreskrifter.

98 kap. 8 §

SamSol:s förslag (G 6 kap. 9 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Enligt paragrafen (102 kap. 8 § i lagrådsremissen) som motsvarar 25 § BoL ska ett preliminärt bidrag omprövas under de i paragrafen angivna förutsättningarna. I BoL föreskrivs i motsvarande fall att beslutet ska ändras. Den nya lydelsen syftar endast till att i möjligaste mån utforma socialförsäkringens olika omprövningsbestämmelser på ett mer likartat sätt.

98 kap. 9 §

SamSol:s förslag (G 6 kap. 10 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (102 kap. 9 § i lagrådsremissen), som motsvarar 29 a § BoL, regleras omprövning med anledning av att den försäkrades taxering eller studiemedel ändras efter det att slutligt bostadsbidrag bestämts, om ändringen inverkar på bostadsbidragets storlek. Enligt *första stycket* ska i sådant fall ett nytt bostadsbidrag bestämmas om sökanden begär det eller om Försäkringskassan självmant tar upp frågan.

Lagrådet anför beträffande 102 kap. 9 § i lagrådsremissen att det ter sig ovisst varför lagtexten hänför sig till den försäkrade när det gäller ändrad taxering eller ändrade studiemedel men till sökanden när det gäller begäran om att få nytt bidrag bestämt. Lagrådet kan inte se något skäl att variera uttryckssättet och förordar att en enhetlig terminologi används, vilket bör leda till att ordet sökanden ersätts av orden den försäkrade. Vidare föreslår Lagrådet att ordet självmant infogas omedelbart efter beteckningen Försäkringskassan.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning om att det bör vara en enhetlig terminologi i paragrafen, som utformas i enlighet med vad Lagrådet föreslår.

98 kap. 11 §

SamSol:s förslag (G 6 kap. 12 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag med den skillnaden att det inte har någon ändamålsbestämning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (102 kap. 11 § i lagrådsremissen) motsvarar 23 § andra stycket BoL. Bestämmelsen ger Försäkringskassan möjlighet att i undantagsfall på framställning av socialnämnden betala ut bostadsbidraget till en lämplig person eller till nämnden.

Lagrådet anför att jämfört med gällande rätt har det i 102 kap. 11 § i lagrådsremissen gjorts den ändringen, att bestämningen att bidraget ska användas för hushållets bästa har tagits bort. Emellertid bedömer Lagrådet att ändamålsbestämningen inte framstår som obehövlig.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras enligt Lagrådets synpunkter.

100 kap. 3 §

SamSol:s förslag (G 8 kap. 4 §): överensstämmer endast delvis med regeringens förslag eftersom SamSol utgår från dåvarande lydelse av BTPL.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (104 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 § andra och tredje styckena BTPL.

I *första stycket* regleras att sambor ska likställas med makar. *Andra stycket* innehåller en presumtionsregel om när personer ska likställas med sambor. Denna presumtion kan brytas om en sökande eller en bidragsmottagare visar att han eller hon inte är sambo.

100 kap. 4 §

SamSol:s förslag (G 8 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (104 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 § första stycket BTPL och innehåller en presumtion för att en make ska likställas med en ogift person om han eller hon lever åtskild från sin make och särskilda skäl inte talar mot detta. Paragrafen, som har en omvänd presumtion jämfört med motsvarande bestämmelse för bostadsbidrag (95 kap. 7 §), ska tillämpas endast med avseende på bostadstillägg. Denna paragraf motsvarar däremot helt vad som enligt 74 kap. 4 § gäller för äldreförsörjningsstöd.

101 kap. 4 §

SamSol:s förslag (G 9 kap. 7 §): Överensstämmer endast delvis med regeringens förslag bl.a. eftersom SamSol utgår från dåvarande lydelse av BTPL.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (105 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 2 § tredje och fjärde styckena BTPL. En grundförutsättning för rätt till bostadstillägg är att den försäkrade uppbär någon av de socialförsäkringsförmåner som anges i 3 §. Den aktuella paragrafen innebär en utvidgning av rätten till bostadstillägg i vissa fall när den förmån som berättigar till bostadstillägget inte betalas ut. Enligt *första stycket* gäller detta när sjukersättning eller aktivitetsersättning har vilandeförklarats eller inte lämnas på grund av att den försäkrade är frihetsberövad.

Lagrådet anför (angående 39 kap. 19–21 §§ i lagrådsremissen) att termen ”indragning” bör undvikas eftersom indragning i balken främst är en sanktion på grund av den försäkrades försummelser.

Enligt 106 kap. 16 § lämnas, i den utsträckning som där anges, inte sjukersättning eller aktivitetsersättning, om den försäkrade är frihetsberövad. Detta beror emellertid inte på att den försäkrade skulle ha varit försumlig i socialförsäkringshänseende. Mot bakgrund av det ovan redovisade bör enligt regeringen termen ”indragning” inte användas i paragrafen utan ersätts med att förmånen ”inte lämnas”. Någon hänvisning behöver dessutom inte göras till 106 kap. 17–19 §§ eftersom de bestämmelserna inte utgör hinder mot att lämna sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Bestämmelsen i *andra stycket* innebär att en försäkrad kan behålla bostadstillägget när han eller hon inte får sjukersättning till följd av minskningsreglerna i 37 kap. Detta gäller en försäkrad som enligt Försäkringskassans beslut med stöd av 37 kap. 3 § i och för sig har rätt till sjukersättning under tid han eller hon förvärvsarbetar.

Prop. 2008/09:200
Avd. G

101 kap. 6 §

SamSol:s förslag (G 9 kap. 5 och 6 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (105 kap. 5 och 6 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 3 § BTPL. Paragrafen har utformats för att mer direkt ta sikte på att förmånerna i angivna fall inte ger rätt till bostadstillägg.

102 kap. 8 och 9 §§

SamSol:s förslag (G 10 kap. 8 och 9 §§): Överensstämmer i sak med regeringens.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (106 kap. 8 och 9 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 13 och 14 §§ BPTL. I paragraferna regleras hur överskott och underskott i inkomstlagen näringsverksamhet och kapital ska behandlas vid beräkning av den bidragsgrundande inkomsten för bostadstillägg. Bestämmelserna bygger på utformningen av 97 kap. 4 och 5 §§.

Vad som gäller om räntebidrag enligt 97 kap. 5 § ska inte tillämpas på bostadstillägg, vilket motsvarar gällande rätt.

102 kap. 15 §

SamSol:s förslag (G 10 kap. 15 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men omfattar inte vårdnadsbidrag som har införts senare.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (106 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar 15 § BTPL. I stället för att återge punkterna 1–3 hänvisas dock till 97 kap. 13 § 1–3 SFB som innehåller motsvarande regler för bostadsbidrag. Den 1 juli 2008 infördes vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag, vilket föranleder att förevarande paragraf, på motsvarande sätt som 15 § BTPL, ska omfatta även vårdnadsbidrag. Det görs därför en hänvisning även till 97 kap. 13 § 5 SFB.

102 kap. 16 §

SamSol:s förslag (G 10 kap. 16 §): SamSol konstruerar bestämmelsen på samma sätt som regeringen. SamSol:s förslag bygger dock på numera inaktuell lagstiftning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (106 kap. 16 § i lagrådsremissen) motsvarar 18 § första stycket och 19 § fjärde stycket första meningen BTPL.

I *punkten 1* anges de förmåner inom socialförsäkringen som ingår i reduceringsinkomsten. De förmåner som nämns i paragrafen ingår i reduceringsinkomsten oavsett om de berättigar till bostadstillägg enligt 101 kap. 3 §. Detta innebär att all allmän ålderspension ingår i redu-

ceringsinkomsten och inte endast hel sådan pension som berättigar till bostadstillägg.

Prop. 2008/09:200
Avd. G

Den inkomst som avses i *punkten 6* är endast sådan inkomst som avses i 97 kap. 13 § 1 SFB, det vill säga inkomst som på grund av 3 kap. 9-13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller skatteavtal inte ska tas upp som intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet, tjänst eller kapital.

102 kap. 25 §

SamSol:s förslag (G 10 kap. 25 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (106 kap. 25 § i lagrådsremissen), som motsvarar 11 § BTPL, preciseras hur beräkning ska göras av den del av reduceringsinkomsten som enligt 21 § ligger till grund för beräkningen av bostadstillägget. Den del av reduceringsinkomsten som ingår i nämnda beräkning utgörs av 62 procent av inkomsten upp till ett prisbasbelopp samt 50 procent av överskjutande inkomst.

Lagrådet anför att vad som i paragrafen åsyftas med överskjutande inkomst är inte helt klart. Bestämmelsen blir enligt Lagrådet tydligare om det senare ledet anges vara 50 procent av inkomsten till den del den överstiger ett prisbasbelopp.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas enligt Lagrådets förslag.

103 kap. 4 §

SamSol:s förslag (G 11 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (107 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 28 § BTPL. I RÅ 2003 ref. 3 har utgående bostadstillägg till pensionärer i avsaknad av ansökan inte ansetts kunna höjas för förfluten tid. Ett tillägg görs i bestämmelsen som kodifierar denna praxis.

5.9.1 Inledning

Förslaget till indelning av innehållet i avdelning H (104–117 kap.) överensstämmer i princip med SamSol:s förslag. Endast en remissinstans yttrar sig över SamSol:s förslag (H 1–15 kap.) i ett övergripande hänseende.

Kammarrätten i Stockholm konstaterar att somliga handläggnings- och förfaranderegler har förts över från befintliga socialförsäkringslagar och att andra har hämtats från det till SamSol överlämnade betänkandet SOU 2001:47 En handläggningslag. Enligt Kammarrätten synes förslagen i denna avdelning i de flesta fall vara väl genomtänkta och disponerade.

I avdelning H samlas dels bestämmelser om förmåner och handläggning som är gemensamma för de förmåner som omfattas av avdelningarna B–G (8–103 kap.), dels vissa därtill knutna särregler. Vidare innehåller avdelningen vissa organisatoriska bestämmelser som i dag finns i bl.a. PISA och LSKK.

5.9.2 Underavdelning II Gemensamma bestämmelser om förmåner m.m.**106 kap.**

Detta kapitel ersätter ett flertal bestämmelser i nu gällande lagstiftning som behandlar olika typer av socialförsäkringsersättningar i samband med att den försäkrade är häktad, är intagen i anstalt, vårdas på institution eller av annan orsak än sjukdom är omhändertagen på det allmännas bekostnad eller fullgör pliktjänstgöring.

Lagrådet anser att dispositionen i 110 kap. i lagrådsremissen kan ifrågasättas. De bestämmelser (110 kap. 4–36 §§) som följer efter de allmänna bestämmelserna i 2 och 3 §§ är enligt Lagrådet speciellt utformade och avpassade för respektive förmånsslag. Lagrådet anser att bestämmelsernas materiella innebörd har sådant saksamband med grundreglerna om förmånerna att en uppdelning enligt förslaget i lagrådsremissen ter sig olämplig. Lagrådet uttalar också att det varken utrymmesmässigt eller på annat sätt tycks uppkomma någon påtaglig vinst genom sammanföringen och inordnandet under gemensamma bestämmelser. Enligt Lagrådets mening bör därför dispositionen omprövas med sikte på att de aktuella bestämmelserna hänförs till de förmånsavsnitt där de materiella bestämmelserna i övrigt finns.

Regeringen är av den uppfattningen att det är av värde för såväl medborgarna som socialförsäkringsadministrationen och för administrationen vid de berörda inrättningarna att på ett förhållandevis enkelt sätt i författningstexten hitta de bestämmelser som särskilt behandlar socialförsäkringsförmåner då en person t.ex. är intagen i anstalt eller vårdas på institution. Detta gäller inte minst med hänsyn till att personen kan vara berättigad till flera förmåner som påverkas vid nyss angivna vistelser. Det kan i detta sammanhang också vara på sin plats att påpeka att ifrågasvarande bestämmelser i princip är uppbyggda enligt ett fåtal, för flera förmåner gemensamma modeller, vilket tydligare framgår om bestäm-

melserna samlas i ett särskilt kapitel i balken. Med hänsyn till det anförda anser regeringen att den i lagrådsremissen föreslagna dispositionen av bestämmelserna bör bibehållas.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

I kapitlet används inte uttrycket ”försäkrade” genomgående om de berörda personerna. Anledningen till detta är att det i fråga om vissa förmåner, t.ex. inkomstrelaterad efterlevandepension inte handlar om den försäkrades (den avlidnes) institutionsvistelse, utan om den efterlevandes som inte behöver vara försäkrad i socialförsäkringsbalkens mening.

106 kap. 2 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 2 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol:s förslag omfattar inte någon upplysning om att det i kapitlet också finns regler om den försäkrades betalningsskyldighet för uppehälle i samband med vistelse i bl.a. kriminalvårdsanstalt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 2 § i lagrådsremissen) saknar direkt motsvarighet i gällande lagstiftning.

Enligt *Lagrådet* reser de diffusa avslutningsorden ”eller dylikt” i den föreslagna paragrafen frågan vad som avses. *Lagrådet* menar att man först vid en närmare genomgång av kapitlet kan sluta sig till att det kan gälla fall som omnämns i 110 kap. 12 § 1 och 4 i lagrådsremissen (dvs. att den försäkrade fullgör viss tjänstgöring enligt lagen om totalförsvarspolit respektive att den försäkrade i annat fall än som avses i 2 eller 3 och av annan orsak än sjukdom har tagits om hand på det allmännas bekostnad). Enligt *Lagrådets* mening bör paragrafen ses över från grunden så att bättre täckning och precision uppnås i här nämnda avseenden. Även ordföljden i paragrafen torde, enligt *Lagrådet*, behöva justeras.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen justeras i nu aktuellt avseende i linje med *Lagrådets* påpekanden och med beaktande av det som *Lagrådet* anför i anslutning till förslagen i 39 kap. 19–21 §§ i lagrådsremissen. Beträffande sistnämnda bestämmelser anser *Lagrådet* inte att det är lämpligt att använda termen ”indragning” i de situationer som anges där, eftersom termen i förslaget till socialförsäkringsbalk främst används som en sanktion på grund av försummelse som en försäkrad gjort sig skyldig till. De i detta kapitel behandlade bestämmelserna kan inte sägas vara av sanktionskaraktär. I likhet med vad *Lagrådet* anger beträffande 39 kap. 17–21 §§ i lagrådsremissen anser regeringen att det är lämpligt att termen ”indragning” även i detta sammanhang bör undvikas och ersättas med ett uttryck som bättre anger vad det är frågan om, det vill säga att den försäkrade i de situationer som behandlas i detta kapitel inte längre alltid har kvar en oinskränkt rätt till ersättningen.

Enligt *Lagrådet* fastläggs i 110 kap. 13, 19, 27 och 31 §§ i lagrådsremissen en skyldighet för den som får förmåner vid sjukdom, arbetsskada m.m., vissa familjeförmåner, förmåner vid ålderdom eller förmåner till efterlevande att betala för sitt uppehälle under vistelse i familjehem eller vård eller boende inom socialtjänsten för angivna ändamål. *Lagrådet* konstaterar också att för den som får förmåner vid ålderdom anges sådan skyldighet även när denne är häktad eller intagen i anstalt och att betalningen för kostnaderna för uppehälle i nu nämnda fall, enligt 110 kap. 38 och 39 §§ i lagrådsremissen, sker genom att Försäkringskassan gör avdrag med visst belopp från den ifrågavarande ersättningen när den ska

betalas ut. Enligt Lagrådet är bestämmelserna om betalningsskyldighet av sådan rättslig karaktär att de egentligen inte hör hemma i en socialförsäkringsbalk. Den i förslaget valda dispositionen som innebär att bestämmelserna har separerats från bestämmelserna om att avdrag görs genom Försäkringskassans försorg framstår därför, enligt Lagrådet, som olycklig. Som Lagrådet ser det bör en tydligare koppling mellan betalnings- och avdragsbestämmelserna eftersträvas och i vart fall bör en hänvisning till avdragsbestämmelserna föras in i paragraferna om betalningsskyldighet.

Som Lagrådet anför kan det ifrågasättas om bestämmelserna om betalningsskyldighet, sedda isolerade, hör hemma inom socialförsäkringslagstiftningen eller om de i stället hör hemma inom socialtjänstlagstiftningen eller kriminalvårdslagstiftningen. Om detta kan man ha olika åsikter. Regeringen anser att det är lämpligt att i balken föra in dessa bestämmelser. Skälen till detta ställningstagande är följande. Betalningen sker, enligt gällande socialförsäkringslagstiftning, på så sätt att Försäkringskassan gör avdrag från socialförsäkringsersättningen i samband med att den betalas ut. Dessutom är betalningsskyldigheten kopplad till endast sådan vistelse som bekostas av staten. För att tydliggöra att bestämmelserna i detta kapitel även behandlar frågor om den försäkrades betalningsskyldighet för uppehålle vid vistelse i anstalt eller i olika typer av institutioner, anser regeringen dock att bestämmelserna i 110 kap. 2 § i lagrådsremissen bör omarbetas helt. Regeringen anser därvid att motsvarande paragraf bör konstrueras som en upplysningsbestämmelse eller "vägvisare". Detta betyder att det av paragrafen bör framgå dels vad som kan hända med ersättningen under tid när en person vistas i anstalt eller institution eller fullgör plikttjänstgöring, dels att en person kan bli betalningsskyldig för uppehålle under anstalts- och institutionsvistelse samt hur denna betalningsskyldighet fullgörs. Med en sådan utformning anser regeringen inte att det är nödvändigt att i varje bestämmelse som reglerar betalningsskyldigheten (110 kap. 13, 19, 27 och 31 §§ i lagrådsremissen) föra in en hänvisning till "avdragsbestämmelserna". Som en följd av att paragrafens innehåll och redaktionella utformning ändras i förhållande till förslaget i lagrådsremissen bör den även föras med en annan rubrik.

106 kap. 3 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 3 § i lagrådsremissen) saknar direkt motsvarighet i gällande rätt. Närmast motsvaras den av bestämmelserna i 7 kap. 14 § första stycket tredje meningen EPL.

Lagrådet anser att innehållet och utformningen av den föreslagna paragrafen behöver analyseras och övervägas närmare. Enligt Lagrådets mening kan samtidigt prövas om en generell lagregel är påkallad eller om frågan med fördel kan överlämnas till rättstillämpningen.

Som framgår i inledningen till detta kapitel anser regeringen att ifrågasvarande bestämmelser bör samlas i ett kapitel i balken för att tydliggöra regleringen. För att ytterligare öka överskådligheten och förenkla hanteringen av bestämmelserna anser regeringen också att det är lämpligt att i detta kapitel föra in en generell bestämmelse som anger utgångspunkten

för bedömningen av om en person vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel ska anses häktad eller intagen för verkställighet av en straffrättslig påföljd eller i annat fall vårdad på någon form av institution för vilken staten står för kostnaderna.

Prop. 2008/09:200

Avd. H

106 kap. 4 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (110 kap. 4 § i lagrådsremissen) anges att bestämmelserna om sjukpenning i 12–14 §§ tillämpas även i fråga om graviditetspenning och tillfällig föräldrapenning. När det gäller graviditetspenning bör påpekas att denna förmån följer reglerna för sjukpenning utan att detta behöver anges särskilt, jfr 10 kap. 11 §. I det nu aktuella avsnittet behandlas emellertid förmåner enligt den ordning som de avhandlas i balken. Med hänsyn till detta anser regeringen att det är lämpligt att nämna även graviditetspenning i denna paragraf.

106 kap. 5 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 5 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I SamSol:s förslag saknas angivande av att föräldrapenning som betalas ut till föreståndaren ska användas till kvinnans och barnets nytta.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 kap. 18 § fjärde stycket AFL.

Lagrådet konstaterar att det i den föreslagna paragrafen, till skillnad mot i gällande rätt, inte uttryckligen föreskrivs att föreståndaren för inrättningen uppbär medlen för att använda dessa till kvinnan och barnets nytta. Enligt Lagrådets mening är det av vikt att denna ändamålsbestämning får stå kvar i lagtexten, särskilt som den syftar till att tillgodose att utsatta människor verkligen får del av de förmåner de är berättigade till.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning och anser att den i gällande lagtext angivna ändamålsbestämningen bör föras in i SFB. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets påpekande.

106 kap. 13 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 13 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 13 § i lagrådsremissen) motsvarar 3 kap. 15 § andra stycket första meningen AFL. Bestämmelsen har dock avfattats i enlighet med övriga bestämmelser som innebär att den försäkrade ska betala för sitt uppehålle när han eller hon vistas i ett familjehem eller hem för vård och boende inom socialtjänsten.

106 kap. 15 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 15 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 15 § i lagrådsremissen) är ny och anger att bestämmelserna om sjukpenning i 12–14 §§ ska tillämpas även i fråga om rehabiliteringspenning. Regeringen anser att den nuvarande skillnaden mellan sjukpenning och rehabiliteringspenning är omotiverad och föreslår därför att samma regler ska gälla för båda dessa förmåner. Prop. 2008/09:200
Avd. H

106 kap. 16 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att kopplingen till 3 kap. 19 § är otydlig. För att det klart ska framgå att sista meningen i 3 kap. 19 § är ett undantag från reglerna i 16 § bör meningen i stället placeras sist i 16 §.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I 16 § (110 kap. 16 § i lagrådsremissen) finns en uppräknning av vilken form av frihetsberövanden som medför att sjukersättning eller aktivitetsersättning inte lämnas, medan det i 17–19 §§ räknas upp olika situationer som innebär att sjukersättning och aktivitetsersättning lämnas även om den försäkrade är frihetsberövad. Regeringen anser att det är lämpligt att bestämmelserna om sjukersättning eller aktivitetsersättning vid vårdvistelse i ett sådant hem som avses i 6 kap. 1 § SofL behandlas i ett sammanhang.

106 kap. 17 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 17 §): Överensstämmer inte med regeringens förslag beroende på att lagstiftningen senare är ändrad och att SamSol:s förslag inte omfattar så kallad vårdvistelse enligt 56 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 16 kap. 20 § första stycket tredje meningen och andra stycket AFL.

Enligt *Lagrådet* motsvarar den föreslagna paragrafen inte gällande rätt. För att rättsläget inte ska ändras bör paragrafen utvidgas till att omfatta även tid då den intagne är beviljad så kallad vårdvistelse enligt 56 § lagen om kriminalvård i anstalt.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets påpekande.

106 kap. 22 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 22 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 22 § i lagrådsremissen) motsvarar 12 § NVL. Regeringen konstaterar att bestämmelserna om betalning för uppehälle i 13 kap. 15 § andra stycket AFL inte gäller närståendepenning till skillnad från smittbärappenning. Eftersom regeringen gör den bedömningen att det i praktiken inte torde vara aktuellt att lämna närståendepenning till någon som vistas på familjehem eller hem för vård och boende inom socialtjänsten, föreslås inte någon ändring härvidlag.

106 kap. 26 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 26 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol:s förslag omfattar dock inte särskilt pensions-tillägg och innehåller dessutom ytterligare hänvisningar till andra bestämmelser än vad regeringen föreslår.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 26 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 6 § och 10 a § första stycket första och andra meningarna ÄfsL.

Enligt *Lagrådet* bör första meningen i den föreslagna paragrafen även omfatta särskilt pensionstillägg. Vidare påpekar *Lagrådet* att det under den fortsatt beredningen bör utredas om hänvisningen till 36 § är korrekt.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning att regleringen i paragrafen även ska omfatta särskilt pensionstillägg. Detta måste särskilt anges eftersom den förmånen inte innefattas i det i balken använda uttrycket ”allmän ålderspension”. Vad i övrigt gäller *Lagrådets* påpekanden är följande att beakta. I 6 § ÄfsL föreskrivs att vid beräkning av bostadskostnaderna ska 7 och 8 §§ BTPL tillämpas på motsvarande sätt. I samband med ett lagstiftningsärende om hur socialförsäkringsförmånerna skulle påverkas vid en institutionsvistelse som bekostas av staten (SFS 2002:305, prop. 2001/02:164) infördes en rad bestämmelser i bl.a. olika socialförsäkringslagar av det slag som nu föreslås regleras i detta kapitel i socialförsäkringsbalken. I det lagstiftningsärendet ändrades 7 § BTPL på så sätt att paragrafen försågs med ett nytt tredje stycke, med ett innehåll som i princip motsvaras av 110 kap. 36 § i lagrådsremissen. Någon ändring av 6 § ÄfsL skedde inte. I samma lagstiftningsärende infördes i 10 a § ÄfsL en bestämmelse om att den som är berättigad till äldre-försörjningsstöd vid vistelse i bl.a. anstalt eller familjehem skulle betala för sitt uppehälle om staten betalar för vistelsen. Sistnämnda bestämmelse motsvaras i princip av 110 kap. 27 § i lagrådsremissen. Det kan ifrågasättas om inte hänvisningen i 6 § ÄfsL i det sistnämnda lagstiftningsärendet borde ha föranlett ytterligare överväganden. Detta är oförenligt med att den försäkrade också kan ”bli av” med sin förmån vid anstaltsvistelse och institutionsvistelse m.m. Med hänsyn till det anförda ska regleringen i balken i detta avseende inte omfatta en hänvisning till 36 § i detta kapitel. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* påpekanden.

106 kap. 30 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 30 §): SamSol:s förslag gäller även den som får omställnings- eller änkepension eller garantipension till änkepension. På grund av att lagstiftningen senare är ändrad överensstämmer inte SamSol:s förslag med tillämpliga bestämmelser i lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 30 §) motsvarar 7 kap. 14 § första stycket första och andra meningarna EPL.

Enligt *Lagrådet* överensstämmer inte innehållet i den föreslagna paragrafen med gällande rätt, vilket den påstås göra. Bestämmelsen ska, enligt *Lagrådet*, rätteligen inte gälla den som får omställningspension eller änkepension, utan enbart ta sikte på den som får garantipension till sådan pension. Med hänsyn härtill anser *Lagrådet* att såväl rubriken till

paragrafen som paragrafens lydelse bör korrigeras. Vidare bör enligt Lagrådet, likaledes med hänsyn till innehållet i gällande bestämmelse, komplettering ske av andra stycket i den föreslagna paragrafen. Kompletteringen ska enligt Lagrådet ske så att undantag från begränsningen i den föreslagna paragrafens första stycke ska avse inte bara fall då den pensionsberättigade vistas utanför anstalt vid utökad frigång enligt 58 § lagen om kriminalvård i anstalt utan även vid fall av vårdvistelse enligt 56 § i samma lag.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning såvitt gäller paragrafens utformning. Denna formuleras i linje med Lagrådets synpunkter. Eftersom rubriken före paragrafen avser även 31 och 32 §§, som omfattar även de ytterligare förmåner som nämns där, bör den emellertid kvarstå oförändrad. Vidare bör paragrafen inte omfatta garantipension till änkepension utan bestämmelser om denna finns i 9 kap. 1 § SFBP (jfr kommentaren till inledningen av 84 kap. SFB).

106 kap. 31 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 31 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men omfattar även garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 31 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 14 § första stycket fjärde meningen och 14 a § första stycket första meningen EPL. I paragrafen tas inte med garantipension till änkepension utan bestämmelser om denna finns i 9 kap. 1 § SFBP (jfr kommentaren till inledningen av 84 kap. SFB).

106 kap. 36 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 15 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 36 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 § tredje stycket BTPL.

Enligt *Lagrådet* torde syftet med den föreslagna paragrafen vara att i fråga om den som är intagen i anstalt och avtjänar fängelsestraff som överstiger två år föreskriva särskilda begränsningar av den tid för vilken bostadstillägg lämnas. Av paragrafen framgår, enligt Lagrådet, emellertid inte uttryckligen att fråga ska vara om en försäkrad som har rätt till bostadstillägg. Lagrådet anser att innebörden därför kan misstolkas, särskilt som den aktuella regleringen i motsats till motsvarigheten i gällande rätt har brutits ut till en egen paragraf. Med hänsyn härtill anser Lagrådet att paragrafens inledning bör omformuleras.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med Lagrådets förslag.

106 kap. 37 §

SamSol:s förslag (H 3 kap. 37 §): SamSol föreslår att även sjuklön ska omfattas av regleringen. Dessutom föreslår SamSol inte något särskilt undantag för så kallade dagersättningar.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (110 kap. 37 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 16 kap. 20 § tredje stycket AFL, 16 § andra stycket andra meningen HVL, 6 kap. 8 § tredje

stycket LAF och 7 kap. 14 § första stycket femte meningen samt andra stycket tredje meningen EPL.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

I *första stycket* anges hur reduktionen ska göras när ersättning ska betalas ut endast för del av kalendermånad. Vidare anges att ersättning ska avrundas till närmast högre krontal, vilket innebär en ändring mot i dag när det gäller handikappersättning och vårdbidrag. Regeringen föreslår således att det anges att även dessa ersättningar ska avrundas till närmast högre krontal i stället för, bara såsom i dag, till närmaste krontal.

Enligt *Lagrådet* bör undantagsbestämmelsen i andra stycket i den föreslagna paragrafen, som enbart nämner sjuklön, byggas ut i förtydligande syfte. Lagrådet föreslår därvid följande lydelse ”Bestämmelserna i första stycket gäller inte för förmåner som är att beteckna som dag ersättningar eller sjuklön oavsett hur denna beräknas”.

Regeringen delar i viss mån Lagrådets uppfattning. Som framgår i allmänmotiveringen i avsnitt 4.2 ska, till skillnad mot i lagrådsremissen, sjuklöneförmånen dock inte arbetas in i socialförsäkringsbalken. Paragrafen ska därför inte omfatta någon reglering av sjuklöneförmånen. Vidare bör, som Lagrådet påpekar, i paragrafen anges att den inte gäller för sådana ersättningar som beräknas per dag. Med bortseende från vad Lagrådet anför om sjuklöneförmånen, formuleras paragrafen i linje med Lagrådets förslag. Dock bör paragrafen inte omfatta garantipension till änkepension utan bestämmelser om denna finns i 9 kap. 1 § SFBP (jfr kommentaren till inledningen av 84 kap. SFB).

106 kap. 38–40 §§

SamSol:s förslag (H 3 kap. 38–40 §§): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår dock inte att rehabiliteringspenning ska omfattas av regleringen i 38 § andra stycket. Dessutom föreslår SamSol en annan rubrik till dessa paragrafer.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna mot- svarar 110 kap. 38–40 §§ i lagrådsremissen.

Enligt *Lagrådet* är den föreslagna rubriken som ska täcka bestämmelserna i 110 kap. 38–40 §§ i lagrådsremissen inte väl avpassad efter innehållet i paragraferna. Lagrådet anser att dessa anger ett handlingsmönster för Försäkringskassans handläggning av utbetalning av ersättning i fall då den försäkrade ska betala för kostnader för uppehålle. De anger således, enligt Lagrådet, däremot inte hur den försäkrade ska agera. Med hänsyn härtill föreslår Lagrådet att rubriken lämpligen kan ändras till ”Avdrag för kostnader och uppehålle”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Rubriken formuleras på det sätt som Lagrådet föreslår.

Eftersom det saknas anledning till att bestämmelserna i 38 och 39 §§ inte ska gälla för rehabiliteringspenning, föreslår regeringen en ändring i detta hänseende. Vidare bör noteras att bestämmelserna i 38 och 39 §§ inte är aktuella beträffande närståendepenning.

När det gäller dag ersättningarna i 39 § *andra stycket första meningen* görs ett tillägg så att det framgår att avdraget får utgöra högst en tredjedel av ersättningens belopp efter skatteavdrag. Därmed uppnås en språklig överensstämmelse med bestämmelserna i *andra meningen* som avser övriga förmåner. Att begränsningsreglerna gäller efter skatteavdrag har

motiverats med att det inte förekommer rätt till avdrag vid inkomsttaxeringen för personliga levnadskostnader (jfr prop. 2001/02:164 s. 41).

Prop. 2008/09:200
Avd. H

I 40 § anges att om den försäkrade samtidigt får flera ersättningar enligt denna balk ska endast ett avdrag göras från de sammanlagda förmånerna. I förhållande till nu gällande lagstiftning kommer denna regel uttryckligen att gälla även för dag ersättningar. På motsvarande sätt som framgår av Lagrådets yttrande beträffande 45 kap. 17 § och 46 kap. 44 § i lagrådsremissen, anser Lagrådet att den nu ifrågakommande bestämmelsen, på grund av att ordet "samtidigt" används, inte med önskvärd precision ger uttryck för det som avses. Lagrådet anser därför att också denna bestämmelse bör formuleras om.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

107 kap. 2 §

SamSol:s förslag (H 4 kap. 2 §): SamSol lämnar inte förslag om att bestämmelsen ska gälla också för de fall den först utbetalda ersättningen lämnas enligt någon annan författning som Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa fattar beslut om.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att paragrafen bör kommenteras i författningskommentaren eftersom den är formulerad på annat sätt än 17 kap. 1 § AFL. Det finns i 17 kap. 1 § AFL inte någon koppling till t.ex. LASS.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (111 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 17 kap. 1 § första stycket AFL, 6 kap. 7 § andra stycket LAF, 14 kap. 8 § LIP och 8 kap. 8 § EPL. Paragrafen innebär att en retroaktivt beviljad förmån enligt SFB i vissa fall ska minskas med hänsyn till en förmån för samma tid som redan har betalats ut av Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa på grund av ett tidigare beslut. En förutsättning för att minskning ska bli aktuell är att det är fråga om två eller flera förmåner som antingen inte lämnas samtidigt eller som samordnas beloppsmässigt när de lämnas samtidigt. I sådana fall ska den retroaktivt beviljade förmånen minskas om och i den utsträckning det behövs för att inte den sammanlagda utbetalningen ska överstiga vad den försäkrade skulle ha fått om båda eller alla förmånerna hade beslutats vid samma tillfälle. På detta sätt sker i efterhand den föreskrivna samordningen av förmånerna. Det förhållandet att paragrafen omfattar samtliga förmåner enligt SFB, däribland även sådana där samordning aldrig blir aktuell, påverkar enligt regeringens mening i praktiken möjligheterna till retroaktiv samordning endast såvitt avser närståendepenning som trots att den ska samordnas med flera andra förmåner inte omfattas av nuvarande lagstiftning.

107 kap. 5 §

SamSol:s förslag (H 4 kap. 5 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Det innehåller dock undantag för sjuklön men inte för barnbidrag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 111 kap. 5 § i lagrådsremissen. *Första stycket* motsvarar 17 kap. 1 § andra stycket AFL, 12 kap. 8 § LIP och 7 kap. 9 § EPL. Regeringen föreslår dock att reglerna ska gälla även beträffande närståendepenning

och smittbärrpenning, vilket är en förändring av rättsläget. *Lagrådet* anför att den föreslagna lydelsen innebär att utbetalning till socialnämnden alltid ska ske om nämnden begär det, medan den nuvarande lydelsen enbart ger Försäkringskassan en möjlighet att besluta om utbetalning till nämnden. *Lagrådet* föreslår att ”ska” på två ställen byts ut mot ”får” för att bibehålla rättsläget oförändrat.

Bestämmelserna om utbetalning till socialnämnden gäller i dag inte beträffande assistansersättning enligt LASS. *Lagrådet* påpekar att förhållandet är detsamma i fråga om barnbidrag varför även denna förmån bör undantas i *andra stycket*.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Bortsett från att undantaget för sjuklön, som inte ska omfattas av balken, inte tas med formuleras paragrafen i linje med *Lagrådets* förslag.

107 kap. 7 §

SamSol:s förslag (H 4 kap. 7 §): Överensstämmer i sak väsentligen med regeringens förslag men anger i första stycket att förmåner ska dras in.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (111 kap. 7 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 kap. 7 § EPL, vartill 6 kap. 7 § LAF hänvisar, dock anges inte längre att ersättning *skäligen* får sättas ned. Bakgrunden till detta är att regeringen anser att det helt allmänt gäller att alla åtgärder som myndigheter vidtar ska vara proportionerliga.

Lagrådet anför att paragrafen felaktigt utformats som en regel om indragning av en ersättning som den efterlevande är berättigad till och i stället borde i enlighet med nuvarande regler ange att den efterlevande inte har rätt till ersättning efter den avlidne. Vidare anför *Lagrådet* att ordet ”även” i andra stycket bör strykas och ”sägs” bytas mot ”anges”.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med *Lagrådets* förslag.

107 kap. 12–16 §§

SamSol:s förslag (H 4 kap. 12–15 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men innehåller undantag för sjuklön.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 111 kap. 12–15 §§ i lagrådsremissen. 12 § motsvarar närmast 20 kap. 5 § AFL och 15 kap. 17 § första stycket LIP. Den nuvarande terminologiska konstruktionen i AFL, att beloppet ska anses förverkat, är inte helt adekvat, eftersom det är *preskription* och inte *förverkande* i egentlig mening som åsyftas. Regeringen anser därför att denna paragraf och 13–15 §§ bör avfattas på ett sätt som motsvarar 15 kap. 17 § första stycket LIP (jfr bilaga 7 till prop. 1997/98:151 s. 162). Detta innebär också att orden ”som beslutats” i förslaget i lagrådsremissen inte finns med i lagförslaget. 15 § motsvarar 4 a § andra meningen FBF.

I lagrådsremissen föreslås i 12 § en bestämmelse om att det som sägs där inte tillämpas i fråga om sjuklön som betalas ut av en arbetsgivare. *Lagrådet* anför att undantaget bör utvidgas genom en hänvisning till 13–15 §§.

Som en följd av att bestämmelserna om sjuklön inte tas med i balken behövs inte längre undantaget för sjuklön. Med hänsyn härtill och då de avvikande bestämmelserna i 13–15 §§ följer direkt efter huvudregeln

anser regeringen att en särskild hänvisning till dem inte kan anses påkallad.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

I lagrådsremissen motsvaras 16 § av ett andra stycke i 12 § av innehåll att preskriptionslagen (1981:130) inte gäller för en enskilds fordringar på pension enligt balken. Utformningen är hämtad från 15 kap. 17 § andra stycket LIP till vilken bestämmelser i 6 kap. 3 § GPL och 8 kap. 10 § EPL hänvisar. Till GPL finns vidare hänvisning i 6 § LSPT. *Lagrådet* anför att "pension enligt balken" bör närmare specificeras.

Bakgrunden till bestämmelsen är att det i samband med pensionsreformen ansågs att preskription inte borde ske av själva rätten till pension utan endast av fordran på utfallande belopp och att reglerna i preskriptionslagen om preskriptionsavbrott borde vara tillämplig på de senare (prop. 1997/98:151 s 506 f.). Beträffande garantipension torde hänvisningen till LIP vara inriktad endast på första stycket i 15 kap. 17 § eftersom fordran på sådan pension ansågs uppkomma först då den är tillgänglig för utbetalning (prop. 1997/98:152 s. 108 f). Vad gäller efterlevandepension infördes hänvisningen för tydlighets skull trots att det ansågs tveksamt om preskriptionslagen är tillämplig på rätt till efterlevandepension (prop. 1999/2000:91 s. 263). Utformningen i lagrådsremissen kan ge intryck av att preskriptionslagen är tillämplig på alla andra förmåner enligt balken än de som anges där och detta intryck skulle närmast förstärkas vid en närmare specifikation av de förmåner som formellt omfattas av bestämmelsen. Regeringen anser därför att undantag bör göras beträffande samtliga förmåner enligt balken trots att preskriptionslagen även utan en särskild regel inte skulle vara tillämpligt på det helt övervägande antalet förmåner. Regeln placeras i en särskild paragraf efter övriga bestämmelser om preskription.

Lydelsen av 14 § anpassas till övriga bestämmelser vilket medför att tidsgränsen blir sju i stället för sex månader, eftersom underhållsstöd betalas ut i förskott. Fristens utgång uttrycks i nuvarande lagtext som sex månader efter utgången av den månad som bidragsförskottet avsåg (alltså exempelvis den sista juli i fråga om bidragsförskott för januari). Den nya lydelsen utgår från att underhållsstödet för januari betalas ut i december. För att slutdatum fortfarande ska vara den sista september utgår tiden sju månader efter utgången av den månad då belopp är tillgängligt för lyftning.

107 kap. 17 och 18 §§

SamSol:s förslag (H 4 kap. 16 och 17 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* konstaterar att de nuvarande bestämmelserna återfinns i AFL. Bland annat omfattas inte den inkomstgrundade ålderspensionen av den nuvarande regeln i AFL. Förslaget innebär en principiell skillnad mot gällande lagstiftning eftersom de föreslagna paragraferna föreslås gälla för samtliga förmåner i SFB.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (111 kap. 16 och 17 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 20 kap. 7 § AFL. Till bestämmelsen i den paragrafen finns hänvisningar i LAF, LSP, KSL, SML och HVL. Vad gäller ålders- och efterlevandepension innebär förslaget endast ett återställande av det rättsläge som gällde innan reglerna om dessa förmåner bröts ut ur AFL. I övrigt torde möjligheterna

att göra anspråk på skadestånd eller möjligheterna till återkrav av utbetald ersättning från den som är skyldig att betala skadestånd till den ersättningsberättigade i praktiken knappast förändras. Prop. 2008/09:200
Avd. H

108 kap. 2 §

SamSol:s förslag (H 5 kap. 2 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Göteborg* konstaterar att SamSol förordar att återkravsgrunden att någon ”på annat sätt har förorsakat att ersättning utgått obehörigen eller med för högt belopp” ska utgå. Enligt *Länsrätten* bör de närmare övervägande som ska göras i denna fråga i första hand ske med anledning av den översyn av reglerna om återkrav som bedrivs inom regeringkansliet (S 2005:C).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Som framgår i avsnitt 4.1.2 anser regeringen att det är lämpligt att i SFB föra in även bestämmelser om återkrav av ersättning. Paragrafen (112 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar bl.a. 20 kap. 4 § första stycket AFL. I den föreslagna paragrafen saknas dock motsvarighet till den återkravssituation som i nuvarande lagstiftning grundar sig på att någon ”på annat sätt har förorsakat att ersättning utgått obehörigen eller med för högt belopp”. Skälet till detta är att denna återkravsgrund inte används i praxis och att det är svårt att hitta något fall då den kan behövas, utöver de situationer där den faller in redan under tillämpningsområdet för paragrafens andra stycke (jfr bilaga 7 till prop. 1997/98:151 s. 161). Med hänsyn härtill anser regeringen att rättsläget i praktiken inte ändras genom förslaget. Det saknas därför skäl att avvakta resultatet av den gjorda översynen av återkravsreglerna (jfr kommentaren till 8 §).

108 kap. 3 §

SamSol:s förslag (H 5 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (112 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar 8 kap. 5 § första stycket EPL och 14 kap. 6 § andra stycket LIP. Regeringen föreslår dock att ett tillägg görs så att även livränta till efterlevande omfattas av tillämpningsområdet.

Lagrådet anför att bestämmelsens utformning gör det onödigt svårt att få grepp om innebörden och föreslår en ändrad lydelse.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen formuleras i linje med *Lagrådets* förslag.

108 kap. 8 §

SamSol:s förslag (H 5 kap. 8 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (112 kap. 8 § i lagrådsremissen) motsvarar 20 § första stycket första meningen USL.

Lagrådet anför att regeln om återkrav av underhållsstöd framstår som onödigt sträng när reglerna om återkrav sammanförs i ett kapitel, att det knappast finns några skäl till att den som uppbär underhållsstöd ska vara underkastad en längre gående återbetalningsskyldighet än mottagare av

andra ersättningar enligt balken och att en sådan oberättigad skillnad borde kunna rättas till i detta lagstiftningsärende även om det inte ligger inom ramen för det att göra sakliga ändringar. Prop. 2008/09:200
Avd. H

Återkravsutredningen (Fi 2007:15) överlämnade i januari 2009 betänkandet Återkrav inom välfärdssystemen – förslag till lagstiftning (SOU 2009:6). I betänkandet föreslås en generell lag om återkrav och upphävande av ett antal särskilda bestämmelser om återkrav i skilda lagar, däribland bestämmelserna i 20 § USL. Regeringen anser att överväganden avseende den av Lagrådet väckta frågan bör avvakta ställningstagandet till betänkandet.

108 kap. 9 §

SamSol:s förslag (H 5 kap. 9 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att paragrafen bör utformas efter mönster av 5 kap. 8 § som har en tydligare formulering.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (112 kap. 9 § i lagrådsremissen) motsvarar del av 28 § första stycket första meningen BoL. Bostadsbidraget är en förmån som alltid lämnas som ett preliminärt bidrag som för varje år som det lämnats därefter bestäms slutligt. De preliminära bostadsbidragen beräknas efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Varje kalenderår under vilket preliminärt bidrag har betalats ut stäms sedan det preliminära bostadsbidraget av mot bidragstagarens taxerade inkomst. Med hänsyn till förmånens konstruktion bör därför paragrafen utformas på det sätt som SamSol föreslår.

108 kap. 10 §

SamSol:s förslag (H 5 kap. 10 §): Överensstämmer med regeringens förslag såvitt avser första stycket men saknar motsvarighet till andra stycket som kommit till genom senare lagstiftning.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att paragrafen är otydlig och ifrågasätter om den innebär att underhållsstöd och bostadsbidrag som betalats ut efter ett interimistiskt beslut kan återkrävas med stöd av 8 och 9 §§.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (112 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar bl.a. 20 kap. 2 a § andra stycket AFL, vartill 30 § BoL hänvisar, 8 andra stycket LASS och 15 § andra stycket USL. Av paragrafens ordalydelse följer att återkrav av utbetald ersättning endast får beslutas i de fall som anges i 2 §. Bestämmelserna i 8 och 9 §§ utgör undantag från huvudbestämmelsen i 2 §. Någon rätt till återkrav av ett interimistiskt beslut om underhållsstöd och underhållsbidrag med stöd av 8 och 9 §§ finns således inte.

Lagrådet anför att undantaget i första stycket inte bör begränsas till den försäkrade, eftersom även andra personer kan vara återbetalningsskyldiga enligt 2 §.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

108 kap. 15–21 §§

SamSol:s förslag: SamSol lämnar inte något förslag om ränta i samband med återkrav. Reglerna har införts senare.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I dessa paragrafer (112 kap. 15–21 §§ i lagrådsremissen) samlas räntebestämmelser i samband med återkrav. Samtliga förmåner i SFB som kan betalas ut till de försäkrade i likvida medel omfattas av bestämmelserna. För premiepension och bostadsbidrag finns dock vissa särbestämmelser i 17 § respektive 18 och 20 §§.

Bestämmelserna innebär att försäkrade som har visats vara skyldiga att återbetala en socialförsäkringsförmån och som har kommit överens med Försäkringskassan om en avbetalningsplan eller har fått anstånd med betalningen av beloppet ska debiteras ränta. Bestämmelserna innebär också att försäkrade som är återbetalningsskyldiga för en socialförsäkringsförmån och som inte återbetalat beloppet i rätt tid ska debiteras dröjsmålsränta. Räntan vid anstånd motsvarar statens utlåningsränta med ett tillägg av två procentenheter och dröjsmålsräntan motsvarar den av Riksbanken fastställda referensräntan med ett tillägg av åtta procentenheter.

Försäkringskassan har möjlighet att helt eller delvis efterge kravet på ränta och dröjsmålsränta.

108 kap. 22 §

SamSol:s förslag (H 5 kap. 15 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. SamSol undantar dock ersättning enligt den föreslagna lagen om statlig ersättning för sjukvård m.m.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 112 kap. 22 § i lagrådsremissen. I nu gällande socialförsäkringslagstiftning finns en mängd olika regler för när s.k. kvittning får förekomma. I 20 kap. 4 § tredje och fjärde styckena AFL ges möjlighet att kvitta en felaktig socialförsäkringsutbetalning mot en senare utbetalning till samma person. Till 20 kap. 4 § AFL ansluter en mängd återkravsbestämmelser. Undantag gäller dock för barnbidrag, förlängt barnbidrag, assistansersättning, bilstöd, bostadsbidrag och underhållsstöd. Bilstödsreglerna saknar kvittningsbestämmelse, och ett återkrävt bilstöd kan således inte kvittas ens mot senare bilstöd. För de förmåner som omfattas av SFB gäller i den nuvarande socialförsäkringslagstiftningen följande beträffande kvittning av en felaktig utbetalning mot en annan utbetalning:

- Bostadsbidrag kan kvittas mot alla förmåner som kan betalas ut till den försäkrade, men kvittning mot bostadsbidrag tillåts endast för återkrav av bostadsbidrag och underhållsstöd.

- Barnbidrag kan kvittas mot alla förmåner som kan betalas ut till den försäkrade utom bostadsbidrag, assistansersättning och underhållsstöd. Mot barnbidrag kan kvittning göras såvitt avser barnbidrag, bostadsbidrag och underhållsstöd.

- Förlängt barnbidrag följer barnbidragsreglerna.

- Assistansersättning tillåter ej kvittning, men förmånen kan kvittas mot alla förmåner som kan betalas ut till den försäkrade utom såvitt avser barnbidrag, bostadsbidrag och underhållsstöd.

– Underhållsstöd kan kvittas mot alla förmåner som kan betalas ut till den försäkrade.

– Övriga förmåner som betalas ut till den enskilde kan kvittas mot alla andra förmåner utom barnbidrag, bostadsbidrag, assistansersättning och underhållsstöd.

Det finns inte några bärande skäl för att behålla dessa onödigt komplicerade regler. Det är svårt att finna någon linje beträffande de fall när kvittning är respektive inte är tillåten. Regeringen föreslår därför att en generell bestämmelse införs som möjliggör kvittning i samtliga de fall när den ersättningsberättigade är återbetalningsskyldig för en ersättning som utgetts på grund av denna balk eller någon annan författning. Det bör framhållas att kvittning får göras endast i den utsträckning det är skäligt. Detta innebär att skälighetsbedömningen avser såväl avdragsmöjligheten i sig som avdragsbeloppets storlek. Detta innebär att det i varje enskilt fall får bedömas om det, med hänsyn till ersättningens karaktär, är lämpligt att göra avdrag och i så fall med vilket belopp avdrag ska göras.

Av *andra stycket* framgår att kvittning inte får ske beträffande ersättning för tandvård till vårdgivare.

108 kap. 24 och 25 §

SamSol:s förslag (H 5 kap. 17 och 18 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men omfattar också änkepension och garantipension till änkepension.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (112 kap. 24 och 25 §§ i lagrådsremissen) motsvarar 8 kap. 6 § första respektive andra stycket EPL. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas sådan garantipension till änkepension numera bara övergångsvis. Bestämmelserna i den delen tas därför i stället in i 9 kap. 6 § SFBP.

5.9.3 Underavdelning III Gemensamma bestämmelser om handläggning m.m.

Inledning

I underavdelning III (109–115 kap.) samlas merparten av de bestämmelser som rör bl.a. handläggning av ärenden, beslut samt ändring, omprövning och överklagande av beslut. Med hänsyn till hur vissa av socialförsäkringsförmånerna är konstruerade, anser regeringen dock att det inte är ändamålsenligt att samla alla bestämmelser som i någon mening avser handläggningen av ärenden i denna underavdelning. Därför finns i avdelningarna B–G (8–103 kap.) särskilda handläggningsbestämmelser i avsnitten om bl.a. underhållsstöd, sjukersättning och aktivitetsersättning samt arbetsskada.

Regeringens förslag i dessa delar bygger i viss mån även på betänkandet En handläggningslag – förfarandet hos försäkringskassorna (SOU 2001:47). Det betänkandet innehåller bl.a. ett förslag till en lag om handläggningen av ärenden hos de, innan förstatligandet, allmänna försäkringskassorna (förslag till handläggningslag). Det kan anmärkas att

i förslaget till lagtext i det betänkandet används det allmänna begreppet "part" för att beteckna i första hand den försäkrade. Terminologin anknyter till förvaltningslagens uttryckssätt. Någon egentlig saklig ändring är inte avsedd.

Eftersom bestämmelserna i denna underavdelning ska vara anpassade till den i SFB valda strukturen anser regeringen dock inte att det är lämpligt att genomgående använda begreppet "part". Regeringen anser i stället att det även i författningstexten i denna underavdelning är lämpligast att använda uttrycket "den försäkrade" i den utsträckning det låter sig göras. Härigenom upprätthålls en kontinuitet genom i princip hela SFB. Det är emellertid olämpligt, och i vissa fall direkt felaktigt, att i samtliga bestämmelser använda uttrycket "den försäkrade". Valet av uttryck får anpassas efter vilka företeelser som regleras i underavdelningens olika kapitel och paragrafer.

I de inledande paragraferna i *110 kap.* används, där så erfordras, uttrycket "sökanden" för att markera att den handläggande myndigheten, vid behandlingen av en ansökan om en förmån, primärt ska ta ställning till om den som ansöker om en förmån är försäkrad för förmånen i frågan enligt bestämmelserna i avdelning A (1–7 kap.). Eftersom bestämmelserna i *110 kap. 4 §* även ska tillämpas i fråga om ansökan om något annat än en förmån, passar uttrycket "sökande" väl som ett enhetligt och lättförståeligt uttryck för den som så att säga aktivt ansöker eller begär något med anknytning till SFB.

I *110 kap. 13 §* används uttrycket "den enskilde". Regeringen anser det mindre lämpligt att i denna paragraf använda uttrycket "sökanden", bl.a. med hänsyn till att bestämmelserna är tillämpliga även i ärenden som Försäkringskassan själv initierat. Inte heller uttrycket "den försäkrade" framstår som lämpligt att använda i denna paragraf.

När det gäller anmälan om bosättning och arbete i Sverige i *110 kap. 43–45 §§* framstår det som naturligt att använda uttrycket "den som...". Däremot är det i den centrala bestämmelsen om anmälningsskyldighet för ändrade förhållanden i *110 kap. 46 §* angeläget att det mer precist framgår vem det är som har en skyldighet att agera när vederbörandes förhållande ändras. Regeringen anser att detta bäst markeras i paragrafens inledning genom att uttrycket "den som ansöker om, har rätt till eller annars får en förmån" används. Uttrycket speglar väl den krets av personer som i olika situationer har en skyldighet att anmäla ändrade förhållanden. Konsekvenserna för den som inte fullgör sin uppgifts- eller anmälningsskyldighet regleras i *110 kap. 52 §*. Vem som kan träffas av indragning eller nedsättning av ersättning markeras i den paragrafen med uttrycket "den försäkrade eller den som annars får ersättningen".

I *111 kap.* (självbetjäningstjänster) används, liksom i de inledande paragraferna i *110 kap.* och av samma skäl som nyss angetts, uttrycket "enskild".

I *113 kap.* är bestämmelserna om ändring, omprövning och överklagande av beslut placerade. Även i detta kapitel används uttrycket "enskild". Skälet till detta är att rätten för någon att begära ändring av ett beslut som är fattat i en fråga som regleras i SFB inte är begränsad till den försäkrade. Rätten att begära ändring avgränsas i stället av att det är den som beslutet angår som har talerätt.

109 kap.

I 113 kap. 2 § i lagrådsremissen (H 6 kap. 2 § i SamSol:s förslag) finns en upplysningsbestämmelse om att i avdelning H underavdelning III Gemensamma bestämmelser om handläggning bl.a. finns bestämmelser som gäller utöver eller i stället för bestämmelserna i förvaltningslagen eller förvaltningsprocesslagen.

Sedan *Lagrådet* framfört att bestämmelsen kan utgå, väljer regeringen att inte föreslå en sådan bestämmelse.

110 kap. 2 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 2 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol:s hänvisningar till vilka bestämmelser i kapitlet som gäller på motsvarande sätt vid handläggning enligt balken hos Premiepensionsmyndigheten överensstämmer inte med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 2 § i lagrådsremissen) är ny. I *andra stycket* föreskrivs att vissa uppräknade paragrafer i kapitlet gäller på motsvarande sätt vid handläggning av ärenden enligt balken hos Premiepensionsmyndigheten. Hänvisning till 9 § omfattas av uppräknningen eftersom den kan vara av relevans i fråga om efterlevandeskydd inom premiepensionssystemet. Hänvisningarna i paragrafen anges i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

110 kap. 4 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 4 § i lagrådsremissen) är ny. Den motsvarar närmast 3 § första och andra styckena i förslaget till handläggningslag (SOU 2001:47). I paragrafen regleras till att börja med hur en ansökan om en förmån görs hos Försäkringskassan när fråga inte är om ett ärende som Försäkringskassan tar upp självmant (ex officio). Bestämmelsen stämmer överens med vad som gäller för många förmåner, bidrag och ersättningar redan i dag. För andra ersättningar innebär kravet på ansökan en förändring. Utformningen utgår från synsättet att sökandens begäran ska vara den yttre ram inom vilken handläggningen av ett ansökningsärende ska hållas. En konsekvens av detta synsätt blir att Försäkringskassan inte kan gå utöver vad sökanden begär i ett ärende som initierats på detta sätt. Detta ska inte tolkas på så sätt att sökandens begäran i en ansökan inte kan ändras under ärendets handläggning. Många förmåner är till sin natur komplicerade. Det kan därför vara svårt för den enskilde att överblicka konsekvenserna av olika alternativ. På samma sätt som gäller i dag ska Försäkringskassan i sådana fall tillsammans med sökanden ta reda på vilken förmån denne önskar. Denna skyldighet följer av Försäkringskassans utredningsansvar (se 110 kap. 13 § SFB). Om ett sådant arbete leder fram till att sökanden vill ändra sin begäran står det givetvis denne fritt. En muntlig förändring av begäran måste dock dokumenteras (se 15 § FL). – Om Försäkringskassan och sökanden inte är överens om vad en begäran bör omfatta, ska naturligtvis sökandens viljeförklaring respekteras. Försäkringskassan har då, om författningsstöd finns, en möjlighet att ex officio initiera ett nytt ärende. Det kan i detta sammanhang vara på sin plats att erinra om att om det går att utröna att en be-

gåran hos Försäkringskassan avser en begäran om en ersättning, är ett ärende om en sådan ersättning anhängiggjort, även om ansökan är så ofullständig att den inte kan ligga till grund för en prövning i sak.

I kravet på skriftlig ansökan ligger att en ansökan inte kan vara muntlig. I *andra stycket* ställs vissa ytterligare krav upp på ansökans form och innehåll. Bestämmelser om egenhändigt undertecknande finns i dag i ett flertal författningar på socialförsäkringsområdet. Kravet på underskrift på heder och samvete motsvarar 20 kap. 8 § andra stycket AFL och 15 kap. 14 § andra stycket LIP. Som nyss nämnts kan innehållet i en ansökan förändras under handläggningens gång. Ett krav på egenhändigt undertecknande på heder och samvete ska inte tolkas så att muntliga justeringar av en ansökan sedan ärendet anhängiggjorts är uteslutet. Försäkringskassan bör dock i en sådan situation erinra om att uppgifter om faktiska förhållanden ska lämnas på heder och samvete och att den enskilde, om inte särskilda talar mot det, ska komplettera sin ansökan i enlighet med de formkrav som gäller för ansökan om en förmån (se 13 § i detta kapitel).

En begäran om ökning av en redan utgående förmån är till sin karaktär lik en begäran om en förmån. För många förmåner ska därvid samma typ av uppgifter lämnas såväl vid en begäran om en förmån som vid en begäran om en ökning av en förmån. Regeringen anser därför att samma regler ska gälla även för en ökning av en förmån.

110 kap. 5 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 5 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 114 kap. 5 § i lagrådsremissen. Som huvudregel gäller enligt 4 § att den som vill begära en ersättning ska ansöka om den skriftligen. Vidare ska en ansökan bl.a. vara egenhändigt undertecknad och uppgifter om faktiska förhållanden ska lämnas på heder och samvete. För vissa förmåner gäller i dag särskilda regler i dessa hänseende, jfr t.ex. 12 § första stycket tredje meningen USL, 19 § andra stycket andra meningen BoL och 22 § tredje stycket BTPL. För att rättsläget inte ska ändras finns i denna paragraf tilläggsvillkor för förlängt underhållsstöd, äldreomsorgsstöd, bostadsbidrag och bostadstillägg.

110 kap. 6 och 7 §§

SamSol:s förslag (H 7 kap. 6 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag, men saknar hänvisning till reglerna om sjuk- och aktivitetsersättning.

Remissinstanserna: Försäkringskassan anser att paragrafen bör formuleras om och föreslår därvid att punkten 2 bryts ut och placeras i ett eget stycke.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna motsvarar 114 kap. 6 och 7 §§ i lagrådsremissen. Regeringen anser att kravet på skriftlig ansökan m.m. i 4 § inte bör gälla i samtliga de situationer när rätt till en förmån enligt SFB kan föreligga. När det gäller t.ex. barnbidrag skulle ett sådant krav leda till onödig administration eftersom det som regel saknas behov av närmare utredning hos Försäkringskassan för att rätten till bidrag ska kunna bedömas. Det kan påpekas att det när det

gäller flerbarnstillägg finns bestämmelser om anmälan i 16 kap. 12 §. Att den försäkrade i vissa fall kan få en förmån utan att ha ansökt om den innebär givetvis ingen inskränkning av hans eller hennes skyldighet att lämna uppgifter när Försäkringskassan begär det enligt 13 §.

Regeringen anser också att det saknas anledning att uppställa ett krav på skriftlig ansökan i de fall när en kommun enligt nuvarande 5 § andra stycket LASS anmält behov av assistansersättning. Som framgår av kommentaren till avdelning D (se avsnitt 5.5.3) anser regeringen att den regeln bör föras över till LSS.

Beträffande vårdbidrag och handikappersättning, som har beviljats för begränsad tid, gäller i dag att Försäkringskassan utan ansökan kan bevilja dessa förmåner för ytterligare tid, jfr 11 § andra stycket HVL. Regeringen anser att detta är en ändamålsenlig ordning och föreslår därför att detta ska gälla även enligt SFB. Vidare finns i paragrafen hänvisningar till andra lagrum i SFB där det anges att en förmån kan lämnas utan ansökan. Detta innebär en annan formulering än i SamSol:s förslag.

110 kap. 8 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 7 §): SamSol föreslår att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer för en viss förmån får meddela dels närmare föreskrifter om uppgifter i en ansökan, dels föreskrifter om undantag från de krav som anges i 4 §.

Remissinstanserna: Riksdagens ombudsmän (JO) anser att förslaget knappast är förenligt med regeringsformen. I 7 § anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förutom att meddela närmare uppgifter om innehållet i ansökan också får meddela föreskrifter om undantag från de krav som anges i 4 §. Förslaget innebär således att regeringen i den del som avser föreskrifter om undantag från de grundläggande krav som anges i 4 § ges bemyndiganden att ändra en av riksdagen beslutad lag. Enligt regeringsformen 8 kap. 17 § får dock lag inte ändras eller upphävas annat än genom lag. Eftersom bakgrunden till SamSol:s förslag är bl.a. farhågor för att den tekniska utvecklingen inom IT-området ska försvåra tillämpningen av lagbestämmelsen, påpekar JO att bestämmelsen om kvalificerade elektroniska signaturer i H 8 kap. synes ge utrymme för hänsyn till den tekniska utvecklingen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 114 kap. 8 § i lagrådsremissen. Regeringen delar JO:s uppfattning att bestämmelserna i 111 kap. tillgodoser behovet att beakta den tekniska utvecklingen. Paragrafen utformas därför endast som en hänvisning till 111 kap.

110 kap. 9 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 8 och 11 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag (8 §). SamSol föreslår vidare en uttrycklig bestämmelse om att anmälan och andra meddelanden än ansökningar får ske formlöst om inget annat särskilt anges i SFB (11 §).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 114 kap. 9 § i lagrådsremissen. Regeringen anser att kravet på skriftlig ansökan m.m. bör gälla även för andra ansökningar än de som avser förmåner enligt SFB. Det kan t.ex. handla om ansökningar om efterlevandeskydd i form av premiepension under pensionstiden enligt

91 kap. eller särskilt högriskskydd enligt 27 kap. 40 §. En särskild bestämmelse behövs om detta eftersom det inte är fråga om egentliga förmåner enligt balken.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

I SFB finns också åtskilliga bestämmelser som anger att den försäkrade eller någon annan kan göra en anmälan om ett visst förhållande. Regeringen anser att det inte är rimligt att ha samma generella formkrav för anmälningar som för ansökningar om förmåner enligt 4 §. Att en anmälan kan lämnas formlöst följer även av allmänna förvaltningsrättsliga principer. Detta betyder att en anmälan kan ske t.ex. muntligen om inget annat anges särskilt i avdelningarna A–G (1–103 kap.). Någon särskild upplysningsbestämmelse om detta förhållande behöver inte föras in i SFB. Samma resonemang kan föras beträffande andra typer av meddelanden.

Det kan även förekomma framställningar hos Försäkringskassan som inte kan anses utgöra vare sig ansökningar eller anmälningar. Regeringen anser att det inte heller för dessa bör införas ett generellt formkrav. De får, vilket följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer, framställas formlöst. Detta betyder att en sådan framställan kan ske t.ex. muntligen om inget annat anges särskilt i avdelningarna A–G (1–103 kap.). Det är onödigt att i SFB införa en generell upplysningsbestämmelse om detta förhållande. Hänvisningarna i paragrafen anges i enlighet med *Lagrådets* påpekanden.

110 kap. 10 och 11 §§

SamSol:s förslag (H 7 kap. 9 och 10 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: JO anser att förslaget kan få konsekvenser för fastställandet av vilken tidpunkt som ska gälla för utgivande av olika förmåner. I de fall Försäkringskassan avvisar en ansökan för att den varit ofullständigt ifylld och den försäkrade därefter kommer in med en ny ansökan får det till följd att det är den senare ansökan som läggs till grund för bedömningen av ansökningstidpunkten. För det fall att Försäkringskassan i stället hade prövat den första ansökan i sak är det den ansökan som – efter komplettering – läggs till grund för bedömningen av ansökningstidpunkten.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (114 kap. 10 och 11 §§ i lagrådsremissen) är nya. De motsvaras närmast av 4 § i förslaget till handläggningslag (SOU 2001:47). Regeringen anser att om en ansökan är så ofullständig att den inte kan läggas till grund för någon prövning i sak eller om den är behäftad med vissa formella brister, ska ansökan avvisas. Bestämmelserna är nya för förfarandet på socialförsäkringsområdet och motsvaras endast delvis av en bestämmelse om fakultativ avvisning för bostadsbidrag (se 20 § BoL). Det vanliga är i dag att Försäkringskassan meddelar beslut i sak och avslår ansökan på den grunden att någon prövning inte har kunnat göras. Det är emellertid mer följdriktigt att i denna situation avvisa ansökan, inte minst mot bakgrund av vad regeringen anger om ansökans betydelse i författningskommentaren till 4 §.

Skyldigheten att avvisa en ansökan är i 10 § första stycket begränsad till fall där det – trots vägledning från Försäkringskassans sida – inte går att få fram sådana uppgifter om de faktiska förhållandena att en menings-

full prövning över huvud taget är möjlig. Att i ett sådant läge företa en "saklig" prövning av ärendet torde inte vara rationellt, vare sig ur den enskildes synvinkel eller från Försäkringskassans synpunkt. Det får avgöras från fall till fall vilka brister som bör leda till avvisning. Regeringen är av den uppfattningen att bestämmelsen ska tillämpas med viss försiktighet och endast då, som nyss framgått, en "saklig" prövning är meningslös. Med andra ord ska bestämmelserna om avvisning i 10 § första stycket inte användas i de situationer en materiell prövning av ansökan är möjlig att göra. Om så är fallet ska ansökan inte avvisas utan avslås om sökanden inte uppfyller kriterierna för att t.ex. beviljas den sökta förmånen.

Enligt bestämmelserna i 10 § andra stycket ska Försäkringskassan avvisa en ansökan även vid mer formella brister. Det kan här röra sig om att en ansökan inte är egenhändigt undertecknad eller att ett läkarintyg som ska bifogas en ansökan inte kommer in (se t.ex. 18 §). Även t.ex. brister i saklegitimation kan komma i fråga. Det bör särskilt poängteras att paragrafen huvudsakligen är avsedd att komma till användning när fråga är om grundläggande formella brister som t.ex. att ansökan saknar egenhändig underskrift eller att uppgifter om faktiska förhållanden inte är lämnade på heder och samvete. Formella brister av ringa betydelse bör emellertid inte föranleda att ansökan avvisas.

Regeringen vill också framhålla vikten av att Försäkringskassan verkligen uppfyller sin serviceskyldighet gentemot enskilda innan beslut om avvisning med stöd av 10 § fattas.

I 11 § anges som ett generellt krav för att avvisning ska få ske att Försäkringskassan förelägger sökanden att avhjälpa bristen. Bestämmelsen är i linje med vad som gäller vid avvisning på andra områden. Genom föreskriften att föreläggandet får delges öppnas möjligheten att använda delgivningsförfarandet enligt delgivningslagen (1970:428).

110 kap. 13 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 13 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 13 § i lagrådsremissen) motsvarar bl.a. 20 kap. 8 § första stycket första meningen och andra stycket AFL samt 5 § första stycket och 6 § i förslaget till handläggningslag (SOU 2001:47).

I första stycket anges att Försäkringskassan ska se till att ärendet blir tillräckligt utrett. Även om denna s.k. officialprincip redan nu gäller hos Försäkringskassan, anser regeringen att det är av värde att denna princip kommer till direkt uttryck i lagtexten. Detta förändrar inte Försäkringskassans serviceskyldighet enligt FL. Av 4 § FL följer att Försäkringskassan är skyldig att lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor rörande socialförsäkringen, allt i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och Försäkringskassans verksamhet (se även 7 § FL). Bestämmelsen i första stycket innebär att Försäkringskassan ska leda utredningen i ärendet och se till att erforderligt material kommer in. Den innebär däremot inte att Försäkringskassan i varje ärende själv måste ombesörja utredningen. Även den enskilde har här ett ansvar. Trots denna uppdelning av utredningsansvaret är det dock naturligt att anse att

Försäkringskassan har en vidsträckt utredningsskyldighet. Särskilt i ärenden som initierats av Försäkringskassan själv är det uppenbart att Försäkringskassan har huvudansvaret för att behövlig utredning kommer in.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

Även i ansökningsärenden har Försäkringskassan ett ansvar för att ärendet blir tillräckligt utrett. Är det särskilt föreskrivet att den enskilde ska svara för viss utredning, t.ex. att ge in ett läkarutlåtande, har denne visserligen ett förstahandsansvar i detta hänseende. Det kan emellertid med hänsyn till en specialbestämmelse, t.ex. 25 § andra stycket, förhålla sig så att Försäkringskassan trots krav på förebringande av visst material finner att detta inte är nödvändigt för att bedöma ersättningsfrågan. I så fall bör Försäkringskassan inte ta upp någon fråga om avvísning av ansökningen.

Lagrådet anför följande i fråga om utredningsskyldigheten. Regeln har en enkel konstruktion och omfattar alla slags ärenden enligt balken (förslagets 114 kap. 2 §). Det är uppenbarligen svårt att generellt ange utredningsskyldighetens omfattning, eftersom ärendena kan vara av varierande slag och förhållandena inom samma ärendekategori kan skifta från fall till fall. Det är därför förståeligt om den föreslagna regeln endast konstrueras som ett slags riktmärke. Vad som dock inte kommer till klart uttryck i regeln är att utredningsskyldighetens omfattning kan bero av ärendets beskaffenhet. Det anses exempelvis att en sökande av en förmån i princip ska visa att han uppfyller förutsättningarna för att erhålla denna. Försäkringskassan kan i ett sådant fall fullgöra sin utredningsskyldighet genom att anvisa den enskilde hur denne bäst kan styrka sina påståenden. Kassans utredningsskyldighet blir väsentligt mera omfattande om kassan överväger att meddela ett för den enskilde betungande beslut, t.ex. ett beslut om återkrav eller indragning eller nedsättning av ersättning. Det kan också inom en och samma förmånstyp, t.ex. underhållsstöd eller bostadsbidrag, förekomma skilda slag av ärenden som kan återverka på kassans utredningsskyldighet. En formulering av bestämmelsen som bättre skulle kunna ge uttryck före det ovan anförda är exempelvis: "Försäkringskassan ska se till att ärendet blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver". En konsekvens som följer av att Försäkringskassan får en lagstadgad utredningsskyldighet är att kassan som part i ett mål hos förvaltningsdomstol för med sig ett utredningsansvar som kan återverka på målets handläggning och omfatta bl.a. skyldighet för kassan att föra något i bevisning. Denna konsekvens bör beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Till det anförda se JO 1996/97 s. 135.

Regeringen ansluter sig till *Lagrådet*s uppfattning och finner att den av *Lagrådet* påpekade konsekvensen av ett lagstadgat utredningsansvar för Försäkringskassan inte utgör något skäl mot att införa ett sådant. Stycket formuleras i huvudsaklig överensstämmelse med *Lagrådet*s förslag.

Andra stycket innehåller en allmän regel om den enskildes uppgiftsskyldighet i ett ärende. Regeln ersätter bl.a. 20 kap. 8 § första stycket första meningen AFL och motsvarande regler i andra lagrum om den enskildes skyldighet att lämna uppgifter till Försäkringskassan. Uppgiftsskyldigheten avser sådana faktiska förhållanden som är av betydelse för bedömningen av frågan om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna balk. I överensstämmelse med vad som föreslås beträffande omfattningen av Försäkringskassans befogenhet att besluta om vissa

utredningsåtgärder (se 14 §) är det även beträffande den enskildes skyldighet att lämna uppgifter lämpligt att använda uttrycket ”frågan om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna balk” för att ange ramen för den enskildes uppgiftsplikt. Uttrycket täcker såväl uppgiftsskyldighet beträffande de grundläggande försäkringsvillkoren i avdelning A som rätten till och storleken av den förmån etc. varom är fråga i ärendet. Med hänsyn till att SFB även omfattar bestämmelserna i SoFL innebär detta att det i SFB sker en sammanläggning av den nuvarande regleringen i 5 kap. 7 § SoFL och 20 kap. 8 § första stycket AFL. Vid en tillämpning enbart av bestämmelserna i 20 kap. 8 § första stycket AFL framgår av ordalydelsen i den bestämmelsen att själva försäkringsfrågan redan är avgjord, dvs. att Försäkringskassan redan konstaterat att den enskilde är försäkrad för den förmån som ansökan avser. Någon saklig ändring i förhållande till det uttryckssätt som i dag används i 20 kap. 8 § första stycket AFL såvitt avser rätten till och storleken av den förmån som det är fråga om i det enskilda fallet är således inte avsedd. Det anförda betyder bl.a. att uppgiftsplikten inte är begränsad till det tidsförlopp som infaller mellan ett ärendes anhängiggörande och dess avgörande genom ett slutligt beslut. Även därefter kvarstår uppgiftsplikten så länge som ersättning utgår.

Av andra stycket följer också att uppgifter om faktiska förhållanden ska lämnas på heder och samvete om inte särskilda skäl talar mot det. Bestämmelsen motsvarar närmast av 20 kap. 8 § andra stycket AFL. Särskilda skäl som kan tala emot ett uppgiftslämnande på heder och samvete kan exempelvis finnas i ärenden om återkrav (se prop. 1996/97:121 s. 37). När motsvarande bestämmelse infördes i AFL framhöll regeringen att straffansvar för osann försäkran enligt 15 kap. 10 § brottsbalken skulle kunna komma i fråga (se a. prop. s. 37). Det kan då förefalla naturligt att man i ett nu avsett krav på uppgiftslämnande även lägger ett krav på skriftlighet. Något sådant skriftlighetskrav uttrycktes emellertid inte vid bestämmelsens tillkomst.

Som framgår av andra stycket anser regeringen inte att kravet på att uppgifterna ska lämnas på heder och samvete ovillkorligen kräver att alla former av kompletteringar eller uppgiftslämnande måste lämnas på ett sådant sätt som föreskrivs i 4 § andra stycket. Det kan i en ansökan förekomma mindre oklarheter, t.ex. att en adressuppgift som förekommer på två ställen i en ansökan inte helt överensstämmer. (Adressen är t.ex. angiven som Huvudstadsgatan 15 A respektive Huvudstadsgatan 15 B.) Ett förtydligande av en sådan oklarhet bör rimligen den enskilde kunna lämnas t.ex. via e-post eller per telefon. Regeringen är dock av den uppfattningen att Försäkringskassan bör tillämpa möjligheterna för den enskilde att lämna uppgifterna på annat sätt än som framgår av 4 § andra stycket med försiktighet. Det får avgöras från fall till fall när det är lämpligt att tillåta att uppgifterna lämnas på annat sätt än som anges i 4 § andra stycket. Vid denna bedömning bör särskilt övervägas vilken karaktär uppgiften har och vilka konsekvenser uppgiftslämnandet har i ett straffrättsligt perspektiv.

Avslutningsvis kan det påpekas att den enskilde, liksom i dag, enligt SFB ska vara skyldig att lämna även de uppgifter som i övrigt behövs för tillämpningen av balken. Detta innebär att den enskilde i ett ärende om rehabilitering, pensionsgrundande belopp eller pensionsrätt eller i något

annat ärende som inte direkt berör en ersättningsfråga är skyldig att lämna de uppgifter som är av betydelse.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

110 kap. 14 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 14 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 5 § andra stycket i förslaget till handläggningslag (SOU 2001:47) och ersätter motsvarande regler i bl.a. 3 kap. 4 b § fjärde stycket första meningen, 6 § andra stycket och 8 a § första–tredje styckena, 4 kap. 13 § andra stycket, 7 kap. 3 b § första och andra styckena samt fjärde stycket första meningen och 20 kap. 8 § första stycket första meningen och fjärde stycket AFL samt en rad hänvisningar till dessa regler i olika författningar.

Som framgår av bestämmelserna i 4, 7–9 och 13 §§ ska den som anser om en förmån, eller i övrigt genom någon åtgärd begär någon form av beslut från Försäkringskassan beträffande ett förhållande som regleras i SFB, lämna uppgifter om faktiska förhållanden på heder och samvete. De uppgifter som lämnas på detta sätt, i förening med Försäkringskassans allmänna möjligheter att kontrollera uppgifterna, innebär att Försäkringskassan härigenom har ett underlag för att kunna bedöma om den enskilde i förekommande fall är försäkrad för förmånerna i SFB respektive saklegitimerad beträffande den begärda åtgärden som omfattas av regleringen i SFB. När det däremot gäller bedömningen av rätten till en sökt förmån eller storleken på en sökt eller redan utgående förmån samt andra förhållanden som kan vara av betydelse för rätten till en förmån, kan det finnas behov för Försäkringskassan att vidta ytterligare utredningsåtgärder. Detta ställer krav på en precisering av vilka utredningsbefogenheter som Försäkringskassan därvid kan tillgripa för att kunna bedöma vad den försäkrade egentligen har rätt till. Som framgår av ovan angivna lagrum finns regler om vilka befogenheter som Försäkringskassan kan använda för att vidta sådana fördjupade utredningsåtgärder.

Sedan betänkandet (SOU 2001:47) överlämnades har AFL genomgått flera förändringar. Förtidspensionen har ersatts av aktivitetsersättning och sjukersättning. Vidare har bestämmelserna om utredning i sjukpenningärenden i 3 kap. 8 och 8 a §§ AFL förändrats väsentligt.

Enligt den nuvarande lydelsen av 3 kap. 8 a § första stycket AFL kan Försäkringskassan kräva att den försäkrade även genomgår utredning eller deltar i ett avstämningsmöte om det behövs för att Försäkringskassan ska kunna bedöma hans eller hennes medicinska tillstånd, arbetsförmåga och behov av och möjligheter till rehabilitering. I 3 kap. 8 a § AFL har uttrycket ”nödvändigt” bytts ut mot uttrycket ”behövs”. Avsikten med omformuleringen var att åtgärderna i fråga skulle komma till användning i större omfattning än tidigare (jfr prop. 2002/03:89 s. 50 f.). Denna förändring får anses avspegla lagstiftarens nuvarande syn på när Försäkringskassan får tillgripa särskilda utredningsåtgärder. Synsättet bör därför kunna få genomslag på avfattningen av den föreslagna paragrafen. Ordet ”nödvändigt” i 5 § andra stycket i förslaget till handläggningslag bör således bytas ut mot uttrycket ”när det behövs”. Med uttrycket ”när det behövs” menas såväl att åtgärden typiskt sett behövs som att något i

det enskilda fallet medför att åtgärden behövs. Denna frågeställning är av särskilt intresse när det gäller sjukkontroll under sjukperioden. Åtgärderna bör kunna vidtas inte bara när det gäller att bestämma rätten till en ersättning utan även i andra situationer, t.ex. när det gäller rehabilitering.

Vidare har i 3 kap. 8 a § tredje stycket 1 AFL införts bestämmelser om att Försäkringskassan ska kunna infordra ett särskilt läkarutlåtande eller ett utlåtande av viss läkare eller annan sakkunnig. Av förarbetena (jfr prop. 2002/03:89 s. 29 f.) framgår att avstämningsmötet, om det finns ytterligare behov av uppgifter, kan kompletteras t.ex. med särskilt läkarutlåtande. Försäkringskassan kan därigenom få ett samlat bedömningsunderlag som kan innehålla läkarutlåtande, minnesanteckningar från avstämningsmötet samt eventuell annan utredning. Detta underlag kan ligga till grund för dels den efterföljande bedömningen av ersättningsrätten, dels rehabiliteringsutredningen.

Mot denna bakgrund anser regeringen att den generella bestämmelsen om utredningsbefogenheter även bör omfatta avstämningsmöten. Formellt sett blir därmed sådana möten möjliga beträffande samtliga förmaner som omfattas av balken. För att åtgärderna ska få vidtas krävs dock att de behövs för bedömningen av frågan om ersättning. I praktiken torde därför avstämningsmöten inte komma till användning i en större utsträckning än i dag.

Det bör framhållas att det förhållandet att utredningsbefogenheterna gjorts enhetliga och generella över hela socialförsäkringsområdet inte är att uppfatta på så sätt att Försäkringskassan har anledning att använda befogenheterna i vidare utsträckning än hittills.

Lagrådet anför följande i fråga om utredningsbefogenheterna. Förslagorna till paragraferna finns i AFL. De avser främst ärenden om rätt till sjukpenning, rehabiliteringsersättning, sjukersättning eller aktivitetsersättning samt behovet av rehabilitering. Befogenheterna synes vara avpassade till den i dessa ärenden ofta förekommande frågan huruvida eller i vad mån arbetsförmågan är nedsatt på grund av sjukdom. – Den föreslagna paragrafen kommer att omfatta alla slags ersättningar enligt balken. Den bli således tillämplig även på sådana former av ersättningar som i dag kallas bidrag men som i balken betecknas som socialförsäkringar. Hit hör exempelvis barnbidraget, underhållsstödet, adoptionsbidraget och bilstödet. Beträffande dessa innebär paragrafen väsentligt utökade utredningsbefogenheter för Försäkringskassan. Bland befogenheterna märks särskilt möjligheterna att besöka den försäkrade. Såsom förslaget är utformat, avgör kassan själv när denna lagstadgade befogenhet är behövlig. Orden ”När det behövs” innebär därför inte någon egentlig begränsning av vad kassan äger företa sig. Det måste naturligtvis finnas starka skäl för att införa en möjlighet för kassan att göra hembesök eller eljest besöka den enskilde inom ramen för ärenden rörande de nämnda lagen av bidrag. Här måste vägas in att det för denne oftast är ett integritetskänsligt ingrepp som kassan förfogar över. Om den enskilde skulle vägra att ta emot kassans besök, kan följden bli att ersättningen dras in eller sätts ned (114 kap. 48 § i förslaget). – Någon förklaring till att området för kassans utredningsbefogenheter vidgas ges inte. I det fortsatta beredningsarbetet bör övervägas om inte utredningsbefogenheterna bör begränsas till sådana fall där dessa befogenheter redan finns. Som en

begränsning av här åsyftat slag kan nämnas bestämmelserna i 114 kap. 52 § i förslaget.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

Enligt regeringens mening innefattar de föreslagna bestämmelserna en rimlig avvägning mellan den enskildes krav på integritet och Försäkringskassans behov av utredningsbefogenheter. Det kan också påpekas att uttrycket "när det behövs" visserligen innebär ett mindre strängt krav än "när det är nödvändigt" men inte ger Försäkringskassan i stort sett fria händer att genomföra de i paragrafen nämnda utredningsåtgärderna oavsett vilket behov av dem som föreligger. Det kan vidare konstateras att de befogenheter som kan upplevas som mest integritetskänsliga och minst precisa när det gäller under vilka förutsättningar de kan komma i fråga, dvs. befogenheterna i punkterna 1 och 2, redan gäller för en mycket stor del av förmånerna i balken. Till bestämmelsen i 20 kap. 8 § fjärde stycket AFL, där det för övrigt inte finns någon motsvarighet till begränsningen "när det behövs" utan bara anges att åtgärderna får vidtas för bedömningen av rätten till ersättning, finns nämligen hänvisning i lagarna om flertalet av förmånerna i balken. Genom hänvisningar i ABBL, FBBL, USL och AKBL gäller dessa befogenheter således redan i fråga om barnbidrag, underhållsstöd och adoptionskostnadsbidrag. Det kan också nämnas att de nämnda befogenheterna, innan bestämmelserna om ålderspension och efterlevandepension bröts ut ur AFL, gällde också i fråga om dessa förmåner. När det gäller befogenheterna enligt punkterna 3 och 4 framgår det av utformningen att det i allt väsentligt rör sig om utredning om den enskildes hälsotillstånd och i förlängningen hans eller hennes arbetsförmåga. Vid sidan av den reglering som utgjort förebild för den aktuella paragrafen ligger bestämmelserna om arbetsskada, personskada och krigsskada, som inte omfattas av någon motsvarande reglering trots att det till stor del handlar om likartade frågor som beträffande sjukpenning och att ett utredningsansvar anses åvila Försäkringskassan. Det förefaller naturligt att låta dem omfattas av samma bestämmelser som gäller för sjukpenning m.m. Motsvarande gäller i fråga om bilstöd där det inte finns några bestämmelser av detta slag. Någon ändring görs därför inte av förslaget i lagrådsremissen.

110 kap. 17 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 17 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol hänvisar i sitt förslag i enlighet med gällande rätt.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 17 § i lagrådsremissen) har sin motsvarighet i 4 kap. 13 § fjärde stycket AFL, som gäller krav för rätt till tillfällig föräldrapenning i fall som avses i 10 § andra stycket andra meningen eller 11 § tredje stycket andra meningen samma kapitel.

Lagrådet konstaterar att det vid föredragningen väcktes en fråga om inte ett fel uppstått i gällande rätts reglering såvitt avser hänvisningen till 10 § andra stycket andra meningen. Enligt *Lagrådet* finner man vid en närmare undersökning att det i samband med en lagändring 2004 i 4 kap. 10 § AFL – varvid en ny andra mening infogades i andra stycket och den tidigare andra meningen blev en tredje mening i stycket – inte gjordes någon följdändring av den berörda hänvisningen i 4 kap. 13 § (se härom prop. 2002/03:2 och SFS 2002:1137). Någon korrigerings av detta fel av

saklig betydelse har, enligt Lagrådet, därefter inte skett. Mot bakgrund av det anförda anser Lagrådet att förslaget i lagrådsremissen bör justeras så att felet, som nu ter sig uppenbart, inte förs över till balken. Lagrådet föreslår även en mindre redaktionell jämkning i den föreslagna paragrafen.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkter och förslag.

110 kap. 20 §

SamSol:s förslag (del av H 7 kap. 28 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men hänvisar till samtliga punkter i 14 § och är sammanförd med en bestämmelse om efterlevande.

Remissinstanserna: JO anför i huvudsak följande. I paragrafen anges att bestämmelserna om utredningsåtgärder i 7 kap. 13 och 14 §§ även i tillämpliga delar gäller betalningsskyldiga för underhållsstöd och efterlevande i fråga om deras rätt till efterlevandeförmåner. I 7 kap. 14 § anges ett antal utredningsåtgärder som Försäkringskassan har rätt att företa, bl.a. göra förfrågan hos den försäkrades arbetsgivare eller läkare eller att begära att den försäkrade genomgår läkarundersökning. Enligt gällande bestämmelser gäller inte dessa utredningsåtgärder för den som t.ex. är återbetalningsskyldig för underhållsstöd (42 § USL jämfört med 20 kap. 8 § AFL). Författningstextens utformning är för vag, särskilt med beaktande av att detta är integritetskänsliga åtgärder där man måste iakta särskild försiktighet. I stället bör i denna paragraf preciseras vilka åtgärder som åsyftas. – JO erinrar om att Försäkringskassan redan enligt gällande lag (20 kap 8 § fjärde stycket AFL) i många fall får göra förfrågningar hos någon annan än den försäkrade men att det inte föreligger skyldighet för mottagaren att svara. Att det här ibland kan föreligga missuppfattning är något som JO i sin tillsynsverksamhet har kunnat konstatera.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (del av 114 kap. 28 § i lagrådsremissen) motsvarar 42 § andra stycket USL. Bestämmelserna om utredningsåtgärder i 110 kap. 14 § gäller endast beträffande den som är försäkrad för den förmån som ärendet hos Försäkringskassan avser. Det finns emellertid fall då åtgärderna i 14 § bör kunna vidtas även i förhållande till andra. Det bör därför anges att vissa av bestämmelserna i 14 § gäller även för betalningsskyldiga för underhållsstöd, jfr 42 § andra stycket USL och efterlevande beträffande deras rätt till efterlevandeförmåner, jfr 8 kap. 9 § EPL.

Ur den enskildes perspektiv är det önskvärt att det klart anges vilka av dessa åtgärder som får vidtas. Detta låter sig inte göras i författningstexten. Försäkringskassan får i det enskilda fallet göra en bedömning vilka åtgärder som behöver vidtas för att Försäkringskassan ska erhålla ett bra beslutsunderlag. Dock anser regeringen att det svårigen kan anses nödvändigt att den som är betalningsskyldig för underhållsstöd och en efterlevande som önskar erhålla efterlevandeförmåner på Försäkringskassans begäran ska bli föremål för sådana åtgärder som avses i 14 § 3 och 4. Hänvisningen begränsas därför till att avse punkterna 1 och 2 i nämnda paragraf.

Lagrådet anför beträffande i paragrafen i lagrådsremissen att där föreskrivs att bestämmelserna om utredningsåtgärder i 13 § samt 14 § 1 och

2 i tillämpliga delar gäller även betalningsskyldiga för underhållsstöd (första strecksatsen) och efterlevande i fråga om deras rätt till efterlevandeförmåner (andra strecksatsen). Vidare påpekar Lagrådet att bestämmelsen, såvitt gäller efterlevande, har sin motsvarighet i 8 kap. 9 § EPL men att där regleras enbart en uppgiftsskyldighet och inte några utredningsåtgärder. Enligt vad Lagrådet kan finna omfattas efterlevande som kan ha rätt till efterlevandeförmåner direkt av uppgiftsskyldigheten enligt 13 § andra stycket och det framstår därför som överflödigt att särskilt nämna efterlevande i förevarande paragraf. Lagrådet förordar således att andra strecksatsen i paragrafen utgår. Vidare anser Lagrådet att det med hänsyn till innehållet i 13 § andra stycket är motiverat att i den kvarstående delen av paragrafen infoga orden ”och uppgiftsskyldighet” omedelbart efter ordet ”utredningsåtgärder”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att efterlevande utan särskild reglering omfattas av uppgiftsskyldighet enligt 13 § andra stycket och anser därutöver att detsamma gäller betalningsskyldiga för underhållsstöd. Bestämmelsen måste anses omfatta envar som framställt en begäran om något eller som annars är föremål för ett ställningstagande från Försäkringskassans sida i ett ärende enligt balken. Vad som kvarstår att reglera är att de ska omfattas av regleringen i 14 § trots att de berörda där betecknas som försäkrade. Den som är betalningsskyldig för underhållsstöd omfattas inte av någon försäkring i denna egenskap. Efterlevandeförmåner kan grundas antingen på att den avlidne varit försäkrad (arbetsbaserade förmåner) eller att den efterlevande är det (bosättningsbaserade förmåner). Det framstår inte som någon fördel att sammanföra bestämmelserna för de två kategorierna. De är därför – liksom övriga särregler i sammanhanget – inplacerade i den ordningsföljd som förmånerna har i balken (jfr 29 §).

110 kap. 27 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 25 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol:s förslag omfattar även föreläggande av Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 15 kap. 11 § LIP, var till 6 kap. 3 § andra strecksatsen GPL och 6 § LSPT hänvisar.

I likhet med det som gällde innan reglerna om allmän ålderspension bröts ut ur AFL för att regleras i särskilda lagar, omfattas den enskildes skyldighet att lämna uppgifter till Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten såvitt avser ålderspensionsförmåner och det särskilda pensionstillägget till ålderspension av huvudregeln i 13 §. Det finns därför inte längre behov av en för dessa förmåner särskild reglering av uppgiftsskyldighet avseende handläggningen hos Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten. Paragrafen formuleras också på ett sådant sätt att det framgår att uppgiftsskyldigheten inte åvilar var och en utan endast den vars pension är i fråga.

110 kap. 28 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 26 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 26 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 5 kap. 10 § första stycket andra meningen LAF och 7 kap. 6 § andra meningen EPL.

Enligt 5 kap. 10 § LAF får som villkor för utbetalning av efterlevandelivränta krävas förklaring på heder och samvete av den efterlevande att denne saknar varje underrättelse om den försäkrade.

Enligt 7 kap. 6 § EPL kan som villkor för utbetalning av pension eller efterlevandestöd krävas en förklaring på heder och samvete av den efterlevande att denne inte vet om en försvunnen person är i livet. Av förarbetena framgår att paragrafen motsvarar 16 kap. 10 § AFL i dess tidigare lydelse när efterlevandepensionen reglerades inom AFL (jfr prop. 1999/2000:91 s. 319). Den bestämmelsen hade samma lydelse som nuvarande 5 kap. 10 § LAF.

Mot den nu redovisade bakgrunden bör – även om uttrycket ”saknar varje underrättelse om den försäkrade” framstår som något vidare än uttrycket ”inte vet om en försvunnen person är i livet” – 5 kap. 10 § LAF och 7 kap. 6 § EPL kunna ersättas av en ny bestämmelse med samma avfattning som 7 kap. 6 § EPL.

När det gäller livränta till efterlevande föreslår regeringen ett tillägg som innebär att det som villkor för utbetalning får krävas att den efterlevande på heder och samvete förklarar att han eller hon inte vet hur eller varför personen i fråga har försvunnit. Denna fråga kan nämligen vara avgörande för om rätt till ersättning från arbetsskadeförsäkringen föreligger.

Bestämmelserna i paragrafen har samband med bestämmelserna om efterlevandeförmåner efter försvunna personer i 77 kap. 10 § och 87 kap. 6 §.

I författningskommentaren till 46 § anges varför de bestämmelser som föreskriver att ”anmälningsskyldighet” kan åvila god man eller förvaltare kan utmönstras och således inte behöver föras in i socialförsäkringsbalken. Resonemanget där har dock inte bäring på vad som regleras i den nyss angivna paragraferna i LAF och EPL. Den förklaring av god man eller förvaltare för den omyndige efterlevande som kan avkrävas enligt 5 kap. 10 § första stycket LAF och 7 kap. 6 § EPL tar sikte på den gode mannens eller förvaltarens egen ”kunskap” och inte någon uppgift som lämnas i egenskap av ställföreträdare för den efterlevande. Det nyss anförda resonemanget är också applicerbart på förmyndare till omyndig efterlevande. Med hänsyn till det anförda förs i *andra stycket* in bestämmelser om förmyndares, god mans och förvaltares förklaringsskyldighet.

Det kan nämnas att det i det i författningskommentaren till 46 § omnämnda betänkandet SOU 2004:112 inte finns något förslag om upphävande av ifrågakvarande bestämmelser.

110 kap. 29 §

SamSol:s förslag (del av H 7 kap. 28 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men hänvisar till samtliga punkter i 14 § och är sammanförd med en bestämmelse om betalningsskyldiga för underhållsstöd.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (del av 114 kap. 28 § i lagrådsremissen) motsvarar 8 kap. 9 § EPL. Se vidare kommentaren till 20 §.

110 kap. 30 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 27 och 29 §§): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Prop. 2008/09:200

Avd. H

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 27 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 3 kap. 8 a § femte stycket AFL men har utformats som en generell regel som ger rätt för försäkrade eller andra att få ersättning för kostnader som han eller hon haft med anledning av sådan utredning som avses i 110 kap. 14 § SFB. Regeringen föreslår inte någon ändring vad gäller den rätt till ersättning som föreligger i dag beträffande den som får sjukersättning, aktivitetsersättning, handikappersättning eller vårdbidrag och med anledning härav är intagen på visst sjukhus m.m. för utredning. Rätt till ersättning för kostnader har således även en försäkrad som genomgått utredning enligt 110 kap. 22 och 26 §§ SFB.

Den försäkrade kan också få vidkännas kostnader i samband med att han eller hon ansöker om en förmån. När det gäller ansökningar om sjukersättning eller aktivitetsersättning ska enligt 16 kap. 1 § fjärde stycket AFL ersättning lämnas för kostnader för läkarundersökning och läkarutlåtande i enlighet med vad som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Det samma gäller vårdbidrag och handikappersättning enligt 11 § tredje stycket HVL. De närmare bestämmelserna meddelas av regeringen. För att inte ändra nuvarande reglering förs därför i paragrafens *andra stycke* in en bestämmelse om rätt till ersättning för dessa kostnader. I bestämmelsen anges att det är regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer som meddelar föreskrifter om ersättning för kostnader för läkarundersökning och läkarutlåtande.

Bestämmelsen syftar även till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

110 kap. 31–35 §§

SamSol:s förslag (H 7 kap. 30–34 §§): Förslagen i 30–33 §§ överensstämmer med regeringens förslag. SamSol:s förslag i 34 § innehåller inte någon reglering avseende vilka skyldigheter Totalförsvarets pliktverk har att lämna uppgifter till Försäkringskassan.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I dessa paragrafer (114 kap. 29–33 §§ i lagrådsremissen) finns bestämmelser om skyldighet för myndigheter och enskilda att lämna uppgifter till Försäkringskassan och andra myndigheter inom socialförsäkringsadministrationen. Regleringen har också sekretessbrytande effekt såvitt avser uppgifter som lämnas från en myndighet till en annan myndighet (jfr 14 kap. 1 § SekrL och 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]).

När det gäller uppgiftsskyldighet gentemot en domstol för andra än parter konstaterar regeringen att de nu gällande bestämmelserna i 20 kap. 9 § AFL och 8 kap. 7 § LAF anger att sådan skyldighet föreligger gentemot *domstol* medan det i 15 kap. 13 § LIP anges att sådan skyldighet föreligger gentemot *allmän förvaltningsdomstol*. Regeringen gör dock den bedömningen att endast allmän förvaltningsdomstol har avsetts i

sammanhanget och föreslår därför att bestämmelserna i 31–33 §§ avfattas i enlighet därmed.

Lagrådet har påpekat att begreppet myndighet i RF – förutom förvaltningsmyndighet – innefattar även regeringen och domstol. *Lagrådet* anser att det bör övervägas om regeringen och domstol verkligen ska ha sådan uppgiftsskyldighet som anges i 114 kap. 29 § i lagrådsremissen.

Bestämmelser med i princip samma innehåll som den nu föreslagna bestämmelsen finns redan i dag, se 20 kap. 9 § första stycket AFL, 8 kap. 7 § LAF och 15 kap. 13 § första stycket LIP. Som *Lagrådet* riktigt påpekat träffas även regeringen och domstolar av den uppgiftsskyldighet som följer av bestämmelsen. Regeringen anser inte att det finns anledning att inom ramen för detta lagstiftningsärende, som tar sikte på en teknisk översyn av regelverket, ändra uppgiftsskyldighetens omfattning i någon riktning.

Förslaget i 32 § justeras, efter påpekande av *Försäkringskassan*, såväl språkligt som tekniskt.

Enligt *Lagrådet* ter sig bestämmelsen i 114 kap. 33 § i lagrådsremissen främmande i socialförsäkringsbalken eftersom den inte omnämner någon förmån som regleras i balken och inte gäller underrättelse som ska lämnas till *Försäkringskassan* eller annat socialförsäkringsorgan. Visst samband med balken finns, enligt *Lagrådet*, såtillvida att uppgifter av det slag som avses i bestämmelsen torde ha betydelse för bestämmande av pensionsgrundande belopp för plikttjänstgöring. Å andra sidan framgår, enligt *Lagrådet*, inte hur *Försäkringskassan* får del av uppgifterna från Pliktverket. Frågan om uppgiftsskyldigheten ska vara reglerad i balken och i så fall hur bestämmelsen härom ska kompletteras och utformas bör enligt *Lagrådets* mening övervägas ytterligare under den fortsatta beredningen.

35 § motsvarar närmast 15 kap. 12 § LIP. I paragrafen regleras skyldighet för myndigheter, kommuner och landsting m.fl. som ansvarar för utbildningen att totalförsvarspliktiga att underrätta Totalförsvarets pliktverk om den dagersättning som har betalats ut. Uppgiften behövs, som *Lagrådet* antyder, för beräkningen av pensionsgrundande belopp för plikttjänstgöring. Beslut om grundutbildningens längd fattas av Pliktverket, men beslut som innebär att grundutbildningen avbryts kan, efter bemyndigande, beslutas även av annan. I så fall måste Pliktverket få besked även om det. Pliktverket ska därefter vidarebefordra uppgifterna till *Försäkringskassan*. Skyldigheten för Totalförsvarets pliktverk att lämna de uppgifter som behövs för beräkningen av pensionsgrundande belopp för plikttjänstgöring enligt 3 kap. 8 § LIP framgår av 5 § förordningen (1998:1340) om inkomstgrundad ålderspension.

Det finns, som *Lagrådet* påpekar, anledning att i balken föra in en bestämmelse om Pliktverkets uppgiftsskyldighet i förhållande till *Försäkringskassan*. För att göra regleringen mer heltäckande och transparent, föreslås därför att första meningen i 5 § förordningen (1998:1340) om inkomstgrundad ålderspension ska arbetas in i 35 §. Rubriken till paragrafen utformas så att den stämmer överens med paragrafens innehåll.

110 kap. 37 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 35 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men är utformad som ett bemyndigande.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 34 § i lagrådsremissen) motsvarar 7 § andra stycket FBBL. I paragrafen anges att den som bedriver skola ska lämna de uppgifter som behövs i fråga om förlängt barnbidrag. Med utgångspunkt från vad som anförs i avsnitt 4.4, saknas anledning att i bestämmelsen upplysa om möjligheterna att meddela verkställighetsföreskrifter enligt 8 kap. 13 § första stycket 1 RF. Även denna bestämmelse kan ha sekretessbrytande effekt (jfr 14 kap. 1 § SekrL och 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]).

Lagrådet anför att andra bestämmelser i samma avsnitt förutsätter att uppgiftsskyldighet uppkommer då begäran om uppgifterna görs samt att det är svårt att avgöra om en uppgift behövs i fråga om förlängt barnbidrag. *Lagrådet* anför att det bör övervägas om bestämmelsen bör formuleras så att uppgifter ska lämnas på begäran.

Försäkringskassan är – med vissa undantag för barn för vilka allmänt barnbidrag lämnas – beroende av uppgifter från skolorna eftersom förlängt barnbidrag ska lämnas utan ansökan för barn som går i skolan. Försäkringskassan har beslutat föreskrifter om sådant uppgiftslämnande. Skäl saknas därför att ändra lydelsen enligt lagrådsremissen.

110 kap. 39 och 40 §§

SamSol:s förslag (H 7 kap. 37 och 38 §§): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anför beträffande 37–41 §§ att det är önskvärt med ett förtydligande om att undantaget från sekretess endast gäller ekonomiska förhållanden samt att en arbetsgivare inte har rätt att ta del av läkarintyg, diagnoser m.m. utan endast ekonomiska förhållanden.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (114 kap. 36 och 37 §§ i lagrådsremissen) motsvarar i princip gällande rätt, enligt följande: Paragraferna motsvarar närmast 20 kap. 9 a § första stycket första meningen och andra stycket AFL samt 15 kap. 15 § första stycket LIP respektive 20 kap. 9 a § första stycket andra meningen AFL och delar av 15 kap. 15 § andra stycket LIP och 6 kap. 3 § tredje strecksatsen GPL (se kommentaren till 42 §). Som *Försäkringskassan* påpekat innebär det nuvarande undantaget från sekretess endast ekonomiska förhållanden. Detta innebär att t.ex. en arbetsgivare inte med stöd av dessa bestämmelser har möjlighet att ta del av läkarintyg, diagnoser etc. avseende hos denne anställd personal. Någon ändring i detta avseende anser regeringen inte är lämpligt att göra. Det nyss anförda gäller såväl regleringen i 39 och 40 §§ som regleringen i 41 och 42 §§.

Bestämmelserna i AFL 20 kap. 9 a § första stycket avser ”ersättningar till enskilda som utbetalas enligt lagstiftningen om allmän försäkring eller arbetsskadeförsäkring eller lagstiftning om annan jämförbar ekonomisk förmån”, medan andra stycket i paragrafen inte innehåller någon motsvarande reglering över huvud taget. Genom hänvisningar i andra lagar till de nämnda bestämmelserna i AFL och LIP är dessa uttryckligen tillämpliga på ytterligare ersättningar enligt SFB. Det är endast en liten del av ersättningarna i SFB som varken på grund av direkta regler eller därför att de grundas på lagstiftning om ”en jämförbar ekonomisk förmån” omfattas av en reglering motsvarande 39 § punkt 1 enligt gällande

rätt. Det finns dock vissa ersättningar av mindre omfattning som utbetalas övergångsvis, t.ex. hustrutillägg och särskild efterlevandepension, som inte omfattas av befintliga sekretessbrytande bestämmelser. Detta torde bero på ett förbiseende vid tillkomsten av LIP och EPL.

I nuvarande lagstiftning görs inte något undantag för sådant utlämnande som avses i 39 § punkt 1 för ersättningar där något behov av samordning inte kan föreligga utan reglerna är generellt giltiga för alla ersättningar enligt en viss lag. Avgränsningen sker i stället genom att uppgifterna ska behövas för samordning. Regeringen anser att regleringen i SFB bör utformas enligt samma princip. Bestämmelsen görs således tillämplig på alla ersättningar enligt balken men endast i den utsträckning det behövs för samordning. Det innebär således att det ska vara fråga om två eller flera ersättningar som utesluter eller kompletterar varandra eller där en avräkning ska ske eller ersättningarnas storlek på något annat sätt är beroende av varandra. Med hänsyn härtill torde den omständigheten att bestämmelsen avser alla ersättningar enligt balken inte i praktiken innebära någon utvidgning av utrymmet för utlämnande av uppgifter för ändamål som avses i denna punkt, om man bortser från vissa övergångsvisa förmåner.

I 40 § anges när allmän förvaltningsdomstol får lämna ut uppgifter till en arbetslöshetskassa.

110 kap. 41 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 39 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag. I SamSol:s förslag innefattar dock regeln även allmän förvaltningsdomstol och ytterligare äldreförmåner.

Remissinstanserna: Se kommentaren till 39 och 40 §§.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 38 § i lagrådsremissen) motsvarar 15 kap. 15 § andra stycket LIP och 6 kap. 3 § tredje strecksatsen GPL. Eftersom regleringen där såvitt avser allmänna förvaltningsdomstolar följer redan av 40 § har dessa inte medtagits i paragrafen. På grund därav har sådana förmåner som inte handläggs av vare sig Skatteverket eller Premiepensionsmyndigheten inte tagits med i uppräkningsdelen.

110 kap. 42 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 40 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Se kommentaren till 39 och 40 §§.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (H 114 kap. 39 § i lagrådsremissen) motsvarar 20 kap. 9 a § tredje stycket AFL men kommer att avse alla ersättningar som omfattas av SFB, jfr kommentaren till 39 och 40 §§.

Lagrådet anför att bestämmelsen i den föreslagna allmänna utformningen får ett avsevärt vidgat tillämpningsområde jämfört med nuvarande reglering och att uttrycket ”annan jämförbar ekonomisk förmån” helt enkelt kommer att få en annan innebörd. Författningskommentaren belyser enligt Lagrådets mening inte den faktiska innebörden av utvidgningen och ger inte underlag för bedömning av i vad mån utvidgningen är påkallad. Med hänsyn till att fråga är om en sekretessbrytande bestämmelse anser Lagrådet att behovet av bestämmelsen och möjlig-

heterna att klarare och snävare avgränsa bestämmelsens tillämpningsområde bör övervägas närmare under den fortsatta beredningen.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

Regeringen vill till en början påpeka att det till stor del endast är fråga om ett återställande att det förhållande som rådde när ålders- och efterlevandeförmåner alltså reglerades i AFL och bestämmelsen således omfattande förmåner som är jämförbara med dem. I övrigt torde kravet på att uppgifterna ska behövas för samordning eller för tillämpning av internationell överenskommelse innebära en tillräcklig avgränsning och även innebära att det i praktiken inte är fråga om någon påtaglig utvidgning.

110 kap. 46 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 45 och 48 §§): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår inte någon bestämmelse om undantag från uppgiftsskyldigheten. Vidare föreslår SamSol en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela verkställighetsföreskrifter om anmälningsskyldigheten.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anmärker att det i förslaget saknas en motsvarighet till lydelsen i 24 § BoL. Den nämnda paragrafen innefattar en omgående anmälningsskyldighet avseende förändringar som innebär att slutligt bostadsbidrag inte kommer att beviljas eller kommer att beviljas med ett lägre belopp än det preliminära bidraget. Det saknas också en kommentar om att såväl preliminärt som slutligt bostadsbidrag omfattas. Vidare bör ett förtydligande göras att även anmälan om ändrade förhållanden ska göras på heder och samvete.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 44 § första och andra stycket i lagrådsremissen) ersätter bl.a. 3 kap. 6 § första stycket, 16 kap. 8 § första och andra styckena, 20 kap. 8 § första stycket första meningen samt 22 kap. 11 § AFL, 19 § första stycket första meningen HVL, 18 § första meningen USL, 9 § första stycket LASS, 6 kap. 5 § första och tredje styckena och 7 § GPL, 8 kap. 9 § första stycket första meningen EPL, 26 § BTPL, 24 § BoL och 5 § första stycket LSKK.

I de nu gällande författningarna finns inga bestämmelser i lag om skyldighet att anmäla ändrade förhållanden när det gäller bilstöd. Sådana bestämmelser finns endast i 15 § FBF. Paragrafen ersätter även den bestämmelsen.

Av betänkandet En handläggningslag – förfarandet hos försäkringskassorna (SOU 2001:47) framgår att utredningen om en översyn av processuella regler inom socialförsäkringen m.m. avstod från att göra en översyn av återkravsbestämmelserna. Utredningen fann det därför mindre lämpligt att ta upp frågan om förenhetligande av reglerna om skyldighet att anmäla ändrade förhållanden till närmare behandling, bl.a. då utredningen inte hade i uppdrag att föreslå materiella förändringar. När regeringen nu föreslår att bestämmelserna om återkrav görs enhetliga i 108 kap. SFB kommer emellertid saken redan härigenom i ett annat läge. Behovet av gemensamma regler på området är också större i SFB än i nuvarande lagar. Det framstår som mindre lämpligt att i SFB ha en mängd regler om anmälningsskyldighet som endast marginellt skiljer sig från varandra.

Av de nu gällande bestämmelserna om skyldighet för försäkrade med flera att utan anmodan anmäla ändrade förhållanden till Försäkringskassan, framgår att det för ett stort antal förmåner gäller endast generella bestämmelser i detta hänseende. I allt väsentligt överensstämmer dessa regler med 20 kap. 8 § första och andra styckena AFL.

Sammanfattningsvis anser regeringen att 20 kap. 8 § första stycket AFL samt övriga generellt avfattade regler om uppgiftsskyldighet bör kunna ersättas, såvitt gäller den försäkrades skyldighet att utan anmodan anmäla ändrade förhållanden, med en ny generell bestämmelse om att den som ansöker om, har rätt till eller annars får en förmån enligt SFB ska anmäla sådana ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen. I *första stycket* lämnas förslag till en sådan generell regel.

Med uttrycket "den som har rätt till eller annars får en förmån" avses att tydliggöra att skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden också omfattar den som får en förmån som någon annan är berättigad till. Detta gäller t.ex. underhållsstöd, där barnet har rätt till bidraget men detta betalas ut till någon av föräldrarna. Med "förmån" avses inte enbart ekonomisk ersättning utan även faktiska insatser såsom rehabiliteringsåtgärder, jfr även definitionen av förmån i 2 kap. 11 §.

En ytterligare fråga som regeringen i detta hänseende måste ta ställning till är om det, såsom i dagens lagstiftning, bör finnas särbestämmelser beträffande vissa förmåner. Härmed avses bestämmelser som innehåller mer eller mindre långt gående preciserings- eller anmälningsskyldigheten. Sådana bestämmelser finns beträffande ett flertal förmåner. Beträffande sjukpenning gäller 3 kap. 6 § AFL som även har gjorts tillämplig på föräldrapenning (4 kap. 18 § AFL), ersättning för vård av närstående (12 § NVL) och smittbärrersättning (9 § SML). I sak innebär bestämmelsen en precisering av anmälningsskyldigheten till att avse ändring i inkomstförhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen. Även beträffande bostadsbidrag anges särskilt att ändrade inkomstförhållanden ska anmälas (24 § BoL). Beträffande sjukersättning och aktivitetsersättning gäller 16 kap. 8 § AFL, som även gjorts tillämplig på arbetsskadeförsäkringen (6 kap. 7 § LAF), statlig personskadeersättning (10 § LSP) och krigsskadeersättning till sjömän (3 § KSL). I sak innebär bestämmelsen att den försäkrade ska anmäla om han eller hon börjar förvärvsarbete, börjar förvärvsarbete i större omfattning än tidigare, eller fortsätter att förvärvsarbete efter s.k. vilandeförklaring enligt 16 kap. 15 och 16 §§ AFL. Detsamma gäller om den försäkrades arbetsförmåga väsentligt förbättras utan att han eller hon börjar förvärvsarbete, börjar förvärvsarbete i större omfattning än tidigare, eller fortsätter att förvärvsarbete efter s.k. vilandeförklaring enligt 16 kap. 15 och 16 §§ AFL. Beträffande bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd anges särskilt att väsentligt ändrade inkomstförhållanden, bostads- eller boendeförhållanden samt ändrat civilstånd ska anges, jfr 26 § BTPL och 11 § ÄfsL. Beträffande garantipension har en särlösning valts efter den kritik som Lagrådet riktade mot ett förslag till en helt generell regel om anmälningsskyldighet (jfr prop. 1999/2000:127 s. 153). Således anges numera särskilt att ändrad utländsk socialförsäkringsförmån ska anmälas, jfr 6 kap. 5 § tredje stycket GPL. För den som bor utomlands gäller detsamma om civilståndet och familjesituationen i övrigt ändras, jfr 6 kap. 7 § GPL.

Rätten till eller storleken av en förmån kan påverkas t.ex. vid ändring avseende

Prop. 2008/09:200
Avd. H

1. bosättning i Sverige eller utlandsvistelse,
2. bostadsförhållanden,
3. civilstånd, vårdnad och sammanboende med vuxen eller barn,
4. hälsotillstånd,
5. förvärvsarbete i Sverige eller utomlands,
6. arbetsförmåga,
7. inkomstförhållanden,
8. förmögenhetsförhållanden, och
9. utländsk socialförsäkringsförmån.

De nu angivna faktorerna är naturligtvis inte relevanta för alla de socialförsäkringsförmåner som omfattas av balken. Bosättning eller förvärvsarbete i Sverige är relevant för frågan om den försäkrade över huvud taget omfattas av socialförsäkringsskyddet. Utlandsvistelser kan påverka rätten till utbetalning av en förmån. Enligt 4 kap. 2 § SofL dras bosättningsbaserade förmåner in vid utlandsvistelse i mer än sex månader eller, i fråga om äldreförsörjningsstöd mer än tre månader. Arbetsförmågan är relevant för bl.a. förmåner vid sjukdom. Med ändring i bostadsförhållanden avses såväl att den försäkrade byter bostad som att han eller hon får minskade eller ökade bostadskostnader. Dessa omständigheter är relevanta för bl.a. bostadsbidrag, äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg. Med uttrycket "civilstånd, vårdnad och sammanboende med vuxen eller barn" avses att tydliggöra att skyldigheten omfattar såväl situationen när äktenskap ingås eller upphör som när sammanlevnaden faktiskt ändras. Vidare kan antalet personer i hushållet påverka rätten till bostadsbidrag. Hälsotillståndet påverkar rätten till bl.a. handikappersättning, vårdbidrag och assistansersättning. Eftersom Försäkringskassan inte får kännedom om utländska socialförsäkringsförmåner per automatik bör den försäkrade särskilt erinras om skyldigheten att anmäla ändring av sådan förmån.

I flertalet av de nu gällande socialförsäkringslagarna finns bestämmelser som innebär att beträffande den som är omyndig eller har god man eller förvaltare enligt föräldrabalken har förmyndaren eller, om det kan anses följa av uppdraget, gode mannen eller förvaltaren skyldighet att lämna uppgifterna. – Det kan konstateras att det i BTPL inte finns någon sådan bestämmelse. I förarbetena (jfr prop. 2000/01:140 s. 124) anförs att de situationer där anmälningsskyldighet föreligger följer direkt av bestämmelserna i föräldrabalken. Bestämmelser av detta slag kan därför utmönstras. Utredningen om förmyndare, gode män och förvaltare (Ju 2002:04) har vidare föreslagit att ifrågakavare regler utmönstras ur bl.a. AFL och andra författningar på socialförsäkringsområdet (SOU 2004:112). Skälet härtill är bl.a. att bestämmelserna är obehövliga och att nya bestämmelser om ställföreträdare tillkommer. Vidare har JO i ett initiativärende, rörande handläggningen av en ansökan om pensionsförmån som för den försäkrades räkning undertecknats av god man, väckt frågan om författningsändring och uttalat följande (jfr beslut 2001-02-06 dnr 1367-2000).

Det förhållandet att lagstiftaren ibland uttryckligen angett vad som redan måste anses följa av föräldrabalkens regler om gode män och förvaltare är enligt min mening olyckligt. En sådan reglering kan få till följd att handläggare vid berörda myndigheter får en felaktig uppfattning om gode mäns och förvaltares behörighet att vidta åtgärder för deras huvudmäns räkning. Än mera olämpligt anser jag det vara då lagstiftning och tillämpningsföreskrifter anvisar en lösning som direkt avviker från föräldrabalken. Enligt min mening saknas anledning att i nu aktuell lagstiftning reglera förvaltares och gode mäns behörighet. Den reglering av förvaltares och gode mäns behörighet och den lösning av de – sannolikt mycket få – konflikt-situationer som kan uppkomma bör bedömas enligt föräldrabalkens regler.

Mot den angivna bakgrunden utmönstras de bestämmelser som anger att anmälningsskyldighet kan åvila även god man eller förvaltare.

Lagrådet anför att den aktuella paragrafen bör utformas så att det konkret framgår vilka förhållanden den enskilde är skyldig att lämna uppgifter om för att fullgöra sin anmälningsskyldighet för att erhålla eller behålla en viss förmån enligt balken. Enligt *Lagrådet* är detta viktigt då uppgiftsskyldigheten är förenad med vissa sanktioner som återkrav och straff för bidragsbrott om den inte fullgörs.

Regeringen vill till en början påpeka att det handlar om ändringar i befintliga förhållanden varför den enskilde vanligen redan i samband med att han eller hon lämnat uppgifter i samband med ansökan om förmånen fått en bild av vilka förhållanden som är av betydelse för rätten till och storleken av ersättningen. Regeringen anser inte att det finns tillräckliga skäl att tynga lagtexten med en förteckning för varje förmån över vilka ändringar i den enskildes förhållanden som ska anmälas till Försäkringskassan. En sådan förteckning skulle ju endast utgöra en spegling av regler som redan finns i balken om förutsättningarna för att erhålla en viss förmån och hur denna beräknas. Det får anses tillräckligt att ta in en exemplifiering av de vanligaste och mest betydande av de ändringar som den enskilde ska göra anmälan om. I sammanhanget bör beaktas att det framstår som angeläget att begränsa den enskildes uppgiftsskyldighet med hänsyn till att Försäkringskassan på annat sätt har kännedom om många av de ändringar som påverkar rätten till eller storleken av olika förmåner. Detta gäller särskilt ändring av sådana förmåner som Försäkringskassan administrerar, varav flera påverkas av ändringar av prisbasbeloppet eller andra beräkningsfaktorer. Försäkringskassan får också en stor mängd uppgifter från andra myndigheter m.m. men också från enskilda i samband med handläggningen av ärenden. I vilken utsträckning en uppgift som är tillgänglig för Försäkringskassan med automatik kan beaktas i fråga om en viss förmån kan bero på olika omständigheter. Det torde vara stor skillnad i detta hänseende mellan uppgifter som regelmässigt lämnas på medium för automatisk behandling och uppgifter som lämnas i en skrift i ett visst ärende. Förhållandena kan också förväntas ändras över tiden beroende på förändrad datastruktur och förändrade rutiner. Som nämnts är listan över uppgifter inte uttömmande utan endast en exemplifiering. Närmare föreskrifter som preciserar uppgiftsskyldigheten ytterligare bör meddelas genom föreskrifter på lägre normnivå. Som stöd för tillämpningen kan sedan särskilda informationsblad tas fram av Försäkringskassan. Dessa kan också naturligt bi-

fogas beslut varigenom den enskilde beviljas en förmån. I tredje stycket tas därför in ett undantag från uppgiftsskyldigheten för ändringar som Försäkringskassan har kännedom om och därför inte har behov av att underrättas om. Utformningen innebär att det inte är tillräckligt redan att uppgiften på något sätt finns hos Försäkringskassan. Det krävs också att den är tillgänglig för bedömning av den aktuella förmånen. Med utgångspunkt från vad som anförs i avsnitt 4.4 bör inte någon särskild upplysningsbestämmelse om möjligheterna att meddela verkställighetsföreskrifter om anmälningsskyldigheten föras in i SFB.

Det saknas enligt regeringens mening anledning att bibehålla speciella regler för någon förmån utöver vad som föreskrivs i 49 och 50 §§. Med anledning av vad Försäkringskassan anfört kan påpekas att bestämmelsen gäller ändringar som påverkar rätten till eller storleken av bostadsbidrag oavsett om bidraget lämnas som preliminärt eller slutligt bidrag.

Om den som får en förmån inte har fullgjort sin anmälningsskyldighet kan bl.a. återkrav komma i fråga. Vid bedömningen av frågan om eftergift ska medges helt eller delvis bör finnas ett utrymme att beakta vilka ändrade förhållanden som förmånstagaren kan antas ha insett att han eller hon hade bort anmäla.

110 kap. 47 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 46 §): Överensstämmer med regeringens förslag såvitt avser första stycket men saknar motsvarighet till andra stycket.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anför följande. Författningskommentaren till bestämmelsen bör förtydligas. Det bör framgå att skrivningen om att tidsfristen inte innebär att 14 dagars dröjsmål alltid kommer att godtas ska förstås mot bakgrund av att regeringen eller Försäkringskassan med stöd av 48 § kan föreskriva att anmälan om ändrade förhållanden ska göras tidigare än 14 dagar efter det att den enskilde fått kännedom om en ändring.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 114 kap. 44 § tredje stycket och 45 § i lagrådsremissen. Det anges i ett flertal författningar att den försäkrade ska anmäla ändrade förhållanden inom en viss tid. Uttryck såsom ”så snart kan ske”, ”genast” och ”utan oskäligt dröjsmål” förekommer. I vissa fall anges dessutom att anmälan ska göras senast inom fjorton dagar. De nu aktuella uttrycken syftar alla till att inskräpa vikten av att den försäkrade agerar med tillbörlig skyndsamhet. Det är emellertid svårt att finna något skäl till varför olika uttryckssätt har använts. Det borde därför vara bättre att ersätta dessa bestämmelser med en ny enhetlig regel enligt vilken anmälan ska ske så snart som möjligt och senast fjorton dagar efter det att den försäkrade fick kännedom om förändringen. Något skäl till varför denna bestämmelse inte skulle gälla beträffande samtliga förmåner är svår att finna och den innebär inte att fjorton dagars dröjsmål alltid kommer att godtas.

Med hänsyn till de formkrav som finns beträffande ansökan om eller ökning av en förmån, anser regeringen det vara rimligt att Försäkringskassan, i det enskilda fallet, har möjlighet att begära att uppgifterna som ska lämnas enligt 46 § ska lämnas skriftligen i en egenhändigt undertecknad handling. Förutom att bestämmelsen hos den enskilde inskräper

vikten av att lämna riktiga uppgifter stärker den också rättssäkerheten för den försäkrade. Sistnämnda ska ses mot bakgrund av den nya bidragsbrottslagen (2007:612).

Prop. 2008/09:200
Avd. H

110 kap. 48 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 47 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 46 § i lagrådsremissen) motsvarar 34 § andra meningen USL. En särskild paragraf behövs för betalningsskyldiga enligt USL för vilka en viss anmälningsskyldighet också gäller.

110 kap. 49 §

SamSol:s förslag: Paragrafen saknar direkt motsvarighet men omfattas av bestämmelse om sanktioner (H 7 kap. 53 §).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen saknar motsvarighet i lagrådsremissen. I 3 kap. 17 § första stycket a och 4 kap. 18 § AFL (114 kap. 51 § i lagrådsremissen) anges att sjukpenning får dras in eller sättas ned om den försäkrade underlåter att meddela sin vistelseadress i vissa fall. Med sjukpenning avses samtliga former av sjukpenning, dvs. även arbetsskadesjukpenning. Någon bestämmelse som föreskriver en uppgiftsskyldighet finns emellertid inte i nuvarande lag utan denna framgår indirekt av bestämmelserna om indragning eller nedsättning. I denna paragraf tas in en bestämmelse om uppgiftsskyldigheten medan bestämmelserna om sanktion finns i 56 §.

110 kap. 50 §

SamSol:s förslag: Paragrafen saknar motsvarighet på grund av senare lagändring.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen, som saknar motsvarighet i lagrådsremissen, motsvarar del av 16 kap. 8 § andra stycket AFL. Sistnämnda paragraf ändrades 2008 (SFS 2008:861). Genom ändringen infördes en särskild regel om att den som får sjukersättning alltid ska göra anmälan om det sker en förbättring av arbetsförmågan. Bestämmelsen korresponderar med 36 kap. 19 § att omprövning av beslut om sjukersättning ska göras om arbetsförmågan förbättras. På grund härav får den hänvisning som finns till 16 kap. 8 § AFL och därmed indirekt från LSP och KSL anses inte omfatta denna bestämmelse. Reglerna om skyldighet att anmäla förändringar ändrades inte i övrigt och omfattas i balken av den allmänna regleringen i 46 §.

110 kap. 51 §

SamSol:s förslag: Paragrafen saknar motsvarighet på grund av senare lagändring.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen, som saknar motsvarighet i lagrådsremissen, motsvarar 16 kap. 8 § tredje stycket första meningen AFL. Sistnämnda paragraf ändrades 2008 (SFS 2008:861). Genom ändringen infördes särskilda regler om när anmälan senast skulle ske såvitt avsåg vissa förändringar i arbetsförhållandena. På grund av den hänvisning som finns till 16 kap. 8 § AFL och därmed indirekt från LSP och KSL omfattar bestämmelsen också livränta vid

arbetsskada eller annan skada som avses i 41–44 kap. Reglerna om tiden för anmälan ändrades inte i övrigt och omfattas i balken av den allmänna regleringen i 47 §.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

110 kap. 52–58 §§

I 52–58 §§ (114 kap. 47–55 §§ i lagrådsremissen) finns bestämmelser om indragning och nedsättning av ersättning. Dock anser regeringen inte lämpligt att här behandla samtliga de situationer i vilka dessa åtgärder kan bli aktuella. Regeringen undantar därvid följande förmånsslag och situationer:

Enligt 14 § LSP får ersättning till sådana intagna m.fl. som avses i 1 § första stycket 3 LSP sättas ned eller dras in om särskilda skäl talar för det. Denna bestämmelse har inte något att göra med utredningen hos Försäkringskassan. Den bör därför placeras i det materiella avsnittet i 43 kap. 20 §.

Enligt 8 § SML får smittbärapenning sättas ned eller dras in om smittbäraren inte följer förhållningsregler som har beslutats med stöd av smittskyddslagen (2004:168) eller särskilda villkor i samband med ett beslut enligt livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda lag.

Enligt 27 § BoL får Försäkringskassan efter särskild utredning avslå en ansökan, dra in eller sätta ned bidraget om det är uppenbart att sökanden på grund av hushållets inkomst- eller förmögenhetsförhållanden eller något annat förhållande inte behöver det bidrag som kan beräknas enligt den lagen. Ett sådant beslut får fattas utan hinder av att viss inkomst eller förmögenhet inte ska räknas in i den bidragsgrundande inkomsten.

Regeringen anser att dessa bestämmelser utgör undantag från rätten till smittbärapenning resp. bostadsbidrag och inte en sanktion mot försäkrade som inte medverkar i utredningen hos Försäkringskassan. Med hänsyn härtill bör bestämmelserna placeras i de materiella avsnitten i 46 kap. 6 § respektive 97 kap. 29 §.

110 kap. 52 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 49 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 47 § i lagrådsremissen) innehåller sanktioner mot den försäkrade eller den som annars får ersättningen när han eller hon inte uppfyller sin uppgiftsskyldighet gentemot Försäkringskassan. Sker detta under ett pågående ärende kan ersättningen dras in eller sättas ned om omständigheterna motiverar det. Om den enskilde inte uppfyller sin uppgiftsskyldighet i samband med en ansökan om en förmån kan denna i stället komma att avvisas enligt 10 och 11 §§. Försäkringskassan måste därvid först ha förelagt sökanden att avhjälpa bristen.

Första stycket 1 motsvarar 20 kap. 3 § första stycket d AFL, men utsträcker tillämpningsområdet till hela balken.

Första stycket 2 motsvarar 20 kap. 3 § tredje stycket AFL, såvitt avser den försäkrades uppgiftsskyldighet enligt nuvarande 20 kap. 8 § AFL. Den enskildes allmänna uppgiftsskyldighet regleras i 13 §.

Första stycket 3 innehåller sanktioner mot den försäkrade eller den som annars får ersättningen och som underlåter att anmäla ändrade för-

hållanden enligt 46 och 47 §§. Bestämmelsen ersätter bl.a. särskilda indragningsregler såsom 3 kap. 17 § första stycket b och 16 kap. 8 § andra stycket AFL. Eftersom det finns viss särreglering av uppgiftsskyldigheten i 50 och 51 §§ hänvisas också till dessa bestämmelser. Detta innebär inte någon ändring i sak.

För att underlåtenhet att lämna uppgifter ska leda till indragning eller nedsättning krävs enligt *andra stycket* att uppgiften avser ett förhållande som är av betydelse för rätten till den aktuella ersättningen. Naturligtvis ska bestämmelserna inte tillämpas i fall då underlåtenheten att lämna korrekta uppgifter varit till nackdel för den försäkrade eller den som annars får ersättningen.

110 kap. 53 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 50 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 48 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 20 kap. 3 § första stycket b, såvitt avser vägran att genomgå läkarundersökning, samt andra och tredje styckena AFL. Indragning eller nedsättning av ersättning enligt denna bestämmelse kan således grunda sig bl.a. på s.k. besöksvägran.

110 kap. 54 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 51 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 49 § i lagrådsremissen) motsvarar 20 kap. 3 § första stycket b AFL såvitt avser vägran att följa läkares föreskrifter. Som begränsning gäller att dessa föreskrifter måste avse ett förhållande som är av betydelse för rätten till ersättning. Självfallet kan t.ex. en vägran att följa läkares föreskrifter inte leda till att barnbidrag dras in.

110 kap. 55 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 52 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men har i punkt 1 en hänvisning till bestämmelserna om sjukpenning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 50 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 20 kap. 3 § första stycket c AFL som avser endast sjukpenning, inklusive arbetsskadesjukpenning.

Enligt nu gällande regel kan indragning eller nedsättning komma i fråga bl.a. om den försäkrade underlåter att ge in en sådan skriftlig försäkran för sjukpenning som avses 3 kap. 8 § första stycket AFL. Eftersom regeringen föreslår att denna form av försäkran ska ersättas med en ansökan om sjukpenning saknas en motsvarighet till denna hänvisning i förslaget. Detta gäller i *punkten 1* endast den delen av bestämmelsen i 20 kap. 3 § första stycket c AFL som avser underlåtenhet att lämna in läkarintyg. Vad gäller särskild försäkran för sjukpenning enligt nuvarande 3 kap. 8 § tredje stycket AFL finns den bestämmelsen i 110 kap. 21 §. Underlåtenhet att ge in en sådan försäkran under utredningen ska liksom i dag kunna medföra att sjukpenning dras in eller sätts ned.

Lagrådet anför att hänvisningen till 30 kap. 20 § i paragrafen kan leda till viss osäkerhet om sanktionsbestämmelsen omfattar arbetsskadesjukpenning, som regleras i 42 kap. och föreslår att hänvisningen ersätts av orden ”inom sju dagar efter sjukanmälningsdagen”. Vidare anser Lagrådet att uttrycket ”låter bli” bör bytas ut mot ”underlåter”.

Regeringen delar Lagrådet uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkter. Vad gäller punkt 1 används dock i stället orden ”inom föreskriven tid” eftersom ”sjudagarsregeln” inte alltid gäller (jfr 27 kap. 25 § andra stycket).

110 kap. 56 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 53 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men innehåller hela rekvisitet.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (114 kap. 51 § i lagrådsremissen), som närmast motsvarar 3 kap. 17 § första stycket a och 4 kap. 18 § AFL, anges att sjukpenning får dras in eller sättas ned om den försäkrade underlåter att meddela sin vistelseadress i vissa fall. Med sjukpenning avses samtliga former av sjukpenning, dvs. även arbetsskadesjukpenning. I nuvarande lagstiftning saknas en särskild bestämmelse om uppgiftsskyldigheten. En sådan tas här in i 49 §, varför denna paragraf innehåller en hänvisning till den.

Lagrådet anför att uttrycket ”låter bli” bör bytas ut mot ”underlåter”.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen formuleras i den delen i enlighet med Lagrådets förslag.

110 kap. 57 §

SamSol:s förslag (H 7 kap. 54 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (114 kap. 52 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 20 kap. 3 § andra stycket AFL, såvitt avser vägran att medverka till behandling eller rehabilitering enligt nuvarande 3 kap. 7 b § och 22 kap. 4, 5 och 7 §§ AFL. Indragning eller nedsättning av ersättning på grund av annan vägran att medverka i utredning som avses i 20 kap. 3 § andra stycket AFL regleras i 110 kap. 53 §.

111 kap.

Bestämmelserna i detta kapitel (115 kap. i lagrådsremissen) motsvarar i sak de bestämmelser som är intagna i SIAL. Dock förs inte, med utgångspunkt från vad som anförs i avsnitt 4.4, någon motsvarighet till upplysningsbestämmelsen om möjligheterna för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela verkställighetsföreskrifter om användningen av elektroniska signaturer, certifikat och andra metoder för identifiering (3 § andra stycket SIAL) in i SFB.

111 kap. 4 §

SamSol:s förslag (H 8 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (115 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 2 § SIAL.

Paragrafen behandlar förutsättningarna för och rättsverkningarna av att använda självbetjäningstjänster. Bestämmelsen syftar även till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

112 kap. 2–4 §§

SamSol:s förslag (H 9 kap. 2–4 §§): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men innehåller inte något undantag beträffande assistansersättning.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (116 kap. 2–4 §§ i lagrådsremissen) motsvarar närmast 20 kap. 2 a § första stycket första och andra meningarna samt tredje stycket AFL. Regeringen föreslår dock att interimistiska beslut ska kunna fattas även beträffande statlig personskadeersättning. Vidare kan påpekas att bestämmelserna inte gäller beträffande handläggningen av ärenden enligt balken hos PPM eller Skatteverket.

Enligt nuvarande lydelse av 20 kap. 2 a § första stycket tredje meningen AFL gäller att särskilda villkor får föreskrivas beträffande ersättning som betalas ut efter interimistiska beslut. Denna bestämmelse tas bort. Skälet till detta är att det knappast kan föreskrivas andra villkor beträffande interimistiska beslut än de som kan föreskrivas beträffande slutliga beslut beträffande en viss förmån.

Beträffande de förmåner som anges i 4 § första stycket saknas det i gällande lagstiftning bestämmelser om interimistiska beslut och regeringen föreslår ingen ändring härvidlag av bl.a. följande skäl. Systemet med den reformerade inkomstgrundade ålderspensionen medför att det i praktiken saknas utrymme för att fatta ett gynnande interimistiskt beslut om ålderspension. Rätten till "pengarna" grundar sig på att den enskilde har en fastställd pensionsrätt. När sådan saknas har den enskilde alltså inte rätt till ersättning. Eftersom garantipensionen utgör en utfyllnad till inkomstpensionen bör samma regler gälla även för denna förmån. Pensionstillägget bör alltid följa de regler som gäller för garantipension. Vidare bör samma regler gälla för efterlevandepension som för ålderspension. När det gäller förmåner till efterlevande anser regeringen att interimistiska beslut, liksom i dag, inte heller ska kunna fattas i fråga om efterlevandestöd trots att denna förmån uppvisar vissa likheter med underhållsstödet. När det gäller adoptionsbidrag och bilstöd, som är engångsutbetalningar, kan interimistiska beslut av naturliga skäl inte komma i fråga.

Enligt *Lagrådet* behöver 116 kap. 4 § i lagrådsremissen kompletteras med en undantagsregel avseende indragning eller minskning av beslutad assistansersättning. Lagrådet anser att kompletteringen behövs för att uppnå överensstämmelse med gällande rätt (8 § LASS).

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. 4 § andra stycket utformas i linje med Lagrådets synpunkter och förslag.

113 kap.

Bestämmelserna om ändring, omprövning och överklagande av beslut överensstämmer i allt väsentligt med gällande rätt. Genom att samla be-

stämmelelserna härom i ett kapitel (117 kap i lagrådsremissen) kan ett stort antal hänvisningar i nu gällande lagstiftning till bestämmelserna i 20 kap. AFL utmönstras. Vidare ersätts bestämmelserna i bl.a. LIP, som i sak motsvarar bestämmelserna i AFL, av nya generellt gällande bestämmelser. Sammantaget medför detta att författningstexten kan reduceras avsevärt. När det talas om ärende eller beslut om en viss förmån avses givetvis såväl positiva som negativa beslut för den försäkrade.

Kapitlet disponeras så att 2–21 §§ innehåller generella regler. Därefter följer i 22–40 §§ bestämmelser som genom hänvisningar till bestämmelserna i 2–21 §§ och genom egna särbestämmelser innehåller samtliga de regler som gäller beträffande allmän ålderspension och förmåner till efterlevande.

113 kap. 2 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 2 §): Motsvarar i sak regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 2 § i lagrådsremissen) innehåller en redogörelse för kapitlets tillämpningsområde och uppbyggnad, däribland den regel som nu finns i 20 kap. 13 a § AFL. I *första stycket* anges att samtliga beslut i ärenden om förmåner enligt socialförsäkringsbalken får ändras, omprövas och överklagas med tillämpning av bestämmelserna i 3–21 §§, om inte något annat följer av bestämmelserna i 22–40 §§. Regleringen innebär att samtliga beslut med anknytning till förmåner såsom kvittning, återkrav och indragning av en förmån omfattas av regleringen. Hänvisningen till 21 § innebär att avvisningsbeslut enligt balken också är att se som beslut i ärenden som rör förmåner enligt denna balk.

113 kap. 7 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 8 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår att ett beslut som har fattats av en tjänsteman hos Försäkringskassan, ska omprövas om det skriftligen begärs av den enskilde som beslutet angår. Lagstiftningen är senare ändrad.

Remissinstanserna: JO anför i huvudsak följande: I paragrafen anges att en begäran om omprövning av ett beslut ska göras skriftligen. I dag finns inte något krav i lagtexten att en begäran om omprövning ska vara skriftlig. (20 kap. 10 § AFL). Däremot anger Försäkringskassan i sin Vägledning 2001:7 Version 2, s. 11, att en begäran om omprövning ska vara skriftlig. För att det inte ska uppstå tolkningsfrågor om t.ex. ett e-postmeddelande eller ett telefax uppfyller kravet på skriftlighet, förutsätter JO att kravet på skriftlighet närmare utvecklas innan det läggs till grund för lagstiftning. JO erinrar också om att kravet på skriftlighet inte bör förväxlas med ett krav på egenhändig underskrift.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 117 kap. 7 § i lagrådsremissen. Som JO påpekat finns i nu gällande författningstext inte något krav på att en begäran om omprövning ska vara skriftlig. Som framgår av Försäkringskassans vägledning (Vägledning 2001:7, Version 6, s. 13) hänvisas dock en försäkrad som begär omprövning av ett tjänstemannabeslut att skriftligen komma in med sin begäran innan tidsfristens utgång. Även om de nuvarande omprövningsbestämmelserna i 20 kap. AFL inte innehåller något

uttryckligt krav på att en begäran ska vara skriftlig, ger de intryck av att vara konstruerade med en sådan utgångspunkt. Detta intryck förstärks också av Försäkringskassans syn på omprövningsinstitutet. Detta talar för att det i SFB bör anges att en begäran om omprövning ska vara skriftlig. Ett införande av ett skriftlighetskrav medför dock inte ett krav på att skrivelsen ska vara egenhändigt undertecknad. Detta betyder i sin tur att ett e-postmeddelande eller telefaxmeddelande får anses uppfylla kravet på skriftlighet. För att bestämmelserna om omprövning ska bli likformiga i SFB förs ett skriftlighetskrav in även såvitt avser begäran om omprövning av beslut om allmän ålderspension (se 23 och 24 §§). Det kan påpekas att en begäran om omprövning av ett taxeringsbeslut ska vara skriftlig (se 4 kap. 9 § taxeringslagen [1990:324]).

En begäran om omprövning innebär att Försäkringskassan ska göra en ny fullständig prövning av sakfrågan. Detta medför att Försäkringskassan, när den fattar beslut efter omprövningen, prövat sakfrågan två gånger. Det framstår därför som olämpligt att den som beslutet angår ska kunna begära omprövning av samma sakfråga ytterligare en gång. Med hänsyn härtill anser regeringen att det i SFB bör föras in en bestämmelse som utesluter möjligheterna att ompröva ett beslut som har meddelats efter omprövning. Det kan påpekas att ändringsbeslut enligt nuvarande 20 kap. 10 a § AFL redan i dag är undantagna från omprövning. Beträffande avvísingsbeslut se författningskommentaren till 11 §.

I tredje stycket finns en hänvisning till bestämmelserna om begäran om omprövning via Internet.

113 kap. 10 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 8 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår att ett beslut som har fattats av en tjänsteman hos Försäkringskassan, ska omprövas om det skriftligen begärs av den enskilde som beslutet angår. Lagstiftningen är senare ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 10 § i lagrådsremissen) motsvarar 20 kap. 11 § första stycket AFL. Ett flertal andra gällande socialförsäkringslagar hänvisar i sin tur till den bestämmelsen.

Enligt *Lagrådet* har bestämmelsen i andra stycket i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen, som i och för sig överensstämmer med gällande rätt, en konstruktion som avviker från omprövningsreglerna på andra rättsområden och som i praktiken kan få olyckliga konsekvenser för enskilda. Bestämmelsen innebär, enligt *Lagrådet*, att ett överklagande av ett beslut anses som en begäran om omprövning av beslutet om inte omprövning redan skett. *Lagrådet* konstaterar därvid att den enskilde, trots att han eller hon redan överklagat beslutet, vid missnöje även efter omprövningen måste överklaga ytterligare en gång för att få till stånd en domstolsprövning. Detta beror, enligt *Lagrådet*, på att Försäkringskassan inte lämnar över det första överklagandet till länsrätt eftersom detta enligt lag ska anses som en begäran om omprövning. På andra rättsområden kommer ett överklagande, enligt *Lagrådet*, även fortsättningsvis att uppfattas som ett överklagande och därför vidarebefordras till domstol. Till följd av den speciella överklaganderegeln inom socialförsäkringen har, enligt *Lagrådet*, många enskilda antagligen gjort kännbara rättsförluster under årens lopp. Enskilda tror, enligt *Lagrådet*, naturligtvis att det är

tillräckligt om han eller hon en gång överklagat ett beslut. Eftersom balkens tillkomst medför sakliga ändringar i vissa andra processuella regler, borde också den nu behandlade regeln, enligt Lagrådet, ges ett mera normalt innehåll.

Sedan lång tid tillbaka gäller att ett överklagande av ett beslut av Försäkringskassan ska betraktas som en begäran om omprövning om det inte är fråga om ett beslut som meddelats efter omprövning. Syftet bakom bestämmelsen är bl.a. att tyngdpunkten i ärendehanteringens ska ligga hos Försäkringskassan. Det skulle enligt regeringens mening föra för långt att inom ramen för detta lagstiftningsärende behandla och analysera de konsekvenser en sådan förändring som Lagrådet föreslår skulle få för bl.a. domstolsorganisationen. Regeringen förutsätter också att Försäkringskassan när den meddelar beslut som inte kan överklagas utan endast omprövas tydligt informerar den enskilde om vad han eller hon har att iakta om han eller hon inte är nöjd med det beslut som Försäkringskassan meddelat.

113 kap. 11 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 12 §): SamSol föreslår att bestämmelsen ska vara tillämplig på alla avvisningsbeslut.

Remissinstanserna: JO anför i huvudsak följande: I paragrafen anges att den enskildes begäran om omprövning av ett avvisningsbeslut ska ses som ett överklagande. Det finns skäl som talar både för och emot den föreslagna ordningen. Förslaget bör ses mot den bakgrunden att Försäkringskassan enligt utredningens förslag ges större möjlighet att avvisa en ofullständig ansökan. Man kan befara att antalet avvisningsbeslut därmed ökar. Enligt JO:s uppfattning kan det vara väl så ändamålsenligt att Försäkringskassan omprövar ett sådant beslut. Om Försäkringskassan har möjlighet att ompröva ett avvisningsbeslut sparar man onödig tidsutdräkt och belastar inte domstolarna i onödan.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen motsvarar 117 kap. 11 § i lagrådsremissen. Regeringen anser inte att det föreligger tillräckliga skäl för att ändra det nuvarande rättsläget. Regeringen anser därför inte att alla avvisningsbeslut ska vara undantagna från omprövning. Detta ska gälla endast då avvisningen grundas på att begäran om omprövning eller överklagande kommit in för sent. Detta innebär ett lagfästande av gällande rätt (se RÅ 2001 ref. 40).

113 kap. 15 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 16 §): Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag men omfattar i andra stycket även den som stadigvarande vistas i Sverige.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 15 § i lagrådsremissen) motsvarar 20 kap. 11 § tredje stycket AFL och 13 kap. 17 a § LIP. Till dessa paragrafer finns i sin tur hänvisningar i åtskilliga andra lagar. Eftersom det endast är för den som är bosatt här i landet som hemortskommunen enligt 14 § är avgörande för till vilken domstol överklagandet ska ske, saknas anledning att ge särskilda regler om hemortskommun för den som inte är bosatt men stadigvarande vistas i här i landet. Vem som ska anses bosatt här i landet regleras i 5 kap. 2–8 §§.

113 kap. 17 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 18 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår även att det i paragrafen framgår att det allmänna ombudet får överklaga ett avgörande från allmän förvaltningsdomstol endast om ombudet har varit part där.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anser att paragrafen bör delas in i två stycken.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 17 § i lagrådsremissen) motsvarar 20 kap. 12 § andra stycket AFL. Beträffande allmän ålderspension tydliggörs genom hänvisning hit från 32 § att det allmänna ombudet får föra talan även till förmån för enskild part.

Vad gäller den särskilda regeln om möjligheterna för det allmänna ombudet att överklaga ett avgörande av allmän förvaltningsdomstol i 13 kap. 22 a § LIP kan den endast komma att tillämpas i samband med beslut om inkomstgrundad ålderspension. Bestämmelsen tas därför inbland de särskilda bestämmelserna om allmän ålderspension (se 113 kap. 36 §).

113 kap. 21 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 23 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 22 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 15 § i förslaget till handläggningslag (SOU 2001:04). Liknande bestämmelser finns bl.a. i 30 § FL.

Enligt regeringens uppfattning följer det redan av den allmänna utgångspunkten att det är ärendeslaget som bör bestämma hur handläggningen ska ske, dvs. att ett avvisningsbeslut ska överklagas på samma sätt som beslutet i huvudsaken. Detta innebär att överklagandet ska ske i samma ordning och inom samma tidsfrister. Med hänsyn härtill bör en särskild bestämmelse föras in i SFB om att för det fall en begäran om omprövning eller ett överklagande har avvisats ska avvisningsbeslutet överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken.

Enligt *Lagrådet* anges i 117 kap. 22 § i lagrådsremissen att, för det fall en begäran om omprövning eller ett överklagande har avvisats, avvisningsbeslutet överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken. Detta är, enligt *Lagrådet*, en ny bestämmelse för vissa socialförsäkringsgrenar och innebär i dessa delar att avsteg görs från gällande rättspraxis beträffande avvisning av för sent inkomna skrivelser med begäran om omprövning eller med överklagande (se RÅ 2001 ref. 40). *Lagrådet* anser att författningskommentaren kan behöva tydliggöra att så är fallet.

Huvudbestämmelsen om omprövning inom socialförsäkringsområdet finns i 20 kap. 10 § AFL. Enligt förarbetsuttalande (prop. 1981/82:88 s. 33) och tillämpad praxis gäller bestämmelsen inte för vissa slags beslut. Det vanligaste av dessa beslut är att *Försäkringskassan* har avvisat en begäran om omprövning eller överklagande på grund av att handlingen har kommit in för sent. I sådana fall anses avvisningsbeslutet avse en annan fråga än ett ärende om försäkring enligt AFL. Handläggningsordningen följer därmed FL:s regler, vilket innebär att besvärfristen är tre veckor. I förarbetena till den särskilda avvisningsbestämmelsen i 29 §

BoL (prop. 1992/93:174 s 65) förs ett motsvarande resonemang som i förarbetena till 20 kap. 10 § AFL.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

Tanken med socialförsäkringsbalken är bl.a. att den ska utgå från ett medborgarperspektiv. Med hänsyn härtill bör förfarandereglererna i gör-ligaste mån vara lika för de förmåner som arbetas in i balken. Regeringen anser därmed också att det är viktigt att undvika att olika bestämmelser gäller för överklagande av olika beslut i samma ärende. Regeringen ser inte några bärande skäl bakom den nuvarande tillämpningen av en särskild frist vid överklagande av avvisningsbeslut utan anser att intresset av enhetlighet väger mycket tungt. Det kan i detta sammanhang tilläggas att fullföljd mot avvisningsbeslut i ärende om ålderspension redan i dag sker med en tvåmånadersfrist. Därtill kommer att det redan av den allmänna utgångspunkten att det är ärendeslaget som bör bestämma hur handläggningen ska ske talar för att avvisningsbeslut ska överklagas på samma sätt som beslutet i huvudsaken. Med hänsyn härtill bör en särskild bestämmelse föras in i SFB om att det för det fall en begäran om omprövning eller ett överklagande har avvisats ska avvisningsbeslutet överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken. Bestämmelsen är avsedd att tydliggöra att även för avvisningsbesluten gäller den ordning som följer av 19 och 20 §§.

113 kap. 22 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 26 §): Motsvarar i princip regeringens förslag i andra och tredje styckena i paragrafen. Dock saknas i SamSol:s förslag en motsvarighet till regeringens förslag i första stycket i paragrafen.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar i princip 13 kap. 9 § första stycket andra meningen samt 15, 16 och 17 b §§ i LIP. Till dessa bestämmelser hänvisas, direkt eller indirekt, i 6 kap. 1 § andra och tredje ledet GPL och 6 § LSPT. I *första stycket* föreskrivs att reglerna om ändring av beslut i 3–6 §§ (motsvarande i princip 20 kap. 10 a § AFL) inte ska tillämpas i ärende om allmän ålderspension. Eftersom dessa regler bl.a. innefattar rättelse av skrivfel m.m. bör för tydlighets skull särskilt upplysas om att det för ärenden som avses i denna paragraf finns bestämmelser om rättelse av skrivfel i 26 § FL.

113 kap. 26 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 33 §): Med hänsyn till senare ändrad lagstiftning överensstämmer inte SamSol:s förslag med regeringens.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 29 § i lagrådsremissen) reglerar olika tidsfrister för omprövning av allmän ålderspension.

Enligt *Lagrådet* bör tredje stycket i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen kompletteras så att den, i enlighet med nuvarande reglering i 13 kap. 11 § första stycket tredje meningen LIP, omfattar även beslut som avser fastställande av pensionsgrundande belopp. Vidare anser Lagrådet att nämnda stycke även bör jämkas redaktionellt.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. *Tredje stycket* formuleras i enlighet med Lagrådets synpunkter och förslag.

113 kap. 28 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 35 §): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Lagstiftningen är senare ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: I paragrafen (117 kap. 31 § i lagrådsremissen) har lagts till en skyldighet för en över-sändande myndighet att lämna uppgift om när handlingen kom in dit. En motsvarande bestämmelse finns i 24 § tredje stycket FL.

113 kap. 29 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 36 §): Överensstämmer i princip med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 32 § i lagrådsremissen) anger vilka tidsfrister som gäller för omprövning av vissa beslut om allmän ålderspension.

Enligt *Lagrådet* föreskrivs i första stycket andra meningen i den föreslagna paragrafen att omprövning till den enskildes nackdel av ett beslut om allmän ålderspension får ske endast när det finns anledning till det enligt 33 och 34 §§. Avsikten lär, enligt *Lagrådet*, inte kunna vara att anledning till omprövning ska krävas enligt såväl 33 § som 34 §. Med anpassning till hur motsvarande reglering är utformad i gällande rätt (13 kap. 13 § LIP) ska därför ordet ”och” ersättas av ”eller”.

Regeringen delar *Lagrådets* uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med *Lagrådets* påpekande.

113 kap. 32 §

SamSol:s förslag (H 10 kap. 39 §): Överensstämmer endast delvis med regeringens förslag eftersom lagstiftningen senare är ändrad.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (117 kap. 35 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 13 kap. 17–17 b §§, 18 § första stycket, 19 § andra stycket, 20 § samt 21 § första och andra styckena LIP.

Enligt *Lagrådet* anges i första stycket i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen att 10–19, 21, 22 och 36–40 §§ tillämpas vid överklagande av Försäkringskassans, Skatteverkets, Premiepensionsmyndighetens och allmän förvaltningsdomstols beslut i ärenden om allmän ålderspension. I andra stycket görs, enligt *Lagrådet*, undantag med avseende på 12 och 13 §§ i fråga om beslut som har meddelats av Skatteverket och Premiepensionsmyndigheten. I tredje stycket hänvisas, enligt *Lagrådet*, i fråga om överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst till vad som sägs i de i första och andra styckena angivna bestämmelserna samt 36–38 och 40 §§ om Försäkringskassan och det allmänna ombudet i stället ska avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket. *Lagrådet* anser att hänvisningarna i andra och tredje styckena i den föreslagna paragrafen behöver överarbetas och anpassas till innehållet i gällande bestämmelser i LIP. Enligt *Lagrådet* bör undantaget i andra stycket begränsas till beslut som har meddelats av Premiepensionsmyndigheten. Eftersom 12, 13 och 36–40 §§ hör till de i första stycket angivna bestämmelserna uppkommer, enligt *Lagrådet*, dubbla hänvisningar genom det sätt varpå tredje stycket har blivit utformat i förslaget. Detta bör, enligt *Lagrådet*, rättas till vid de

närmare överväganden om paragrafens innehåll som behövs under ärendets fortsatta beredning.

Prop. 2008/09:200
Avd. H

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Paragrafen utformas i enlighet med Lagrådets synpunkter. Genom hänvisningar i *första stycket* jämfört med *tredje stycket* klargörs att såväl det allmänna ombudet som Försäkringskassan även såvitt avser beslut om allmän ålderspension får föra talan till förmån för enskild part och att detta också gäller för Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket. *Andra stycket* är anpassat till de lagändringar som har skett efter det att SamSol lämnat sitt förslag. I andra stycket anges att det allmänna ombudet saknar möjlighet att överklaga beslut som har meddelats av Premiepensionsmyndigheten.

114 kap. 2 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 2 §): SamSol föreslår att kapitlet ska tillämpas vid behandling av personuppgifter i verksamhet som gäller förmåner enligt SFB.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 2 § i lagrådsremissen) motsvarar 1 § PISA. I paragrafen anges när bestämmelserna i kapitlet ska tillämpas. Liksom enligt gällande rätt ska bestämmelserna inte tillämpas vid behandling av personuppgifter i domstols dömande verksamhet.

114 kap. 6 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 6 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men innehåller inte någon definition av uttrycket "socialförsäkringens administration".

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 6 § i lagrådsremissen) motsvarar 5 och 6 §§ PISA. Av paragrafens *första stycke* framgår att personuppgiftslagen ([1989:204], PuL) gäller vid behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration, om inget annat följer av 114 kap. SFB eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 114 kap. SFB eller PuL.

Lagrådet anför att regleringen i 2 kap. i balken innebär att socialförsäkringens administration där omfattar Försäkringskassan, Premiepensionsmyndigheten och Skatteverket, medan det i PISA inte omfattar Skatteverket samt att detta innebär en dubbelreglering eftersom Skatteverket omfattas av en särskild reglering rörande sin registerverksamhet. Lagrådet föreslår därför att uttrycket "inom socialförsäkringens administration" utgår ur paragrafen och att denna i stället utformas med sikte på Försäkringskassans och Premiepensionsmyndighetens behandling av personuppgifter.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att regleringen, liksom i PISA, inte bör omfatta Skatteverkets registerverksamhet. Med hänsyn till att uttrycket "socialförsäkringens administration" förekommer i flera paragrafer i kapitlet anser regeringen emellertid att uttrycket bör behållas och en definition tas in i denna paragraf.

114 kap. 15 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 44 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 14 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 14 § PISA.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som får behandlas i socialförsäkringsdatabasen, däribland särskilda regler för känsliga uppgifter. *Sista meningen* i paragrafen syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

114 kap. 17 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 16 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 16 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 16 § PISA.

Paragrafen behandlar behörighet för åtkomst till socialförsäkringsdatabasen. Bestämmelsen syftar även till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

114 kap. 19–26 §§

SamSol:s förslag (H 11 kap. 18–23 §§): Överensstämmer delvis med regeringens förslag. SamSol föreslår att det i alla paragrafer, utom 21 §, ska finnas upplysningsbestämmelser om möjligheterna att meddela verkställighetsföreskrifter. På grund av senare lagstiftning innehåller SamSol:s förslag inte någon motsvarighet till 114 kap. 22 och 23 §§.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragraferna (118 kap. 18–23 §§ i lagrådsremissen) motsvarar närmast 18–23 §§ PISA. Paragraferna är utformade på sådant sätt att det av varje paragraf framgår att den direktåtkomst som medges i olika situationer får ske endast i den utsträckning som erfordras för det i paragraferna angivna ändamålet. Detta betyder att det i varje paragraf finns en angiven begränsning av möjligheterna för olika personer och organ att få tillgång till uppgifter från socialförsäkringsdatabasen. Det är därför onödigt att i varje paragraf upplysa om regeringens möjligheter att enligt 8 kap. 13 § första stycket 1 RF meddela verkställighetsföreskrifter. Paragraferna är konstruerade med utgångspunkt från vad som anförs i avsnitt 4.4. Några materiella förändringar av nu gällande reglering är inte avsedd.

114 kap. 27 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 24 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 24 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 24 kap. PISA.

Bestämmelsen föreskriver begränsningar av vilka uppgifter som får användas som sökbegrepp. Bestämmelsen i *tredje stycket* syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

114 kap. 28 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 25 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 25 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 25 § PISA.

Bestämmelsen behandlar personuppgifter som rör hälsa som urvalskriterium och syftar till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

114 kap. 31 §

SamSol:s förslag (H 118 kap. 28 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 28 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 28 § PISA.

Bestämmelsen innehåller föreskrifter om gallring av inaktuella uppgifter. Bestämmelsen syftar även till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

114 kap. 32 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 29 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 29 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 29 § PISA.

Bestämmelsen reglerar möjligheten att ta ut avgifter för utlämnande av handlingar och uppgifter från socialförsäkringsdatabasen. Bestämmelsen syftar även till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

114 kap. 34 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 31 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (118 kap. 31 § i lagrådsremissen) motsvarar närmast 31 § PISA.

Bestämmelsen innehåller föreskrifter om kontroll av socialförsäkringsdatabasen. Bestämmelsen syftar även till att, i enlighet med resonemanget i avsnitt 4.4, markera avgränsningen av regeringens möjligheter att med stöd av sin restkompetens meddela föreskrifter på området.

114 kap. 36 §

SamSol:s förslag (H 11 kap. 33 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men reglerar överklagandet och kravet på prövningstillstånd utan hänvisning till personuppgiftslagen (1998:204).

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen, som saknar motsvarighet i lagrådsremissen, motsvarar 33 § PISA. I lagrådsremissen anförs att införandet av 52 § personuppgiftslagen medför att det är onödigt att i balken föra in en bestämmelse i balken om överklagande (prop. 2005/06:173 s. 53).

Lagrådet anför att det av tydlighetsskäl bör tas in en upplysningsbestämmelse i 117 eller 118 kap. så att det klarare framgår att bestämmelserna om överklagande i personuppgiftslagen och inte balkens allmänna bestämmelser om överklagande ska tillämpas i fråga om sådana myndighetsbeslut som avses i 33 § PISA.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning att relationen mellan regleringen i PISA och i personuppgiftslagen behöver förtydligas bl.a. mot bakgrund av att regleringen i sistnämnda lag är subsidiär till andra föreskrifter (2 § personuppgiftslagen). I paragrafen tas därför in en hänvisning till personuppgiftslagen. Eftersom denna inte omfattar det överklagandeförbud som finns i 33 § andra meningen PISA tas en även en bestämmelse motsvarande detta in i paragrafen.

115 kap.

Bestämmelserna i detta kapitel (119 kap. i lagrådsremissen) ersätter ett flertal olika straffbestämmelser i nu gällande socialförsäkringslagstiftning.

Som framgår i avsnitt 4.2 ska lagen (1991:1047) om sjuklön (SjLL) inte arbetas in i balken. Detta betyder att bestämmelsen i 19 § första stycket SjLL (119 kap. 5 § i lagrådsremissen) inte ska arbetas in i balken. Motsvarande gäller för straffbestämmelsen i 8 kap. 11 § andra stycket LAF (119 kap. 6 § i lagrådsremissen).

I 8 kap. 11 § andra stycket LAF anges att den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktigt meddelande i uppgift som ska lämnas enligt denna lag dömes till böter, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller i bidragsbrottslagen (2007:612). Straffbestämmelsen har i princip varit oförändrad till sitt innehåll bortsett från att hänvisningen till bidragsbrottslagen lagts till. I förarbetena till LAF (jfr prop. 1975/76:197 s. 109) finns inte någon kommentar till bestämmelsen. I samband med införandet av bidragsbrottslagen fick straffbestämmelsen sin gällande lydelse. Vid den lagrådsgranskning som föregick lagstiftningen framfördes inte några synpunkter på paragrafens utformning (jfr prop. 2006/07:80 bil. 4 och 5).

För att över huvud taget få någon uppfattning om vilka gärningar som är straffbelagda i 8 kap. 11 § andra stycket LAF får man gå tillbaka till lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring som ersattes av LAF. I förarbetena till 57 § andra stycket lagen om yrkesskadeförsäkring, som var snarlik den nu gällande bestämmelsen i 8 kap. 11 § andra stycket LAF, angavs följande. "Lämnar någon medvetet eller av grov vårdslöshet i uppgift, som skall avgivas enligt denna lag, oriktigt meddelande, straffes med dagsböter, där ej brottet är i allmän strafflag belagt med straff." I specialmotiveringen (prop. 1954 nr 60 s. 257) till den nyss angivna bestämmelsen i yrkesskadeförsäkringslagen anfördes följande: "Lämnande av oriktiga uppgifter med bedrägeriuppsåt bör enligt min mening bedömas helt enligt strafflagen. Oriktiga uppgifter kan emellertid lämnas till försäkringsorganen utan att uppgiftslämnaren har något dylikt uppsåt. I sådant fall kan ansvar ej ådömas enligt strafflagen. Straffbestämmelser erfordras därför i yrkesskadeförsäkringslagen. Jag är emellertid inte beredd att där föreslå straffbestämmelser för lämnande av oriktiga uppgifter annat än när detta skett medvetet eller av grov vårdslöshet. Frivilligt rättande av oriktiga uppgifter bör i bedrägerifallen bedömas enligt

strafflagens bestämmelser om tillbakaträdande från brott. De fall, som straffbelägges i yrkesskadeförsäkringslagen, torde närmast ha karaktären av ordningsförseelser. För dessa fall torde anledning saknas att införa en särskild bestämmelse om strafffrihet vid frivilligt rättande av uppgiften.”

Mot bakgrund av det anförda anser regeringen att den nu gällande bestämmelsen i 8 kap. 11 § andra stycket LAF i princip straffbelägger ett beteende som närmast har karaktären av en ordningsförseelse. För att straffbestämmelsen ska bli tillämplig krävs endast ett konstaterande av att någon medvetet eller av grov oaktsamhet lämnar en felaktig uppgift i ett ärende som rör arbetsskada. Det krävs alltså inte ens någon risk för skada eller vinning. Om så är fallet faller brottsligheten under annan straffrättslig lagstiftning.

Bestämmelsens tillämpningsområde vid sidan av brottsbalken och bidragsbrottslagen (2007:612) är mycket litet. Det beteende som träffas av straffbestämmelsen framstår enligt regeringens uppfattning inte som tillräckligt straffvärt för att motivera straffansvar, särskilt mot bakgrund av att det inte finns motsvarande reglering för att lämna oriktig uppgift avseende någon annan förmån som omfattas av balken. Med hänsyn härtil anser regeringen att det inte är motiverat att den nuvarande straffbestämmelsen i 8 kap. 11 § andra stycket LAF arbetas in i balken.

115 kap. 3 §

SamSol:s förslag (H 12 kap. 3 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (119 kap. 3 § i lagrådsremissen) motsvarar 8 kap. 11 § första stycket första meningen LAF.

Enligt *Lagrådet* kan det ifrågasättas om det inte i förslaget till 119 kap. 3 § i lagrådsremissen föreligger en saklig skillnad mellan den i paragrafen föreslagna straffbarheten jämfört med gällande rätt. Lagrådet anser att den i gällande rätt angivna tidsaspekten ”omedelbart” torde ha betydelse vid bedömningen om en anmälningsskyldighet har underlåtit eller ej. Lagrådet ifrågasätter om detta tidsrekvisit innefattas i den beskrivning som finns i den i lagrådsremissen föreslagna paragrafen. Om någon materiell ändring inte är avsedd anser Lagrådet att paragrafen bör ges en utformning som ligger närmare det som gäller i dag.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Eftersom regeringen inte avser att materiellt ändra den nuvarande bestämmelsens innebörd bör paragrafen i propositionen formuleras i linje med Lagrådets förslag.

115 kap. 4 §

SamSol:s förslag (H 12 kap. 4 §): Överensstämmer med regeringens förslag.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (119 kap. 4 § i lagrådsremissen) motsvarar delvis 20 kap. 9 § andra stycket AFL, 8 kap. 11 § första stycket andra meningen LAF och 15 kap. 13 § tredje stycket LIP. Till dessa paragrafer finns hänvisningar i så gott som samtliga lagar som omfattas av balken. Hänvisningarna framgår av paragrafregistret.

Enligt *Lagrådet* kan det ifrågasättas om förslaget till 119 kap. 4 § i lagrådsremissen motsvarar gällande rätt. Lagrådet konstaterar att det bakom

förslaget i lagrådsremissen ligger åtminstone ett tjugotal paragrafer i olika lagar. Lagrådet konstaterar vidare att påföljden i en del av dessa i dag är "penningböter", men i andra "böter", medan den i lagrådsremissen föreslagna påföljden är "penningböter" för alla slags straffbara överträdelser av paragrafen. Lagrådet noterar vidare att en "uppdragsgivare" inte är uppgiftsskyldig enligt en del av de lagar som nu inarbetas i socialförsäkringsbalken. Slutligen ifrågasätter Lagrådet om den straffbara uppgiftsskyldigheten tar sikte på samma slags förmåner som enligt gällande rätt eller om ytterligare förmåner kommer att omfattas av uppgiftsskyldigheten i 114 kap. 29 § i lagrådsremissen.

I gällande rätt omfattar straffbestämmelserna i 20 kap. 9 § AFL och 15 kap. 13 § tredje stycket LIP till sin ordalydelse endast arbetsgivare, medan motsvarande straffbestämmelse i 8 kap. 11 § första stycket andra meningen LAF till sin ordalydelse omfattar såväl arbetsgivare som uppdragsgivare. Vidare föreskrivs i 20 kap. 9 § AFL och 15 kap. 13 § tredje stycket LIP att påföljden ska bestämmas till penningböter medan det i 8 kap. 11 § första stycket andra meningen LAF föreskrivs att påföljden ska bestämmas till böter. Det kan konstateras att det i förarbetena till LAF saknas kommentar till straffbestämmelsen i 8 kap. 11 § första stycket andra meningen. Det framgår inte heller av förarbetena om straffbestämmelsen motsvaras av äldre lagstiftning (jfr SOU 1975:84 och prop. 1975/76:197). När det gäller straffbestämmelsen i 20 kap. 9 § tredje stycket AFL framgår av förarbetena att straffbestämmelsen i princip motsvaras av 46 § lagen om allmän sjukförsäkring (jfr bl.a. prop. 1962:90 s. 389). Av förarbetena till 15 kap. 13 § LIP (jfr bl.a. prop. 1997/98:151 del 2 s. 771) framgår att den bestämmelsen motsvarar regleringen i 20 kap. 9 § AFL.

Med hänsyn till att regeringen anser att bestämmelserna om uppgiftsskyldighet i 110 kap. 31 § ska omfatta dels samtliga förmåner som regleras i balken, dels omfatta såväl arbetsgivare som uppdragsgivare, anser regeringen att straffbestämmelsen bör utvidgas i motsvarande omfattning. Detta betyder att straffbestämmelsen, till skillnad mot i gällande rätt, kommer att utvidgas till att omfatta även bilstöd och närstående penning samt avse såväl arbetsgivare som uppdragsgivare.

De gärningar som straffbeläggs i paragrafen är i princip av samma karaktär oberoende av vilken förmån det är fråga om. Med hänsyn härtill anser regeringen att det saknas skäl att i socialförsäkringsbalken bibehålla de skillnader i påföljdshänseende för överträdelser av viss reglering som finns för de olika förmånerna i den nu gällande lagstiftningen. Såvitt avser flertalet förmåner föreskriver den gällande lagstiftningen penningböter. Med hänsyn härtill och med beaktande av att de beteenden som straffbeläggs i paragrafen närmast torde ha karaktären av ordningsförseelser, anser regeringen att det för brottet i socialförsäkringsbalken ska föreskrivas penningböter.

5.9.4 Underavdelning IV Vissa organisatoriska bestämmelser

H 14 kap. i SamSol:s förslag innehåller bestämmelser om försäkringsdelegation, socialförsäkringsnämnd och allmänt ombud. Bestämmelserna om försäkringsdelegation upphörde att gälla den 1 januari 2007 och be-

stämmelserna om socialförsäkringsnämnd upphörde att gälla den 1 januari 2008. Av kapitlet återstår därför av förslaget endast 12 och 13 §§ om allmänt ombud. Dessa bestämmelser förs i regeringens förslag till 2 kap. 2 § och 113 kap. 12 §. Prop. 2008/09:200 Avd. H

117 kap.

I kapitlet (121 kap. i lagrådsremissen) finns särskilda bestämmelser om socialförsäkringen under krig och krigsfara. Vissa av dessa innebär en utvidgad föreskriftsrätt för regeringen grundad på 13 kap. 6 § RF.

117 kap. 5 §

SamSol:s förslag (H 15 kap. 5 §): Överensstämmer i sak med regeringens förslag men har rubriken Anmälan till Försäkringskassan m.m.

Kommentar och skälen för regeringens förslag: Paragrafen (121 kap. 5 § i lagrådsremissen) motsvarar 4 § LSKK.

Lagrådet anför att paragrafen behandlar helt andra frågor än sådan anmälan och föreslår att den får rubriken Socialförsäkringsskyddet.

Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Rubriken formuleras i enlighet med Lagrådets förslag.

6 Författningskommentar till förslaget till lag om införande av socialförsäkringsbalken

Prop. 2008/09:200

6.1 Inledning

Lagen om införande av socialförsäkringsbalken (SFBP) är uppbyggd så att 1 kap. innehåller de grundläggande bestämmelserna om ikraftträdande av socialförsäkringsbalken (SFB) och upphävande av äldre författningar samt huvudregler beträffande övergångsfrågorna. De övriga kapitlen, 2-9 kap., ansluter till avdelningarna A–H i balken. Bestämmelserna i dessa kapitel har i allmänhet ordnats på samma sätt som motsvarande reglering i balken.

Den helt övervägande delen av bestämmelserna motsvarar tidigare beslutade övergångsbestämmelser till de författningar som nu upphävs. I ett fåtal fall är det fråga om bestämmelser av övergångskaraktär i någon av de författningar som upphävs. Kommentaren innehåller då, med något enstaka undantag, endast en upplysning om varifrån bestämmelsen hämtats, dess tillkomst och senaste lydelse.

Endast undantagsvis berörs hur förslagen förhåller sig till *SamSol:s förslag*. Således anmärks inte språkliga förändringar, rättelser, omflyttningar och sådana ändringar som beror på ny lagstiftning. Några bestämmelser i utredningsförslaget har befunnits överflödiga. Det gäller 2 kap. 7 § i utredningsförslaget, där regleringen i 1 kap. 3 § och 5 kap. 4 § är tillräcklig. Vidare gäller det 3 kap. 5 §, 6 kap. 31 och 37 §§ samt 8 kap. 2 § 1, eftersom formuleringen i SFB innebär att barnpension, efterlevandestöd respektive änkepension omfattas även när SFBP är tillämplig på dem. Ytterligare exempel har tagits upp i kommentaren till 1 kap. 3 §.

Remissinstanserna har endast haft ett fåtal synpunkter på förslaget. Dessa har tagits upp i kommentaren.

Lagrådets synpunkter har redovisats i kommentaren till de paragrafer som de hänför sig till. Övriga förändringar efter lagrådsföredragningen har kommenterats endast om det är fråga om annat än språkliga förändringar, rättelser, omflyttningar eller sådana ändringar som beror på ny lagstiftning eller ändrad ikraftträdandetidpunkt.

Under beredningen har noterats att det finns vissa lagtekniska ofullkomligheter i hänvisningarna från EPLP till EPL. Dessa har inte helt kunnat rättas till i det nu framlagda förslaget utan arbetet med att förbättra den lagtekniska utformningen kommer att fortsätta under arbetet med följdlagstiftning och komplettering av socialförsäkringsbalken med anledning av senare lagändringar.

6.2 1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

SFB och SFBP ska träda i kraft den 1 januari 2011.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om upphävande av de lagar vars innehåll överförs till SFB. Även om någon enskild bestämmelse i en lag ska föras över till föreskrifter på lägre nivå upphävs lagen. Eftersom bestämmelserna i FBF i allt väsentligt tas in i SFB och det finns behov att i lagform reglera övergångsfrågorna mellan författningarna upphävs även nämnda förordning genom lagen. Regeringen kommer senare att ta ställning till behovet av en ny förordning.

Vidare föreskrivs att AFL i sin helhet ska upphävas trots att SFB inte innehåller någon motsvarighet till 2 kap. nämnda lag (se avsnitt 4.7).

I 3 kap. 2 § 15 SofL finns en bestämmelse om att den som är bosatt i Sverige omfattas av lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. Någon motsvarande bestämmelse tas inte in i SFB. Med hänsyn till utformningen av 1 kap. 5 § i sistnämnda lag är det tillräckligt att ändra hänvisningen där.

Även IFKL upphävs trots att SFB inte innehåller några bestämmelser som hämtats från den lagen. Den situation som lagen reglerar hänför sig till en tidpunkt som ligger flera år tillbaka i tiden när SFB träder i kraft. De bestämmelser i lagen som har bedömts då alltför vara av betydelse har i stället tagits in i denna lag.

Till skillnad mot i lagrådsremissen föreslås inte att SjöLL och NVL upphävs, eftersom bestämmelserna i SjöLL inte alls och NVL såvitt avser ledighet inte arbetas in i SFB.

3 §

Som huvudregel ska de upphävda författningarna tillämpas på ersättningar och andra förmåner som avser tid före ikraftträdandet. Detta gäller inte bara i fråga om rätten till en förmån och beräkningen av denna utan också t.ex. i fråga om återkrav av en utbetalad förmån. Även i fråga om betalningsskyldighet för underhållsstöd som avser tid före ikraftträdandet tillämpas de äldre bestämmelserna.

Beräkningen av inkomstgrundad ålders- och efterlevandepension sker med utgångspunkt i pensionsgrundande inkomst, pensionsgrundande belopp, pensionspoäng och pensionsrätter som har fastställts för den försäkrade. Fastställelsen sker alltså i allmänhet under en lång följd av år före den tidpunkt då förmånen börjar betalas ut. Det behövs därför en särskild bestämmelse som reglerar övergången. Genom bestämmelsen, som inte fanns med i utredningens förslag, blir 6 kap. 7, 8 och 25 §§ i utredningsförslaget överflödiga. Bestämmelsen har kompletterats med en motsvarande bestämmelse avseende de årliga omräkningarna av pensionsbehållningar. Genom ändringen tillgodoses det behov av en ytterligare övergångsbestämmelse som *Lagrådet* tagit upp i anslutning till 6 kap.

Det finns åtskilliga undantag som innebär att äldre bestämmelser ska tillämpas även efter SFB:s ikraftträdande och dessa har förts in i 2–9 kap. som vart och ett motsvarar en avdelning i SFB. Där finns även exempel på motsatsen, alltså att SFB tillämpas även på förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

För de flesta förmåner innebär detta när det är fråga om löpande utbetalningar och inte om retroaktiva sådana att balken blir tillämplig på

utbetalningar efter ikraftträdandet. Underhållsstöd utbetalas emellertid i förskott, vilket innebär att SFB i princip blir tillämplig även på stöd som utbetalas i december 2010 och avser januari 2011. Eftersom balken då ännu inte trätt i kraft kommer utbetalningen att ske enligt gamla regler. Kontinuitetsregeln i 4 § medför att detta i princip saknar betydelse. Den förskottsvisa utbetalningen medför dock att underhållsstödet måste beaktas särskilt vid utformningen av övergångsbestämmelserna till avdelning H.

När det är fråga om bestämmelser som inte anknyter till en förmån, t.ex. vissa organisatoriska bestämmelser, blir paragrafen inte tillämplig. Beträffande adoptionsbidrag och bilstöd som inte direkt anknyter till viss tid har särskilda regler införts, se 3 kap. 9 § och 5 kap. 4 §.

4 §

Bestämmelserna (4 § första stycket i lagrådsremissen) syftar till att knyta ihop beslut om förmåner enligt de upphävda författningarna med tillämpningen av SFB. Några nya beslut om förmåner behöver alltså inte meddelas med anledning av införandet av balken. Vidare kan det gälla sådant som den längsta tid under vilken en viss förmån kan erhållas eller verkan av att den försäkrade haft en viss förmån. Även för andra åtgärder än beslut, t.ex. en utbetalning, gäller kontinuiteten. Eftersom vissa bestämmelser i SFB har hämtats från föreskrifter på lägre nivå behövs en särskild regel om dessa.

Efter påpekande av *Lagrådet* har en särskild kontinuitetsregel införts med anledning av att beteckningen graviditetsspenning används i SFB i stället för den tidigare beteckningen havandeskapsspenning. I övrigt har det inte genomförts sådana ändringar av beteckningarna på förmånerna att någon särskild regel är motiverad.

5 §

Genom paragrafen (4 § andra stycket i lagrådsremissen) uppnås kontinuitet mellan beslut och åtgärder av en allmän försäkringskassa eller RFV och beslut eller åtgärder av Försäkringskassan. Ett undantag har gjorts för RFV:s överklagande av ett beslut av en allmän försäkringskassa. I sådant fall övertas verkets roll av det allmänna ombudet, se 9 kap. 19 §.

Paragrafen ersätter 3 § tredje stycket IFKL samt punkterna 2, 4 och 5 i övergångsbestämmelserna till AFL och punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till LIP i anledning av försäkringskassareformen (prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, SFS 2004:779, 781 och 784).

6 §

Paragrafen motsvarar 5 § i lagrådsremissen. Till de upphävda författningarna anknyter ett stort antal förordningar och föreskrifter på lägre nivå. Dessa kommer nästan undantagslöst att behöva ändras eller ersättas av helt nya författningar. Eftersom det kan bli svårt att hinna genomföra detta arbete innan SFB träder i kraft ges äldre författningar genom paragrafen fortsatt giltighet.

7 §

Paragrafen motsvarar 6 § i lagrådsremissen. *Riksdagens ombudsmän (JO)* anser att bestämmelsen inte är förenlig med vad rättssäkerheten kräver.

Hänvisningar till de upphävda lagarna finns i ett stort antal författningar och följdändringar i dessa ska naturligtvis göras. Även om ett omfattande arbete läggs ned på att genomföra alla behövliga följdändringar i detta lagstiftningsärende, kan det dock inte uteslutas att någon hänvisning förbises. När det gäller internationella avtal om social trygghet kan vidare själva avtalet inte ändras genom ensidig lagstiftning utan endast genom en ny överenskommelse. Särskilda föreskrifter om tillämpningen av avtal har endast undantagsvis meddelats i samband med ny lagstiftning (se 2 kap. 3 §). Det kan också vara så att ändringen bör göras i samband med en större omarbetning inom en nära framtid. Om hänvisningen finns i bestämmelser som tillämpas bara övergångsvis kan det vara befogat att avstå från ändring. Av detta skäl föreslås inte några ändringar i upphävda lagar eller i övergångsbestämmelser. Bestämmelsen innebär att de bestämmelser i SFB som motsvarar upphävda bestämmelser blir tillämpliga även om en följdändring inte har skett. Det kan påpekas att det finns en motsvarande bestämmelse i 1 kap. 5 § lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen (1999:1229). Vidare är att märka att bestämmelsen är tillämplig bara när bestämmelsen i SFB motsvarar den tidigare bestämmelsen. Regeringen anser att regeln är angelägen och att rättssäkerheten inte sätts i fara genom bestämmelsen. Efter påpekande av *Lagrådet* har orden ”på annat sätt” bytts ut mot ”i särskilt beslut av regeringen”.

8 §

I paragrafen (7 § i lagrådsremissen) regleras överensstämmelsen mellan terminologin i SFB och SFBP. I SFBP finns ett flertal bestämmelser som innebär att de upphävda författningarna ska tillämpas även efter ikraftträdandet av SFB, se t.ex. 3 § i detta kapitel samt 9 kap. 5 och 10 §§. Eftersom endast vissa paragrafer i NVL förs över till balken, krävs en särskild bestämmelse för att sådana regler ska bli tillämpliga även i fråga om närståendepenning.

6.3 2 kap. Övergångsbestämmelser till 1–7 kap. (avdelning A)

Administrationen

1 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning på Försäkringskassan av bestämmelser om de allmänna försäkringskassorna och RFV kommer från 1 §, 3 § första stycket och 4 § andra stycket andra meningen IFKL (prop. 2003/04:69, bet. 2003/04:SfU13, SFS 2004:274 och prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, SFS 2004:779). Lydelsen har justerats något för att uppnå överensstämmelse med 114 kap. 2 §. Paragrafen har justerats i enlighet med uttalanden av *Lagrådet*.

2 §

Övergångsbestämmelsen om internationella överenskommelser kom till 2003 som en ny punkt i övergångsbestämmelserna vid införandet av SofL (prop. 2002/03:61, bet. 2002/03:SfU9, SFS 2003:302, punkt 11). Efter påpekande av *Lagrådet* har bestämmelsen begränsats till att, liksom i nuvarande lagstiftning, avse avtal angående AFL och ABBL. Det blir ju dock inte dessa lagar som kommer att tillämpas utan SFB (se 1 kap. 7 § SFBP).

3 §

Övergångsbestämmelsen om den närmare tillämpningen av överenskommelser angående pension kommer från 27 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

*Basbelopp och förhöjt basbelopp***4 §**

Övergångsbestämmelsen i *första stycket* om basbelopp kommer från 1 kap. 6 § fjärde stycket AFL (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:677).

Bestämmelsen i *andra stycket* är ny. Följdlagstiftningen till SFB innebär till betydande del att hänvisningar angående basbeloppet till AFL ersätts av motsvarande hänvisning till SFB. Det kan då vara fråga om prisbasbelopp för ett tidigare år än 2011.

*Registrerat partnerskap***5 §**

I SamSol:s förslag är motsvarande bestämmelse (A 2 kap. 12 §) utformad som en upplysning om vad regleringen i 3 kap. 1 och 3 §§ lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap innebär i fråga om SFB, medan den i lagrådsremissen (2 kap. 12 §) endast upplyser om att bestämmelser om rättsverkningarna av registrerat partnerskap finns i 3 kap. lagen om registrerat partnerskap. Nämnda lag har nu upphört att gälla och de fortsatta verkningarna av partnerskap regleras i 2 och 3 §§ lagen (2009:260) om upphävande av nämnda lag. Mot denna bakgrund ersätts hänvisningen i balken av en hänvisning i denna lag till de nyssnämnda paragraferna.

*Bosättning i Sverige och utlandsvistelse***6 §**

Övergångsbestämmelsen om ut- och inresa (5 § i lagrådsremissen) hänförs sig till införandet av SofL (prop. 1998/99:119, bet. 1999/2000:SfU3, SFS 1999:799, punkt 2). Den ursprungliga hänvisningen till tidpunkten för SofL:s ikraftträdande har ändrats till att avse ikraftträdandet av SFB, vilket inte innebär någon saklig ändring.

7 §

Paragrafen motsvarar 6 § i lagrådsremissen. Övergångsbestämmelsen i *första meningen* om efterlevandeförmåner kommer från 3 kap. 2 § 13 SofL (prop. 1998/99:119, bet. 1999/2000:SfU3, SFS 1999:799 samt prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:497). Bestämmelsen avser den rätt till 90- respektive 25-procentstillägg till pension till efterlevande som grundar sig på den efterlevandes bosättning här i landet men beräknas med utgångspunkt i den avlidnes bosättning här i landet. I *SamSol:s förslag* har endast de delar av bestämmelsen som hänvisar till EPLP och som avser barnpension och omställningspension flyttats till SFBP. *Försäkringskassan* anför att även änkepensionen bör regleras här samt att ordet ”änkepension” bör tas in i rubriken och den lagtext som finns i 7 kap. 31 § i *SamSol:s förslag* läggas till i paragrafen. Rätt till de här aktuella tilläggen finns endast om dödsfallet inträffade före den 1 januari 2003. Eftersom dessa fall i övrigt regleras i SFBP bör som *Försäkringskassan* anser också försäkringsbestämmelsen föras över dit. Eftersom den materiella bestämmelsen om beräkningen bör stå kvar i 7 kap. har endast den ändringen gjorts att rubriken och försäkringsbestämmelsen här utvidgats till att avse också änkepensionen. *Andra och tredje meningarna* är endast en redaktionell följd av flyttningen. Paragrafen har rättats och justerats i enlighet med uttalanden av *Lagrådet*.

*Garantipension till änkepension***8 §**

Övergångsbestämmelsen om garantipension till änkepension kommer från 3 kap. 2 § 13 och 4 kap. 2 § tredje stycket SofL. Den var i lagrådsremissen placerad i 5 kap. 9 § 16, 10 § och 14 § andra stycket SFB. Som närmare utvecklas i inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB lämnas sådan pension numera bara övergångsvis. Bestämmelserna tas därför i stället in här.

*Föräldrapenningsförmåner***9 §**

Övergångsbestämmelsen om föräldrapenningsförmåner (7 § i lagrådsremissen) kom till 2006 (prop. 2005/06:142, bet. 2005/06:SfU15, SFS 2006:362, punkt 2). Paragrafen har justerats i enlighet med uttalanden av *Lagrådet*.

*Arbetskadeförsäkring***10 §**

Övergångsbestämmelsen om arbetsskador före 1982 (8 § i lagrådsremissen) kom till 1981 (prop. 1980/81:178, bet. 1980/81:SfU28, SFS 1981:693, punkt 2).

11 §

Övergångsbestämmelsen om arbetsskador före 2001 (9 § i lagrådsremissen) kom till 1999 (prop. 1998/99:119, bet. 1999/2000:SfU3, SFS 1999:809, punkt 2).

12 §

Övergångsbestämmelsen om efterskyddstid hänför sig till införandet av SofL (prop. 1998/99:119, bet. 1999/2000:SfU3, SFS 1999:799, punkt 3 och prop. 1999/2000:95, bet. 1999/2000:SfU2, SFS 2000:381, punkt 3). Bestämmelsen har lagts till efter lagrådsföredragningen och utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Någon särskild rubrik är inte påkallad, eftersom paragrafen placeras under rubriken "Arbetsskadeförsäkring".

*Statligt personskadeskydd***13 §**

Övergångsbestämmelsen om bistånds- och katastrofutbildning (10 § i lagrådsremissen) kom till 1981 (prop. 1980/81:117, bet. 1980/81:UU23, SFS 1981:368).

14 §

Övergångsbestämmelsen om viss tjänstgöring (11 § i lagrådsremissen) kom till 1994 (prop. 1994/95:6, bet. 1994/95:FöU1, SFS 1994:2073). Paragrafen har justerats i anslutning till lagrådsföredragningen.

15 §

Övergångsbestämmelsen om samhällstjänst (12 § i lagrådsremissen) kom till 2006 (prop. 2005/06:165, bet. 2005/06:JuU34, SFS 2006:895).

*Handikappersättning till utlandet***16 §**

Övergångsbestämmelsen om utbetalning av handikappersättning till utlandet (13 § i lagrådsremissen) kom till 2000 som en ny punkt i övergångsbestämmelserna vid införandet av HVL (prop. 2000/01:16, bet. 2000/01:SfU6, SFS 2000:1413, punkt 6).

*Folkpensionsförmåner till utlandet***17 §**

Övergångsbestämmelsen om utbetalning av folkpension till utlandet (14 § i lagrådsremissen) kom till 2002 genom tillägg av ett andra stycke till den 2000 införda nya punkten 7 i övergångsbestämmelserna till SofL (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:212, punkt 7 andra stycket, och prop. 2002/03:2, bet. 2002/03:SfU5, SFS 2002:1080).

I paragrafen finns det inte någon motsvarighet till första stycket i punkten, som föreskriver att folkpension enligt äldre bestämmelser ska fortsätta att lämnas till den som under utlandsvistelse fick sådan pension vid utgången av 2000. Första stycket måste anses i sin helhet ha ersatts av bestämmelserna i andra stycket.

Vidare har garantipension undantagits från tillämpningen, eftersom Prop. 2008/09:200 denna förmån reglerats särskilt, se 18 §.

Garantipension till utlandet

18 §

Övergångsbestämmelsen om utbetalning av garantipension till utlandet (15 § i lagrådsremissen) kom till 2000 (prop. 1999/2000:127, bet. 2000/01:SfU3, SFS 2000:798, punkt 5).

Särskild efterlevandepension

19 §

Övergångsbestämmelsen om särskild efterlevandepension (16 § i lagrådsremissen) kom till 2002 som en ny punkt i övergångsbestämmelserna vid införandet av SofL (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:212, punkt 10).

Hustrutillägg

20 §

Övergångsbestämmelsen om hustrutillägg (17 § i lagrådsremissen) hänför sig till införandet av SofL (prop. 1998/99:119, bet. 1999/2000:SfU3, SFS 1999:799, punkt 4). Paragrafens lydelse har justerats i enlighet med påpekande av *Lagrådet*.

6.4 3 kap. Övergångsbestämmelser till 8–22 kap. (avdelning B)

Föräldrapenning

1 §

Övergångsbestämmelsen om flerbarnsfödelse kom till 1999 (prop. 1999/2000:1, utg.omr. 12, bet. 1999/2000:SfU1, SFS 1999:1361). Bestämmelsen är i sin nuvarande lydelse inte begränsad till att avse flerbarnsfödelse. Eftersom den ändring den hänför sig till avsåg endast bestämmelser om sådana, måste en sådan begränsning ha varit avsedd.

2 §

Övergångsbestämmelserna om föräldrapenningsdagar kom till 2001 (prop. 2000/01:44, bet. 2000/01:SfU10, SFS 2001:141, punkt 2, och 142 samt prop. 2001/02:1, utg.omr. 12, bet 2001/02:SfU1, SFS 2001:1105). Paragrafen har rättats i enlighet med påpekande av *Lagrådet*.

3 §

Övergångsbestämmelsen om lägstanivå kom till 2006 (prop. 2005/06:142, bet. 2005/06:SfU15, SFS 2006:359, punkt 3).

4 §

Övergångsbestämmelsen om omräkning kom till 2006 (prop. 2004/04:108, bet. 2004/05:SfU13, SFS 2005:334, punkt 3 till den del den avser föräldrapenning).

5 §

Övergångsbestämmelsen om 240-dagarsvillkoret kom till 2006 (prop. 2005/06:142, bet. 2005/06:SfU15, SFS 2006:359, punkt 4).

*Barnbidrag***6 §**

Övergångsbestämmelsen om förmyndare kom till 1994 (prop. 1993/94:251, bet. 1994/95:LU3, SFS 1994:1441, punkt 3).

7 §

Övergångsbestämmelsen om anmälan av mottagare kom till 2006 (prop. 2005/06:20, bet. 2005/06:SfU7, SFS 2006:179, punkt 3).

*Underhållsstöd***8 §**

Övergångsbestämmelsen om tidigare beaktade uppskovsavgifter vid realisationsvinstbeskattningen kom till 1999 (bet. 1998/99:SfU9, SFS 1999:396, punkt 2).

*Adoptionsbidrag***9 §**

Paragrafen motsvarar 11 § i lagrådsremissen. Eftersom adoptionsbidrag inte direkt kan hänföras till en viss tidsperiod ges här en uttrycklig regel om att det ska anses avse den tidpunkt då adoptivföräldrarna får barnet i sin vård. Detta har betydelse dels för den allmänna bestämmelsen i 1 kap. 3 § att de upphävda lagarna tillämpas på förmåner som avser tid före ikraftträdandet, dels för sådana övergångsbestämmelser till avdelning H, t.ex. 9 kap. 5 §, där det har betydelse vilken tid förmånen avser.

6.5 4 kap. Övergångsbestämmelser till 23–47 kap. (avdelning C)

*Sjukpenning***1 §**

Övergångsbestämmelsen om ersättning vid yrkesskada som inträffat före den 1 juli 1977 kom till 1977 (prop. 1976/77:64, bet. 1976/77:SfU28, SFS 1977:270)

2 §

Övergångsbestämmelserna om ändring av SGI på grund av ändring av särskild efterlevandepension har brutits ut ur 3 kap. 5 § första stycket b AFL (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489 och prop. 2006/07:59, bet. 2006/07:SfU9, SFS 2007:298). Beträffande regleringen i detta lagrum samt andra och tredje styckena i samma paragraf, se 26 kap. 4–9 §§ SFB och kommentaren till dessa paragrafer.

3 §

Övergångsbestämmelsen om äldre studiemedel kom till 1999 (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:SfU7, SFS 1999:1397). Enligt de ursprungliga övergångsbestämmelserna till den nya studiestödslagen kunde övergångsvisa studiestöd beviljas längst t.o.m. den 30 juni 2003 men denna tidsgräns har tagits bort såvitt gäller vissa studier som påbörjats före den 1 juli 2001. Med hänsyn till vissa studiers längd och möjligheterna att göra studieuppehåll kan därför övergångsbestämmelsen få betydelse under avsevärd tid.

4 §

Övergångsbestämmelsen om avtalsbestämda stöd kom till 2005 (prop. 2004/05:108, bet. 2004/05:SfU13, SFS 2005:334, punkt 2). I lagrådsremissen föreslogs en utförligare lydelse baserad på uttalanden i förarbetena. *Lagrådet* ifrågasatte behovet av ändringen. Bestämmelsens lydelse har därför ändrats så att den överensstämmer med den nuvarande.

5 §

Bestämmelser om SGI-skydd under tid med interpraktikstipendier infördes 2006 och upphävdes åter 2007, då möjligheten att få sådana stipendier upphört (prop. 2005/06:159, bet. 2005/06:SfU16, SFS 2006:365, punkt 2, och prop. 2006/07:59, bet. 2006/07:9, SFS 2007:298, punkt 2).

6 §

Övergångsbestämmelsen om omräkning i samband med sjukersättning eller aktivitetersättning kom till 2005 (prop. 2004/05:108, bet. 2004/05:SfU13, SFS 2005:334, punkt 4). Bestämmelsen har anpassats till att den grundläggande bestämmelsen numera upphört att gälla.

7 §

Övergångsbestämmelsen om för vilken tid omräkning ska göras kom till 2005 (prop. 2004/05:108, bet. 2004/05:SfU13, SFS 2005:334, punkt 3 till den del den avser sjukpenning). Paragrafen har rättats efter påpekande av *Lagrådet*.

8 §

Övergångsbestämmelsen om sjukpenning till personer födda 1937 eller tidigare kom till 2002 genom tillägg av en ny punkt till övergångsbestämmelserna till lagen (2001:489) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:192, punkt 16).

9 §

Övergångsbestämmelsen om samordning mellan sjukersättning i form av garantiersättning och garantipension till änkepension kommer från 16 kap. 10 § tredje stycket AFL (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:191). Bestämmelsen har flyttats till införandelagen, eftersom sådan garantipension lämnas bara övergångsvis.

10 §

Paragrafen motsvarar 9 § i lagrådsremissen. Övergångsbestämmelsen i *första stycket* om särskild efterlevandepension som hinder för sjukpenning kommer från 3 kap. 3 § AFL (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489). Övergångsbestämmelsen i *andra stycket* om prövningen av arbetsförmågan kommer från 3 kap. 7 § elfte stycket AFL (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489).

11 §

Övergångsbestämmelsen om sjukpenninggrundande inkomst för tid före 2008 (10 § i lagrådsremissen) kom till 2007 (prop. 2007/08:1, utg.omr. 10, bet. 2007/08:SfU1, SFS 2007:1309).

12 §

Övergångsbestämmelsen om sjukpenning på fortsättningsnivå kom till 2008 (prop. 2007/08:136, bet. 2007/08:SfU12, SFS 2008:480, punkt 2).

13 §

Övergångsbestämmelsen om undantag från krav på ansökan kom till 2008 (prop. 2007/08:136, bet. 2007/08:SfU12, SFS 2008:480, punkt 3).

14 §

Övergångsbestämmelsen om vissa försäkringar kom till 2008 (prop. 2007/08:136, bet. 2007/08:SfU12, SFS 2008:480, punkt 4).

15 §

Övergångsbestämmelsen om sammanläggning av sjukperioder kom till 2008 (prop. 2007/08:136, bet. 2007/08:SfU12, SFS 2008:480, punkt 6).

*Frivillig sjukpenningförsäkring***16 §**

Övergångsbestämmelsen om frivillig sjukförsäkring (11 § i lagrådsremissen) kom till 2007 (prop. 2006/07:117, bet. 2007/08:SfU3, SFS 2007:999 punkt 3). I nuvarande lydelse undantas 2 § i det upphävda 21 kap. AFL från fortsatt tillämpning. Här anges i stället de två övriga paragraferna i kapitlet.

17 §

Övergångsbestämmelsen om äldre studiemedel (12 § i lagrådsremissen) kom till 1999 (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:SfU7, SFS 1999:1397). Se kommentaren till 3 §.

*Sjukersättning och aktivitetsersättning***18 §**

Övergångsbestämmelsen om pension på grund av erlagda avgifter enligt äldre bestämmelser (13 § i lagrådsremissen) kommer från 38 § AFLP (prop. 1962:90, bet. 2LU 1962:27, SFS 1962:382).

19 §

Övergångsbestämmelsen om pension när det endast är sannolikt att avgifter erlagts enligt äldre bestämmelser (14 § i lagrådsremissen) kommer från 14 § första stycket AFLP (prop. 1962:90, bet. 2LU 1962:27, SFS 1962:382). Med hänsyn till att folkpension inte längre förekommer har beteckningen folkpension tagits bort.

20 §

Övergångsbestämmelsen om pension enligt äldre bestämmelser som lämnades vid utgången av 1962 (15 § i lagrådsremissen) kommer från 14 § andra stycket AFLP (prop. 1962:90, bet. 2LU 1962:27, SFS 1962:382).

21 §

Övergångsbestämmelsen om frivilliga pensionsförsäkringar enligt tidigare 22 kap. AFL (16 § i lagrådsremissen) kom till 1980 (prop. 1979/80:128, bet. 1979/80:SfU16, SFS 1980:315).

22 §

Övergångsbestämmelsen om beaktande av pensionsgrundande belopp med anledning av förtidspension eller sjukbidrag (17 § i lagrådsremissen) kom till 2001 (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 3).

23 §

Paragrafen motsvarar 18 § i lagrådsremissen. Övergångsbestämmelsen om försäkringstid i *första stycket* kom till 2001 (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 4). Övergångsbestämmelsen om kvotdelsberäkning i *andra stycket* finns inte med i *SamSol:s betänkande* utan har lagts till efter påpekande av *Försäkringskassan*. Den kom till 2002 (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 8, och prop. 2001/02:119, bet. 2001/02:SfU17, SFS 2002:309, punkt 8).

24 §

Paragrafen motsvarar 19 § i lagrådsremissen. När förtidspensionen och sjukbidraget vid ingången av 2003 avlöstes av sjukersättning och aktivitetsersättning omvandlades samtliga befintliga förmåner. För dessa om-

vandlade förmåner gäller vissa särskilda bestämmelser (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 5).

Prop. 2008/09:200

25 §

Övergångsbestämmelsen om tilläggspension (20 § i lagrådsremissen) kom till 2001 (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 6).

26 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av antagandeinkomst (21 § i lagrådsremissen) kom till 2001 (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 7).

27 §

Övergångsbestämmelsen om justeringsbelopp (22 § i lagrådsremissen) kom till 2001 (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 8). Bestämmelserna om hur justeringsbeloppet beräknas har inte tagits in i SFBP eftersom det var fråga om en engångsåtgärd i anslutning till ikraftträdandet av de nya reglerna den 1 januari 2003.

28 §

Övergångsbestämmelsen om när justering inte längre ska ske (23 § i lagrådsremissen) kom till 2001 (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:489, punkt 15).

29 §

Övergångsbestämmelsen om vissa forskare kom till 2008 (prop. 2007/08:74, bet. 2007/08:UbU14, SFS 2008:292, punkt 2).

30 §

Övergångsbestämmelsen om fortsatt sjuk- eller aktivitetsersättning kom till 2008 (prop. 2007/08:136, bet. 2007/08:SfU12, SFS 2008:480, punkt 7).

31 §

Övergångsbestämmelsen om upphörande av sjukersättning kom till 2008 (prop. 2007/08:136, bet. 2007/08:SfU12, SFS 2008:480, punkt 8 och bet. 2008/09:SfU12, SFS 2009:554).

32 §

Övergångsbestämmelsen om upphörande av aktivitetsersättning kom till 2008 (prop. 2007/08:136, bet. 2007/08:SfU12, SFS 2008:480, punkt 9 och bet. 2008/09:SfU12, SFS 2009:554). I paragrafen har gjorts ett förtydligande tillägg.

33 §

Övergångsbestämmelsen om samordning motsvarar närmast 16 kap. 10 § andra stycket AFL. Där regleras emellertid samordningen fullständigt medan här bara görs en hänvisning till regleringen i 7 kap. SFBP (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU10, SFS 2002:191).

34 §

Övergångsbestämmelsen om yrkesskador före den 1 juli 1977 (24 § i lagrådsremissen) hänför sig till införandet av LAF (prop. 1975/76:197, bet. 1975/76:SfU40, SFS 1976:380, punkt 1). Bestämmelsen har därefter ändrats vid flera tillfällen, senast 2000 (bet. 2000/01:SfU4, SFS 2000:813).

35 §

Övergångsbestämmelsen om arbetsskador före den 1 januari 1982 (25 § i lagrådsremissen) kom till 1981 (prop. 1980/81:178, bet. 1980/81:SfU28, SFS 1981:693, punkt 2). Hänvisningen till 3 kap. 6 § LAF har utelämnats då denna senare upphävts utan övergångsbestämmelser som kan medföra fortsatt tillämpning och hänvisningen till 6 kap. 1 § LAF begränsats till att avse den bestämmelse som togs bort genom lagändringen.

36 §

Övergångsbestämmelsen om arbetsskador före den 1 januari 1993 (26 § i lagrådsremissen) kom till 1992 (prop. 1992/93:30, bet. 1992/93:SfU8, SFS 1992:1698).

37 §

Övergångsbestämmelsen om omprövning av vissa livräntor (27 § i lagrådsremissen) kom till 1993 (bet. 1992/93:SfU17, SFS 1993:331). Bestämmelsen innehåller inte någon tidsgräns för begäran om omprövning.

38 §

Övergångsbestämmelsen om ersättning till anställda hos affärsverk (28 § i lagrådsremissen) kom till 1995 (prop. 1994/95:150, bil. 1, bet. 1994/95:FiU20, SFS 1995:900, punkt 2).

39 §

Övergångsbestämmelsen om livräntor som har börjat lämnas före den 1 januari 1997 (29 § i lagrådsremissen) kom till 1996 (prop. 1995/96:209, bet. 1996/97:SfU4, SFS 1996:1064).

40 §

Övergångsbestämmelsen om arbetsskadelivränta till personer födda 1937 eller tidigare (30 § i lagrådsremissen) kom till 1998 (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:678) och ändrades 2000 (prop. 1999/2000:127, bet. 2000/01:SfU3, SFS 2000:801).

41 §

Övergångsbestämmelsen om bruttotillägg till arbetsskadelivränta (31 § i lagrådsremissen) kom till 2001 genom tillägg av en ny punkt till övergångsbestämmelserna till lagen (2000:465) om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, SFS 2001:496, punkt 6).

42 §

Övergångsbestämmelsen om arbetsskador före den 1 juli 2002 (32 § i lagrådsremissen) kom till 2002 (prop. 2001/02:81, bet. 2001/02:SfU10, SFS 2002:222, punkt 2).

43 §

Övergångsbestämmelsen om personer födda 1937 eller tidigare (33 § i lagrådsremissen) kom till 2002 (prop. 2001/02:81, bet. 2001/02:SfU10, SFS 2002:222, punkt 3).

44 §

Övergångsbestämmelsen om livräntor beslutade före den 1 januari 2006 (34 § i lagrådsremissen) kom till 2005 (prop. 2004/05:108, bet. 2004/05:SfU13, SFS 2005:335, punkt 2).

45 §

Övergångsbestämmelsen om omräkning för tid före 2004 (35 § i lagrådsremissen) kom till 2005 (prop. 2004/05:108, bet. 2004/05:SfU13, SFS 2005:335, punkt 3).

46 §

Övergångsbestämmelsen om verkan av underlåten avgiftsbetalning vid samordning mellan livränta vid arbetsskada och sjukersättning kommer från 6 kap. 1 § femte stycket LAF (prop. 1976/77:64, bet. 1976/77:SfU21, SFS 1977:264, stycket senast ändrat prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:678). Bestämmelsen har förts över till SFBP eftersom den kan ha betydelse endast för sådan sjukersättning som ersatt tidigare förtidspension eller sjukbidrag.

*Statligt personskadeskydd***47 §**

Övergångsbestämmelsen om skador före den 1 juli 1977 (36 § i lagrådsremissen) hänför sig till införandet av LSP (prop. 1976/77:64, bet. 1976/77:SfU21, SFS 1977:265, punkt 1). Bestämmelsen har därefter ändrats vid flera tillfällen, senast 2000 (bet. 2000/01:SfU4, SFS 2000:814).

48 §

Övergångsbestämmelsen om äldre grundutbildning (38 § andra stycket i lagrådsremissen) hänför sig till införandet av LSP (prop. 1976/77:64, bet. 1976/77:SfU21, SFS 1977:265, punkt 3).

49 §

Övergångsbestämmelsen om skador före den 1 januari 1993 (37 § i lagrådsremissen) kom till 1992 (prop. 1992/93:30, bet. 1992/93:SfU8, SFS 1992:1699).

50 §

Övergångsbestämmelsen om viss tjänstgöring (38 § första stycket i lagrådsremissen) kom till 1994 (prop. 1994/95:6, bet. 1994/95:FöU1, SFS 1994:2073).

51 §

Övergångsbestämmelsen om livräntor som fastställts före 1998 (39 § i lagrådsremissen) kom till 1997 (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:FöU1, SFS 1997:1189, punkt 3).

52 §

Övergångsbestämmelsen om livräntor som fastställts före den 1 juli 2002 (40 § i lagrådsremissen) kom till 2002 (prop. 2001/02:11, bet. 2001/02:FöU3, SFS 2002:279, punkt 3).

*Krigsskadeersättning till sjömän***53 §**

Övergångsbestämmelsen om skador före den 1 juli 1977 (41 § i lagrådsremissen) hänför sig till införandet av KSL (prop. 1976/77:64, bet. 1976/77:SfU21, SFS 1977:267, punkt 1).

*Smittbärappenning***54 §**

Övergångsbestämmelsen om smittbärare som övergångsvis får ersättning på grund av frivillig sjukförsäkring (42 § i lagrådsremissen) kom till 2007 (prop. 2006/07:117, bet 2007/08:SfU3, SFS 2007:1003).

6.6 5 kap. Övergångsbestämmelser till 48–52 kap. (avdelning D)

*Handikappersättning***1 §**

Övergångsbestämmelsen om äldre invaliditetsförmåner hänför sig till införandet av HVL (prop. 1997/98:152, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:703, punkt 3).

2 §

Övergångsbestämmelsen om äldre studiemedel kom till 1999 (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:UbU7, SFS 1999:1412). Frågan om behovet av bestämmelsen har tagits upp i kommentaren till 4 kap. 3 §.

3 §

Övergångsbestämmelsen om tidigare beslut om stöd och vissa fordons-innehav hänför sig till införandet av FBF (jfr prop. 1987/88:99, bet. 1987/88:SfU23, SFS 1988:890, punkt 2).

4 §

Eftersom bilstöd inte direkt kan hänföras till en viss tidsperiod ges här en uttrycklig regel om att det ska anses avse den tidpunkt då ansökan görs. Detta har betydelse dels för den allmänna bestämmelsen i 1 kap. 3 § att de upphävda lagarna tillämpas på förmåner som avser tid före ikraftträdandet, dels för sådana övergångsbestämmelser till avdelning H, t.ex. 9 kap. 5 §, där det har betydelse vilken tid förmånen avser.

6.7 6 kap. Övergångsbestämmelser till 53–74 kap.
(avdelning E)

*Äldre pensionsordningar***1 §**

Övergångsbestämmelsen om pension på grund av erlagda avgifter enligt äldre bestämmelser kommer från 38 § AFLP (prop. 1962:90, bet. 2LU 1962:27, SFS 1962:382).

2 §

Övergångsbestämmelsen om pension när det endast är sannolikt att avgifter erlagts enligt äldre bestämmelser kommer från 14 § första stycket AFLP (prop. 1962:90, bet. 2LU 1962:27, SFS 1962:382 och prop. 1982/83:127, bet. 1982/83:SfU24, SFS 1983:395). Med hänsyn till att folkpension inte längre förekommer har beteckningen folkpension tagits bort.

3 §

Övergångsbestämmelsen om pension enligt äldre bestämmelser som lämnades vid utgången av 1962 kommer från 14 § andra stycket AFLP (prop. 1962:90, bet. 2LU 1962:27, SFS 1962:382 och prop. 1982/83:127, bet. 1982/83:SfU24, SFS 1983:395).

4 §

Övergångsbestämmelsen om frivilliga pensionsförsäkringar enligt tidigare 22 kap. AFL kom till 1980 (prop. 1979/80:128, bet. 1979/80:SfU16, SFS 1980:315).

*Hustrutillägg***5 §**

Övergångsbestämmelsen om hustrutillägg kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1988:881, punkt 12).

6 §

Övergångsbestämmelsen om vad som ska användas i stället för inkomstbasbeloppet för år före 2001 (7 § i lagrådsremissen) kommer från 9 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

7 §

Övergångsbestämmelsen om vad som ska anses som en persons pensionsgrundande inkomst respektive pensionsgrundande belopp för tid före 1999 (8 § i lagrådsremissen) kommer från 10 § första stycket LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

8 §

Övergångsbestämmelsen om tillägg av en pensionspoäng (9 § i lagrådsremissen) kommer från 10 § andra stycket LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

9 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning av vissa definitioner (6 § andra meningen i lagrådsremissen) kommer från 2 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675). Denna paragraf hänvisar i dag till 1 kap. 8–10 §§ LIP. I 1 kap. 10 § LIP, som numera är upphävd, föreskrevs att vad som i lagen föreskrevs om förtidspension enligt AFL också skulle gälla sjukbidrag enligt samma lag. Paragrafen innehåller en motsvarande regel.

I lagrådsremissen finns en bestämmelse som motsvarar hänvisningen till 1 kap. 8 § LIP och som hänvisar till 60 kap. 2 § och 62 kap. 33 § andra stycket SFB. Dessa definitioner blir emellertid utan särskild reglering tillämpliga såvitt avser SFBP (se 1 kap. 8 §) och någon motsvarande reglering har inte medtagits här. I 1 kap. 8 § LIP definieras i dag även år och månad. Någon sådan definition har inte tagits in i SFB utan ansetts överflödigt. Detta gäller även för denna lag. I 1 kap. 9 § LIP, som är upphävd, definierades "sjöman", en term som numera inte används vare sig i LIP eller LIPP. På grund av förändringarna i paragrafens omfattning har den också placerats efter de enda paragrafer den numera anknyter till.

10 §

Övergångsbestämmelsen om proportionering enligt en äldre bestämmelse i LIP kommer från 10 § tredje stycket LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

11 §

Övergångsbestämmelsen om likställande av pensionspoäng och tilläggs-pension enligt AFL och LIP kommer från 18 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

12 §

Övergångsbestämmelsen om underlåten avgiftsbetalning kommer från 19 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

13 §

Övergångsbestämmelsen om svenska medborgare födda före 1915 kommer från 20 § första stycket LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

14 §

Övergångsbestämmelsen om svenska medborgare födda något av åren 1915–1923 kommer från 20 § andra stycket LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

15 §

Övergångsbestämmelsen om undantagande från ATP kommer från 21 § första stycket LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

16 §

Övergångsbestämmelsen om svenska medborgare födda före 1915 kommer från 21 § andra stycket första meningen LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

17 §

Övergångsbestämmelsen om svenska medborgare födda något av åren 1915–1923 kommer från 21 § andra stycket andra meningen LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

18 §

Övergångsbestämmelsen om pensionsberättigade födda före 1928 kommer från 22 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

19 §

Övergångsbestämmelsen om fortsatt tillämpning av vissa äldre övergångsbestämmelser kommer från 23 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

20 §

Övergångsbestämmelsen om ökning och minskning av pensionen vid olika tidpunkter för uttag kommer från 24 § LIPP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675).

21 §

Övergångsbestämmelsen om inkomstpension efter 65 års ålder kommer från 5 kap. 1 § tredje stycket fjärde meningen LIP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:674 och bet. 2000/01:SfU6, SFS 2000:1415). Bestämmelsen behandlar personer som är födda 1938 eller 1939 och som inte fick inkomstpension före 65 års ålder på grund av bestämmelsen i tredje meningen i samma stycke men i stället hade tilläggspension utan tjugonedelsminskning på grund av bestämmelsen i 6 kap. 8 § andra stycket LIP. Eftersom de två sistnämnda bestämmelserna reglerade pensionen fram till 65 års ålder behövs de inte längre

sedan de berörda personerna uppnått denna ålder. En felaktig lagbeteckning i *SamSol:s förslag*, som påpekats av *Försäkringskassan*, har rättats.

Prop. 2008/09:200

22 §

Övergångsbestämmelsen om undantag från uppräkningsmed basränta kommer från 25 b § LIPP (prop. 1998/99:98, bet. 1998/99:SfU12, SFS 1999:392). Bestämmelsen har sin bakgrund i att det första valet fick uppskjutas av tekniska skäl.

23 §

Övergångsbestämmelsen om äldre studiemedel kom till 1999 (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:UbU7, SFS 1999:1409). Frågan om behovet av bestämmelsen har tagits upp i kommentaren till 4 kap. 3 §.

Inkomstgrundad ålderspension och garantipension

24 §

Övergångsbestämmelsen om pension för tid före ansökan kommer från 12 kap. 2 § andra stycket LIP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675), jfr 5 kap. 1 § första stycket första strecksatsen GPL.

25 §

Övergångsbestämmelsen om Försäkringskassans utredningsskyldighet kommer från 12 kap. 1 § andra stycket andra meningen LIP (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:675), jfr 5 kap. 1 § första stycket första strecksatsen GPL.

Garantipension

26 §

Övergångsbestämmelsen om försäkringstid före 2001 hänför sig till införandet av GPL (prop. 1997/98:152, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:702, punkt 2).

27 §

Övergångsbestämmelsen om garantipension till vissa personer som inte har rätt till folkpension kom till 2000 (prop. 1999/2000:127, bet. 2000/01:SfU3, SFS 2000:798, punkt 2).

28 §

Övergångsbestämmelsen om bosättningsstid vid beräkning av garantipension kom till 2000 (prop. 1999/2000:127, bet. 2000/01:SfU3, SFS 2000:798, punkt 3).

29 §

Övergångsbestämmelsen om bosättningsstid i tidigare hemland hänför sig till införandet av GPL (prop. 1997/98:152, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:702, punkt 3) och ändrades 2000 (prop. 1999/2000:127, bet. 2000/01:SfU3, SFS 2000:798).

30 §

Övergångsbestämmelsen om kvinnor som uppburit änkepension hänför sig till införandet av GPL och ändrades senast 2007 (prop. 1997/98:152, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:702, punkt 4, prop. 2002/03:2, bet. 2002/03:SfU5, SFS 2002:1078 och prop. 2006/07:29, bet. 2006/07:SfU5, SFS 2007:111).

31 §

Övergångsbestämmelsen om beaktande av vissa äldre förmåner kom till 2002 (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:209, punkt 3).

32 §

Övergångsbestämmelsen i *första stycket* om beräkning av försäkringstid kommer från 3 kap. 6 § GPL (prop. 1997/98:152, bet. 1997/98:SfU13, SFS 1998:702). Övergångsbestämmelsen i *andra stycket* om kvotdelsberäkning lades till som en ny punkt, 5, i övergångsbestämmelserna till GPL 2007 (prop. 2006/07:29, bet. 2006/07:SfU5, SFS 2007:111).

*Särskilt pensionstillägg***33 §**

Övergångsbestämmelsen om år före 1964 hänför sig till införandet av LSPT (prop. 1989/90:117, bet. 1989/90:SfU20, SFS 1990:773, punkt 2).

34 §

Övergångsbestämmelsen om åren 1964–1973 hänför sig till införandet av LSPT (prop. 1989/90:117, bet. 1989/90:SfU20, SFS 1990:773, punkt 3).

35 §

Övergångsbestämmelsen om invaliditetstillägg hänför sig till införandet av LSPT (prop. 1989/90:117, bet. 1989/90:SfU20, SFS 1990:773, punkt 4).

36 §

Övergångsbestämmelsen om föräldrar födda före 1928 hänför sig till införandet av LSPT (prop. 1989/90:117, bet. 1989/90:SfU20, SFS 1990:773, punkt 5) och ändrades 1992 (prop. 1991/92:106, bet. 1991/92:SfU8, SFS 1992:276).

37 §

Övergångsbestämmelsen om förmyndare kom till 1994 (prop. 1993/94:251, bet. 1994/95:LU3, SFS 1994:1449 punkt 3).

Barnpension och efterlevandestöd

1 §

Övergångsbestämmelsen i *första stycket* om barnpension på grund av dödsfall före den 1 januari 2003 kommer från 4 § första stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

Övergångsbestämmelsen i *andra stycket* om barnpension som upphört kommer från 5 a § EPLP (prop. 2000/01:134, bet. 2001/02:LU1, SFS 2001:1140).

2 §

Övergångsbestämmelsen om beräkningen av barnpension kommer från 4 § andra stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

3 §

Övergångsbestämmelsen om barnpension till flera barn kommer från 4 § tredje stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

4 §

Övergångsbestämmelsen om 25-procentstillägget kommer från 4 § fjärde och femte styckena EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

5 §

Övergångsbestämmelsen om vissa dödsfall före den 1 januari 1990 kommer från 5 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

6 §

Övergångsbestämmelsen om barnpension efter båda föräldrarna kommer från 5 b § EPLP (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

Efterlevandepensionsunderlag

7 §

Övergångsbestämmelsen om efterlevandepensionsunderlag kommer från 5 kap. 3 § första stycket andra meningen och 4 § andra stycket EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:214). En felaktig laghänvisning har rättats.

8 §

Övergångsbestämmelsen om omställningspension på grund av dödsfall före den 1 januari 2003 (9 § i lagrådsremissen) kommer från 6 § första stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

9 §

Övergångsbestämmelsen om rätten till omställningspension (10 § i lagrådsremissen) kommer från 6 § andra stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

10 §

Övergångsbestämmelsen om beräkningen av omställningspension (11 § i lagrådsremissen) kommer från 6 § tredje och fjärde styckena EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

11 §

Övergångsbestämmelsen om 90-procentstillägget (12 § i lagrådsremissen) kommer från 6 § femte och sjätte styckena EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

12 §

Övergångsbestämmelsen om garantipension på grund av dödsfall före den 1 januari 2003 (13 § i lagrådsremissen) kommer från 7 § första stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462). En hänvisning till de särskilda bestämmelserna om försäkringstid har lagts till i paragrafen.

13 §

Övergångsbestämmelsen om rätten till garantipension (14 § i lagrådsremissen) kommer från 7 § andra stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

14 §

Övergångsbestämmelsen om grunden för beräkningen (15 § i lagrådsremissen) kommer från 7 § tredje stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

15 §

Övergångsbestämmelsen om garantipensionens storlek (16 § i lagrådsremissen) kommer från 7 § fjärde och femte styckena EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2002/03:2, bet. 2002/03:SfU5, SFS 2002:1082).

16 §

Övergångsbestämmelsen om beräkningen av garantipension (17 § i lagrådsremissen) kommer från 7 § sjätte stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

17 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning vid otillräcklig tid med pensionspoäng eller för bosättning (18 § i lagrådsremissen) kommer från 7 § sjunde stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

*Samordning av omställningspension och änkepension***18 §**

Övergångsbestämmelsen om samordning av omställningspension och änkepension kommer från 1 kap. 6 § tredje stycket EPL och innehåller den del av bestämmelsen som avser garantipension till änkepension, jfr inledningen av kommentaren till 84 kap. SFB (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:214).

*Försäkringstid för garantipension***19 §**

Övergångsbestämmelsen om försäkringstid för garantipension (8 § i lagrådsremissen) kommer från 3 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

*Änkepension och garantipension***20 §**

Övergångsbestämmelsen om den som hade änkepension vid slutet av 2002 (19 § i lagrådsremissen) kommer från 9 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462). Paragrafen har rättats i enlighet med påpekande av *Lagrådet*.

21 §

Övergångsbestämmelsen om dödsfall före 1990 (20 § i lagrådsremissen) kommer från 10 § första stycket första och andra meningarna samt fjärde stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

22 §

Övergångsbestämmelsen om änkor som ingått nytt äktenskap (36 § i lagrådsremissen) kommer från 18 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

23 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av änkepension (21 § i lagrådsremissen) kommer från 10 § första stycket tredje och fjärde meningarna samt andra och tredje styckena EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

24 §

Övergångsbestämmelsen om änkor födda något av åren 1930–1944 (22 § i lagrådsremissen) kommer från 11 § första stycket första meningen och tredje stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

25 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av änkepension (23 § i lagrådsremissen) kommer från 11 § första stycket andra och tredje meningarna samt andra stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

26 §

Övergångsbestämmelsen om änkor födda 1945 eller senare (24 § i lagrådsremissen) kommer från 12 § första och tredje styckena EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

27 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av änkepension (25 § i lagrådsremissen) kommer från 12 § andra stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

28 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av änkepension (26 § i lagrådsremissen) kommer från 13 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

29 §

Övergångsbestämmelsen om prisbasbeloppet (27 § i lagrådsremissen) kommer från 14 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

30 §

Övergångsbestämmelsen om dödsfall som gett rätt till folkpension (28 § i lagrådsremissen) kommer från 15 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215). Den del av bestämmelsen som avser garantipension till änkor födda 1944 eller tidigare på grund av dödsfall något av åren 1990–2002 har inte tagits med eftersom dessa änkor har fyllt 65 år vid utgången av 2010 och därför inte har rätt till garantipension. Hänvisningarna har ändrats eftersom bestämmelserna om garantipension till änkepension flyttats från SFB till SFBP.

31 §

Övergångsbestämmelsen om dödsfall som gett rätt till folkpension (29 § i lagrådsremissen) kommer från 16 § första stycket första meningen EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215). Hänvisningarna har

ändrats eftersom bestämmelserna om garantipension till änkepension Prop. 2008/09:200 flyttats från SFB till SFBP.

32 §

Övergångsbestämmelsen om rätt till garantipension kommer från 6 kap. 14 § första och andra styckena EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

33 §

Övergångsbestämmelsen om samordning kommer från 7 kap. 15 § andra stycket EPL och har förts in här eftersom garantipension till änkepension lämnas bara övergångsvis, jfr kommentaren till inledningen av 84 kap. SFB (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:214). Eftersom en änka som har rätt till garantipension till änkepension endast kan ha rätt till sjukersättning i form av garantiersättning och inte aktivitetsersättning i form av garantiersättning, har sistnämnda förmån inte tagits med i bestämmelsen.

34 §

Övergångsbestämmelsen om försäkringstid kommer från 6 kap. 14 § tredje stycket EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

35 §

Övergångsbestämmelsen om sammanlevande kommer från 6 kap. 16 § första stycket EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

36 §

Övergångsbestämmelsen om sambor kommer från 6 kap. 15 § EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

37 §

Övergångsbestämmelsen om nytt äktenskap kommer från 6 kap. 16 § andra stycket EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

38 §

Övergångsbestämmelsen om beräkningen kommer från 6 kap. 17 § första stycket EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

39 §

Övergångsbestämmelsen om samordnad änkepension kommer från 6 kap. 17 § tredje stycket EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

40 §

Övergångsbestämmelsen om änkor som inte fyllt 50 års vid mannens död kommer från 6 kap. 22 § EPL (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

41 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av garantipension (30 § i lagrådsremissen) kommer från 16 § första stycket andra meningen samt andra och tredje styckena EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215). En felaktig hänvisning i utredningsförslaget, som påpekats av *Försäkringskassan* har rättats.

42 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av änkepension och garantipension (31 § i lagrådsremissen) kommer från 17 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

43 §

Övergångsbestämmelsen om basnivå och beräkningsunderlag (32 § i lagrådsremissen) kommer från 17 a § första och fjärde styckena EPLP (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

44 §

Övergångsbestämmelsen om folkpensionskvot och 15-delskvot (33 § i lagrådsremissen) kommer från 17 a § andra och tredje styckena EPLP (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

45 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av garantipension (34 § i lagrådsremissen) kommer från 17 b § EPLP (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

46 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av garantipension (35 § i lagrådsremissen) kommer från 17 c § EPLP (prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

47 §

Övergångsbestämmelserna om ändring av garantipension till änkepension kommer från 8 kap. 3 § andra stycket EPL och innehåller den del av bestämmelserna som avser garantipension till änkepension (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

Särskild efterlevandepension och garantipension

48 §

Övergångsbestämmelsen om den som hade rätt till särskild efterlevandepension vid slutet av 2002 (37 § i lagrådsremissen) kommer från 8 §

första stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

49 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av särskild efterlevandepension (38 § i lagrådsremissen) kommer från 8 § andra stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

50 §

Övergångsbestämmelsen om beräkning av särskild efterlevandepension (39 § i lagrådsremissen) kommer från 8 § tredje stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

51 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning av äldre bestämmelser i AFL (40 § i lagrådsremissen) kommer från 8 § fjärde stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2001/02:84, bet. 2001/02:SfU12, SFS 2002:215).

52 §

Övergångsbestämmelsen om inkomstgrundad ålderspension (41 § i lagrådsremissen) kommer från 8 § femte stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

53 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning av bestämmelser om andra förmåner (42 § i lagrådsremissen) kommer från 8 § sjätte stycket EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462 och prop. 2006/07:117, bet. 2007/08:SfU3, SFS 2007:1015).

54 §

Övergångsbestämmelserna om viss sjukersättning kommer från 8 § sjunde stycket EPLP (prop. 2007/08:124, bet. 2008/09:SfU4, SFS 2008:866).

Samordning med livränta

55 §

Övergångsbestämmelsen om samordning med livränta (43 § i lagrådsremissen) kommer från 19 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

56 §

Övergångsbestämmelsen om undantag i fråga om tillämpning av bestämmelser om samordning (44 § i lagrådsremissen) kommer från 20 § EPLP (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:462).

57 §

Övergångsbestämmelserna om samordning med änkepension kommer från 7 kap. 13 § EPL och innehåller den del av bestämmelserna som

avser garantipension till änkepension (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461).

Prop. 2008/09:200

Efterlevandeförmåner vid arbetsskada

58 §

Övergångsbestämmelsen om dödsfall på grund av arbetsskada före 1990 (45 § i lagrådsremissen) kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1987:882, punkt 2).

59 §

Övergångsbestämmelsen om livränta till barn (46 § i lagrådsremissen) kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1987:882, punkt 3).

60 §

Övergångsbestämmelsen om livränta till änka och barn (47 § i lagrådsremissen) kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1987:882, punkt 4).

61 §

Övergångsbestämmelsen om änkor födda 1944 eller tidigare (48 § i lagrådsremissen) kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1988:882, punkt 5).

62 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning av äldre bestämmelser i AFL (49 § i lagrådsremissen) kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1987:882, punkt 6).

63 §

Övergångsbestämmelsen om sammanträffande av förmåner (50 § i lagrådsremissen) kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1987:882, punkt 7).

65 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning av en äldre bestämmelse (51 § i lagrådsremissen) kom till 1988 (prop. 1987/88:171, bet. 1987/88:SfU29, SFS 1987:882, punkt 9).

65 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning av en äldre bestämmelse (52 § i lagrådsremissen) kom till 2002 genom tillägg av en ny punkt i övergångsbestämmelserna till lagen (1987:872) om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring (prop. 2002/03:2, bet. 2002/03:SfU5, SFS 2002:1071, punkt 10).

66 §

Övergångsbestämmelsen om dödsfall på grund av arbetsskada före 2003 (53 § i lagrådsremissen) kom till 2000 (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:465, punkt 2).

67 §

Övergångsbestämmelsen om tillämpning av nya bestämmelser (54 § i lagrådsremissen) kom till 2000 (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:465, punkt 3).

68 §

Övergångsbestämmelsen om hinder mot minskad förmån (55 § i lagrådsremissen) kom till 2000 (prop. 1999/2000:91, bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:465, punkt 4 och prop. 2002/03:2, bet. 2002/03:SfU5, SFS 2002:1072). Paragrafen har rättats i enlighet med påpekande av *Lagrådet*.

6.9 8 kap. Övergångsbestämmelser till 93–103 kap. (avdelning G)

Bostadstillägg

1 §

Bestämmelsen om tillämpning av vissa definitioner hänför sig till införandet av BTPL (prop. 2000/01:140, bet. 2001/02:SfU3, SFS 2001:761, punkt 5). Enligt bestämmelsen får 4 § i den samtidigt upphävda lagen (1994:308) om bostadstillägg tillämpas i stället för 9 § i BTPL i vissa fall. I 9 § fjärde stycket sistnämnda lag finns en bestämmelse om att bostadstillägg inte lämnas för sådan del av bostadskostnaden som motsvaras av preliminärt bostadsbidrag enligt BoL. Motsvarande regel fanns i 4 a § i 1994 års lag. Bestämmelsen 9 § fjärde stycket BTPL fanns inte med då lagen antogs utan lades till genom en komplettering innan lagen trädde i kraft (prop. 2001/02:119, bet. 2001/02:SfU17, SFS 2002:327). Det framstår som ett förbiseende att den aktuella övergångsbestämmelsen inte justerades till att avse endast de tre första styckena. Med hänsyn härtill har 101 kap. 9 § SFB, som motsvarar 9 § fjärde stycket BTPL inte tagits med bland de bestämmelser som kan ersättas av 4 § i 1994 års lag.

2 §

Övergångsbestämmelsen om förmåner som kan ge rätt till bostadstillägg kommer från 2 § första stycket 5–7 BTPL (prop. 2000/01:140, bet. 2001/02:SfU3, SFS 2001:761 och prop. 2001/02:164, bet. 2001/02:SfU16, SFS 2002:305).

3 §

Övergångsbestämmelsen om reduceringsinkomsten (4 § i lagrådsremissen) är en följdändring till bestämmelsen i 2 §, jfr 18 § första stycket BTPL.

Inledning

I avdelning H finns gemensamma bestämmelser för olika förmåner. Dessa är i vissa fall närmast av materiell natur (106–108 kap.), medan andra främst avser handläggningen (110–114 kap.). Slutligen finns det straffbestämmelser (115 kap.) och bestämmelser om socialförsäkringen vid krig och krigsfara (117 kap.). Övriga kapitel i avdelningen innehåller endast upplysningar.

I fråga om materiella regler är det naturligt att följa huvudregeln i 1 kap. 3 §, att äldre bestämmelser tillämpas på förmåner som avser tid före balkens ikraftträdande (i det följande benämnda äldre förmåner till skillnad mot yngre förmåner som avser tid efter ikraftträdandet). När det gäller förfaranderegler får dessa vanligtvis genomslag omedelbart, om det inte finns några särskilda skäl som talar emot det. Vissa av dessa går inte heller att naturligt hänföra till äldre eller yngre förmåner.

Med denna utgångspunkt bör huvudregeln gälla för bestämmelserna i 106–108 kap. med vissa undantag beträffande underhållsstöd för januari 2011, samt för bestämmelserna i 110 kap. om indragning och nedsättning av ersättning (52–58 §§). I övrigt bör, med enstaka undantag, bestämmelserna i SFB tillämpas omedelbart.

Intagning eller vård

1 §

Övergångsbestämmelsen om garantipension till änkepension kommer från 7 kap. 14 § första stycket första, andra, fjärde och femte meningarna och andra stycket tredje meningen samt 14 a § första stycket första meningen EPL, jfr kommentaren till inledningen av 84 kap. SFB (prop. 1999/2000:91. bet. 1999/2000:SfU13, SFS 2000:461 och prop. 2001/02:164, bet. 2001/02:SfU16, SFS 2002:304).

Utbetalning till socialnämnd

2 §

Övergångsbestämmelsen om utbetalning till socialnämnd (1 § i lagrådsremissen) kom till 2007 (prop. 2006/07:59. bet. 2006/07:SfU9, SFS 2007:298, punkt 3, 299 och 300).

Förbud mot utmätning av underhållsstöd

3 §

Paragrafen motsvarar 2 § i lagrådsremissen. Enligt 39 § USL får rätten till underhållsstöd inte överlåtas eller utmätas. I 107 kap. 9 och 10 §§ SFB finns bestämmelser om utmätning, pantsättning och överlåtelse som är gemensamma för alla förmåner enligt balken. Dessa skiljer sig i någon utsträckning från vad som i dag föreskrivs i USL. Eftersom underhållsstöd betalas ut i förskott bör därför äldre bestämmelser tillämpas på

underhållsstödet för januari 2011 som ska betalas ut i december 2010. Prop. 2008/09:200
Undantaget bör gälla även om utbetalningen av något skäl skulle komma
att ske först efter ikraftträdandet av SFB.

Ränta

4 §

Övergångsbestämmelsen om ränta (3 § i lagrådsremissen) kom till 2007
(prop. 2006/07:49, bet. 2006/07:SfU6, SFS 2007:194–200 och SFS
2007:203–211). Paragrafen har rättats i enlighet med påpekande av *Lag-
rådet*.

Avdrag på ersättning (kvittning)

5 §

Paragrafen motsvarar 4 § i lagrådsremissen. I paragrafen regleras den
närmare tillämpningen av huvudregeln för övergången såvitt gäller kvitt-
ningsregeln i 108 kap. 22 § SFB. *SamSol:s förslag* innebär följande.
Principen är, att om en förmån avser tid före balkens ikraftträdande (hit
räknas också underhållsstöd för januari 2011, se 3 §) ska varken avdrag
på förmånen eller *för* förmånen kunna göras utöver vad som kunnat dras
av enligt äldre bestämmelser. Eftersom kvittningsbestämmelsen i stora
delar överensstämmer med nu gällande rätt är det emellertid inte nödvän-
digt att helt uppskjuta tillämpning av balken så snart det är fråga om en
äldre förmån. De upphävda lagarna ska därför tillämpas bara när det är
fråga om två äldre förmåner. I annat fall tillämpas de nya bestämme-
lserna men det måste då kontrolleras att kvittning kunnat ske även enligt
de upphävda lagarna.

Försäkringskassan anför att bestämmelsen förtar enkelheten i den nya
kvittningsbestämmelsen och att denna därför bör tillämpas fullt ut fr.o.m.
SFB:s ikraftträdande.

Det är uppenbart att regelns utformning inledningsvis medför ett visst
merarbete jämfört med en omedelbar tillämpning fullt ut av de nya reg-
lerna. Regeringen anser emellertid att en skärpning av möjligheterna till
kvittning i fråga om redan uppburna förmåner innebär en retroaktivitet
som är ägnad att medföra principiella betänkligheter. De övergående
olägenheterna vid ikraftträdandet kan inte anses ha sådan tyngd att de
väger över.

Det kan påpekas att det vid kvittning mellan en äldre och en yngre
förmån visserligen oftast kommer att vara den yngre förmånen som
avdraget ska göras på men att även motsatsen kan tänkas när retroaktiv
utbetalning av en äldre förmån sker först efter lång tid.

Någon särskild regel om att kvittning kan ske även då den tidigare er-
sättningen betalats ut av en allmän försäkringskassa behövs inte, se
1 kap. 5 §.

6 §

Övergångsbestämmelsen om förmåner till efterlevande kommer från
8 kap. 6 § EPL och innehåller den delen av bestämmelsen som avser
änkepension och garantipension till änkepension, jfr kommentaren till

Ansökan och anmälan

7 §

Övergångsbestämmelsen om handlingar och uppgifter som kommit in till en allmän försäkringskassa (5 § i lagrådsremissen) kommer från 3 § andra stycket IFKL (prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, SFS 2004:779). Genom den valda utformningen motsvarar den också övergångsbestämmelserna till ändringarna i SofL i anledning av inrättandet av Försäkringskassan (prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, SFS 2004:780).

8 §

Paragrafen motsvarar 6 § i lagrådsremissen. Det är av praktiska skäl önskvärt att bestämmelser om handläggningen tillämpas omedelbart. I paragrafen föreskrivs detta såvitt avser reglerna om ansökan och anmälan i 110 kap. 4–12 §§. Om en ansökan eller anmälan som avser äldre förmåner uppfyller de krav som då gällde ska den emellertid godtas även om den inte uppfyller de nya kraven.

Utredning, uppgiftsskyldighet och bevisupptagning

9 §

Paragrafen motsvarar 7 § i lagrådsremissen. Bestämmelserna i 110 kap. 13–38 §§ SFB om utredningen i socialförsäkringsärenden och om uppgiftsskyldighet ska tillämpas på handläggning efter ikraftträdandet. I 110 kap. 13 § balken finns regler om den försäkrades uppgiftsskyldighet. För att undvika retroaktiva effekter begränsas denna i fråga om äldre förmåner eller ansökan eller anmälan som kommit in före denna tidpunkt till vad som gällde enligt de upphävda lagarna. Detta gäller dock endast beträffande uppgifter som ska lämnas självmant, inte skyldigheten att på begäran lämna uppgifter och inte heller i fråga om Försäkringskassans utredningsbefogenheter.

Undantag från sekretess

10 §

Paragrafen motsvarar 8 § i lagrådsremissen. De nya reglerna om undantag från sekretess i 110 kap. 39–42 §§ SFB ska tillämpas omedelbart vilket kräver en hänvisning till äldre bestämmelser.

Anmälan om ändring i fråga om bosättning, arbete och andra förhållanden

11 §

Paragrafen motsvarar 9 § i lagrådsremissen. Bestämmelserna i 110 kap. 43–51 §§ SFB om utredningen i socialförsäkringsärenden och om

uppgiftsskyldighet ska tillämpas på handläggning efter ikraftträdandet. Prop. 2008/09:200
Liksom i 9 § gäller dock en begränsning av skyldigheten såvitt gäller äldre förmåner.

Indragning och nedsättning av ersättning

12 §

I 110 kap. 52–58 §§ SFB finns bestämmelser om att ersättning enligt balken kan dras in eller sättas ned, om den försäkrade eller den som annars får ersättningen åsidosätter sina skyldigheter, t.ex. genom att lämna felaktiga uppgifter, inte medverka i utredning eller vid behandling. Åtgärden har karaktär av sanktion, vilket påverkar övergångsfrågorna. Om de nya bestämmelserna i SFB i sak helt motsvarar vad som tidigare gällt finns det inte någon anledning att göra tillämpningen beroende av vilket tid förmånen avser eller när det klandervärda beteendet ägde rum. För de fall där reglerna i någon utsträckning har ändrats bör det säkerställas att inte en viss handling eller underlåtenhet vid en tidpunkt då denna inte kunde leda till indragning eller nedsättning kan läggas till grund för en sådan åtgärd efter balkens ikraftträdande. I paragrafen föreskrivs därför att förhållanden före ikraftträdandet kan läggas till grund för åtgärder efter detta endast om så kunde ske enligt äldre lag.

Självbetjäningstjänster via Internet

13 §

Paragrafen motsvarar 10 § i lagrådsremissen. Bestämmelserna i 111 kap. SFB ska tillämpas omedelbart även beträffande äldre förmåner.

Beslut

14 §

Paragrafen motsvarar 11 § i lagrådsremissen. Bestämmelserna om beslut i 112 kap. SFB ska tillämpas i fråga om beslut som meddelas efter ikraftträdandet.

Ändring, omprövning och överklagande

15 §

Paragrafen motsvarar 12 § i lagrådsremissen. Bestämmelsen innebär att bestämmelserna i 113 kap. SFB, med vissa undantag i de följande paragraferna, ska tillämpas omedelbart.

16 §

Övergångsbestämmelsen om ärenden om särskild sjukförsäkringsavgift (13 § i lagrådsremissen) kom till 2006 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 10, bet. 2006/07:SfU1, SFS 2006:1537, punkt 3).

17 §

Paragrafen motsvarar 14 § i lagrådsremissen. I *SamSol:s förslag* var paragrafen annorlunda utformad med hänsyn till utredningens förslag till reglering i SFB.

Enligt 113 kap. 7 och 11 §§ ska beslut om avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande som kommit in för sent inte omprövas utan överklagas direkt. Detta innebär ett lagfästade av gällande rätt (se RÅ 2001 ref. 40). Vidare föreskrivs i 21 § i samma kapitel att avvisningsbeslut ska överklagas i samma ordning som ett beslut i huvudsaken, vilket i viss utsträckning innebär en ändring av nuvarande rättsläge. De nya reglerna ska därför gälla endast beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Av enkelhetsskäl ska detsamma gälla även de förstnämnda bestämmelserna även om dessa inte medför någon ändring av rättsläget. Det kan påpekas att paragrafen omfattar inte bara Försäkringskassans utan även förvaltningsdomstols avvisningsbeslut.

18 §

Övergångsbestämmelsen om socialförsäkringsnämnd (15 § i lagrådsremissen) kom till 2007 (prop. 2006/07:117, bet. 2007/08:SfU3, SFS 2007:999 punkt 2).

19 §

Övergångsbestämmelsen om det allmänna talan (16 § i lagrådsremissen) hänför sig till införandet av AOL (prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, SFS 2004:778, punkt 2). I nuvarande lydelse är bestämmelsen utformad så att talan i dessa fall ska övertas av det allmänna ombudet. När SFB träder i kraft har detta övertagande sedan länge skett men det kan alltjämt finnas pågående mål.

20 §

Övergångsbestämmelsen om allmänna ombudets partsställning (17 § i lagrådsremissen) om till 2004 (prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, SFS 2004:784, punkt 4).

21 §

Övergångsbestämmelsen om omprövning och överklagande avseende PGI m.m. (18 § i lagrådsremissen) kom till 2007 (prop. 2006/07:117, bet. 2007/08:SfU3, SFS 2007:1010).

*Behandling av personuppgifter***22 §**

Paragrafen motsvarar 19 § i lagrådsremissen. Den innebär att bestämmelserna i 114 kap. SFB ska tillämpas omedelbart. För bestämmelsen i 114 kap. 2 § SFB behövs då en regel som anknyter till de upphävda lagarna. Motsvarande regel behövs i fråga om skadestånd.

23 §

Prop. 2008/09:200

Övergångsbestämmelsen om skadestånd (20 § i lagrådsremissen) hänförs till införandet av PISA (prop. 2002/03:135, bet. 2003/04:SfU3, SFS 2003:763, punkt 3).

Straffbestämmelser

24 §

Paragrafen motsvarar 21 § i lagrådsremissen. Den innebär att huvudregeln om att de upphävda lagarna tillämpas i fråga om äldre förmåner inte tillämpas på straffbestämmelserna. I stället tillämpas allmänna straffrättsliga principer. Dessa innebär i huvudsak att den lag som gällde när gärningen begicks ska tillämpas. Om gärningen inte längre är brottslig eller lägre straff för brottet gäller vid lagföringen ska dock den nya lagen normalt tillämpas.

Skadeståndskyldighet för styrelse och revisor

25 §

Övergångsbestämmelsen om skadestånd (22 § i lagrådsremissen) kom till 2004 (prop. 2003/04:152, bet. 2004/05:SfU4, SFS 2004:782, punkt 2).

För att göra förslaget till socialförsäkringsbalk (SFB) lättare tillgängligt finns i denna bilaga paragrafregister från gällande socialförsäkringslagar till SFB och från SFB till gällande socialförsäkringslagar.

I de fall som förslag inte avses innebära någon förändring av rättsläget anges inte i författningskommentaren i avsnitt 5 vad en viss paragraf i SFB motsvarar enligt nu gällande lagstiftning. Läsaren får i dessa fall använda sig av paragrafregistren.

Regeringen anser det inte nödvändigt att göra paragrafregistren från SFB lika detaljerade som paragrafregistren från gällande lagstiftning till SFB. Beträffande paragrafregistren som utgår från gällande socialförsäkringslagstiftning redovisas ofta varje mening, men det anges endast den paragraf i SFB som meningen förs över till. Detta gäller även om paragrafen i SFB består av flera stycken.

Åtskilliga bestämmelser i avdelning H (104-117 kap.) har sin uttryckliga motsvarighet endast i en eller ett fåtal lagar men är genom hänvisningar dit tillämpliga på förmåner i flera andra författningar. I sådana fall har först angetts den eller de lagrum där det finns en fullständig regel och därefter lagrum där hänvisningar finns.

Det paragrafregister som utgår från gällande socialförsäkringslagstiftning avses innehålla en tämligen fullständig redogörelse för var innehållet i varje mening i paragraferna kan återfinnas i SFB. Ibland anges flera paragrafer i balken, och någon gång är det kanske bara ett par viktiga ord som avses i en av paragraferna.

Det paragrafregister som utgår från SFB är till större delen en spegling av paragrafregistren från gällande socialförsäkringslagstiftning. Det finns emellertid också åtskilliga nya paragrafer som inte har någon direkt motsvarighet i gällande rätt. I vissa fall kan en i huvudsak ny paragraf komma att anges som motsvarighet till en viss mening i en gällande paragraf, trots att den nya paragrafen innehåller betydligt mer än den aktuella meningen. Detta kan inte undvikas i ett paragrafregister som konstruerats med den avsikten att det ska vara användarvänligt.

I syfte att ytterligare förenkla paragrafregistren anges inte motsvarigheter till de paragrafer i många gällande lagar som i fråga om krav på gällande försäkring hänvisar till SofL. Det saknas i registren också motsvarigheter till dels paragrafer som anger att de nuvarande förmånerna beslutas av Försäkringskassan, dels till paragrafer som i fråga om finansiering av förmånerna hänvisar till SAL eller anger att förmånerna lämnas av statsmedel. Det sist nämnda anser regeringen obehövt av det skälet att Försäkringskassan numera är en statlig myndighet.

I paragrafregistren delas i förekommande fall en paragraf upp i följande delar:

- stycke (st.)
- mening (men.)
- punkt (p.)
- led (led.)

När det på grund av den föreslagna lagstiftningens utformning saknas en direkt motsvarighet till en bestämmelse har detta markerats med "--" i paragrafregistren. Om en bestämmelse i gällande lagtext inte förs in i

SFB anges det i registren med ”utgå”. I sådana fall anges anledningen till detta oftast i författningskommentaren. Det finns i nu gällande socialförsäkringslagar kapitel, paragrafer etc. som till följd av att bestämmelserna är upphävda endast anges med en siffer- eller bokstavsbezeichnung. Dessa betecknas i paragrafregistren med ”upphävd”.

När det gäller SFBP anser regeringen inte att det är meningsfullt att göra något paragrafregister. Skälet till detta är det ofta förhåller sig så att en viss övergångsbestämmelse till en lag som upphävs, och som ska föras över till SFBP utgör en mycket liten andel av den totala mängden övergångsbestämmelser till den lagen. Varifrån en viss övergångsbestämmelse kommer framgår i stället av författningskommentaren till övergångsbestämmelserna.

Något paragrafregister finns inte heller till förordningen (1988:890) om bilstöd till personer med funktionshinder (FBF) varifrån flertalet av bestämmelserna i 52 kap. om bilstöd är hämtade. Även i detta hänseende hänvisas till författningskommentaren (avsnitt 5.5.4).

Eftersom de flesta hänvisningarna i registren från gällande lagtext avser SFB anges den förkortningen endast i paragrafregistrens rubrik.

1	Paragrafregister som utgår från gällande lagar	630
1.1	Lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL).....	630
1.2	Lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag (ABBL).....	642
1.3	Lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring (LAF).....	644
1.4	Lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd (LSP).....	647
1.5	Lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän (KSL).....	648
1.6	Lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara (LSKK)	649
1.7	Lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag (FBBL)	650
1.8	Lagen (1988:360) om handläggning av ärenden om bistöd till personer med funktionshinder (LBF).....	651
1.9	Lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av utländska barn (AKBL).....	652
1.10	Lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård (NVL).....	653
1.11	Lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare (SML).....	655
1.12	Lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn (LSPT)	657
1.13	Lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS).....	658
1.14	Lagen (1993:737) om bostadsbidrag (BoL)	660
1.15	Lagen (1996:1030) om underhållsstöd (USL).....	663
1.16	Lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (LIP).....	666
1.17	Lagen (1998:702) om garantipension (GPL)	676
1.18	Lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag (HVL)	679
1.19	Lagen (1998:1755) om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitets- ersättning (LISA)	681
1.20	Socialförsäkringslagen (1999:799) (SofL).....	682
1.21	Lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn (EPL)	684
1.22	Lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. (BTPL).....	689
1.23	Lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd (ÄfsL)	691
1.24	Lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringsadministrationen (PISA)	692
1.25	Lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringsadministrationen (SIAL).....	693
1.26	Lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan (AOL)	694
2	Paragrafregister som utgår från SFB	695
2.1	Avdelning A Övergripande bestämmelser	695

2.2	Avdelning B Familjeförmåner.....	697	Prop. 2008/09:200
2.3	Avdelning C Förmåner vid sjukdom eller arbetsskada..	704	Bilaga 1
2.4	Avdelning D Särskilda förmåner vid funktionshinder...	715	
2.5	Avdelning E Förmåner vid ålderdom	717	
2.6	Avdelning F Förmåner till efterlevande	727	
2.7	Avdelning G Bostadsstöd	732	
2.8	Avdelning H Vissa gemensamma bestämmelser	735	

1 Paragrafregister som utgår från gällande lagar

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

AFL

1.1 Lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL)

AFL

SFB

1 kap.

1 §

--

2 §

2 kap. 2 §

3 §

--

4 och 5 §§

Upphävda

6 § 1 st.

2 kap. 6 och 9 §§

6 § 2 st.

2 kap. 7 §

6 § 3 st.

2 kap. 8 §

6 § 4 st.

SFBP 2 kap. 4 §

2 kap.

1 §

Utgår

2 §

Utgår

3 §

Upphävd

3 a §

Upphävd

3 b §

Upphävd

4 §

Utgår

5 §

Utgår

6 §

Utgår

7 §

Utgår

8 §

Upphävd

9 §

Utgår

10 §

Upphävd

11 §

Upphävd

12 §

Upphävd

12 a §

Upphävd

12 b §

Upphävd

12 c §

Upphävd

13 §

Upphävd

14 §

30 kap. 5 §

3 kap.

1 § 1 st.

25 kap. 3 §

1 § 2 st.

27 kap. 9 §

2 § 1 st. 1 men.

25 kap. 2 och 3 §§, 40 kap. 9 §

2 § 1 st. 2 men.

25 kap. 18 och 20 §§, 40 kap. 9 §

2 § 1 st. 3 men.

25 kap. 20 §, 40 kap. 9 §

2 § 1 st. 4 men.

26 kap. 2 §, 40 kap. 9 §

2 § 1 st. 5 men.

25 kap. 5 §, 40 kap. 9 §

2 § 2 st. 1 och 2 men.

25 kap. 5 §, 40 kap. 9 §

2 § 2 st. 3 och 4 men.

25 kap. 7 §, 40 kap. 9 §

2 § 2 st. 5 men.

25 kap. 16 §, 40 kap. 9 §

2 § 2 st. 6 men.

25 kap. 7 och 19 §§, 40 kap. 9 §

2 § 2 st. 7 och 8 men.

25 kap. 21 §, 40 kap. 9 §

2 § 2 st. 9 och 10 men.

25 kap. 22 §, 40 kap. 9 §

2 § 2 st. 11 men.	25 kap. 23 §, 40 kap. 9 §
2 § 3 st. 1 men.	25 kap. 6 §, 40 kap. 9 §
2 § 3 st. 2 och 3 men.	25 kap. 17 §, 40 kap. 9 §
2 § 3 st. 4 men.	25 kap. 9 §, 40 kap. 9 §
2 § 4 st.	25 kap. 24 §, 40 kap. 9 §
2 a § 1 st.	25 kap. 15 §
2 a § 2 st. 1 p.	25 kap. 10 §
2 a § 2 st. 2 p.	25 kap. 13 §
2 a § 2 st. 3 och 4 p.	25 kap. 14 §
2 a § 3 st.	25 kap. 10 §
2 b § 1 st. 1 men.	25 kap. 25 §
2 b § 1 st. 2 men.	25 kap. 26 §
2 b § 1 st. 3 men.	25 kap. 28 §
2 b § 2 st.	25 kap. 29 §
2 b § 3 st.	25 kap. 30 §
2 b § 4 st.	25 kap. 27 §
2 c §	28 kap. 7 §
3 § 1 men.	27 kap. 34 § och SFBP 4 kap. 10 §
3 § 2 men.	27 kap. 37 §
4 § 1 st. 1 p.	27 kap. 27 §
4 § 1 st. 2 p.	27 kap. 19 och 21 §§ samt 28 kap. 7 och 10 §§
4 § 1 st. 3 p.	27 kap. 19 och 24 §§ samt 28 kap. 7 och 10 §§
4 § 1 st. 4 p.	27 kap. 20 och 24 §§
4 § 2 st. 1 men.	28 kap. 10 §
4 § 2 st. 2 men.	28 kap. 11 §
4 § 3 st. 1 men.	27 kap. 21 §
4 § 3 st. 2 och 3 men.	27 kap. 22 §
4 § 3 st. 4 men.	27 kap. 23 §
4 § 4 st.	27 kap. 24 §
4 § 5 st.	27 kap. 26 §
4 § 6 st.	27 kap. 32 §
4 § 7 st. 1 men.	27 kap. 39 §
4 § 7 st. 2 men.	28 kap. 11 §
4 a § 1 st.	28 kap. 19 §
4 a § 2 st.	28 kap. 20 §
4 a § 3 st.	28 kap. 21 §
4 b § 1 st. 1 men.	27 kap. 40 §
4 b § 1 st. 2 men.	27 kap. 41 §
4 b § 1 st. 3 men.	28 kap. 11 §
4 b § 2 st.	27 kap. 42 §
4 b § 3 st. 1 och 2 men.	27 kap. 43 §
4 b § 3 st. 3 men.	27 kap. 44 §
4 b § 4 st. 1 men.	110 kap. 14 §
4 b § 4 st. 2 men.	110 kap. 30 §
4 c §	Upphävd
4 d §	Upphävd
5 § 1 st. 1 men.	26 kap. 2 §
5 § 1 st. 2 men.	Utgår

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
AFL

5 § 1 st. 3 men.	25 kap. 4 §
5 § 1 st. 4 men. a p.	26 kap. 4 §
5 § 1 st. 4 men. b p.	26 kap. 7 § och SFBP 4 kap 2 §
5 § 1 st. 4 men. c p..	Upphävd
5 § 1 st. 4 men. d p.	26 kap. 7 §
5 § 1 st. 4 men. e p.	26 kap. 7 §
5 § 1 st. 4 men. f p.	26 kap. 7 §
5 § 2 st.	26 kap. 6 §
5 § 3 st. 1 men..	26 kap. 9 §
5 § 3 st. 2 men. 1 p.	26 kap. 11 §
5 § 3 st. 2 men. 2 p.	26 kap. 12 §
5 § 3 st. 2 men. 3 p.	26 kap. 13 §
5 § 3 st. 2 men. 4 p.	26 kap. 14 §
5 § 3 st. 2 men. 5 p.	26 kap. 15 §
5 § 3 st. 2 men. 6 p.	26 kap. 16 §
5 § 4 st.	26 kap. 19 §
5 § 5 st.	26 kap. 21 §
5 § 6 st.	26 kap. 22 §
5 § 7 st.	26 kap. 20 §
5 § 8 st.	26 kap. 5 §
5 § 9 st.	26 kap. 4 §
5 a § 1 st.	26 kap. 25 §
5 a § 2 st. 1 men.	26 kap. 26 §
5 a § 2 st. 2–5 men.	26 kap. 27 §
5 b §	26 kap. 24 §
5 c § 1 st.	Upphävd
5 c § 2 st.	Upphävd
5 d § 1 st. 1 och 2 men.	26 kap. 28 §
5 d § 1 st. 3–5 men.	26 kap. 29 §
5 d § 2 st.	26 kap. 30 §
5 d § 3 st.	26 kap. 31 §
5 e §	26 kap. 23 §
6 § 1 st.	110 kap. 4 och 46 §§
6 § 2 st.	110 kap. 13 och 14 §§
7 § 1 st. 1 men.	27 kap. 2 §
7 § 1 st. 2 men.	27 kap. 3 §
7 § 1 st. 3 men.	27 kap. 2 §
7 § 2 st.	27 kap. 45 §
7 § 3 st.	27 kap. 46 §
7 § 4 st.	27 kap. 47 §
7 § 5 st.	27 kap. 48 §
7 § 6 st.	27 kap. 49 §
7 § 7 st.	27 kap. 50 §
7 § 8 st.	27 kap. 51 §
7 § 9 st.	27 kap. 47–49 §§
7 § 10 st.	27 kap. 52 §
7 § 11 st.	27 kap. 53 § och SFBP 4 kap. 10 §
7 § 12och 13 st.	27 kap. 55 §
7 a §	27 kap. 5 §
7 b § 1 st.	27 kap. 6 §

7 b § 2 st.	27 kap. 7 §
7 b § 3 st.	27 kap. 28 §
8 § 1 st.	110 kap. 4 §
8 § 2 st.	27 kap. 25 §
8 § 3 st.	110 kap. 21 §
8 § 4 st.	110 kap. 21 §
8 § 5 st.	27 kap. 25 §
8 a § 1–3 st.	110 kap. 14 §
8 a § 4 st.	Utgår
8 a § 5 st.	110 kap. 30 §
9 § 1 st.	10 kap. 2 §
9 § 2 st.	10 kap. 3 §
9 § 3 st. 1 men.	10 kap. 6 och 7 §§
9 § 3 st. 2 men.	10 kap. 8 §
9 § 4 st.	10 kap. 2 och 3 §§
9 a § 1 st. 1 men.	110 kap. 4 §
9 a § 1 st. 2 men.	110 kap. 14 och 16 §§
9 a § 2 st.	10 kap. 9 §
9 a § 3 st. 1 och 2 men.	10 kap. 10 och 11 §§
9 a § 3 st. 3 men.	10 kap. 5 §
10 § 1 st. 1 men.	27 kap. 10 § och 28 kap. 5 §
10 § 1 st. 2 men.	27 kap. 12–16 §§ och 28 kap. 5 §
10 § 1 st. 3 men.	28 kap. 5 §
10 § 2 st.	27 kap. 11 §
10 § 3 st.	25 kap. 28 § och 27 kap. 10 §
10 a § 1 st. 1 p.	27 kap. 27 §
10 a § 1 st. 2 p.	27 kap. 19 och 21 §§ samt
	28 kap. 7 §
10 a § 1 st. 3 p.	27 kap. 19 och 24 §§ samt
	28 kap. 7 §
10 a § 1 st. 4 p.	27 kap. 20 och 24 §§
10 a § 2 st. 1 men.	27 kap. 21 §
10 a § 2 st. 2 men.	27 kap. 22 §
10 a § 2 st. 3 men.	27 kap. 23 §
10 a § 3 st.	27 kap. 24 §
10 a § 4 st.	28 kap. 13 §
10 a § 5 st. 1–3 men.	28 kap. 14 §
10 a § 5 st. 4 och 5 men.	28 kap. 15 §
10 a § 6 st.	28 kap. 16 §
10 a § 7 st.	27 kap. 39 §
10 a § 8 st.	28 kap. 18 §
10 b §	28 kap. 17 §
10 c §	28 kap. 6 §
11 § 1 st. 1 men.	27 kap. 30 §
11 § 1 st. 2 men.	27 kap. 33 §
11 § 2 st.	27 kap. 31 §
12 § 1 men.	27 kap. 8 §
12 § 2 men.	28 kap. 9 §
12 a §	28 kap. 8 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
AFL

13 § 1 st.

13 § 2 st.

14 § 1 st.

14 § 2 st.

15 § 1 st.

15 § 2 st. 1 men.

15 § 2 st. 2 men.

15 § 2 st. 3 men.

15 § 3 st.

16 § 1 och 2 st.

16 § 3 st. 1 men.

16 § 3 st. 2 men.

16 § 3 st. 3 men.

16 § 4 st.

16 § 5 st.

16 § 6 st.

16 a §

17 § 1 st. a p.

17 § 1 st. b p.

17 § 2 st.

18 §

26 kap. 8 § samt 27 kap. 35 och
54 §§

27 kap. 36 §

27 kap. 17 §

27 kap. 18 §

106 kap. 12 §

106 kap. 13, 38 och 39 §§

106 kap. 39 §

106 kap. 38 §

106 kap. 14 §

Utgår

27 kap. 56 §

27 kap. 57 §

27 kap. 58 §

27 kap. 58 §

27 kap. 60 §

27 kap. 59 §

27 kap. 61 §

110 kap. 56 §

110 kap. 52 §

--

Upphävd

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

AFL

4 kap.

1 § 1 st.

1 § 2 och 3 st.

1 § 4 st.

2 § 1 st.

2 § 2 st.

2 § 3 st.

3 § 1 och 2 st.

3 § 3 st.

3 § 4 st. 1 men.

3 § 4 st. 2 men.

3 § 5 st.

3 § 6 st.

3 § 7 st.

4 § 1 st. 1 men.

4 § 1 st. 2 men.

4 § 2 st. 1 men.

4 § 2 st. 2 men.

4 § 3 st. 1 men.

4 § 3 st. 2 men. 1 p.

4 § 3 st. 2 men. 2 p.

5 § 1 och 2 men.

5 § 3 och 4 men.

5 § 5 men.

6 § 1 st.

6 § 2 st. 1 men.

6 § 2 st. 2 men.

11 kap. 2 §

11 kap. 8 §

Utgår

11 kap. 4 §

11 kap. 5 §

11 kap. 6 §

12 kap. 12 §

12 kap. 15 §

12 kap. 14 §

12 kap. 15 §

12 kap. 16 §

12 kap. 17 §

12 kap. 13 §

12 kap. 5 §

12 kap. 3 §

12 kap. 6 och 7 §§

12 kap. 6 §

12 kap. 4 §

12 kap. 5 §

12 kap. 6 §

12 kap. 8 §

11 kap. 7 §

12 kap. 8 §

12 kap. 24 §

12 kap. 21, 22 och 35–37 §§

12 kap. 22, 23 och 35–37 §§

6 § 2 st. 3 men.	12 kap. 35, 36 och 37 §§
6 § 3 st.	12 kap. 39–41 §§
6 § 4 st. 1 men.	12 kap. 42–44 §§
6 § 4 st. 2 men.	12 kap. 45 §
6 § 5 st.	12 kap. 25 §
6 § 6 st. 1 och 2 men.	12 kap. 27 §
6 § 6 st. 3 och 4 men.	12 kap. 29 §
6 § 6 st. 5 men.	12 kap. 30 §
6 § 7 st.	12 kap. 28 §
6 a §	12 kap. 26 §
7 § 1 st.	12 kap. 9 §
7 § 2 st. 1 men.	12 kap. 10 §
7 § 2 st. 2 men.	12 kap. 31 §
7 § 3 st.	12 kap. 10 §
7 a §	12 kap. 11 §
8 §	12 kap. 9 §
9 § 1 st.	12 kap. 35 §
9 § 2 st.	12 kap. 38 §
9 a § 1 st.	12 kap. 33 §
9 a § 2 st.	12 kap. 34 §
10 § 1 st.	13 kap. 16 §
10 § 2 st. 1 och 2 men.	13 kap. 17 §
10 § 2 st. 3 men.	13 kap. 18 §
10 § 2 st. 4 men.	13 kap. 19 §
10 § 3 st.	13 kap. 26 §
10 § 4 st. 1 men.	13 kap. 10 §
10 § 4 st. 2 men.	13 kap. 13 §
10 § 4 st. 3 men.	13 kap. 12 §
10 § 4 st. 4 men.	11 kap. 7 §
10 § 5 st.	13 kap. 11 §
10 § 6 st.	13 kap. 13 §
10 § 7 st.	13 kap. 10 §
10 a §	13 kap. 20 §
10 b §	13 kap. 30 §
11 § 1 st.	13 kap. 22 §
11 § 2 st.	13 kap. 27 §
11 § 3 st. 1 men.	13 kap. 23 §
11 § 3 st. 2 men.	13 kap. 24 §
11 § 3 st. 3 men.	13 kap. 27 §
11 § 4 st.	13 kap. 4 §
11 a § 1 st.	13 kap. 8 §
11 a § 2 st.	13 kap. 9 §
11 b §	11 kap. 16 §
12 § 1 st. 1 men.	13 kap. 21 §
12 § 1 st. 2 men.	13 kap. 25 och 29 §§
12 § 1 st. 3 men.	13 kap. 21 och 29 §§
12 § 1 st. 4 men.	13 kap. 31 §
12 § 2 st.	13 kap. 28 §
12 § 3 st.	13 kap. 14 §
12 § 4 st.	13 kap. 15 §
12 § 5 st.	13 kap. 7 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
AFL

13 § 1 st.
13 § 2 st.
13 § 3 st.
13 § 4 st.
14 § 1 st. 1 och 2 men.
14 § 1 st. 3 men.
14 § 2 st.
14 § 3 st.
14 § 4 st.
14 a §
15 §
16 § 1 st. 1 men.
16 § 1 st. 2 men.
16 § 2 st.
16 § 3 st.
17 § 1 st.
17 § 2 st.
17 § 3 st.
18 § 1 st. 1 men.

18 § 1 st. 2 men.

18 § 2 st.
18 § 3 st.
18 § 4 st.

110 kap. 18 §
110 kap. 19 §
110 kap. 14 §
110 kap. 17 §
13 kap. 5 §
13 kap. 6 och 38 §§
13 kap. 34 §
13 kap. 35 §
13 kap. 37 §
13 kap. 36 och 38 §§
11 kap. 12 §
11 kap. 10 §
11 kap. 15 §
13 kap. 3 §
11 kap. 9 §
11 kap. 14 §
11 kap. 11 §
11 kap. 14 och 15 §§
11 kap. 13 § och se AFL 3 kap.
6 §, 17 § 1 st. b p. samt 17 § 2 st.
Se AFL 3 kap. 15 § och
17 § 1 st. a p.
12 kap. 32 § och 13 kap. 32 §
11 kap. 17 §
106 kap. 5 §

5 och 6 kap.

Upphävda

7 kap.

1 § 1 st. 1 men.
1 § 1 st. 2 men.
1 § 1 st. 3 men.
1 § 2 st.
1 § 3 st.
1 § 4 st.
1 § 5 st.
1 § 6 st.
2 §
3 § 1 st. 1 men.
3 § 1 st. 2 och 3 men.
3 § 2 st.
3 § 3 st.
3 a §
3 b § 1 och 2 st.
3 b § 3 st.
3 b § 4 st. 1 men.
3 b § 4 st. 2 men
3 b § 5 st.
4 §
5 § 1 st.

33 kap. 5 §
33 kap. 6 §
33 kap. 7 §
33 kap. 8 §
33 kap. 16 §
33 kap. 4 §
33 kap. 18 §
33 kap. 19 §
33 kap. 9 §
33 kap. 10 §
33 kap. 11 §
33 kap. 11 §
33 kap. 12 §
Upphävd
110 kap. 14 §
33 kap. 17 §
110 kap. 14 §
Utgår
110 kap. 30 §
33 kap. 3 §
33 kap. 21 §

5 § 2 st.	33 kap. 22 §
5 § 3 st.	33 kap. 23 §
5 § 4 st.	33 kap. 24 §
6 §	33 kap. 25 §
7 §	33 kap. 8, 13 och 20 §§

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
AFL

8 kap.

1 §	34 kap. 2 §
2 §	34 kap. 3 §
3 § 1 st.	34 kap. 4 §
3 § 2 st.	34 kap. 5 §
4 § 1 st.	34 kap. 4 §
4 § 2 st.	34 kap. 6 §
5 §	34 kap. 7 §
6 §	34 kap. 8 §
7 §	34 kap. 9 §
8 § 1 och 2 st.	34 kap. 10 §
8 § 3 st.	34 kap. 11 §
9 § 1 st.	34 kap. 12 §
9 § 2 st.	34 kap. 13 §
10 §	34 kap. 14 §

9 kap.

1 §	35 kap. 2 §
2 § 1 st.	35 kap. 4 §
2 § 2 st.	35 kap. 5 §
3 § 1 p.	35 kap. 6 §
3 § 2 p.	35 kap. 7 §
4 § 1 st. 1 men.	35 kap. 8 §
4 § 1 st. 2 och 3 men.	35 kap. 9 §
4 § 2 st.	35 kap. 10 §
5 §	35 kap. 11 §
6 § 1 st.	35 kap. 12 §
6 § 2 st.	35 kap. 13 §
7 § 1 st.	33 kap. 5 § och 35 kap. 14 §
7 § 2 st.	35 kap. 15 §
7 § 3 st.	35 kap. 16 §
7 § 4 st.	35 kap. 17 §
8 §	35 kap. 18 §
9 §	35 kap. 19 §
10 §	35 kap. 3 §
11 § 1 st.	35 kap. 21 §
11 § 2 st.	35 kap. 22 §
12 § 1 st.	35 kap. 23 §
12 § 2 och 3 st.	35 kap. 24 §
13 §	35 kap. 20 §
14 §	35 kap. 25 §

10–15 kap.

Upphävda

16 kap.

1 § 1 st.	110 kap. 4 §
1 § 2 st.	36 kap. 25 §
1 § 3 st.	36 kap. 26 §
1 § 4 st.	110 kap. 30 §
2 § 1 st.	110 kap. 14, 22 och 30 §§
2 § 2 st.	--
3 §	Upphävd
4 § 1 st.	36 kap. 29 §
4 § 2 st.	36 kap. 30 §
5 §	33 kap. 14 §
6 § 1 st.	36 kap. 28 §
6 § 2 st. 1 men.	36 kap. 27 § och 110 kap. 14, 22 och 30 §§
6 § 2 st. 2 men.	36 kap. 28 §
6 § 3 st.	Utgår
7 § 1 st.	36 kap. 22 §
7 § 2 st.	36 kap. 23 §
7 § 3 st.	36 kap. 24 §
7 a § 1 st.	36 kap. 19 §
7 a § 2 st.	36 kap. 21 §
7 a § 3 st.	36 kap. 20 §
7 b §	36 kap. 9 §
8 § 1 st.	110 kap. 46 §
8 § 2 st.	110 kap. 46 och 50 §§
8 § 3 st. 1 men.	110 kap. 51 §
8 § 3 st. 2 men.	110 kap. 47 §
8 § 4 st.	Utgår
8 § 5 st.	110 kap. 52 §
9 §	33 kap. 15 §
10 § 1 st.	36 kap. 2 §
10 § 2 st.	SFBP 4 kap. 33 §
10 § 3 st.	SFBP 4 kap. 9 §
11–13 §§	Upphävda
14 § 1 st.	36 kap. 10 §
14 § 2 st.	36 kap. 11 §
14 § 3 st.	36 kap. 12 §
15 §	Upphävd
16 § 1 st.	36 kap. 13 §
16 § 2 st.	36 kap. 14 §
16 § 3 st.	36 kap. 15 §
17 §	39 kap. 18 §
18 § 1 st.	39 kap. 16 §
18 § 2 st.	39 kap. 17 §
19 §	Utgår
20 § 1 st. 1 och 2 men.	106 kap. 16 §
20 § 1 st. 3 men.	106 kap. 17 och 19 §§
20 § 2 st.	106 kap. 17 §
20 § 3 st.	106 kap. 37 §
20 § 4 st.	106 kap. 18 §
21 § 1 st. 1 men.	106 kap. 19 §

21 § 1 st. 2 men.
21 § 1 st. 3 men.
21 § 2 st.

106 kap. 38 §
106 kap. 40 §
106 kap. 39 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
AFL

16 a kap.

1 §	37 kap. 1 §
2 §	37 kap. 2 §
3 §	37 kap. 4 §
4 § 1 st.	37 kap. 5 §
4 § 2 st	37 kap. 6 §
4 § 3 st	37 kap. 5 §
5 § 1 st. 1 men.	37 kap. 7 §
5 § 1 st. 2 och 3 men.	37 kap. 8 §
5 § 2 st.	37 kap. 8 §
6 §	37 kap. 9 §
7 § 1 men.	37 kap. 9 a §
7 § 2 men	37 kap. 10 §
8 § 1 och 2 st.	37 kap. 11 §
8 § 3 och 4 st.	37 kap. 12 §
9 § 1 men.	37 kap. 13 §
9 § 2 men.	37 kap. 14 §
9 § 3 men.	37 kap. 15 §
9 § 4 och 5 men.	37 kap. 17 §
9 § 6 men.	37 kap. 16 §
10 §	110 kap. 46 och 47 §§
11 §	37 kap. 18 §
12 §	37 kap. 19 §
13 §	37 kap. 2 §
14 §	37 kap. 3 §
15 §	37 kap. 20 §

17 kap.

1 § 1 st.	107 kap. 2 §
1 § 2 st.	107 kap. 5 §
1 § 3 st.	--
2 § 1 st. 1 och 2 men.	36 kap. 3 §
2 § 1 st. 3 men.	36 kap. 4 §
2 § 1 st. 4 men.	36 kap. 5 §
2 § 1 st. 5 men.	36 kap. 7 §
2 § 2 st. 1 och 2 men.	36 kap. 6 §
2 § 2 st. 3 men.	36 kap. 8 §

18 kap.

Upphävt

19 kap.

1 §	Utgår
2 §	Utgår
3 §	Utgår
3 a–11 §§	Upphävda

20 kap.

1 §	Utgår
2 § 1 och 2 men.	25 kap. 11 §
2 § 3 och 4 men.	25 kap. 12 §
2 a § 1 st. 1 och 2 men.	112 kap. 2 §
2 a § 1 st. 3 men.	Utgår
2 a § 2 st.	108 kap. 10 §
2 a § 3 st.	112 kap. 3 §
3 § 1 st. a p.	107 kap. 6 §
3 § 1 st. b p.	110 kap. 53 och 54 §§
3 § 1 st. c p.	110 kap. 55 §
3 § 1 st. d p.	110 kap. 52 §
3 § 2 st.	110 kap. 53, 57 och 58 §§
3 § 3 st.	110 kap. 52 och 53 §§
4 § 1 st.	108 kap. 2 §
4 § 2 st.	108 kap. 11 §
4 § 3 st.	108 kap. 22 §
4 § 4 st. 1 men.	108 kap. 22 §
4 § 4 st. 2 men.	108 kap. 23 §
4 a §	Upphävd
4 b § 1 men.	108 kap. 15 §
4 b § 2 men.	108 kap. 16 §
4 b § 3 men	108 kap. 15 §
4 c §	108 kap. 19 §
4 d §	108 kap. 21 §
5 §	107 kap. 12 §
6 § 1 st.	107 kap. 9 §
6 § 2 st.	107 kap. 10 §
7 § 1 st.	107 kap. 17 §
7 § 2 st.	107 kap. 18 §
8 § 1 st. 1 men.	110 kap. 13, 14 och 46 §§
8 § 1 st. 2 men.	Utgår
8 § 2 st.	110 kap. 13 §
8 § 3 st.	Utgår
8 § 4 st.	110 kap. 14 §
8 a §	Upphävd
9 § 1 st.	110 kap. 31 §
9 § 2 st.	115 kap. 4 §
9 a § 1 st. 1 men.	110 kap. 39 §
9 a § 1 st. 2 men.	110 kap. 40 §
9 a § 2 st.	110 kap. 39 §
9 a § 3 st.	110 kap. 42 §
9 b §	110 kap. 36 §
10 § 1 st.	113 kap. 7 §
10 § 2 st.	113 kap. 8 §
10 § 3 st.	113 kap. 9 §
10 a § 1 och 2 st.	113 kap. 3 §
10 a § 3 st.	113 kap. 5 §
10 a § 4 st.	113 kap. 6 §
10 b §	Upphävd
11 § 1 st.	113 kap. 10 §

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

AFL

11 § 2 st.
 11 § 3 st.
 11 a § 1 st.
 11 a § 2 st.
 12 § 1 st.
 12 § 2 st. 1 men.
 12 § 2 st. 2 men.
 13 § 1 st.
 13 § 2 st.
 13 § 3 st.
 13 a §
 14 §
 15 §
 16 §

21 kap.

22 kap.

1 §
 2 § 1 st.
 2 § 2 st.
 2 § 3 st.
 3 §
 4 §
 5 § 1 st.
 5 § 2 st.
 5 § 3 st.
 5 § 4 st.
 6 § 1 st.
 6 § 2 st.
 6 § 3 st.
 7 § 1 st.
 7 § 2 st.
 7 § 3 st.
 7 § 4 st.
 7 § 5 st.
 8 §
 9 § 1 och 2 st.
 9 § 3 st.
 10 §
 11 §
 12 §
 13 §
 14 §
 15 §
 16 § 1 st
 16 § 2 st.
 17 §

113 kap. 14 §
 113 kap. 15 §
 113 kap. 16 §
 113 kap. 18 §
 113 kap. 4 och 12 §§
 113 kap. 4, 12 och 17 §§
 113 kap. 17 §
 113 kap. 20 §
 113 kap. 19 §
 112 kap. 5 §
 113 kap. 2 §
 Upphävd
 --
 --

Upphävt

30 kap. 2 § och 31 kap. 3 §
 29 kap. 2 §
 30 kap. 3 §
 30 kap. 4 §
 30 kap. 6 §
 30 kap. 7 §
 30 kap. 8 §
 30 kap. 9 §
 30 kap. 10 §
 30 kap. 11 §
 30 kap. 12 §
 30 kap. 13 §
 30 kap. 14 §
 31 kap. 3 §
 31 kap. 2 §
 110 kap. 4 §
 31 kap. 4 §
 31 kap. 6 §
 31 kap. 10 §
 31 kap. 8 §
 31 kap. 9 §
 31 kap. 14 §
 110 kap. 46 §
 31 kap. 7, 11 och 13 §§
 31 kap. 5 §
 Upphävd
 31 kap. 12 §
 110 kap. 52 §
 Se AFL 20 kap. 3 §
 Upphävd

Prop. 2008/09:200
 Bilaga 1
 AFL

1.2 Lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag (ABBL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
ABBL

ABBL

SFB

1 §	15 kap. 2 och 3 §§
1 a §	--
2 §	15 kap. 3, 4 och 13 §§
2 a § 1 st. 1 men.	15 kap. 8 och 9 §§
2 a § 1 st. 2 men.	15 kap. 10 §
2 a § 2 st.	15 kap. 8 §
2 a § 3 st.	15 kap. 12 §
2 a § 4 st.	16 kap. 12 §
2 a § 5 st.	--
2 b § 1 st.	15 kap. 9 §
2 b § 2 och 3 st.	15 kap. 11 §
2 b § 4 st.	16 kap. 12 §
3 § 1 st.	15 kap. 13 §
3 § 2 st.	16 kap. 19 §
4 § 1 st. 1 men.	16 kap. 4 §
4 § 1 st. 2–5 men.	16 kap. 5 §
4 § 1 st. 6 men.	16 kap. 6 §
4 § 1 st. 7 men.	16 kap. 7 §
4 § 1 st. 8 men.	16 kap. 8 §
4 § 1 st. 9 men.	16 kap. 9 §
4 § 1 st. 10 men.	16 kap. 10 §
4 § 2 st.	16 kap. 11 §
4 § 3 st.	106 kap. 6 §
4 § 4 st.	16 kap. 2 §
4 a § 1 st. 1 men.	16 kap. 12 §
4 a § 1 st. 2 och 3 men.	16 kap. 13 §
4 a § 2 st.	16 kap. 14 §
4 a § 3 st.	16 kap. 15 §
4 a § 4 st.	16 kap. 16 §
4 a § 5 st.	16 kap. 16 §
4 a § 6 st.	16 kap. 17 §
5 §	16 kap. 18 §
6 §	Upphävd
7 §	106 kap. 7 §
8–10 §§	Upphävda
11 § 1 st. 1 och 2 men.	16 kap. 20 §
11 § 1 st. 3 men.	Utgår
11 § 2 st.	15 kap. 14 §
11 § 3 st.	108 kap. 13 §
11 § 4 st.	Se AFL 20 kap. 2 a §
12 § 1 st.	108 kap. 2 och 11 §§
12 § 2 st.	108 kap. 16 §
12 § 3 st. 1 men.	108 kap. 15 §
12 § 3 st. 2 men.	108 kap. 16 §
12 § 3 st. 3 men.	108 kap. 15 §
12 § 4 st.	108 kap. 19 §
12 § 5 st.	108 kap. 21 §
13 §	107 kap. 9 §

14 § 1 st.	Utgår	Prop. 2008/09:200
14 § 2 st. 1 led.	Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.	Bilaga 1
14 § 2 st. 2 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 1–3 st. och 20 kap. 9 §	ABBL
14 § 2 st. 3 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.	
15 §	Se AFL 20 kap. 10–13 §§	
16 och 17 §§	Upphävda	
18 §	112 kap. 5 §	
19 §	Utgår	

1.3 Lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring (LAF)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LAF

LAF

SFB

1 kap.

1 §

--

2 §

--

2 kap.

1 § 1 st.

39 kap. 3 §

1 § 2 st.

39 kap. 5 §

1 § 3 st.

39 kap. 7 §

1 § 4 st.

39 kap. 6 §

2 §

Upphävd

3 §

39 kap. 4 §

4 §

39 kap. 8 §

3 kap.

1 §

40 kap. 2 §

2 §

40 kap. 3 och 9 §§

2 a §

40 kap. 7 §

3 §

40 kap. 11 §

4 § 1 st.

40 kap. 4 §

4 § 2 st.

40 kap. 5 §

4 § 3 st.

40 kap. 6 §

5–6 §§

Upphävda

7 §

40 kap. 10 §

8 §

Upphävd

9 §

40 kap. 12 §

10 § 1 st.

40 kap. 11 §

10 § 2 st.

40 kap. 3 §

4 kap.

1 § 1 st.

41 kap. 2 §

1 § 2 st.

41 kap. 3 §

2 §

41 kap. 8 §

3 § 1 st.

41 kap. 9 §

3 § 2 st.

41 kap. 10 §

3 § 3 st.

41 kap. 7 §

4 § 1 st.

41 kap. 5 §

4 § 2 st.

41 kap. 6 §

5 § 1 st.

41 kap. 11 §

5 § 2 och 3 st.

41 kap. 12 §

6 §

41 kap. 11 §

6 a §

41 kap. 17 §

7 §

41 kap. 13 §

7 a §

41 kap. 24 §

8 §

Utgår

9 §

41 kap. 14 §

10 § 1 st.

41 kap. 15 §

10 § 2 st.

41 kap. 16 §

11 §	41 kap. 18 §
12 § 1 st.	41 kap. 22 §
12 § 2 st.	41 kap. 19 §
12 § 3 st.	41 kap. 20 §
13 §	41 kap. 23 §

5 kap.

1 §	75 kap. 2 § och 87 kap. 3 och 4 §§
2 § 1 st.	75 kap. 2 § och 87 kap. 3 §
2 § 2 st	75 kap. 2 § och 87 kap. 3 §
2 § 3 st.	88 kap. 6 och 7 §§
3 § 1 st.	88 kap. 14 §
3 § 2 st.	88 kap. 15 §
3 § 3 st.	88 kap. 16 §
4 § 1 st.	88 kap. 2, 3 och 4 §§
4 § 2 st.	88 kap. 5 §
5 §	88 kap. 12 §
6 §	88 kap. 7, 8 och 11 §§
7 §	Upphävd
8 §	88 kap. 13 §
9 §	Upphävd
10 § 1 st. 1 men.	87 kap. 6 §
10 § 1 st. 2 men.	110 kap. 28 §
10 § 1 st. 3 och 4 men.	Utgår
10 § 2 st.	87 kap. 6 §
11 § 1 st.	88 kap. 17 §
11 § 2 st.	88 kap. 10 §

6 kap.

1 § 1 st.	42 kap. 2 §, 88 kap. 18 §
1 § 2 st.	42 kap. 4 §
1 § 3 st.	Utgår
1 § 4 st.	41 kap. 3 §, 88 kap. 19 §
1 § 5 st.	88 kap. 20 § och SFBP 4 kap. 46 §
2 §	41 kap. 21 § och 87 kap. 2 §
3 §	42 kap. 5 § och 87 kap. 2 §
4 §	40 kap. 8 §
5 §	41 kap. 4 §
6 §	42 kap. 6 §, 87 kap. 7 §
7 §	88 kap. 9 §
	Se AFL 3 kap. 17 §, 16 kap. 8 §, 17 kap. 1 § och 20 kap. 3–7 §§ samt EPL 7 kap. 7 §
8 § 1 och 2 st.	106 kap. 20 §
8 § 3 st.	106 kap. 37 §
8 § 4 st.	106 kap. 20 §
9 § 1 st. 1 men.	106 kap. 20 §
9 § 1 st. 2 men.	106 kap. 38 §

9 § 1 st. 3 men.

9 § 2 st.

106 kap. 40 §

106 kap. 39 §

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

LAF

7 kap.

1 §

2–4 §§

--

Upphävda

8 kap.

1 § 1 st. 1 och 2 men.

1 § 1 st. 3 men.

1 § 1 st. 4 men.

1 § 2 st.

1 § 3 st.

2 §

3 § 1 st.

3 § 2 st. 1 men.

3 § 2 st. 2 men.

3 § 3 st.

4 §

5 §

6 § 1 men.

6 § 2 men.

7 §

8 §

9 §

10 §

11 § 1 st. 1 men.

11 § 1 st. 2 men.

11 § 2 st.

12 §

13 §

14 §

42 kap. 7 §

42 kap. 8 §

42 kap. 9 §

42 kap. 10 §

42 kap. 11 §

110 kap. 4 §

Utgår

42 kap. 12 §

Se AFL 20 kap. 2 a §

112 kap. 5 §

Upphävd

Utgår

110 kap. 13 §

Utgår

110 kap. 31 §

110 kap. 23 §

110 kap. 38 §

Upphävd

115 kap. 3 §

115 kap. 4 §

Utgår

Se AFL 20 kap. 10–13 §§

Upphävd

Utgår

1.4 Lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd
(LSP)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LSP

LSP

1 § 1 st.
1 § 2 st.
2 §
3 §
4 §
5 §
6 §
7 §
8 § 1 st.
8 § 2 st.
9 §
10 §
11 § 1 st.
11 § 2 st.
12 § 1 st.
12 § 2 st.
12 § 3 st. 1 men.
12 § 3 st. 2 men.
13 § 1 st.
13 § 2 st.
13 § 3 st.
13 § 4 st. 1 men.
13 § 4 st. 2 men.
13 a §
14 §
15 §
16 § 1 st.
16 § 2 st.

SFB

7 kap. 2 §
7 kap. 3 §
43 kap. 7 §
--
7 kap. 4 §
7 kap. 5 §
43 kap. 2 §
43 kap. 4 §
43 kap. 5 §
43 kap. 6 §
43 kap. 3 §
43 kap. 8 § och 87 kap. 2 §
43 kap. 9 §
43 kap. 10 §
43 kap. 12 §
43 kap. 13 §
43 kap. 19 §
43 kap. 21 §
43 kap. 14 §
43 kap. 15 §
43 kap. 16 §
43 kap. 17 §
Utgår
43 kap. 18 §
43 kap. 20 §
43 kap. 22 §
43 kap. 23 §
Utgår

1.5 Lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän
 (KSL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
FBBL

KSL

- 1 §
- 2 § 1 st.
- 2 § 2 st.
- 3 § 1 men.
- 3 § 2 men.
- 4 §
- 5 §

SFB

- 7 kap. 8 §, 44 kap. 2 §
- 7 kap. 7 §
- 7 kap. 7 §, 44 kap. 4 §
- 44 kap. 3 §, 87 kap. 2 §
- 44 kap. 6 §, 87 kap. 2 §
- 44 kap. 5 §
-

1.6 Lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet
under krig och krigsfara (LSKK)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LSKK

LSKK

1 §
2 §
3 §
4 §
5 § 1 st.
5 § 2 st.
6 §
7 §
8 §
9 §
10 §
11 §

SFB

117 kap. 2 §
117 kap. 3 §
117 kap. 4 §
117 kap. 5 §
110 kap. 46 §
Utgår
Upphävd
Upphävd
117 kap. 6 §
117 kap. 7 §
117 kap. 8 §
117 kap. 9 §

1.7 Lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag (FBBL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LBF

FBBL

1 §
2 §
3 §
4 §
5 § 1 st.
5 § 2 st.
6 §
7 § 1 st.
7 § 2 st.
8 § 1 led.
8 § 2 led.
8 § 3 led.
8 § 4 led.
8 § 5 led.
8 § 6 led.
8 § 7 led.
8 § 8 led.
8 § 9 led.
8 § 10 led.
9 §

SFB

15 kap. 5 §
15 kap. 5 §
15 kap. 7 §
15 kap. 6 §
15 kap. 2 §
--
--
110 kap. 6 §
110 kap. 34 §
Se ABBL 4 §
Se ABBL 5 §
Se ABBL 7 §
Se ABBL 11 §
Se ABBL 12 §
Se ABBL 13 §
Se ABBL 14 §
Se ABBL 15 §
Se ABBL 18 §
Se ABBL 19 §
110 kap. 34 §

1.8	Lagen (1988:360) om handläggning av ärenden om bistöd till personer med funktionshinder (LBF)	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 LBF
LBF	SFB	
1 §	Utgår	
2 §	--	
2 a §	--	
3 §	Upphävd	
4 §	Upphävd	
5 §	Se AFL 20 kap. 4 § första och andra stycket, 4 b–4 d och 10–13 §§	

1.9 Lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av
utländska barn (AKBL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
AKBL

AKBL

1 §

2 §

3 § 1 st.

3 § 2 st.

4 §

5 §

6 § 1 st.

6 § 2 st.

7 §

8 § 1 st.

8 § 2 st.

9 § 1 led.

9 § 2 led.

9 § 3 led.

9 § 4 led.

9 § 5 led.

9 § 6 led.

9 § 7 led.

SFB

21 kap. 2 §

21 kap. 4 §

--

21 kap. 3 §

21 kap. 2 §

Upphävd

21 kap. 5 §

21 kap. 6 §

--

21 kap. 3 §

21 kap. 7 §

Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.

Se AFL 20 kap. 4 §

Se AFL 20 kap. 4 b–d §§

Se AFL 20 kap. 5 §

Se AFL 20 kap. 8 § 1–3 st. och

9 §

Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.

Se AFL 20 kap. 10–13 §§

1.10 Lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för
närståendevård (NVL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
NVL

NVL	SFB
1 §	47 kap. 2 §
2 § 1 st.	--
2 § 2 st.	--
3 § 1 st.	--
3 § 2 st.	47 kap. 3 §
4 § 1 st. 1 men.	47 kap. 3 §
4 § 1 st. 2 och 3 men.	47 kap. 4 §
4 § 2 st.	47 kap. 13 §
5 § 1 men.	47 kap. 14 §
5 § 2 men.	47 kap. 8, 9 och 14 §§
6 §	47 kap. 8, 9 och 14 §§
7 § 1 st. 1 och 2 men.	47 kap. 11 §
7 § 1 st. 3 men.	47 kap. 10 §
7 § 2 st.	47 kap. 5 §
7 § 3 st.	47 kap. 12 §
8 § 1 st. 1 men.	47 kap. 15 §
8 § 1 st. 2 men.	47 kap. 16 §
8 § 2 st.	47 kap. 15 §
9 §	47 kap. 15 §
10 §	47 kap. 6 §
11 §	47 kap. 17 §
12 §	106 kap. 22 §
	Se AFL 3 kap. 6 §
13 §	110 kap. 4 §
14 §	110 kap. 25 §
15 §	47 kap. 3 §
16 §	47 kap. 7 §
17 § 1 st. 1 och 2 men.	108 kap. 2 §
17 § 1 st. 3 men.	108 kap. 11 §
17 § 2 st.	108 kap. 22 §
17 § 3 st. 1 men.	108 kap. 22 §
17 § 3 st. 2 men.	108 kap. 23 §
17 § 4 st. 1 men.	108 kap. 15 § 1 st.
17 § 4 st. 2 men.	108 kap. 16 §
17 § 4 st. 3 men.	108 kap. 15 §
17 § 5 st.	108 kap. 19 §
17 § 6 st.	108 kap. 21 §
18 § 1 st.	Se AFL 20 kap. 10–13 §§
18 § 2 st.	112 kap. 5 §
19 § 1 led.	Se AFL 17 kap. 1 § 1 st.
19 § 2 led.	Se AFL 20 kap. 2 a §
19 § 3 led.	Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.
19 § 4 led.	Se AFL 20 kap. 5 §
19 § 5 led.	Se AFL 20 kap. 6 §
19 § 6 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 1–3 st.
19 § 7 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.
19 § 8 led.	Se AFL 20 kap. 16 §

20 §	Utgår	Prop. 2008/09:200
21 §	Utgår	Bilaga 1
22 §	Utgår	NVL
23 §	Utgår	
24 §	Utgår	
25 §	Utgår	
26 §	Utgår	
27 §	Utgår	

1.11 Lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare
(SML)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
SML

SML

1 § 1 st.
1 § 2 st.
2 § 1 st.
2 § 2 st.
3 §
4 § 1 st. 1 men.
4 § 1 st. 2 men.
4 § 2 st. 1 men.
4 § 2 st. 2 men.
4 § 2 st. 3 men.
4 § 2 st. 4 men.
5 § 1 st.
5 § 2 st.
6 §
7 §
8 §
9 § 1 st. 1 led.
9 § 1 st. 2 led.
9 § 1 st. 3 led.
9 § 1 st. 4 led.
9 § 1 st. 5 led.
9 § 1 st. 6 led.
9 § 2 st.
10 § 1 st.
10 § 2 st.
11 § 1 st.
11 § 2 och 3 st.
12 §
13 § 1 st. 1 och 2 men.
13 § 1 st. 3 men.
13 § 2 st.
13 § 3 st. 1 men.
13 § 3 st. 2 men.
13 § 4 st. 1 men.
13 § 4 st. 2 men.
13 § 4 st. 3 men.
13 § 5 st.
13 § 6 st.
14 § 1 st.
14 § 2 st.
15 § 1 led.
15 § 2 led.
15 § 3 led.
15 § 4 led.
15 § 5 led.
15 § 6 led.

SFB

46 kap. 2 §
46 kap. 3 §
46 kap. 4 §
--
46 kap. 5 §
46 kap. 14 §
46 kap. 7 och 14 §§
46 kap. 15 §
46 kap. 7 och 14 §§
46 kap. 17 §
46 kap. 16 §
46 kap. 11 §
46 kap. 12 §
46 kap. 18 §
46 kap. 19 §
46 kap. 6 §
46 kap. 8 §
Se AFL 3 kap. 6 §
46 kap. 13 §
106 kap. 21 §
46 kap. 10 §
Se AFL 3 kap. 17 §
46 kap. 9 §
46 kap. 20 §
46 kap. 21 §
110 kap. 4 §
110 kap. 24 §
Upphävd
108 kap. 2 §
108 kap. 11 §
108 kap. 22 §
108 kap. 22 §
108 kap. 23 §
108 kap. 15 §
108 kap. 16 §
108 kap. 15 §
108 kap. 19 §
108 kap. 21 §
Se AFL 20 kap. 10–13 §§
112 kap. 5 §
Se AFL 20 kap. 2 a §
Se AFL 20 kap. 3 §
Se AFL 20 kap. 5 §
Se AFL 20 kap. 6 §
Se AFL 20 kap. 7 §
Se AFL 20 kap. 8 § 1–3 st. och
9 §

15 § 7 led.
15 § 8 led.
15 § 9 led.

Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.
Se AFL 20 kap. 9 a §
Se AFL 20 kap. 16 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
SML

1.12 Lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till
ålderspension för långvarig vård av sjukt eller
handikappat barn (LSPT)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LSPT

LSPT

1 § 1 st.
1 § 2 st.
2 § 1 st.
2 § 2 och 3 st.
3 § 1 st.
3 § 2 st.
4 § 1 st. 1 men.
4 § 1 st. 2 men.
4 § 1 st. 3 men.
4 § 2 st.
5 § 1 st.
5 § 2 st.
5 § 3 st.
5 § 4 st. 1 men.
5 § 4 st. 2 men.
6 §
7 §

SFB

73 kap. 5 §
--
73 kap. 6 §
73 kap. 4 §
73 kap. 3 §
73 kap. 8 §
Utgår
73 kap. 7 §
73 kap. 9 §
73 kap. 10 §
73 kap. 11 §
73 kap. 12 §
73 kap. 13 §
73 kap. 14 §
73 kap. 15 §
73 kap. 16 §
Utgår

1.13 Lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LASS

LASS

1 §
2 §
3 § 1 st.
3 § 2 st.
3 § 3 st.
3 § 4 st.
3 a §
4 § 1 st.
4 § 2 st.
4 § 3 st.
5 § 1 st.
5 § 2 st. 1 men.
5 § 2 st. 2 men.
5 § 3 st.
6 § 1 st.
6 § 2 st.
7 § 1 och 2 st.
7 § 3 st.
8 § 1 st.
8 § 2 st.
9 § 1 st.
9 § 2 st.
10 § 1 st. 1 men.
10 § 1 st. 2 men.
10 § 2 st.
10 § 3 st.
10 § 4 st.
11 §
12 §
13 §
14 §
15 §
16 § 1 st. 1 och 2 men.
16 § 1 st. 3 men.
16 § 2 st.
16 § 3 st. 1 men.
16 § 3 st. 2 men.
16 § 3 st. 3 men.
16 § 4 st.
16 § 5 st.
16 a §
17 § 1 st.
17 § 2 st.
18 § 1 led.
18 § 2 led.
18 § 3 led.

SFB

51 kap. 2 §
--
51 kap. 2 och 3 §§
51 kap. 8 §
51 kap. 10 §
51 kap. 2 §
51 kap. 4 §
106 kap. 24 §
106 kap. 25 §
51 kap. 5 §
110 kap. 4 §
Till 15 § 8 LSS
110 kap. 6 §
51 kap. 7 §
51 kap. 9 §
51 kap. 11 §
51 kap. 12 §
51 kap. 13 §
112 kap. 2 §
108 kap. 10 §
110 kap. 46 §
Utgår
51 kap. 14 §
51 kap. 11 §
51 kap. 11 §
51 kap. 16 §
51 kap. 15 §
51 kap. 17 §
51 kap. 18 §
Upphävd
51 kap. 21 §
51 kap. 21 §
108 kap. 2 §
108 kap. 11 §
108 kap. 22 §
108 kap. 15 §
108 kap. 16 §
108 kap. 15 §
108 kap. 19 §
108 kap. 21 §
51 kap. 20 §
Se AFL 20 kap. 10–13 §§
112 kap. 5 §
Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.
Se AFL 20 kap. 5 §
Se AFL 20 kap. 6 §

18 § 4 led.

18 § 5 led.

19 §

20 §

Se AFL 20 kap. 8 § 1–3 st.,

20 kap. 9 §

Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.

51 kap. 22 §

54 kap. 23 §

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

LASS

BoL

SFB

1 § 1 st.	95 kap. 2 § samt 96 kap. 2 och 3 §§
1 § 2 st.	96 kap. 2 §
1 § 3 st.	--
1 a § 1 st.	95 kap. 3 §
1 a § 2 st.	95 kap. 4 §
2 §	95 kap. 5 §
3 § 1 st.	95 kap. 7 §
3 § 2 st.	95 kap. 6 §
3 § 3 st.	95 kap. 6 §
4 § 1 och 2 st.	97 kap. 2 §
4 § 3 st.	97 kap.13 §
4 a §	97 kap. 4 §
4 b §	97 kap. 5 §
5 § 1 st. 1 men.	97 kap. 6 och 8 §§
5 § 1 st. 2 men.	97 kap. 6 §
5 § 1 st. 3 men.	97 kap. 8 §
5 § 1 st. 4 men.	97 kap. 9 och 10 §§
5 § 1 st. 5 men.	97 kap. 6 §
5 § 2 st.	97 kap. 7 §
5 a §	97 kap. 9 §
5 b §	97 kap. 10 §
6 §	Upphävd
7 § 1 och 2 st.	97 kap. 11 §
7 § 3 st.	97 kap. 12 §
8 §	97 kap. 3 §
9 §	97 kap. 14 §
10 § 1 st. 1 p.	96 kap. 4 §
10 § 1 st. 2 p.	96 kap. 7 §
10 § 1 st. 3 p.	96 kap. 6 §
10 § 2 st.	96 kap. 4 §
10 § 3 st.	96 kap. 8 §
10 § 4 st.	96 kap. 9 §
10 § 5 st.	96 kap. 6 §
11 §	96 kap. 5 §
12 § 1 st. 1 p.	96 kap. 10 och 11 §§
12 § 1 st. 2 p.	96 kap. 2 §
12 § 2 och 3 st.	96 kap. 11 §
12 § 4 st.	96 kap. 11 §
13 § 1 st.	97 kap. 15 §
13 § 2 st.	97 kap. 16 §
14 § 1 st. 1 p.	97 kap. 22 §
14 § 1 st. 2 p.	97 kap. 18 §
14 § 1 st. 3 p.	97 kap. 18 §
14 § 2 st.	97 kap. 23 §
14 § 3 st.	97 kap. 17 §
14 § 4 st.	97 kap. 18 §
15 § 1 st.	96 kap. 3 §

15 § 2 st.	97 kap. 19 §
15 § 3 st.	96 kap. 2 och 3 §§
15 a § 1 st.	97 kap. 20 §
15 a § 2 st.	97 kap. 21 §
15 a § 3 st.	97 kap. 20 §
16 § 1 st.	97 kap. 24 §
16 § 2 st.	97 kap. 25 §
17 § 1 st.	97 kap. 26 §
17 § 2 och 3 st.	97 kap. 27 §
17 a §	97 kap. 28 §
18 §	--
19 § 1 st.	110 kap. 4 §
19 § 2 st. 1 men.	95 kap. 8 §
19 § 2 st. 2 men.	110 kap. 5 §
19 § 3 st.	110 kap. 4 §
20 §	--
20 a §	110 kap. 33 §
21 § 1 st. 1 men.	96 kap. 12 och 13 §§
21 § 1 st. 2 men.	96 kap. 12 §
21 § 1 st. 3 och 4 men.	96 kap. 14 §
21 § 2 st.	96 kap. 15 §
21 a § 1 st.	98 kap. 2 §
21 a § 2 st.	98 kap. 3 §
21 a § 3 st.	98 kap. 4 §
21 b §	98 kap. 5 §
22 § 1 och 2 st.	98 kap. 6 §
22 § 3 st.	98 kap. 7 §
23 § 1 st.	98 kap. 10 §
23 § 2 st.	98 kap. 11 §
24 §	110 kap. 46 §
25 §	98 kap. 8 §
26 § 1 men.	110 kap. 13 §
26 § 2 men.	Utgår
26 § 3 men.	110 kap. 52 §
27 §	97 kap. 29 §
28 § 1 st. 1 men.	108 kap. 9 §
28 § 1 st. 2 men.	108 kap. 11 §
28 § 1 st. 3 men.	108 kap. 12 §
28 § 1 st. 4 och 5 men.	108 kap. 14 §
28 § 1 st. 6 men.	108 kap. 13 §
28 § 2 st.	108 kap. 22 §
28 § 3 st. 1 men.	108 kap. 15 §
28 § 3 st. 2 men.	108 kap. 16 §
28 § 3 st. 3 men.	108 kap. 15 §
28 § 4 st.	108 kap. 19 §
28 § 5 st.	108 kap. 21 §
28 § 6 st.	108 kap. 18 och 20 §§
29 § 1 st.	Se AFL 20 kap. 10–13 §§
29 § 2 st.	112 kap. 5 §
29 a §	98 kap. 9 §
30 § 1 led.	Se AFL 17 kap. 1 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
BoL

30 § 2 led.
30 § 3 led.
30 § 4 led.
30 § 5 led.
30 § 6 led.
30 § 7 led.

Se AFL 20 kap. 2 a §
Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.
Se AFL 20 kap. 5 §
Se AFL 20 kap. 6 §
Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.
Se AFL 20 kap. 9 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
BoL

USL**SFB**

1 §	--
2 § 1 st.	17 kap. 5 §
2 § 2 st.	17 kap. 6 §
3 § 1 st. 1 men.	18 kap. 2 §
3 § 1 st. 2 men.	17 kap. 3 § och 18 kap. 4 §
3 § 2 st. 1 men.	17 kap. 4 § och 18 kap. 5 §
3 § 2 st. 2 men.	18 kap. 5 §
3 § 3 st.	18 kap. 7 §
4 § 1 p.	18 kap. 8 §
4 § 2 och 3 p.	18 kap. 9 §
4 § 4 p.	18 kap. 10 §
4 § 5 p.	18 kap. 11 §
5 §	18 kap. 3 §
6 §	18 kap. 13 §
7 § 1 st.	18 kap. 6 och 14 §§
7 § 2 st. 1 och 2 men.	18 kap. 12 §
7 § 2 st. 3 och 4 men.	18 kap. 6 §
7 § 3 st.	18 kap. 14 §
8 § 1 st. 1 men.	18 kap. 20 §
8 § 1 st. 2 men.	18 kap. 21 §
8 § 2 st.	18 kap. 24 §
8 § 3 st.	18 kap. 25 §
8 § 4 st.	18 kap. 26 §
8 a § 1 st.	18 kap. 34 §
8 a § 2 st.	18 kap. 36 §
8 a § 3 st.	18 kap. 37 §
9 §	18 kap. 27 §
9 a §	18 kap. 22 §
9 b §	18 kap. 23 §
10 § 1 st.	18 kap. 30 §
10 § 2 st.	18 kap. 31 §
10 § 3 st.	18 kap. 35 §
10 a §	18 kap. 29 §
11 §	106 kap. 8 §
12 § 1 st. 1 och 2 men.	110 kap. 4 §
12 § 1 st. 3 men.	110 kap. 5 §
12 § 2 st.	110 kap. 4 §
13 § 1 och 2 men.	18 kap. 38 §
13 § 3 men.	Utgår
13 a § 1 och 2 men.	18 kap. 39 §
13 a § 3 men.	Utgår
13 b § 1 och 2 men.	18 kap. 40 §
13 b § 3 men.	Utgår
14 § 1 st. 1 men.	18 kap. 41 §
14 § 1 st. 2 men.	Utgår
14 § 2 st. 1 men.	18 kap. 41 §
14 § 2 st. 2 men.	Utgår

14 § 3 st.	18 kap. 42 §
15 § 1 st.	112 kap. 2 §
15 § 2 st.	108 kap. 10 §
15 § 3 st.	108 kap. 11 §
15 § 4 st.	108 kap. 15, 16, 19 och 21 §§
16 § 1 st.	18 kap. 32 §
16 § 2 st.	18 kap. 28 §
16 § 3 st.	107 kap. 14 §
17 § 1 st. 1 men.	18 kap. 15 §
17 § 1 st. 2 men.	18 kap. 16 §
17 § 1 st. 3 och 4 men.	18 kap. 17 §
17 § 2 st.	18 kap. 18 §
17 § 3 st.	18 kap. 19 §
18 § 1 men.	110 kap. 46 §
18 § 2 men.	110 kap. 47 §
19 § 1 st.	18 kap. 33 §
19 § 2 st.	112 kap. 3 §
20 § 1 st. 1 men.	108 kap. 8 §
20 § 1 st. 2 men.	108 kap. 11 §
20 § 2 st.	108 kap. 22 §
20 § 3 st. 1 men.	108 kap. 15 §
20 § 3 st. 2 men.	108 kap. 16 §
20 § 3 st. 3 men.	108 kap. 15 §
20 § 4 st.	108 kap. 19 §
20 § 5 st.	108 kap. 21 §
21 § 1 st. 1 men.	19 kap. 2 §
21 § 1 st. 2 men.	19 kap. 3 §
21 § 2 st.	19 kap. 4 §
21 § 3 st.	19 kap. 5 §
22 § 1 st.	19 kap. 6 §
22 § 2 st.	19 kap. 7 §
22 § 3 st.	19 kap. 8 §
22 § 4 st.	19 kap. 9 §
22 § 5 st.	19 kap. 7 och 9 §§
23 § 1 st. 1 men.	19 kap. 2 §
23 § 1 st. 2 men.	19 kap. 18 §
23 § 2 st.	19 kap. 19 §
23 § 3 st.	19 kap. 20 §
24 § 1 st.	19 kap. 16 §
24 § 2 st.	19 kap. 17 §
24 § 3 st.	19 kap. 26 §
24 § 4 st.	19 kap. 27 §
25 § 1 st.	19 kap. 11 §
25 § 2 st.	19 kap. 13 §
25 § 3 st.	19 kap. 14 §
26 § 1 st.	19 kap. 15 §
26 § 2 st.	19 kap. 10 §
27 §	19 kap. 12 §
28 §	19 kap. 21 §
28 a § 1 st.	19 kap. 22 §
28 a § 2 st.	19 kap. 23 §

28 a § 3 st.	19 kap. 24 §
28 a § 4 st.	19 kap. 25 §
28 b §	19 kap. 38 §
28 c §	19 kap. 39 §
29 §	19 kap. 49 §
30 § 1 st.	19 kap. 34 §
30 § 2 st. 1 och 2 men.	19 kap. 35 §
30 § 2 st. 3 och 4 men.	19 kap. 36 §
30 § 3 st.	19 kap. 37 §
31 § 1 st.	19 kap. 28 §
31 § 2 st.	19 kap. 29 §
31 § 3 st.	19 kap. 30 §
31 § 4 st.	19 kap. 31 §
31 a § 1 st.	19 kap. 32 §
31 a § 2 st.	19 kap. 33 §
32 § 1 st. 1 men.	19 kap. 40 §
32 § 1 st. 2–4 men.	19 kap. 41 §
33 § 1 st.	19 kap. 40 §
33 § 2 st. 1 men.	19 kap. 42 §
33 § 2 st. 2–4 men.	19 kap. 43 §
34 § 1 men.	19 kap. 44 §
34 § 2 men.	110 kap. 48 §
35 § 1 men.	19 kap. 45 §
35 § 2 men.	19 kap. 46 §
36 § 1 st.	19 kap. 47 §
36 § 2 st.	19 kap. 48 §
37 §	Upphävd
38 § 1 st.	112 kap. 5 §
38 § 2 st.	Se AFL 20 kap. 10–13 §§
39 §	107 kap. 9 §
40 §	Utgår
41 §	19 kap. 49 §
42 § 1 st. 1 led.	Se AFL 17 kap. 1 §
42 § 1 st. 2 led.	Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.
42 § 1 st. 3 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 1–3 st. och 9 §
42 § 1 st. 4 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.
42 § 2 st.	110 kap. 20 §
43 § 1p.	Utgår
43 § 2 p.	5 kap. 17 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
USL

1.16 Lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension
(LIP)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LIP

LIP

1 kap.

1 §	55 kap. 2, 3 och 7 §§
2 §	--
3 § 1 men.	58 kap. 2 och 3 §§
3 § 2 men.	58 kap. 4 §
3 § 3 men.	58 kap. 5 §
3 § 4 men.	58 kap. 2 och 3 §§
3 § 5 men.	58 kap. 4 §
4 §	--
5 § 1 st. 1 men.	58 kap. 10 §
5 § 1 st. 2 men.	58 kap. 11 §
5 § 2 st.	58 kap. 12 §
5 § 3 st. 1 men.	58 kap. 13 §
5 § 3 st. 2 men.	58 kap. 10 §
5 a § 1 st. 1 men.	58 kap. 14 och 21 §§
5 a § 1 st. 2 men.	58 kap. 14 §
5 a § 2 st. 1 men.	58 kap. 15 §
5 a § 2 st. 2 men.	58 kap. 16 §
5 b § 1 st. 1 men.	58 kap. 17 §
5 b § 1 st. 2 och 3 men.	58 kap. 18 §
5 b § 2 st.	58 kap. 19 §
5 b § 3 st.	58 kap. 20 §
5 b § 4 st.	Utgår
5 c § 1 men.	58 kap. 22 och 25 §§
5 c § 2 men.	58 kap. 22 §
5 c § 3 men.	58 kap. 23 §
5 c § 4 men.	58 kap. 24 §
6 § 1 men.	58 kap. 26 och 28 §§
6 § 2 och 3 men.	58 kap. 27 §
7 §	Upphävd
8 § 1 st. 1 och 2 p.	Utgår
8 § 1 st. 3 och 4 p.	57 kap. 2 §
8 § 2 st.	59 kap. 33 §
9 §	Upphävd
10 §	Upphävd

2 kap.

1 § 1 st. 1 men.	59 kap. 3 §
1 § 1 st. 2 men.	59 kap. 32 §
1 § 1 st. 3 men.	59 kap. 4 §
1 § 2 st.	59 kap. 4 §
2 § 1 st.	59 kap. 5 §
2 § 2 st. 1 men.	59 kap. 7 §
2 § 2 st. 2 men.	59 kap. 6 §
3 § 1 st. 1 och 2 men.	59 kap. 8 §
3 § 1 st. 3 men.	59 kap. 10 §

3 § 2 st.	59 kap. 9 §
3 § 3 st.	59 kap. 11 §
4 §	59 kap. 12 §
5 § 1–5, 7, 8, 10, 11 och 14–17 p.	59 kap. 13 §
5 § 6 p.	Utgår
5 § 9, 12 och 13 p.	Upphävda
6 § 1 st.	59 kap. 14 §
6 § 2 st.	59 kap. 14 och 20 §§
7 § 1 st. 1 men.	59 kap. 15 §
7 § 1 st. 2 men.	59 kap. 16 §
7 § 2 st. 1 och 2 men.	59 kap. 17 §
7 § 2 st. 3 men.	59 kap. 18 §
8 §	59 kap. 19 §
9 §	59 kap. 22 §
10 §	59 kap. 21 §
11 §	Upphävd
12 §	Upphävd
13 §	59 kap. 24 §
14 § 1 st.	59 kap. 26 §
14 § 2 st.	59 kap. 27 §
14 § 3 st.	59 kap. 28 §
15 §	59 kap. 25 §
16 §	59 kap. 23 §
17 § 1 st.	59 kap. 29 §
17 § 2 st.	59 kap. 30 §
17 a §	59 kap. 31 §
18 §	59 kap. 33 §
19 §	59 kap. 34 §
20 §	59 kap. 35 §
21 §	59 kap. 36 §
22 § 1 st.	59 kap. 37 §
22 § 2 st.	59 kap. 38 §

3 kap.

1 §	60 kap. 2 och 3 §§
2 § 1 st.	60 kap. 4 §
2 § 2 st.	60 kap. 5 §
2 § 3 st.	60 kap. 6 §
3 §	60 kap. 5 §
4 § 1 st.	60 kap. 7 §
4 § 2 st.	60 kap. 8 §
5 § 1 st.	60 kap. 9 och 10 §§
5 § 2 st.	60 kap. 11 §
5 § 3 st.	60 kap. 12 §
5 § 4 st.	60 kap. 13 §
6 § 1 och 2 st.	60 kap. 14 §
6 § 3 st.	60 kap. 15 §
7 §	60 kap. 16 §
8 §	60 kap. 17 §
9 §	60 kap. 18 §

10 § 1 st. 1 men.	60 kap. 21 §
10 § 1 st. 2–4 men.	60 kap. 22 §
10 § 2 st.	60 kap. 26 §
11 § 1 st.	60 kap. 34 §
11 § 2 st. 1–3 men.	60 kap. 35 §
11 § 2 st. 4 och 5 men.	60 kap. 36 §
12 § 1 st.	60 kap. 30 §
12 § 2 st. 1 men.	60 kap. 32 §
12 § 2 st. 2 men.	60 kap. 33 §
13 § 1 st.	60 kap. 23 §
13 § 2 st.	60 kap. 24 §
13 § 3 st.	60 kap. 25 §
14 § 1 men.	60 kap. 37 och 39 §§
14 § 2 men.	60 kap. 39 §
15 § 1 st.	60 kap. 37, 40 och 41 §§
15 § 2 st.	60 kap. 41 §
16 §	60 kap. 38 §
17 § 1 st. 1 p.	60 kap. 42, 44, 46 och 48 §§
17 § 1 st. 2 p.	60 kap. 42, 51 och 52 §§
17 § 1 st. 3 p.	60 kap. 42 och 53 §§
17 § 2 st.	60 kap. 49 §
18 §	60 kap. 47 och 51 §§
19 § 1 st.	60 kap. 44 §
19 § 2 st.	60 kap. 45 §
20 §	60 kap. 52 §
21 § 1 men.	60 kap. 54 §
21 § 2 men.	60 kap. 50 §
22 § 1 st.	60 kap. 27 §
22 § 2 st.	60 kap. 31 §
22 § 3 st.	60 kap. 28 §
23 §	60 kap. 29 §
24 §	60 kap. 19 §
25 §	60 kap. 20 §

4 kap.

1 § 1 st.	61 kap. 4 §
1 § 2 st.	61 kap. 17 §
1 § 3 st.	61 kap. 26 §
2 § 1 men.	61 kap. 5 §
2 § 2 men.	61 kap. 6 §
3 §	61 kap. 6 §
4 §	61 kap. 9 §
5 § 1 men.	61 kap. 7 §
5 § 2 men.	61 kap. 8 §
6 §	61 kap. 10 §
7 §	61 kap. 11 och 13 §§
8 § 1 st. 1 men.	61 kap. 18 och 19 §§
8 § 1 st. 2 men.	61 kap. 19 §
8 § 1 st. 3 men.	61 kap. 18 §
8 § 2 st.	61 kap. 21 §

9 §
10 §
11 §
12 § 1 st. 1 men.
12 § 1 st. 2 men.
12 § 2 st.

5 kap.

1 § 1 st. 1 men.
1 § 1 st. 2 men.
1 § 2 st.
1 § 3 st. 1 och 2 men.
1 § 3 st. 3 men.
1 § 3 st. 4 men.
2 § 1 men.
2 § 2 men.
2 § 3 men.
3 §
4 § 1 st.
4 § 2 st.
4 § 3 st. 1–3 men.
4 § 3 st. 4 men.
5 § 1 st.
5 § 2 st.
5 § 3 st. 1 men.
5 § 3 st. 2 och 3 men.
5 § 4 st. 1 men.
5 § 4 st. 2 men.
6 § 1 st. 1 men.
6 § 1 st. 2 men.
6 § 1 st. 3 men.
6 § 2 st.
7 § 1 st.
7 § 2 st.
8 § 1 st. 1 men.
8 § 1 st. 2 och 3 men.
8 § 2 st.
9 §
10 §
11 § 1 st. 1 men.
11 § 1 st. 2 men.
11 § 2 st. 1 men.
11 § 2 st. 2 och 3 men.
11 § 3 st.
11 § 4 st.
12 § 1 st.
12 § 2 st. 1 men.
12 § 2 st. 2 och 3 men.
12 § 2 st. 4 men.
12 § 3 st.

61 kap. 20 §
61 kap. 22 §
61 kap. 23 §
61 kap. 24 och 27 §§
61 kap. 24 §
61 kap. 25 §

56 kap. 3 §
56 kap. 2 §
--
56 kap. 11 §
Utgår
SFBP 6 kap. 21 §
62 kap. 2 §
62 kap. 5 §
62 kap. 7 §
62 kap. 8 §
62 kap. 9 §
62 kap. 10 §
62 kap. 12 §
62 kap. 13 §
62 kap. 15 §
62 kap. 14 §
62 kap. 16 §
62 kap. 17 §
62 kap. 11 §
62 kap. 9 och 27 §§
62 kap. 18 §
62 kap. 19 §
62 kap. 20 §
62 kap. 21 §
62 kap. 22 §
62 kap. 23 §
62 kap. 24 och 27 §§
62 kap. 25 §
62 kap. 26 §
62 kap. 6 §
Utgår
62 kap. 28 §
62 kap. 29 §
62 kap. 30 §
62 kap. 31 §
62 kap. 33 §
62 kap. 32 §
62 kap. 34 och 37 §§
62 kap. 35 §
62 kap. 36 §
62 kap. 34 §
Utgår

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LIP

13 § 1 st.	62 kap. 38 §
13 § 2 st.	62 kap. 40 §
13 § 3 st. 1 men.	62 kap. 41 §
13 § 3 st. 2 men.	62 kap. 39 §
14 § 1 men.	62 kap. 42 och 43 §§
14 § 2 men.	62 kap. 43 §
15 § 1 men.	62 kap. 44 §
15 § 2 men.	62 kap. 45 §
16 § 1 st.	62 kap. 46 §
16 § 2 st.	62 kap. 47 §

6 kap.

1 § 1 st. 1 men.	56 kap. 3 § och 63 kap. 3 §
1 § 1 st. 2 men.	56 kap. 2 §
1 § 2 st.	--
1 § 3 st.	56 kap. 11 §
2 §	63 kap. 6 §
3 §	63 kap. 8 §
4 §	63 kap. 11 §
5 § 1 st.	63 kap. 12 §
5 § 2 st.	63 kap. 13 §
6 §	63 kap. 14 §
7 §	63 kap. 10 §
8 § 1 st.	63 kap. 16 §
8 § 2 st.	Utgår
8 a §	63 kap. 17 §
9 § 1 st.	63 kap. 18 §
9 § 2 st.	63 kap. 19 §
10 § 1 st.	63 kap. 20 §
10 § 2 st.	63 kap. 21 §
11 §	63 kap. 22 §
12 §	63 kap. 25 §
13 §	63 kap. 26 §
14 § 1 men.	63 kap. 27 §
14 § 2 men.	63 kap. 28 §
15 §	63 kap. 29 §
16 §	63 kap. 24 §
17 §	63 kap. 9 §
18 § 1 men.	63 kap. 4 §
18 § 2 men.	63 kap. 8 §

7 kap.

1 §	64 kap. 2 §
2 §	64 kap. 3 §
3 §	64 kap. 4 §
4 §	64 kap. 5 §

8 kap.

1 § 1 st. 1 men.	64 kap. 15 §
1 § 1 st. 2 och 3 men.	64 kap. 16 §

1 § 2 st.	64 kap. 17 §
2 §	64 kap. 18 §
3 § 1 st.	64 kap. 19 §
3 § 2 st.	64 kap. 20 §
3 § 3 st.	64 kap. 21 §
3 § 4 st.	64 kap. 22 §
4 § 1 st.	64 kap. 23 §
4 § 2 st.	64 kap. 24 §
4 § 3 st.	64 kap. 26 §
4 § 4 st. 1 men.	64 kap. 27 §
4 § 4 st. 2 men.	64 kap. 25 §
5 §	64 kap. 25 §
6 §	Utgår
7 § 1 st. 1 men.	64 kap. 32 §
7 § 1 st. 2 men.	64 kap. 33 §
7 § 1 st. 3 men.	64 kap. 34 §
7 § 2 st.	64 kap. 35 §
7 § 3 st.	64 kap. 36 §

9 kap.

1 § 1 men.	56 kap. 3 §
1 § 2 men.	64 kap. 8 och 10 §§
1 § 3 men.	64 kap. 8 §
2 § 1 st. 1 och 2 men.	64 kap. 11 §
2 § 1 st. 3 och 4 men.	64 kap. 14 §
2 § 2 st. 1 men.	64 kap. 12 §
2 § 2 st. 2 men.	64 kap. 13 §
2 § 3 st. 1 men.	64 kap. 13 §
2 § 3 st. 2 men.	64 kap. 12 §
3 § 1 st.	56 kap. 2 §
3 § 2 st.	--

10 kap.

1 § 1 st.	89 kap. 3 §, 90 kap. 3 § och 110 kap. 9 §
1 § 2 st.	90 kap. 3 §
1 § 3 st. 1 men.	90 kap. 2 §
1 § 3 st. 2 och 3 men.	90 kap. 4 §
1 § 4 st.	90 kap. 5 §
2 § 1 och 2 st.	90 kap. 6 §
2 § 3 st.	90 kap. 7 §
3 § 1 st.	90 kap. 8 §
3 § 2 st.	90 kap. 9 §
4 §	90 kap. 9 §
5 § 1 st.	90 kap. 10 §
5 § 2 st. 1 men.	90 kap. 11 §
5 § 2 st. 2 och 3 men.	90 kap. 12 §
5 § 3 st. 1 men.	90 kap. 11 §
5 § 3 st. 2 men.	90 kap. 13 §
6 §	90 kap. 14 §

7 § 1 st. 1 men.

7 § 1 st. 2 men.

7 § 2 st.

7 § 3 st.

8 § 1 st. 1 men.

8 § 1 st. 2 men.

8 § 2 st.

8 § 3 st.

9 §

10 §

11 §

12 §

89 kap. 3 §, 91 kap. 4 § och
110 kap. 9 §

91 kap. 2 §

91 kap. 6 §

91 kap. 5 §

91 kap. 3 §

91 kap. 7 §

91 kap. 3 §

91 kap. 7 §

91 kap. 8 §

91 kap. 10 §

107 kap. 8 §

Utgår

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

LIP

11 kap.

1 § 1 och 2 st.

1 § 3 st.

1 § 4 st.

1 § 5 st. 1 men.

1 § 5 st. 2 och 3 men.

1 § 6 st.

2 § 1 st.

2 § 2 st.

64 kap. 37 §

64 kap. 38 §

64 kap. 39 §

64 kap. 40 §

64 kap. 41 §

64 kap. 42 §

64 kap. 43 §

64 kap. 44 §

12 kap.

1 § 1 st. 1 och 2 men.

1 § 1 st. 3 men.

1 § 2 st.

2 § 1 st.

2 § 2 st.

3 § 1 st.

3 § 2 st.

4 §

5 § 1 st.

5 § 2 st. 1 men.

5 § 2 st. 2 men.

5 § 3 st.

6 § 1 st. 1 men.

6 § 1 st. 2 men.

6 § 2 st.

7 §

8 §

9 § 1 st. 1 och 2 men.

9 § 1 st. 3 men.

9 § 1 st. 4 men.

9 § 1 st. 5 men.

9 § 2 st. 1 och 2 men.

9 § 2 st. 3 men.

110 kap. 4 §

56 kap. 6 §

56 kap. 8 § och SFBP 6 kap.
25 §

56 kap. 4 §

56 kap. 5 § och SFBP 6 kap.
24 §

56 kap. 9 §

56 kap. 10 §

92 kap. 2 § och 110 kap. 6 §

71 kap. 2 §

71 kap. 3 §

71 kap. 4 §

71 kap. 5 § och 92 kap. 4 §

56 kap. 7 § och 90 kap. 13 §

90 kap. 13 §

56 kap. 13 § och 90 kap. 13 §

Upphävd

107 kap. 5 §

69 kap. 2 §

69 kap. 3 §

69 kap. 5 §

69 kap. 9 §

69 kap. 6 §

69 kap. 7 §

9 § 3 st. 1 men.
9 § 3 st. 2 men.
10 §

69 kap. 10 §
69 kap. 11 §
69 kap. 12 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LIP

13 kap.

1 §
2 §
3 §
4 §
5 §
6 §
7 § 1 och 2 st.
7 § 3 st.
8 §
9 § 1 st. 1 men.
9 § 1 st. 2 men.
9 § 2 st.
10 §
11 § 1 st.
11 § 2 st.
12 §
13 § 1 st.
13 § 2 st. 1 men.
13 § 2 st. 2 men.
13 § 2 st. 3 men.
13 § 3 st.
14 §

58 kap. 6 §
58 kap. 7 §
112 kap. 6 §
--
112 kap. 7 §
58 kap. 8 §
70 kap. 2 §
70 kap. 3 §
70 kap. 4 §
113 kap. 24 §
113 kap. 22 §
113 kap. 25 §
113 kap. 24 §
113 kap. 26 §
113 kap. 27 §
113 kap. 28 §
113 kap. 29 §
113 kap. 30 §
113 kap. 40 §
113 kap. 31 §
113 kap. 31 §
Upphävd

15 §
16 §
17 §
17 a §
17 b §
18 § 1 st.
18 § 2 st.
19 § 1 st.
19 § 2 st.
19 § 3 st.
20 §
21 § 1 st.
21 § 2 st.
22 §
22 a §
23 §

113 kap. 22 §
113 kap. 22 §
113 kap. 32 och 33 §§
113 kap. 32 §
113 kap. 22 och 32 §§
113 kap. 32 §
113 kap. 35 §
113 kap. 34 §
113 kap. 32 §
113 kap. 35 §
113 kap. 32 §
113 kap. 32 §
117 kap. 32 §
Upphävd
113 kap. 36 §
113 kap. 5 §

14 kap.

1 § 1 st.
1 § 2 st.
1 § 3 st. 1 men.
1 § 3 st. 2 men.

108 kap. 2 §
108 kap. 4 §
--
108 kap. 11 §

1 § 4 st. 1 men.	108 kap. 15 §
1 § 4 st. 2 men.	108 kap. 16 §
1 § 4 st. 3 men.	108 kap. 15 §
1 § 5 st.	108 kap. 19 §
1 § 6 st.	108 kap. 21 §
1 a § 1 st.	108 kap. 5 §
1 a § 2 st. 1 och 2 men.	108 kap. 6 §
1 a § 2 st. 3 men.	108 kap. 11 §
2 § 1 st.	64 kap. 28 §
2 § 2 och 3 st.	64 kap. 29 §
3 §	64 kap. 30 §
4 §	64 kap. 31 §
5 § 1 st.	108 kap. 2 §
5 § 2 st.	108 kap. 7 §
5 § 3 st.	108 kap. 17 §
5 § 4 st.	108 kap. 11 §
6 § 1 st.	92 kap. 3 §
6 § 2 st.	108 kap. 2 och 3 §§
7 § 1 st.	108 kap. 22 §
7 § 2 st.	108 kap. 23 §
8 §	107 kap. 2 §
9 § 1 st. 1 och 2 men.	106 kap. 27 §
9 § 1 st. 3 men.	106 kap. 38 §
9 § 1 st. 4 men.	106 kap. 40 §
9 § 2 st.	106 kap. 39 §
9 § 3 st. 1 men.	106 kap. 28 §
9 § 3 st. 2 men.	106 kap. 29 §

15 kap.

1 §	Upphävd
2 §	Till PPML 10 §
3 § 1 st. 1 men.	--
3 § 1 st. 2 men.	--
3 § 2 st.	--
4 § 1 st.	58 kap. 9 § 1 och 3 st.
4 § 2 st.	58 kap. 9 § 2 st.
4 § 3 st.	58 kap. 9 § 3 st.
5 §	Upphävd
6 § 1 st. 1 men.	60 kap. 55–57 §§
6 § 1 st. 2 men.	60 kap. 55 §
6 § 1 st. 3 men.	60 kap. 56 §
6 § 1 st. 4 men.	Utgår
6 § 2 st.	60 kap. 59 §
6 § 3 st.	60 kap. 58 §
7 §	60 kap. 47 §
8 § 1 st.	61 kap. 12 §
8 § 2 st. 1 men.	61 kap. 14 §
8 § 2 st. 2 och 3 men.	61 kap. 15 §
8 § 3 st.	61 kap. 16 §
9 §	61 kap. 27 §

10 §
11 §
12 §
13 § 1 st.
13 § 2 st.
13 § 3 st.
14 § 1 st.
14 § 2 st.
15 § 1 st.
15 § 2 st.
16 § 1 st. 1 och 2 men.
16 § 1 st. 3 men.
16 § 2 st.
17 §
18 §
19 §
20 §

110 kap. 12 §
110 kap. 27 §
110 kap. 35 §
110 kap. 31 §
110 kap. 32 §
115 kap. 4 §
Utgår
110 kap. 4 och 13 §§
110 kap. 39 §
110 kap. 41 §
107 kap. 9 §
107 kap. 11 §
107 kap. 10 §
107 kap. 12 §
Upphävd
Upphävd
55 kap. 4 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
LIP

GPL**SFB****1 kap.**

1 § 1 st.

55 kap. 9 §

1 § 2 st.

55 kap. 10 §

1 a §

--

2 §

--

3 §

--

4 § 1 st.

65 kap. 2 §

4 § 2 st.

65 kap. 3 §

2 kap.

1 §

66 kap. 2 §

2 §

66 kap. 2 §

3 § 1 men.

66 kap. 3 §

3 § 2 men.

66 kap. 4 §

4 § 1 st.

66 kap. 5 §

4 § 2 st.

66 kap. 7 §

5 §

66 kap. 6 §

6 § 1 st.

66 kap. 8 §

6 § 2 st. 1 och 2 men.

66 kap. 9 §

6 § 2 st. 3–5 men.

66 kap. 10 §

6 § 3 st.

66 kap. 11 §

6 § 4 st.

66 kap. 12 §

7 §

66 kap. 13 §

8 § 1 st.

66 kap. 14 §

8 § 2 st.

66 kap. 15 §

9 §

66 kap. 15 §

10 §

66 kap. 16 §

11 §

66 kap. 17 §

12 §

66 kap. 18 §

13 § 1 st.

66 kap. 19 §

13 § 2 st.

66 kap. 20 §

14 §

66 kap. 21 §

15 § 1 men.

66 kap. 22 §

15 § 2 men.

66 kap. 23 §

16 §

66 kap. 24 §

3 kap.

1 §

67 kap. 2 §

1 a §

67 kap. 5 §

2 §

67 kap. 6 §

3 § 1 st. 1 men.

67 kap. 7 §

3 § 1 st. 2 och 3 men.

67 kap. 8 §

3 § 2 st.

67 kap. 9 §

4 §

67 kap. 10 §

5 § 1 st.

67 kap. 11 §

5 § 2 st.

67 kap. 12 §

6 §	67 kap. 13 § och SFBP 6 kap. 32 §	Prop. 2008/09:200
7 §	67 kap. 14 §	Bilaga 1
		GPL

4 kap.

1 §	67 kap. 2 §
1 a § 1 men.	67 kap. 2 §
1 a § 2 men.	67 kap. 4 §
2 §	67 kap. 3 §
3 § 1 st. 1 men	67 kap. 15 §
3 § 1 st. 2 och 3 men.	67 kap. 16 §
3 § 2 st.	67 kap. 18 §
3 § 3 st.	67 kap. 17 §
3 § 4 st.	67 kap. 19 §
4 § 1 st.	67 kap. 21 §
4 § 2 st.	67 kap. 23 §
5 § 1 st.	67 kap. 22 §
5 § 2 st.	67 kap. 24 §
6 §	67 kap. 25 §
7 §	67 kap. 20 §
8 §	67 kap. 26 §

5 kap.

1 § 1 st. 1 led.	Se LIP 12 kap. 1 och 2 §§
1 § 1 st. 2 led.	Se LIP 12 kap. 3 §
1 § 1 st. 3 led.	Se LIP 12 kap. 5 § 1 och 2 st. samt 12 kap. 6 och 8 §§
1 § 1 st. 4 led.	Se LIP 14 kap. 1 § 1 och 3–6 st.
1 § 1 st. 5 led.	Se LIP 14 kap. 7–9 §§
1 § 2 st.	71 kap. 4 §
2 §	Upphävd
3 § 1 men.	69 kap. 2 §
3 § 2 men.	69 kap. 4 §
4 § 1 st. 1 och 2 men.	69 kap. 2 §
4 § 1 st. 3 men.	69 kap. 3 §
4 § 1 st. 4 men.	69 kap. 5 §
4 § 1 st. 5 men.	69 kap. 9 §
4 § 2 st. 1 och 2 men.	69 kap. 6 §
4 § 2 st. 3 men.	69 kap. 8 §
4 § 2 st. 4 men.	69 kap. 7 §
4 § 3 st.	69 kap. 10 §
5 §	Upphävd

6 kap.

1 § 1 led.	Se LIP 13 kap. 4–6 §§
1 § 2 led.	Se LIP 13 kap. 9 § 1 st., 11 §, 12 §, 13 § 1 och 2 st. samt 15 och 16 §§

1 § 3 led.	Se LIP 13 kap. 17, 17 a och 18 §§, 19 § 2 och 3 st., 20, 21 och 22 a §§ samt 23 §	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 GPL
2 §	70 kap. 5 §	
3 § 1 led.	Se LIP 15 kap. 3 § 1 st. 1 men. och 2 st.	
3 § 2 led.	Se LIP 15 kap. 10, 11, 13 och 14 §§	
3 § 3 led.	Se LIP 15 kap. 15 §	
3 § 4 led.	Se LIP 15 kap. 16 § 1 st. 2 men.	
3 § 5 led.	Se LIP 15 kap. 17 §	
4 §	110 kap. 4, 13 och 46 §§	
5 § 1 st.	110 kap. 4, 13 och 46 §§	
5 § 2 st.	110 kap. 4 och 13 §§	
5 § 3 st.	110 kap. 46 och 47 §§	
6 §	110 kap. 4 och 13 §§	
7 §	110 kap. 46 och 47 §§	

1.18 Lagen (1998:703) om handikappersättning och
vårdbidrag (HVL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
HVL

HVL

1 § 1 st.
1 § 2 st.
2 §
3 §
4 §
5 § 1 st.
5 § 2 st.
5 § 3 st.
5 § 4 st.
6 § 1 st.
6 § 2 st. 1 men.
6 § 2 st. 2 och 3 men.
6 § 3 st.
6 § 4 st.
7 § 1 men.
7 § 2 men.
8 §
9 § 1 st. 1 men.
9 § 1 st. 2 men.
9 § 1 st. 3 men.
9 § 2 st.
9 § 3 st.
10 § 1 st. 1 och 2 men.
10 § 1 st. 3 men.
10 § 2 st.
11 § 1 st.
11 § 2 st.
11 § 3 st.
12 § 1 och 2 men.
12 § 3 men.
13 § 1 st.
13 § 2 st. 1 men.
13 § 2 st. 2 men.
14 § 1 men.
14 § 2 men.
15 § 1 st.
15 § 2 och 3 st.
16 § 1 st. 1 och 2 men.
16 § 1 st. 3 men.
16 § 2 st. 1 men.
16 § 2 st. 2 men.
17 §
18 § 1 st. 1 men.
18 § 1 st. 2 men.
18 § 2 st.
19 § 1 st. 1 men.
19 § 1 st. 2 och 3 men.

SFB

Utgår
--
--
--
22 kap. 2 §
50 kap. 4 och 8 §§
50 kap. 5 §
50 kap. 6 §
50 kap. 7 §
50 kap. 11 §
50 kap. 10 §
50 kap. 14 §
50 kap. 12 §
50 kap. 13 §
50 kap. 2 §
50 kap. 3 §
22 kap. 3 och 6 §§
22 kap. 4 §
22 kap. 11 §
22 kap. 13 §
22 kap. 12 §
22 kap. 14 §
22 kap. 7 §
22 kap. 17 §
22 kap. 8 §
110 kap. 4 §
110 kap. 6 §
110 kap. 30 §
110 kap. 14 och 26 §§
110 kap. 30 §
22 kap. 6 § och 50 kap. 9 §
22 kap. 6 §
50 kap. 9 §
50 kap. 9 §
22 kap. 6 §
22 kap. 9 §
22 kap. 10 §
106 kap. 9 och 23 §§
106 kap. 10 §
106 kap. 11 och 23 §§
106 kap. 37 §
22 kap. 19 § och 50 kap. 16 §
22 kap. 15 §
22 kap. 16 §
22 kap. 16 §
110 kap. 46 §
Utgår

19 § 2 st.
20 § 1 st.
20 § 2 st. 1 men.
20 § 2 st. 2 men.
20 § 3 st.
21 §
22 § 1 led.
22 § 2 led.
22 § 3 led.
22 § 4 led.
22 § 5 led.
22 § 6 led.
22 § 7 led.

110 kap. 52 §
22 kap. 18 § och 50 kap. 15 §
110 kap. 4, 6 och 26 §§
22 kap. 18 § och 50 kap. 15 §
Utgår
Upphävd
Se AFL 17 kap. 1 §
Se AFL 20 kap. 2 a–4 §§
Se AFL 20 kap. 4 b–d §§
Se AFL 20 kap. 5–7 §§
Se AFL 20 kap. 8–9 a §§
Se AFL 20 kap. 10 och 10 a §§
Se AFL 20 kap. 11–13 §§

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
HVL

1.19	Lagen (1998:1755) om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning (LISA)	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 LISA
------	--	---------------------------------------

LISA

1 §

2 §

3 §

SFB

33 kap. 26 §

33 kap. 27 §

33 kap. 28 §

SofL

SFB

1 kap.

1 § 1 st.

1 § 2 st.

2 §

3 §

4 §

1 kap. 1 § och 4 kap. 3 §

4 kap. 2 §

4 kap. 4 §

2 kap. 2 §

2 kap. 5 §

2 kap.

1 § 1 st.

1 § 2 och 3 st.

2 §

3 §

4 §

5 §

6 §

7 §

8 §

9 §

10 §

5 kap. 2 §

5 kap. 3 §

5 kap. 4 §

5 kap. 5 §

5 kap. 6 §

5 kap. 7 §

5 kap. 8 §

6 kap. 2 §

6 kap. 3 §

6 kap. 4 §

6 kap. 5 §

3 kap.

1 § 1 p.

1 § 2–4 p.

2 §

3 §

4 §

5 §

6 §

7 §

8 §

9 §

10 §

11 §

12 §

13 §

14 §

15 §

16 §

Utgår

5 kap. 9 §

5 kap. 9 och 10 §§ samt

SFBP 2 kap. 7 och 8 §§

5 kap. 12 §

6 kap. 6 §

6 kap. 6 §

6 kap. 8 §

6 kap. 9 §

6 kap. 11 §

6 kap. 12 §

6 kap. 10 §

6 kap. 14 §

6 kap. 19 §

6 kap. 20 §

6 kap. 21 §

6 kap. 22 §

4 kap. 5 §

4 kap.

1 §

2 § 1 st.

2 § 2 st.

2 § 3 st.

3 §

4 §

5 kap. 13 §

5 kap. 14 §

--

5 kap. 14 § samt SFBP 2 kap. 8 §

5 kap. 15 §

5 kap. 18 §

5 §	6 kap. 15 §
6 §	6 kap. 16 §
7 §	110 kap. 15 §
8 §	5 kap. 10 § och 6 kap. 17 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
SofL

5 kap.

1 § 1 st. 1 men.	110 kap. 43 §
1 § 1 st. 2 men.	5 kap. 11 §
1 § 2 st.	110 kap. 43 §
2 § 1 st.	6 kap. 13 §
2 § 2 st.	110 kap. 44 §
3 §	110 kap. 45 §
4–6 §§	Upphävda
7 § 1 led.	Se AFL 20 kap. 2 a §
7 § 2 led.	Se AFL 20 kap. 4 §
7 § 3 led.	Se AFL 20 kap. 4 b–d §§
7 § 4 led.	Se AFL 20 kap. 8 §
7 § 5 led.	Se AFL 20 kap. 9 §
7 § 6 led.	Se AFL 20 kap. 10 §
7 § 7 led.	Se AFL 20 kap. 10 a §
7 § 8 led.	Se AFL 20 kap. 11–13 §§

1.21 Lagen (2000:461) om efterlevandepension och
efterlevandestöd till barn (EPL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
EPL

EPL

SFB

1 kap.

1 §	75 kap. 2 §
2 §	75 kap. 4 §
3 § 1 st.	77 kap. 7 §
3 § 2 st. 1 men.	77 kap. 7 §
3 § 2 st. 2 men.	Utgår
4 § 1 st.	77 kap. 4 §
4 § 2 st.	77 kap. 6 §
5 § 1 st.	77 kap. 5 §
5 § 2 st.	Utgår
6 § 1 st.	Utgår
6 § 2 st.	77 kap. 11 §
6 § 3 st.	77 kap. 12 § och SFBP 7 kap. 18 §
7 §	77 kap. 3 §
8 §	--
9 §	--
10 §	85 kap. 2 §

2 kap.

1 § 1 st.	78 kap. 2 §
1 § 2 st.	78 kap. 3 §
2 § 1 st.	78 kap. 4 §
2 § 2 st.	78 kap. 5 §
2 § 3 st.	78 kap. 6 §
2 § 4 st.	78 kap. 5 §
3 § 1 st. 1 men.	78 kap. 7 §
3 § 1 st. 2 och 3 men.	78 kap. 8 §
3 § 1 st. 4 men.	78 kap. 9 och 10 §§
3 § 2 st.	78 kap. 11 §
4 § 1 st.	78 kap. 12 §
4 § 2 st.	78 kap. 13 §
4 § 3 st.	78 kap. 14 §

3 kap.

1 §	79 kap. 2 §
2 §	79 kap. 3 §
3 § 1 och 2 st.	79 kap. 4 §
3 § 3 st. 1 men.	79 kap. 5 och 6 §§
3 § 3 st. 2 men.	79 kap. 6 §
4 §	Upphävd

4 kap.

1 § 1 st.	77 kap. 18 § och 80 kap. 3 §
1 § 2 st.	80 kap. 4 §
2 §	80 kap. 5 §

3 § 1 st.	80 kap. 6 §
3 § 2 st.	80 kap. 8 §
4 §	80 kap. 7 §
5 §	80 kap. 10 §
6 §	81 kap. 2 §
7 §	81 kap. 9 §
8 § 1 men.	81 kap. 10 §
8 § 2 och 3 men.	81 kap. 11 §
9 § 1 st. 1 men.	81 kap. 4 §
9 § 1 st. 2 men.	81 kap. 5 §
9 § 2 st.	81 kap. 6 §
10 § 1 st.	81 kap. 4 §
10 § 2 och 3 st.	81 kap. 7 §
11 §	81 kap. 8 §
12 §	81 kap. 12 §
13 §	80 kap. 9 §

5 kap.

1 §	82 kap. 4, 5 och 7 §§
2 § 1 men.	82 kap. 9 §
2 § 2 men.	82 kap. 10 §
3 § 1 st. 1 men.	82 kap. 11 §
3 § 1 st. 2 men.	82 kap. 12 § och SFBP 7 kap. 7 §
3 § 2 st.	82 kap. 13 §
4 § 1 st.	82 kap. 14 §
4 § 2 st.	82 kap. 15 § och SFBP 7 kap. 7 §
5 § 1 men.	82 kap. 16 §
5 § 2 och 3 men.	82 kap. 17 §
6 § 1 st.	82 kap. 18 §
6 § 2 st.	82 kap. 19 §
7 § 1 men.	82 kap. 20 §
7 § 2 men.	82 kap. 21 §
8 §	82 kap. 6 §
9 §	82 kap. 8 §
10 § 1 st. 1 men.	82 kap. 22 §
10 § 1 st. 2 och 3 men.	82 kap. 23 §
10 § 1 st. 4 men.	82 kap. 24 §
10 § 2 st.	82 kap. 25 §
11 §	82 kap. 26 §

6 kap.

1 §	83 kap. 3 §
2 § 1 st.	83 kap. 4 §
2 § 2 st.	83 kap. 5 §
3 § 1 st.	83 kap. 6 §
3 § 2 och 3 st.	Utgår
3 § 4 st.	83 kap. 7 §
4 §	83 kap. 8 §

5 § 1 st.	84 kap. 2–6 §§
5 § 2 st.	84 kap. 4 §
6 § 1 st. 1 och 2 men.	84 kap. 6 §
6 § 1 st. 3 och 4 men.	84 kap. 7 §
6 § 2 st.	84 kap. 9 och 10 §§
7 §	84 kap. 8 §
8 § 1 st. 1 men.	84 kap. 9 §
8 § 1 st. 2 men.	Utgår
8 § 2 st.	84 kap. 10 §
8 § 3 st.	84 kap. 11 §
9 §	84 kap. 12–17 §§
10 §	84 kap. 2–7 och 12–17 §§
11 § 1 st.	84 kap. 12 §
11 § 2 st.	84 kap. 13 §
12 § 1 men.	84 kap. 14 §
12 § 2 men.	84 kap. 15 §
13 § 1 st.	84 kap. 16 §
13 § 2 st.	84 kap. 17 §
14 § 1 och 2 st.	SFBP 7 kap. 32 §
14 § 3 st.	SFBP 7 kap. 34 §
15 §	SFBP 7 kap. 36 §
16 § 1 st.	SFBP 7 kap. 35 §
16 § 2 st.	SFBP 7 kap. 37 §
17 § 1 st.	SFBP 7 kap. 38 §
17 § 2 st.	Utgår
17 § 3 st.	SFBP 7 kap. 39 §
18 § .	Utgår
19 §	Utgår
20 §.	Utgår
21 §	Utgår
22 §	SFBP 7 kap. 40 §
23 §	Utgår

7 kap.

1 § 1 st. 1 men.	77 kap. 13 § och 110 kap. 4 §
1 § 1 st. 2 men.	110 kap. 4 §
1 § 2 st.	77 kap. 13 §
2 § 1 st.	77 kap. 14 §
2 § 2 st.	77 kap. 15 §
2 § 3 st.	77 kap. 16 §
3 §	107 kap. 4 §
4 §	85 kap. 14 §
5 § 1 st.	77 kap. 18 §
5 § 2 st.	77 kap. 17 §
6 § 1 men.	77 kap. 10 §
6 § 2 men.	110 kap. 28 §
6 § 3 och 4 men.	Utgår
6 § 5 men.	77 kap. 10 §
7 §	107 kap. 7 §
8 § 1 st.	85 kap. 13 §

8 § 2 och 3 st.	85 kap. 15 §
9 §	107 kap. 5 §
10 § 1 och 2 men.	85 kap. 3 §
10 § 3 men.	85 kap. 4 §
10 § 4 men.	85 kap. 5 §
11 § 1 st.	85 kap. 6 §
11 § 2 st.	85 kap. 7 §
12 §	85 kap. 8 §
13 § 1 st.	85 kap. 9 § samt SFBP 7 kap. 57 §
13 § 2 st.	85 kap. 10 § samt SFBP 7 kap. 57 §
14 § 1 st. 1 men.	106 kap. 30 och 32 §§ samt SFBP 9 kap. 1 §
14 § 1 st. 2 men.	106 kap. 30 § samt SFBP 9 kap. 1 §
14 § 1 st. 3 men.	106 kap. 3 §
14 § 1 st. 4 men.	106 kap. 31 § samt SFBP 9 kap. 1 §
14 § 1 st. 5 men.	106 kap. 37 § samt SFBP 9 kap. 1 §
14 § 2 st. 1 och 2 men.	106 kap. 33 §
14 § 2 st. 3 men.	106 kap. 37 § samt SFBP 9 kap. 1 §
14 § 3 st.	106 kap. 34 §
14 a § 1 st. 1 men.	106 kap. 31 och 32 §§ samt SFBP 9 kap. 1 §
14 a § 1 st. 2 men.	106 kap. 38 §
14 a § 1 st. 3 men.	106 kap. 40 §
14 a § 2 st.	106 kap. 39 §
15 § 1 st.	79 kap. 7 §
15 § 2 st.	SFBP 7 kap. 33 §

8 kap.

1 §	--
2 §	112 kap. 7 §
3 § 1 st.	85 kap. 11 §
3 § 2 st.	85 kap. 12 § samt SFBP 7 kap. 47 §
4 § 1 st.	Se LIP 13 kap. 11–13 och 15–17 a §§ och 18 § samt 19 § 2 och 3 st., 20, 21, 22 a och 23 §§
4 § 2 st.	113 kap. 38 §
5 § 1 st.	108 kap. 2 och 3 §§
5 § 2 st.	108 kap. 4 §
5 § 3 st. 1 men.	--
5 § 3 st. 2 men.	108 kap. 11 §
5 § 4 st. 1 men.	108 kap. 15 §
5 § 4 st. 2 men.	108 kap. 16 §
5 § 4 st. 3 men.	108 kap. 15 §

5 § 5 st.	108 kap. 19 §	Prop. 2008/09:200
5 § 6 st.	108 kap. 21 §	Bilaga 1
6 § 1 st.	108 kap. 24 § samt SFBP 9 kap. 6 §	EPL
6 § 2 st.	108 kap. 25 § samt SFBP 9 kap. 6 §	
7 §	108 kap. 22 §	
8 §	107 kap. 2 §	
9 § 1 st. 1 men.	110 kap. 13 och 46 §§	
9 § 1 st. 2 men.	--	
9 § 2 st.	110 kap. 13 §	
10 § 1 led.	Se LIP 15 kap. 3 § 1 st. 1 men. och 2 st.	
10 § 2 led.	Se LIP 15 kap. 11 och 13 §§	
10 § 3 led.	Se LIP 15 kap. 15 §	
10 § 4 led.	Se LIP 15 kap. 16 §	
10 § 5 led.	Se LIP 15 kap. 17 §	

1.22 Lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer
m.fl. (BTPL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
BTPL

BTPL

SFB

1 §	--
2 § 1 st.	101 kap. 3 § och SFBP 8 kap. 2 §
2 § 2 st.	101 kap. 5 §
2 § 3 och 4 st.	101 kap. 4 §
3 §	101 kap. 6 §
4 §	101 kap. 2 §
5 § 1 st.	100 kap. 4 §
5 § 2 st.	100 kap. 3 §
5 § 3 st.	100 kap. 3 §
6 §	--
7 § 1 st.	101 kap. 7 §
7 § 2 st.	106 kap. 35 §
7 § 3 st.	106 kap. 36 §
8 §	101 kap. 8 §
9 § 1 st.	102 kap. 21 och 22 §§
9 § 2 st.	102 kap. 24 §
9 § 3 st.	102 kap. 23 §
9 § 4 st.	101 kap. 9 §
10 § 1 men.	102 kap. 2 §
10 § 2 men.	102 kap. 3 §
10 § 3 men.	102 kap. 5 §
11 §	102 kap. 21 och 25 §§
12 § 1 och 2 st.	102 kap. 7 §
12 § 3 st.	102 kap. 4 §
13 §	102 kap. 8 §
14 §	102 kap. 9 §
15 §	102 kap. 15 §
16 § 1 st.	102 kap. 10 §
16 § 2 st.	102 kap. 13 och 14 §§
16 § 3 st.	Utgår
17 § 1 st.	102 kap. 11 §
17 § 2 st.	102 kap. 12 §
17 a §	102 kap. 20 §
18 § 1 st.	102 kap. 16 § och SFBP 8 kap. 3 §
18 § 2 st.	102 kap. 20 §
19 § 1 st.	102 kap. 17 §
19 § 2 st.	102 kap. 18 §
19 § 3 st.	102 kap. 19 §
19 § 4 st. 1 men.	102 kap. 16 §
19 § 4 st. 2 men.	102 kap. 6 §
20 § 1 st.	102 kap. 26 §
20 § 2 st.	102 kap. 28 §
20 § 3 st.	102 kap. 27 §
21 § 1 st.	102 kap. 29 §
21 § 2 st.	102 kap. 30 §
22 § 1 och 2 st.	110 kap. 4 §

22 § 3 st.	110 kap. 4 och 5 §§
23 § 1 st.	101 kap. 10 §
23 § 2 st.	101 kap. 11 §
24 § 1 st.	103 kap. 5 §
24 § 2 st.	103 kap. 6 §
25 §	107 kap. 3 §
26 §	110 kap. 46 och 47 §§
27 § 1 st.	103 kap. 2 §
27 § 2 st.	103 kap. 3 §
28 §	103 kap. 4 §
29 §	110 kap. 33 §
30 § 1 st.	108 kap. 2 §
30 § 2 st.	108 kap. 11 §
30 § 3 st. 1 men.	108 kap. 15 §
30 § 3 st. 2 men.	108 kap. 16 §
30 § 3 st. 3 men.	108 kap. 15 §
30 § 4 st.	108 kap. 19 §
30 § 5 st.	108 kap. 21 §
31 §	108 kap. 22 §
32 §	Se AFL 20 kap. 10–13 §§
33 § 1 led.	Se AFL 17 kap. 1 §
33 § 2 led.	Se AFL 20 kap. 2 a §
33 § 3 led.	Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.
33 § 4 led.	Se AFL 20 kap. 5 §
33 § 5 led.	Se AFL 20 kap. 6 § 1 st. 2 men.
33 § 6 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.
33 § 7 led.	Se AFL 20 kap. 9 §

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
BTPL

ÄfsL

SFB

1 §	--
2 § 1 st. 1 men.	74 kap. 7 §
2 § 1 st. 2 men.	74 kap. 2 §
2 § 2 st.	74 kap. 16 §
3 §	74 kap. 6 §
4 § 1 st.	74 kap. 5 §
4 § 2 st.	74 kap. 15 §
4 § 3 st. 1 men.	74 kap. 11 och 12 §§
4 § 3 st. 2 men.	74 kap. 12 §
4 § 3 st. 3 men.	74 kap. 13 §
5 §	--
6 §	74 kap. 14 § och 106 kap. 35 §
7 § 1 st. 1 men.	74 kap. 16 §
7 § 1 st. 2 men.	74 kap. 17 §
7 § 2 st.	74 kap. 18 §
8 §	74 kap. 10 §
9 § 1 st.	74 kap. 7 §
9 § 2 st.	74 kap. 8 §
9 § 3 st.	74 kap. 9 §
10 §	74 kap. 21 §
10 a § 1 st. 1 och 2 men.	106 kap. 27 §
10 a § 1 st. 3 men.	106 kap. 38 §
10 a § 1 st. 4 men.	106 kap. 40 §
10 a § 2 st.	106 kap. 39 §
10 a § 3 st. 1 men.	106 kap. 28 §
10 a § 3 st. 2 men.	106 kap. 29 §
11 § 1 led.	74 kap. 3 och 4 §§
11 § 2 led.	Se BTPL 22 §
11 § 3 led.	Se BTPL 25 §
11 § 4 led.	Se BTPL 26 §
11 § 5 led.	74 kap. 19 och 20 §§
11 § 6 led.	Se BTPL 29 §
11 § 7 led.	Se BTPL 30 §
11 § 8 led.	Se BTPL 31 §
12 § 1 led.	Se AFL 17 kap. 1 §
12 § 2 led.	Se AFL 20 kap. 2 a §
12 § 3 led.	Se AFL 20 kap. 3 § 3 st.
12 § 4 led.	Se AFL 20 kap. 5 §
12 § 5 led.	Se AFL 20 kap. 6 § 1 st. 2 men.
12 § 6 led.	Se AFL 20 kap. 8 § 4 st.
12 § 7 led.	Se AFL 20 kap. 9 §
12 § 8 led.	Se AFL 20 kap. 10–13 §§

1.24 Lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter
inom socialförsäkringsadministrationen (PISA)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
SIAL

PISA

1 §
2 §
3 §
4 §
5 §
6 §
7 §
8 § 1 st.
8 § 2 st.
9 §
10 §
11 §
12 §
13 §
14 §
15 §
16 §
17 §
18 §
19 §
20 §
20 a §
20 b §
21 §
22 §
23 §
24 §
25 §
26 §
27 §
28 §
29 §
30 §
31 §
32 §
33 §

SFB

114 kap. 2 §
114 kap. 3 §
114 kap. 4 §
114 kap. 5 §
114 kap. 6 §
114 kap. 6 §
114 kap. 7 §
114 kap. 8 §
114 kap. 9 §
114 kap. 10 §
114 kap. 11 §
114 kap. 12 §
114 kap. 13 §
114 kap. 14 §
114 kap. 15 §
114 kap. 16 §
114 kap. 17 §
114 kap. 18 §
114 kap. 19 §
114 kap. 20 §
114 kap. 21 §
114 kap. 22 §
114 kap. 23 §
114 kap. 24 §
114 kap. 25 §
114 kap. 26 §
114 kap. 27 §
114 kap. 28 §
114 kap. 29 §
114 kap. 30 §
114 kap. 31 §
114 kap. 32 §
114 kap. 33 §
114 kap. 34 §
114 kap. 35 §
114 kap. 36 §

1.25 Lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via
Internet inom socialförsäkringsadministrationen
(SIAL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
SIAL

SIAL

1 § 1 st.

1 § 2 st.

2 §

3 § 1 st. 1 och 2 men.

3 § 1 st. 3 och 4 men.

3 § 2 st.

4 §

5 §

SFB

111 kap. 2 §

111 kap. 3 §

111 kap. 4 §

111 kap. 5 §

111 kap. 6 §

Utgår

111 kap. 7 §

115 kap. 2 §

1.26 Lagen (2004:778) om allmänt ombud hos
 Försäkringskassan (AOL)

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
AOL

AOL	SFB
1 §	2 kap. 2 §
2 §	113 kap. 13 §
3 §	113 kap. 12 §

2 Paragrafregister som utgår från SFB

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

Avd. A

2.1 Avdelning A Övergripande bestämmelser

I Inledande bestämmelser och definitioner

1 kap.

1 § SofL 1 kap. 1 § 1 st.

2 § --

3 § --

4 § --

2 kap.

1 § --

2 § SofL 1 kap. 3 §, AOL 1 § och AFL
1 kap. 2 §

3 § --

4 § --

5 § SofL 1 kap. 4 §

6 § AFL 1 kap. 6 § 1 st.

7 § AFL 1 kap. 6 § 2 st.

8 § AFL 1 kap. 6 § 3 st.

9 § AFL 1 kap. 6 § 1 st.

10 § --

11 § --

12 § --

13 § --

14 § --

15 § --

16 § --

3 kap.

1 § --

4 kap.

1 § --

2 § SofL 1 kap. 1 § 2 st.

3 § SofL 1 kap. 1 § 1 st.

4 § SofL 1 kap. 2 §

5 § SofL 3 kap. 16 §

5 kap.

1 § --

2 § SofL 2 kap. 1 § 1 st.

3 § SofL 2 kap. 1 § 2 och 3 st.

4 § SofL 2 kap. 2 §

5 § SofL 2 kap. 3 §

6 § SofL 2 kap. 4 §

7 § SofL 2 kap. 5 §

8 § SofL 2 kap. 6 §

9 § SofL 3 kap. 1 § 2–4 p. och 2 §§

10 §	SofL 3 kap. 2 § och 4 kap. 8 §	Prop. 2008/09:200
11 §	SofL 5 kap. 1 § 1 st. 2 men.	Bilaga 1
12 §	SofL 3 kap. 3 §	Avd. A
13 §	SofL 4 kap. 1 §	
14 §	SofL 4 kap. 2 § 1 och 3 st.	
15 §	SofL 4 kap. 3 §	
16 §	--	
17 §	USL 43 § 2 p.	
18 §	SofL 4 kap. 4 §	

6 kap.

1 §	--
2 §	SofL 2 kap. 7 §
3 §	SofL 2 kap. 8 §
4 §	SofL 2 kap. 9 §
5 §	SofL 2 kap. 10 §
6 §	SofL 3 kap. 4 och 5 §§
7 §	--
8 §	SofL 3 kap. 6 §
9 §	SofL 3 kap. 7 §
10 §	SofL 3 kap. 10 §
11 §	SofL 3 kap. 8 §
12 §	SofL 3 kap. 9 §
13 §	SofL 5 kap. 2 § 1 st.
14 §	SofL 3 kap. 11 §
15 §	SofL 4 kap. 5 §
16 §	SofL 4 kap. 6 §
17 §	SofL 4 kap. 8 §
18 §	--
19 §	SofL 3 kap. 12 §
20 §	SofL 3 kap. 13 §
21 §	SofL 3 kap. 14 §
22 §	SofL 3 kap. 15 §

7 kap.

1 §	--
2 §	LSP 1 § 1 st.
3 §	LSP 1 § 2 st.
4 §	LSP 4 §
5 §	LSP 5 §
6 §	--
7 §	KSL 2 §
8 §	KSL 1 §
9 §	--
10 §	--

I Inledande bestämmelser**8 kap.**

1 §	--
2 §	--
3 §	--

**II Graviditetspenning och för-
äldrapenningsförmåner****9 kap.**

1 §	--
-----	----

10 kap.

1 §	--
2 §	AFL 3 kap. 9 § 1 och 4 st.
3 §	AFL 3 kap. 9 § 2 och 4 st.
4 §	--
5 §	AFL 3 kap. 9 a § 3 st. 3 men.
6 §	AFL 3 kap. 9 § 3 st. 1 men.
7 §	AFL 3 kap. 9 § 3 st. 1 men.
8 §	AFL 3 kap. 9 § 3 st. 2 men.
9 §	AFL 3 kap. 9 a § 2 st.
10 §	AFL 3 kap. 9 a § 3 st. 1 och 2 men.
11 §	AFL 3 kap. 9 a § 3 st. 1 och 2 men.

11 kap.

1 §	--
2 §	AFL 4 kap. 1 § 1 st.
3 §	--
4 §	AFL 4 kap. 2 § 1 st.
5 §	AFL 4 kap. 2 § 2 st.
6 §	AFL 4 kap. 2 § 3 st.
7 §	AFL 4 kap. 5 § 3 och 4 men., 10 § 4 st. 4 men.
8 §	AFL 4 kap. 1 § 2 och 3 st.
9 §	AFL 4 kap. 16 § 3 st.
10 §	AFL 4 kap. 16 § 1 st. 1 men.
11 §	AFL 4 kap. 17 § 2 st.
12 §	AFL 4 kap. 15 §
13 §	AFL 4 kap. 18 § 1 st. 1 men.
14 §	AFL 4 kap. 17 § 1 och 3 st.
15 §	AFL 4 kap. 16 § 1 st. 2 men. och 17 § 3 st.
16 §	AFL 4 kap. 11 b §
17 §	AFL 4 kap. 18 § 3 st.

12 kap.

1 §	--
2 §	--

3 §	AFL 4 kap. 4 § 1 st. 2 men.	Prop. 2008/09:200
4 §	AFL 4 kap. 4 § 3 st. 1 men.	Bilaga 1
5 §	AFL 4 kap. 4 § 1 st. 1 men. och 4 § 3 st. 2 men. 1 p.	Avd. B
6 §	AFL 4 kap. 4 § 2 st. 1 och 2 men. samt 4 § 3 st. 2 men. 2 p.	
7 §	AFL 4 kap. 4 § 2 st. 1 men.	
8 §	AFL 4 kap. 5 § 1, 2 och 5 men.	
9 §	AFL 4 kap. 7 § 1 st. och 8 §	
10 §	AFL 4 kap. 7 § 2 st. 1 men. och 3 st.	
11 §	AFL 4 kap. 7 a §	
12 §	AFL 4 kap. 3 § 1 och 2 st.	
13 §	AFL 4 kap. 3 § 7 st.	
14 §	AFL 4 kap. 3 § 4 st. 1 men.	
15 §	AFL 4 kap. 3 § 3 st. och 4 st. 2 men.	
16 §	AFL 4 kap. 3 § 5 st.	
17 §	AFL 4 kap. 3 § 6 st.	
18 §	--	
19 §	--	
20 §	--	
21 §	AFL 4 kap. 6 § 2 st. 1 men.	
22 §	AFL 4 kap. 6 § 2 st. 1 och 2 men.	
23 §	AFL 4 kap. 6 § 2 st. 2 men.	
24 §	AFL 4 kap. 6 § 1 st.	
25 §	AFL 4 kap. 6 § 5 st.	
26 §	AFL 4 kap. 6 a §	
27 §	AFL 4 kap. 6 § 6 st. 1 och 2 men.	
28 §	AFL 4 kap. 6 § 7 st.	
29 §	AFL 4 kap. 6 § 6 st. 3 och 4 men.	
30 §	AFL 4 kap. 6 § 6 st. 5 men.	
31 §	AFL 4 kap. 7 § 2 st. 2 men.	
32 §	AFL 4 kap. 18 § 2 st.	
33 §	AFL 4 kap. 9 a § 1 st.	
34 §	AFL 4 kap. 9 a § 2 st.	
35 §	AFL 4 kap. 6 § 2 st. och 4 kap. 9 § 1 st.	
36 §	AFL 4 kap. 6 § 2 st.	
37 §	AFL 4 kap. 6 § 2 st.	
38 §	AFL 4 kap. 9 § 2 st.	
39 §	AFL 4 kap. 6 § 3 st.	
40 §	AFL 4 kap. 6 § 3 st.	
41 §	AFL 4 kap. 6 § 3 st.	
42 §	AFL 4 kap. 6 § 4 st. 1 men.	
43 §	AFL 4 kap. 6 § 4 st. 1 men.	
44 §	AFL 4 kap. 6 § 4 st. 1 men.	
45 §	AFL 4 kap. 6 § 4 st. 2 men.	

13 kap.

1 § --

2 §	--	Prop. 2008/09:200
3 §	AFL 4 kap. 16 § 2 st.	Bilaga 1
4 §	AFL 4 kap. 11 § 4 st.	Avd. B
5 §	AFL 4 kap. 14 § 1 st. 1 och 2 men.	
6 §	AFL 4 kap. 14 § 1 st. 3 men.	
7 §	AFL 4 kap. 12 § 5 st.	
8 §	AFL 4 kap. 11 a § 1 st.	
9 §	AFL 4 kap. 11 a § 2 st.	
10 §	AFL 4 kap. 10 § 4 st. 1 men. och 4 kap. 7 st.	
11 §	AFL 4 kap. 10 § 5 st.	
12 §	AFL 4 kap. 10 § 4 st. 3 men.	
13 §	AFL 4 kap. 10 § 4 st. 2 men. och 10 § 6 st.	
14 §	AFL 4 kap. 12 § 3 st.	
15 §	AFL 4 kap. 12 § 4 st.	
16 §	AFL 4 kap. 10 § 1 st.	
17 §	AFL 4 kap. 10 § 2 st. 1 och 2 men.	
18 §	AFL 4 kap. 10 § 2 st. 3 men.	
19 §	AFL 4 kap. 10 § 2 st. 4 men.	
20 §	AFL 4 kap. 10 a §	
21 §	AFL 4 kap. 12 § 1 st. 1 och 3 men.	
22 §	AFL 4 kap. 11 § 1 st.	
23 §	AFL 4 kap. 11 § 3 st. 1 men.	
24 §	AFL 4 kap. 11 § 3 st. 2 men.	
25 §	AFL 4 kap. 12 § 1 st. 2 men.	
26 §	AFL 4 kap. 10 § 3 st.	
27 §	AFL 4 kap. 11 § 2 st. och 11 § 3 st. 3 men.	
28 §	AFL 4 kap. 12 § 2 st.	
29 §	AFL 4 kap. 12 § 1 st. 2 och 3 men.	
30 §	AFL 4 kap. 10 b §	
31 §	AFL 4 kap. 12 § 1 st. 4 men.	
32 §	AFL 4 kap. 18 § 2 st.	
33 §	--	
34 §	AFL 4 kap. 14 § 2 st.	
35 §	AFL 4 kap. 14 § 3 st.	
36 §	AFL 4 kap. 14 a §	
37 §	AFL 4 kap. 14 § 4 st.	
38 §	AFL 4 kap. 14 § 1 st. 3 men. och 14 a §	

III Barnbidrag

14 kap.

1 §	--
-----	----

15 kap.

1 §	--
2 §	ABBL 1 § och FBBL 5 § 1 st.
3 §	ABBL 1 och 2 §§
4 §	ABBL 2 §
5 §	FBBL 1 och 2 §§
6 §	FBBL 4 §
7 §	FBBL 3 §
8 §	ABBL 2 a § 1 st. 1 men., 2 a § 2 st.
9 §	ABBL 2 a § 1 st. 1 men., 2 b § 1 st.
10 §	ABBL 2 a § 1 st. 2 men.
11 §	ABBL 2 b § 2 och 3 st.
12 §	ABBL 2 a § 3 st.
13 §	ABBL 2 § och 3 § 1 st.
14 §	ABBL 11 § 2 st.

16 kap.

1 §	--
2 §	ABBL 4 § 4 st.
3 §	--
4 §	ABBL 4 § 1 st. 1 men.
5 §	ABBL 4 § 1 st. 2–5 men.
6 §	ABBL 4 § 1 st. 6 men.
7 §	ABBL 4 § 1 st. 7 men.
8 §	ABBL 4 § 1 st. 8 men.
9 §	ABBL 4 § 1 st. 9 men.
10 §	ABBL 4 § 1 st. 10 men.
11 §	ABBL 4 § 2 st.
12 §	ABBL 2 a § 4 st., 2 b § 4 st., 4 a § 1 st. 1 men.
13 §	ABBL 4 a § 1 st. 2 och 3 men.
14 §	ABBL 4 a § 2 st.
15 §	ABBL 4 a § 3 st.
16 §	ABBL 4 a § 4 och 5 st.
17 §	ABBL 4 a § 6 st.
18 §	ABBL 5 §
19 §	ABBL 3 § 2 st.
20 §	ABBL 11 § 1 st. 1 och 2 men.

IV Underhållsstöd**17 kap.**

1 §	--
2 §	--
3 §	USL 3 § 1 st. 2 men.
4 §	USL 3 § 2 st. 1 men.
5 §	USL 2 § 1 st.
6 §	USL 2 § 2 st.

18 kap.

1 §	--
-----	----

2 §	USL 3 § 1 st. 1 men.	Prop. 2008/09:200
3 §	USL 5 §	Bilaga 1
4 §	USL 3 § 1 st. 2 men.	Avd. B
5 §	USL 3 § 2 st. 1 och 2 men.	
6 §	USL 7 § 1 st., 7 § 2 st. 3 och 4 men.	
7 §	USL 3 § 3 st.	
8 §	USL 4 § 1 p.	
9 §	USL 4 § 2 och 3 p.	
10 §	USL 4 § 4 p.	
11 §	USL 4 § 5 p.	
12 §	USL 7 § 2 st. 1 och 2 men.	
13 §	USL 6 §	
14 §	USL 7 § 1 och 3 st.	
15 §	USL 17 § 1 st. 1 men.	
16 §	USL 17 § 1 st. 2 men.	
17 §	USL 17 § 1 st. 3 och 4 men.	
18 §	USL 17 § 2 st.	
19 §	USL 17 § 3 st.	
20 §	USL 8 § 1 st. 1 men.	
21 §	USL 8 § 1 st. 2 men.	
22 §	USL 9 a §	
23 §	USL 9 b §	
24 §	USL 8 § 2 st.	
25 §	USL 8 § 3 st.	
26 §	USL 8 § 4 st.	
27 §	USL 9 §	
28 §	USL 16 § 2 st.	
29 §	USL 10 a §	
30 §	USL 10 § 1 st.	
31 §	USL 10 § 2 st.	
32 §	USL 16 § 1 st.	
33 §	USL 19 § 1 st.	
34 §	USL 8 a § 1 st.	
35 §	USL 10 § 3 st.	
36 §	USL 8 a § 2 st.	
37 §	USL 8 a § 3 st.	
38 §	USL 13 § 1 och 2 men.	
39 §	USL 13 a § 1 och 2 men.	
40 §	USL 13 b § 1 och 2 men.	
41 §	USL 14 § 1 st. 1 men., 14 § 2 st. 1 men.	
42 §	USL 14 § 3 st.	
19 kap.		
1 §	--	
2 §	USL 21 § 1 st. 1 men., 23 § 1 st. 1 men.	
3 §	USL 21 § 1 st. 2 men.	
4 §	USL 21 § 2 st.	
5 §	USL 21 § 3 st.	

6 §	USL 22 § 1 st.	Prop. 2008/09:200
7 §	USL 22 § 2 och 5 st.	Bilaga 1
8 §	USL 22 § 3 st.	Avd. B
9 §	USL 22 § 4 och 5 st.	
10 §	USL 26 § 2 st.	
11 §	USL 25 § 1 st.	
12 §	USL 27 §	
13 §	USL 25 § 2 st.	
14 §	USL 25 § 3 st.	
15 §	USL 26 § 1 st.	
16 §	USL 24 § 1 st.	
17 §	USL 24 § 2 st.	
18 §	USL 23 § 1 st. 2 men.	
19 §	USL 23 § 2 st.	
20 §	USL 23 § 3 st.	
21 §	USL 28 §	
22 §	USL 28 a § 1 st.	
23 §	USL 28 a § 2 st.	
24 §	USL 28 a § 3 st.	
25 §	USL 28 a § 4 st.	
26 §	USL 24 § 3 st.	
27 §	USL 24 § 4 st.	
28 §	USL 31 § 1 st.	
29 §	USL 31 § 2 st.	
30 §	USL 31 § 3 st.	
31 §	USL 31 § 4 st.	
32 §	USL 31 a § 1 st.	
33 §	USL 31 a § 2 st.	
34 §	USL 30 § 1 st.	
35 §	USL 30 § 2 st. 1 och 2 men.	
36 §	USL 30 § 2 st. 3 och 4 men.	
37 §	USL 30 § 3 st.	
38 §	USL 28 b §	
39 §	USL 28 c §	
40 §	USL 32 § 1 st. 1 men., 33 § 1 st.	
41 §	USL 32 § 1 st. 2–4 men.	
42 §	USL 33 § 2 st. 1 men.	
43 §	USL 33 § 2 st. 2–4 men.	
44 §	USL 34 § 1 men.	
45 §	USL 35 § 1 men.	
46 §	USL 35 § 2 men.	
47 §	USL 36 § 1 st.	
48 §	USL 36 § 2 st.	
49 §	USL 29 och 41 §§	

V Särskilda familjeförmåner

20 kap.

1 § --

21 kap.

1 § --

2 §	AKBL 1 och 4 §§	Prop. 2008/09:200
3 §	AKBL 3 § 2 st., 8 § 1 st.	Bilaga 1
4 §	AKBL 2 §	Avd. B
5 §	AKBL 6 § 1 st.	
6 §	AKBL 6 § 2 st.	
7 §	AKBL 8 § 2 st.	

22 kap.

1 §	--
2 §	HVL 4 §
3 §	HVL 8 §
4 §	HVL 9 § 1 st. 1 men.
5 §	--
6 §	HVL 8 §, 13 § 1 st., 13 § 2 st. 1 men. och 14 § 2 men.
7 §	HVL 10 § 1 st. 1 och 2 men.
8 §	HVL 10 § 2 st.
9 §	HVL 15 § 1 st.
10 §	HVL 15 § 2 och 3 st.
11 §	HVL 9 § 1 st. 2 men.
12 §	HVL 9 § 2 st.
13 §	HVL 9 § 1 st. 3 men.
14 §	HVL 9 § 3 st.
15 §	HVL 18 § 1 st. 1 men.
16 §	HVL 18 § 1 st. 2 men., 18 § 2 st.
17 §	HVL 10 § 1 st. 3 men.
18 §	HVL 20 § 1 st. och 2 st. 2 men.
19 §	HVL 17 §

I Inledande bestämmelser**23 kap.**

1 §	--
2 §	--
3 §	--
4 §	--

II Sjukpenning m.m.**24 kap.**

1 §	--
2 §	--
3 §	--

25 kap.

1 §	--
2 §	AFL 3 kap. 2 § 1 st. 1 men.
3 §	AFL 3 kap. 1 § 1 st. och 2 § 1 st. 1 men.
4 §	AFL 3 kap. 5 § 1 st. 3 men.
5 §	AFL 3 kap. 2 § 1 st. 5 men. och 2 § 2 st. 1 och 2 men.
6 §	AFL 3 kap. 2 § 3 st. 1 men.
7 §	AFL 3 kap. 2 § 2 st. 3, 4 och 6 men.
8 §	--
9 §	AFL 3 kap. 2 § 3 st. 4 men.
10 §	AFL 3 kap. 2 a § 2 st. 1 p. och 3 st.
11 §	AFL 20 kap. 2 § 1 och 2 men.
12 §	AFL 20 kap. 2 § 3 och 4 men.
13 §	AFL 3 kap. 2 a § 2 st. 2 p.
14 §	AFL 3 kap. 2 a § 2 st. 3 och 4 p.
15 §	AFL 3 kap. 2 a § 1 st.
16 §	AFL 3 kap. 2 § 2 st. 5 men.
17 §	AFL 3 kap. 2 § 3 st. 2 och 3 men.
18 §	AFL 3 kap. 2 § 1 st. 2 men.
19 §	AFL 3 kap. 2 § 2 st. 6 men.
20 §	AFL 3 kap. 2 § 1 st. 2 och 3 men.
21 §	AFL 3 kap. 2 § 2 st. 7 och 8 men.
22 §	AFL 3 kap. 2 § 2 st. 9 och 10 men.
23 §	AFL 3 kap. 2 § 2 st. 11 men.
24 §	AFL 3 kap. 2 § 4 st.
25 §	AFL 3 kap. 2 b § 1 st. 1 men.
26 §	AFL 3 kap. 2 b § 1 st. 2 men.
27 §	AFL 3 kap. 2 b § 4 st.
28 §	AFL 3 kap. 2 b § 1 st. 3 men. och 10 § 3 st.

29 §	AFL 3 kap. 2 b § 2 st.	Prop. 2008/09:200
30 §	AFL 3 kap. 2 b § 3 st.	Bilaga 1
31 §	--	Avd. C

26 kap.

1 §	--
2 §	AFL 3 kap. 2 § 1 st. 4 men. och 3 kap. 5 § 1 st. 1 men.
3 §	--
4 §	AFL 3 kap. 5 § 1 st. 4 men. a p. och 5 § 9 st.
5 §	AFL 3 kap. 5 § 8 st.
6 §	AFL 3 kap. 5 § 2 st.
7 §	AFL 3 kap. 5 § 1 st. 4 men. b p. och d-f p.
8 §	AFL 3 kap. 13 § 1 st.
9 §	AFL 3 kap. 5 § 3 st. 1 men.
10 §	--
11 §	AFL 3 kap. 5 § 3 st. 2 men. 1 p.
12 §	AFL 3 kap. 5 § 3 st. 2 men. 2 p.
13 §	AFL 3 kap. 5 § 3 st. 2 men. 3 p.
14 §	AFL 3 kap. 5 § 3 st. 2 men. 4 p.
15 §	AFL 3 kap. 5 § 3 st. 2 men. 5 p.
16 §	AFL 3 kap. 5 § 3 st. 2 men. 6 p.
17 §	--
18 §	--
19 §	AFL 3 kap. 5 § 4 st.
20 §	AFL 3 kap. 5 § 7 st.
21 §	AFL 3 kap. 5 § 5 st.
22 §	AFL 3 kap. 5 § 6 st.
23 §	AFL 3 kap. 5 e §
24 §	AFL 3 kap. 5 b §
25 §	AFL 3 kap. 5 a § 1 st.
26 §	AFL 3 kap. 5 a § 2 st. 1 men.
27 §	AFL 3 kap. 5 a § 2 st. 2–5 men.
28 §	AFL 3 kap. 5 d § 1 st. 1 och 2 men.
29 §	AFL 3 kap. 5 d § 1 st. 3–5 men.
30 §	AFL 3 kap. 5 d § 2 st.
31 §	AFL 3 kap. 5 d § 3 st.

27 kap.

1 §	--
2 §	AFL 3 kap. 7 § 1 st. 1 och 3 men.
3 §	AFL 3 kap. 7 § 1 st. 2 men.
4 §	--
5 §	AFL 3 kap. 7 a §
6 §	AFL 3 kap. 7 b § 1 st.
7 §	AFL 3 kap. 7 b § 2 st.
8 §	AFL 3 kap. 12 § 1 men.
9 §	AFL 3 kap. 1 § 2 st.

10 §	AFL 3 kap. 10 § 1 st. 1 men. och 3 kap. 10 § 3 st.	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1
11 §	AFL 3 kap. 10 § 2 st.	Avd. C
12 §	AFL 3 kap. 10 § 1 st. 2 men.	
13 §	AFL 3 kap. 10 § 1 st. 2 men.	
14 §	AFL 3 kap. 10 § 1 st. 2 men.	
15 §	AFL 3 kap. 10 § 1 st. 2 men.	
16 §	AFL 3 kap. 10 § 1 st. 2 men.	
17 §	AFL 3 kap. 14 § 1 st.	
18 §	AFL 3 kap. 14 § 2 st.	
19 §	AFL 3 kap. 4 § 1 st. 2 och 3 p. samt 10 a § 1 st. 2 och 3 p.	
20 §	AFL 3 kap. 4 § 1 st. 4 p. och 10 a § 1 st. 4 p.	
21 §	AFL 3 kap. 4 § 1 st. 2 p. och 3 st. 1 men. samt 10 a § 1 st. 2 p. 2 st. 1 men.	
22 §	AFL 3 kap. 4 § 3 st. 2 och 3 men. samt 10 a § 2 st. 2 men.	
23 §	AFL 3 kap. 4 § 3 st. 4 men. och 10 a § 2 st. 3 men.	
24 §	AFL 3 kap. 4 § 1 st. 3 och 4 p. och 4 st. samt 10 a § 1 st. 3 och 4 p. samt 3 st.	
25 §	AFL 3 kap. 8 § 2 och 4 st.	
26 §	AFL 3 kap. 4 § 5 st.	
27 §	AFL 3 kap. 4 § 1 st. 1 p. och 3 kap. 10 a § 1 st. 1 p.	
28 §	AFL 3 kap. 7 b § 3 st.	
29 §	--	
30 §	AFL 3 kap. 11 § 1 st. 1 men.	
31 §	AFL 3 kap. 11 § 2 st.	
32 §	AFL 3 kap. 4 § 6 st.	
33 §	AFL 3 kap. 11 § 1 st. 2 men.	
34 §	AFL 3 kap. 3 § 1 men.	
35 §	AFL 3 kap. 13 § 1 st.	
36 §	AFL 3 kap. 13 § 2 st.	
37 §	AFL 3 kap. 3 § 2 men.	
38 §	--	
39 §	AFL 3 kap. 4 § 7 st. 1 men. och 10 a § 5 st.	
40 §	AFL 3 kap. 4 b § 1 st. 1 men.	
41 §	AFL 3 kap. 4 b § 1 st. 2 men.	
42 §	AFL 3 kap. 4 b § 2 st.	
43 §	AFL 3 kap. 4 b § 3 st. 1 och 2 men.	
44 §	AFL 3 kap. 4 b § 3 st. 3 men.	
45 §	AFL 3 kap. 7 § 2 st.	
46 §	AFL 3 kap. 7 § 3 st.	
47 §	AFL 3 kap. 7 § 4 och 9 st.	
48 §	AFL 3 kap. 7 § 5 och 9 st.	

49 §	AFL 3 kap. 7 § 6 och 9 st.	Prop. 2008/09:200
50 §	AFL 3 kap. 7 § 7 st.	Bilaga 1
51 §	AFL 3 kap. 7 § 8 st.	Avd. C
52 §	AFL 3 kap. 7 § 10 st.	
53 §	AFL 3 kap. 7 § 11 st.	
54 §	AFL 3 kap. 13 § 1 st.	
55 §	AFL 3 kap. 7 § 12 och 13 st.	
56 §	AFL 3 kap. 16 § 3 st. 1 men.	
57 §	AFL 3 kap. 16 § 3 st. 2 men.	
58 §	AFL 3 kap. 16 § 3 st. 3 men. och 4 st.	
59 §	AFL 3 kap. 16 § 6 st.	
60 §	AFL 3 kap. 16 § 5 st.	
61 §	AFL 3 kap. 16 a §.	

28 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	--
4 §	--
5 §	AFL 3 kap. 10 § 1 st.
6 §	AFL 3 kap. 10 c §
7 §	AFL 3 kap. 2 c §, 4 § 1 st. 2 och 3 p. 10 a § 1 st. 2 och 3 p.
8 §	AFL 3 kap. 12 a §
9 §	AFL 3 kap. 12 § 2 men.
10 §	AFL 3 kap. 4 § 1 st. 2 och 3 p. samt 2 st. 1 men.
11 §	AFL 3 kap. 4 § 2 st. 2 men., 7 st. 2 men. och 4 b § 1 st. 3 men.
12 §	--
13 §	AFL 3 kap. 10 a § 4 st.
14 §	AFL 3 kap. 10 a § 5 st. 1–3 men.
15 §	AFL 3 kap. 10 a § 5 st. 4 och 5 men.
16 §	AFL 3 kap. 10 a § 6 st.
17 §	AFL 3 kap. 10 b §
18 §	AFL 3 kap. 10 a § 8 st.
19 §	AFL 3 kap. 4 a § 1 st.
20 §	AFL 3 kap. 4 a § 2 st.
21 §	AFL 3 kap. 4 a § 3 st.

III Rehabilitering och rehabiliteringsersättning

29 kap.

1 §	--
2 §	AFL 22 kap. 2 § 1 st.
3 §	--

30 kap.

1 §	--
2 §	AFL 22 kap. 1 §

3 §	AFL 22 kap. 2 § 2 st.	Prop. 2008/09:200
4 §	AFL 22 kap. 2 § 3 st.	Bilaga 1
5 §	AFL 2 kap. 14 §	Avd. C
6 §	AFL 22 kap. 3 §	
7 §	AFL 22 kap. 4 §	
8 §	AFL 22 kap. 5 § 1 st.	
9 §	AFL 22 kap. 5 § 2 st.	
10 §	AFL 22 kap. 5 § 3 st.	
11 §	AFL 22 kap. 5 § 4 st.	
12 §	AFL 22 kap. 6 § 1 st.	
13 §	AFL 22 kap. 6 § 2 st.	
14 §	AFL 22 kap. 6 § 3 st.	

31 kap.

1 §	--
2 §	AFL 22 kap. 7 § 2 st.
3 §	AFL 22 kap. 1 § och 7 § 1 st.
4 §	AFL 22 kap. 7 § 4 st.
5 §	AFL 22 kap. 13 §
6 §	AFL 22 kap. 7 § 5 st.
7 §	AFL 22 kap. 12 §
8 §	AFL 22 kap. 9 § 1 och 2 st.
9 §	AFL 22 § kap. 9 § 3 st.
10 §	AFL 22 kap. 8 §
11 §	AFL 22 kap. 12 §
12 §	AFL 22 kap. 15 §
13 §	AFL 22 kap. 12 §
14 §	AFL 22 kap. 10 §

IV Sjukersättning och aktivitetsersättning

32 kap.

1 §	--
-----	----

33 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	AFL 7 kap. 4 §
4 §	AFL 7 kap. 1 § 4 st.
5 §	AFL 7 kap. 1 § 1 st. 1 men., 9 kap. 7 § 1 st.
6 §	AFL 7 kap. 1 § 1 st. 2 men.
7 §	AFL 7 kap. 1 § 1 st. 3 men.
8 §	AFL 7 kap. 1 § 2 st. 7 kap. 7 §
9 §	AFL 7 kap. 2 §
10 §	AFL 7 kap. 3 § 1 st. 1 men.
11 §	AFL 7 kap. 3 § 1 st. 2 och 3 men., 7 kap. 3 § 2 st.
12 §	AFL 7 kap. 3 § 3 st.
13 §	AFL 7 kap. 7 §
14 §	AFL 16 kap. 5 §

15 §	AFL 16 kap. 9 §	Prop. 2008/09:200
16 §	AFL 7 kap. 1 § 3 st.	Bilaga 1
17 §	AFL 7 kap. 3 b § 3 st.	Avd. C
18 §	AFL 7 kap. 1 § 5 st.	
19 §	AFL 7 kap. 1 § 6 st.	
20 §	AFL 7 kap. 7 §	
21 §	AFL 7 kap. 5 § 1 st.	
22 §	AFL 7 kap. 5 § 2 st.	
23 §	AFL 7 kap. 5 § 3 st.	
24 §	AFL 7 kap. 5 § 4 st.	
25 §	AFL 7 kap. 6 §	
26 §	LISA 1 §	
27 §	LISA 2 §	
28 §	LISA 3 §	

34 kap.

1 §	--
2 §	AFL 8 kap. 1 §
3 §	AFL 8 kap. 2 §
4 §	AFL 8 kap. 3 § 1 st., 8 kap. 4 § 1 st.
5 §	AFL 8 kap. 3 § 2 st.
6 §	AFL 8 kap. 4 § 2 st.
7 §	AFL 8 kap. 5 §
8 §	AFL 8 kap. 6 §
9 §	AFL 8 kap. 7 §
10 §	AFL 8 kap. 8 § 1 och 2 st.
11 §	AFL 8 kap. 8 § 3 st.
12 §	AFL 8 kap. 9 § 1 st.
13 §	AFL 8 kap. 9 § 2 st.
14 §	AFL 8 kap. 10 §

35 kap.

1 §	--
2 §	AFL 9 kap. 1 §
3 §	AFL 9 kap. 10 §
4 §	AFL 9 kap. 2 § 1 st.
5 §	AFL 9 kap. 2 § 2 st.
6 §	AFL 9 kap. 3 § 1 p.
7 §	AFL 9 kap. 3 § 2 p.
8 §	AFL 9 kap. 4 § 1 st. 1 men.
9 §	AFL 9 kap. 4 § 1 st. 2 och 3 men.
10 §	AFL 9 kap. 4 § 2 st.
11 §	AFL 9 kap. 5 §
12 §	AFL 9 kap. 6 § 1 st.
13 §	AFL 9 kap. 6 § 2 st.
14 §	AFL 9 kap. 7 § 1 st.
15 §	AFL 9 kap. 7 § 2 st.
16 §	AFL 9 kap. 7 § 3 st.
17 §	AFL 9 kap. 7 § 4 st.

18 §	AFL 9 kap. 8 §	Prop. 2008/09:200
19 §	AFL 9 kap. 9 §	Bilaga 1
20 §	AFL 9 kap. 13 §	Avd. C
21 §	AFL 9 kap. 11 § 1 st.	
22 §	AFL 9 kap. 11 § 2 st.	
23 §	AFL 9 kap. 12 § 1 st.	
24 §	AFL 9 kap. 12 § 2 och 3 st.	
25 §	AFL 9 kap. 14 §	

36 kap.

1 §	--
2 §	AFL 16 kap. 10 § 1 st.
3 §	AFL 17 kap. 2 § 1 st. 1 och 2 men.
4 §	AFL 17 kap. 2 § 1 st. 3 men.
5 §	AFL 17 kap. 2 § 1 st. 4 men.
6 §	AFL 17 kap. 2 § 2 st. 1 och 2 men.
7 §	AFL 17 kap. 2 § 1 st. 5 men.
8 §	AFL 17 kap. 2 § 2 st. 3 men.
9 §	AFL 16 kap. 7 b §
10 §	AFL 16 kap. 14 § 1 st.
11 §	AFL 16 kap. 14 § 2 st.
12 §	AFL 16 kap. 14 § 3 st.
13 §	AFL 16 kap. 16 § 1 st.
14 §	AFL 16 kap. 16 § 2 st.
15 §	AFL 16 kap. 16 § 3 st.
16 §	AFL 16 kap. 18 § 1 st.
17 §	AFL 16 kap. 18 § 2 st.
18 §	AFL 16 kap. 17 §
19 §	AFL 16 kap. 7 a § 1 st.
20 §	AFL 16 kap. 7 a § 3 st.
21 §	AFL 16 kap. 7 a § 2 st.
22 §	AFL 16 kap. 7 § 1 st.
23 §	AFL 16 kap. 7 § 2 st.
24 §	AFL 16 kap. 7 § 3 st.
25 §	AFL 16 kap. 1 § 2 st.
26 §	AFL 16 kap. 1 § 3 st.
27 §	AFL 16 kap. 6 § 2 st. 1 men.
28 §	AFL 16 kap. 6 § 1 st., 16 kap. 6 § 2 st. 2 men.
29 §	AFL 16 kap. 4 § 1 st.
30 §	AFL 16 kap. 4 § 2 st.

37 kap.

1 §	--
2 §	AFL 16 a kap. 1 §
3 §	AFL 16 a kap. 2 och 13 §§
4 §	AFL 16 a kap. 14 §
5 §	AFL 16 a kap. 3 §
6 §	AFL 16 a kap. 4 § 1 och 3 st.

7 §	AFL 16 a kap. 4 § 2 st.	Prop. 2008/09:200
8 §	AFL 16 a kap. 5 § 1 st. 1 men.	Bilaga 1
9 §	AFL 16 a kap. 5 § 1 st. 2 och 3 men. och 2 st.	Avd. C
10 §	--	
11 §	AFL 16 a kap. 6 §	
12 §	AFL 16 a kap. 7 § 1 men.	
13 §	AFL 16 a kap. 7 § 2 men.	
14 §	AFL 16 a kap. 8 § 1 och 2 st.	
15 §	AFL 16 a kap. 8 § 3 och 4 st.	
16 §	AFL 16 a kap. 9 § 1 men.	
17 §	AFL 16 a kap. 9 § 2 men.	
18 §	AFL 16 a kap. 9 § 3 men.	
19 §	AFL 16 a kap. 9 § 6 men.	
20 §	AFL 16 a kap. 9 § 4 och 5 men	
21 §	AFL 16 a kap. 11 §	
22 §	AFL 16 a kap. 12 §	
23 §	AFL 16 a kap. 15 §	

V Förmåner vid arbetsskada m.m.

38 kap.

1 §	--
-----	----

39 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	LAF 2 kap. 1 § 1 st.
4 §	LAF 2 kap. 3 §
5 §	LAF 2 kap. 1 § 2 st.
6 §	LAF 2 kap. 1 § 4 st.
7 §	LAF 2 kap. 1 § 3 st.
8 §	LAF 2 kap. 4 §

40 kap.

1 §	--
2 §	LAF 3 kap. 1 §
3 §	LAF 3 kap. 2 §, 3 kap. 10 § 2 st.
4 §	LAF 3 kap. 4 § 1 st.
5 §	LAF 3 kap. 4 § 2 st.
6 §	LAF 3 kap. 4 § 3 st.
7 §	LAF 3 kap. 2 a §
8 §	LAF 6 kap. 4 §
9 §	AFL 3 kap. 2 §
10 §	LAF 3 kap. 7 §
11 §	LAF 3 kap. 3 §, 3 kap. 10 § 1 st.
12 §	LAF 3 kap. 9 §

41 kap.

1 §	--
2 §	LAF 4 kap. 1 § 1 st.

3 §	LAF 4 kap. 1 § 2 st., 6 kap. 1 § 4 st.	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. C
4 §	LAF 6 kap. 5 §	
5 §	LAF 4 kap. 4 § 1 st.	
6 §	LAF 4 kap. 4 § 2 st.	
7 §	LAF 4 kap. 3 § 3 st.	
8 §	LAF 4 kap. 2 §	
9 §	LAF 4 kap. 3 § 1 st.	
10 §	LAF 4 kap. 3 § 2 st.	
11 §	LAF 4 kap. 5 § 1 st. och 6 §	
12 §	LAF 4 kap. 5 § 2 och 3 st.	
13 §	LAF 4 kap. 7 §	
14 §	LAF 4 kap. 9 §	
15 §	LAF 4 kap. 10 § 1 st.	
16 §	LAF 4 kap. 10 § 2 st.	
17 §	LAF 4 kap. 6 a §	
18 §	LAF 4 kap. 11 §	
19 §	LAF 4 kap. 12 § 2 st.	
20 §	LAF 4 kap. 12 § 3 st.	
21 §	LAF 6 kap. 2 §	
22 §	LAF 4 kap. 12 § 1 st.	
23 §	LAF 4 kap. 13 §	
24 §	LAF 4 kap. 7 a §	

42 kap.

1 §	--
2 §	LAF 6 kap. 1 § 1 st.
3 §	LAF 6 kap. 1 § 4 st.
4 §	LAF 6 kap. 1 § 2 st.
5 §	LAF 6 kap. 3 §
6 §	LAF 6 kap. 6 §
7 §	LAF 8 kap. 1 § 1 st. 1 och 2 men.
8 §	LAF 8 kap. 1 § 1 st. 3 men.
9 §	LAF 8 kap. 1 § 1 st. 4 men.
10 §	LAF 8 kap. 1 § 2 st.
11 §	LAF 8 kap. 1 § 3 st.
12 §	LAF 8 kap. 3 § 2 st. 1 men.

43 kap.

1 §	--
2 §	LSP 6 §
3 §	LSP 9 §
4 §	LSP 7 §
5 §	LSP 8 § 1 st.
6 §	LSP 8 § 2 st.
7 §	LSP 2 §
8 §	LSP 10 §
9 §	LSP 11 § 1 st.
10 §	LSP 11 § 2 st.
11 §	--

12 §	LSP 12 § 1 st.
13 §	LSP 12 § 2 st.
14 §	LSP 13 § 1 st.
15 §	LSP 13 § 2 st.
16 §	LSP 13 § 3 st.
17 §	LSP 13 § 4 st. 1 men.
18 §	LSP 13 a §
19 §	LSP 12 § 3 st. 1 men.
20 §	LSP 14 §
21 §	LSP 12 § 3 st. 2 men.
22 §	LSP 15 §
23 §	LSP 16 § 1 st.

Prop. 2008/09:200
Bilaga 1
Avd. C

44 kap.

1 §	--
2 §	KSL 1 §
3 §	KSL 3 § 1 men.
4 §	KSL 2 § 2 st.
5 §	KSL 4 §
6 §	KSL 3 § 2 men.

VI Särskilda förmåner vid smitta, sjukdom eller skada

45 kap.

1 §	--
-----	----

46 kap.

1 §	--
2 §	SML 1 § 1 st.
3 §	SML 1 § 2 st.
4 §	SML 2 § 1 st.
5 §	SML 3 §
6 §	SML 8 §
7 §	SML 4 § 1 st. 2 men. och 4 § 2 st. 2 men.
8 §	SML 9 § 1 st. 1 led.
9 §	SML 9 § 2 st.
10 §	SML 9 § 1 st. 5 led.
11 §	SML 5 § 1 st.
12 §	SML 5 § 2 st.
13 §	SML 9 § 1 st. 3 led.
14 §	SML 4 § 1 st. 1 och 2 men.
15 §	SML 4 § 2 st. 1 men.
16 §	SML 4 § 2 st. 4 men.
17 §	SML 4 § 2 st. 3 men.
18 §	SML 6 §
19 §	SML 7 §
20 §	SML 10 § 1 st.
21 §	SML 10 § 2 st.

47 kap.

1 §	--	Prop. 2008/09:200
2 §	NVL 1 §	Bilaga 1
3 §	NVL 3 § 2 st., 4 § 1 st. 1 men. och 15 §	Avd. C
4 §	NVL 4 § 1 st. 2 och 3 men.	
5 §	NVL 7 § 2 st.	
6 §	NVL 10 §	
7 §	NVL 16 §	
8 §	NVL 5 § 2 men. och 6 §	
9 §	NVL 5 § 2 men. och 6 §	
10 §	NVL 7 § 1 st. 3 men.	
11 §	NVL 7 § 1 st. 1 och 2 men.	
12 §	NVL 7 § 3 st.	
13 §	NVL 4 § 2 st.	
14 §	NVL 5 § 1 och 2 men. samt 6 §	
15 §	NVL 8 § 1 st. 1 men. och 2 st. samt 9 §	
16 §	NVL 8 § 1 st. 2 men.	
17 §	NVL 11 §	

I Inledande bestämmelser**48 kap.**

1 §	--
2 §	--
3 §	--

**II Handikappersättning,
assistansersättning och bilstöd
till försäkrade med
funktionshinder****49 kap.**

1 §	--
-----	----

50 kap.

1 §	--
2 §	HVL 7 § 1 men.
3 §	HVL 7 § 2 men.
4 §	HVL 5 § 1 st.
5 §	HVL 5 § 2 st.
6 §	HVL 5 § 3 st.
7 §	HVL 5 § 4 st.
8 §	HVL 5 § 1 st.
9 §	HVL 13 § 1 st., 13 § 2 st. 2 men., 14 § 1 men.
10 §	HVL 6 § 2 st. 1 men.
11 §	HVL 6 § 1 st.
12 §	HVL 6 § 3 st.
13 §	HVL 6 § 4 st.
14 §	HVL 6 § 2 st. 2 och 3 men.
15 §	HVL 20 § 1 st., 20 § 2 st. 2 men.
16 §	HVL 17 §

51 kap.

1 §	--
2 §	LASS 1 §, 3 § 1 och 4 st.
3 §	LASS 3 § 1 st.
4 §	LASS 3 a §
5 §	LASS 4 § 3 st.
6 §	--
7 §	LASS 5 § 3 st.
8 §	LASS 3 § 2 st.
9 §	LASS 6 § 1 st.
10 §	LASS 3 § 3 st.
11 §	LASS 6 § 2 st., 10 § 1 st. 2 men., 10 § 2 st.
12 §	LASS 7 § 1 och 2 st.
13 §	LASS 7 § 3 st.
14 §	LASS 10 § 1 st. 1 men.
15 §	LASS 10 § 4 st.

16 §	LASS 10 § 3 st.	Prop. 2008/09:200
17 §	LASS 11 §	Bilaga 1
18 §	LASS 12 §	Avd. D
19 §	--	
20 §	LASS 16 a §	
21 §	LASS 14 och 15 §§	
22 §	LASS 19 §	
23 §	LASS 20 §	

52 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	--
4 §	--
5 §	--
6 §	--
7 §	--
8 §	--
9 §	--
10 §	--
11 §	--
12 §	--
13 §	--
14 §	--
15 §	--
16 §	--
17 §	--
18 §	--
19 §	--
20 §	--
21 §	--
23 §	--
24 §	--

I Inledande bestämmelser**53 kap.**

1 §	--
2 §	--
3 §	--
4 §	--

II Övergripande bestämmelser**om allmän ålderspension****54 kap.**

1 §	--
-----	----

55 kap.

1 §	--
2 §	LIP 1 kap. 1 §
3 §	LIP 1 kap. 1 §
4 §	LIP 15 kap. 20 §
5 §	--
6 §	--
7 §	LIP 1 kap. 1 §
8 §	--
9 §	GPL 1 kap. 1 § 1 st.
10 §	GPL 1 kap. 1 § 2 st.

56 kap.

1 §	--
2 §	LIP 5 kap. 1 § 1 st. 2 men., 6 kap. 1 § 1 st. 2 men. och 9 kap. 3 § 1 st.
3 §	LIP 5 kap. 1 § 1 st. 1 men., 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 9 kap. 1 § 1 men.
4 §	LIP 12 kap. 2 § 1 st.
5 §	LIP 12 kap. 2 § 2 st.
6 §	LIP 12 kap. 1 § 1 st. 3 men.
7 §	LIP 12 kap. 6 § 1 st. 1 men.
8 §	LIP 12 kap. 1 § 2 st.
9 §	LIP 12 kap. 3 § 1 st.
10 §	LIP 12 kap. 3 § 2 st.
11 §	LIP 5 kap. 1 § 3 st. 1 och 2 men. samt 6 kap. 1 § 3 st.
12 §	--
13 §	LIP 12 kap. 6 § 2 st.

III Inkomstgrundad ålderspension**57 kap.**

1 §	--
2 §	LIP 1 kap. 8 § 1 st. 3 och 4 p.

58 kap.

1 §	--
2 §	LIP 1 kap. 3 § 1 och 4 men.
3 §	LIP 1 kap. 3 § 1 och 4 men.
4 §	LIP 1 kap. 3 § 2 och 5 men.
5 §	LIP 1 kap. 3 § 3 men.
6 §	LIP 13 kap. 1 §
7 §	LIP 13 kap. 2 §
8 §	LIP 13 kap. 6 §
9 §	LIP 15 kap. 4 § 1–3 st.
10 §	LIP 1 kap. 5 § 1 st. 1 men. och 3 st. 2 men.
11 §	LIP 1 kap. 5 § 1 st. 2 men.
12 §	LIP 1 kap. 5 § 2 st.
13 §	LIP 1 kap. 5 § 3 st. 1 men.
14 §	LIP 1 kap. 5 a § 1 st.
15 §	LIP 1 kap. 5 a § 2 st. 1 men.
16 §	LIP 1 kap. 5 a § 2 st. 2 men.
17 §	LIP 1 kap. 5 b § 1 st. 1 men.
18 §	LIP 1 kap. 5 b § 1 st. 2 och 3 men.
19 §	LIP 1 kap. 5 b § 2 st.
20 §	LIP 1 kap. 5 b § 3 st.
21 §	LIP 1 kap. 5 a § 1 st. 1 men.
22 §	LIP 1 kap. 5 c § 1 och 2 men.
23 §	LIP 1 kap. 5 c § 3 men.
24 §	LIP 1 kap. 5 c § 4 men.
25 §	LIP 1 kap. 5 c § 1 men.
26 §	LIP 1 kap. 6 § 1 men.
27 §	LIP 1 kap. 6 § 2 och 3 men.
28 §	LIP 1 kap. 6 § 1 men.

59 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	LIP 2 kap. 1 § 1 st. 1 men.
4 §	LIP 2 kap. 1 § 1 st. 3 men. och 2 st.
5 §	LIP 2 kap. 2 § 1 st.
6 §	LIP 2 kap. 2 § 2 st. 2 men.
7 §	LIP 2 kap. 2 § 2 st. 1 men.
8 §	LIP 2 kap. 3 § 1 st. 1 och 2 men.
9 §	LIP 2 kap. 3 § 2 st.
10 §	LIP 2 kap. 3 § 1 st. 3 men.
11 §	LIP 2 kap. 3 § 3 st.
12 §	LIP 2 kap. 4 §
13 §	LIP 2 kap. 5 § 1–5, 7, 8, 10, 11 och 14–17 p.
14 §	LIP 2 kap. 6 § 1 och 2 st.
15 §	LIP 2 kap. 7 § 1 st. 1 men
16 §	LIP 2 kap. 7 § 1 st. 2 men.
17 §	LIP 2 kap. 7 § 2 st. 1 och 2 men.

18 §	LIP 2 kap. 7 § 2 st. 3 men.	Prop. 2008/09:200
19 §	LIP 2 kap. 8 §	Bilaga 1
20 §	LIP 2 kap. 6 § 2 st.	Avd. E
21 §	LIP 2 kap. 10 §	
22 §	LIP 2 kap. 9 §	
23 §	LIP 2 kap. 16 §	
24 §	LIP 2 kap. 13 §	
25 §	LIP 2 kap. 15 §	
26 §	LIP 2 kap. 14 § 1 st.	
27 §	LIP 2 kap. 14 § 2 st.	
28 §	LIP 2 kap. 14 § 3 st.	
29 §	LIP 2 kap. 17 § 1 st.	
30 §	LIP 2 kap. 17 § 2 st.	
31 §	LIP 2 kap. 17 a §	
32 §	LIP 2 kap. 1 § 1 st. 2 men.	
33 §	LIP 1 kap. 8 § 2 st. och 2 kap. 18 §	
34 §	LIP 2 kap. 19 §	
35 §	LIP 2 kap. 20 §	
36 §	LIP 2 kap. 21 §	
37 §	LIP 2 kap. 22 § 1 st.	
38 §	LIP 2 kap. 22 § 2 st.	

60 kap.

1 §	--
2 §	LIP 3 kap. 1 §
3 §	LIP 3 kap. 1 §
4 §	LIP 3 kap. 2 § 1 st.
5 §	LIP 3 kap. 2 § 2 st. och 3 §
6 §	LIP 3 kap. 2 § 3 st.
7 §	LIP 3 kap. 4 § 1 st.
8 §	LIP 3 kap. 4 § 2 st.
9 §	LIP 3 kap. 5 § 1 st.
10 §	LIP 3 kap. 5 § 1 st.
11 §	LIP 3 kap. 5 § 2 st.
12 §	LIP 3 kap. 5 § 3 st.
13 §	LIP 3 kap. 5 § 4 st.
14 §	LIP 3 kap. 6 § 1 och 2 st.
15 §	LIP 3 kap. 6 § 3 st.
16 §	LIP 3 kap. 7 §
17 §	LIP 3 kap. 8 §
18 §	LIP 3 kap. 9 §
19 §	LIP 3 kap. 24 §
20 §	LIP 3 kap. 25 §
21 §	LIP 3 kap. 10 § 1 st. 1 men.
22 §	LIP 3 kap. 10 § 1 st. 2–4 men.
23 §	LIP 3 kap. 13 § 1 st.
24 §	LIP 3 kap. 13 § 2 st.
25 §	LIP 3 kap. 13 § 3 st.
26 §	LIP 3 kap. 10 § 2 st.
27 §	LIP 3 kap. 22 § 1 st.

28 §	LIP 3 kap. 22 § 3 st.	Prop. 2008/09:200
29 §	LIP 3 kap. 23 §	Bilaga 1
30 §	LIP 3 kap. 12 § 1 st.	Avd. E
31 §	LIP 3 kap. 22 § 2 st.	
32 §	LIP 3 kap. 12 § 2 st. 1 men.	
33 §	LIP 3 kap. 12 § 2 st. 2 men.	
34 §	LIP 3 kap. 11 § 1 st.	
35 §	LIP 3 kap. 11 § 2 st. 1–3 men.	
36 §	LIP 3 kap. 11 § 2 st. 4 och 5 men.	
37 §	LIP 3 kap. 14 § 1 men. och 15 § 1 st.	
38 §	LIP 3 kap. 16 §	
39 §	LIP 3 kap. 14 §	
40 §	LIP 3 kap. 15 § 1 st.	
41 §	LIP 3 kap. 15 § 1 och 2 st.	
42 §	LIP 3 kap. 17 § 1 st.	
43 §	--	
44 §	LIP 3 kap. 17 § 1 st. 1 p. och 19 § 1 st.	
45 §	LIP 3 kap. 19 § 2 st.	
46 §	LIP 3 kap. 17 § 1 st. 1 p.	
47 §	LIP 3 kap. 18 § och 15 kap. 7 §	
48 §	LIP 3 kap. 17 § 1 st. 1 p.	
49 §	LIP 3 kap. 17 § 2 st.	
50 §	LIP 3 kap. 21 § 2 men.	
51 §	LIP 3 kap. 17 § 1 st. 2 p. och 18 §	
52 §	LIP 3 kap. 17 § 1 st. 2 p. och 20 §	
53 §	LIP 3 kap. 17 § 1 st. 3 p.	
54 §	LIP 3 kap. 21 § 1 men.	
55 §	LIP 15 kap. 6 § 1 st. 1 och 2 men.	
56 §	LIP 15 kap. 6 § 1 st. 1 och 3 men.	
57 §	LIP 15 kap. 6 § 1 st. 1 men.	
58 §	LIP 15 kap. 6 § 3 st.	
59 §	LIP 15 kap. 6 § 2 st.	
61 kap.		
1 §	--	
2 §	--	
3 §	--	
4 §	LIP 4 kap. 1 § 1 st.	
5 §	LIP 4 kap. 2 § 1 men.	
6 §	LIP 4 kap. 2 § 2 men. och 3 §	
7 §	LIP 4 kap. 5 § 1 men.	
8 §	LIP 4 kap. 5 § 2 men.	
9 §	LIP 4 kap. 4 §	
10 §	LIP 4 kap. 6 §	
11 §	LIP 4 kap. 7 §	
12 §	LIP 15 kap. 8 § 1 st.	

13 §	LIP 4 kap. 7 §	Prop. 2008/09:200
14 §	LIP 15 kap. 8 § 2 st. 1 men.	Bilaga 1
15 §	LIP 15 kap. 8 § 2 st. 2 och 3 men.	Avd. E
16 §	LIP 15 kap. 8 § 3 st.	
17 §	LIP 4 kap. 1 § 2 st.	
18 §	LIP 4 kap. 8 § 1 st. 1 och 3 men.	
19 §	LIP 4 kap. 8 § 1 st. 1 och 2 men.	
20 §	LIP 4 kap. 9 §	
21 §	LIP 4 kap. 8 § 2 st.	
22 §	LIP 4 kap. 10 §	
23 §	LIP 4 kap. 11 §	
24 §	LIP 4 kap. 12 § 1 st.	
25 §	LIP 4 kap. 12 § 2 st.	
26 §	LIP 4 kap. 1 § 3 st.	
27 §	LIP 4 kap. 12 § 1 st. 1 men. och 15 kap. 9 §	

62 kap.

1 §	--
2 §	LIP 5 kap. 2 § 1 men.
3 §	--
4 §	--
5 §	LIP 5 kap. 2 § 2 men.
6 §	LIP 5 kap. 9 §
7 §	LIP 5 kap. 2 § 3 men.
8 §	LIP 5 kap. 3 §
9 §	LIP 5 kap. 4 § 1 st. och 5 § 4 st. 2 men.
10 §	LIP 5 kap. 4 § 2 st.
11 §	LIP 5 kap. 5 § 4 st. 1 men.
12 §	LIP 5 kap. 4 § 3 st. 1–3 men.
13 §	LIP 5 kap. 4 § 3 st. 4 men.
14 §	LIP 5 kap. 5 § 2 st.
15 §	LIP 5 kap. 5 § 1 st.
16 §	LIP 5 kap. 5 § 3 st. 1 men.
17 §	LIP 5 kap. 5 § 3 st. 2 och 3 men.
18 §	LIP 5 kap. 6 § 1 st. 1 men.
19 §	LIP 5 kap. 6 § 1 st. 2 men.
20 §	LIP 5 kap. 6 § 1 st. 3 men.
21 §	LIP 5 kap. 6 § 2 st.
22 §	LIP 5 kap. 7 § 1 st.
23 §	LIP 5 kap. 7 § 2 st.
24 §	LIP 5 kap. 8 § 1 st. 1 men.
25 §	LIP 5 kap. 8 § 1 st. 2 och 3 men.
26 §	LIP 5 kap. 8 § 2 st.
27 §	LIP 5 kap. 5 § 4 st. 2 men., 8 § 1 st. 1 men.
28 §	LIP 5 kap. 11 § 1 st. 1 men.
29 §	LIP 5 kap. 11 § 1 st. 2 men.
30 §	LIP 5 kap. 11 § 2 st. 1 men.
31 §	LIP 5 kap. 11 § 2 st. 2 och 3 men.

32 §	LIP 5 kap. 11 § 4 st.	Prop. 2008/09:200
33 §	LIP 5 kap. 11 § 3 st.	Bilaga 1
34 §	LIP 5 kap. 12 § 1 st. och 2 st. 4 men.	Avd. E
35 §	LIP 5 kap. 12 § 2 st. 1 men.	
36 §	LIP 5 kap. 12 § 2 st. 2 och 3 men.	
37 §	LIP 5 kap. 12 § 1 st.	
38 §	LIP 5 kap. 13 § 1 st.	
39 §	LIP 5 kap. 13 § 3 st. 2 men.	
40 §	LIP 5 kap. 13 § 2 st.	
41 §	LIP 5 kap. 13 § 3 st. 1 men.	
42 §	LIP 5 kap. 14 § 1 men.	
43 §	LIP 5 kap. 14 §	
44 §	LIP 5 kap. 15 § 1 men.	
45 §	LIP 5 kap. 15 § 2 men.	
46 §	LIP 5 kap. 16 § 1 st.	
47 §	LIP 5 kap. 16 § 2 st.	

63 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	LIP 6 kap. 1 § 1 st. 1 men.
4 §	LIP 6 kap. 18 § 1 men.
5 §	--
6 §	LIP 6 kap. 2 §
7 §	--
8 §	LIP 6 kap. 3 § och 18 § 2 men.
9 §	LIP 6 kap. 17 §
10 §	LIP 6 kap. 7 §
11 §	LIP 6 kap. 4 §
12 §	LIP 6 kap. 5 § 1 st.
13 §	LIP 6 kap. 5 § 2 st.
14 §	LIP 6 kap. 6 §
15 §	--
16 §	LIP 6 kap. 8 § 1 st.
17 §	LIP 6 kap. 8 a §
18 §	LIP 6 kap. 9 § 1 st.
19 §	LIP 6 kap. 9 § 2 st.
20 §	LIP 6 kap. 10 § 1 st.
21 §	LIP 6 kap. 10 § 2 st.
22 §	LIP 6 kap. 11 §
23 §	--
24 §	LIP 6 kap. 16 §
25 §	LIP 6 kap. 12 §
26 §	LIP 6 kap. 13 §
27 §	LIP 6 kap. 14 § 1 men.
28 §	LIP 6 kap. 14 § 2 men.
29 §	LIP 6 kap. 15 §

64 kap.

1 §	--
-----	----

2 §	LIP 7 kap. 1 §	Prop. 2008/09:200
3 §	LIP 7 kap. 2 §	Bilaga 1
4 §	LIP 7 kap. 3 §	Avd. E
5 §	LIP 7 kap. 4 §	
6 §	--	
7 §	--	
8 §	LIP 9 kap. 1 § 2 och 3 men.	
9 §	--	
10 §	LIP 9 kap. 1 § 2 men.	
11 §	LIP 9 kap. 2 § 1 st. 1 och 2 men.	
12 §	LIP 9 kap. 2 § 2 st. 1 men. och 3 st. 2 men.	
13 §	LIP 9 kap. 2 § 2 st. 2 men. och 3 st. 1 men.	
14 §	LIP 9 kap. 2 § 1 st. 3 och 4 men.	
15 §	LIP 8 kap. 1 § 1 st. 1 men.	
16 §	LIP 8 kap. 1 § 1 st. 2 och 3 men.	
17 §	LIP 8 kap. 1 § 2 st.	
18 §	LIP 8 kap. 2 §	
19 §	LIP 8 kap. 3 § 1 st.	
20 §	LIP 8 kap. 3 § 2 st.	
21 §	LIP 8 kap. 3 § 3 st.	
22 §	LIP 8 kap. 3 § 4 st.	
23 §	LIP 8 kap. 4 § 1 st.	
24 §	LIP 8 kap. 4 § 2 st.	
25 §	LIP 8 kap. 4 § 4 st. 2 men. och 5 §	
26 §	LIP 8 kap. 4 § 3 st.	
27 §	LIP 8 kap. 4 § 4 st. 1 men.	
28 §	LIP 14 kap. 2 § 1 st.	
29 §	LIP 14 kap. 2 § 2 och 3 st.	
30 §	LIP 14 kap. 3 §	
31 §	LIP 14 kap. 4 §	
32 §	LIP 8 kap. 7 § 1 st. 1 men.	
33 §	LIP 8 kap. 7 § 1 st. 2 men.	
34 §	LIP 8 kap. 7 § 1 st. 3 men.	
35 §	LIP 8 kap. 7 § 2 st.	
36 §	LIP 8 kap. 7 § 3 st.	
37 §	LIP 11 kap. 1 § 1 och 2 st.	
38 §	LIP 11 kap. 1 § 3 st.	
39 §	LIP 11 kap. 1 § 4 st.	
40 §	LIP 11 kap. 1 § 5 st. 1 men.	
41 §	LIP 11 kap. 1 § 5 st. 2 och 3 men.	
42 §	LIP 11 kap. 1 § 6 st.	
43 §	LIP 11 kap. 2 § 1 st.	
44 §	LIP 11 kap. 2 § 2 st.	

IV Garantipension

65 kap.

1 §	--
2 §	GPL 1 kap. 4 § 1 st.

3 §

GPL 1 kap. 4 § 2 st.

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

Avd. E

66 kap.

1 §

--

2 §

GPL 2 kap. 1 och 2 §§

3 §

GPL 2 kap. 3 § 1 men.

4 §

GPL 2 kap. 3 § 2 men.

5 §

GPL 2 kap. 4 § 1 st.

6 §

GPL 2 kap. 5 §

7 §

GPL 2 kap. 4 § 2 st.

8 §

GPL 2 kap. 6 § 1 st.

9 §

GPL 2 kap. 6 § 2 st. 1 och 2 men.

10 §

GPL 2 kap. 6 § 2 st. 3–5 men.

11 §

GPL 2 kap. 6 § 3 st.

12 §

GPL 2 kap. 6 § 4 st.

13 §

GPL 2 kap. 7 §

14 §

GPL 2 kap. 8 § 1 st.

15 §

GPL 2 kap. 8 § 2 st. och 9 §

16 §

GPL 2 kap. 10 §

17 §

GPL 2 kap. 11 §

18 §

GPL 2 kap. 12 §

19 §

GPL 2 kap. 13 § 1 st.

20 §

GPL 2 kap. 13 § 2 st.

21 §

GPL 2 kap. 14 §

22 §

GPL 2 kap. 15 § 1 men.

23 §

GPL 2 kap. 15 § 2 men.

24 §

GPL 2 kap. 16 §

67 kap.

1 §

--

2 §

GPL 3 kap. 1 § samt 4 kap. 1 § och
1 a § 1 men.

3 §

GPL 4 kap. 2 §

4 §

GPL 4 kap. 1 a § 2 men.

5 §

GPL 3 kap. 1 a §

6 §

GPL 3 kap. 2 §

7 §

GPL 3 kap. 3 § 1 st. 1 men.

8 §

GPL 3 kap. 3 § 1 st. 2 och 3 men.

9 §

GPL 3 kap. 3 § 2 st.

10 §

GPL 3 kap. 4 §

11 §

GPL 3 kap. 5 § 1 st.

12 §

GPL 3 kap. 5 § 2 st.

13 §

GPL 3 kap. 6 §

14 §

GPL 3 kap. 7 §

15 §

GPL 4 kap. 3 § 1 st. 1 men.

16 §

GPL 4 kap. 3 § 1 st. 2 och 3 men.

17 §

GPL 4 kap. 3 § 3 st.

18 §

GPL 4 kap. 3 § 2 st.

19 §

GPL 4 kap. 3 § 4 st.

20 §

GPL 4 kap. 7 §

21 §

GPL 4 kap. 4 § 1 st.

22 §	GPL 4 kap. 5 § 1 st.	Prop. 2008/09:200
23 §	GPL 4 kap. 4 § 2 st.	Bilaga 1
24 §	GPL 4 kap. 5 § 2 st.	Avd. E
25 §	GPL 4 kap. 6 §	
26 §	GPL 4 kap. 8 §	

V Vissa gemensamma bestämmelser om allmän ålderspension

68 kap.

1 § --

69 kap.

1 § --

2 § LIP 12 kap. 9 § 1 st. 1 och 2 men.
samt GPL 5 kap. 3 § 1 men. och
GPL 5 kap. 4 § 1 st. 1 och 2 men.

3 § LIP 12 kap. 9 § 1 st. 3 men. och
GPL 5 kap. 4 § 1 st. 3 men.

4 § GPL 5 kap. 3 § 2 men.

5 § LIP 12 kap. 9 § 1 st. 4 men. och
GPL 5 kap. 4 § 1 st. 4 men.

6 § LIP 12 kap. 9 § 2 st. 1 och 2 men.
samt GPL 5 kap. 4 § 2 st. 1 och
2 men.

7 § LIP 12 kap. 9 § 2 st. 3 men. och
GPL 5 kap. 4 § 2 st. 4 men.

8 § GPL 5 kap. 4 § 2 st. 3 men.

9 § LIP 12 kap. 9 § 1 st. 5 men. och
GPL 5 kap. 4 § 1 st. 5 men.

10 § LIP 12 kap. 9 § 3 st. 1 men. och
GPL 5 kap. 4 § 3 st.

11 § LIP 12 kap. 9 § 3 st. 2 men.

12 § LIP 12 kap. 10 §

70 kap.

1 § --

2 § LIP 13 kap. 7 § 1 och 2 st.

3 § LIP 13 kap. 7 § 3 st.

4 § LIP 13 kap. 8 §

5 § GPL 6 kap. 2 §

71 kap.

1 § --

2 § LIP 12 kap. 5 § 1 st.

3 § LIP 12 kap. 5 § 2 st. 1 men.

4 § LIP 12 kap. 5 § 2 st. 2 men. och
GPL 5 kap. 1 § 2 st.

5 § LIP 12 kap. 5 § 3 st.

VI Särskilda förmåner vid ålderdom

72 kap.

1 § --

73 kap.

1 § --

2 § --

3 § LSPT 3 § 1 st.

4 § LSPT 2 § 2 och 3 st.

5 § LSPT 1 § 1 st.

6 § LSPT 2 § 1 st.

7 § LSPT 4 § 1 st. 2 men.

8 § LSPT 3 § 2 st.

9 § LSPT 4 § 1 st. 3 men.

10 § LSPT 4 § 2 st.

11 § LSPT 5 § 1 st.

12 § LSPT 5 § 2 st.

13 § LSPT 5 § 3 st.

14 § LSPT 5 § 4 st. 1 men.

15 § LSPT 5 § 4 st. 2 men.

16 § LSPT 6 §

74 kap.

1 § --

2 § ÄfsL 2 § 1 st. 2 men.

3 § ÄfsL 11 § 1 led.

4 § ÄfsL 11 § 1 led.

5 § ÄfsL 4 § 1 st.

6 § ÄfsL 3 §

7 § ÄfsL 2 § 1 st. 1 men. och 9 §
1 st.

8 § ÄfsL 9 § 2 st.

9 § ÄfsL 9 § 3 st.

10 § ÄfsL 8 §

11 § ÄfsL 4 § 3 st. 1 men.

12 § ÄfsL 4 § 3 st. 1 och 2 men.

13 § ÄfsL 4 § 3 st. 3 men.

14 § ÄfsL 6 §

15 § ÄfsL 4 § 2 st.

16 § ÄfsL 2 § 2 st. och 7 § 1 st. 1 men.

17 § ÄfsL 7 § 1 st. 2 men.

18 § ÄfsL 7 § 2 st.

19 § ÄfsL 11 § 5 led.

20 § ÄfsL 11 § 5 led.

21 § ÄfsL 10 §

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

Avd. E

I Inledande bestämmelser**75 kap.**

1 §	--
2 §	EPL 1 kap. 1 §, LAF 5 kap. 1 § och 2 § 1 och 2 st.
3 §	--
4 §	EPL 1 kap. 2 §
5 §	--

**II Efterlevandepension och
efterlevandestöd****76 kap.**

1 §	--
-----	----

77 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	EPL 1 kap. 7 §
4 §	EPL 1 kap. 4 § 1 st.
5 §	EPL 1 kap. 5 § 1 st.
6 §	EPL 1 kap. 4 § 2 st.
7 §	EPL 1 kap. 3 § 1 st. och 2 st. 1 men.
8 §	--
9 §	--
10 §	EPL 7 kap. 6 § 1 och 5 men.
11 §	EPL 1 kap. 6 § 2 st.
12 §	EPL 1 kap. 6 § 3 st.
13 §	EPL 7 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 2 st.
14 §	EPL 7 kap. 2 § 1 st.
15 §	EPL 7 kap. 2 § 2 st.
16 §	EPL 7 kap. 2 § 3 st.
17 §	EPL 7 kap. 5 § 2 st.
18 §	EPL 4 kap. 1 § 1 st. och 7 kap. 5 § 1 st.

78 kap.

1 §	--
2 §	EPL 2 kap. 1 § 1 st.
3 §	EPL 2 kap. 1 § 2 st.
4 §	EPL 2 kap. 2 § 1 st.
5 §	EPL 2 kap. 2 § 2 och 4 st.
6 §	EPL 2 kap. 2 § 3 st.
7 §	EPL 2 kap. 3 § 1 st. 1 men.
8 §	EPL 2 kap. 3 § 1 st. 2 och 3 men.
9 §	EPL 2 kap. 3 § 1 st. 4 men.
10 §	EPL 2 kap. 3 § 1 st. 4 men.
11 §	EPL 2 kap. 3 § 2 st.

12 §	EPL 2 kap. 4 § 1 st.	Prop. 2008/09:200
13 §	EPL 2 kap. 4 § 2 st.	Bilaga 1
14 §	EPL 2 kap. 4 § 3 st.	Avd. F

79 kap.

1 §	--
2 §	EPL 3 kap. 1 §
3 §	EPL 3 kap. 2 §
4 §	EPL 3 kap. 3 § 1 och 2 st.
5 §	EPL 3 kap. 3 § 3 st. 1 men.
6 §	EPL 3 kap. 3 § 3 st. 1 och 2 men.
7 §	EPL 7 kap. 15 § 1 st.

80 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	EPL 4 kap. 1 § 1 st.
4 §	EPL 4 kap. 1 § 2 st.
5 §	EPL 4 kap. 2 §
6 §	EPL 4 kap. 3 § 1 st.
7 §	EPL 4 kap. 4 §
8 §	EPL 4 kap. 3 § 2 st.
9 §	EPL 4 kap. 13 §
10 §	EPL 4 kap. 5 §

81 kap.

1 §	--
2 §	EPL 4 kap. 6 §
3 §	--
4 §	EPL 4 kap. 9 § 1 st. 1 men. och 10 § 1 st.
5 §	EPL 4 kap. 9 § 1 st. 2 men.
6 §	EPL 4 kap. 9 § 2 st.
7 §	EPL 4 kap. 10 § 2 och 3 st.
8 §	EPL 4 kap. 11 §
9 §	EPL 4 kap. 7 §
10 §	EPL 4 kap. 8 § 1 men.
11 §	EPL 4 kap. 8 § 2 och 3 men.
12 §	EPL 4 kap. 12 §

82 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	--
4 §	EPL 5 kap. 1 §
5 §	EPL 5 kap. 1 §
6 §	EPL 5 kap. 8 §
7 §	EPL 5 kap. 1 §
8 §	EPL 5 kap. 9 §
9 §	EPL 5 kap. 2 § 1 men.
10 §	EPL 5 kap. 2 § 2 men.

11 §	EPL 5 kap. 3 § 1 st. 1 men.	Prop. 2008/09:200
12 §	EPL 5 kap. 3 § 1 st. 2 men.	Bilaga 1
13 §	EPL 5 kap. 3 § 2 st.	Avd. F
14 §	EPL 5 kap. 4 § 1 st.	
15 §	EPL 5 kap. 4 § 2 st.	
16 §	EPL 5 kap. 5 § 1 men.	
17 §	EPL 5 kap. 5 § 2 och 3 men.	
18 §	EPL 5 kap. 6 § 1 st.	
19 §	EPL 5 kap. 6 § 2 st.	
20 §	EPL 5 kap. 7 § 1 men.	
21 §	EPL 5 kap. 7 § 2 men.	
22 §	EPL 5 kap. 10 § 1 st. 1 men.	
23 §	EPL 5 kap. 10 § 1 st. 2 och 3 men.	
24 §	EPL 5 kap. 10 § 1 st. 4 men.	
25 §	EPL 5 kap. 10 § 2 st.	
26 §	EPL 5 kap. 11 §.	

83 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	EPL 6 kap. 1 §
4 §	EPL 6 kap. 2 § 1 st.
5 §	EPL 6 kap. 2 § 2 st.
6 §	EPL 6 kap. 3 § 1 st.
7 §	EPL 6 kap. 3 § 2–4 st.
8 §	EPL 6 kap. 4 §

84 kap.

1 §	--
2 §	EPL 6 kap. 5 § 1 st. 1 p. och 10 §
3 §	EPL 6 kap. 5 § 1 st. 1 p. och 10 §
4 §	EPL 6 kap. 5 § 1 st. 1 p. samt 2 st. och 10 §
5 §	EPL 6 kap. 5 § 1 st. 1 p. och 10 §
6 §	EPL 6 kap. 5 § 1 st., 6 § 1 st. 1 och 2 men. samt 10 §
7 §	EPL 6 kap. 6 § 1 st. 3 och 4 men. samt 10 §
8 §	EPL 6 kap. 7 §
9 §	EPL 6 kap. 6 § 2 st. och 8 § 1 st. 1 men.
10 §	EPL 6 kap. 6 § 2 st. och 8 § 2 st.
11 §	EPL 6 kap. 8 § 3 st.
12 §	EPL 6 kap. 9 §, 10 § och 11 § 1 st.
13 §	EPL 6 kap. 9 §, 10 § och 11 § 2 st.
14 §	EPL 6 kap. 9 §, 10 § och 12 § 1 men.
15 §	EPL 6 kap. 9 §, 10 § och 12 § 2 men.
16 §	EPL 6 kap. 9 §, 10 § och 13 § 1 st.
17 §	EPL 6 kap. 9 §, 10 § och 13 § 2 st.

85 kap.

1 §	--
2 §	EPL 1 kap. 10 §
3 §	EPL 7 kap. 10 § 1 och 2 men.
4 §	EPL 7 kap. 10 § 3 men.
5 §	EPL 7 kap. 10 § 4 men.
6 §	EPL 7 kap. 11 § 1 st.
7 §	EPL 7 kap. 11 § 2 st.
8 §	EPL 7 kap. 12 §
9 §	EPL 7 kap. 13 § 1 st.
10 §	EPL 7 kap. 13 § 2 st.
11 §	EPL 8 kap. 3 § 1 st.
12 §	EPL 8 kap. 3 § 2 st.
13 §	EPL 7 kap. 8 § 1 st.
14 §	EPL 7 kap. 4 §
15 §	EPL 7 kap. 8 § 2 och 3 st.

**III Efterlevandeförmåner från
arbetsskadeförsäkringen m.m.**

86 kap.

1 §	--
-----	----

87 kap.

1 §	--
2 §	LAF 6 kap. 2 och 3 §§, LSP 10 § och KSL 3 §
3 §	LAF 5 kap. 1 § och 2 § 1 och 2 st.
4 §	LAF 5 kap. 1 §
5 §	--
6 §	LAF 5 kap. 10 § 1 st. 1 men. och 2 st.
7 §	LAF 6 kap. 6 §

88 kap.

1 §	--
2 §	LAF 5 kap. 4 § 1 st.
3 §	LAF 5 kap. 4 § 1 st.
4 §	LAF 5 kap. 4 § 1 st.
5 §	LAF 5 kap. 4 § 2 st.
6 §	LAF 5 kap. 2 § 3 st.
7 §	LAF 5 kap. 2 § 3 st. och 6 §
8 §	LAF 5 kap. 6 §
9 §	LAF 6 kap. 7 §
10 §	LAF 5 kap. 11 § 2 st.
11 §	LAF 5 kap. 6 § och se EPL 7 kap. 3 §
12 §	LAF 5 kap. 5 §
13 §	LAF 5 kap. 8 §
14 §	LAF 5 kap. 3 § 1 st.
15 §	LAF 5 kap. 3 § 2 st.

16 §	LAF 5 kap. 3 § 3 st.	Prop. 2008/09:200
17 §	LAF 5 kap. 11 § 1 st.	Bilaga 1
18 §	LAF 6 kap. 1 § 1 st.	Avd. F
19 §	LAF 6 kap. 1 § 4 st.	
20 §	LAF 6 kap. 1 § 5 st.	

IV Efterlevandeskydd i form av premiepension

89 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	LIP 10 kap. 1 § 1 st. och 7 § 1 st. 1 men.

90 kap.

1 §	--
2 §	LIP 10 kap. 1 § 3 st. 1 men.
3 §	LIP 10 kap. 1 § 1 och 2 st.
4 §	LIP 10 kap. 1 § 3 st. 2 och 3 men.
5 §	LIP 10 kap. 1 § 4 st.
6 §	LIP 10 kap. 2 § 1 och 2 st.
7 §	LIP 10 kap. 2 § 3 st.
8 §	LIP 10 kap. 3 § 1 st.
9 §	LIP 10 kap. 3 § 2 st. och 4 §
10 §	LIP 10 kap. 5 § 1 st.
11 §	LIP 10 kap. 5 § 2 st. 1 men. och 3 st. 1 men.
12 §	LIP 10 kap. 5 § 2 st. 2 och 3 men.
13 §	LIP 10 kap. 5 § 3 st. 2 men. och 12 kap. 6 §
14 §	LIP 10 kap. 6 §

91 kap.

1 §	--
2 §	LIP 10 kap. 7 § 1 st. 2 men.
3 §	LIP 10 kap. 8 § 1 st. 1 men. och 2 st.
4 §	LIP 10 kap. 7 § 1 st. 1 men.
5 §	LIP 10 kap. 7 § 3 st.
6 §	LIP 10 kap. 7 § 2 st.
7 §	LIP 10 kap. 8 § 1 st. 2 men. och 3 st.
8 §	LIP 10 kap. 9 §
9 §	--
10 §	LIP 10 kap. 10 §

92 kap.

1 §	--
2 §	LIP 12 kap. 4 §
3 §	LIP 14 kap. 6 § 1 st.
4 §	LIP 12 kap. 5 § 3 st.

I Inledande bestämmelser**93 kap.**

1 §	--
2 §	--
3 §	--

II Bostadsbidrag**94 kap.**

1 §	--
-----	----

95 kap.

1 §	--
2 §	BoL 1 § 1 st.
3 §	BoL 1 a § 1 st.
4 §	BoL 1 a § 2 st.
5 §	BoL 2 §
6 §	BoL 3 § 2 och 3 st.
7 §	BoL 3 § 1 st.
8 §	BoL 19 § 2 st. 1 men.

96 kap.

1 §	--
2 §	BoL 1 § 1 och 2 st., 12 § 1 st. 2 p. och 15 § 3 st.
3 §	BoL 1 § 1 st., 15 § 1 och 3 st.
4 §	BoL 10 § 1 st. 1 p., 10 § 2 st.
5 §	BoL 11 §
6 §	BoL 10 § 1 st. 3 p., 10 § 5 st.
7 §	BoL 10 § 1 st. 2 p.
8 §	BoL 10 § 3 st.
9 §	BoL 10 § 4 st.
10 §	BoL 12 § 1 st. 1 p.
11 §	BoL 12 § 1 st. 1 p. och 12 § 2–4 st.
12 §	BoL 21 § 1 st. 1 och 2 men.
13 §	BoL 21 § 1 st. 1 men.
14 §	BoL 21 § 1 st. 3 och 4 men.
15 §	BoL 21 § 2 st.

97 kap.

1 §	--
2 §	BoL 4 § 1 och 2 st.
3 §	BoL 8 §
4 §	BoL 4 a §
5 §	BoL 4 b §
6 §	BoL 5 § 1 st. 1, 2 och 5 men.
7 §	BoL 5 § 2 st.
8 §	BoL 5 § 1 st. 1 och 3 men.
9 §	BoL 5 § 1 st. 4 men. och 5 a §
10 §	BoL 5 § 1 st. 4 men. och 5 b §

11 §	BoL 7 § 1 och 2 st.	Prop. 2008/09:200
12 §	BoL 7 § 3 st.	Bilaga 1
13 §	BoL 4 § 3 st.	Avd. G
14 §	BoL 9 §	
15 §	BoL 13 § 1 st.	
16 §	BoL 13 § 2 st.	
17 §	BoL 14 § 3 st.	
18 §	BoL 14 § 1 st. 2 och 4 st.	
19 §	BoL 15 § 2 st.	
20 §	BoL 15 a § 1 och 3 st.	
21 §	BoL 15 a § 2 st.	
22 §	BoL 14 § 1 st. 1 p.	
23 §	BoL 14 § 1 st. 3 p. och 14 § 2 st.	
24 §	BoL 16 § 1 st.	
25 §	BoL 16 § 2 st.	
26 §	BoL 17 § 1 st.	
27 §	BoL 17 § 2 och 3 st.	
28 §	BoL 17 a §	
29 §	BoL 27 §	

98 kap.

1 §	--
2 §	BoL 21 a § 1 st.
3 §	BoL 21 a § 2 st.
4 §	BoL 21 a § 3 st.
5 §	BoL 21 b §
6 §	BoL 22 § 1 och 2 st.
7 §	BoL 22 § 3 st.
8 §	BoL 25 §
9 §	BoL 29 a §
10 §	BoL 23 § 1 st.
11 §	BoL 23 § 2 st.

III Bostadstillägg

99 kap.

1 §	--
-----	----

100 kap.

1 §	--
2 §	--
3 §	BTPL 5 § 2 och 3 st.
4 §	BTPL 5 § 1 st.

101 kap.

1 §	--
2 §	BTPL 4 §
3 §	BTPL 2 § 1 st.
4 §	BTPL 2 § 3 och 4 st.
5 §	BTPL 2 § 2 st.
6 §	BTPL 3 §
7 §	BTPL 7 § 1 st.

8 §	BTPL 8 §	Prop. 2008/09:200
9 §	BTPL 9 § 4 st.	Bilaga 1
10 §	BTPL 23 § 1 st.	Avd. G
11 §	BTPL 23 § 2 st.	

102 kap.

1 §	--
2 §	BTPL 10 § 1 men.
3 §	BTPL 10 § 2 men.
4 §	BTPL 12 § 3 st.
5 §	BTPL 10 § 3 men.
6 §	BTPL 19 § 4 st. 2 men.
7 §	BTPL 12 § 1 och 2 st.
8 §	BTPL 13 §
9 §	BTPL 14 §
10 §	BTPL 16 § 1 st.
11 §	BTPL 17 § 1 st.
12 §	BTPL 17 § 2 st.
13 §	BTPL 16 § 2 st.
14 §	BTPL 16 § 2 st.
15 §	BTPL 15 §
16 §	BTPL 18 § 1 st., 19 § 4 st. 1 men.
17 §	BTPL 19 § 1 st.
18 §	BTPL 19 § 2 st.
19 §	BTPL 19 § 3 st.
20 §	BTPL 17 a §, 18 § 2 st.
21 §	BTPL 9 § 1 st. och 11 §
22 §	BTPL 9 § 1 st.
23 §	BTPL 9 § 3 st.
24 §	BTPL 9 § 2 st.
25 §	BTPL 11 §
26 §	BTPL 20 § 1 st.
27 §	BTPL 20 § 3 st.
28 §	BTPL 20 § 2 st.
29 §	BTPL 21 § 1 st.
30 §	BTPL 21 § 2 st.

103 kap.

1 §	--
2 §	BTPL 27 § 1 st.
3 §	BTPL 27 § 2 st.
4 §	BTPL 28 §
5 §	BTPL 24 § 1 st.
6 §	BTPL 24 § 2 st.

I Inledande bestämmelser**104 kap.**

1 § --

II Gemensamma bestämmelser**om förmåner****105 kap.**

1 § --

106 kap.

1 § --

2 § --

3 § EPL 7 kap. 14 § 1 st. 3 men.

4 § AFL 4 kap. 18 § 1 st. 2 men.

5 § AFL 4 kap. 18 § 4 st.

6 § ABBL 4 § 3 st.

Till ABBL 4 § hänvisar

FBBL 8 § 1 led.

7 § ABBL 7 §

Till ABBL 4 § hänvisar

FBBL 8 § 3 led.

8 § USL 11 §

9 § HVL 16 § 1 st. 1 och 2 men.

10 § HVL 16 § 1 st. 3 men.

11 § HVL 16 § 2 st. 1 men.

12 § AFL 3 kap. 15 § 1 st.

13 § AFL 3 kap. 15 § 2 st. 1 men.

14 § AFL 3 kap. 15 § 3 st.

15 § --

16 § AFL 16 kap. 20 § 1 st. 1 och 2 men.

17 § AFL 16 kap. 20 § 1 st. 3 men. och 2 st.

18 § AFL 16 kap. 20 § 4 st.

19 § AFL 16 kap. 20 § 1 st. 3 men., 21 § 1 st. 1 men.

20 § LAF 6 kap. 8 § 1, 2 och 4 st., 9 § 1 st. 1 men.

Till LAF 6 kap. hänvisar

KSL 3 §

LSP 10 §

21 § SML 9 § 1 st. 4 led.

22 § NVL 12 §

23 § HVL 16 § 1 st. 1 och 2 men., 16 § 2 st. 1 men.

24 § LASS 4 § 1 st.

25 § LASS 4 § 2 st.

26 § --

27 §	LIP 14 kap. 9 § 1 st. 1 och 2 men., ÄfsL 10 a § 1 st. 1 och 2 men. Till LIP 14 kap. 9 § hänvisar GPL 5 kap. 1 § 5 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. H
28 §	LIP 14 kap. 9 § 3 st. 1 men., ÄfsL 10 a § 3 st. 1 men. Till LIP 14 kap. 9 § hänvisar GPL 5 kap. 1 § 5 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
29 §	LIP 14 kap. 9 § 3 st. 2 men., ÄfsL 10 a § 3 st. 2 men. Till LIP 14 kap. 9 § hänvisar GPL 5 kap. 1 § 5 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
30 §	EPL 7 kap. 14 § 1 st. 1 och 2 men.	
31 §	EPL 7 kap. 14 § 1 st. 4 men., 14 a § 1 st. 1 men.	
32 §	EPL 7 kap. 14 § 1 st. 1 men., 14 a § 1 st. 1 men.	
33 §	EPL 7 kap. 14 § 2 st. 1 och 2 men.	
34 §	EPL 7 kap. 14 § 3 st.	
35 §	BTPL 7 § 2 st., ÄfsL 6 §	
36 §	BTPL 7 § 3 st.	
37 §	AFL 16 kap. 20 § 3 st., EPL 7 kap. 14 § 1 st. 5 men., 2 st. 3 men., HVL 16 § 2 st. 2 men., LAF 6 kap. 8 § 3 st., Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §	
38 §	AFL 3 kap. 15 § 2 st. 1 och 3 men., 16 kap. 21 § 1 st. 2 men., EPL 7 kap. 14 a § 1 st. 2 men., LAF 6 kap. 9 § 1 st. 2 men., LIP 14 kap. 9 § 1 st. 3 men., ÄfsL 10 a § 1 st. 3 men.	
39 §	AFL 3 kap. 15 § 2 st. 1 och 2 men., 16 kap. 21 § 2 st., EPL 7 kap. 14 a § 2 st., LAF 6 kap. 9 § 2 st., LIP 14 kap. 9 § 2 st., ÄfsL 10 a § 2 st.	

40 §	AFL 16 kap. 21 § 1 st. 3 men., Prop. 2008/09:200 EPL 7 kap. 14 a § 1 st. 3 men., Bilaga 1 LAF 6 kap. 9 § 1 st. 3 men., Avd. H LIP 14 kap. 9 § 1 st. 4 men., ÄfsL 10 a § 1 st. 4 men.
107 kap.	
1 §	--
2 §	AFL 17 kap. 1 § 1 st., EPL 8 kap. 8 §, LIP 14 kap. 8 § Till AFL 17 kap. 1 § hänvisar BoL 30 § 1 led. BTPL 33 § 1 led. HVL 22 § 1 led. LAF 6 kap. 7 § NVL 19 § 1 led. USL 42 1 led. ÄfsL 12 § 1 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 § Till LIP 14 kap. 8 § hänvisar GPL 5 kap. 1 § 5 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §
3 §	BTPL 25 § Till BTPL 25 § hänvisar ÄfsL 11 § 3 led.
4 §	EPL 7 kap. 3 § Till EPL 7 kap. 3 § hänvisar LAF 5 kap. 11 § 2 st. Till LAF 5 kap. hänvisar KSL 10 § LSP 3 §
5 §	AFL 17 kap. 1 § 2 st., EPL 7 kap. 9 §, LIP 12 kap. 8 § Till AFL 17 kap. 1 § hänvisar HVL 22 § 1 led. LAF 6 kap. 7 § USL 42 § 1 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 § Till LIP 12 kap. 8 § hänvisar GPL 5 kap. 1 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §

6 §	AFL 20 kap. 3 § 1 st. a p. Till AFL 20 kap. 3 § hänvisar HVL 22 § 2 led. LAF 6 kap. 7 § SML 15 § Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. H
7 §	EPL 7 kap. 7 § Till EPL 7 kap. 7 § hänvisar LAF 6 kap. 7 § Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §	
8 §	LIP 10 kap. 11 §	
9 §	ABBL 13 §, AFL 20 kap. 6 § 1 st., LIP 15 kap. 16 § 1 st. 1 och 2 men., USL 39 § Till ABBL 13 § hänvisar FBBL 8 § 6 led. Till AFL 20 kap. 6 § hänvisar BoL 30 § 5 led. BTPL 33 § 5 led. (endast överlåtelse) HVL 22 § 4 led. LAF 6 kap. 7 § LASS 18 § 3 led. NVL 19 § 5 led. SML 15 § 4 led. ÄfsL 12 § 5 led. (endast överlåtelse) Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 § Till LIP 15 kap. 16 § hänvisar EPL 8 kap. 10 § 4 led. GPL 6 kap. 3 § 4 led. (endast överlåt. och pantsätt.) Till GPL 6 kap. hänvisar LSPT 6 §	

10 §	AFL 20 kap. 6 § 2 st., LIP 15 kap. 16 § 2 st. Till AFL 20 kap. 6 § hänvisar BoL 30 § 5 led. HVL 22 § 4 led. LAF 6 kap. 7 § LASS 18 § 3 led. NVL 19 § 5 led. SML 15 § 4 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 § Till LIP 15 kap. 6 § hänvisar EPL 8 kap. 10 § 4 led.	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. H
11 §	LIP 15 kap. 16 § 1 st. 3 men.	
12 §	AFL 20 kap. 5 §, LIP 15 kap. 17 § 1 st. Till AFL 20 kap. 5 § hänvisar BoL 30 § 4 led. BTPL 33 § 4 led. HVL 22 § 4 led. LAF 6 kap. 7 § LASS 18 § 2 led. NVL 19 § 4 led. SML 15 § 3 led. ÄfsL 12 § 4 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 § Till LIP 15 kap. 17 § hänvisar EPL 8 kap. 10 § 5 led. GPL 6 kap. 3 § 5 led. Till GPL 6 kap. hänvisar LSPT 6 §	
13 §	ABBL 11 § 3 st. Till ABBL 11 § hänvisar FBBL 8 § 4 led.	
14 §	USL 16 § 3 st.	
15 §	--	
16 §	LIP 15 kap. 17 § 2 st. Till LIP 15 kap. 17 § hänvisar GPL 6 kap. 3 § 5 led. Till GPL 6 kap. hänvisar LSPT 6 §	

17 §

AFL 20 kap. 7 § 1 st.

Till AFL 20 kap. 7 § hänvisar

HVL 22 § 4 led.

LAF 6 kap. 7 §

SML 15 § 5 led.

Till LAF 6 kap. hänvisar

KSL 3 §

LSP 10 §

18 §

AFL 20 kap. 7 § 2 st.

Till AFL 20 kap. 7 § hänvisar

HVL 22 § 4 led.

LAF 6 kap. 7 §

SML 15 § 5 led.

Till LAF 6 kap. hänvisar

KSL 3 §

LSP 10 §

108 kap.

1 §

2 §

ABBL 12 § 1 st.,

AFL 20 kap. 4 § 1 st.,

BTPL 30 § 1 st.,

EPL 8 kap. 5 § 1 st.,

LASS 16 § 1 st. 1 och
2 men.,

LIP 14 kap. 1 § 1 st.,

14 kap. 5 § 1 st. och 6 § 2 st.,

NVL 17 § 1 st. 1 och 2 men.,

SML 13 § 1 st. 1 och 2 men.

Till ABBL 12 § hänvisar

FBBL 8 § 5 led.

Till AFL 20 kap. 4 § hänvisar

AKBL 9 § 3 led.

HVL 22 § 2 led.

LBF 5 § 1 led.

LAF 6 kap. 7 §

SofL 5 kap. 7 § 2 led.

Till LAF 6 kap. 7 § hänvisar

KSL 3 §

LSP 10 §

Till LIP 14 kap. 1 § hänvisar

GPL 5 kap. 1 §

Till GPL hänvisar

LSPT 8 §

Till BoL 30 § hänvisar

ÄfsL 11 § 7 led.

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

Avd. H

3 §	EPL 8 kap. 5 § 1 st.,	Prop. 2008/09:200
	LIP 14 kap. 6 § 2 st.	Bilaga 1
4 §	EPL 8 kap. 5 § 2 st.,	Avd. H
	LIP 14 kap. 1 § 2 st.	
5 §	LIP 14 kap. 1 a § 1 st.	
6 §	LIP 14 kap. 1 a § 2 st. 1 och 2 men.	
7 §	LIP 14 kap. 5 § 2 st.	
8 §	USL 20 § 1 st. 1 men.	
9 §	BoL 28 § 1 st. 1 men.	
10 §	AFL 20 kap. 2 a § 2 st.,	
	LASS 8 § 2 st.,	
	USL 15 § 2 st.	
	Till AFL 20 kap. 2 a § hänvisar	
	ABBL 11 § 4 st.	
	BoL 30 § 2 led.	
	BTPL 33 § 2 led.	
	HVL 22 § 2 led.	
	LAF 8 kap. 3 § 2 st. 2 men.	
	NVL 19 § 2 led.	
	SML 15 § 1 led.	
	SofL 5 kap. 7 § 1 led.	
	ÄfsL 12 § 2 led.	
	Till ABBL 11 § hänvisar	
	FBBL 8 § 4 led.	
	Till LAF 8 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
11 §	ABBL 12 § 1 st.,	
	AFL 20 kap. 4 § 2 st.,	
	BoL 28 § 1 st. 2 men.,	
	BTPL 30 § 2 st.	
	EPL 8 kap. 5 § 3 st. 2 men.,	
	LASS 16 § 1 st. 3 men.,	
	LIP 14 kap. 1 § 3 st. 2 men., 1 a § 2 st. 3 men., 5 § 4 st.,	
	NVL 17 § 1 st. 3 men.,	
	SML 13 § 1 st. 3 men.,	
	USL 15 § 3 st., 20 § 1 st. 2 men.,	
	Till ABBL 12 § hänvisar	
	FBBL 8 § 5 led.	
	Till AFL 20 kap. 4 § hänvisar	
	AKBL 9 § 2 led.	
	HVL 22 § 2 led.	
	LAF 6 kap. 7 §	
	LBF 5 § 1 led.	
	SofL 5 kap. 7 § 2 led.	
	Till LAF 6 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
	LSP 10 §	
	Till BTPL 30 § hänvisar	

	ÄfsL 11 § 7 led.	Prop. 2008/09:200
	Till LIP 14 kap. 1 § hänvisar	Bilaga 1
	GPL 5 kap. 1 § 4 led.	Avd. H
	Till GPL hänvisar	
	LSPT 6 §	
12 §	Bol 28 § 1 st. 3 men.	
13 §	Bol 28 § 1 st. 6 men.	
14 §	Bol 28 § 1 st. 4 och 5 men.	
15 §	ABBL 12 § 3 st. 1 och 3 men.,	
	AFL 20 kap. 4 b § 1 och 3 men.,	
	BoL 28 § 3 st. 1 och 3 men., BTPL	
	30 § 3 st. 1 och 3 men.,	
	EPL 8 kap. 5 § 4 st. 1 och 3 men.,	
	LASS 16 § 3 st. 1 och 3 men.,	
	LIP 14 kap. 1 § 4 st. 1 och 3 men.,	
	NVL 17 § 4 st. 1 och 3 men., SML	
	13 § 4 st. 1 och 3 men., USL 15 § 4	
	st., 20 § 3 st. 1 och 3 men.,	
	Till ABBL 12 § hänvisar	
	FBBL 8 § 5 led.	
	Till AFL 20 kap. 4 b §	
	hänvisar	
	AKBL 9 § 3 led.	
	HVL 22 § 3 led.	
	LAF 6 kap. 7 §	
	SofL 5 kap. 7 § 3 led.	
	Till BTPL 30 § hänvisar	
	ÄFSL 11 § 7 led.	
	Till LAF 6 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
	LSP 10 §	
	Till LIP 14 kap. 1 § 4 st.	
	hänvisar	
	GPL 5 kap. 1 § 4 led.	
	Till GPL hänvisar	
	LSPT 6 §	
16 §	ABBL 12 § 2 st. och 3 st. 2 men.,	
	AFL 20 kap. 4 b § 2 men.	
	BoL 28 § 3 st. 2 men.,	
	BTPL 30 § 3 st. 2 men.	
	EPL 8 kap. 5 § 4 st. 2 men.,	
	LASS 16 § 3 st. 2 men.,	
	LIP 14 kap. 1 § 4 st. 2 men.,	
	NVL 17 § 4 st. 2 men.,	
	SML 13 § 4 st. 2 men.,	
	USL 15 § 4 st., 20 § 3 st. 2 men.,	
	Till ABBL 12 § hänvisar	
	FBBL 8 § 5 led.	
	Till AFL 20 kap. 4 b §	
	hänvisar	
	AKBL 9 § 3 led.	

HVL 22 § 3 led.
LAF 6 kap. 7 §
SofL 5 kap. 7 § 3 led.

Till BTPL 30 § hänvisar

ÄFSL 11 § 7 led.

Till LAF 6 kap. hänvisar

KSL 3 §

LSP 10 §

Till LIP 14 kap. 1 § 4 st.

hänvisar

GPL 5 kap. 1 § 4 led.

Till GPL hänvisar

LSPT 6 §

17 §

LIP 14 kap. 5 § 3 st.

18 §

BoL 28 § 6 st.

19 §

AFL 20 kap. 4 c §, ABBL 12 § 4 st., NVL 17 § 5 st., SML 13 § 5 st., LASS 16 § 4 st., BoL 28 § 4 st., USL 15 § 4 st., 20 § 4 st., LIP 14 kap. 1 § 5 st., EPL 8 kap. 5 § 5 st., BTPL 30 § 4 st.

Till ABBL 12 § hänvisar

FBBL 8 § 5 led.

Till AFL 20 kap. 4 c § hänvisar

AKBL 9 § 3 led.

HVL 22 § 3 led.

LAF 6 kap. 7 §

SofL 5 kap. 7 § 3 led.

Till BTPL 30 § hänvisar

ÄfsL 11 § 7 led.

Till LAF 6 kap. hänvisar

KSL 3 §

LSP 10 §

Till LIP 14 kap. 1 § 5 st.

hänvisar

GPL 5 kap. 1 § 4 led.

Till GPL hänvisar

LSPT 6 §

20 §

BoL 28 § 6 st.

21 §

AFL 20 kap. 4 d §, ABBL 12 § 5 st., NVL 17 § 6 st., SML 13 § 6 st., LASS 16 § 5 st., BoL 28 § 5 st., USL 15 § 4 st., 20 § 5 st., LIP 14 kap. 1 § 6 st., EPL 8 kap. 5 § 6 st., BTPL 30 § 5 st.

Till ABBL 12 § hänvisar

FBBL 8 § 5 led.

Till AFL 20 kap. 4 d §

hänvisar

AKBL 9 § 3 led.

HVL 22 § 3 led.

	LAF 6 kap. 7 § SofL 5 kap. 7 § 3 led. Till BTPL 30 kap. 5 st. hänvisar ÄfsL 11 § 7 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 § Till LIP 14 kap. 1 § 6 st. hänvisar GPL 5 kap. 1 § 4 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. H
22 §	AFL 20 kap. 4 § 3 st., 4 st. 1 men., ABBL 12 § 2 st., USL 20 § 2 st., NVL 17 § 2 st. och 3 st. 1 men., SML 13 § 2 st. och 3 st. 1 men., LASS 16 § 2 st., LIP 14 kap. 7 § 1 st., EPL 8 kap. 7 §, BoL 28 § 2 st., BTPL 31 § Till ABBL 12 § hänvisar FBBL 8 § 5 led. Till AFL 20 kap. 4 § hänvisar AKBL 9 § 2 led. HVL 22 § 2 led. LAF 6 kap. 7 § SofL 5 kap. 7 § 2 led. Till BTPL 31 § hänvisar ÄfsL 11 § 8 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 § Till LIP 14 kap. 7 § hänvisar GPL 5 kap. 1 § 5 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
23 §	AFL 20 kap. 4 § 4 st. 2 men., NVL 17 § 3 st. 2 men., SML 13 § 3 st. 2 men., LIP 14 kap. 7 § 2 st. Till AFL 20 kap. 4 § hänvisar SofL 5 kap. 7 § 2 led.	
24 §	EPL 8 kap. 6 § 1 st.	
25 §	EPL 8 kap. 6 § 2 st.	

III Gemensamma bestämmelser om handläggning m.m.

109 kap.

1 § --

110 kap.

1 § --

2 §	--	Prop. 2008/09:200
3 §	--	Bilaga 1
4 §	AFL 3 kap. 6 § 1 st., 3 kap. 8 § 1 st., 3 kap. 9 a § 1 st. 1 men., 16 kap. 1 § 1 st., 6 § 2 st. 1 men., 20 kap. 8 § 2 st., 22 kap. 7 § 3 st., AKBL 8 § 1 st., BoL 19 § 1 och 3 st., BTPL 22 §, EPL 7 kap. 1 § 1 st. 1 och 2 men., 8 kap. 9 § 2 st., GPL 6 kap. 4 §, 5 § 1 och 2 st. och 6 §, HVL 11 § 1 st., 20 § 2 st. 1 men., LAF 8 kap. 2 §, LASS 5 § 1 st., LIP 12 kap. 1 § 1 st. 1 och 2 men., 15 kap. 14 § 2 st., NVL 13 §, SML 11 § 1 st., USL 12 § 1 st. 1 och 2 men. samt 2 st., Till BTPL 22 § hänvisar ÄfsL 11 § 2 led. Till LAF 8 kap. eller LAF hänvisar KSL 3 § LSP 16 § Till LIP 12 kap. 1 § 1 st. 1 och 2 men hänvisar GPL 5 kap. 1 § 1 led. Till LIP 15 kap. 14 § 2 st. hänvisar GPL 6 kap. 3 § 2 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	Avd. H
5 §	BoL 19 § 2 st. 2 men., BTPL 22 § 3 st. USL 12 § 1 st. 3 men.	
6 §	EPL 7 kap. 1 § 2 st., FBBL 7 § 1 st., HVL 11 § 2 st. och 20 § 2 st. 1 men., LASS 5 § 2 st. 2 men., LIP 12 kap. 4 §	
7 §	--	
8 §	--	
9 §	AFL 3 kap. 4 b § 1 st. 1 men., LIP 10 kap. 1 § 1 st., och 7 § 1 st. 1 men.	

10 §
11 §
12 §
13 §

--

--

LIP 15 kap. 10 §

AFL 3 kap. 6 § 2 st. och 9 a § 3 st.,
20 kap. 8 § 1 st. 1 men. samt 2 och
3 st.,

BoL 19 § 1 st., 26 § 1 men.,

BTPL 22 § 2 och 3 st.,

EPL 8 kap. 9 § 1 st 1 men. och 2
st.,

GPL 6 kap.4 §, 5 § 1 och 2 st. och
6 §,

LAF 8 kap. 6 § 1 men.,

LIP 15 kap. 14 § 2 st.,

Till AFL 3 kap. 6 § 2 st. hänvisar

SML 9 § 2 led.

**Till AFL 20 kap. 8 § 1, 2 eller
3 st. hänvisar**

AKBL 9 § 4 led.

HVL 22 § 4 led.

LASS 18 § 4 led.

NVL 19 § 6 led.

SofL 5 kap. 7 § 4 led.

USL 42 § 3 led.

Till BTPL 22 § hänvisar

ÄfsL 11 § 2 led.

**Till LAF 8 kap. 6 § 1 men.
hänvisar**

KSL 3 §

LSP 16 §

**Till LIP 15 kap. 14 § 2 st.
hänvisar**

GPL 6 kap. 3 § 2 led.

Till GPL hänvisar

LSPT 6 §

14 §

AFL 3 kap. 4 b § 4 st. 1 men.,
6 § 2 st., 3 kap. 8 a §
1–3 st., 9 a § 1 st. 2 men.,
4 kap. 13 § 3 st., 7 kap. 3 b § 1, 2
och 4 st. 1 men., 16 kap. 2 § 1 st.
och 6 § 2 st. 1 men., 20 kap. 8 § 1
st. 1 men. och 4 st.,

HVL 12 § 1 och 2 men.

**Till AFL 20 kap. 8 § 4 st.
hänvisar**

ABBL 14 § 2 st. 3 led.

AKBL 9 § 5 led.

BoL 33 § 6 led.

BTPL 33 § 6 led.

HVL 22 § 4 led.

LASS 18 § 5 led.

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

Avd. H

	NVL 19 § 7 led.
	SML 15 § 7 led.
	SofL 5 kap. 7 § 4 led.
	USL 42 § 4 led.
	ÄfsL 12 § 6 led.
	Till ABBL 14 § hänvisar
	FBBL 8 § 7 led.
15 §	SofL 4 kap. 7 §
16 §	AFL 3 kap. 9 a § 1 st. 2 men.
17 §	AFL 4 kap. 13 § 4 st.
18 §	AFL 4 kap. 13 § 1 st.
19 §	AFL 4 kap. 13 § 2 st.
20 §	USL 42 § 2 st.
21 §	AFL 3 kap. 8 § 3 och 4 st.
22 §	AFL 16 kap. 2 § 1 st. och 6 § 2 st. 1 men.
23 §	LAF 8 kap. 8 §
24 §	SML 11 § 2 och 3 st.
25 §	NVL 14 §
26 §	HVL 12 § 1 och 2 men., 20 § 2 st. 1 men.
27 §	LIP 15 kap. 11 §
	Till LIP 15 kap. 11 § hänvisar
	GPL 6 kap. 3 § 2 led.
	Till GPL hänvisar
	LSPT 6 §
28 §	EPL 7 kap. 6 § 2 men.
	LAF 5 kap. 10 § 1 st. 2 men.,
29 §	EPL 8 kap. 9 §
30 §	AFL 3 kap. 4 b § 4 st. 2 men., 8 a § 5 st., 9 a § 3 st., 7 kap. 3 b § 5 st., 16 kap. 1 § 4 st., 2 § 1 st. och 6 § 2 st. 1 men.,
	HVL 11 § 3 st., 12 § 3 men.
31 §	AFL 20 kap. 9 § 1 st, LAF 8 kap. 7 §, LIP 15 kap. 13 § 1 st.
	Till AFL 20 kap. 9 § 1 st. hänvisar
	ABBL 14 2 st. 2 led
	AKBL 9 § 5 led.
	BoL 30 kap. 7 led.
	BTPL 33 § 7 led.
	HVL 22 § 4 led.
	LASS 18 § 4 led.
	SML 15 § 6 led.
	SofL 5 kap. 7 § 5 led.
	USL 42 § 1 st. 3 led.
	ÄfsL 12 § 7 led.
	Till ABBL 14 § hänvisar
	FBBL 8 § 7 led.

	Till LAF 8 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 16 § Till LIP 15 § 1 3 § hänvisar EPL 8 kap. 10 § 2 led. GPL 6 kap. 13 § 2 led., Till GPL hänvisar LSPT 6 §
32 §	LIP 15 kap. 13 § 2 st.
33 §	BoL 20 a §, BTPL 29 § Till BTPL 29 § hänvisar ÄfsL 11 § 6 led. FBBL 9 § LIP 15 kap. 12 § AFL 20 kap. 9 b § FBBL 7 § 2 st. LAF 8 kap. 9 § AFL 20 kap. 9 a § 1 st. 1 men. och 2 st. LIP 15kap. 15 § 1 st. Till AFL 20 kap. 9 a § hänvisar HVL 22 § 4 led. SML 15 § 8 led., Till LIP 15 kap. 15 § hänvisar EPL 8 kap. 10 § 3 led. GPL 6 kap. 3 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §
40 §	AFL 20 kap. 9 a § 1 st. 2 men., LIP 15 kap. 15 § 2 st. Till AFL 20 kap. 9 a § hänvisar HVL 22 § 4 led. SML 15 § 8 led. Till LIP 15 kap. 15 § hänvisar EPL 8 kap. 10 § 3 led. GPL 6 kap. 3 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §
41 §	LIP 15 kap. 15 § 2 st. Till LIP 15 kap. 15 § hänvisar EPL 6 kap. 10 § 3 led. GPL 6 kap. 3 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §
42 §	AFL 20 kap. 9 a § 3 st. Till AFL 20 kap. 9 a § hänvisar HVL 22 § 4 led. SML 15 § 8 led.
43 §	SofL 5 kap. 1 § 1 st. 1 men., 5 kap. 1 § 2 st.

44 §	SofL 5 kap. 2 § 2 st.	Prop. 2008/09:200
45 §	SofL 5 kap. 3 §	Bilaga 1
46 §	AFL 3 kap. 6 § 1 st., 16 kap. 8 § 1 och 2 st., 16 a kap. 10 §, 20 kap. 8 § 1st. 1 men. och 22 kap. 11 §, BoL 24 §, BTPL 26 §, EPL 8 kap. 9 § 1 st. 1 men., GPL 6 kap. 4 §, 5 § 1 och 3 st. samt 7 §, HVL 19 § 1 st. 1 men., LASS 9 § 1 st., LSKK 5 § 1 st., USL 18 § 1 men.	Avd. H
	Till AFL 3 kap. 6 § hänvisar AFL 3 kap. 9 a § 3 st. 1 men. AFL 4 kap. 18 § 1 st. 1 men. SML 9 § 2 led.	
	Till AFL 16 kap. 8 § hänvisar LAF 6 kap. 7 §	
	Till AFL 20 kap. 8 §. 1 st hänvisar ABBL 14 § 2 led. AKBL 9 § 4 led. HVL 22 § 4 led. NVL 19 § 6 led. SofL 5 kap. 7 § 4 led. USL 42 § 1 st. 3 led. och 2 st.	
	Till ABBL 14 § hänvisar FBBL 8 § 7 led.	
	Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §	
	Till BTPL 26 § hänvisar ÄfsL 11 § 4 led.	
	Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
47 §	AFL 16 kap. 8 § 3 st. 2 men., 16 a kap. 10 § och 22 kap. 11 §, BoL 24 §, BTPL 26 §, GPL 6 kap. 5 § 3 st. 2 men. och 7 §, HVL 19 § 1 men., USL 18 § 2 men.	
	Till AFL 16 kap. 8 § hänvisar LAF 6 kap. 7 §	
	Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §	
	Till GPL hänvisar	

	LSPT 6 § Till BTPL 26 § hänvisar ÄfsL 11 § 4 led.
48 §	USL 34 § 2 men.
49 §	-- (jfr AFL 3 kap. 17 § 1 st. a. och 4 kap. 18 §)
50 §	AFL 16 kap. 8 § 2 st. (del av)
51 §	AFL 16 kap. 8 § 3 st. 1 men. Till AFL 16 kap. 8 § hänvisar LAF 6 kap. 7 § Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §
52 §	AFL 3 kap. 17 § 1 st. b p., 16 kap. 8 § 2 och 5 st., 20 kap. 3 § 1 st. d p. samt 3 st., 22 kap. 16 § 1 st., BoL 26 § 3 men. och HVL 19 § 2 st. Till AFL 3 kap. 17 § hänvisar SML 9 § 6 led. Till AFL 20 kap. 3 § 3 st. eller 3 § hänvisar ABBL 14 § AKBL 9 § 1 led. BoL 30 § 3 led. BTPL 33 § 3 led. HVL 22 § 2 led. LAF 6 kap. 7 § SML 15 § 2 led. LASS 18 § 1 led. USL 42 § 2 led. ÄfsL 12 § 3 led. Till ABBL 14 § hänvisar FBBL 8 § 7 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §
53 §	AFL 20 kap. 3 § 1 st. b p., 3 § 2 och 3 st., BoL 26 § 3 men. Till AFL 20 kap. 3 § 3 st. eller 3 § hänvisar ABBL 14 § AKBL 9 § 1 led. BoL 30 § 3 led. BTPL 33 § 3 led. HVL 22 § 2 led. LAF 6 kap. 7 § LASS 18 § 1 led. LSP 14 § SML 19 § 3 led.

	USL 42 § ÄfsL 12 § 3 led. Till ABBL 14 § hänvisar FBBL 8 § 7 led. Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 §
54 §	AFL 20 kap. 3 § 1 st. b p. Till AFL 20 kap. 3 § hänvisar BoL 30 § 3 led. BTPL 33 § 3 led. HVL 22 § 2 led. LAF 6 kap. 7 § LSP 14 § Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 §
55 §	AFL 20 kap. 3 § 1 st. c p., LAF 6 kap. 7 § Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 10 §
56 §	AFL 3 kap. 9 a § 3 st. 1 men. 17 § 1 st. a p., 4 kap. 18 §, Till AFL 3 kap. 17 § hänvisar SML 9 § 6 led.
57 §	AFL 20 kap. 3 § 2 st. Till 20 kap. 3 § hänvisar HVL 22 § 2 led. LAF 6 kap. 7 § LSP 14 § Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 §
58 §	AFL 20 kap. 3 § 2 st. Till 20 kap. 3 § hänvisar HVL 22 § 2 led. LAF 6 kap. 7 § LSP 14 § Till LAF 6 kap. hänvisar KSL 3 §
111 kap.	
1 §	--
2 §	SIAL 1 § 1 st.
3 §	SIAL 1 § 2 st.
4 §	SIAL 2 §
5 §	SIAL 3 § 1 st. 1 och 2 men.
6 §	SIAL 3 § 1 st. 3 och 4 men.
7 §	SIAL 4 §
112 kap.	
1 §	--

2 §	AFL 20 kap. 2 a § 1 st. 1 och 2 men., LASS 8 § 1 st., USL 15 § 1 st. Till AFL 20 kap. 2 a § hänvisar ABBL 11 § 4 st. BoL 30 § 2 led. BTPL 33 § 2 led. HVL 22 § 2 led. LAF 8 kap. 3 § 2 st. 2 men. NVL 19 § 2 led. SML 15 § 1 led. SofL 5 kap. 7 § 1 led. Till ABBL hänvisar FBBL 8 § 4 led. Till LAF 8 kap. hänvisar KSL 3 § ÄfsL 12 § 2 led.	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. H
3 §	AFL 20 kap. 2 a § 3 st., USL 19 § 2 st. Till AFL 20 kap. 2 a § hänvisar ABBL 11 § 4 st. BoL 30 § 2 led. BTPL 33 § 2 led. HVL 22 § 2 led. LAF 8 kap. 3 § 2 st. 2 men. NVL 19 § 2 led. SML 15 § 1 led. SofL 5 kap. 7 § 1 led. Till ABBL hänvisar FBBL 8 § 4 led. Till LAF 8 kap. hänvisar KSL 3 § ÄfsL 12 § 2 led.	
4 §	--	
5 §	ABBL 18 §, AFL 20 kap. 13 § 3 st., BoL 29 § 2 st., LAF 8 kap. 3 § 3 st., LASS 17 § 2 st., LIP 13 kap. 23 §, NVL 18 § 2 st., SML 14 § 2 st., USL 38 § 1 st. Till ABBL 18 § hänvisar FBBL 8 § 9 led. Till AFL 20 kap. 13 § hänvisar AKBL 9 § 7 led. BTPL 32 § HVL 22 § 7 led. SofL 5 kap. 7 § 8 led.	

	ÄfsL 12 § 8 led.	Prop. 2008/09:200
	Till LAF 8 kap. 3 § 3 st.	Bilaga 1
	hänvisar	Avd. H
	KSL 3 §	
	LSP 16 § 1 st.	
	Till LIP 13 kap. 23 § hänvisar	
	EPL 8 kap. 4 § 2 led.	
	GPL 6 kap. 1 § 3 led.	
	Till GPL hänvisar	
	LSPT 6 §	
6 §	LIP 13 kap. 3 §	
7 §	LIP 13 kap. 5 §, EPL 8 kap. 2 §	
113 kap.		
1 §	--	
2 §	AFL 20 kap. 13 a §	
3 §	AFL 20 kap. 10 a § 1 och 2 st.	
	Till AFL 20 kap. 10 a §	
	hänvisar	
	ABBL 15 §	
	AKBL 9 § 7 led.	
	BoL 29 § 1 st.	
	BTPL 32 §	
	HVL 22 § 6 led.	
	LAF 8 kap. 12 §	
	LASS 17 § 1 st.	
	NVL 18 § 1 st.	
	SML 14 § 1 st.	
	SofL 5 kap. 7 § 7 led.	
	USL 38 § 2 st.	
	ÄfsL 12 § 8 led.	
	Till ABBL 15 § hänvisar	
	FBBL 8 § 8 led.	
	Till LAF 8 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
	LSP 16 § 1 st.	
4 §	AFL 20 kap. 12 § 1 st., 2 st. 1 men.	
	Till AFL 20 kap. 12 § hänvisar	
	ABBL 15 §	
	AKBL 9 § 7 led.	
	BoL 29 § 1 st.	
	BTPL 32 §	
	HVL 22 § 6 led.	
	LAF 8 kap. 12 §	
	LASS 17 § 1 st.	
	NVL 18 § 1 st.	
	SML 14 § 1 st.	
	SofL 5 kap. 7 § 8 led.	
	USL 38 § 2 st.	
	ÄfsL 12 § 8 led.	

5 §

Till ABBL 15 § hänvisar
FBBL 8 § 8 led.
Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.

AFL 20 kap. 10 a § 3 st.

**Till AFL 20 kap. 10 a §
hänvisar**

ABBL 15 §
AKBL 9 § 7 led.
BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 7 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.

Till ABBL 15 § hänvisar
FBBL 8 § 8 led.

Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.

6 §

AFL 20 kap. 10 a § 4 st.

**Till AFL 20 kap. 10 a §
hänvisar**

ABBL 15 §
AKBL 9 § 7 led.
BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 7 led.
USL 38 § 2 st.
ÄsL 12 § 8 led.

Till ABBL 15 § hänvisar
FBBL 8 § 8 led.

Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.

7 §

AFL 20 kap. 10 § 1 st.,

LIP 13 kap. 9 § 1 st. samt 15 och
16 §§

Till AFL 20 kap. 10 § hänvisar
ABBL 15 §
AKBL 9 § 7 led.

8 §

BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 6 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.
Till ABBL 15 § hänvisar
FBBL 8 § 8 led.
Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.
Till LIP 13 kap. hänvisar
EPL 8 kap. 4 § 1 st. 1 led.
GPL 6 kap. 1 § 2 led.
Till GPL hänvisar
LSPT 6 §

AFL 20 kap. 10 § 2 st.,
LIP 13 kap. 9 § 1 st. samt 15 och
16 §§

Till AFL 20 kap. 10 § hänvisar
ABBL 15 §
AKBL 9 § 7 led.
BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 6 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.
Till ABBL 15 § hänvisar
FBBL 8 § 8 led.
Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.
Till LIP 13 kap. hänvisar
EPL 8 kap. 4 § 1 st. 1 led.
GPL 6 kap. 1 § 2 led.
Till GPL hänvisar
LSPT 6 §

9 §

AFL 20 kap. 10 § 3 st.,
LIP 13 kap. 9 § 1 st. samt 15 och
16 §§

Till AFL 20 kap. 10 § hänvisar
ABBL 15 §

	AKBL 9 § 7 led.	Prop. 2008/09:200
	BoL 29 § 1 st.	Bilaga 1
	BTPL 32 §	Avd. H
	HVL 22 § 6 led.	
	LAF 8 kap. 12 §	
	LASS 17 § 1 st.	
	NVL 18 § 1 st.	
	SML 14 § 1 st.	
	SofL 5 kap. 7 § 6 led.	
	USL 38 § 2 st.	
	ÄfsL 12 § 8 led.	
	Till ABBL 15 § hänvisar	
	FBBL 8 § 8 led.	
	Till LAF 8 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
	LSP 16 § 1 st.	
	Till LIP 13 kap. hänvisar	
	EPL 8 kap. 4 § 1 st. 1 led.	
	GPL 6 kap. 1 § 2 led.	
	Till GPL hänvisar	
	LSPT 6 §	
10 §	AFL 20 kap. 11 § 1 st.,	
	Till AFL 20 kap. 11 § hänvisar	
	ABBL 15 §	
	AKBL 9 § 7 led.	
	BoL 29 § 1 st.	
	BTPL 32 §	
	HVL 22 § 6 led.	
	LAF 8 kap. 12 §	
	LASS 17 § 1 st.	
	NVL 18 § 1 st.	
	SML 14 § 1 st.	
	SofL 5 kap. 7 § 8 led.	
	USL 38 § 2 st.	
	ÄfsL 12 § 8 led.	
	Till ABBL 15 § hänvisar	
	FBBL 8 § 8 led.	
	Till LAF 8 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
	LSP 16 § 1 st.	
11 §	--	
12 §	AFL 20 kap. 12 § 1 st. och 2 st. 1 men.,	
	AOL 3 §,	
	LIP 13 kap. 17 § 1 st. 5 men.	
	Till AFL 20 kap. 12 § hänvisar	
	ABBL 15 §	
	AKBL 9 § 7 led.	
	BoL 29 § 1 st.	
	BTPL 32 §	
	HVL 22 § 6 led.	

	LAF 8 kap. 12 §	
	LASS 17 § 1 st.	
	NVL 18 § 1 st.	
	SML 14 § 1 st.	
	SofL 5 kap. 7 § 8 led.	
	USL 38 § 2 st.	
	ÄfsL 12 § 8 led.	
	Till ABBL 15 § hänvisar	
	FBBL 8 § 8 led.	
	Till LAF 8 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
	LSP 16 § 1 st.	
	Till LIP 13 kap. hänvisar	
	EPL 8 kap. 4 § 2 led.	
	GPL 6 kap. 1 § 3 led.	
	Till GPL hänvisar	
	LSPT 6 §	
13 §	AOL 2 §	
14 §	AFL 20 kap. 11 § 2 st.,	
	LIP 13 kap. 17 a § 1 st.	
	Till AFL 20 kap. 11 § hänvisar	
	ABBL 15 §	
	AKBL 9 § 7 led.	
	BoL 29 § 1 st.	
	BTPL 32 §	
	HVL 22 § 6 led.	
	LAF 8 kap. 12 §	
	LASS 17 § 1 st.	
	NVL 18 § 1 st.	
	SML 14 § 1 st.	
	SofL 5 kap. 7 § 8 led.	
	USL 38 § 2 st.	
	ÄfsL 12 § 8 led.	
	Till ABBL 15 § hänvisar	
	FBBL 8 § 8 led.	
	Till LAF 8 kap. hänvisar	
	KSL 3 §	
	LSP 16 § 1 st.	
	Till LIP 13 kap. hänvisar	
	EPL 8 kap. 4 § 2 led.	
	GPL 6 kap. 1 § 3 led.	
	Till GPL hänvisar	
	LSPT 6 §	
15 §	AFL 20 kap. 11 § 3 st.,	
	LIP 13 kap. 17 a § 2 st.	
	Till AFL 20 kap. 11 § hänvisar	
	ABBL 15 §	
	AKBL 9 § 7 led.	
	BoL 29 § 1 st.	
	BTPL 32 §	
	HVL 22 § 6 led.	

16 §

LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 8 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.
Till ABL 15 § hänvisar
FBL 8 § 8 led.
Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.
Till LIP 13 kap. hänvisar
EPL 8 kap. 4 § 2 led.
GPL 6 kap. 1 § 3 led.
Till GPL hänvisar
LSPT 6 §

AFL 20 kap. 11 a § 1 st.,
LIP 13 kap. 21 §
**Till AFL 20 kap. 11 a §
hänvisar**

ABL 15 §
AKBL 9 § 7 led.
BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 8 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.
Till ABL 15 § hänvisar
FBL 8 § 8 led.
Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.
Till LIP 13 kap. hänvisar
EPL 8 kap. 4 § 2 led.
GPL 6 kap. 1 § 3 led.
Till GPL hänvisar
LSPT 6 §

17 §

AFL 20 kap. 12 § 2 st.
Till AFL 20 kap. 12 § hänvisar
ABL 15 §
AKBL 9 § 7 led.
BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §

18 §

LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 8 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.
Till ABBL 15 § hänvisar
FBBL 8 § 8 led.
Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.

AFL 20 kap. 11 a § 2 st.,
LIP 13 kap. 17 § 2 st.
**Till AFL 20 kap. 11 a §
hänvisar**

ABBL 15 §
AKBL 9 § 7 led.
BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 8 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.
Till ABBL 15 § hänvisar
FBBL 8 § 8 led.
Till LAF 8 kap. hänvisar
KSL 3 §
LSP 16 § 1 st.
Till LIP 13 kap. hänvisar
EPL 8 kap. 4 § 2 led.
GPL 6 kap. 1 § 3 led.
Till GPL hänvisar
LSPT 6 §

19 §

AFL 20 kap. 13 § 2 st.
Till AFL 20 kap. 13 § hänvisar
ABBL 15 §
AKBL 9 § 7 led.
BoL 29 § 1 st.
BTPL 32 §
HVL 22 § 6 led.
LAF 8 kap. 12 §
LASS 17 § 1 st.
NVL 18 § 1 st.
SML 14 § 1 st.
SofL 5 kap. 7 § 8 led.
USL 38 § 2 st.
ÄfsL 12 § 8 led.

	Till ABL 15 § hänvisar FBL 8 § 8 led.
	Till LAF 8 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 16 § 1 st.
20 §	AFL 20 kap. 13 § 1 st., LIP 13 kap. 18 § 1 st. Till AFL 20 kap. 13 § hänvisar ABBL 15 § AKBL 9 § 7 led. BoL 29 § 1 st. BTPL 32 § HVL 22 § 6 led. LAF 8 kap. 12 § LASS 17 § 1 st. NVL 18 § 1 st. SML 14 § 1 st. SofL 5 kap. 7 § 8 led. USL 38 § 2 st. ÄfsL 12 § 8 led. Till ABL 15 § hänvisar FBL 8 § 8 led. Till LAF 8 kap. hänvisar KSL 3 § LSP 16 § 1 st. Till LIP 13 kap. hänvisar EPL 8 kap. 4 § 2 led. GPL 6 kap. 1 § 3 led.
	Till GPL hänvisar LSPT 6 §
21 §	--
22 §	LIP 13 kap. 9 § 1 st. 2 men., 15 § samt 16 och 17 b §§ Till LIP 13 kap. 9 § 1 st. samt 15 och 16 §§ hänvisar GPL 6 kap. 1 § 2 och 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §
23 §	--
24 §	LIP 13 kap. 9 § 1 st. 1 men. och 10 § Till LIP 13 kap. 9 § 1 st. hänvisar GPL 6 kap. 1 § 2 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §
25 §	LIP 13 kap. 9 § 2 st.
26 §	LIP 13 kap. 11 § 1 st. Till LIP 13 kap. 11 § 1 st. hänvisar

	GPL 6 kap. 1 § 2 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. H
27 §	LIP 13 kap. 11 § 2 st.	
28 §	LIP 13 kap. 12 § Till LIP 13 kap. 12 § hänvisar GPL 6 kap. 1 § 2 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
29 §	LIP 13 kap. 13 § 1 st. Till LIP 13 kap. 13 § 1 st. hänvisar GPL 6 kap. 1 § 2 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
30 §	LIP 13 kap. 13 § 2 st. 1 men. Till LIP 13 kap. 13 § 2 st. hänvisar GPL 6 kap. 1 § 2 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
31 §	LIP 13 kap. 13 § 2 st. 3 men., 13 § 3 st. Till LIP 13 kap. 13 § 2 st. hänvisar GPL 6 kap. 1 § 2 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
32 §	LIP 13 kap. 17 §, 17 a §, 17 b §, 18 § 1 st., 19 § 2 st., 20 §, 21 § 1 och 2 st. Till LIP 13 kap. 17, 17 a, 18, 19 och 21 §§ hänvisar GPL 6 kap. 1 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
33 §	LIP 13 kap. 17 § Till LIP 13 kap. 17 § hänvisar GPL 6 kap. 1 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	
34 §	LIP 13 kap. 19 § 1 st.	
35 §	LIP 13 kap. 18 § 2 st., 19 § 3 st. Till LIP 13 kap. 18 § 2 st. och 19 § 3 st. hänvisar GPL 6 kap. 1 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	

36 §	LIP 13 kap. 22 a § Till LIP 13 kap. 22 a § hänvisar GPL 6 kap. 1 § 3 led. Till GPL hänvisar LSPT 6 §	Prop. 2008/09:200 Bilaga 1 Avd. H
37 §	--	
38 §	Till LIP 13 kap. 13 § 2 st. hänvisar EPL 8 kap. 4 § 2 st.	
39 §	--	
40 §	LIP 13 kap. 13 § 2 st. 2 men.	
114 kap.		
1 §	--	
2 §	PISA 1 §	
3 §	PISA 2 §	
4 §	PISA 3 §	
5 §	PISA 4 §	
6 §	PISA 5 och 6 §§	
7 §	PISA 7 §	
8 §	PISA 8 § 1 st.	
9 §	PISA 8 § 2 st.	
10 §	PISA 9 §	
11 §	PISA 10 §	
12 §	PISA 11 §	
13 §	PISA 12 §	
14 §	PISA 13 §	
15 §	PISA 14 §	
16 §	PISA 15 §	
17 §	PISA 16 §	
18 §	PISA 17 §	
19 §	PISA 18 §	
20 §	PISA 19 §	
21 §	PISA 20 §	
22 §	PISA 20 a §	
23 §	PISA 20 b §	
24 §	PISA 21 §	
25 §	PISA 22 §	
26 §	PISA 23 §	
27 §	PISA 24 §	
28 §	PISA 25 §	
29 §	PISA 26 §	
30 §	PISA 27 §	
31 §	PISA 28 §	
32 §	PISA 29 §	
33 §	PISA 30 §	
34 §	PISA 31 §	
35 §	PISA 32 §	
36 §	PISA 33 §	

115 kap.

- 1 §
- 2 §
- 3 §
- 4 §

--

SIAL 5 §

LAF 8 kap. 11 § 1 st. 1 men.

AFL 20 kap. 9 § 2 st.,

LAF 8 kap. 11 § 1 st. 2 men.,

LIP 15 kap. 13 § 3 st.

Till AFL 20 kap. 9 § hänvisar

ABBL 14 kap. 2 §

AKBL 9 § 5 led.

BoL 30 § 7 led.

BTPL 33 § 7 led.FBBL 8 kap. 7

led.

HVL 22 § 4 led.

LASS 18 § 4 led.

SML 15 § 6 led.

SofL 5 kap. 7 § 5 led.

USL 42 § 1 st. 3 led.

ÄfsL 12 § 7 led.

Till LAF 8 kap. hänvisar

KSL 3 §

LSP 16 §

Till LIP 15 kap. 13 § 3 st.

hänvisar

EPL 8 kap. 10 § 2 led.

GPL 6 kap. 3 § 2 led.

Till GPL hänvisar

LSPT 6 §

IV Vissa organisatoriska bestämmelser

116 kap.

- 1 §

--

117 kap.

- 1 §
- 2 §
- 3 §
- 4 §
- 5 §
- 6 §
- 7 §
- 8 §
- 9 §

--

LSKK 1 §

LSKK 2 §

LSKK 3 §

LSKK 4 §

LSKK 8 §

LSKK 9 §

LSKK 10 §

LSKK 11 §

Prop. 2008/09:200

Bilaga 1

Avd. H